Tingbok nr. I Af 5 1772-1776 for Hardanger.

1772: 1

Jn Nomine Jesu

Anno 1772, dend 23de Maij, Continuerede Grawens skibreede[s] Som/m/er Ting, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som er Specificeret udj den i gaar her inden Tinge sluttede Justits-Protocoll, men her igien, for strax at have deres Navne a\n/føret, sc: Siur Bræche, Lars øvre-Følkedahlen, Elling Hamre, for ham sad Niels Nielsøn Følkedahlen, Thore Aasem, for ham sad Niels Rønnestrand, Torbiørn Synestvet, Baar Sygnestvet, Endre Lund og Gutorm Nedr: Leqve. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Lensmanden Niels Rønnestrand og den Tingsøgende Almue, er da passeret som følger.

Provsten Hr: Poul Schnabels bøxel brev med Rewers, af 20 Maj h: a:, til Torkel Gundersøn paa en halv Løb smør, en halv huud i gaarden Ourdahl, blev læst.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Procurator Gorm, æskede sag[en} i Rette efter forige tiltale Contra Ebbe Eie. q <q og fremlagde Gorms indlæg af 1 hujus, saa lydende>
den paagieldende Ebbe Eie sagde, det hand havde anseet Lensmanden som Fuldmægtig for arvingerne. men da hand benægter ingen Fuldmagt at have, men alleene efter Procurator Gorms forlangende har lagt i Rette hands brev og æskede sag[en] i Rette. saa i henseende, at Comparenten til dette Ting har ladet stevne Lensmanden at anhøre vidner i sag[en], da hand burde stevnt Gorm, er hand nødsaged at begiere sag[en] udsat, for lovlig at indkalde Procurator Gorm, vidner at anhøre. protesterede mod overilelse.

Afskeedig[et],

udsettelsen til neste Ting vorder endnu en gang for alle den paagieldende billiget.

Procurator Traa for Iwer Rønnestrand æskede sag[en] i Rette efter forige tiltale Contra Anna Marie, og vil afvarte deres procedur.
Ebbe Eie for sin Fader indleverede 2de indlægger med 2de Regninger, alt dateret af 22de hujus, og et hvert forseet med lovlig stemplet papiir, saa lydende.
Traa for hoved Citanten Refererede sig til sin stevning og procedur samt sit fremlagde, under benægtelse af alt paa Contra partens side ubevislig fremlagde, og end nu som før paastod Dom.
Dommeren tilspurte begge Parter, om de om 4 ugger vilde høre Dom, eller omkostning at spare, vil høre Dom paa dette tilstundede Høsteting. her til begge Parter svarede: de var fornøyede med at høre Dom paa høstetinget.

Afskeediget,

sag[en] efter begge Parters tilstaaelse optages til Doms afsigelse paa dette aars høsteting, da Parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Hr: Capitain Hierman efter forige tiltale æskede sag[en] i Rette Contra David Hylde.
den paagieldende David Hylle møtte og sagde, ej at fragaae en skilling af det Hr: Capitainen skal have, naar afregning dem imellem er vorden giort, da det Resterende skal vorde strax betalt. til den ende hand begierede sag[en] udsat.
Citanten havde intet her imod at erindre.

Afskeediget,

sag[en] udsættes, indtil Citanten den lovlig i Rette Kalder.

Torchiel Leqwe for sin broder Lars Spaanem paastod, at da deres broder Siur Poulsøn Spaanem i den/n/e lange vinter, og siden høste-Tinget, endnu ej har aflagt Rigtighed for sit indehavende Formynderskab, paastod hand efter hoved stevningen Dom.
Den paagieldende Siur Spaanem sagde, at da hands svoger Siur Iwersøn Tweten i den/n/e Vinter er ved døden afgangen, og som pengene af Formynderskabet stod hos ham, Kand hand ej rette for sig føren det skifte kom til endskab.
Citanten sagde, ej at have noget med det skifte at bestille, og den jndstevnte er vist mere end muligt være kunde, af føyelighed, men alt har været forgieves, paastod hand nu endelig Dom.
{Citan} den indstevnte beraabte sig paa Traa[s] forklaring om skifte holdelse efter samtlig deres svoger.
Traa sagde Siur Tvet er ved døden afgangen, og skiftet liger nu under behandling.
Citanten svarede, hand havde intet med det skifte at bestille. paastod Dom, og protesterede mod fleere udsettelser.
dend indstevnte paastod sag[en] udsat indtil høstetinget.
Citanten vedblev sit forrige, og om Dom/m/eren vilde give fleere udsettelser, da at blive ansvarlig for Capital med Renter.

Afskeediget,

sag[en] optages til Doms indtil den 25 hujus, som er paa førstkom/m/ende Mandag, da Dom vorder afsagt.

Ole Westrem efter forige tiltale Contra Knud Store-Grawen, æskede sag[en] i Rette.
den paagieldende Knud Store-Grawen møtte og sagde, det de om afregning og Leqwidation ej kand vorde Enige.
Citanten lagde i Rette sin Regning af 20de hujus, hvor efter hand paastod at kom/m/e til gode 9 rd: 14 s:
dend indstevnte begierede sag[en] til neste ting udsat, for at stevne Contra til sag[en]s oplysning.
Citanten havde her imod ej noget at erindre.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Lensmanden for Peder Brattebøe i Jondahl, efter forige tiltale Contra Niels Houchenæs, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende Lavdag lovlig at være den indstevnte forkyndt. vil fornem/m/e om hand møde.
den forelagde Niels Houchenæs blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede Rettens forelægelse at være Niels Houchenes i eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten paastod Dom.

Afskeediget,

sag[en] optages til Doms indtil overMorgen, da Dom vorder afsagt.

Assar Garretuun skiøde af dags dato til Niels Pedersøn paa 1 pund 3 Mrk: smør og ¼ deel huud med bøxel i gaarden Sæbbøe, blev læst.

1772: 1b

1772.

Lars Andersøn Hærrei gields brev af dags dato til Halwor Jonsøn Langesetter for penge laan 150 rd:, mod pant 2 pd: 12 mrk: smør, 1 13/27 Løb salt i gaarden Herrej, blev læst.

Ole Larsøn Warberg gields brev af 22 Maij h: a: til Aslach Endresøn Qwamen for NB: penge laan 200 rd:, mod pant 5 Spand 9 mrk: smør i gaarden Warberg, blev læst.

Siur Poulsøn Spaanem efter forige tiltale Contra David Hylde, æskede sag[en] i Rette.
den indstevnte møtte og sagde, det hand intet Regnskab havde med Citanten. hand havde hos Citanten bestilt 16 pund smør: dem Citanten skulde levere til Olmoe Røyse. har og rigtig leveret dem. og har hand deels forud og deels efter smørets leverelse, rigtig betalt Citanten. altsaa intet Regnskab med ham at giøre.
Citanten sagde, noget havde hand faaed, med!! (men?) Restede paa de 16 Mrk: smør.
de 16 mrk: smør, sagde den indstevnte, hvercken at have begieret eller seet. har Citanten leveret Olmoe meere end de 16 pund smør, efter accord, har Citanten at søge Olmoe der for.
Citanten begierede sag[en] udsat, for at ingive sin Regning.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Siur Poulsøn Spaanem gav tilkiende, det hand med muntlig stevning til dette ting har ladet indkalde David Hylde, fordj hand paa Citantens tøm/m/er velte haver taget en stock, som den indstevnte havde lovet bort, og tog den i haab ieg ei fortrød der paa, saa manden giorde ret. men da hand skulde levere Citanten en stock igien, tog hand den fra en anden Mand og levere[de] Citanten. men da Citanten vilde skiere den stock, kom den som eiede sam/m/e, og tog den fra Citanten. altsaa stevnt ham, Dom at modtage til at betale stocken med processens omkostning.
den indstevnte møtte, tilstod stevning[en] og det tilførte: sagde at have givet Lensmanden fuldmagt at afgiøre den sag. har og selv tilbudet Citanten at fornøye ham for stocken, enten med en stock igien, eller med Som/m/er arbeide, eller med penge. men hand har stedse svaret hand vilde have det i Rette. endelig har Comparenten her paa stædet, da Citanten paastaar 4 ½ mrk: for stocken, tilbudet ham 5 mrk: der for, og foruden betale til ham halve omkostning. men Citanten har endelig vildet haft sag[en] i Rette, end nu staar Comparenten med penge i haanden og tilbyder ham, men hand vil ej modtage dem. altsaa er ieg nødsaget at skyde mig under Retten.
Citanten her til svarede: det er sant nock hand har tilbudet penge og halve omkostning nu efter sag[en] var incamineret.
den indstevnte svarede: hand bød ham det sam/m/e i Morges tiilig, og det vidnesfast, og stod med pengene i haanden. men hand vilde have det i Retten.
Lensmanden sagde, det er med sandhed hvad den indstevnte siger. thj hand var i Morres hos, saa og hørte der paa.
Citanten paastod {Dom} sag[en] til neste ting udsat.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Poul Michelsøn Lindebræche gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Elling Torfindsøn Lindebræche, Dom at modtage til at indfrie sin Rewers af 25de Octbr: 1769 med Reede penge 70 rd:, og at svare Processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder. og lagde i Rette den paaberaabte Rewers, der er saa lydende.
dend indstevnte Elling Lindebræche møtte, tilstod lovlig varsel, og sagde at have paa den fordring betalt en deel, og der om indleverede sin Regning af 19de Octbr: 1771. bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.
Citanten benægtede den fremlagde Regning som en aldeeles urigtig, og paastod Dom til det fremlagde beviis indfrielse, og erindrede om processens omkostniong.

den indstevnte sagde, at have med Muntlig varsel til dette \ting/ Contra stevnet Poul Lindebræche, vidner at anhøre om deres forening, da hands huustroe var død, hvad hand skulde give sin VærFader i arv efter sin datter. og vidnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Ole Westrem og Aslach Schei, dem hand paastod Eedelig forhørt.

hoved Citanten tilstod lovlig varsel, og vilde anhøre vidnerne.

de indstevnte vidner møtte. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Ole Tostensøn, boende paa Gaarden Westreim, Efter aflagde Eed vidnede, at det bliver til høsten omtrendt 3 eller 4 aar siden det passerede, hvor om de skal vidne. da træde disse tvende tilsam/m/en som myndige at skifte efter Elling sin sal: Kone, der var Poul sin datter. og skeede det paa gaarden Lindebræche. da bleve de begge, i steden for skifte, saaleedes forenede, det Elling skulde give Poul 70 rd: for hands heele arv efter hands Datter. og siden har de giort dette forlig skriftlig om sam/m/e 70 rd:, hvor under vidnets haand er sadt. videre viste vidnet ej at forklare. Citanten tilspurte vidnet, om hand icke erindrer, at der blev giort en Registering og vurdering paa ald Boen med Jnd og udgield. Resp: jo, der blev Registering og vurdering giort, men vidnet fornam ei nogen slutning der paa. men anden gang de kom sam/m/en bleve de forligte om de 70 rd: 2°: om vidnet da erindrer, at den sal: Kones gang Klæder var med i Registeringen, eller uden for, at Faderen skulde have dem imod at Enckemanden beholdt sine egene Klæder. Resp: Kand ei erindere at gang Klæder blev Registeret eller icke. men kan erindere, at der blev en gang omtalt, det Faderen skulde have hendes Klæder, og Manden sine egene. men om slutning ved vidnet ej andet, end at de bleve om arven forenet om 70 rd: 3° qw: om vidnet mindes, det Citanten, paa det ham i arv kundet tilkom/m/e, giorde et billig afslag, for at faae det imindelighed. Resp: kand ej mindes videre, eller hvordan de giorde det, end om de 70 rd: Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det vidne, Aslach Endresøn, boende paa gaarden Schei, efter aflagde Eed vidnede, at her paa Tinget Høsten 1769,

1772: 2

1772.

Kiøbte Elling af sin Værfader den heele halve Boe som hands Værfader skulde arve, for 70 rd:, efter som Rewersen lyder, som vidnet selv til vitterlighed har underskrevet. Citanten tilspurte vidnet, om det var en tilstaaelse eller accord om de 70 rd: Resp: det var et Forlig imellem dem. 2° qw: om vidnet icke har hørt at de vare før om arven forenede. Resp: Nei! Parterne havde ei videre at tilspørge vidnet.

Citanten Refererede sig til stevnemaal[et] og det fremlagde beviis paa sit søgemaal, med paastand om Dom Dom!!. aldeeles benægtede den af Contra Citant[en] i Retten fremlagde Regning.

Contra Citanten paastod sag[en] til neste ting udsat, for bedere den at oplysse.

Afskeediget,

Den forlangende udsettelse til neste ting vorder billiget.

Ole Westrem efter forrige tiltale Contra Elling Lione, æskede sag[en] i Rette. og fragick det hvercken var hands haand eller Contract som fantes i det bev af 15de Martj 1768. det hand med Eed vil bekræfte. og paastod Dom efter sit stevnemaal.

Elling Lione begierede sag[en] til neste ting udsat for at indkalde Citantens steesøn Siur Westrem, som skal have skrevet brevet, til at forklare efter hvis Ordre.

Afskeediget,

den af Elling Lione forlangende udsettelse vorder billiget.

Lensmanden for Iwer Leqve begiere[de] den Arrest sag som Magnus Leqve har ivercksat, siden needlagt, og af Iwer paastevnt, maatte hviile til høsteTinget, siden Magnus nu har stevnt til aastædet til dend 10de Junj, for da at fornem/m/e om sit stevnemaal vil fuldføre. dette blev billiget.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Andwe Windahl gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne Niels Windahl for skyldig værende 6 rd: for en part i en Røgstue som Citanten har solgt ham. der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være Niels Windahl lovlig forkyndt udj hands Kone Borni[s] paahør, siden Manden ej lod sig finde.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Niels Windahl gives Lavdag til neste ting.

Ole Møchelethuun og Knud Lund gav tilKiende, det de med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne Helje Lægrei fordj hand har solgt sin Kones jord og Odel, uden at eie selv nogen Odels jord der imod. det de som Konens næste paaRørende har været aarsaget at paatalle. og der om indkaldet benævnte deres svoger, Dom at modtage til skiødets underkiendelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte møtte, tilstod lovlig varsel og sagde, det hand for armod har været nødsaget at forpante sin Kones jord til Elias Langesetter for 200 rd:, og da hand end videre er geraadet i gield, har hand accorderet med Elias Langesetter at selge ham jorden for 250 rd:, hvor paa endnu ei er giort noget skiøde, da Elias Langesetter skulde bøxle ham jorden for en billig bøxel, hvor ved Comparenten blev fri for Renters svarelse. vil hands svogere nu giøre det sam/m/e som Elias Langesetter, og bøxle ham gaarden for livs tiid, er hand fornøyet med at de udløsser Elias og betaler de 250 rd: for gaarden, da de strax kand faae skiøde, saa snart hand faar bøxelbrev.
Svogerne her til svarede: Naar Deres svoger vil leve Christelig med sin Kone, som en skickelig Mand bør giøre, vil de til høsten løsse gaarden, betale Elias Langesetter ud, og telle 250 rd:, mod at de faar skiøde paa gaarden, da de strax vil give ham bøxelbrev for livs tiid, mod at hand betaler dem bøxel for den Løb jord med 10 rd:, og begierede de sag[en] maatte hviile indtil høstetinget, for at see alt først opfyldt.

Afskeediget,

efter paastand hviiler sag[en].

Assar Garrethuun efter forige tiltale Contra Tollew øvre-Leqwe og Richold øvre Hagestad, æskede sag[en] i Rette og forklarede, lovlig at have ladet forkynde Rettens forelæggelse. og derforuden til dette Ting indkaldet dem, vidner at anhøre om fordringens rigtighed. de vidner, som under Lovens faldsmaal ere indkaldet, er Tollew Danielsøn Hagestad og Størkor Heljesøn, huusmand paa Westrem. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
for Richold Hagestad møtte Procurator Traa og vedtog forelægelse og stevning at være ham lovlig forkyndt. og som Citanten paastaar at føre vidner om ord som maaske kand være talt for 2 á 3 aar siden, protesterede hand mod sadan/n/e vidners førelse, i følge Lovens bydende.
dend indstevnte Tollew Leqve efter paaRaabelse møtte ej.
Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa forklarede, det de ej havde forkyndt Lavdag eller stevnt Tollew Leqwe til dette Ting, saasom de der til ingen Ordre har haft.

Eragtning.

Citanten Assar Garrethuun[s] stevning afvises til Ny og lovligere behandling.

Jon Møchelethuun efter forige tiltale Contra Christopher Warberg, æskede sag[en] i Rette. og gav tilkiende lovlig at have ladet Lavdag forkynde.
Christopher Warberg blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Assar Garretuun og Endre Lund afhiemlede for[e]lægelsen lovlig at have forkyndt Christopher Warberg udj hands Kone Ingeleiw Mortensdatter[s] paahør, siden Manden ej lod sig finde.
Citanten var Dom begierende.
Da blev saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten søger indstevnte Christopher Warberg for skyldig værende 11 rd: har beviis[t], det hand til høste Tinget nest afvigte aar lovlig var kaldet. da ham, af Retten er given Lavdag til dette Ting. der ligeleedes er ham lovlig forkyndt,

1772: 2b

1772.

og dog hvercken møder eller lader møde i sag[en] at svare. Med den/n/e Christopher Warberg[s] taushed giver hand sigtelsens Rigtighed tilkiende. thj Kiendes for Ret, det Christopher Warberg til Citanten bør betale de paastevnte 11 rd:, og udj Processens omkostning 3 rd:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution.

Tollef Kielsøn Bagne bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Hans Olsøn Westrem paa sagegrund og tøm/m/er velte udj Bagne udmarck, læst.

Dend 25de Maij Cont[in]ueredes med Grawens som/m/er ting. for den Laugrettesmand Gutorm Lægrei sad Berge Traa, og for Endre Lund sad Mas Rønnestrand.

Udj sag[en] indstevnte af Lars Poulsøn Spaanem Contra broderen Siur Spaanem, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten beviiser med arveskiftebrev efter hands Fader, begyndt dend 6de Octbr: 1749 og sluttet dend 27de Aug: 1750, det indstevnte Siur Poulsøn Spaanem har været hands Formynder, og indesidder med Arven, der er Capital 79 rd: 4 mrk: 8 s:, hvor fra afgaar, som Citanten af udlæget in Natura har bekom/m/et og tilstaaed 2 rd:, bliver den endelig Capital 77 rd: 4 mrk: 8 s:, foruden Renter. der for Citanten til Som/m/ertinget 1769 har anlagt sag. men, med all taalmodighed tilladt at sag[en] fra Ting til andet har været udsadt, nu i tvende fulde aar, alt i haab, at den indstevnte, efter sine løfter, imindelighed skulde Rette for sig. vel har den indstevnte foregivet, det Midlerne var udsat paa Pant hos begge deres svoger Siur Tweito i Sogne Fogderie, hvor Citanten kunde søgt dem. men foruden, at her om ei er fremlagt noget Pantebrev, var det ei Citantens Pligt i et andet Amt at søge sine Arve-Midler, hvor hand ei paa anden maade kunde faae dem, end med stor bekostning og Reiser at Ruinere sin Egen svoger. end videre er sag[en] dend 28de Maij 1771 til Doms optagen, med begge Parters Consens, at modtage neste høste Ting. men, da det kom der til, at Dom den 23de Octbr: 1771 skulde afsiges, har Citanten end videre givet sin Formynder delation den/n/e vinter over, i haab, sag[en] efter løfte, imindelighed skulde vorde afgiort. men som ingen mindelig betalning er paafulgt, er ved dette Ting endelig Dom paastevnt. Thj Kiendes for Ret, det Siur Poulsøn Spaanem bør betale til Citanten de Resterende Arvemidler 77 rd: 4 mrk: 8 s:, med Renter fra 27de Aug: 1750 og indtil betalningen skeer, samt udj Processens omkostning 5 rd:, alt at

efterkom/m/e inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution.

Udj sag[en] indstevnt af Peder Brattebøe Contra Niels Houchenæs, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten Peder Brattebøe af Jondahls Tinglav, søger indstevnte Niels Houchenæs for leie af sin havbaad 2 rd: 1 mrk:, og for selv at bringe baad, ved hiemkomsten, imod Accord, i sin Rette havn, 2 mrk:, tilsam/m/en 2 rd: 3 mrk: dend indstevnte Niels Houchenæs er tvende gange af Retten paalagt at møde. men, hand har ei i minste deel vildet lade svare det ringeste mod den/n/e sigtelse. med den/n/e hands taushed, giver hand sigtelse[n] bifald, som en retmessig fordring, den hand ei har trøsted sig at modsige. Thj Kiendes for Ret, det Niels Houchenæs til Citanten bør betale de paastevnte 2 rd: 3 mrk:, samt udj Processens omkostning 2 rd: 2 mrk:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution.

Procurator Traa for Hans Utne sagde at have til dette Ting med muntlig stevning indkaldet Anders Tvet for skyldig værende 11 rd: efter Egenhændig beviis og haandskrift, dom at lide til betalning med processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at de med meere end 14 dages varsel havde forkyndt stevningen for Anders Tvet udj hands eget paahør. men, det skeede et lidet støcke fra hands gaard, hvor de møtte ham, da hand lovede der at antage stevningen. tilstod fordringens rigtighed, men sagde at Hans Utne havde lovet at give ham fordrag til høsten, derfor havde hand given ham beviis for pengene.

Citanten begierede sag[en] udsat til neste Ting, i haab den indstevnte inden den tiid imindelighed betaler.

Afskeediget.

den forlangende udsettelse billiges.

Procurator Traa for Hans Utne gav tilkiende, at have til dette Ting med Muntlig varsel indkaldet Heine Meehuus og Anders Tvet, En for begge og begge for Een, at have anam/m/et 100 rd: af Citanten, til en sam/m/en handling imellem dem alle trende. der om at aflæge Regnskab og Rigtighed til Citanten for det manglende, som nermere skal blive oplyst, sam/m/e at betale, eller modtage Dom til betalning og processens omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være Heine Mehuus lovlig forkyndt udj hands Kone Anna Olsdatter[s] pahør, men siden møtte de Manden paa hiem veien til hands huus, da de betydede ham deres ærende. Anders Twet møtte de et støcke fra hands gaard, hvor hand Kiørte et Tøm/m/er læss. da de betydede ham deres ærende, og som hand sagde der at antage stevningen, stevnede vi ham fuldkom/m/en lige som os var befalet.

Citanten var Lavdag begierene.

Afskeediget,

De indstevnte og nu udeblivende gives Lavdag til neste ting.

Procurator Tra[a] for Hans Utne gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting har ladet indkalde Aslach Warberg for skyldig værende 16 rd:, der er for tvende Kiør den

indstevnte nest afvigte aar Kiøbte af Citanten. der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Mas Rønnestrand og

1772: 3

1772

Berge Traa afhiemlede stevningen at være Aslach Warberg lovlig forkyndt udj eget paahør, da hand tilstod fordringens rigtighed, men at Hans Utne havde givet ham fordrag indtil høsten.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

den nu udeblivende Aslach Warberg gives Lavdag til neste ting.

Procurator Traa for Hans Utne gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Knud St: Grawen for en Borcket hest som de begge eiede til fællets, og Hans Utne ene havde betalt med 20 rd:, og siden laae død, da hesten var i den indstevntes værge og brug, samt for en black Øg til 6 rd:, som Citanten havde laant sin Fader og gick i beite paa Fieldet, hvor den indstevnte tog den og byttede den bort. herom Dom at modtage til undgieldelse for den gierning med Øgen, og at betale de paastevnte 26 rd:, samt processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningens lovlig forkyndelse for Knud St: Grawen udj hands eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Knud St: Graven gives Lavdag til neste ting.

Procurator Traa efter forige tiltale til Sergiant Top og Ebbe Eie, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad de nu havde at forestille.
Ebbe Eie fremlagde sit skriftlige forsæt af 22de hujus, bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende.
Citanten begierede sag[en] til neste Ting udsat, og en gienpart af det fremlagde til besvarelse.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse til neste ting billiges.

Borgeren Hans Pyk gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet indkalde Johan/n/es Eie for skyldig værende 1 rd: 3 mrk:, dem Citanten udj en aastæds sag paa Eie for den indstevnte har udlagt. der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt Johan/n/es Eie udi paahør af hands fuldvoxene datter Kari[s] paahør, siden ingen anden var at finde. og siden efter fandt Mas Rønnestrand Johan/n/es sin Kone, til hende hand sagde hvad de havde udrettet.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Johan/n/es Eie gives Lavdag til dette aars høsteting.

Borgeren Hans Pyk efter forige tiltale Contra Lars Eie, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende, med muntlig stevning til dette ting at have indkaldet {Ebbe} Lars Eie, Dom at modtage. vil fornem/m/e om hand møder.

Procurator Traa møtte for Lars Eie, tilstod lovlig varsel, og dernæst anviste i Retten Hans Høy Welbaar[e]nhed Hr: Stiftbefalingsmandens Constitution af 1ste Maij dette aar, det hand er befalet sag[en] for Lars Eie at udføre og ham at forsvare. men da Comparenten ganske nylig haver erholdet udtog af Protocollen om det passerede, saa hand ei til den/n/e tiid har kundet udfærdige nogen Contra-stevning, bad hand om sagens anstand til neste Ting.

Citanten Refererede sig til sit forrige og paastod Dom.

Afskeediget,

da Bøygde Procurator Niels Traa nu først er tilladt, Lars Eie at forsvare, drister Retten sig ei at betage ham den forlangende udsettelse, uden at Dom/m/eren kand vente at vorde sigtet for overilelse. det[s] aarsag, sag[en] forfløttes til neste ting.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Erich Haaem gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet indkalde Anve Espeland for skyldig værende værende!! 27 rd: Reede penge, som Citanten deels af sin myndlings og deels af egene penge har laant ham. der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Niels Traa møtte for Andve Espeland og vedtog lovlig varsel, tilstod og paa hands vegne at være Citanten skyldig 17 rd:, som hand og, føren hand blev stevnt, tilbød sig at betale Citanten. de øvrige 10 rd: benægter den indstevnte in totum aldrig at have bekom/m/ed. de 17 rd: tilbydes endnu i mindelighed at betale.

dend indstevnte, sagde Citanten, aldrig at have tilbudet ham 17 skil:, end mindere 17 rd:, begierede sag[en] til neste ting udsat, at hand med vidner kand beviise det den indstevnte har tilstaaet rigtig af Citanten at have til laans bekom/m/et 27 rd: Citanten har aldrig hørt det ord af ham føren nu, at det skulde ickun være 17 rd:

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Torbiørn Osse gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Levor Osse, Dom at modtage til undgieldelse, fordj hand far!! (fra?) Citanten, af Kielderen og ud paa Marcken har udkasted en Strump med Øll. sam/m/e efter vurdering at betale, og at svare processens omkostning. til vidner udj sag[en] er indkaldet under Lovens faldsmaal, {ind} Guro Torbiørnsdatter Osse, og ustevnte vidne Aamun Osse. dem sagvolderen er indkaldet at anhøre. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

efter 3de gange paaRaabelse var ingen der vilde møde, enten vederpart eller vidner.

Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhielmlede stevningen at være Levor Osse i Eget paahør lovlig forkyndt. ligesaa er vidnet Guro Osse, under Lovens faldsmaal, i eget paahør lovlig stevnt.

Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget,

Lewor Osse gives Lavdag til neste ting. og vidnet Guro Torbiørnsdatter Osse forelæges under Lovens faldsmaal straf, for Retten til neste ting at møde, sit vidnesbyrd at aflæge.

Siur Poulsøn Spaanem efter forige tiltale Contra Christian Bolstad, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet indstevne Christian Bolstad, Dom udj sag[en] at modtage og anhøre.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. det ene stevnevidne Michel Davidsøn Hylle møtte ickun, men ej det andet, Ole Siursøn Scheie.
Citanten begiere[de] sag[en] til neste ting udsat, at hand end nu e[n]gang lovlig kand indkalde Christian Bolstad til Doms lidelse.

Afskeediget,

1772: 3b

1772.

den af Citanten forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Niels Rønnestrand gav tilkiende, det hand for Borgeren Peder Lexau har ladet stevne og indkalde til dette ting med muntlig varsel Peder Hielmevold for skyldig værende 6 rd: 3 mrk:, som er for Crediterede vahre, der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Peder Hielmevold udj paahør af svogeren Aamun Osse og Iwer Hielmevold, siden Peder ej lod sig finde.
Citanten var Laugdag begierende.

Afskeediget,

den nu udeblivende Peder Hielmevold gives Lavdag til neste ting.

Siur Poulsøn Spaanem gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet indkalde Johan/n/es Frøsten for skyldig værende 4 rd: 11 s:, som er for skiære og sav Mester løn samt Kosten. der om Dom at modtage til betalning samt processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev paaRaabt, men ingen vilde svare. ei heller møtte Kaldsmændene, som stevningen skulde afhiemle.
Citanten begierede sag[en] udsat til neste Ting.

Afskeediget,

sag[en] hviiler til neste ting.

Lars Wambem gieldsbrev af 18de Maij 1765 til Provstinde Gielmeiden, indført i pante bogen paa folio 51 og 52, blev Efter paategnet qvittering af 23de Nobr: 1771 udslet.

Efter 3de gange udraabelse var ei nogen der vilde gaae i Rette. altsaa blev dette Ting ophævet.

Dend 26de Maij blev Retten beient paa Gaarden Qvandahl, beligende i Grawens Tinglav, med efterskrevene edsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Tosten Hamre, Lars Madsen Welke, Berge Traa, Richol Torblaa, Torbiørn Sygnestvet og Baar ibdm:, nærværende Lensmanden Niels Rønnestrand.
Hvorda for Retten fremstod Procurator Traa for David Qwandahl, og gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til den/n/e Tægtedag har indkaldet Niels Pedersøn Nedr: Fylkedahlen, Ole Michelsøn ibdm:, Siur Hansøn med Formynder Ole Ystaas, Siur Bræche og Niels Nielsøn Fylchedahlen, til at faae ved Rettens Middel lovlig Marckeskield, Citanten og de indstevnte dem imellem, efter den forening som de indbyrdes haver sluttet.
de benævnte indstevnte Mænd møtte alle, og vedtog at giøre anvisning hvor Marckeskieldet skulde Needsettes efter den forening som dem imellem var sluttet. forklarede ellers, det

Citanten David Qwandahl havde indgierdet Et lidet støcke Marck. der om vare de forenede, det gierdet skulde afrives. Citanten her til svarede: hand vil afrive gierdet, dog saa, at hand med sine Creature beiter sin Egen Eiendom.

Rettens Personer i følge begge Parter, forføyede dem i Marken, for at Needsette Marckeskield efter den anvisning Parterne har lovet at vilde giøre.

J Soue Næsset, udj en stor steen kaldet Børsesteen, hugget en Kors, som visser beent op over Et stort Bergelag og udj en sort ham/m/er, der hugges!! (hugget) en Kors, sam/m/er visser West efter ham/m/erlaget udj en Bergs-Nolte, der hugget en Gloppe som visser West efter bergranden, der hugget en gloppe, sam/m/e visser efter Et stort Bergelag. Ved enden af sam/m/e Bergelag, uj en Bergs-Nolde hugget En vinckel gloppe, sam/m/e visser i Norvest til et Bergelag, efter sam/m/e Bergelag hen udj en Schaar kaldet Weneschaar, udj en ham/m/er, der hugget en C gloppe, som visser efter Bergsranden hen udj en ham/m/er, der hugget en gloppe som visser hen udj Jldeskaarene, der hugget en gloppe som visser hen udj Svede ham/m/eren, der hugget en gloppe, sam/m/e visser hen til Tøm/m/er skaaren. der Needsat tvende Merckeskieldsteene, den sidste visser i Nordvest udj en ham/m/er, der hugget en gloppe, sam/m/e visser efter et ham/m/erlag. ved enden af ham/m/erlaget Needsat En Markeskieldsteen, som visser hen til Waade helleren, der hugget en Kors. i Nordre enden af sam/m/e heller er udj en stor steen hugget en gloppe som visser hen over Aamun-Schaar, udj en steen hugget en gloppe, sam/m/e visser i en Skarve Nolle ved Kiormyr nollen, der hugget en gloppe som visser i Byttes furre haugen, der needsat en Merckeskieldsteen som visser hen til en Bæck, der needsat en Merckeskieldsteen. sam/m/e visser hen til Biørnestien, der needsat en Merckeskieldsteen som visser hen i Mulhellerelien, udj en stor steen hugget en Kors, sam/m/e visser hen udj en Kors i en ham/m/er, der fra hen til en liden Heller, der hugget en gloppe, sam/m/e visser hen udj en Needsat Merkeskieldsteen, der fra hen til en Bæk, der Needsat en Merckeskieldsteen, sam/m/e visser hen til Gabhelleren, siden Bytter bergelaget til Elven. Fylkedahls-Mændene Eier paa den Nordre, og Qwandahl paa den Sør side af disse Mercker. her om Parterne ærklærede det Fylkedahl intet Eier Sønden for disse Mercker, og Qwandahl eier ej noget Norden for Merckerne.

som intet videre var at forette, paastod Citanten erstatning for den/n/e foretnings bekostning i den/n/e dyre tiid, som er, foruden Rettens løn, 9 rd: 5 mrk: 4 s:

altsaa bliver at beregne det Rettens Personer tilkom/m/er, Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss og Need til Søen i Grawens-sogn 4 mrk: for 3 ½ Miil. hiem igien fritages, formeedelst en anden foretning. diet penge for en Reisedag 4 mrk:, incaminations penge 5 mrk: 4 s:, den/n/e dags forretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 1 rd: 3 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en det som Retten tilkom/m/er, 6 rd: 4 mrk: 4 s:, bliver den/n/e foretnings bekostning 16 rd: 3 mrk: 8 s:, hvor om Parterne bleve forenede, at deele omkostningen, Eftersom en hvers brug skylder.

og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 27de Maij blev paa det **almindelige Tingstæd Utne med Kingtserviig og Røldahls Almuer holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som udj den sluttede Protocoll paa folio 116 findes opnævnt og Specificeret. undtagen for Christen Eitrem sad Faderen Daniel Eitrem,

1772: 4

for Peder Frøsviig sad Jon Hougse. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmændene, for Kingtserviig Almue Jon Hougse, og for Røldahls Almue Niels Hamre, med den Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret de Forordninger, Rescribter og Ordres som ved Jondahls Tinget, udj den sluttede Protocoll paa folio 117 findes antegnet.

Mons:r Severin Heiberg bøxel brev med Rewers, af 24 Martj h: a:, til Asbiørn Endresøn paa Et Spand smør i gaarden Twisme, blev læst.
Asbiørn Ørjansøn Diønne skiøde af 28de Octbr: 1769 til Jon Larsøn paa en skove Teig under gaarden, blev fremlagt /: er gaarden Wiigen :/ til Publication, men afviist indtil den vorder skyldsat.
Iwer Jacobsøen Seljestad skiøde af dags dato til Tormoe Olsøn paa 12 Mrk: smør med bøxel udj gaarden Seljestad. blev læst.

Swend Schare for Peder Rollestad!! (seinar nemnd Rubestad) gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Encken Ingebiør Botnen med Lauværge Lars Mehuus, Dom at modtage til at betale skyldig værende 16 rd: med Processens omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Hamre og Nel Horre afhiemlede stevningen at være Encken i eget paahør lovlig forkyndt. og bem:te Niels Hamre med Knud Seim afhiemlede stevning[en] at være Lars Mehuus i eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Ingebiør Botnen og Lars Mehuus gives Lavdag til neste ting.

Jon Hougse paa egene og medarvinger[s] vegne, efter forige tiltale Contra Aasmun Larsøn Horre, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovl: at have ladet Rettens forelægelse Aasmun Horre forkynde. vil fornem/m/e om hand møder.
Aasmun Horre blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Hamre og Knud Seim afhiemlede forelægelsen at være Aasmun Horre udj hands Kone Joran Gulichdatter[s] paahør lovlig forkyndt, siden Manden ej lod sig finde.
Citanten paastod Dom, med erindring om processens bekostning.

Afskeediget,

da det er hellig aften, optages sag[en] til Doms indtil over morgen, da Dom her inden Retten vorder afsagt.

Procurator Traa for Welærværdige Hr: Peter Blyt efter forige tiltale Contra Od Twet, æskede sag[en] i Rette og gav tilKinede, det hand med skriftlig Continuations stevning til dette Tings 2den og 3de tingdag havde indkaldet benævnte Aad Twedt. men som Aad Twet i dag møder, bliver at fornem/m/e om hand nu vil tage til gienmæle, og derom lagde i Rette den udstyrede stevning af 18de Apriil dette aar, saa lydende.
Od Twet møtte og sagde at antage stevningen i dag, der er ham lovlig forkyndt, begierede alleene sag[en] til Høsten udsat, da Hr: Blyt skal faae sine penge.
Citanten lagde i Rette opsigelsen af 7de Junj 1771, forseet med lovlig stemplet papiir. Copie af Obligationen og en beregning over det ham Resterende af Capitalen med Renter og anvente omkostninger til 23de Maij dette aar. derefter protesterede mod opsettelse, da den instevnte er insuffisant. af den aarsag paastod endelig Dom. det fremlagde er saa lydende.

Dom/m/eren tilhold Od Tvet, om hand vilde stille Caution indtil høsten at betale. hvor til hand svarede: det hand ingen Caution kunde stille.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom, siden det er hellig aften, indtil over morgen, da Dom vorder afsagt.

Helje Hamre gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Osmun Horre for skyldig værende 17 rd: 3 mrk:, som er for 16 geeder, 2de Bucker, og paa nogle Øger dem imellem, Dom at modtage til at betale benævnte 17 rd: 3 mrk: med processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Osmun Horre blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Knud Seim og Nel Horre afhiemlede stevningen at være Osmun Horre udj eget paahør lovlig forkyndt, men det bliver ej 14 dage siden føren 3de Tingdag, som er dend Løwerdagen dend 30 Maij.

Citanten begierede det sag[en] maatte hviile til dend 30 Maj, for at see om Osmun da vil møde eller lade møde.

Afskeediget,

sag[en] udsettes til dend 30de Maij, om Osmun Horre da vil møde.

Jørgen Freim efter forige tiltale Contra Knud Buustethuun, æskede sag[en] i Rette.

den indstevnte møtte: da Parterne declarerede forlig saaleedes: at Knud Buustethuun kalder sine ord tilbage /: det hand og for Retten giorde, og sagde det hand ingen aarsag havde at sige moget uskickeligt paa Citanten, men det som var af ham udtalt, skeede i en overilelse :/ og betale til Citanten processens omkostning med 11 mrk: 4 s:, ogsaa det hand hand!! persede af Citantens Søster Søn Samson Olsøn Hildahl nest afvigte aar, for sin forseelse mod den indstevnte, som var omtre[n]t 11 rd:, som alt af Knud Buustethuun blev vedtaget at betale. Dette forlig de med hænders Reckelse bekræftede.

Mons:r Severin Heiberg, som in-Cassator i sal: Provstens Atche sterboe, gav tilkiende, det hand paa stervboens vegne med Muntlig varsel til dette Ting har ladet indkalde Giestgiberen Hans Utne for skyldig værende 10 rd: til dette Præstegields Fattig Casse. der om Dom at modtage til betalning og processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Hans Utne møtte, tilstod varselen.

Citanten fremlagde en Regning af 30 Apriil sidstl: om sam/m/e 10 rd:, {bilagt med lovlig stemplet papiir} saa lydende.

den indstevnte sagde, det regningen er Rigtig nock, men der findes intet afskreven hvad hand i sam/m/e aaringer har betalt. sam/m/e aar betalte hand 3 rd:, og sam/m/e aar 2 rd:

Citanten, som fornam at Hans Utne først ved tilspørsel anogcerede og tilstod den fra Præsten i Rette lagde Attest som et Krav paa stervboen, der ellers skulde blive ansvarlig for disse penge. nu tillige hørte den indstevnte vægerligen i at betale

1772: 4b

1772.

de udj den/n/e paastevnte fordring benævnende 10 rd:, paa Grund, at ovenanførte hand[s] forestilling, aarligen at have betalt noget der paa, men da hand vercken kand fremviise beviis eller paa anden maade lovlig legitimere sig, at sam/m/e af ham ere betalte, vilde Citanten uden videre anstand formode, at Kravet, som vedtaget rigtig Regning maatte ved Dom vorde den indstevnte paalagt, strax og under all lovlig adfær at udreede. den/n/e Processens omkostning skadesløs at erstatte. forbeholdende tiid al videre tiltale til den indstevnte for hvad de fattiges væssen udj den/n/e sag, kunde finde fornøden, og saaleedes Submitterede sagen Dom.

den indstevnte begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at rette for sig i mindelighed.

Citanten havde intet her imod at erindre.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Jon House som Lensmand gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne til dette Ting har ladet stevne Ingebrigt Aasse, vidner at anhøre, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, angaaende dend indstevntes VærModer, fattig lægds lem Maritta Tormoesdatter Aase, er omkom/m/en, da hun er funden død liggende i Søen. der efter Dom i sag[en] at anhøre. til vidner i sag[en] er Daniel, Michel og Christen Eitrem. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

den indstevnte Ingebrigt Aase møtte og vedtog varselen. af vidnerne møtte Daniel og Christen Eitrem.

Mikel Eitrem, forklarede Citanten selv, at være bleven svag.

de tvende mødende vidner sagde, ufornøden at være Edens forklaring at læsse, den de som gamle Laugrettesmænd ofte har hørt læsse, og ved hvad Eden betyder.

1ste vidne, Daniel Christensøn,boende paa Eitrem, efter aflagde Eed vidnede, at den/n/e fattig lem var i lægd hos vidnet selv, og var i hands stue. Løwerdagen efter Paaske, ved høy Middags tiider, paa den tiid hun skulde faae Nons mad med dem, blev hun savnet. da søgte de overalt efter hende. fick grander og Naboer til over alt at søge efter hende, men fandt hende ej føren Søndags Morgen, da fandt de hende i søen udj Fieren, Næsegrus ligende død. stædet af landet var brat og høyt, saa de sluttede at hun !!der fora hvar!! (derfor var) gleedet eller falden ud i søen. hun var en Kone i det 76 aar gam/m/el, gick stedse saa gandske stille hen. de saa ej, eller fornam, nogen slags daarlighed af hende. men for det vidne Michel Eitrem, som er bleven svag, skal hun 3de Paaske [dag] havde!! (have) talt de ord: at hun beklagede sig, at det var slet fat for hende, hun havde ingen Forældere. da Michel skal have svaret hende, der staar intet paa Dig, du lider ingen Nød hos de gott Folck Du er hos. der efter hun for Michel skal have fortalt: at hun tog et støcke Mad fra Ingebrigt Aase, og da kom 2 svarte Mænd og skuede hende ud af en dør og vilde forRaade hende. videre viste dette vidne ej at forklare. Retten tilspurte vidnet, om hand fant noget vold som tegn paa det død funde legeme, Resp: Nei.

2det vidne, Christen Jacobsøn Eitrem, efter aflagde [Eed] vidnede, at da det blev bekiendt at den gamle Kone blev savnet, var vidnet med at søge, men de fandt hende icke føren Søndags Morgen. vidnede i et og alt lige med første vidne. har og hørt paa ord som Mikel har fortalt om hendes tale 3de Paaske dag. til Rettens fremsatte qvæstion svarede som første vidne.

Citanten paastod Dom.

Ingebrigt Aase var fornøyet med at høre Dom.

Afskeediget,

sag[en] optages, da det er hellig aften, til Doms indtil over Morgen, da Dom skal vorde afsagt.

Dend 29de Maij ved Kingtserviig og Røldahls Som/m/erting, er passeret som følger.

Udj sag[en] indstevnt af den ved døden afgangne Jacob Eitrem, og forfuldt ved hands arvinger, Contra Osmun Larsøn Horre, blev saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Jacob Eitren har ved muntlig stevnemaal til Som/m/ertinget 1769 indkaldet Osmun Larsøn Horre for en leie Koe, samt 11 aars leie, og for 1 pd: 6 mrk: smør, og en halv tønde Reen-Korn. til høstetinget sam/m/e aar er sag[en] udsat, fordj Kaldsmændene, der forelægelsen skulde afhiemle, ei møtte. der efter er Jacob Eitrem ved døden afgangen. da hands arvinger ved muntlig Continuations-stevning til Som/m/er tinget 1770 har forfuldt sag[en]. da Osmun Horre er gived Laudag til Høste-Tinget sam/m/e aar. hvor da i Rette fald en Regning af 4de

Octbr: 1770 over det paastevnte, beløbende til 10 rd: 2 mrk:. siden er sag[en] fra Ting til andet stedse forfuldt. saa det nu er paa fierde aar, eller det 7de Ting og Rettergang siden sag[en] mod Osmun Horre blev Reist og anlagt. i al den tiid har Osmun Horre ej en gang vildet møde eller lade møde. med den/n/e hands taushed og udeblivelse giver hand tilkiende søgemaalets rigtighed. Thi Kiendes for Ret, det Osmun Larsøn Horre bør betale den paastevnte Koe med Koe leie, smør og Korn, efter den Acten tilførte Regning med 10 rd: 2 mrk:, og udj Processens omkostning 5 rd:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution.

Udj sag[en] indstevnt af Sogne Præsten til Wiigøers Kald, Hr: Peter Blyt, Contra Od Halstensøn Tvedt, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten beviiser med Tinglyst Pante brev af 28de Octbr: 1766, det indstevnte Aad Halsteensøn Twet er ham skyldig Capital 300 rd:, som den 14de Junj 1771 er vorden Aad Tvet opsagt. og da ei mindelig betalning er paafulgt, er hand ved skriftlig stevnemaal af 4de Octbr: 1771 indkaldet til Doms lidelse. efter at stevningen var falden i Rette, og Aad Twet givet Lavdag, har Aschiel Sexe paa Aad Twet[s] vegne dend 23de Nowembr: 1771 betalt 200 rd:, som under sam/m/e dato pa Obligationen findes afskreven, først for de Resterende Renter til aarsdagen den 28de Octbr: 1771 ned 45 rd:, og paa

1772: 5

1772.

hovedstolen afskrevet 155 rd: Rester 145 rd: Thi Kiendes for Ret det indstevnte Aad Halstensøn Twet bør indfrie sit gieldsbrev, og betale til Citanten den Resterende Capital 145 rd: med Renter fra 28de Octbr: 1771 og indtil betalningen skeer, samt skadesløsse omkostninger efter sin forskrivelse. Saaleedes bør Aad Twet Dom at opfylde inden 15ten dage efter dends lovlig forkyndelse, under Nam og Execution, samt indførsel i Pantet, for saa vit det ej prejudicerer andere bedere berettigede.

Udj sag[en] indstevnt paa Justitiens vegne, af Lensmanden Jon Hougse, betræffende den paa søen død fundene fattig lægds lem Maritta Tormoe-datter Aase, blev saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Af de forhørte vidners Edelig forklaring om den taele!! (tale) fattig legs lem Maritta Aase har haft med Michel Eitrem 3de Paaskedag indeværende aar, erfares det den/n/e Kone, der var 76 aar gam/m/el, har fanteseret og talet udj et slags Rasseri. hvor til Kommer, at da hun ved Middags tiider, da de paa Gaarden til Nons skulde faae Mad, som var Løverdagen efter Paaske, blev savnet, og strax af alle blev søgt efter, men ei funden føren Søndags Morgen, da hun i Søen laa død, var landet paa det eller udfor det stæd hvor hun i søen fantes død, høyt og brat, saa hun der lettelig kunde være gleet eller snublet, og saaleedes i søen være udfalden. thj Kiendes for Ret, det Maritta Tormoedatter død fundene legeme, udj al stilhed uden Seremonie, bør begraves udj Kirckegaarden. hendes Boets lod, naar Fattig lægds Cassen har erholdet den forstræckning til hendes ophold er giort, det overskydende at kom/m/e hendes Børn og arvinger til deeling efter Loven.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel for den/n/e Almue igientog til fremsettelse de tvende Propositioner som ved Jondahls Tinget findes anført. hvor til Amuen i Et og alt svarede ligesom Almuen ved de andere tinge svaret har.

Ole Pedersøn Stranden og medJnteressendere udgivene skiøde af 27 Maij h: a: til Ole Gundersøn Jordahl paa 1 pund 11 mrk: smør i gaarden Jordahl, blev læst.
Ole Berven og medJnteressendere skiøde af 27de Maij h: a: til Christen Heljesøn paa 1 pund 9 3/4 mrk: smør med bøxel udj gaarden Tøssedahl, blev læst.
Hr: Biskop Friderich Arentz udgivene bøxelbrev med Revers, af 30de Septbr: 1771, til Thore Jørgensøn paa ½ Løb 9 mrk: smør i gaarden Jordahl, blev læst.
Svend Lofthuus og Aamun Digrenæs skiøde af 24 Apriil h: a: til Aamun Jørgensøn Utne paa 19 ½ Mrk: smør med bøxel i gaarden Lofthuus, blev læst.

Procurator Traa for Herlow Fladeqal af Woss, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, det Rettens forelægelse er Lars Jarandsøn!! (seinare Jonsøn) Mockestad lovlig forkyndt. vil fornem/m/e om hand møder.
den forelagde Lars Jarandsøn!! (seinare Jonsøn) Mokestad møtte og sagde, det hand {med broder \.../} ej havde accorderet om nogen Øg, men alleene hæntet Øgen for Jærand Jærandsøn, og hands broder Siur Mochestad \var med ham/, dog skulde Comparenten med dem være eiere i Øgen, saa de til fællets brug vilde have dem!! (den?). men Comparenten havde ei Kiøbt eller giort nogen Accord med Citanten om Øgen.
Citanten paastod Dom over de indstevnte, at de en for begge og begge for en maatte betale Øgen, med Processens omkostning billigst 2 rd: 2 mrk:, og saaleedes submiterede sag[en] til Doms.
Retten tilspurte Lars Mochestad, om hand videre havde til sag[en]s oplysning føren Dom blev afsagt. her til Lars Mochestad svarede, det hand havde skicket Citanten de 6 rd: som paa Øgen er betalt, hvilcket 1 rd: meere end nogen Mand kunde Taxere Øgen for. videre havde hand ej i sag[en] at svare.
Da blev saaleedes for Ret Dømt og

Afsagt.

Jarand Mochestad har ved sin broder Siur Mochestad sigtet Lars Jonsøn som den der havde Kiøbt Øgen. Lars Jonsøn Mochestad har igien benægtet ej at have Accorderet om Øgen, men tilstaar at være interesseret med Jærand og Siur i Øgen, og at hand, Lars Jonsøn, med Siur havde afhændet Øgen. item at hand, Lars, havde sendt de 6 rd: som paa Øgen var betalt. thj Kiendes for Ret, det Lars Jonsøn Mochestad og Jærand Mochestad: en for begge, bør betale de paastevnte 2 rd: med Processens omkostning 2 rd:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens lovlig forkyndelse, under Nam og Execution.

Procurator Traa for Lars Nielsøn af Røldahl, æskede den Tingsvidne sag mod Osmun Horre i Rette, og fremlagde den udstyrede stevning af 8de Augustj 1771, med Rettens paategnede forelægelse af 25de Octbr: 1771, den hand sagde for vedkom/m/ende at være lovlig forkyndt. vil fornem/m/e om Osmun Horre og de forelagde vidner møder.
Osmun Horre blev 3de gang paaRaabt, men ingen vilde svare.
af de forelagde vidner møtte Joseph Seim, Ole Houge og Thore Hagen.
Lensmanden Niels Hamre lyste Kari Olsdatter Mittun Horre[s] forfald, at hun er syg og sengeligende, ligesaa Ole Nedr: Berge[s] forfald, at hand formeedelst Røckepiine!! (vondt i ryggen) ei var god for at kom/m/e over Fieldet, efter hands eget sigende, dog var Manden ei sengeliggende
Kaldsmændene Niels Hamre og Knud Seim afhiemlede Rettens forelægelse at have lovlig forkyndt for alle indbenævnte udj deres eget paahør, undtagen Lars Mehuus, der ej var tilstæde, men hands Kone hørte paa forkyndelsen. dog talede de siden med Lars Meehuus og betydede ham forelægelsen.
Citanten paastod de mødende vidner Eedelig forhørt efter de qwæstioner hand forhen i sag[en] har fremlagt, og Dom over de udeblivende vidner til ungieldelse og Nye forelægelse.

Eedens forklaring blev de 3de mødende vidner forelæst, og af Dom/m/eren formanet at blive ved sandhed.
8de vidne, Joseph Pedersøn, boende paa Gaarden Seim, efter aflagde Eed svarede til Citantens qwæstioner: saasom til 4de qw: svarede, Ja. til 5te qw: svar, Cancellie Raad Barth sagde, hvo som staar imod forbud, det er 60 rd: bøder, andere trudsel ord har vidnet ej hørt. til 6de qw: svarede, at referere sig til forige svar. til 7de qw: svarede, har ej hørt videre end forklaret er. til 8de qw: svarede, det var Frem/m/ede Mænd af Ryfølke Fogderi og Stawanger Amt.
9de vidne, Ole Jonsøn, boende paa Gaarden Houge, efter aflagde Eed, til 10de qw: svarede, Ja. til 11de qw: svarede, det var Osmun Horre og Lars Nielsøn der forligte sig om den jordepart i Horre. til 12de qw: svarede, forliget var, at Osmun vilde tage mod Løsnings penge af Lars Nielsøn. til 13de qw: svarede, Lars Nielsøn løste og betalte pengene. til 14de qw: svarede. Efter forliget var giort, hørte hand at det blev oplæst hvad som i Retten var passeret.

1772: 5b

1772.

10de vidne, Thore Knudsøn, boende paa Gaarden Hage[n], efter aflagde Eed svarede til 10de qw: Ja. til 11de qw: svarede, Osmun Horre og Lars Nielsøn blev forligt om jordens løsning. til 12de qw: svarede, at Lars Nielsøn skulde løsse jorden med Reede penge, fra Osmun Horre. til 13de qw: svarede, Lars Nielsøn betalte pengene. til 14de qw: svarede, kunde som gam/m/el ei mindes det.
Procurator Traa forestillede, det stevningen lyder saavel om stevnte som ustevnte vidner. og da den gamle Lensmand Helje Hamre, den hand ej formeedelst veiens lengde har vildet stevne, nu er her paa Tinget nærværende, paastod hand ham Eedelig forhørt. skulde hand der til findes vægerlig, tager Citanten sig Reserveret at stevne ham til høste Tinget.
11de vidne, Helje Monsøn Hamre, fremstod for Retten og sagde det hand som forhen værende Lensmand ofte har hørt Eedens forklaring læsse, og ved hvad den betyder. Citanten var begierende, det Retten vilde modtage dette vidnes svar paa alle de fremlagde qwæstioner, med det mere dette vidne kand oplysse, da hand ved alle foretninger og samli[n]ger i Røldahl, sagen betræffende imellem Lars Nielsøn og Osmun Horre, alle tiider har været nærværende. vidnet aflagde Eeden efter Loven, og til 1ste qw: svarede, Nej, hand var ei der hos. til 2de qw: svarede, ved intet der om. til 3de qw: svarede, ved det ej. til 4de qw: svarede, hand var der icke, ved intet der om. til 5te qw: svarede, ved intet der om. til 6de qw: svarede, ved det icke. til 7de qw: svarede, har ej været der, altsaa ved intet. til 8de qw: svarede, ved det icke. til 9de qw: svarede, Ja. til 10de qw: svarede, Ja, Osmun og Lars blev forligte om Jorden Horre. til 11de qw: svarede, Ja, har svaret her om ved nest forestaaende. til 12. qw: svare[de], de bleve forligte, det Lars Nielsøn skulde løsse Jorden i Horre fra Osmun for halvtreedie tyve Rigsdaler, og betale 3 rd: for en qvige. til 13de qw: svarede, det var Lars Nielsøn som betalte pengene. til 14de qw: svarede, Jo. Dom blev i Retten afsagt, det forliget skulde staa ved magt.
Citanten refererede sig til sit tilførte, og der om paastod Rettens Kiendelse.
da blev saaleedes Kiendt og

Afsagt.

Citanten har beviist det Osmun Olsøn Berge \og/ Lars Mehuus er lovlig Kaldet, deres vidne at aflæge. og \da/ de ej møtte, er dem af Retten dend 25de Octbr: 1771 givet Lavdag til dette Ting, under Lovens Faldsmaal at møde. at den/n/e Lavdag er dem lovlig forkyndt, er med KaldsMendenes afhiemling beviist. og dog nu hvercken møder eller lader lysse deres forfald. thi Kiendes for Ret, det Osmun Berge og Lars Mehuus efter Loven og den Kongl: Forordning bør bøde hver deres faldsmaal, er hver 20 lod sølv, er 10 rd: hver af dem, til deeling imellem

Ko[n]gen og sagsøgeren. desud[en] den!! (dem?) forelæges anden gang, Osmun Berge og Lars Mehuus, under Lovens faldsmaal til dette aars høsteting at møde, deres vidne at aflægge, alt under lige straf, og det saalenge indtil de giver Retten den tilbørlig lydighed. vidnerne Kari Mittuun Horre og Ole Ormsøn Nedre Berge, der har til dette ting lyst deres forfald, gives anden gang Lavdag, under Lovens faldsmaal, til dette aars høsteting at møde, deres vidne i sag[en] at aflæge.

Procurator Traae for Svend Larsøn Eidnes gav tilkiende at have med Mundtlig stevning til dette Ting ladet indstevnte Kari Ivers Datter Eidnes, vidner at anhøre og Dom at modtage, betræffende Nogle beskiæm/m/elige og lastværdige ord og beskyldninger, som den indstevnte Kari Ivers Datter skal have udtalt paa Citantens Datter, sc: Gunnilde Svends Datter, hende til blame og største beskiem/m/else, som og at betale den/n/e Processens omkostning skadesløs. Til Vidner i Sag[en] er indkaldet under Lovens faldsmaal Ole Helleland, Anna Johan/n/es Datter Oppedal, Marritta Jaastad, Marritta Thores Datter Oppedal, Inga Samsons Datter Lofthuus, {Marritta} \Anna/ Anfinds Datter Lofthuus og Ingelew Jørgens Datter Lofthuus. Vil fornem/m/e om alle de indstevnte Møder.

Den indstevnte Kari Ivers Datter mødte og tilstod lovlig at være stevnt. ligesaa Mødte og alle de benævnte Vidner. Eedens forklaring blev for samtlige Vidner oplæst, og af Dom/m/eren formaned at blive ved Sandhed.

1ste Vidne, Ole Wiersøn, er til Huus paa Gaarden Helleland, sagde sig gam/m/el omtrent 56 aar, efter aflagde Eed Vidnede: At forleden Aar[s] Som/m/er, da Folket var paa Fieldstøelen med sine Creatuure, da hørte Vidnet af Kari selv sige, en Dag hun kom fra stølen, at Hun havde seet Gunnilde spise, og Hun saa at det var af Hendes brød, da Hun den tiid havde misted 3 Leiver af sit brød, som laa i hendes Sæhlhuus paa Stølen. Traae tilspurte Vidnet, om hand ikke har hørt det Kari forhen har beskyldt Gunilde at have taget fra Hende Traae og Garn? Resp: Ney, har ey hørt det, med vel har Vidnet hørt Kari sige at Hun har misted det, men ey at hun har beskyldt Nogen der for. Parterne havde ey videre at tilspørge Vidnet, som blev demitteret.

2det Vidne, Anna Johan/n/es Datter, gift med Johan/n/es Oppedal, efter aflagde Eed vidnede: At \have/ hørt af Kari siden Hun kom fra Stølen, at en Dag, da Gunnilde havde været hos Hende i Sæhlhuuset, havde Hun misted 3 Leiver brød, da Gunilde havde været efter hende i Sæhlet, og at Hun siden havde seet Gunnilde spise sit brød, som Hun Kiendte, og skulde Vidnet have sagt til Kari sin Moder Sigri, Gud bevare Mig, er hun slig en Tyv, da svarede Sigri: ja, Hun tør vel drage Noget fra Dig og. Nej, svarede Kari, Hun brender sig vel ikke saa hart. Vidnet forklarede ellers at have tilspurgt Kari, hvor Hun kunde viide at det var af hendes brød Gunnilde spisede, Hvor til Kari svarede saaledes: Johan/n/es, broder min, førte her op 9 Leiver, og 3 var borte, og kiendte Hun sit eget brød hos Gunnilde. Vidnet blev demitteret.

3de Vidne, Marritta Jaastad, blev af Traae frafalden, med forbeholdenhed om fornødiges.

4de Vidne, Marritta Thores Datter, tiener hos sin broder Lars paa Gaarden Oppedal, sagde sig gam/m/el 22 aar,

1772: 6

1772.

efter adlagde Eed vidnede: At have hørt af den indstevntes Søster Anna Ivers Datter sige det Gunnilde monne bleven Madløs paa Stølen, hun Mon/n/e taget brød fra Tøsene, uden at nævne fra hvem. Vidnet blev demitteret.

5te Vidne, Inga Samsons Datter Lofthuus, tiener hos Ole Lofthuus, sagde sig gam/m/el 30 aar, efter aflagde Eed vidnede: At da Vidnet med fleere vare paa Stølen, havde Kari sagt i manges paahør at Hun havde misted 3 leiver brød, som Hun beskyldte Gunnilde for at have taged. som ingen af Parterne havde Noget at tilspørge Vidnet, blev det demitteret.

6te Vidne, Anna Anfinds Datter, er hos sin Fader Anfind Lofthuus, sagde sig gam/m/el 25 aar, efter aflagde Eed vidnede: at Kari havde sagt det hun havde misted brød, og at Hun tog alle fri, men tænkte Gunnilde til det, og holdt hende for at være den der havde taged det. forklarede og at have hørt af Gunnilde det hun sam/m/e Dag som brødet savnedes, havde klaget sig over at Hun Manglede brød. fremdeles sagde Vidnet, at da Kari, som med forundring talede om at Hun havde misted brødet, forandrede Gunnilde sin farve i Ansigtet og slog den snak bort i Anden Tale, da Vidnet med de Andre holdt paa Kari, at hun skulde sige hvad det var Hun var forundret over. Vidnet blev demitteret.

Niels Traae for Citanten holdt U-fornøden at føre fleere Vidner, saasom Sagen tilfulde er oplyst, altsaa frafaldt ligeledes det sidste og 7de Vidne, med forbeholdenhed om fornødiges skulde, og efter den incaminerede Stevning og de førte Vidners forklaring paastod Dom efter Lovens 6te Bogs 21de Capit: 2den og 3de art:, og erindrede om Processens omkostning, billigst med 4 rd:r.

Den indstevnte Kari Ivers Datters Moder Sigri paa sin Datters Veigne begiærede Sag[en] udsat til Høste Tinget for at stevne Contra i Sag[en].

Afskeediget.

Den forlangede Udsættelse billiges.

Lars Jonsøn Mochestads udgivne Pante brev til Jon Haldorsøn Mochestad af 25de Maij 1767, indført i Pantebogen paa fol: 86, blev efter paategned qvittering af 29de Maij 1772 udslett.

dito Pante brev til dito af 29de Maij 1772 for penge laan 161 rd:r, mod pant ½ Løb smør, ¼ huud, ½ b:skind i Gaarden Mochestad, blev læst.

Johan/n/es Odsen Qvæstads udgivne skiøde af 29de Maij h: a: til sin Søn Johan/n/es Larsøn paa 1 Løb smør med bøxel og Herl: i Gaarden Qvæstad, blev læst.

Knud Henrichsøn Eies udgivne Gieldsbrev af 26de Maij 1762 til Jon Olsøn Aga, indført i Pantebogen paa fol: 8te, blev efter paategned qvittering af Dags dato udslett.

Dito udgivne gieldsbrev af Dags dato til ung-Karl Ole Jonsøn Aga for penge laan 150 rd:r, mod pant 2 pd: 6 mrk:r smør, ½ F:skind med bøxel, og overbøxel efter Andeel, i Gaarden Eie, læst.

Hr: Thomas Rieses bøxel brev med Revers, af 5te Martj 1771, til Berge Guttormsøn paa 18 mrk:r smør, ½ G:skind i Gaarden Biotvedt, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting paa Justitiens vegne har ladet indkalde Lars Torgiersøn Alsager, vidner at anhøre om hvorleedes hand har overfaldet og slaget sin broder Gunder Torgiersøn, der for Dom at modtage til undgieldelse og Processens erstatning. til vedermæle er benævnte Gunder Torgiersøn indkaldet. og til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Britta Nøstviig, Britta Alsager, Iwer og Siur Alsager. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

sagvolder Lars Torgiersøn Alsager møtte og tilstod varselen. dend til verdermæle!! indkalde Gunder Torgiersøn efter 3de gange paaRaabelse lod ej svare. de indstevnte vidner møtte, undtagen Britta Alsager.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Gunder Alsager lovlig forkyndt i eget paahør. ligesaa vidnet Britta Larsdatter Alsager lovlig stevnt udj eget paahør, og det under Lovens faldsmaal at møde.

Citanten paastod de mødende vidner Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Britta Larsdatter [Nøstvig]?, værende til huus hos Gutorm Alsager, efter aflagde Eed vidnede, at dette paastevnte slagsmaal skeede i den/n/e afvigte vinter for Fasten udj Lars Torgiersøns egen stue. da de tvende brødere kom i despute om en høvletand. da tog Lars en

stav og slog Gunder der med over Røcken et slag. videre har vidnet ei seet. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Iwer Iwersøn, boende paa gaarden Alsager, efter aflagde Eed vidnede, ej at have hørt eller seet noget af dette paastevnte. Thj da vidnet kom ind i stuen, paa den af forige vidne omvundene tiid, da sad en hver af disse tvende brødere paa sit særdeeles stæd. da Gunder Klagede over det Lars havde slaget ham. hvortil Lars ei svarede noget.

3de vidne, Siur Arnesøn, tienende hos sin Fader paa Alsager, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med andet vidne. med tillæg, at som vidnet saa det Gunder var ilde medfaren over sit øye, tilspurte vidnet Lars, om hand havde slaget sin broder i ansigtet med haandyvelen. svarede Lars Nej, men hand holdt ham i haaret, og da fick hand det af Knoene.

Citanten var Lavdag begierende for det udeblivende vidne.

Afskeediget,

Britta Larsdatter {Nøstvig} \Alsager/ gives Lavdag under Lovens faldsmaal til neste ting.

Haaver Lotte efter forige tiltale til Michel Olsøn Lotte, æskede sag[en] i Rette.

den indstevnte Michel Olsøn møtte og sagde: foruden den ærklæring hand paa sidste høsteting har giort sin grande, Citanten, har hand end nu i den/n/e dag, udj Øvrighedens nærværelse og paahør, bedet sin grande om forladelse for det som udj hands druckenskab, ham uafvidende, skal være udtalt, og tilbudet ham sine paa sag[en] anvende omkostninger. ja endnu her for Retten tilbyder ham det sam/m/e. skulde min grande der imod {ei} vilde have sag[en] fuldført, beder Comparenten om Øvrighedens og Rettens beskiermelse.

1772: 6b

1772.

Parterne forliigte sig for Retten, og der om Rekkede hinanden haanden, da Citanten var fornøjet med den Declaration Michel Olsen havde giort, hvor da Michel Olsen betalte Citanten sine anvendte Omkostninger med 8 Mrk: 4 skil:, og saaledes Sag[en] af Citanten ophæved.

Procurator Traae for Welærværdige Hr: Peter Blyt fremstod for Retten og gav tilkiende at have med skrivtl: Stævning af 2den Maij sidstleeden ladet indkalde sin Leilending Isach Gundersen Sandwen. ligeledes tilkiendegav hand at have med en dito Stævning af 2den April sidstleden indkaldet sam/m/e sin Leilending, deels for skyldig værende Jorddrottelige Rettigheder som Extraskat, og deels at afrøm/m/e ham og Røddig giøre det ham tilbøxlede brug i Gaarden Sandven, alt efter nærmere paastand og fremlagde Regninger og beviiser til Sag[en]s oplysning skal blive fremført. Hvorefter Dom at imodtage og erstatte Sagens skadesløs Omkostning med videre efter Stevningernes indhold. End og tilkiendegav hand at føre 2de Vidner, som er Halvor Larsøn Mansager og Aslach Gundersøn Gielle, med fleere som uden Stævnemaal kand møde. De i Retten fremlagde Stævninger er bilagt med lovl: stempled papiir, og er saa lydende. Dernest i Rette lagde hand 2de beskikkelser til begge sine Leilendinger paa Gaarden Sandven, det ene af 31te Januarj 1770, og det andet af 7de Junij 1771, begge paategned af beskikkelses Vidnerne, og bilagt med lovl: stempled papiir No: 20 til 24 skil: Dernest en Regning af 21de Maij sidst afvigte, ligeleedes bilagt med lovl: stempled papiir No: 18 til 6 skil: ligeledes Forbud af 18de Novbr: 1771, bilagt med stempled papiir No: 20 til 24 s:, og endelig, Qvæstioner, hvorom de 2de indstevnte Vidner vil forhøres sam/m/e, og bilagt med stempled papiir No: 18 til 6 skil: og endelig, et indlæg af 21de Maij dette Aar, som var skrevet paa lovl: stempled papiir, samt Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juels qvittering for de Kongelige skatter, med en fidimeret Copie af sam/m/e, da originalen med Rettens paategning ombedes maatte tilbage leveres, bemelte var bilagt med lovl: stempled papirr No: 18 til 6 skil: Det fremlagde er alt saa lydende:

Afskeediget.

Da det er seent paa Aftenen, beroer Stævningens Afhiemling indtil i Morgen.

Den 30te Maij ved Kingtzerviigs Som/m/er Ting blev Nest ovenstaaende Sag atter foretaged.

For den indstevnte Isach Gundersøn Sandven Mødte Lars Mochestad og sagde, det den indstevnte tilstode at være lovl: kaldet, men nu ey er i de omstændigheder at hand kand Møde, begiærede Sag[en] til Neste ting udsat, paa det hand i Mindelighed inden Michels Dag kand rette for sig.

Niels Traae for Citanten sagde, at hand saae, og med fleere kand beviise, at den indstevnte var her i Gaar, tillige hans Kone, ja, alt til seent i Aftes. Men som hand nu i Dag ey er at finde, og Lars Mochestad paa hans Vegne begiærer Sag[en] udsat paa Grund at hand vil rette for sig, det kand Comparenten ey have saa meget at imodsige, naar Lars Mochestad vil gaae i Caution, og tillige at skaffe en med sig Vederhæftig Mand som Citanten kand see sig betrygget med at betalning skeer til den belovede tiid, kunde Hoved Sagen falde. Men da her i Sag[en] er stevnt Vidner, og som nu Møder, begiærede hand at sam/m/e Vidner maatte blive førte.

Lars Mochestad for den indstevnte sagde, det ham nu i dette Moment fra den indstevnte er tilsendt 9 rd:r, dem hand, Citanten, tilbyder til Afdrag paa sin Fordring, med Forsikring at den indstevnte inden Michels Dag betaler det Resterende. Protesterede Kraftigst mod ald overiilelse.

Niels Traae for Citanten kunde ey Vegre sig ved at imodtage de Anbudne 9 rd:r, men dog med den Clausul at Cauction!! maae stilles for det Manglende paa den i Rette lagde Regning.

Lars Mochestad Refererede sig til sit forrige, og blev de 9 rd:r Modtaged af Citantens Fuldmægtig Haldor Helleland.

De 2de indstevnte Vidner Mødte, dem Citanten paastod Eedelig forhørt. Vidnerne fremstod for Retten og sagde, det De som gamle Laug Rettes Mænd ofte havde hørt Eedens Forklaring oplæse, saa de vidste hvad Eed betyder; derfor Ufornøden, Retten til Sinckelse, forklaringen at oplæse.

1te [vidne], Halvor Larsen, boende paa Gaarden Mansager, efter aflagde Eed svarede til Citantens qvæstioner. 1te qvæst: Resp: ja. til 2den qvæst: Resp: ja. til 3de qvæst: Resp: de var i Floren, og der gik Wiching tillige med Vidnerne til dem. til 4de qvæst: Resp: Refererer sig til 3de qvæst: til 5 qvæst: ligesaa. til 6te qvæst: Resp: Hand kom med Jvrighed og spurgte hvad de vilde i hans Floer. til 7de qvæst: Resp: at Isach sagde, det Wiching var værd at slaae ham i Munden, og i det høvede!! med bagvendt haand, da Wiching greeb ham om haanden, og hans Kone kom og tog ham fra Wiching. til 8de qvæst: Resp: der blev ingen Andre ord talt, end at Konen sagde til Wiching, Herren saa slaae dit huus, som Du har trængt mit huus. til 9de qvæst: Resp: Hand hverken har hørt eller seet meer, end hand nu har forklaret. Lars Mochestad tilspurgte Vidnet, om hand ikke Veed at den/n/e Mand har været svag og Uroelig i Hovedet? {Resp:} Dertil Vidnet svarede, hand Veed og har hørt det Isach i lang tiid har været svag og befægnt!! hver Dag med Uroelige Tanker. Parterne havde ey videre at tilspørge Vidnet.

2det Vidne, Aslach Gundersøn, boende paa Gaarden Gielle, efter aflagde Eed Vidnede i et og alt til alle Spørsmaale ligesom forrige Vidne.

Niels Traae for Citanten igientog sit forrige om Caution for det Manglende, i øvrigt indlod hand det til den ærede Rettes Kieldelse, og havde ey videre at tilføre.

Afskeediget.

Da Citantens Stævninger handler om Forbudde der skal paakiendes om lovl: eller Ulovl:, saa haver Citanten i følge Forordningen af 19de Aug: 1735, i Retten at fremlægge de udvirkede og effectuerede Forbuds Forretninger under Fogdens Ratification, Conform bemelte Forordnings høje bydende. Til det at opfylde af Citanten,

1772.

udsettes Sag[en] til Neste Ting.

Lars Mochestad for Konen \Britte/ Aamunds Datter beklager sig ey allene at være i fattige Omstændigheder, men end og havde en svag Mand. af den Aarsag Hun til den samtlige tingsøgende Almue fremsatte de Spørgsmaale: om det ikke er Almuen bekiendt, det Hun med hendes Mand er i fattige og trængende Omstændigheder. 2do: at hendes Mand er svagelig af sig og Noget Uroelig. Naar Almuen her paa har gived deres svar, Øvrigheden da vilde hans Majestæt det forestille i det allerunderdanigste haab, Kongen Allernaadigst eftergiver dem Extra-skatten.

Almuen Eenstem/m/ende alle som med en Mund svarede: Det er dem gandske vel desbeklageligen bekiendt, det Isach Gundersen Sandven har været og er svag i hovedet, hvilket har aarsaget det hand med Kone er kom/m/en i gandske fattige omstændigheder, saa at Almuen af Kristen Kiærlighed stedse har gived dem hielp til at opholde deres 5 børn, som og at forsyne dem med sæde Korn til deres Jord.

Hr: Fogden var et udtog begiærende af det passerede.

Lensmanden Jon Hougse for forrige Lensmand i Røldahl, Helje Hamre, der formedelst sit Følgeskab her ved Tinget ey kunde til i Dag opholde sig, æskede Sag[en] af Helge Hamre den 27de hujus indCam/m/inered mod Osmund Horre, og vilde fornem/m/e om bemelte Osmund Horre Møder.

Den indstevnte Osmund Horre blev 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.

Afskeediget.

Den lovl: indstevnte Osmund Horre gives Lavdag til Neste Ting.

Lensmanden Jon Hougse paa Justitiens vegne, i Continuation af første Stævnemaal, til dette Ting med Mundtlig Varsel har indkaldet Hans Langesetter, Jon Johan/n/esøn og Jon Torbiørnsøn, Vidner at anhøre betræffende deres Ukristelige Forhold med den forhen ommeldte fattige Krøbling, dernest Dom at Modtage til undgieldelse og Processens omkostning. Til Vidner i Sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Peder Torgildsøn Hougse og Christopher Langesetter. vil fornem/m/e om de indstevnte Møder.

Den indstevnte Hans Langesetter Mødte og vedtog Stævnemaalet. Ligesaa Mødte de 2de indstevnte Unge Drenge Jon Johan/n/esøn og Jon Torbiørnsøn. Endelig Mødte Vidnerne, dem Citanten paastoed Eedelig forhørt. De 2de indstevnte Vidner sagde, det Eeden var Ufornøden for dem som gamle Laug Rettes Mænd at oplæse, da de har hørt den saa ofte og Veed hvad den betyder, er altsaa ikkun Retten til Sinkelse.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, i Anleedning af Sag[en]s Omstændigheder, fandt det fornøden at beskikke et Forsvar for den indstevnte, hvortil hand nu angav den Forstandige og nu ved Retten Nærværende Jordemand Haldor Helleland.

Den beskikkede Defensor sagde, det hand vilde afvente Vidnernes Forklaring, for at faae en slags Grund i Sag[en].

Citanten paastod Vidnerne forhørt.

1te Vidne, Peder Torgildsøn, er boende paa Gaarden Hougse, efter aflagde Eed Vidnede. Citanten var begiærende til Vidnerne fremsat følgende Qvæstioner, at Retten derom vilde Modtage deres svar. 1mo: om Vidnet ikke Veed og har hørt at en fattig Krøbling og betlere blev fra Provsten Schnabel tilsendt til videre befordring til sit hiem udi hans store svaghed og Eelendighed? 2do: og at dette skeede Nestafvigte Aars Som/m/er i Aans!! tiid (onnetida)? 3tio: om ey Citanten beordrede strax 2de Mænd at afføre den/n/e fattige, og hvem de Mænd

vare? 4to: om Vidnet kand erindre hvor længe hand var borte før hand kom tilbage igien? 5to: om Vidnet ikke Veed at hand af sig selv kom tilbage igien, og af hvad Aarsag, og da fremdeles videre at forklare hvad som er passeret? til 1te qvæst: Resp: Ja, det er med Sandhed. til 2den qvæst: Resp: den første gang hand kom, var det over St: Hans tiider. til 3de qvæst: Resp: 2de Mænd af Langesetter blev beordred strax at føre ham, men hvem det var, vidste hand ey den gang, men siden har hørt sige at det var Jon Johan/n/esøn Langesetter og Jon Torbiørnsøn som \var/ bleven tilsagt, men de tog Hans Langesetter med sig, saa de bleve 3 Mand at føre ham. til 4de qvæst: Resp: kand ikke erindre hvor længe hand var borte. til 5te qvæst: Resp: Hand har hørt sige, det den/n/e fattige havde beklaged sig, det disse fra Langesetter havde taged 1 rd:r af ham, fordi hand skulde slippe paa fri foed, da Folk havde raaded den fattige at reise tilbage for at faa sin 1 rd:r igien. Da hand kom tilbage til Langesetter for at affordre den 1 rd:r, da tog Hans Langesetter /: efter den fattiges forklaring at Jon Johan/n/esøn var Nærværende :/ alle pengene fra den fattige, som var 10 rd:r og 8 eller 9 skil: der efter Hans Langesetter og Jon Johan/n/esøn førte den fattige bort, enten til Kiepse eller til Aalvigene, som var omtrent 1 Miil eller lidt længere. Siden har Vidnet hørt sige, det den/n/e Krøbling var kom/m/en til Lensmanden i Qvam, Johan/n/es Wiig, hvor hand skulde have beklaget sig det hans penge var ham fratagen, da bemelte Lensmand ved 2de Mænd sendte Krøblingen tilbage igien til Citanten, Da Citanten kaldte Vidnet til sig, samt Christopher Langesetter, og tillige med de 2de Mænd som førte den fattige, og foer til Langesetter for at tilspørge Hans Langesetter om disse penge. Da Citanten tilspurte Hans om pengene, tilstod Hans Langesetter strax at have taged pengene, og leverede dem strax fra sig, sigende, det hand havde taged dem paa den Maade at hand vilde sende pengene til Fogden. betræffende den 1 rd:r de første gang havde taged, havde de 3de Personer deelet lige imel: dem, derfor Jon Johan/n/esøn fra sig leverede de 2 mrk: hand havde bekom/m/ed, men som Jon Torbiørnsøn ej var hiem/m/e, betalte Hans Langesetter 2 mrk: for ham og 2 mrk: for sig selv, saa den fattige fik alle sine penge igien, som var 11 rd:r 8 á 9 skil: Den fattige beklagede sig, det Hans Langesetter havde trued pengene af ham, og som Jon Johan/n/esøn den gang var Nærværende, gik hand ud af loftet hvor gierningen skeede, under paaskud at gaae til Lensmanden, og en liden stund derefter kom ind igien i loftet og sagde, det Lensmanden havde befalet at Hans Langesetter skulle tage alle pengene til sig. Herunder Retten tilspurgte Jon Johan/n/esøn, om hand den omvundne tiid havde været hos Lensmanden og der erholdet den ordre, det Hans Langesetter

1772: 7b

1772.

skulde tage pengene? Jon Johan/n/esøn svarede Nej, hand var ey hos Lensmanden, men Hans Langesetter havde beedet ham sige saa. Vidnet sagde ey at have videre i Sag[en] at forklare. Defensor tilspurgte Vidnet om den paagreebne fattige ikke var fra et frem/m/ed Amt Øster fra Norge? Resp: Vidnet havde ikke spurgt den fattige hvor hand var fra, men har hørt af andre at hand skulde være Øster fra Christiansands Stift. 2do: om Vidnet Veed om den fattige var forsyned med Pass fra sin Øvrighed? Resp: Nej, hørte ikke hand havde Noget Pass hverken fra Geistlig eller Verdslig Øvrighed.

2det Vidne, Christopher Rasmusen Langesetter, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med foregaaende Vidne, ligesom det forklaret har.

Haldor Helleland paa Hans Langesetters Vegne sagde, det hand formeente at hand i henseende til Forordningen om alle Omstrippende kunde have Lov at tage pengene fra ham, og det at hand beskyldes for af Jon Johan/n/esøn at hand havde befalet ham at Reise til Lensmanden for at faa tilladelse at modtage pengene af den fattige, benægter hand aldeeles, ligesaa hvad den fattige har beskyldet ham for, at hand {ved} \med/ horde!! (haarde) trudsels ord havde perset ham pengene fra, hvor paa hand forventer Dom til sin befrielse.

Citanten paastod Dom.

Afskeediget.

Sag[en] optages til Dom indtil i EfterMiddag.

Michel Michelsøn Lothes udgivne skiøde af 17de April h: a: til sin Fader Michel Siursøn paa ½ Løb \smør/. ½ huud med bøxel i gaarden Lothe, blev læst.

Udj nest oven anførte sag blev saaleedes af Sorenskriveren og Laugretten som meddoms mænd for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det er med vidner beviist, det indstevnte Hans Langesetter og de tvende unge Drenge Jon Johan/n/essøn og Jon Torbiørnsøn, der var befalet at bort føre en fattig Reisende Krybling, udj nest afvigte aar[s] Som/m/er, har afperset ham 1 rd:, hvilcken disse trende indstevnte haver deelet lige imellem dem. men da den/n/e Reisende fattige af andere Christelig medlidende Bøygde Folck blev Raadet og ført tilbage igien til Langesetter, for at affordere den ham afpersede 1 rd:, har Hans Langesetter end ydermeere frataget ham de øvrige penge hand havde, som var 10 rd: 8 á 9 s: Den/n/e af hands!! (Hans) Langesetter uerhørte og ubarmhiertige gierning, er, efter Rettens beste skiøn, meere skeet af Hans Langesetter i største taabelighed og Enfoldighed, udj hands som JordeMand meget fattige og trængende omstændigheder, end af ondskab, eller i den henseende at Rane den Reisende. thi Kiendes for Rett, det Hans Langesetter, for den/n/e af ham begaaede gierning, bør arbeide i Jern ved!! (paa) vand og Brød i Nermeste Fæstning udj 6 Maaneder. Jon Johan/n/essøn, der har haft lige deel udj den, den fattige afpersede ene Rigsdaler, og desuden ladet sig bruge, eller selv fingeret, det urigtige foregivende, det Lensmanden skulde have befalet, at pengene skulde fratages den fattige Reisende Krybling, hand, Jon Johan/n/essøn, bør indsettes til arbeide i Bergens Tugthuuss udj 4re uger. og Jon Torbiørnsøn, der [har] haft deel i den første afpersede ene Rigsdaler, bør betale til Præstegieldets Fattig Lægds Cassa 2 rd: Saaleedes som Dømt er, bør Hans Langesetter, Jon Johan/n/essøn og Jon Torbiørnsøn at lide, undgielde og betale, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Jon Hansøn Røtte paa Egene og Encken Lisbet Jacobdatter Røtte[s] vegne, gav tilkiende, det de med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Thomas Jnstenes, fordj hands sviin uringede haver oprodet Citanternes bøe, derom vidner at anhøre, Dom at modtage til skadens [erstatning], og Processens omkostning at betale. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Gunner Ystenes og Aslach Svendsøn Ystenes. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

sagvolder[en] med vidnerne blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt Thomas Jnstenes udj hands Kone Ingebor Siursdatter[s] paahør, siden Manden ei lod sig finde, og for vidnerne under Lovens faldsmaal, udj Gunner Ystenes eget paahør, og for Aslach Swensøn udj hands Faders og Kone Lisbet Bruns-datter[s] paahør, siden Aslach ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Thomas Jnstenes gives Lavdag til neste ting. og vidnerne Gunner og Aslach Ystenes forelæges under Lovens faldsmaal til neste ting at møde.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse en Mantals Liste over dette skibreedes Bønder, som af Retten efter forlangende blev Attesteret.

Efter 3de gange udraabelse var ei nogen der vilde gaae i Rette. altsaa blev Tinget for dette skibreede ophævet.

Dend 1ste Junij blev Retten betiendt paa Ulensvangs Præstegaard i Kingtserviig Præstegield, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd af Wiigøers Præstegield, som af Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, der selv ved foretningen er nærværende, har opnævnt, sc: Brigt Olsøn Nedr: Wiig, Ole Haagensøn Moe, Niels Haaversøn Øen, Tosten Haagensøn Sandwen, Lars Tostens: Scheie og Steengrim Olsøn Scheje, tillige med Lensmanden af bem:te Wiigøers Præstegield, Johan/n/es Wiig, møtte. og det i anledning af Sogne Præsten her til Kintserwiig Præstegield, Welærværdige Hr: Henrich Christopher Glahn, hands, til Stiftbefalingsmanden, HøyVelbaarne Hr: Petersen, indgivende ansøgning af 11de Febr: h: a:, med paategnet Resolution af 15de Febr:, der alt er saa lydende.

Hvorda Velbem:te Sogne-Præst Hr: Glahn gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til den/n/e Tægtedag lovlig har ladet indkalde sin udj Embedet forhen værende Sogne Præste, sal: Provsten Hans Casten Atche[s] arvinger, som er søn/n/en Mons:r Peder Atche, som Myndig, efter Fuldmagt Hr: Marchus Schnabel. Frederich Atche, hands Formynder Haldor Helleland. Den Residerende Capellan i Kaldet, Hr: Jens Lund, gift med sal: Provsten Atche[s] ælste datter, og Welbaarne Hr:

1772: 8

1772

Capitain Knagenhielm, gift med anden Datter, at være Nærværende ved Præstegaardens Huussers besigtelse til aabods erstatning for den brøstfældighed der maatte befindes paa de Præstegarden tilhørende huusser, der tilkom/m/er Sogne-Præsten at vedlige holde, og da den af Retten Taxerede aabod at betale. ligesaa er lovlig indkaldet dette Præstegields Almue at møde ved en/n/e foretning, til at betale eller svare den aabod Retten paaleger de huussers Brøstfældighed som Almuen tilkom/m/er vedlige og i lovfør stand at holde. og endelig, begge Parter at erstatte den/n/e foretnings omkostninger. om alt, i mangel af mindelig afgiørelse, Dom at modtage. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Paa salig Provsten Atche[s] arvinger[s] vegne møtte Stervboets tilsiunsmand Mons:r Severin Heiberg, og vedtog paa samtlig arvingernes vegne lovlig varsel, og anviste den her over Præstegaardens tilhørende huusser den 2de Augustj 1758 passerede aabods foretning. begierede det sam/m/e maatte følges, for saavit de huusser er vedkom/m/ende som Sogne Præsten bør vedlige holde, og de Almuen tilkom/m/er at holde vedlige.

Paa den samtlig indstevnte Almue[s] vegne møtte Bøyde Lensmanden Jon Hougse med Aamun Pedersøn Urem, Mas Huus, Asbiørn Huus, Jacob Huus, Mathias Næss og Halwor Langesetter, alle af Kingtserviig Kircke-Sogn. af Ulensvangs sogn møtte Lars Torgielsøn Aga, Elling Jaastad, Peder Østensøn Oppedahl og Torgis Jaastad. af Odde Sog[n] møtte Knud Schielwiig, Tobias Jsberg, Jon Diigrenes og unge Jon Digrenæs, som alle vedtog lovlig at være kaldet.

Altsaa, som ingen nu noget havde at forestille, Rettens Personer, efter Sogne Præstens paa\stand/, strax forføyede os til de huusser Sogne-Præsten tilkom/m/er at vedlige holde, som er, og under aabods fald stervboe[t] efter sal: Provsten Atche tilkom/m/er, at levere.

No: 1: En Høe Lade over et Muuret smale huuss. til dets Reparation vil medgaae

Næver til Taget, da det maae Tæckes, 70 voger á 20 s:	14 rd: 3 mrk: 8 s:
4 tørvalder a 8 s:	2
5 par sviller á 2 mrk:, er	1 4
1 dør glaubestock, og 1 bandestock, á 1 mrk:	2
6 tylter bord a 3 mrk:, er	3

arbeids løn	6
Sum/m/a dette huus	25 rd: 5 mrk: 8 s:

2°: En ganske Nye og stoer Korn Lade, fattes intet.

3°: En stoer Nøde Flor, behøver til Reperation

5 tylter lange bord til gulvet, á 3 mrk:	2 rd: 3 mrk:	
6 bielcker til tilaaser, á 10 s:	3 12 s:	
3 tylter bord til bordtag i det Nordre brøst, á 3 mrk:	1 3	
Arbeids løn	1 2 Er	5 5 12

4de: Et Jldhuus,

i væg[g]en er 4 stocker forRaadnet, vil nye igien indsettes, á 24 s:, er	1 rd:	
til bordKlædning 5 tylter bord, á 3 mrk:	2 3	
arbeids løn	2 Er	5 3

5de: Et geede huus eller Fioss.

til taget 14 v: Næver á 20 s:	2 rd: 5 mrk: 8 s:	
2 par sviller á 1 mrk:	2	
1 par tørvolder	1 8	
2 tylter huun á 10 s:	1 4	
arbeids løn/n/en	2 Er	5 4 4

6de: En udlade i Biaale,

til Reperation vil medgaae	5

7de: En udlade i Buus gaarden, er god.

8de: En udlade paa Kolgrowen,

kand settes i stand med	5
Sum/m/a aaboden paa de huusse Præsten tilkom/m/er at holde i forsvarlig stand under aabod, er	53 rd: 0 mrk: 8 s:

Mons:r Heiberg paa samtlig arvingernes vegne hertil svarede; at da hand har seet og erfaret det Retten i et og alt har gaaet meget acurat og forsiget!! (forsigtig?) med deres foretning, havde hand intet mod den Taxerede at erindre, men sam/m/e vedtager.

hernest forføyede vi os til de huusse Almuen fra Arilds tiid er pligtig at vedlige holde, som er.

1°: Bispe stuen, der til kom/m/er Almuen af Kingtserviig Sogn at vedlige holde. Er et huuss af dobbelt høyde, under en stue, og oven over En Sahl, for huussets Nordre Brøst er en stor svale. huusset i sig selv er gott: men mangler at bordKLædes. Lensmanden Hougse med de Mødende af Kingtserviig[s] Almue, sagde ei at vilde have nogen foretning over dette huuss, men vilde selv i dette aar inden Alle-Helgen bord-Klæde Deres Huuss. Sogne Præsten her til svarede, naar hand var forsickret om dette løfte at blive holdet, var hand fornøyet. Lensmanden Jon Hougse med de Mødende af Kingtserviig Caverede, det huuset inden Allehelgen dette aar skal blive bord-Klæd lovforsvarlig.

De mødende af Almuen i Ulensvang sogn anviiste de 2de huuse som den/n/e Almue fra ældgamle tiider af har vedlige holdet her paa Præstegaarden, som er

1°: En Røgstue,

vil bordklædes, der til vil Medgaae 7 tylter bord á 2 mrk:, er	2 rd: 2 mrk:
8 oplenger vil medgaae, á 6 s:	3
4 Nye Ruder i vinduet, á 6 s:	1 8 s:
arbeids løn paa dette huuss	1
Er	4 rd: 0 mrk: 8 s:

2°: det Nordre Malede loft over Kielderen ved Kircke gaards Muuren, er Ulensvangs Almue tilhørende, fattes ej videre end at det ved

skorsteenen vil lidet vælles, mod en droppe som ved skaarsteenen indtrænger sig, og steen trappen til huuset at omvelle, vil alt Koste	2 mrk:
i alt den/n/e aabod	4 rd: 2 mrk: 8 s:

Almuen paastod [sig] befriet for skaarsteen, saasom aldrig har været skaarsteen i deres huus. lige det sam/m/e paastod Almuen af Odde sogn. og altsaa skulde begge jern ovnene tilhøre stervboen. Endelig vedtog Almuen af Ulensvang at vedlige holde skorsteenen, siden skaarsteen med en gl: vindovn er der.

1772: 8b

1772.

Almuen af Odde holder vedlige det andet loft over Kielderen i Sør af samme bygning.

dette fattes 1 par Nye vinduer med vindue Ram/m/er, som blev af Laugretten, med sit jern, vurderet at vilde Koste	3 rd:

da Kackelovnen ligger Nere, saa vedtog Sogne Præsten at lade opsette Kakelovnen med skorsteenen, og Almuen af Odde stedse at holde det vedlige. saa begge ovnene i den heele Bygning hører Ulensvang og Odde til.

2°: Den/n/e Almue af Odde vedtog, som fra gamle tiider af har været brugeligt, at vedlige holde Præstestuen ved Odde Kircke.

De øvrige huusse som her paa Præstegaarden Ulensvang findes opbygt at være, eller bliver opbygt, er alle Sogne Præstens Eiendom.

Hernest forføyede vi os til Gaarden Browold, der er Ulensvangs Præstegaard Anecteret, hvis huusse Sogne-Præsten alleene tilkom/m/er at vedlige holde, for der efter Sogne Præsten Hr: Glahn at besigtige huusse aaboden, og blev os anviist

1°: Røgstuen, er god, men taget vil Repareres med 20 voger Næver, á 20 s:, er		4 rd: 1 mrk:
arbeids løn		2
	Er	6 rd: 1 mrk:
2°: Loftet Kaldet, med lem over. Tøm/m/eret got, til taget vil 20 voger Næver, á 20 s:, er	4 rd: 1 mrk:	
vinduer i loftet og paa lem/m/en, er 3de støcker Reent borte, vil Koste af Nye	2	
4 tylter bord til gulvet, á 3 mrk:	2	
2 tylter hun til bortag, á 10 s:	1 4 s:	
arbeids løn, siden sviller tages i skoven	3 3	
3de laasse for dette huus at Reparere	2 Er	12 1 4 s:
3°: Nøde Floren, er gandske forraadnet, staar til Needfald, vil strax Rives, tøm/m/eret tages i gaardens skov. Næver 30 v: á 20 s:, er	6 rd: 1 mrk: 8 s:	
arbeids løn paa heele huuset med tøm/m/er Kiørselen	10 Er	16 1 8
4de: Løen med tilbygget skygge, der til 60 voger Næver	12 rd: 3 mrk:	
arbeids løn	5 Er	17 3
5te: Et smale huus eller Fioss, der til anbygt en skygge. det Reperation vil medgaae 14 voger Næver á 20 s:	2 rd: 5 mrk: 8 s:	
arbeids løn	1 3 Er	4 2 8
6de: Et smale eller geede Fioss, vil tæckes med 6 voger Næver, med arbeids løn		1 4 8

7de: Et smeede huuss, [d]er til vil 8 voger Næver, og da huuset er Needfaldet, vil arbeids løn/n/en blive 2 rd:, tilsam/m/en dette huus		3 4
at aaboden paa disse huusse er bleven saa ringe, er aarsag at al tøm/m/eret tages i gaardens skov, saa aaboden er ickun Taxeret betræffende Næver med all arbeids løn, der udgiør dend Sum/m/a		61 rd: 5 mrk: 12 s:

her ved lod vi tilkalde Næste Gaard Huuse beboere Mas og Jacob Huuse, som forklarede, det udj den/n/e gaards tilhørende skov Kand ej findes videre Næver end hvad aarlig kunde Flæckes til huusenes aarlig vedlige holdelse med at udtage draab. men dersom man nu paa en gang vilde flæcke Næver til disse huussers Reperation, skulde Mand neppe faae halve deelen af de[n?] Næver nu behøves, og det skeede end icke uden at Ruinere Næver-skoven.

Her ved Heiberg havde intet paa stervboets egene vegne mere at erindre, end at det taalelige maatte Minageres, og dersom ej, den/n/e foretning, paa Welærværdige Hr: Glahn[s] side bliver at i agt tage og erindre, vil ieg, efter begier paa arvinger[nes] side, og egen fornøden forsæt, vedblive alt hvad passeret er.

hvortil Hr: Glahn svarede: at hand siuntes ei noget kunde afgaae af den/n/e taalelig og billige paalagde aabod. og saaleedes sluttede foretningen, uden paastand om nogen omkostning.

hvorpaa Heiberg paa arvingernes vegne indlod foretningen til endskab.

Dend 2den Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Helleland, beligende i Kingtserwiig Præstegield og Ulensvangs Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Aamun Pedersøn Urem, Peder Østensøn Oppedahl, Mathias Næss, Lars Tostensøn Mochestad, Aad Qwæstad og Lars Larsøn Aga, nærværende Lensmanden Jon Hougse.

hvorda for Retten fremkom for Welbaarne Hr: Capitain de Knagenhielm, hands Corporal Torchel Monsøn, og begierede det Hr: Capitainens Eiende andeel efter Tinglyst skiøde af 23de Maj 1771, her udj gaarden maatte blive inden og uden gierdes udskift, steenet og Reenet, samt lovlig Marckeskield Needsat imellem bem:te Hr: Capitains Eiendom og det Den Residerende Capelland til Residents her udj gaarden haver. det paaberaabte skiøde er saa lydende. bem:te Corporal Torchel Monsøn, til Rettens forespørsel, svarede, det hand ej havde indkaldet de andere opsiddere her paa Gaarden, saasom hand alleene fra Capellans Gaardens brug vilde have Eiendom/m/en udsteent, hvor til alleene var indkaldet den Residerende Capellan, Welærværdige Hr: Jens Lund, haabende det hand møder, saa at forretningen nyder fremgang, uagtet de andere her paa Gaarden Boende ei til den/n/e foretning er indkaldet.

Fra den Residerende Capelland blev Retten tilsendt under en lugt Mesive hands skriftlige forsæt af dags dato, saa lydende. end møtte paa den Residerende Capellans vegne hands leilending Baar Helleland, der end nu fremlagde fra Hr: Lund brugets fulde beløb, som skal være i Landskyld 1 Løb 3 Spd: smør, 1 huud, 1 g:skind. bem:te skrivelse er saa lydende.

Comparenten Baar Helleland lovede oprigtig at anviise hvorleedes hand \har/ brugt Capellans Gaarden, at der fra kunde uddeeles og skiftes den andeel Hr: Capitainen er tilhørende.

Retten vedtog, siden begge Parter er enige, at skifte dem imellem, dog uden minste ansvar for Retten, om Gaardens andere Beboere, der ej er varslet til den/n/e Foretning, skulde blive fornermet eller have nogen paaAncke, siden Retten ingen anden oplysning kand erholde, end som den de begge Parter vil give.

Hernest Rettens Personer forføyede sig ud paa hiem/m/e \bøen/, for sam/m/e at afmaale, hvormed den/n/e Dag gik til ende.

Den paafølgende 3de Junj blev med den/n/e Forretning fortfaret, og blev da først begyndt med den Teig som Huuserne, Capitainen tilhører, \Klokker teigen kaldet, er paastaaende/, men som ey kunde udsteenes formedelst de Angrænsende Naboer ey vare Varslede til at være Nærværende, men bliver Capitainens Eiendom og {til} brugt!! (brug?) som gam/m/elt har været.

Dernest paa bøen under Agerne needen ved Søen, er paa

1772: 9

1772

den {yttre} \indre/ Siiden needsat en Markesteen som viiser op efter i 2de andre efter hinanden Needsatte Markesteene som viiser atter op efter udi et Skarv huggen en Kors som viiser atter op efter til Ager-Reenen, Der atter Needsat en Markesteen som viiser op efter Ageren, paa den øvre Siide af Veien atter Needsat en Markesteen, fra sam/m/e gaar byttet lige efter Kiørsel Veien op til Gaardens Huuser. Paa den yttre Siide af disse Mærker eyer Capitainen, og paa den {yttre} \indre/ Siide eyer Hr: Lund.

Paa den yttre Siide af den ommeldte Teig er atter Needen ved Søen Needsat en Markesteen som viiser op efter udi 5 efter hinanden Needsatte Markesteene, hvor den sidste staar op i Ager-Reenen. Paa den indre Siide af disse Mærker eyer Capitainen, og paa den yttre Siide eyer Hr: Lund.

Paa Bøen oven for Huusene, kaldet Schuttel, need paa bierget Needsat en Markesteen som viiser op efter i en Anden Needsat Markesteen der viiser op til Naboernes bytte. Paa den yttre Siide af disse Mærker tilhører Capitainen alt til Naboernes bytte, og inden for Hr: Lund.

Dernest blev begyndt med Udmarken, \hvor der er/ Een Slotte kaldet Svultebakken, som tilhører Capitainen, men som alle de Angrænsende Naboer der støder sam/m/en [ikke er varslet]?, er den ikke udstenet.

Den yderste Teig i Øgehavnen, som og tilhører Capitainen, kand af sam/m/e Aarsag heller ikke udstenes.

Teigen i Brunene under Myreset tilhører og Capitainen, men kand heller ikke udsteenes.

Oven for Neederste Myrsette-Veien er Needsat en Markesteen som viiser op efter i 4 efter hinanden Needsatte Markesteene, hvor af den sidste staar neden under øverste Myrsette-Veien. paa den indre Siide af disse Mærker eyer Capitainen indtil Naboernes bytte, og paa den yttre Siide Hr: Lund.

J Nedre hagen yderst i Linberg, udi en Steen huggen en Vinkel Gloppe som viiser først ind til Naboernes bytte, og siden beent op efter i 2de efter hinanden Nedsatte Markesteene, hvor af den sidste staar op under bierget ved Naboernes bytte, oven og inden for eyer Capitainen, og needen og uden for Hr: Lund.

Endelig lod Parterne tilføre, at Vandet som falder need over Bøen, for eftertiiden skal have det sam/m/e fri Løb som forhen har været.

Som intet videre er at forrette, bliver at beregne den/n/e Forretnings omkostning, som er til Lensmanden 1 rd:r, og Laug Retten per Mand 3 mrk:, er 3 rd:r, tilsam/m/en 4 rd:r,

og saaledes den/n/e Forretning sluttet.

Den 10de Junij blev Retten betient paa Gaarden øvre Leqve, beliggende i Ulvigs Kircke Sogn i Hardanger, med efterskrevne Eedsvorene Laug Ret som efter Loven er opnævnt, sc: Lars Torbiørnsøn Lione, Simon Endresøn ibidm:, Iwer Nielsøn ibidm:, Daniel Øriansøn ibidm:, Anfind Anfindsøn Wichnes, Iwer Johan/n/esøn ibidm:, Torbiørn Jørgensøn Store Berge og Ole Johan/n/esøn Haaem, Nærværende Lensmanden Niels Thronsøn Rønnestrand.

Hvorda for Retten fremstod Hoved Citanten Magnus Iversøn øvre Leqve og gav tilkiende at hand med Mundtlig Continuations-Stevning haver ladet kalde og indstevne til den/n/e Tægte-Dag Contra Citanten Iwer Olsøn til den ad acta tilforn indførte Sag, der er passeret den 30te Octobr: 1769, derom Dom at imodtage og Processens Omkostning at betale. Vil fornem/m/e om den indstevnte Møder.

Den indstevnte Iver Olsøn Mødte og Vedtog lovl: Varsel.

Hoved Citanten Magnus Leqve i Rette lagde en Extract paa lovl: stempled papiir, item et Situations Carthe optagen af Sr: Lieutenant Thodahl efter begge Parters Anviisning 1770, der saaledes udviiser. begiærede at Rettens Middel vilde igien/n/em see Acten tilligemed Situations Carthet, og derefter skiøn/n/e og døm/m/e hvad Ret og billigt er. lagde dette derhos, at Contra-Citanten Iver Olsøn vilde fremviise om hand havde Noget at paastaae, paa det at Sagen en gang kunde kom/m/e til ende. Refererer sig dog om Nogen ubillig Procedur skulle fremkom/m/e, hand da med sub-Qvæstioner vilde handhæve og forsvare, altsaa til fuldkom/m/enhed kand ieg ey virkelig slutte Sagen til Doms før end at Contra-Citanten med alle sine Poster og paastand fremkom/m/er.

Den indstevnte Iver Olsen sagde, at hand til i Dag har ladet Contra-stevne Hoved-Citanten at anhøre Vidner om Qværne-Grunden og den Skade hand ved Arresten har taged paa Tøm/m/er og Tilfangsten til sit Qværne Huus, og Citanten at oprette hans skadeslidelse ved sin Malning, og at erstatte ham Processens omkostning. Vidner i Sag[en] er inkaldet Niels Torbiørnsen Sævertvedt, Ole Magnusøn Børse med Kone Guro Iversdatter, Ole Tostensøn Westrem og Aslach Endresøn Scheie.

Hoved Citanten tilstod lovl: Varsel, og begiærede at hand ogsaa tilligemed haver stevnt Contra-Citanten, Vidner at anhøre angaaende Qværne Huus med Materialier er ey af ham arresteret, item desligeste at Contra Citanten haver i mit fravær ladet saadant Vurdere og besigte, hvilke sam/m/e Vidner skal bevidne og forklare. ikke heller haver hand i ringeste Maade ladet Mig Varsle eller tilsige, da hand saadan besigtelse vilde holde; altsaa befindes saadant hans besigtelse i mit fravær aldeeles ulovl: Vidner i Sag[en] er Michel Haaem og Torchild Leqve.

Contra-Citanten begiærede sine Vidner forhørte om Marken og om den sidste Vurdering i henseende til {tøm/m/eret} \Qværne Huuset/ og Tilfangsten, hvortil Magnus Leqve var kaldet.

Hoved Citanten tilstod at være lovl: kaldet til den sidste Vurdering, men ey til den første.

Eedens forklaring blev Vidnerne forelæst, og af Dom/m/eren formaned at blive ved Sandhed.

1te Vidne, Niels Torbiørnsøn, Huusmand paa Gaarden Sævertvedt, sagde sig gam/m/el 68 aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogret. Vidnede: at saa længe hand kand mindes har Qværne-Huuset staaet der det nu staar, og har aldrig hørt at Nogen Mand efter Mand her paa Gaarden har givet Nogen Grunde-Leie. Hoved Citanten tilspurgte Vidnet, om hand da har hørt at de var fri for Grunde-Leie? Resp: Har ey hørt Noget derom. Retten tilspurgte Vidnet, om det kand giøre Anviisning paa Qværne-Huuset? Vidnet svarede ja. {Parterne} Contra-Citanten tilspurgte Vidnet, om det Veed at der er givet Grunde-Leie af de Andre Qværne-Støer her paa Gaarden? Hoved Citanten protesterede mod den/n/e Qvæst: Contra-Citanten frafaldt den/n/e Qvæst:

2det Vidne, Ole Magnusøn, er boende paa Gaarden Børse, sagde sig Gam/m/el 65 Aar, og at Hoved Citanten har hans Datter til ægte, samt at hans Kone og Contra-Citanten er Søskende børn og Søster til Hoved Citanten, men StifModer til Hoved Citantens Huustroe. Vidnede: at have boet paa Hoved Citantens brug i 10 Aar, og er det 9 Aar siden hand fløttede herfra. i den tiid hand boede her, optog hand et Qværne Støe længere Need, der qværnede hand, men ey der oppe hvor Contra Citanten har qværnet, thi hand qværnede der {mens Vidnet boede her}

hvor Trætten nu er, mens Vidnet boede her, og gav Contra Citanten ey Nogen Grunde-Leie, ey heller blev ham affordret Noget saa længe Vidnet boede her. Paa det Qværne-

1772: 9b

1772.

Støe og Huus, Vidnet kand giøre Anviisning. Hoved Citanten tilspurgte Vidnet, hvem der eyer Grunden og Bøen, der hvor Contra-Citanten har havt sit Qværne-Støe og Huus? Resp: Bøen, Grunden og Qværne-Støet tilhører Hoved Citanten. 2do: Hvem der eyede og brugte den part af Hoved Citantens Eiendom i den omvundene tiid? Resp: Vidnet selv brugte halve deelen af Hoved Citantens Eiendom her i Gaarden, og hans, Neml: Hoved Citantens broder Siur, hand brugte den Anden halve part her i Gaarden, hvis Eiendom var der med Elven hvor nu tvistes. 3de: om Vidnet ey hørte det Hoved Citantens broder, mens hand boede her, krævede Grunde-Leie for Qværn af Contra-Citanten? Resp: Nej, har ey hørt det, men Siur sagde en gang til Vidnet, at hand havde talt til Iver om Qværnen. Contra-Citanten tilspurgte Vidnet, om hand ikke var Eier af Grunden der oppe ved Elven hvor Qværne Huuet er, før end Siur kom her at boe, og lige saa efter at Siur var draget her fra? Resp: Vidnet og Siur kom paa en gang her paa Gaarden at boe, og da skiftede de Gaarden dem imellem, saaledes at Siur kom til at bruge ved Elven, og Vidnet her hiem/m/e, men da Siur drog fra Gaarden, brugte Vidnet alt Hoved Citantens brug, og da brugte hand ved Elven, hvilket var i 3 eller 4 aar, det hand ey ret mindes.

3de Vidne, Guro Ivers Datter, er Kone til foregaaende 2det Vidne. Vidnede i et og alt lige med Manden, undtagen at det var i 11 Aar de boede og eyede her, og var det i de første 6 Aar at broderen Siur styrede i lag med dem, og i 5 Aar de styrede alt bruget allene. kand giøre Anviisning. Contra-Citanten tilspurgte endnu disse 2de Vidner, at siden de vare Eiere for Hoved-Citantens brug, hvor Mange Aar de da vare Eiere deraf? Resp: De eyede ikkun Hoved Citantens halve brug, kand ey Mindes hvor Mange Aar, om det var 3 eller 4 Aar at de eyede det før end de kom her at boe, og eyede Hoved Citantens Fader det Andet halve brug. Hoved Citanten tilspurgte disse 2de Vidner, hvem der var Eiere for Contra Citantens brug her udi Gaarden? Resp: Contra-Citantens Fader Ole Magnusen eyede hans brug, og hand var fuldbroder til Hoved Citantens Fader Iver Magnusen. Contra-Citanten tilspurgte begge disse 2de Vidner, om de Veed det hans Fader gav sin broder Nogen tiid Grunde-Leie af Qværne-Støet? Resp: Ole Magnusen havde ofte hørt sige af Iver Magnusen, /: som var Fader til Hoved Citanten :/ det hans Fader eyede Saltkieele Grunden, og hand byttede den bort mod Qværne-Grunden med en Mand som boede her paa Hoved Citantens brug, Navnl: Siur Olsøn, men om Grunde-Leie har Vidnerne ey hørt Noget, men det var byttet saaledes at det ene skulde gaae op imod det andet.

4de Vidne, Ole Tostensøn, boende paa Gaarden Westrem, efter aflagde Eed forklarede: At for 5 Uger siden blev hand med Aslach Scheie kaldet af Contra-Citanten til at Vurdere Qværnen med Qværne-Huus og ald tilfangst, hvortil var kaldet Magnus Iversen, som og var Nærværende ved deres Forretning, saa og hørte paa alt, og blev alt Vurderet for 3 rd:r 3 mrk: Hoved Citanten tilspurgte Vidnet, hvad svar hand gav til den/n/e af Contra-Citanten forlangende Forretning? Resp: Hoved Citanten sagde, ieg har intet Forbud giort paa Qværn eller Qværne-Huus eller Materialier, men allene ved 2de Mænd beskikked dig at fløtte det fra Grunden. 2do: om hand ikke sagde at det var allene Grunden hand havde giort Forbud paa? {Resp:} ey at bygge uden hand betalte Grunde-Leie? Resp: ja, hans Tale faldt saa. 3tio: om Hand, sc: Hoved Citanten, hørte paa, da det blev Vurderet? Resp: Ney, da de gik hiem efter til Gaarden og Raadførte sig med hinanden paa Veien om Vurderingen, var hand gaaed fra dem.

5te Vidne, Aslach Endresøn, boende paa Gaarden Scheie, efter aflagde Eed forklarede i et og alt med spørgsmaal og Giensvar ligesom Nest foregaaende 4de Vidne.

Hoved Citanten tilspurgte Contra Citant[en] om Hand havde gived ham Varsel, da hand første gang lod Vurdere Qværne.Huus med Materialier, til at være Nærværende ved sam/m/e Forretning? Resp: til den første Vurdering havde hand ey varslet ham, men strax da Forbudet var skeed, havde hand ved 2de Mænd, Halsten Magnusen Sysse og Iver Larsen Torblaae, beskikkelse viis ladet ham sige, at da hand havde giort Forbud paa at bygge sit Qværne Huus, skulde Qværne Huuset og Materialierne være under hans Ansvar. Hoved Citanten tilstod den Advarsel, havde og gived til svar det Contra Citanten kunde tage sine Materialier bort, i det øvrige, da Contra-Citanten har tilstaaet ey et have varslet ham at være Nærværende ved den første Vurdering, saa frafaldt Hoved Citanten de 2de indstevnte Vidner.

Hernest Rettens Personer, i følge begge Parter, forføyede dem ud til det omtvistede Qværne-Støe for at modtage Vidnernes Anviisning, og begrandske Stædet med det fremlagde Situations Carthe.

Vidnerne giorde os Anviisning paa Qværne-Huuset, Mærket A: i Situations Carthet, som stod uden Tag, og befandtes efter Anviisningen, Markeskieldet og Situations Carthet at staae paa Hoved Citantens Eiendom.

Derved det Vidne

1772: 10

1772.

Niels Torbiørnsøn Sævertvedt forklarede: at paa det Stæd hvor Qværne-Huuset staar, havde det staaet fra den tiid hand blev saa stoer at hand kunde Mindes. Derefter hand bekræftede sit aflagde Vidnesbyrd og giorde Anviisning med Eed og opragte Fingre efter Loven, og blev demitteret.

2det Vidne, Ole Magnusen Børse giorde Anviisning paa Qværne Huuset, Mærket A, aflagde sin Eed og blev demitteret.

3de Vidne, Guro Ivers Datter, giorde ligeledes Anviisning paa Qværne Huuset, aflagde Eeden og blev demitteret.

Contra-Citanten lagde i Rette en Regning af gaar dags dato over den tagende skade ved Forbuudet!! og sine anvendte omkostninger, og paastod Dom. bemelte Regning, bilagt med lovl: stempled papiir, er saa lydende:

Hoved-Citanten sagde, at da hand hverken i breve eller Adkomster finder Noged der frakiender ham den Tompt eller Grund hvorpaa Contra-Citanten har sit Qværne Huus staaende, saa paastaar hand det Contra-Citanten vorder tilkiendt at betale ham for 6 Aar Grunde-Leie med 1 rd:r, og fremdeles at svare Aarl: Grunde-Leie med 16 skil: Danske, eller og Huuset derfra at fløtte, saasom Hoved Citanten aldrig har imodsagt, det Qværne-Huuset io har staaed paa det stæd, men allene urgered at nyde Leie af sin Eiendom, derfor fremdeles tilstaar Qværne Huuset at blive staaende, naar hand ikkun Nyder Leien, og det paa grund af Syn, Grandskning og Situations Carth at det virkelig er hans Eiendom, hvorpaa Contra Citanten endnu ey har fanged Nogen Hævd, og saaledes slutter Sag[en] til Doms, med paastand om omkostninger der er ved de Mange Stævninger, Forbud og Situations Carthet, i alt til den/n/e tiid er 65 rd:r.

Retten tilspurgte begge Parter om de Noged videre havde at forestille førend Dom blev afsagt, hvortil begge Parter svarede Nei.

Afskeediget.

Sag[en] optages til Doms indtil i Morgen.

Dend 11de Junj blev den/n/e sag atter forretaget for at afsige Dom,

og bliver da først, over Rettens tilkom/m/ende, følgende beregning at anføre:

Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss og her need til gaarden Hestham/m/er 4 ½ Miil, bliver ej formeedelst en anden foretning beregnet, men hiem igien anføres 1 rd:, skyds fra

Hestham/m/er og her til aastædet har hoved Citanten besørget, ligesaa tilbage igien, diet penge for en Reisedag 4 mrk:, tvende dages foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk: 8 s:, er 3 rd: 2 mrk:, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en 7 rd: 4 mrk:, derpaa er betalt 2 rd:, Rester 5 rd: 4 mrk:

og blev da af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og Afsagt.

Den/n/e sags beskaffenhed befindes saaleedes at være: Contra Citantens Qværnt!! (Qværne)-huus staar paa hoved Citantens grund og Eiendom. da Contra Citanten i aaret 1768 begyndte at Rive det, som gam/m/elt og forældet, for at opbygge et Nyt huus, bliver hand af hoved-Citanten anmodet om 6 aars grunde leie, eller at flytte Qværnhuuset fra den grund. da Contra Citanten der til sig ei vilde beqvæm/m/e, lader hoved Citanten, efter at Taged var Revet af det gamle huus, giøre forbud paa grunden eller qværne-støet, der paa ei at bygge, og til Grawens Som/m/er-Ting 1769 stevner Contra Citanten, Dom at lide til huusets affløtning, men stevner ei paa den giorde arrest eller forbud paa qværnehuusets grund og huusets opbyggelse, som hands egen incaminerede muntlig stevning den 26de Maij 1769 udvisser. men til høstetinget dend 25de Octbr: 1769 stevner hoved Citanten ved Continuations stevning, paa det i aaret 1768 giorde forbud, at faae det ved Dom bekræftet. da Contra Citanten har paastaaed Eiendom/m/en at være sin. altsaa har hoved Citanten paastaaet sag[en] til aastædet til siun og grandskning forflødt. i slig anleedning sag[en] dend 30de Octbr: 1769 paa aastædet gaarden øvre Leqwe har været foretaged, hvor da Pro et Contra har været ført adskillige vidner. og det omtvistede siunet og grandsket. da sag[en] er udsat for at faae Et Situations Cartha. sam/m/e er optaget eller anlagt af Hr: Lieutenant Todal i aret 1770, da hoved Citanten strax burde paatalt sag[en] og forbudet til Doms. Af de mange i sag[en] afhørte vidners Edelig forklaring [og] giorde anvisning, siun og begrandskning, samt Marckeskieldet imellem begge Parters brug og Eiendom, ligesom Situations Carthet det udvisser, befindes det at Contra Citantens qværne huus /: i Situations Carthet mercket A. :/ staar paa hoved Citantens Eiendom. Hvor det efter de mange gamle vidners Edelig forklaring skal have staaet saalenge vidnerne kand mindes, og det udj Contra Citantens, hands Fader og FarFaders tiid, uden at være beviist, det de enten med love eller for grunde leie har haft qværne huuset staaende paa hoved Citantens Eiendom. undtagen hvad det vidne Iwer Magnussen Børse har forklaret. men, som sam/m/e vidne er hoved Citantens egen Fader, kand det vidne, eller dets udsigende, hverken Reise eller Fælde sag. Thi Kiendes for Ret, efter Lovens 5te Bog 5te Cap: 3de og 4de art:, at da dend grund hvor Contra Citantens Qværne huus staar, har lagt til hands brug og Eiendom i gaarden, over dobbelt hævds tiid, bør den grund tilhøre hands Eiendom her udj gaarden øvre Leqve fremdeeles som hands lovlige Eiendom. Angaaende den af hoved Citanten i aaret 1768 udvirckede og Efectuerede Arrest eller Forbud paa Qværne huusets grund, da som hoved Citanten hvercken i sin hoved stevning til 26 Maj 1769, ei heller vid!! (ved) Continuations stevning til den/n/e Session, har stevnt paa sam/m/e til bekræftelse. ei heller Contra Citanten i sine stevninger har paaAncket sam/m/e til underkiendelse. Kand der paa, ved den/n/e Rettergang, ei Kiendes: altsaa kand nu ei heller paaKiendes den skade Contra Citanten foregiver Arresten eller Forbudet, ham haver aarsaget. Betræffende Processens omkostning, da som hoved Citanten har opfordret Retten, bør hand betale til Rettens Personer, efter den beregning Acten er tilført, 5 rd: 4 mrk: i det øvrige ophæves omkostningerne paa begge sider.

Anno 1772, d: 28de Julj, blev Retten til et Fylcke Skiftes Opgaaelse og Fastsettelse mellem Hardanger og Sundhordlehn sadt paa Gaarden Thole i Østensøe Skibrede i Hardanger, efter Reqvisition af Hr: Severin Heiberg, og Retten beklæd af Hardanger Sorensk:, Cancellie Raad Fleischer, med følgende 4 Laug Rettes mænd, Tosten Haagensen Sandvend, Jørgen Isachsen Berven, Tosten Johansen Lepse og Kittil Jermunsen Berge, saa og Sorensk: i Sundhordlehn,

Abraham Hesselberg, ved Edsoren Fuldmegtig Ulrich Koren, og efternefnte 4 Laug Rett[es Mænd], Anders Pedersen Døsvig, Asbiørn Nielsen Breebne, Lars Nielsen Teigland, Rasmus Pedersen Yttre Ohme. saa og LænsM: Johan/n/es Pedersen Wig af Hardanger, og Hans Andersen Øvre Waage af Sundhorlehn, var begge tilstæde.

1772: 10b

Da Severin A: Heiberg af Thole Gaard i Qvam, sisterede sig for Retten, og tilkiendegav, at han efter sin Reqvisition til begge Sorensk:, Velædle og Velbr:, {Hr:} Velædle og Velviise her/r/er, Johan Sechman Fleischer, Cancellie Raad, Sorenskriver i Hardanger, samt Hr: Abraham Hesselberg, Sorensk: i Sundhordlehn, hvilcken Reqvisit: han i Rette lagde in copie, med behørigt Stemp: pp:, af datis 23de og 26de April 1772, saa lyd: Alt da, for at faa igien, ældgamle Fylcke-bytter mellem Hardanger og Sundhords Fogderie, for saavit grenser mellem Strandebarms paa den ene, og Wigøer Kircke Sogn paa den anden side; enpressenterede for Retten et gam/m/elt Fylcke-brev af 1593, dateret petri Pouli Dag d: 23de Junj, igientaged og fornyed 1694, d: 7 Nobr:, som blev oplæst. Dernæst og fremlagde beckientgiørelses Ordres til LænsM: af begge destricter, dat: 3 hujus, hvilcket belagt med Stemp: pp: i Rette lagde, og lyder saaledes. De paaberaabte 2de Aastæds Forret:, den ene af 31 Julj 1770, og den anden af 16 Julj 1771, bleve in forma Retten anviist. Endelig ogsaa, lod fremckom/m/e, for denne Høystærede Rett, Andvisnings og Oplysnings Mænd, der kan og skal, anviise hver Stæds Mercke, med sit rette Nafn, samt hvad mere Retten af dem behageligst vilde udspørge, og dem da vitterligt er.

da nu Heiberg ved denne Forret: ej intenderede andet, end Syn og Grandskning, hvilcke stæder der ere de rette mellem Grander som bemelt, i Wigørs og Strandebarms Sogn, at de ere de sande, og maatte eftersees af denne Respective Rett; hvorvit de ere lovlige, eller og, af Onskabs-Mennisker, eller Børn nedsatt; Saa er det han her for Retten ærbødigst udbeder sig, Rettens assistence, og lovmedførlige Pleje, paa det han derefter kan faae, et lovligt Fylckeskifte-Brev af Retten, under begge Respective Sorensk: med deres Laug Rettes Mænds haand og Segl, sig meddelt, afvartede nu allene, hvor, og hvad, Retten behagede at foretage.

LænsManden for Strandebarms Skibrede blev af Retten tilspurgt: hvad tid beckiendtgiørelsen til Strandebarms Almue skeede, om denne Sags Foretagelse; derpaa han siger: nu om Søndag d: 26de hujus, som den første Præcken med Strandebarn, efter Breved {h}var ham tilhende kom/m/ed. Og svarede endeel af Strandebarms Almue, de vilde møde: og endeel, at de inte vilde møde, de som vilde møde, vilde allene viise hvor deres skifter i Fylcked gaar.

Eragted

De af Sr: Heiberg anpresenterede Syns og Anvisnings Mænd, kan af Retten ej andtages, hvercken for at overhøres hvor Skiel-Skifterne mellem Sundhordlehn og Hardanger gaar, eller for, efter deres Udsagn at fastsette sam/m/e, uden Retten vilde prejudicere Strandebarms Almue, der ej til denne Tiid er lovlig kaldet. ja, end icke faaed saa mange dages Tiid, at de har kundet efterspørge et vidne, eller fremføre det minste Forsvar for sig, da den Tilckiendegivelse til dem, om denne Forretnings Foretagelse, først for dem blev beckiendt for 2de Dage siden. Men det skal i den Stæd staae i Hr: Heibergs Valg, hvad Tiid senere i Høst, denne Sag kand foretages efter lovlig Jndkaldelse {af} \til/ Strandebarms Mænd, i saadan Tiid, at de lovformelig kan forsvare sig, siden Retten som melt, ej nu kand fastsette nogen Skiel-Skifte mellem Strandebarms og Wigørs Almue, ja, end icke udrette noged endeligt i Sagen, efter saadan Jndkaldelse som nu er,

1772: 11

uden allene at see, og forfare Skifterne, om paastaaes.
Heiberg, som med Respect anhørdte Rettens forelæste Kiendelse, kunde icke uden med Ømhed betrackte, saavel Almuen paa begge sider, deres Sær sindighed, naar Considereres, at uagted han icke er oplyst nock, maaske i Loven, han dog ej urimeligvis formodede, at saafremt en hver hafde Ejendom og Brug med sine Grenser, kiære! det da vel, som jeg ingen stæd finder Lov forbyder, paa saa nær grensende Stæder, og for kierlige Grander og Grandskab, med mindre herunder skulde være siult en hem/m/elig Splid og Penge spilde for mig, ja end og, ved Natte-Varsel, kunde og burde møde, for det øvrige, saa fremt, hvilcket nu herved ærbødig indstiller Retten, skulde blive, for nærværende en ganske uafgiordt Sag, eller og, i dissen Omstendigheder, maatte kunde overtydes, paa belejlig tiid og Stæd, om det kunde være LænsM: Hans Andersen Øvre Waages Forsøm/m/elses Skyld, i hvilcked Tilfælde, han aldeles tog sig Reservered lovlig tiltale til ham, for ibragte, da unødige Omkostninger for mig, i øvrigt Referrerte sig til sit forhen tilførte, forventende, at denne sig nu udbedende Tegtedag maatte saa betimelig in datum fastsettes og gives, at ej den mellem ham og hans vederpart oprejste Trette, for Reqvirenten maatte blive til Tab og Skade.

Eragted

Efter Reqvirentens Begiær, bliver til nye Tegtedag fastsadt d: 14de Septbr: førstkom/m/ende, til hvilcken Tiid, Retten vil formode, lovlig Varsel af Hr: Heiberg iagtages..

Anno 1772, d: 14 Septbr:, blev Retten efter Udsettelse af 28de Julj sist, atter sadt paa Gaarden Thole i Hardanger, og betiendt med de her næst foran i denne Sag andførdte Laug Rett, i begge LænsMændenes Overværelse.
Fremstod Heiberg og forlangede, at begge Jurisdictioners LænsMænd for Retten maatte forcklare, om de dem nafngivne og ellers vedkom/m/ende: til dette Følcke Byttes Forretning vare varslede, dernæst fremvisede for Retten 3de Giensvar Skrivelser fra Ejere af de Gaarder, hvor paa er Lejlendinger, sc: Hr: Stifts Proust Mossing, Hr: Borgemæster Formann, og Siminari Forstander Sr: Joen Mariager, deres Villigelse til Forretningens Fuldførelse.
LænsManden for Østensøe Skibreede declarerede lovlig Stevning over alle de angrensende mod Følcke Bytted, saavelsom Vidnerne, der alle vedtog sam/m/e.
LensManden for Strandebarm declarerede, at alle mod Fylcke Bytted grensende Beboere ere lovlig d: 4de og 5te Augustj sist: varslet.
Og da nu Heiberg atter igientog sit forhen tilførte, at inted privat, men almindelig udj Landet Fylcke Skifte intenderess, saa i Rettelagde han en forfatted Deduction og Extract af forefundne Forretninger og Vidners Udsagn, af Aar og Dag, som følger. Deductionen af Dags Dato lyder saaledes:
Nu udbad Heiberg sig at de indvarslede Vidner Joen Tvedt, Ole Sandve, Aamund Rysseland, Ole Biørcheland, Aadne Sællesæter, Niels Moe, Niels Torpe, Svend Rysseland, Lars Scheie, Joen Norem, Niels Scheie, og Brigt Stene maatte fremkaldes og afhøres.
Procurator Niels Larsen Gorm som Fuldmegtig for alle de indstefnte Gaarders Opsidderes veigne af Strandebarm i Sundhordlehn, mødte, og maatte, forinden han i denne Sag kunde tage til Gienmæhle, erindre dette: Som han til denne Rett at beklæde maatte Observere Sorensk: over Hardanger Fogderie, Velbr: Hr: Cancellie Raad Fleischer, med 4 Laug Rettes Mænd opnæfnt af bemelte Fogderie, dernæst ogsaa paa Sorensk: i Sundhordlehn, Velædle Hr: Hesselbergs veigne hans Edsorne Fuldmegtig Hr: Ulrich Koren, med 4 Laug Rett af sam/m/e Fogderie, saa kunde han ej undlade sig fra, at declarere: da han udj Norges Lov ej finder nogen stæds, saadan Rettens Andordning der af 2de Sorenskrivere skal vorde becklædet, vidste han ej hvorledes

han skull ansee denne Rett; Thi hvad sig den Respective Sorenskriver af Hardanger angaar, da kan hans Principaler icke paa nogen slags Maader tvinges til at kaste sig under hans Rett, eller nogen Rettens Behandling af hannem, i følge Lovens 1 B: 2 C: 3de og 15de Art:, og hvad angaar Sorenskriveren af Sundhordlehn, da erkiender han rigtig nock han/n/em for en Competent Dom/m/er i denne Sag; men naar han tver[t]imod Loven, sidder en Aastæds eller Marckegangs Rett, først udj et frem/m/ed Sorenskriverie som her, da stædet Thole, hvor nu Retten er sadt, ligger i Hardanger Fogderie, og dernæst hører Retten ikun beklædet med 4 Laug Rettes Mænd, af det Fogderie, følgelig en ufuldkommen Rett efter Loven, da kan Comparenten ej andet end ogsaa imod hannem, for nogen Rettems Behandling denne sinde baade excipere og protestere, end nu maatte Gorm paa sine Principalers veigne, forinden han som meldt er udj denne Sag kunde tage til noged Gienmæhle, først udbede af Retten at den enten udaf Loven vilde oplyse ham, med hvad Rett og efter hvad Anordning disse begge Respective Sorenskrivere med saadant forskielligt Laug Rett af 2de Fogderier beklæder denne Rett; Thi naar de dertil ej enten af Loven er authoriseret, forhaaber han, at det paa hans Side, ansees Lovmedholdig, at han i mod denne Rett, og nogen Rettes Behandling af dennem imod hans Principaler, exciperer, eller og, at denne saa at sige dobbelt nye og usædvanlige Rætt haver nogen Kongl: allernaadigst Dispensation eller anden høy Øvrigheds Resolution, for saavidt den paa Lov kand være grundet. Gorm vilde da herpaa ervarte Rettens Kiendelse til sin nærmere Efterretning.

Heiberg, efter dette tilførte, maatte erindre sig for det første, Persohnerne. for det andet, Tingerne. og trede, Omstendighederne her handler om i denne Sag. Det var ham ubehagelig, imod Formodning, nu saa vidtløftig som fornøden, at opholde og trette denne Rett, med de enfoldigste, Sande, og ulovstridigste jensadtser, mod den sig her for Retten indfundne Bøygde Procurator Niels Gorm, men forinden han agtede dette, saasom nu fornødent behøves, vilde han, som en ukyndig Mand om mere end det at han har seed fra bemelte Procurator udstæd Stefninger og videre, som Behandlinger inden Retter, være erkyndiget om, hvorvidt hans tilladte Procurator Distance strecker sig, for ej at fornerme ham, som indtræd paa et uret Stæd, og herhos have nøye iagtaged {om} \en/ Expression i sit tilførdte, hvor Retten, af Rettens tilhørige maae nefnes og kaldes ufuldkom/m/en, hans Paastand andgaaende 2de Sorenskrivere i en Sag, som felles Dom/m/ere, Granskere, og tilbørlig Rette Beobagtere og Formænd, skulle vel have Stæd, hvis udj et Fogderie og District, jeg hafde understaaed mig at formaae 2de Jurisdictions Betiente. Thi det var efter hans allegerte 1 B: 2 C: 3de Art: at drage Mænd fra sit Værneting, item den 15de Art:, da finder man Persohn som boer anden Stæd uden for Værneting med videre; men her udaf læres inted andet, end, at Procurator Gorm, ej haver seed Articlernes Natur; Thi her til Beviis vil ej strides i private, men i det Almindelige, her intenderes ej allene en Mand eller nogles Ejendom/m/e og Mercker, men det publiqve, det almindelige, og hver Mands upartiske Begiær til Eftersøgning og Granskning, udj sam/m/e. Er det nu rigtig, at et Fylcke Skifte

1772: 12

som her, ej er imellem 2de Skibreeder i et Fogderie, men meged mere Fylcke Skifte Læhn imod Læhn, og deres Jurisdictioner, hvi kan da bemelte Procurator Gorm, om baade hans Procurator Embede strækker sig hid, og ellers om han fremviiser i Dag sin lovlige Fuldmagt fra dem han kalder sine Principaler, endnu urigtig nock, ickun vilde agnossere en Sorenskriver som Competent, den anden icke, hver at skiønne, granske, see, lade sig anviise, og der efter naar Vidner er hørdt paa begge sider, hver da, at observere sit Embeds Medfør, eller og vil han saa giærne som han ynskede, med overflødig her urettelig anvente Protocollationer og Tilførsler, bringe end mere i Forslag, som i sin Tiid af ham kunde anckes til Giengieldelse,

om Sag[en] forvildes, om Documenter forstørres, og Vidner paa nogen af siderne skulde engstes, da gentager jeg mit forhen tilførdte, af den høystærede Rett, at maatte eftersees og betragtes henseende Fuldmægtigen Procurat Gorm. Dernæst Refererede sig, for nu at være kordt, Demonstration om de foranførdte 3de Ting. 1: Persohner i denne Sag, 2de: Tingene, 3de: Omstendighederne i denne Fylcke Skifte Sag, og endelig Refererede sig til det allerede i Rette lagde, samt paastod nærværende Vidner af begge sider afhørdt.

Procurator Gorm vilde icke opholde den høystærede Rett med nogen vidtløftig Giensvar paa Hr: Heibergs tilførte, men Refererede sig til det af ham allerede tilførte, og derpaa vilde avvarte Rettens Kiendelse.

Heiberg Refererede sig til sit forrige.

Eragted

Hvor Lov tier, skal Praxie tiene, dette er saa almindelig, at det somme tiider falder, end og uøvede in Jura i Begrebet. At negte Sagens fremme, er at paadrage sig Ansvar, som er ufornøden, derfore modtages Vidnernes Forklaringer paa begge sider, da Retten siden vil af dem modtage Anviisning. Strandebarms Mænd som hertil er kaldet, kand ej hindres fra, at betiene sig af Sr: Gorm til Forsvar.

Gorm, da han af den oplæste Eragtning uventelig maatte fornem/m/e, at denne saa kaldede dobbelte Rett anseer sig berettiged til sam/m/es Behandling, hvis PaaAncke han dog til sin Tiid og Stæd maae Reservere, og da han seer, det bliver denne Rettes Alvor, at fuldføre for hannem denne lovstridige Behandling, saa kunde han ej unddrage sig videre at declarere, at dette Andlæg af Sr: Heiberg maae falde hans Principaler meget forunderlig, allerhelst, naar det ickun maae kom/m/e til Betracktning, at disse 2de Respective Sorenskrivere, en hver for saavit hans Sorenskriverie vedkom/mer, forhen paa dette Stæd haver holdet sine lovlige Forretninger, hvorvidt at dette saa kaldede omtvistede Marckeskiel rettelig skal gaae, han kan da icke begribe, hvorledes at denne behagendtlig sig Combinerede Rett, nu atter kan foretage sig en og den sam/m/e Forretning, paa hvilcken af dennem, om noged var, at PaaAncke, eller Klage, det for vedkom/m/ende Oberdom/m/er maatte skee, men nu viste han ej hvorledes denne Respective Rett, nu atter kunde befatte sig med denne behandling, og derfore endnu paa denne Grund end ogsaa maatte Excipere, og forhaabede, at denne Respective Rett ej tog sig for at behandle og udføre denne sam/m/e Forretning, som af dem self er holdet.

Heiberg, i det andførdte, vilde kun observere det Ord Procurator Gorm bruger, og udelucke alt det øvrige han til Gienmæhle har andførdt, sc:

1772: 12b

Begribe. Jeg tilstaar ham, at hans Begreb kan være Sindig, men langt fra end nu tilstræckelig udj det vii kalder Jurisprudencer, herhos inted videre at melde, end Vidnerne maae fremkaldes.

Af Reqvirentens Vidner fremstod.

1te Vidne, Jan Svendsen Reestvedt, 56 aar, fød paa Scheie i Stensdahlen, boed paa Scheie 17 Aar, og Restvedt 10 Aar, hvoraf ingen naar i Fylckes Bytted, ej slegt til nogen af de som naar i det omtvistede Bytte. Heiberg spurdte Vidnet, 1te: Om er beckiendt i Fylcke Bytte og rette Streckningen mellem Sundhord og Hardanger. Responco, Ja, veed dem, og skal anviise dem fra Stæd til andet, og gaar de saaledes: fra høyeste Qvittingen i Langevasaasen, derfra i Kaabehougen, fra den til Walbergfossen, ellers har og hørt af gamle Folck, at Marcus Kiønnen ligger i Fylcke Byttet, men har ey havt Brug der om. Fra Walbergfossen i Hogsteen, derfra i Torvige Nutten, paa et Sted kaldet Sandgild, derfra i Horgoren, strax uden for Strømenesteenen i Søen paa Eides Grund i Hardanger. 2det: Naar, og af hvem, [han] har faaet denne Kundskab? og hvorlænge siden? Resp: Hørt Fylcke Bytterne baade af sin Fader og farfader, saa og af gl: Lars Øfsthuus, alle gamle Mænd. den første 78 Aar, den anden over

80 Aar, og den tredie over 70 Aar, ja selv vidst Skifterne siden sin Ungdom, og af store Fosse Folck bleven viist Kaabehougen for over 30 Aar siden, da hand toeg Ræve-Unger der. 3die: Om veed at der findes adskillige Steder, som nævnes med eet Navn i Fieldet? Resp: Ney. 4de: Om veed at de paaberaabte Mærcke-Steene, som nu maae eftersees, ere sadte til Fylcke-Bytte eller Brugs Bytte, sc: Her nævnes de, den ved Fagrefiæld, den anden ved Horshoug, den tredie ved det Sted de nu vil have kaldet Kaabehoug, eller til Forandring, Jndre Kaabehoug, og den fierde i Hogsteen? Resp: Ney! aldrig hørdt nogen sadt af Mands Haand. 5te: Om veed hvad Navn den ommeldte Jndre Kaabehoug bør have, eller har havt tilforn? Resp: Ney! veed ey af mere end een Kaabehoug, og skal den viise. 6te: Om kand forklare og veed hvad den Vahre paa Fagerfiæld og Horshoug betyder, item: Naar og hvorledes den er kommen der at staae? Resp: Har hørdt en Giætle Gut ved Navn Johannes Larsen har sadt den op for 2 á 3 Aar siden, og veed, der stoed ingen tilforn. 7de: Om veed at forklare og anviise Thole gaards Eyendoms Begyndelse, Stræckning og Ende i Rette Fylcke-Skifte, med sine rette Navne paa Fieldet? Resp: Naar hand kommer der, skal hand viise saameget deraf, som ham vitterligt er. 8de: Om og hvorledes Vidnet veed at de af ham nu nævnte Mærcke-Steder ere, har været og u-ryggelig bør tilhøre benævnte Eyendom, samt hvis Gaarders Grændser der rører ved Eyendom paa anden Siide? Resp: Naar hand kommer paa Fiældet, skal viise hvad veed. Procurator Gorm tilspurgte Vidnet, om det er bekiendt, eller har hørdt, at Thole gaards Eyere aarlig betaler til Soelbiørgs Mænd for Slotten i Fiældet, som grændser i Fylcke-Byttet? Heiberg tilloed gierne denne Qvæstion besvaret, men observerede, at hvis til denne Qvæstion skulde svares bekræftende, da maatte det ey komme Eyer eller Eyendom til Prejudice, men vel de, der selvraadig har uden Eyers Minde foretaget sig slig ubehørig Accord. R: Vidnet svarede: har for lang Tiid siden hørdt af Thole-Mænd i Hans Soelbiørgs Tiid betalte 4 Mrk:r Humble aarlig til Soelbiørgs Mænd, og skal viise Stedet, hvor blev slaget. det var før disse Thole-Mænds Tiid.

1772: 13

Thole Mænd sagde: at det Stycke de sla[a]r der, hvorom Procurator Gorm spurgte, er Solbiørgs Ejendom, og derom ej Trette.

2. Vidne, Ole Christophersen Sandve, fød paa Stene i Stensdahlen, boer paa Sandve, ej slegt til Thole Mænd, aflagde paa Qvestionerne dette Svar: til 1te Qvest: ligesom næst forrige Vidne, dog med Tillæg, at have hørdt af sin VæhrFader Tosten Nielsen Sandve, der var 73 aar gl:, at Marchhuus Kiønnen ligger i Fylcke-Bytted, og at bemelte Tosten Sandve sagde: han fick Tilladelse af Thole Mænd at slaae paa Store Myhren. til 2de Qvest: besvared, ved næst forrige, hvortil han holdt sig. til 3de Qvest: veed ej mere end sam/m/e Nafn paa de anførte Stæder. til 4. Qvest: som næst forrige Vidne. til 5te Qvest: ligesaa. til 6te Qvest: veed af ingen, uden er, der er opsadt til Vejviisning for rejsende og Rægster Vej, men ingen Brug eller Fylcke Bytte vedkom/m/ende. til 7de Qvest: ligesom forrige Vidne. til 8de Qvest: ligesaa. Contra Qvestionen frafaldt Procurator Gorm, siden Ejendom/m/en, hvorom spurdt er, er vedstaaed af Thole Mænd at tilhøre Solbiørg.

3de Vidne, Omund Endresen Rysseland, 72 aar gl:, fød, opfød og boed paa Rysseland al sin Tiid, Slegt i anden og tredie Led med Lejlendingen Aad Tholee, aflagde paa Qvestionerne denne Forcklaring: til 1te Qvest: at Qvitingen, Waldberg fossen, Tørvigenuten, og Horejoren!! (Horjoren) er Skifter, har hørdt det af Tosten Mehuus for over 50 Aar siden, kan anviise disse Stæder. 2de Qvest: besvared ved første. til 3de Qvest: veed ej andre end de nefnte Navne. til 4de Qvest: veed ej om nogen Mærcke Stener. til 5te Qvest: veed ej derom. til 6te Qvest: og 7de Qvest: og 8de Do: veed ej derom. Paa Forlangende af denne Gamle Mand, og Heibergs Samtycke, aflagde han paa sin Forcklaring sin Saligheds Eed, og blev frie for at anviise Streckningen paa Fieldet.

4. Vidne, Aadne Sellesæter, gl: 53 Aar, fød i Østensøe Sogn, boed paa Sellesæter i 20 Aar, !!Søsken og Barn!! (SøskenBarn?) med Lejlendingen Aadne Tholes Kone, svarede saaledes paa de fremsadte Qvest: saasom til 1te Qvest: som 3de Vidne. til 2de Qvest: har hørdt det for lang Tiid siden, men erindrer ej hvem af. til 3de Qvest: veed ej om mere end et Nafn paa hvert Stæd. til 4de Qvest: veed aldeeles ej om det omspurdte. til 5te Qvest: ligesaa. til 6te Qvest: har hvercken seed varerne eller hørdt om den. til 7de Qvest: veed ej om Tholes Ejendom i Fylche Bytted. til 8de: herom ej vidende.

5te Vidne, Niels Knudsen Moe, gl: 44 Aar, fød og opfød samt boed paa Moe i 17 Aar, nu lejlending af Hr: Heiberg paa Thole, ej slegt til nogen af Parterne, svarede til Qvest: saaledes: til 1te Qvest: at Fylcke Bytted gaar fra Qvittingen til Langevassaasen, derfra i høyeste Fager Field, derfra i Kobbehougen, derfra i Marchus Kiønnen, derfra i Waldberg fossen, derfra i Hougsten, derfra i Sandgield ved Torvigenuten, derfra i selve Nuten, siden er ham ej lengere beckiendt til Skiøen, til 2. Qvest: hørdt det af sin gl: Fader Knud Moe, som var 73 Aar [da] han døde, og brugte hans Fader Slotter, som han lejede, baade af Thole og Solbiørg Mænd for Betaling. har og haft Slotter til Leje i Bytted af Thole Mænd. til 3de Qvest: veed ej mere end sam/m/e Nafn paa de opregnede Stæder. til 4de Qvest: har seed endeel varer, staaer endeel Stæder paa Fieldet, dog aldrig til nogen Efterretning i Fylcke Bytted, men de blev holdt for Barne Arbejde. til 5te Qvest: veed ej om mer end en Kobbehoug, og den vil viise. {til 6te Qvest: veed ej om

1772: 13b

mer end en Kobbehoug, og den vil viise} til 6. Qvest; veed ej om den nye Vahre som skal være kom/m/ed paa eller ved Fagerfield, har og seed den. til 7de Qvest: joe, veed om det omspurgte, og skal viise det med sine Navne. til 8de Qvest: jo ligesaa, og skal det viise.

6te Vidne, Niels Hansen Torpe, \70 aar gl:/, fød paa Gaarden Lepse i Østensøe Sogn, boed paa Torpe 37 Aar, Farbroder til Lejlendingen Torchel Thole, svarede saaledes paa Qvest: at Qvittingen, Langevasaasen, Fagerfield, Kobbehougen, Waldberg fossen, Hougsteen, Torvigenuten og Horjoren ere de rette Fylcke Bytter mellem Sundhord og Hardanger, kand viise Fagerfield, Kobbehoug og Waldberg fossen. til 2. Qvest: hørdt det af Ole Biørcheland, som var 70 Aar den Tiid, nu over 40 Aar siden, og og!! sagde han og at have hørdt det af gl: Johan/n/es Biørcheland. til 3de Qvest: viste ej derom. til 7de Qvest: har hørdt Tholes Ejendom skal gaae i Fylcke Skifted, men veed ej dens Streckning. 8de Qvest: frafaldt Citanten. til 4. Qvest: veed ej derom. til 5. Qvest: har ej hørdt om mere end en Kobbehoug, og vil den viise. til 6. Qvest: veed ej derom.

7. Vidne, Joen Norem, 41 aaer gl:, fød paa Schaalem her i Skibreedet, Broder til lejlendingen Torchel Tholes kone, svarede paa Qvest: saaledes: til 1te Qvest: som næst forrige Vidne, dog med den Forandring, at han ej nefnede Fagerfield. til 2. Qvest: hørdt det af sin Fader over 20 aar siden, og var hans Fader over 70 aar da, hørdt det og af Isach Mehuus, en gl: Mand over 60 Aar, død for nogle Aar siden. har og hørdt det af flere gl: Mænd. til 3de Qvest: veed ej, ej heller har hørdt det. til 4de Qvest: har ej hørdt nefne nogen Merckesteen, eller seed den. til 5te Qvest: veed ej af mere end en Kobbehoug. til 5. Qvest: veed ej derom. til 7de Qvest: skal viise det, veed om Tholes Ejendom i Fylcket. til 8de Qvest: besvared veed næst forrige Qvest:

8de Vidne, Niels Svendsen Scheie, 40 Aar, Broder til 1te Vidne, svarede til Qvest: saaledes: til 1te Qvest: som 6te Vidne. til 2. Qvest: hørdt det af mange, i blandt andre af Isach Mehuus, en Mand mod 70 Aar, død for nogle aar siden, og af sin Fader, gl: over 70 aar, død for 10 Aar siden. til 3de Qvest: veed ej om det omspurdte. her maatte Citanten til dette Vidne, nøyere oplyst af Retten, udspurdt, om Vidnet ej nogen sinde, kordt eller lenge siden, og hvad Tiid, har hørdt af nogen Mand, hvad Kobbehoug er, hvor findes, og hvorhelst han da

hørdt at den laag, særskildt fra andre houger. Res: at Niels Solbiørg sagde, at lien under Kaabehougen er der hvor Kobbehougen er over, men om det er den Kobbehoug som Vidnet kan vidne om, veed han ej, ja kan ej sickert anviise nogen Kobbehoug, dette blev talt over for 10 Aar. til 4. Qvest: har aldrig hørdt nefne disse Vahrer eller Stene. til 5te Qvest: veed ej om flere end en Kobbehoug. til 6te Qvest: veed ej om den. til 7 Qvest: og 8de Do: veed derom ej. Af alle Fylcke Bytter i Fieldet vidste Vidnet ingen at anviise, uden Waldberg fossen og Hougsten, som er det omtvistede uvedkom/m/ende, derfor blev han taged i Eed og demiteret.

9de Vidne, Brict Ellingsen Stene, 37 aar gl:, Svoger til lejlendingen Torchel Thole, svarede paa Qvest: saaledes: til 1ste Qvest: Qvittingen, Lillesaaten mellem eller for man kom/m/er til Langevasaasen, derfra til Langevassaasen, saa til

1772: 14

Fagerfield, Kobbehoug, Waldberg fossen, Hougsten, Sandgield, Torvigenuten, og derfra til Horjoren. kan viise alle disse Steder. 2. Qvest: hørdt det af gl: Lars Moe, 74 aar da han døde, nu nogle Aar siden, og gl: Isach Mehuus, som for er Nefnt, med fleere. til 3de Qvest: veed ej derom. til 4de Qvest: har ej hørdt nogen merckesten nefne, uden Hougsteen. til 5te Qvest: og 6te Do: Nej! til 7de Qvest: veed Tholes Begyndelses Streckning, og skal den anviise. herunder er den 8de Qvest: besvared.

De 3de udeblevne Vidner, 1te: Lars Scheie, som nu sengeliggende, 2. Svend Rosseland, som nu ej møder, og 3de: Ole Biørcheland af Rosendahls Gods, skal ved ordendtlig Tilkaldelse enten paa Fieldet eller siden ved Rettens endelige Slutning her hiem/m/e afhøres eller frafaldes, da om deres Udsagn Citanten ej hafde noged at erindre om dem.

Eragted

Formedelst at Strandebarmernes Vidner ej møder, og det er saa sildig at rejse til Fields, ophæves Retten til i Morgen.

Anden Dagen, d: 15de Septbr:, begav Retten sig strax om Morgenen til Fields, siden ingen Vidner endnu til Thole var ankom/m/en, og det i følge med Citanten og hans Vidner, samt Strandebarmernes Forsvar Procurator Gorm.

De Vidner Citanten formente her paa Fieldet skulde møde, mødte ej, og derfore frafaldt han dem.

Procurator Gorm paa Strandebarms Almues veigne bad at hans Vidner, Arne Haaversen Giære, Johan/n/es Johansen Yttre Børsem, og Haaver Larsen Tordalen, maatte afhøres, og var han fornøyed at for dem blev fremsadt de self sam/m/e Qvestioner, som Hr: Heibergs Vidner blev foresadt, og fremstod først.

1te Vidne, Arne Haaversen Giære, gl: 66 aar, fød paa Store Fosse, og der opholdt sig til han var 24 aar, siden boed paa Berge i 40 aar. Fader til Haaver Berge og Broder til Lars Fosses Kone. svarede paa Qvest: saaledes: til 1te Qvest: at neden for Qvitingen staaer et Mercke med Vidner, Westen i {mod} Moedals Sæhlen en Ditto, Østen i Moedahls Sæhlen med Vidner. Derfra i Fagrefiælds høyeste Spidse, hvor en Mærcke Steen staar, derfra i Horshoug, hvor og en Mærcke Steen staaer, derfra i Kaabehoug, hvor og en Mærcke [steen] staaer. Derfra i Hogsteen, derfra paa vestre Siiden af Torvigenuten i Sandgild, derfra i høyeste Torvigenuten, derfra i Horjoen, siden i Søen. Til 2den Qvæst: hørt disse Skifte Steder af Morfaderen Hans Olsen Berge, der døde for 30 Aar siden, og var 88 Aar da hand døde, og af gl: Michel Thordahlen, der døde for over 30 Aar siden, og var indpaa 100 Aar da hand døde. til 3de Qvæst: veed ey at meer end eet Navn paa hvert Sted, men veed af en Kaabehoug og en Kaabeliehoug, de, hand begge ville anviise. Til 4de Qvæst: veed ey andet end de benævnte Mærcke Steene ere rette Fylcke Mærcker. Til 5te Qvæst: Ey veed meer end een Kaabehoug,

men og, som sagt, en Kaabeliehoug. Til 6te Qvæst: Veed ey, om den nye Vahre. til 7de og 8. Qvest: veed, og vil viise Fylcke Streckningen, men ej en hvers Eiendom i Streckningen. Den tiidt melte Kobbeliehoug som hand har nefnt, tilhører Solbiørg Mænd, og der har de Bejted, Borcked og nævred, ja overladt det ibland til andre. Loved at viise hvor de paa Store Fosse naar i Følcke skifted, men hans Søster naar ej self deri.

2. Vidne, Johan/n/es Johansen Yttre Børsem, 58 aar gl:, er føed paa Børsem, men boed paa Berge 13 Aar nu 12 aar siden, har 2 Brødre [som] boer paa Berge, ej mod Thole Ejendom. svarede paa Qvest: saaledes: til 1. Qvest: fra Qvittingen, derunder paa Westre side af Modahlen, staaer en Merckesteen, derefter i Fagerfield, hvor en Merckesteen staaer, derfra i Haarshoug en Merckesteen, derfra i Kobbehoug en Merckesteen, derfra i Waldberg, derfra i Hougsten, derfra udj Sandgield under Torvigenuten, derfra i Torvigenuten, derfra i Horjoren, og saa i Søen. til 2. Qvest: hørdt det af gl: Hans Brue, der døde for over 20 Aar [siden], og var mod 80 Aar da hand døde, saa og af gl: Lars Solbiørg, der er død over for 30 Aar [siden], og var mod 80 Aar, jtem af flere gl: Mænd. til 3de Qvest: ligesom næst forrige Vidne. til 4. Qvest: som næst forrige Vidne. til 5. Qvest: ligesaa. til 6. Qvest: ej veed om den. til 7de og 8de Qvest: som det næst

1772: 14b

forrige Vidne om Tholes Ejendom i Fylcket.

3de Vidne, Haaver Larsen Tordahlen, 54 aar, halfbroder til 1te Vidne, svarede saaledes: til 1te Qvest: som næst forrige Vidne, undtagen han nefnte Waldbreg fossen i Stæden for Waldberg. til 2. Qvest: hørdt det af de sam/m/e som første Vidne nefnte. til 3de Qvest: som 1te Vidne, med Tillæg, at Hans Rasmussen Brue, som ejede Solbiørg, fleckte Næver og Borck i Kobbehougen som Solbiørgs Ejendom, og skal den anviise. til 4. Qvest: som 1te Vidne. til 5te Qvest: ligesaa. til 6te Qvest: veed ej om den nye Vahre. til 7. og 8. Qvest: som første Vidne.

Procurator Gorm lod tilføre, {at han} at han ej hafde flere Vidner at enpresentere, men bad, at Granskning efter disse Udsagn maatte skee, og forbeholdt sin Rett efter den forrige Forretning holdet af Sorenskriver Hesselberg den 16de Julj 17??

Heiberg overleverte hernæst i Rettens Hender sit tagne Situations Cart til Conference og Eftersiun med de anviste Stæder.

Retten begav sig derpaa i følge med begge Parter og deres Vidner til Aastæderne, for at lade sig anviise de omvidnede Stæder.

og gick de først med Citantens Vidner til et Stæd de kaldte Kobbehougen, der viste de Os Qvittingen, som ligger i N: W: til W:, og er et Ende Skifte af Vidnernes Udsagn. i been Streckning derfra ligger Langevassaasen, og i Dito Streckning forbie bemelte Kobbehoug i O: S: O: ligger Waldberg fossen. Niels Moe og endeel af de andre Vidner sagde: at Tholes Ejendom i Fylcket, begynder under Waldberg fossen, gaaer saa over Myrene til op i atterbemelte Kobbehoug, videre vidste de ej om Tholes Ejendom i Skifterne, undtagen Niels Moe, som sagde: den gaaer derfra i Fagerfiæld, og modtager da paa den anden Side, Store Fosse og Breche. Om Skifterne fra Waldberg fossen til Hougsten, derfra til Sandgield under Tørvigenuten, derfra op i bemelte Nut, derfra i Horjoren og saa i Søen, er ingen Trette om. Fagerfield ligger lidt Øst om Streckningen fra Qvittingen til Waldberg fossen. Hardanger Vidner svarede paa Tilspørgelse, at den Østre Ende af den Haug Strandebarms Mænd kalder Kobbehoug, kalder de Nons Houg, lige derunder er en Houg kaldet Liehoug, hvilcket og Strandebarms Mænd sagde at være dens rette Nafn. paa siden af Strandebarms Mænds Kobbehoug, neer efter til Waldbergfos, har Thole gaard endeel slotter, som gaar til Marchuus Kiøn.

Retten fuldte derpaa Strandebarms Vidnerne til den Houg de kalder Kobbehoug, liggende lige i N: N: O: fra den af Hardangerne anviiste. Vii befandt paa denne Houg 3de Stene til hobe, en noged stoer i metten!! (midten), og 1 liden paa hver Side, paa et Berg, med ej en Finger tyck Jord om, disse blev af Retten optaget, men under dem intet lagt, endskiøndt Strandebarms Vidner har kaldt dem merckestene, der blev derpaa af Retten nedsadt igien, Derfra gick vii til Haarshoug, hvor ligesaa 3de Stene uden Teign under fandtes, af Retten efterseed og igien nedsadt, hvilcket Strandebarms Vidner kalder og et Mercke.

Vidnerne anviiste herfra i Fagerfield i en linnie bent N: W: til N: lit W, til forbie denne Haarshoug i Hougsten S: O: til S: lit Øst: Paa denne Side lidt Væstlig af linnien ligger Strandebarms Mænds Kobbehoug og Waldberg.

Øverst paa Fagerfield er en Satz af Sten, paa et bart Skarv af lige Beskaffenhed med de forrige, hvilcken og af Strandebarms Vidner kaldes er Mercke. Den Dahl under Hardangernes Kobbehoug sagde Vidnerne, Solbiørg Mænd har slaged.

Samtlige Vidner aflagde paa deres giorde Anviisning og øvrige Udsagn deres Saligheds Eed, hver for sig.

Eragted

Da Dagen ved Rettens Tilbage komst fra Fieldet var forløbet, blev den til i Morgen ophæved.

1772: 15

3de Dagen, d: 16 Septbr:, blev Retten atter sadt paa Gaarden Thole i Hr: Heibergs, og Strandebarms Mænds Forsvars Overværelse.

Heiberg kunde ej andet end approbere i alle Maader Rettens gode Forhold, og Skiønsomhed, i det passerede at beobagte, men derhos vilde nu have forestilled den høystærede Rett og Laug Rettesmænd. 1te: Om og naar en lige linnie drages fra Hogsten til Fagerfield, og derefter, 2do: de forhen udj siste Forretning i Strandebarm til dette Skifte annexterede, beedigede, og nu forefundne Merckesteene, som de rette sande og eneste, sam/m/e Strandebarms Jndbyggere hidtil har holdt og vil have lovlige, eftersees og betragtes, som nu gaars Dags Dato skeed er, da finder Citanten Heiberg sig beføyet at faae stille for det 3de: at den lige linnie fra Hogsteen til Fagerfield vil blive en sandelig Figureret 7 Tal, neppe nock, veed ej hvorledes han for almindelig Mand bædre kan oplyse denne Strecknings Urigtighed, mod de forrige allerede i Rette givne autentiqve Documenter, og herhos indlagde Cart, det maatte skee, at de indlagde, opnefnte Documenter skulde befindes fallible og uefterrettelig, da provoseres han imod de bædre bevisligheder som endnu ej oplyst er; Thi ej egenraadig, og partisk, ej begiærlig at vinde andens Ejendom, end icke en Næggels Brug, uden eller inden for det sande eller rette Følcke-Skifte, skal visselig befindes og være langt fra hans Attraae. dernæst vilde denne høystærede Rett betragte, at saafremt denne nye difigurerede linnie fra Hougsten til Fagerfield øyensiunlig for alle Mennisker, unegted af partiet i Strandebarm deres Vidner, henseende Slotte, Brug, Ejendom, Løer med videre, nu i værende Tiid, vilde vige fra Thole Gaards Ejendom, fleere i Dito Ejendom, og derved nærgrensende til en unegtelig Fornermelse, Hendragelse til det, som aldrig har tilforn væred nefnt, agted, skiønnet, eller end nu i Betragtning af det forhen meged anførdte, samt Cart derpaa grundet /: hvorvel Cartet demonstrere begge Parters Paastand :/ skal blive, bør være, eller efter den nu i følge Stefninger, Rettens Eragtninger, Parters Paastand, efter al Samvittigheds Vidnesbyrd, eller Lov, til Strandebarms Eiendom, Sundhords Jurisdiction, saafremt ej utaalelig nock, maatte fornem/m/es, at de oven anførte Ejendoms Stæder, som fra arilds Tiid og hidtil, utvistelig og uimodstaaelig har væred Tholes, samt de andre i Bøygden deres. Jeg forlader mig nu i øvrig til Rettens grundige og ubedragelige Siun og Eftergranskning, her hos og ved denne Forretning tagende og mig givende Undersøgning, alt som det i sin Tiid for mig, Grander, og

vore efterlevende, skal blive og maae være i følge Lov, en sand og upaatvistelig Regel, da jeg allersist, som først i Forretningen melt er, ej paastaar meere, men dog det, som Loven foreskriver Sorenskriverne og Laug Rett, til saadan Forretning, forbeholdende mig ellers til sin rette Tiid, om fornødiges, at see sam/m/e Rettens Behandling, ved Dommer paakiendt.

Gorm maatte forestille denne Respective Rett, paa Strandebarms Almues veigne, at siden der befindes ved begge Parters Vidners Afleggelse, saa stoer Forskiel at det ene imod det andet er ganske tverdt og ufuldkom/m/en, der er og tillige holdet 2de Forretninger af de Respective Sorenskrivere, som og ligeledes befindes stridende, saa formodede han, at denne Respective Rett ej foretog sig nogen Fastsettelse af Skifter og Deeling mellem de stridende Parter.

Heibergs Giensvar herimod blev kun dette: Rettens Assistence er ingenlunde Reqvireret til andet, /: lad være Vidners Udsigende og begge sist erværvede Rettens holdne Følcke Skifter som sagt, ej sten/m/er overeens :/ end at skiønne og granske udj denne Forretning, ej dømme.

Fra Hr: Borgemester Forman er hidkom/m/en til Retten et Jndlæg af 7de hujus, som ad Ret[t]en blev forelagt.

1772: 15b

Da Parterne paa Tilspørgelse ej hafde mere at i Rettelægge eller tilføre Forretningen, blev vores Siun og Granskning saaledes andførdt af den Ganske Rett.

Ved Siun og Granskning har Retten befunden, at den af Hardanger Vidner anviiste Linnie fra Waldberg fossen til Qvittingen, med de derimellem anviiste \mercke/ Stæder, er en lige linnie, skiøndt den efter Cituations Cartet og det af Os brugte Compas gaar en Stræg forskiæl, dog i lige linnie; denne Forskiel kan kom/m/e deraf, at vi brugte et landmaalings Compas, men Cartet efter Citantens Sigende, skal være andlagt efter et søe Compas, der har Misvisning.

Den linnie Strandebarms Vidner anviiste fra Hougsten til Fagerfield, er og en lige linnie, men her viger Cituations Cartet fra siunet; Thi efter Cartet skal Waldberg og Strandebarms Kobbehoug ligge paa den Østlige Side af denne Linnie, da det dog ved Siun og Granskning er befunden at de benefnte tvende Stæder ligger paa den Væstlige Side, og noged fra linnien. De Os anviiste Steene som Strandebarm vil holde for Marckeskiel Stene, da efterdie de var sadt paa Berg, og ej i Jorden, og derunder ej fandtes Tegn, som Loven foreskriver, overlader vii det til Dom/m/eren hvorledes at blive at ansee.

Og saaledes denne Forretning slutted.

Heiberg, som nu ej vidste mere at erindre, forlangede paa egne og med Lods Ejeres veigne dette Følcke Skifte Forretning og Tingsvidne slutted, og sig lovformelig beskreven meddeelt, hvormed det i Rettelagde Cart, behageligst maatte annecteres og paategnes af S T: begge Jurisdictioners Sorenskrivere, endelig ynskede sig Forretningen meddelt saasnart mueligt.

Comparenten Gorm ligesaa.

Ao: 1772, dend 24de Septbr:, blev Retten betiendt paa gaarden Hougse, beligende i Grawens Præstegield, Kirckesogn og Tinglav, med efterskrevene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: David Qwandahl, Tosten Hamre, Lars Eie, Jørgen Kierland, Christian Kallenæs, Lars Madsøn Welke, Mats Larsøn ibdm:, og Berge Traa, nærværende Lensmanden Niels Rønnestrand. {nærværende}

Hvorda for retten fremstod Niels Tronsøn Rønnestrand, som Svoger til Eierne og opsidderne Lars Nielsøn Hougse med søn Niels Larsøn, og tilkiendegav, det de ved skriftlig stevning af 5te hujus til den/n/e dag og stæd, havde ladet i Rette kalde deres grande Siur Torfindsøn Hougse, først for ulovlig Skovhugst. 2°: for ulovlig indskrenckning ved deres sædvanlig Korn Kiørsel. 3de: til skifte og deeling de fællets huuser, samt Skov og Marck, og at faae Marckeskiel dem imellem Needsat. udj alt til at anhøre vidner, og at lide Dom efter sagens

befindende, og at erstatte processens omkostning skadesløs. der om i Rette lagde bem:te skriftlige stevning, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende. den i Rette lagde stevning blev oplæst, da indstevnte Siur Hougse vedtog sam/m/e at være ham forkyndt.

Efter nogen samtale blev Parterne saaleedes forenede angaaende huussene, da Kiøbte Siur af Lars, halve deelen i stuen og halve deelen i Jldhuuset for 20 rd:, som betales til Korsmisse vaaren 1773. men Tumpten til Jldhuuset skal tilhøre Lars. 2°: om veiene ere de saaleedes forenede: det Lars skal have med sin Korn Kiørsel og Korn staur tvende veie over Siur sin Stor ager. den ene vei skal være under en gam/m/el skieldsteen, og den anden oven for en gam/m/el skieldsteen. 3°: betræffende slaatterne, da ere de byttet, nemlig: Siur[s] slaatte Stald, som ligger i Lars[es] Eiendom, skal tilhøre Lars. og Lars sin slaatte Tveten, som ligger i Siur[s] Eiendom, skal tilhøre Siur, med et vederlag i (B?)ommer-Teigen, som skal ham udsteenes. 3.!! om aggerne: Stue aggeren, som ligger i Siur[s] Eiendom, og er Lars tilhørende, skal nu tilhøre Siur, imod at Lars faar 2de agger Flecker inden for qværne huuset, og en agger Fleck inden for Løen, der alt ligger i Lars[es] Eiendom. {i det øvrige} 4de: Siur skal have frihed at opføre Gierdet paa Tveiten, saa høyt op som hand vil paa sin egen Eiendom. hvor imod Lars skal have frihed at giøre sig, paa sin egen Eiendom, saa stort Buue-Træe som hand vil. i det øvrige begierede begge Parter det Retten dem imellem vil Needsette Marckeskield efter den anvisning de efter giorde forening belover at giøre.

J anleedning af den/n/e paastand, forføyede Rettens Personer, i følge begge Parter, dem strax i Marcken.

Først i hiem/m/e Marcken.

Fra Merckes garen og op under Stor agger Reenen staar 3de gaml: skieldsteene: der imel: Needsadt 5 Nye skieldsteene

1772: 16

1772

og et Kors. fra sidst bem:te gamle skieldsteen i agger Reenen Needsat en skieldsteen med en vinckel gloppe udj, som visser i Sør udj tvende jordfaste steene med gloppe udj i agger Reenen, den sidste gloppe visser i en Ny skieldsteen i agger Reenen, som visser op efter aggeren i et skarv, der hugget en gloppe, sam/m/e visser op i en gaml: skieldsteen der visser op i et skarv, der hugget en gloppe som visser op i en gam/m/el skieldsteen, sam/m/e visser op under Allemands veien i en gam/m/el Kors der visser i et skarv, hvor blev hugget en gloppe som visser op under Floer huusset, der hugget en gloppe, oven for Floer huusset ved Floer-Noven hugget en gloppe som visser op i tvende efter hinanden huggede glopper, den sidste visser op over hougen i Pors-steenen, udj en Kors som visser op i Allemands veien. siden bytter veien op til en Ny skieldsteen som visser op i Fossen. inden for disse Mercker eier Lars paa Nordre, og Siur paa Søndere siden.

Ved bøegierdet udj skaarene Needsat en skieldsteen der visser til gierdet. Siur Eier paa Nor, og Lars paa Sør siden.

Udløe aggeren Eier Lars, hvor af en deel ligger i Siurs Eiendom, derfor indhægned med 4re skieldsteene og et Kors.

Fra Qværnhuus fossen Need i tvende store jordfaste steene med hver sin gloppe udj, som visser Need i en skieldsteen, der fra Need i Kielde-steenen, der hugget en Kors som visser Need i en Kors udj en ham/m/er ved Vede skyggen, som visser Need efter Bergranden, der hugget 5 glopper, en vinckel gloppe og Needsat en skielsteen. vinckelen er det sidste Mercke. Siur Eier paa den Nordre side af disse Mercker, og Lars paa den Søndere. undtagen at Lars skal have fri vedkast hos sin vedskygge.

Fra sidst bem:te vinckel, som visser i Sør udj en gloppe, i en steen ved Qværn huuset \en gloppe/ som visser i lige linie i tvende efter hin anden Needsatte skieldsteene, som visser i lige linie til en gam/m/el skieldsteen, sam/m/e visser i bem:te linie til Bæcken, mit i Bæcken,

udj et skarv hugget en gloppe som visser op efter Bæcken til en gam/m/el skieldsteen paa Sør siden af Bæcken under veien, der udj hugget en gloppe som visser lige efter gange veien, hvor der blev hugget 4re Kors og en gloppe efter hin anden, den sidste Kors visser efter veien til en gam/m/el Kors i veien, sam/m/e visser alt efter veien udj en Kors og en gloppe, gloppen visser til Tøm/m/er løbet i Jeriken, udj en steen hugget en Kors som visser Need efter Tøm/m/er løbet hen til Kierlands Byttet. Lars Eier paa den Østere, og Siur paa den Westere siide af disse Mercker.

J Kalve haven under gierdet, i Et skarv hugget en Kors som visser Need i tvende efter hin anden Needsatte skieldsteene som visser i Kalvhave bergget, udj en gloppe i et skarv, sam/m/e visser i trende efter hin anden huggede glopper, sam/m/e visser Need paa det Nederste Berg, der hugget en Kors, som er ende Mercke. Lars Eier furre skoven paa den Nordre siide af Merckerne, men Siur Eier al anden skov og Marck paa begge siiderne af Merckerne, undtagen øverste Kalvehaven, der bliver fællets fæebeite for begge Parter.

J udmarcken, ved Vasenden paa stølen, udj et skarv hugget en Kors som visser efter Allemands veien, inden for slaatte træerne udj en steen hugget en gloppe, som visser op til Tweite veien, udj en steen hugget en gloppe som visser op i Nederste Skielmer hougen, der Needsat en skieldsteen som visser op i øverste Skielmer hougen, der en skieldsteen som visser til Ulwiig byttet. Lars Eier Skov og Marck paa den Søndere, og Siur den Nordre side af disse Mercker.

Parterne blev Eninge!! (Eenige) om, det ingen af dem maatte videre med deres slaatte Træer, indhægne stølen, end den nu er; uden saa er, at en hver af dem kunde behøve et lidet Buu træe til deres Creaturer.

Udj inderste Storhoug berget er hugget en Kors som bytter Berget hiem efter, der udj hugget tvende glopper som visser hen til et andet Bergelag, der hugget en vinckel som visser hiem efter til enden paa Bergelaget, der en gloppe som visser hiem til Nederste Fossen i Elven, siden bytter Elven hiem efter til en Jordfast steen, der hugget en gloppe som visser efter Urrebræden i en jordfast [steen], der en gloppe som visser efter Urrebræden til en stor steen, der hugget en Kors som visser til Vasenden. Siur Eier paa den Sør, og Lars paa den Nordere siide af disse Mercker.

her med den/n/e dag blev til ende bragt, og foretningens videre behandling udsat til i Morgen.

1772: 16b

1772.

Dend 25de Septbr: blev forestaaende steenings foretning atter foretaged,

da Rettens Personer strax, i følge begge Parter, forføyede os til udmarcken, for at needsette Marckeskieldet, efter den anvisning Parterne i følge deres forening lover at giøre.

Ved Bøegierde Ledet en skieldsteen som visser op i en gam/m/el skieldsteen som visser i tvende efter hinanden Needsatte skieldsteene, sam/m/e visser i en gam/m/el skieldsteen der visser i en Ny skieldsteen, der atter visser op i en gam/m/el skieldsteen, den visser til en huggen gloppe udj et skarv, sam/m/e visser i en gam/m/el skieldsteen, der fra op i et Kors udj et skarv, der fra fremdeeles op i en Ny skieldsteen som visser i sam/m/e linie til en gam/m/el Kors, alt udj lige linie, fremdeeles fra Korsen op i tvende efter hinanden huggede Korser udj skarv, der sidste visser i sam/m/e linie til en Ny skieldsteen, sam/m/e visser i Sydost Need i en gam/m/el steen som visser til en Ny Kors udj et skarv, der fra til en gam/m/el Kors, der fra til et Nyt Kors udj et skarv, sam/m/e visser til en gam/m/el skieldsteen i Biørnehougen, der fra til et Nyt Kors i et skarv, der fra til en gam/m/el Kors, der fra til en Ny skieldsteen og tvende efter hin anden huggede Korser som visser til Tvete Elven, der er ende Mercket. Lars Eier paa Sør siden af disse Mercker, og Siur paa den Nordere side.

Som Marckeskieldet Nu over alt er paasadt, og saaleedes begge Parter adskilde i Eiendom/m/en, paastod Citanten at benøtte sig af sin Eiendom, sam/m/e at Røde og forbedere, saaleedes som hand best viste og kunde, stølen undtagen.
Siur sagde det hand intet der imod havde at sige, men var fornøyet. ellers paastod Siur, det Lars med vedkasten paa Siurs Bøe, om som/m/eren ej maa hindere græsset i sin vext.
Lars svarede det hand ei nogen hinder videre skal giøre, end at det kunde hende det nogle vedstengler kunde ligge frem med vedeskygen.
Angaaende huussene her paa Gaarden, da bliver de staaende som de staar, i hvem af Parterne der end eier tumpften.
og skal der blive fri Allemands vei til og fra Gaard[en].
Bøe gierdet ved Fossen, lovede Siur at opføre i sit gamle stæd hvor gierdet tilforn har staaet.
Som intet videre var at forette, paastod Citanten sine omkostninger, der er, Rettens løn uberegned, for Rettens underholdning, beskikkelse, stevning, Mænds opnævnelse, incaminations penge og stemplet papiir, in alles hands udgift 15 rd: 5 mrk: 10 s: Nu bliver at beregne Rettens løn, saasom, Sorenskriverens skyds har og vil Parterne befordere, diet for en Reise dag og 2de dages foretning 3 rd: 4 mrk:, Laugretten per Mand {48 skil:} i aans tiid 4 mrk:, er 5 rd: 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 10 rd:, bliver den/n/e foretnings bekostning 25 rd: 5 mrk: 10 s: her om Parterne forene[de] dem, det Siur betaler det halve til Lars, som betaler Retten.
og saaleedes den/n/e forretning sluttet. da Citanten betalte de stemplede papiir og løste den/n/e foretning

Dend 28de Septbr: blev Retten betiendt paa gaarden Westrem, beligende i Grawens Præstegield og Ulwiig Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Berge Traa, Elling Lindebræche, Torchiel ibdm:, Elling Berge, Richol Torblaa og Michel Haaem, nærværende Lensmanden Niels Rønnestrand.
hvorda for Retten fremstod Ole Tostensøn Westrem og Anders Torchielsøn Opheim og gav tilkiende, det de paa Egene og MedEiere[s] vegne med Muntlig varsel til den/n/e tægtedag her til aastædet har ladet stevne og indkalde gaarden øvre Hagestads beboere, sc: Tollef Danielsøn, selvEier, Siur Larsøn, selvEier, Hans Olsøn, ligesaa, Richold Olsøn, deels selvEier og deels leilending paa Rosendahls gods i sam/m/e gaard, Aamun Pedersøn, leilending paa en deel Rosendahl tilhørende, der for med skriftlig stevning af 25de Augustj sidstleeden indkaldet Forvalteren paa Rosendahls godset, Sig:r Elkier, til den/n/e tægtedag. til at faae ved Rettens Middel lovlig Marckeskield, steening og Rening Nedsat imellem deres Gaarder og Gaarden øvre Hagestad, som og de indstevnte at svare den/n/e forretnings omkostninger, og der om Dom at modtage. vil fornem/m/e om de indstevnte møder, og lagde i Rette den paaberaabte skriftlig stevning, bilagt med lovlig stemplet papiir, og paategnet af Sig:r Elkier dend 29de Augustj, saaleedes lydende.
fra øvre Hagestad møtte Tollef Danielsøn, som tilstod lovlig varsel, Hans Olsøn Hagestad møtte paa egene og Siur Larsøn[s] vegne, og tilstod lovlig varsel, men forklarede det Siur Larsøn er ganske svag og sengeliggende. Richol Olsøn og Aamun Petersøn møtte som de andere og tilstod varselen.
Tollef Danielsøn indlevered[e] fra Christopher Jeltnes hands skriftlige forsæt af dags dato, bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende.
Retten tilspurte Tollef Hagestad hvor meget Kircken Eier i hands brug. Tollef Hagestad svarede: det hand ej mindes til visse hvor meget det er, om det er 21 eller 22 mrk: smør Landskyld uden bøxel som er Kircken tilhørende.
samtlig Hagestad opsiddere sagde, det de med 14 dages varsel til i dag, saa seent var bleven stevnt, at de ej kunde stevne Contra

for at faae deres vidner indkaldet.
Parterne begierede nogen frist og tiid at samtales, for at giøre forsøg om forliig. den/n/e paastand blev den billiget.
Som Parterne ei kunde blive forenede om Marckeskieldets Needsettelse med de fleere poster efter de indstevntes paastand, saa paastod Hans Olsen Hagestad sag[en] udsat, for at stevne Contra, og indkalde vidner til sag[en]s sande og Reene oplysning.
Citanten tilspurte de indstevnte, om de ej vil tillade ham at faae Marckeskieldet Needsat efter Bæcken og fra Hænglen ved Fossen og til Merckesgierdet som hafdes imellem Westrem og 1te Thuun Opheim. Hans Olsøn Hagestad sagde, fra Hæglen og til Westrem Bøegierde er de fornøyet, men Resten faar de snackes om, siden de derom ej er forligt. Endelig Declarerede Tollew Danielsøn Hagestad og Anders Opheim første Thuun at være forenet saaleedes: Marckeskieldet imel: Opheim første Thunn og øvre Hagestad skal settes lige efter gierdet. Gierdet skal Opheim selv holde vedlige og tage gierde fang hos sig selv. Øger skal Hagestad ei indsette i Opheims have uden med love. dette forlig Tollef Hagestad saaleedes har giort, er ickun for saavit hands egen Eiendom strækker sig. det de med hænders Reckelse for Retten bekræftede, og der om Laugretten skut til provs. hvor imod Opheim skal nyde igien/n/em Hagestad sin lovlige vei af 6 allens brede, da Opheim i ingen deel skal bede paa Hagestad. og gierdet saa tiilig om vaaren som skee kand færdig giøres. da Opheim nu ingen Tøm/m/er løsning skal have paa Hagestad Eiendom. Richol Olsøn Hagestad og Hans Olsøn ibdm: vedtog dette forlig med Anders Opheim, i alle anførte ord og puncter. Aamun Pedersøn Hagestad sagde: at, da dette forlig, som oven er indført, ej i minste deel fornermer hands Eiers Eiendom, saa indgaar og vedtager hand sam/m/e forlig. Hans Olsøn Hagestad sagde, det dend svage Siur Larsøn Hagestad har sagt til ham, alt hvad hands grander indgick, der med var hand fornøyet. altsaa er hand med i dette forlig indlem/m/et. med den/n/e her oven anførte Forening var Christopher Jeltnes Nærværende.
dagen blev her med til ende bragt, og foretningens videre behandling udsat til i Morgen.

dend 29de Septbr: blev den/n/e foretning atter foretaged.
da vi strax forføyede os i Marcken, i følge begge Parter, for at Needsætte Marckeskield imellem øvre Hagestad og Opheim første Thuun. og blev da i Mækes-dahlen Needsat det første Marckeskield, som er en lovl: skieldsteen, som visser ud i 3de efter hinanden Needsatte skieldsteene, den sidste visser ud i en Kors udj en Bergnolde, der fra ud i en skieldsteen, saa i en gloppe udj en Bergnolde, der fra ud i en skieldsteen, og saa i en gloppe udj en jordfast steen, der fra i en skieldsteen og sa i en Kors udj en jordfast steen, der fra fremdeeles ud efter i en gloppe udj en Bergnolde, saa til en skieldsteen, og saa udj tvende efter hin anden huggede Glopper udj jordfaste steene, der visser til en skieldsteen, sam/m/e visser udj en gloppe i et skarv, der fra i en skieldsteen, den visser i tvende efter hin anden huggede glopper, der visser fremdeeles i en skieldsteen, der fra til en Kors udj en stor jordfast steen, som er ende Mercke imellem disse tvende gaarder. Ole Westrem tilbød sig at indgaae i forlig med de indstevnte i alle poster, ligesom Opheim, undtagen at Hagestad gierder med Westrem merckes garen, men Westrem skaffer gierde fang, tagende hos sig selv, Hagestad Mendene svarede Ja, de vilde gierde med Westrem, efter deres andeel, naar Westrem fører gierde fanget paa stædet. Altsaa bliver deres indgaaede forlig saaleedes: Bæcken bytter paa den yttere side imellem øvre Hagestad og Westrem, siden paasettes Marckeskieldet efter gierdet som gaar fra Bæcken og ind efter. dette gierde holder Hagestad og Westrem vedlige en hver efter sin andeel, men all gierde fang skal Westrem, saa tiilig skee kand om vaaren, skaffe paa stædet, den gierde fang Westrem tager hos sig selv. det Tøm/m/er løb Westrem har haft hos Hagestad skal afskaffes.

hvor imod Hagestad skal skaffe Westrem igiennem deres Marck en almindelig vei 6 allen bred, og ingen Øger at indsette i Westrems Marck, uden det skeer med love. Den Bodeie gange vei Hagestad har haft igien/n/em Westrem og {de} under dens Stor agger, skal være afskaffet, og Bodeierne at gaae den almindelige vei som gaar her igien/n/em Thuunet, der er Hagestads støls vei.

Efter at dette forlig var sluttet, begav vi os, i følge begge begge Parter, i Marcken for at Needsette Marckeskieldet, som er hos Tøss Elven ved Hæglen paa Østre siide af Bæcken, i en Bergnolde hugget en Kors, fra sam/m/e Kors bytter Bæcken op til Kattegillet, paa Westere siide ved bæcken hugget en Kors i et skarv, sam/m/e visser efter gierdet til trende efter hin anden Needsatte skieldsteene, den sidste visser efter gierdet i en gloppe, sam/m/e visser i tvende efter hin anden Needsatte skieldsteene, den sidste visser i en gloppe udj et skarv, der fra til en skieldsteen, og saa

1772: 17b

1772.

i en gloppe udj en jordfast steen, sam/m/e visser til en skieldsteen, den visser til en skieldsteen ved Kircke Leedet, som er ende Mercket, og er det stæd hvor den almindelige vei skal være.

Ole Westrem paastod sine omkostninger, som er, foruden Rettens løn, for Rettens underholdning, Mænds opnævnelse, incaminations penge, stevnings forkyndelse, skyds, in alles 16 rd: Retten tilkom/m/er, saasom, Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss og til Hardanger 1 rd:, siden her til aastædet har Citanterne skydset, men fritages for tilbage Reisen, formeedelst en anden foretning. tvende Reise og tvende arbeids dage 4 rd: 2 mrk:, Laugretten 3 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 9 rd: 2 mrk: bliver saa den/n/e foretnings bekostning 25 rd: 2 mrk: Ole Westrem afslog end nu 2 rd: paa sin fordring, bliver saa omkostningerne 23 rd: 2 mrk: her om bleve Parterne saaleedes forened, det Westrem og Opheim tager halve omkostning hos dem selv, og øvre Hagestad betaler den halve omkostning til Citanterne med 11 rd: 4 mrk:

og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 5te Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Eitrem, beligende i Kingtserviig Præstegield og Odde Kircke sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Thomas Jaastad, Niels øvre Qvale, Elling Hougse, Iwer Torbiørnsøn Utne, Ole Hougstvet, Wiiger Thomasøn ibdm:, og Jon Larsøn øvre Qvale, nærværende Lensmanden Jon Hougse.

hvorda for Retten fremstod Christen Jacobsøn Eitrem og gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til den/n/e tægtedag her til aastædet har ladet stevne og indkalde Iwer Tochim med søn Tosten Iwersøn, og {dere} Samson Nielsøn, med deres Jorddrot, Beneficiarii Hr: Wiiger, Capellan til Dom Kircken i Bergen, til at faae Marckeskield efter gam/m/el brug og bytte, ved Retten Needsat. saa er og indkaldet Citantens Farbroder Daniel Christensøn Eitrem med søn Christen Danielsøn, til steening og Reening samt Marckeskields needsettelse dem imellem, saavel inden som uden gierdes, alt efter gam/m/el brug. item Daniel Christensøn til undgieldelse indkaldet, fordj hand uden tilladelse indsetter sine Kalve i Citantens tilhørende Fredlyste Eiendom Tvet øde til beite, om alt indkaldet vidner, sam/m/e om fornødiges at anhøre, der efter Dom at modtage saavel i sag[en] som Processens omkostning. og da Kaldsmændene, der har forkyndt den muntlige varsel for Præsten Hr: Wiiger udj Bergen, endnu ej her til aastædet er ankom/m/en, Begierede Citanten det sag[en] imel: hands Farbroder med søn først maatte foretages. da hand vilde fornem/m/e om de indstevnte møder.

Gaarden Tochims beboere møtte og tilstod lovlig varsel. men ingen efter paaraabelse vilde svare for Jorddrotten Hr: Wiiger.

Daniel Eitrem med søn Christen Danielsøn møtte, tilstod lovl: varsel.
Begge Parter declarerede det der ingen tvist er dem imel: om gam/m/el brug, hvor efter Marckeskield skal needsættes. derfor begirede, det Rettens Personer vilde Needsette Marckeskieldet efter den anvisning de lover at giøre. Rettens Personer, i følge begge Parter, forføyede dem strax til udmarcken, og der Needsatte Marckeskieldet efter Parternes anvisning, saaleedes som følger.
En slotte kaldet Renbierg, paa den Østere siide ved Daniel sin udløe, udj en jordfast steen hugget en Kors som visser op efter en liden Bæk til en Biergham/m/er, der udj hugget den anden Kors, der fra oven paa sam/m/e ham/m/er Needsat en skieldsteen, atter lenger op, i en jordfast steen hugget en vinckel gloppe som visser tvert ind over til en stor steen, der hugget en Kors, som er ende Mercke. uden og oven for disse Merker Eier Citanten alt(?), men inden og under disse Mercker Eier Daniel slotten, men Citanten al skoven.
Bemelte slotte, der hvor de kalder Biønstigen, udj en stor steen hugget en Kors som visser op og udj snee til en steen, der hugget en vinckel gloppe som visser ud efter i en Kors udj en steen, der fra lenger ud efter, i en Needsat skieldsteen, der fra lenger udj til en vinckel gloppe udj en steen, som visser Need til en Myhr udj en skieldsteen, sam/m/e visser op og ud efter i en skieldsteen som visser op til den første Biergham/m/er, som er ende Mercke. Citanten eier Needen og inden for disse Mercker slotte og skov, og Daniel eier oven og uden for Merckerne slotten, men Citanten skoven.
Fra sidst om/m/elte Biergham/m/er gaar byttet ind efter sam/m/e ham/m/er ind til gange veien ved Leitet, udj en stor steen hugget en Kors, som er Ende Mercke paa dette bytte. Citanten eier ovenfor disse Mercker, Daniel under, men Citanten eier skoven,
J benævnte slotte ved Bæcken Needsat en skieldsteen som visser ind efter i en liden Biergham/m/er, der hugget en vinckel gloppe som visser op til en skieldsteen som visser op til en vinckel

1772: 18

1772

gloppe udj en steen, sam/m/e visser ud efter til en liden Biergham/m/er, der hugget en Kors, der fra Need efter til den første i dette bytte ommelde Marckeskieldsteen. Citanten eier alt uden om disse Mercker. men Daniel eier allene slotten inden for disse Mercker.
Lenger oppe i bem:te slotte, kaldet Kiønnene, udj en Biergham/m/er hugget en Kors som visser op til anden Kors i en Biergham/m/er. Citanten eier alt uden og Needen for disse Mercker, men Daniel eier alleene slotten inden og oven for Merckerne.
Needen ved søen, kaldet Olderstøe, udj en stor flad steen hugget en Kors som visser op efter Novene i 5 efter hin anden huggede Kors, alt i en lige linie, den øverste Kors er ved Biønstigen, som visser op efter sam/m/e Biergnovene til høyeste Fieldet. Citanten eier skoven uden for disse Mercker, og Daniel Eier skoven inden for Merckerne.
Fra sidst om/m/elde Kors i Biønstigen Eier Citanten Furre skoven Needen for, og Daniel oven for.
Needen ved søen, kaldet Nilse-Træet, udj en stor steen hugget en Kors som visser op efter Rinde skreen udj 6 efter hin anden huggede Korser, den sidste er hugget udj et fast Bierg, sam/m/e visser op efter bem:te Rindeskree til høyeste Fieldet. inden for disse Mercker eier Citanten, og Daniel uden for, ellers er det Fællets Fæemarck.
Gare lien, der bliver slotten til fællets, saaleedes som det tilforn været haver, men skoven tilhører Citanten.
saaleedes er da udmarcken skift, steenet og Reenet.
her nest begav vi os til hiem/m/e Marcken.
Needen ved søen imellem Nøstene, udj en flad steen hugget en Kors som visser op over Myren i 3de efter hin anden Needsatte skieldsteene, fra sidste skieldsteen gaar byttet beent op

efter imellem Kiørsel veiene hugget en Kors, som visser op i skarvet udj en vinckel gloppe som visser ind til en skieldsteen Needsat ved Daniel sit ager jørne, som visser frem oven for ageren, og siden i 3de efter hinanden Needsatte skieldsteene, som visser op efter hin anden til steen uhren, som er ende Mercke. Citanten eier inden og Needen for Merckerne, og Daniel eier uden og oven for. men aske skouen paa Citantens bøe er Daniel tilhørende.

Jnde ved søen i vaagen, kaldet Sloketeigen, nedsat en skieldsteen som visser op efter gamle bytte i 3de efter hin anden Needsatte skieldsteene som visser op under uhren, i en steen der hugget en Kors. uden for Merckerne eier Citanten, og Daniel inden for.

J bem:te vaag, kaldet Tungen, er needsat 2de skieldsteene, den ene Needen ved søen, og den anden oppe under steen uhren. Citanten eier inden, og Daniel uden for Merckerne.

hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 6de Octbr: blev den/n/e foretning atter foretaged, og Marckeskieldet efter begge Parters anvisning, fremdeeles i hiem/m/e Marcken Needsat, som følger:

fra skieret i søen, kaldet Fladelaag, der fra til en skieldsteen et lidet støcke oppe fra søen, sam/m/e skieldsteen visser op i en skarvhoug, der udj en vinckel gloppe som visser ud efter i 2de efter hin anden needsatte skieldsteene som visser til tred\i/e skieldsteen, der visser Need til søen udj en Kors. dette indhægnede støcke eier Daniel baade skov og bøe.

paa Westere siden af Næsset, kaldet Ødejorden, er Needsat efter hinanden tvende skieldsteene som visser op i et Bergelag, og følger Bergelaget til en vinckel gloppe, der visser Need til tvende efter hin anden Needsatte skieldsteene som visser til søen. dette indhægnede støcke skov og Bøe Eier Daniel.

Giermunsteigen indhægned med en skieldsteen og en vinckel gloppe. inden og under disse Mercker eier Citanten.

Ny slotten indhægnet med 8te skieldsteene og en vinckel gloppe. dette indhægnede eier Daniel, og Citanten eier uden om kring Merckerne.

Næseg Krog er indhægned med 3 skieldsteene og en vinckel gloppe, Daniel tilhørende, og Citanten eier uden for paa alle sider.

Vettele-Teigen er indhægnet fra søen og op til veien, og fra veien og need til søen igien, med 7 skieldsteene og en Kors, og tilhører Daniel.

Et støcke bøe kaldet Ekren, indhægnet med 5 skieldsteene, og tilhører Daniel.

alle stæder hvor Daniels Eiendom er indhægnet, der eier Citanten alt det som er uden for sam/m/e indhægning.

J Kros hagen indhægnet et støcke Bøe med 3de Kors, som tilhører Daniel, men Askeskouen eier Citanten.

Saaleedes er da hiem/m/e Marcken steenet og Reenet.

En skoueteig paa den Østere side af Fiorden, kaldet Lindenæs, og er den/n/e gaard tilhørende, blev skift saaleedes. ved søen, udj en steen hugget en Kors som visser beent op under Bierget i anden Kors som visser op paa Bierget i tredie Kors udj Qvillinge-steenen, sam/m/e visser op i et Bierg til fierde Kors, der fra op til femte Kors, saa gaar byttet lige efter støls veien til Fieldet. Citanten eier inden, og Daniel uden for disse Mercker. men hvad furreskoven paa Daniel sin eiendom angaar, da eier Citanten sam/m/e fra Græsviile og Needefter.

Merkn: I margen på originalsida er føydd til ein tekst som lyder såleis, og som ein ikkje har funne ut kvar den høyrer heime på denne sida: q i agger Renen ved løen en skieldsteen som visser op til Daniel sin abelgar jørne, og Needsat en skieldsteen som visser op under steen uren i en Kors. første steen visser Need til den ager under veien q

inden for Terflaat, udj et skarv hugget en T gloppe

1772.

som visser først tvers over, siden Need efter i trende efter hin anden huggede Korser som visser Need i en vickel gloppe, fra sam/m/e gaar byttet ned efter til Svart ham/m/er. inden og Needen for disse Mercker Eier Citanten, uden [og] oven for Merckerne Eier Daniel.

J Tøm/m/er Løbet ved Qvillingesten, udj et Bierg hugget en vinckel gloppe som visser ind og Need efter Biergham/m/eren til FurreQvile, udj et skarv hugget en Kors som visser bort til Bæcken og Gillet. uden og Needen for disse Mercker eier Citanten, og inden samt oven for Merckerne eier Daniel.

hvad slotten i Lindenæs angaar, da bliver den for Parterne til fællets, som den tilforn været haver.

Furreskougen i Alskaar bliver og til Fællets. Ligeleedes i Haavaas Kinden.

Angaaende Kalvene i Tvet øde: der om bleve Parterne saaleedes forenede: det Daniel og hands Søn aarlig maae indsettes i Tvet øde 2 á 3 af deres egene Kalve i græssgang, imod at de giver ham, nemlig Citanten, en Karl der slaar hos ham en Som/m/er dag hvert aar.

Efter at Beboerne her paa Eitrem efter egen anvisning ved Marckeskield vare adskildte, møtte Kaldsmændene Thobias Haldorsøn Helleland og Heine Arnesøn ibdm:, og efter Loven afhiemlede dend muntlige stevning at være Hr: Wiiger udj Bergen i hands huuss i eget paahør forkyndt, og er det imod 5 ugger siden de stevningen forkynde for ham. og som de havde tægtedagen skrevet paa en liden seddel for hukommelsen at hielpe, tog Hr: Wiigger den seddel fra dem til sin efterretning.

de samtlige indstevnte leilendinger og beboere paa gaarden Tochim sagde, det de vilde giøre anvisning paa gam/m/el brug, om Citanten der med var fornøyet, havde de intet at erindre imod at Marckeskieldet blev needsat, paa al tvist og uenighed i fremtiiden kunde forekom/m/es. Citanten sagde, der har aldrig været nogen tvist imellem os om gam/m/el brug. men Marckeskieldet paastaaes alleene til sickerhed for fremtiiden. og vilde hand tilligemed de indstevnte giøre anvisning hvor Marckeskieldet skulde settes.

i anleedning her af begav Rettens Personer, i følge begge Parter, dem i Marcken, og blev Marckeskieldet imellem disse tvende gaarder, efter begge Parters anvisning, saaleedes Needsat:

Nere ved søen og vaagen ved enden af den gamle Merckes gar, i en steen hugget en Kors, som visser op efter garen til øverste gars enden, udj en steen hugget en Kors, sam/m/e visser linien af gam/m/el bytte, udj en stoer steen hugget en Kors, sam/m/e visser op i en skielddsteen, der visser op i trende efter hin anden udj steene huggede Korser. Fra sidste Kors gaar byttet op til gamle Furre-Rod, hvor der blev Needsat en skieldsteen. sam/m/e visser op i 7 efter hinanden i stoer steen huggede Korser, den sidste Kors er hugget i en stoer steen kaldet Blikesteen. fra sam/m/e gaar byttet beent op i Store Nutten.

Som Marckeskieldet nu er sat, paastod Citanten sine omkostninger, som er, foruden Rettens løn, for Stevningens forkyndelse, Mænds opnævnelse, Sorenskriverens fløtning 3 Miile, incaminations penge og Rettens underholdning, i alt 8 rd: 4 mrk: Nu bliver at beregne Rettens løn, som er Sorenskriverens skyds fra sit huus paa Woss her Need til Hardanger, da Citanten siden har skydset disse 3de Miile her til aastædet. 2de Reise og 2de arbeids dage, er 5 rd: 2 mrk:, Laugretten kan ej ringere have i den/n/e besværlige Marckegang, end som hver Mand 4 mrk:, og Lensmanden 1 rd: 4 mrk:, er 7 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 12 rd: 2 mrk:, bliver saa den/n/e foretnings bekostning 21 rd: her om blev Citanten og Tochims Mændene saaleedes forenede, det Tochim betaler 1/12 deel, som er 1 rd: 4 mrk: 8 s:, og Citanten tager 1/12 deel hos sig selv. bliver igien 17 rd: 3 mrk:, der om de bleve forenede, at da Citanten har

betalt Retten, betaler Daniel til Citanten 8 rd: 4 mrk: 8 s:, og tager Citanten 8 rd: 4 mrk: 8 s: hos sig selv.
og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 9de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Langesetter, udj den paa folio 116 incaminerede (: i den gamle og Protocoll :) Odels sag, da Retten blev beklæd med det der Specificerede Laugret. nærværende Lensmanden Jon Hougse.
hvorda for [R]etten fremstod Torbiørn Jacobsøn Lotte, som sagde, det hand af Øvrigheden er befalet at udføre sag[en] for Jon Johan/n/essøn Langesetter, og der om lagde i Rette til actens følge et Kongl: allernaadigst Benficium Paupertatis af 24 Julj h: a:, samt Hr: Stiftbefalingsmand Petersens ordre af nest paafølgende 8de Augustj, hvor efter hand er beordret sag[en] at udføre. det fremlagde er saa lydende. dernest Torbiørn Jacobsøn Lotte gav tilkiende, det hands Principal Jon John/n/essøn med muntlig Continuations stevning til

1772: 19

1772.

den/n/e Tægtedag har ladet stevne og indkalde Hans Hansøn Langesetter her paa Retten!! (Aastædet) at møde, for at høre hands Odels adkomst breve med videre paastand, alt efter hoved stevningen Dom at modtage til at tage mod Løsnings penge for den paastevnte jordepart, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.
den indstevnte Hans Hansøn Langesetter møtte og tilstod lovlig varsel.
Citanten sagde, det ham var penge loved til jordens indløsning, men, da sam/m/e endnu ej var ankom/m/en, var hand nødsaged at begiere sag[en] paa nogen tiid udsat, for at søge efter penge, der i den/n/e pengetrang til i dag ej har været giørligt at erholde.

Afskeediget,

den af Citanten forlangende udsettelse billiges ham saaleedes: at saa snart hand erholder penge, har hand der om at give Dom/m/eren efterretning, paa det Tægtedagen til sag[en]s forretagelse strax kand vorde fastsat.

Dend 19de Octbr: blev i **Hærensholmen med Jondahls skibreede[s] Almue holden Et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa folio (ope rum) findes indført i den i aar sluttede Ting Protocol, neml: Anders Svaasand, Thore Præstegaard, Gunner Wiigene, Johan/n/es Tørviigen, for ham sad Iwer Ougestad, Jacob Tørwiigen, for ham sad Aad Ougestad, Niils Wiig, Samson Sætvet, for ham sad Johan/n/es Wiig, og Johan/n/es Sætvet. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels Fuldmægtig Sig:r Smith med Bøygde Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret som følger.
1te: Forord: af 16 Julj h: a:, anlangende En af Collegio Medico i Kiøbenhavn forfattet og til Trycken befordret Phrama copoea og Taxa, at skal indføres og følges i Hans Maj:st Riger og Lande.
2°: Kongl: Rescript af 24 Jan: h: a: 1: at de umyndige skal inden 6 ugger, fra den tiid Mans Personerne er bleven Myndige, eller Qvindes Personerne ere komne i Egteskab, udstæde deres afkalds qvitteringer, og anviise sam/m/e for Skifteforvalterne, paa det arven af Formynder Bogen kand vorde udslet, og det under en Mulct af 16 s: til Sognets Fattig-Cassa, for hver Maaned de over den tiid udebliver. 2: skal skifte Forvalterne holde rigtig Bog over

Forløvspengene, og, ved Et hvert aars udgang indsende til Amtmanden en rigtig Specification in Duplo, hvor af den ene med attestation skal tilbage sendes for at levere Fogden.
3de: Rescript af 6de Aug: h: a:, at saavel det allereede udleverte, som det i behold værende Havre i Bergens {Stift} og de Sønden fieldske Stifter, maa overlades Almuen for 14 mrk: Danske pr: Tønde.
4de: Rescript af 11 Junj h: a:, at Comediant spillere, Linie-Dantsere og Taskenspillere, med dem skal forholdes efter Forord: af 21 Martj 1738, uagtet hvad Privilegium de end maatte have bekom/m/et.
5te: Pro Memorial af 22de Aug: h: a: fra det Kongl: Norske Kam/m/er, om Høe Magaziners anleggelse her i Norge, og hvorleedes Høe Høsten i aar er udfalden.
6de: Pro Memoria fra det Norske Kam/m/er, af 15de Aug: h: a:, at indgive efterretning om Korn høsten, og hvorleedes et Korn Magazin for Almuen kand blive at oprette.
7de: Kongl: Rescript af 13de Aug: h: a:, Jndtil nærmere Resolution skal ald udpantning for Extra skatten i Norge, saavel i Kiøbstæderne som paa Landet, ophøre, dog ickun alleene hos de uformuende. hvad der imod de formuende angaar, som ved icke at betale viise en aabenbare Modvillighed, da skal de fremdeeles, efter Øvrighedens Skiønnende, blive underkastet udpantningen.
8de: Pro Memoria fra det Kongl: Norske Kam/m/er, af 1ste Aug: h: a: Det Hans Kongl: Høyhed Arve Prinds Friderich ved skrivelse har givet tilkiende, det Hans Maj:tt Kongen allernaadigst vil understøtte Bergens Stift med 583 Tønder Rug, for 3 rd: 3 mrk: tønden.
9de: Stiftamtmand Petersens Pro Memoria af 9de Apr: h: a:, det Arne og Strudte Post broers i standsettelse har Kostet 278 rd: 36 s:, der af tilkom/m/er Sundhord og Hardanger Fogderi at svare 64 rd:
10de: Den Constituerede Stiftamtmand Bagers Pro Memoeria af 4de Septbr: h: a:, at for de med Spedalsk syge behæftede og til deels i St: Jørgens Hospital indlem/m/ede Men/n/esker, bliver af Sundhord og Hardanger Fogderi at svare 66 rd: 14 s:, og udj Delinqvent Penge, samt for de med Venerisk syge angrebene Men/n/esker 196 rd:

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel[s] Fuldmægtig Sr: Smith, i anleedning af den oplæste høye Ordre, betræffende, den af Hans Maj:tt til den trængende Almues undsætning, allernaadigst opsende Rug, fandt fornøden at tilspørge den tilstæde værende Almue, om de af dem som trænger til den/n/e hielp, nu vilde melde sig, paa det deres Navne der for kunde blive antegnede. her til den samtlig Almue svarede: det de allerunderdanigst Tacker Kongen for hands store Naade: men som de alle ere trængende, dog icke nu, da de har deres grøde for dette aar at tage til, mens naar det lider paa Vinteren og til Vaaren, da bliver hver Mand trængende. om de da, ligesom de kunde være trængende, kunde Nyde En á 2 skiepper, halv, eller heel tønde, En hver efter forlangende. tacker de inderlig og hiertelig for den høy Kongelige Naade.

Niels Giertsøn Bache skiøde af dags dato til Iwer Nielsøn paa 13 ½ mrk: smør Landskyld med bøxel i gaarden Bache, blev læst.
Arveskiftebrevet af 16 Martj h: a:, sluttet efter Ole Iwersøn Bache, blev læst, og var stervboen eiende jordegods i gaarden Bache 1 pd: 16 mrk: smør, 3/8 Løb salt, ¼ g:skind og ¼ f:skind med bøxel, og overbøxel til 1 ¼ mrk: smør, vurderet 70 rd: 12 s:, der af først udlagt til Creditorene, saasom Lars Omunsøn Aalviigen 16 mrk: smør, 3/8 L:salt, ¼ g:sk:, ¼ f:skind for 34 rd: 12 s:, til Helje Sæverhage 2 mrk: smør for 3 rd:, til Guri Iwerdatter og Ragnilde Iwerdatter, hver 3 ¼ mrk: for 4 rd: 5 mrk: 4 s:, Resten udlodnet imellem arvingene,

1772: 19b

Saasom Encken Mari Bache 7 ¾ mrk: smør for 11 rd: 3 mrk: 12 s:, til Iwer og Lars Olesøn/n/er, den første 3 ¼ mrk: for 4 rd: 5 mrk: 4 s:, den anden 3 mrk: smør for 4 rd: 3 mrk:, og Datteren Guro 1 ½ mrk: for 2 rd: 1 mrk: 8 s:

Torbiørn Wichlichsøn Traa gields brev af dags dato til Endre Aamunsøn Qwalwiigen for 60 rd: laan, mod pant ½ Løb smør i gaarden Nedr: Traae, blev læst.

Johan/n/es Johan/n/essøn Traa skiøde af dags dato til Johan/n/es Johan/n/essøn paa 2 pd: smør i øvre Traa.

Dend 20de Octbr: ved Jondahls Tinget lod Fogden fremlæge til Examen og Rettens attestation følgende: 1: det ordinaire Tingsvidne indeholdende 10 Poster. 2°: Specification over de affælde gaarder. 3de: betræffende Tingskydsen, at den med 4 skil: Miilen per Mand er betalt. 4de: Et Odels Mantal. 5te: Restance Register over Extra-skatten, hvis Sum/m/a var 305 rd: 8 s: 6de: Landskattens Restance 65 rd: 1 mrk: 9 s: som ei nogen anmelde sig, der noget mod disse documenters indhold havde at erindre, bleve de af Retten Attesteret.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar skal betiene bleve opnævnte, og ere Nye: Iwer Bache, Johannes øvre Traa, Helje Bircheland, Lars Eie, Christopher Aase. gamle: Endre Eie, Samson Ougestad og Jørgen ibdm:

Efter 3de gange udraabelse var ei nogen der vilde gaae i Rette, blev Tinget ophævet.

Sam/m/e dag (19de Octbr:) blev paa nest forbemelte stæd **Hærensholmen holden Et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting med Østensøe skibreedes Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, sc: Brynild Rychen, Johan/n/es Næs, Christopher Steene, Baar ibdm:, Michel Berge, Lars Norrem, Lars Schaalem og Tosten Johan/n/essøn Løpse. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel[s] Fuldmægtig Sr: Smith med Bøygde Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forord:, Rescripter og Ordres som her foran ved Jondahls Tinget findes antegnet.

Fogden, til den/n/e Almue igientog sin til Almuen i Jondahl fremsatte Spørsmaal om den opsente Rug, og der om begierede den/n/e Almues svar. Samtlig Almuen svarede ligesom Almuen ved Jondahls Tinget svaret har.

Arveskiftebrevet af 25de Julj 1771, sluttet efter Lars Larsøn Nesthuus, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Nesthuus 2 pd: 15 mrk: smør uden bøxel, vurderet 42 rd:, og imellem arvingerne udlodnet, saasom Encken Ingebor Aamunsdatter 1 pd: 7 ½ mrk: smør for 21 rd:, til Børnene Lars, Tosten og Aamun Larssønner, hver 6 ½ mrk: smør for 4 rd: 2 mrk:, Ole Larsøn 6 mrk: for 4 rd:, Guro og Sigri Lars Døttere, hver 3 mrk: smør for 2 rd:

Arveskiftebrevet af 18de Octbr: 1771, sluttet efter de 2de Brødere Lars og Aamun Larssønner Nesthuus, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Nesthuus 13 mrk: smør uden bøxel, der var lodnet imellem arvingerne, saasom Moderen Ingebor Aamunsdatter 4 ½ mrk: smør for 3 rd:, brøderne Tosten 4 ½ mrk: smør for 3 rd:, og Ole 4 mrk: smør for 2 rd: 4 mrk:

Arveskiftebrevet af 7de Julj 1772, sluttet efter Tollach Monsøn Netteland, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Netteland 2 pd: 6 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til ligesaa meget, vurderet 150 rd:, og udlodnet imellem arvingerne, saasom Encken Christj

Torbiørnsdatt: 1 pd: 3 mrk: smør, ¼ hd: for 75 rd:, Børnene Mons og Lars, hver 3 ½ mrk: smør, 1/8 huud for 16 rd: 4 mrk:, Torbiørn 8 mrk: smør for 16 rd: 4 mrk:, Britta, Synneve og Maritta, hver 4 mrk: smør for 8 rd: 2 mrk: (mrkn: det er utlodna ½ hud som ikkje er ført opp i stervbueiga)

Svend Siovatsøn Midhuus og medJnteressent udgivene skiøde af 20 Maj h: a: til Niels Larsøn paa 20 2/5 mrk: Landskyld i gaarden Røsseland, blev læst.

Elling Brigtsøn Moe gields brev, indført i pantebogen paa folio 103, blev efter paategnet qvittering af 16de Decembr: 1771 udslet.

Hr: Henrich Christopher Glahn bøxel brev med Revers, af 17de Octbr: h: a: til Anders Heljesøn Oppedahl paa ½ Løb smør, 1 g:skind i gaarden Jølle, blev læst.

Synneve Olsdatter og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Ole Iwersøn paa 1 pund smør med bøxel i gaarden Bircheland, blev læst.

Severin Hejberg Odels Transport af 1ste Septbr: h: a: til Brigt Olsøn paa Odels Retten til hands brug i gaarden Nedr: Wiig, blev læst.

dito Odels Transport af sam/m/e datis til Lars Brigtsen paa hands brug i N: Wiig, læst.

Dend 21de Octbr: er ved Østensøe Tinget passeret som følger.

Michel Lepse og medJnteressendere udgivene skiøde af 19de Maj h: a: til Thore Larsøn paa 1 pund 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Torpe, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af gaar dags dato til Ole Christophersøn Sandven paa 9 Mrk: smør, En halv huud med bøxel i gaarden Sandven, blev læst.

Ole Iwersøn Bircheland gields brev af gaar dags dato til Jon Simonsøn Fondeland for 62 rd: laan, mod pant 1 Løb smør med bøxel i gaarden Bircheland, læst.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1773 skal betiene bleve opnævnte, og ere følgende, sc: Nye, Niels Scheie, Ole Klyve, Anders Jølle, gamle, Ole Schaalem, Siur Thole, Arne Olsøn ibdm:, Kittel Berge og Halsteen ibdm:

Maritta Evindsdatter Tvedt og medJnteresserede skiøde af dags dato til Thron Thronsøn paa 2 pd: 8 ¼ Mrk: smør, 1 ½ f:skind, ½ Løb salt i gaarden Tvedt, blev læst.

Tron Thronsøn Twet vilkaarbrev af dags dato til sin Moder Maritta Ewindsdatter, paa det hun aarlig til livs ophold skal nyde, blev læst.

Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere, til Rettens Examination, lige saadan/n/e documenter som ved Jondahls Tinget er Specificeret. Landskatte Restancen var 59 rd: 4 mrk: 10 s:, og Extraskattens Restance var 431 rd: 1 mrk: 3 s:, som alt af Retten blev attesteret.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa Tinget for dette skibreede ophævet.

1772: 20

1772.

Dend 23de Octbr: blev paa **Eie grund ved Søen holden Et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting med Grawens skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, sc: Siur Bræche, Lars øvre Følkedahl, Elling Hamre, Thore Aasem, for ham sad Niels Rønnestrand, Torbiørn Sygnestvet, for ham sad Berge Traa, Baar Sygnestvet, Endre Lund og Guttorm Nedr: Lægrei, for ham sad Otte Lægrei. nærværende inden Retten

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels Fuldmægtig Sig:r Smith med Lensmanden Niels Rønnestrand og den Tingsøgende Almue,

da blev publiceret de Forord:, Rescripter og Ordres som ved Jondahls Ting paa nest forestaaende folio findes anført og Extraheret.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel[s] Fuldmægtig fremsatte til den/n/e Almue samme spørsmaal og paastand, som til Jondahls Almue fremsat er, om den af Hans Maj:st allernaadigst opsende Rug. der til Almuen Eensstem/m/ende svarede ligesom Almuerne ved Jondahls og Østensøe skibreeder svaret har.

Hr: Capitain Paludan gields brev af 7de Aug: h: a: til Sig:r Severin Andræ Heiberg for 200 rd: laan, mod pant paa løsøre efter hosfølgende Specification.

Bøygde Lensmanden Niels Rønnestrand for Hr: Provsten Schnabel gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Knud Ellingsøn St: Grawen, vidner at anhøre om Præstegaarden Nedr: Hagestad Eiendom og brug, hvor vit sam/m/e strækker sig til Mercke mod St: Grawen, saa og om den hugster hand, Knud Store Grawen, haver øvet, alt til et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. og ere Vidnerne under Lovens faldsmaal indkaldet. først beskickelse vidner Joseph Lille Grawen og Andwe Store Grawen: der næst vidnerne om gam/m/el Kan og brug, sc: Lars Andersøn Lione, Aschout Aschoutsøn Torblaa. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

dend indstevnte Knud St: Grawens steefader Aamun Jonsøn St: Grawen møtte paa sin stee-Søns vegne, tilstod lovlig varsel, og vilde anhøre hvad vidnerne kunde have at udsige.

de indstevnte vidner møtte alle, og sagde ufornøden for dem at oplæsse Edens forklaring, den de ofte som gamle Soldater og deels gamle Laugrettesmænd ofte her paa Tinget har hørt læse, saa de ved hvad Eeden betyder. Dom/m/eren formanede dem alle at have Gud i hiertet og at blive ved sandhed.

Citanten lagde i Rette en skriftlig beskickelse af 22de Febr: h: a:, med det der paa af beskickelse vidnerne modtagne og anførte svar. sam/m/e var bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende. den/n/e skriftlige beskickelse med det der paa anførte svar, blev de tvende beskickelse vidner Joseph Lille Grawen og Andwe Store Grawen forelæst. det de begge tilstod saa i sandhed rigtig at være passeret, og det med Eed efter Loven bekræftede.

det vidne Lars Andersøn, boende paa Gaarden Lione, sagde sig gam/m/el 50 aar, vidnede, at have tient hos Hr: Provsten Schnabel i 6 aar, og er det omtrent 20 eller 21 aar siden hand kom fra den tieneste. i den tiid vidnet tiente der, har de mesten deelen slaaet fra vandet og op efter en Ure-Rand, naar de kom først der til. men, naar Knud St: Grawen kom først der til, slog hand til en stor steen Østen for Ureranden. ellers hørte vidnet sige, at det hørte Provsten til. ved intet om bytte eller Marckeskield imellem Parterne. Nu møtte Knud Store Grawen selv, og havde hvercken hand eller Citanten noget at tilspørge vidnet, som efter Loven Eedfæstede sit vidnesbyrd.

2det vidne, Aschout Aschoutsøn, boende paa gaarden Torblaa, sagde sig gam/m/el 49 aar, vidnede som neste vidne, i det hand havde tient hos Provsten i 4re aar, og er det 15 aar siden. lagde det der til, at undertiiden slog de fra Urerandens ende op i en stor steen under en ham/m/er, og der fra op udj en Reene, hvor der ligger en stor jordfast steen, og der fra op i en sort ham/m/er. men hvor bytte var, viste vidnet ej. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet. derfor vidnet bekræftede sit udsigende efter Loven.

den indstevnte Knud St: Grawen sagde: det hand var fornøyet med at Marckeskieldet blev sadt saaleedes som vidnerne nu har forklaret.

Citanten var Tingsvidnet begierende, som blev ham billiget.

Hr: Provsten Schnabel bøxelbrev med Rewers, af dags dato, til Hr: Capitain Palludan paa Munketeigen, skyldende Et Spand Landskyld, blev læst.
Peder Kierland gields brev af 21de Octbr: 1768, indført i Pantebogen paa folio 113, blev efter paategnet qvittering af 3de Octbr: 1772 udslet.
Hr: Henrich Christopher Glahn bøxel brev med Rewers, af 12de hujus, til Ole Warberg paa 5 ½ Spand smørs overbøxel i gaarden Warberg, blev læst.
Britte Halstendatter og medJnteressendere skiøde af 23de Maj 1772 til Magdelj Ellingsdatter paa 1 pd: 14 mrk: smør, 1 hd: med bøxel, og uden bøxel 9 mrk: smør, i gaarden Osse, blev læst.
Magnus Leqwe gieldsbrev af 31de Octbr: 1771, indført i pantebogen paa fol: 178, blev efter paategnede qvittering af 22de og 23de Octbr: 1772 udslet.
Richold Tageskildens gieldsbrev af 26de Octbr: 1753, indført i pantebogen paa fol: 386, blev efter paategnet qvittering af 22de Octbr: 1772 udslet.
Richold Tageskildens gieldsbrev af 22de Octbr: 1756, indført i Pante bogen paa folio 456, blev efter paategnede qvittering af 22de Octbr: 1772 udslet.
Johannes Nielsøn Espelands skiøde af dags dato til Niels Johan/n/essøn paa 22 ½ Mrk: smør, ¼ deel g:skind i gaarden Espeland, blev læst,
Niels Johannessøn Espeland vilkaar brev af dags dato til sine Forældre, om hvad de aarlig skal nyde til livs ophold. blev læst.
Halsten Lund gields brev af 22 Maij 1772 til Iwer Haaversøn Følkedahlen for 100 rd: laan mod pant 9 mrk: smør Landskyld i gaarden Høl, blev læst.

Bøygde Lensmanden Niels Rønnestrand for Provsten Hr: Schnabel gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne

1772: 20b

1772.

Aslach Endresøn Scheie, Dom at modtage til at indfrie og betale sine tvende til Citanten givene gieldsbreve af 20de Maj 1769 og 21de Octbr: 1771, med Capital 400 rd:, der lovlig er vorden opsagt, med Renter fra begge Obligationernes dato, indtil betalningen skeer, hvor udj gottgiøres 5 rd: 19 skil:, som paa renten er betalt af den ælde!! (ældste) Obligation, samt at erstatte alle paa sag[en] anvente omkostninger skattesløs!! (skadesløs), efter forskrivelsen. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Aslach Scheie møtte, tilstod lovlig varsel, tilstod og det de tvende pante breve af ham udgivet, er ham lovlig opsagt. begierede sag[en] til neste Ting udsat, da hand inden vaaren vil betale og sine pantebreve indfrie.
Citanten var der med fornøyet, med erindring, at i fald Aslach Scheie ej holder sit her giorde løfte, da paastaaes til neste Ting Dom, uden videre stevnemaal.
Aslach Scheie der til svarede Ja.

Afskeediget,

sag[en] hviiler indtil neste Ting.

{Lensmanden} Niels Wambem for Encken Ingebiør Fylkedahlen, efter forige tiltale Contra Lars Wambem, æskede sag[en] i Rette, og anviste skiftebrevet af 4de Julj 1761 efter Samson Nielsøn, hvis stervboe Lars Wambem, som da værende Lensmand, selv har Registeret, og da anført sig selv at være skyldig til Boen 25 rd:, der af er udlagt paa Encken, Citantinden, 12 rd: 3 mrk:, hvor af er betalt 1 rd: 3 mrk:, Rester 11 rd:, som er den paastevnte Sum/m/a. begierede Acten tilført saa meget af skiftebrevet som sag[en] er vedkom/m/ende, til den ende i Rette lagde skiftebrevet, og paastod Dom. her indføres en Extract af det fremlagde skiftebrev.

dend indstevnte møtte, tilstod fordringens rigtighed, men sagde at have til Enckens ved døden afgangne Broder betalt endeel, siden hand var hendes Laugværge, broderens Navn var Hans Nielsøn Følkedahlen. begierede sag[en] til neste Ting udsat, for sam/m/e at bevise.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Poul Michelsøn Lindebræche efter forige tiltale Contra Elling Torfindsøn ibdm:, æskede sag[en] i Rette, og vilde fornem/m/e hvad Contra part havde at fremføre.

Contra Citanten sagde, det hand med muntlig Continuations stevning til dette Ting har indkaldet hoved Citanten, fleere vidner at anhøre til sagens oplysning, og ere de under Lovens faldsmaal indkaldede vidner følgende, Torkel Poulsøn Lindebræche med huustroe Sidselle Torfindsdatter, og Gauken (Gouken) Poulsdatter. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

hoved Citanten tilstod den/n/e Continuations stevning at være ham forkyndt.

de indstevnte møtte. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

3de vidne, Torkel Poulsøn, er boende paa Gaarden Lindebræche, og er hoved Citanten hands Fader. efter aflagde Eed vidnede, at der blev forfattet en Liste dem imellem om al Boens ind og udgield, der efter vidnet og Ole Westrem giorde et overslag, bleve de der efter accorderede om 70 rd:, siden har Elling betalt til vidnets Fader 20 rd:, men hvor for de 20 rd: blev betalt, ved vidnet ej. ligesaa har vidnets Fader faaed En oxse af Elling, men, om det var for eller efter de vare accorderede, kand vidnet nu ei mindes. fremdeeles forklarede vidnet, at mindes, det hands Fader af Elling har bekom/m/et 2 Meeler Korn, en Mele Malt, og noget Flesk, men ved ei nogen vis priis. har hørt en gang af sin Fader sige, at det var 5 mrk:, en anden gang sagde hand at det var halv femte Marck. saa har og Elling kiøbt til ham en tønde Korn for 14 mrk: 4 skl:, og udlagt 10 mrk: paa en anden Tønde Korn. vidnet beklagede sig, at det er alt 4 aar siden dette alt passerede imellem hands Fader og Elling, der for vanskeligt at mindes alt. erindrede ellers, at der var en Kiiste med nogle gangKlæder udj, som var leverede til vidnets Fader, af Elling, føren de accorderede, med aftale det en hver skulde have sine Klæder. siden da de accorderede bleve Klæderne ei Nævnet. Et høsteting laante Elling, her paa Tingstædet, vidnets Fader 2 mrk:, saa har og Elling leveret ham en hals sølv Keede. den/n/e hals sølv Keede tilstod hoved Citanten at have bekom/m/et. der var og en blaae Klædes stack, som vidnets Fader og Elling desputerede om, det en hver vilde tilrane sig. sam/m/e stack har vidnets Moder givet til hands huustroe, saa vidnet nu har stacken i Eie. Contra Citanten tilspurte vidnet, om hand icke ved, at hands sal: huustroe havde sølv bringe søllier, og at hoved Citanten ligeleedes havde faaet Dem. Resp: jo, den sal: Kone eiede og havde dem, men ved ei hvor de er afbleven. hoved Citanten tilspurte vidnet, om hand icke ved, det hand havde, foruden arv, en fordring i Boen. Resp: jo, hand havde at fordre i Boen, men det blev udregnet førren de accorderede, af vidnet og Ole Westrem. Retten tilspurte vidnet, om den accord som skeede imel: de tvende, om den var om arv og gield tillige, eller om den var om arven alleene. Resp: det var om alt under et., eller en Sum. Parterne havde ei noget at tilspørge vidnet.

4de vidne, Sidselle Torfindsdatter, gift med nest foregaaende vidne, saa hoved Citanten er hendes Værfader, og Contra Citanten hendes broder. efter aflagde Eed vidnede, at siden de vare accorderede, saa vidnet det Elling kom ind og leverede til vidnets Værfader 20 rd:, men hvad tiid det var, mindes vidnet ei. men det var efter de vare accorderede. ligeleedes har vidnets Værfader faaed en stud af Elling, men det var førren de om arven blev accorederet. en Koe har vidnets broder

født for Værfaderen. videre forklarede vidnet, at hendes broderKone havde sølv sølier, men hvor de er afbleven, ved vidnet ei. hoved Citanten tilstod at have faaed 2 qvitler føren hand solgte sin arv til Contra Citanten. Parterne havde ei videre at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

5te vidne, Gouken Poulsdatter, gift med Aslach, huusmand paa Spaanem, sagde det hoved Citanten var hendes Fader. efter aflagde Eed vidnede: ej at vide noget enten om deres Contract eller i andre maader, saasom vidnet har været langt fra dem, har ej seet eller hørt noget af deres handel, undtagen hvad snack vidnet af andere kand have hørt. men de gang Klæder vidnets Fader har faaet, efter Elling sin afdøde Kone, dem har hand skift imel: vidnet og hendes Søskene.

Contra Citanten paastod Dom efter den sidste accord som er skeed imellem ham og hands Værfader, og hvad hand der paa har leveret og betalt.

hoved Citanten paa sin side sluttede sag[en] og paastod Dom.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom indtil paa Mandag dend 26de Octbr:, da Parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Dend 24de Octbr: er ved Grawens høsteting saaleedes passeret.

Richold Larsøn Tageskilden gields brev af gaar dags dato til Wiching Iwersøn Hofaas for 130 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, 1 g:sk:, 1 K:skind i gaarden Tageskilden, blev læst.

Peder Syssendalen og Niels Pedersøn skiøde til Lars Pedersøn af gaar dags dato paa 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Syssendahlen, blev læst.

Auktions skiøde af gaar dags dato til Niels Andes:!! (Andersøn) paa 3 Spd: 6 mrk: sm: i gaard: Lægrei, læst.

Magnus Leqwe skiøde af gaar dags dato til Torchel And(ve?)søn (Andersøn?) Hagestad paa ½ Løb smør, ½ td: salt, ½ F:skind, 1 ½ K:skind i gaarden øvre Leqve, læst.

Torchel And(er?)søn øvre Leqve gields brev af gaar dags dato til Aamun Warberg for 198 rd: laan, mod pant ½ L: sm:, ½ td: salt, ½ f:sk:, 1 ½ K:skind i øvre Leqve, blev læst.

Hr: Capitain Hierman for Aslach Warberg gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Baar Larsøn Sæbøe, beskickelse vidner at anhøre, betræffende 9 bismerpund 2 Mrk: Talg, Citanten tilhørende, som den indstevnte har bort taget fra Corporal Sven Brimnæs, hvor Talgen var indsat. der efter Dom at modtage til at betale Talgen med 48 skil: bismerpundet, som er 11 rd: 2 mrk: 2 s:, samt Renter af sam/m/e, og at erstatte ham processens omkostning. beskickelses vidnerne, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Torbiørn og Aslach Sæbøe. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

den indstevnte Baar Sæbøe blev 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.

de indstevnte beskickelse vidner møtte.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Otte Lægrei afhiemlede stevningen at være forkyndt paa Gaarden Sæbøe i paahør af Baar Larsøn Sæbøe[s] grande Peder Sæbøe, siden Baar ei var hiem/m/e. forklarede videre, det de paa veien til gaarden møtte Baar Sæbøe og betydet ham deres ærende. det er og icke 14 dage siden stevningen blev forkyndt, føren førstkom/m/ende Mandag. ligesom den indstevntes boepæll liger under tvende Jurisdictioner, neml: her under dette Ting til deels, og deels under Lysse-Closter.

Citanten var begierende, det sag[en] maatte beroe indtil paa Mandag, for at see om Baar Sæbøe da vil møde.

Afskeediget,

sag[en] hviiler indtil førstkom/m/ende Mandag.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Jørgen Mossin, efter forige tiltale Contra Lars Sæd, æskede sag[en] i Retten, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om Lars Sæd møder.
for Lars Sæd møtte Berge Traae og tilstod lovlig varsel, begierede sag[en] til neste Ting udsat, da den indstevnte forinden i mindelighed vilde betale.
Citanten var der med fornøyet.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse, siden Citanten der med er fornøyet, vorder billiget.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Samson Krøger, efter forige tiltale Contra Anders Tvet, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægesle. vil fornem/m/e om den forelagde Anders Twet møder.
for Anders Tvet møtte Berge Traae og tilstod lovlig varsel, begierede sag[en] til neste ting udsat, saasom Anders Tvet i mindelighed vil betale.
Citanten sagde, ei noget der imod havde at sige.

Afskeediget,

sag[en] hviiler til neste ting.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Jørgen Mossing, efter forige tiltale Contra Anders Twet, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om Anders Tvet møder.
Berge Traae møtte for Anders Tvet, og tilstod lovlig varsel, men som Anders Tvet i mindelighed vil betale, begierede hand sag[en] udsat til neste ting.
Citanten var der med fornøyet.

Afskeediget,

sag[en] udsettes til neste ting.

Tosten Lægrei gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Lars Hærei for skyldig værende 5 rd: 1 mrk: 3 s:, Dom at modtage til betalning, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, mens ingen vilde svare.
Citanten begierede det sag[en] til paa Mandag maatte hviile, i haab den indstevnte selv da møder.

Afskeediget,

Sag[en] udsettes indtil førstkom/m/ende Mandag.

Tosten Lægrei gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne Lars Hærei, at beviise det hand til hands sal: Fader har betalt de af Faderen udlagde 50 rd: Rente penge for den/n/e sin søn. eller i mangel af beviis, Lars Hærei Dom at modtage til sam/m/e 50 rd:[s] betalning, og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Otte Lægrei og Endre Lund afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Lars Hærei udj hands grande {Lar} Tosten Andersøn Hærei[s] paahør, siden Lars Hærei ej lod sig finde.
Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget,

Den lovl: indstevnte Lars Hærei gives Lavdag til neste ting.

Torchel Leqve for sin frende Torbiørn Osse, efter forige tiltale Contra Levor Osse, gav tilkiende lovlig at have ladet Rettens forelægelse forkynde for sagvolderen Lewor Osse, samt for vidnet Guro Torbiørnsdatter Osse. og lovlig indkaldet

1772: 21b

1772.

til vidne Aamun Osse. vil fornem/m/e om de samtlige møder.

Lewor Osse møtte, tilstoed forelægelsen at være ham og hands Kone Guro lovlig forkyndt, men hands Kone som vidne i den/n/e sag, er syg, saa hun ej kand møde.

Vidnet Aamun Osse møtte.

Citanten sagde, det hand med vidner skal beviise, at Konen Guro Torbiørnsdatter Osse, da hendes Mand med andere Reiste her til Tinget, gick paa sine fødder og giorde sine gierninger, saa Mandens foregivende er urigtig. begierede det vidne som møder Eedelig forhørt.

vidnet Aamun Torchielsøn, boende paa Osse, fremstod for Retten og sagde, det hand som en gam/m/el Laugrettesmand ofte har hørt Edens forklaring oplæsse, saa hand ved hvad Eeden betyder. blev af Dom/m/eren formanet. dernæst efter Loven aflagde Eeden og vidnede, det hand og indstevnte Levor Osse har huus og Kielder tilsam/m/en. og som vidnet havde laant Citanten en strom[p] (= trekar), hvor paa hand til sidstleeden Juul havde dricke, det hand med vidnets love havde Needlagt i Kielderen. Første Juuledags qvællen sad vidnet med Citanten ved sin bordende og drack Juule dricke, og Levor sad ved sin bordende, da de ere i stue sam/m/en. omsidder gick Levor og lagde sig, men vidnet og Citanten blev siddende og tallede med hinanden om en Øg som vidnet, dog ickun som en løs snack, vilde kiøbe af Citanten. da siger Levor til Vidnet, det hand ej skulde handle med Citanten: hvor til vidnet svarede! det hand meente at raade sig selv. der efter siger Levor til vidnet, om hand icke vilde tage strompen ud af Kielderen. hvor til vidnet svarede: jeg tager den ej ud i Nat. da siger Levor til vidnet: vil Du ej tage den ud, saa vil jeg. og saa stod Levor op, og hand med Kone gick ud. da Lewor igien kom ind i stuen, siger hand, havde det ej været Guds gaver, skulde ieg Kasted strompen paa Elvebaret. Om Morgenen der efter saa vidnet og Citanten det strompen med øllet udj stod ude paa Marcken. Lewor Osse tilspurte vidnet, hvor nær hand er beslægtet med Citanten. Resp: ei vitterlig i minste deel beslægtet med Citanten, men Levor Osse er hands, vidnets, svoger, da de begge haver tvende Søstere, som ere søstere efter Moderen, men haver hver haft sin Fader.

Citanten var ennu en gang begierende vidnet Guro Torbiørnsdatter forelagt til neste ting.

Afskeediget,

Guri Torbiørnsdatter Osse vorder anden gang, under faldsmaal bøder, forelagt til neste Ting med sit vidnesbyrd i Retten at møde.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Peder Lexau, efter forige tiltale Contra Peder Hielmevold, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om Peder Hielmevold møder.

Aamun Osse møtte for Peder Hielmevold og begierede sag[en] til neste ting udsat for i mindelighed at betale.

Citanten havde intet der imod at sige.

Afskeediget,

sag[en] hviiler indtil neste Ting.

Torchiel Lindebræche for sin frende Halwor Børse gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne Lars Welke for skyldig værende 2 rd: 1 mrk:, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være Lars Welke i eget paahør lovlig forkyndt, men de stevnte paa 15 mrk:, da de nu hører at det ickun er 13 mrk:

Citanten var Laudag begierende.

Afskeediget,

dend indstevnte Lars Welke gives Lavdag til neste ting.

Procurator Niels Traa æskede sag[en] i Rette Contra Sergiant Jens Top med broder Ebbe Eie efter forige stevnemaal, og dernæst gav tilkiende, at have med muntlig Continuations stevning til dette Ting indstevnt Ebbe Eie, fleere vidner at anhøre, og der efter at lide dom, saa vel for de grove beskiem/m/elige ord og beskyldninger, som for den øvede overlast. til vidner ere Jan Hansen Pyk og Kassi Hansdatter Pyk med Herlow Larsøn Spilden.

dend indstevnte Sergiant Top blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Ebbe Eie møtte og sagde at have hørt sige det hand var stevnt paa den tiid hand ej var hiem/m/e, men ingen har kundet sige ham hvorfor eller hvorleedes hand var stevnt.

de indstevnte vidner blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være forkyndt lovlig for Sergiant Top udj Eget paahør, og det udj hands logie her hos Faderen, og blev hand stevnt at høre fleere vidner i sag[en] til et Tingsvidne. Ebbe Eie er og lovl: stevningen forkyndt fore, udj hands Værfader Siur Eie[s] paahør, siden Ebbe ej var hiem/m/e, og blev hand, Ebbe, stevnt at høre fleere vidner i sag[en], og at lide Dom for de uhøflige ord hand havde udtalt, og at svare processens omkostning. og er stevningen under Lovens faldsmaal lovlig forkyndt for begge vidnerne udj deres eget paahør.

Citanten var Lavdag begierende for de udeblivende vidner.

Afskeediget,

de lovlig indstevnte Jan og Kassi Pyks børn forelæges, under faldsmaal, til neste Ting at møde, deres vidne i sag[en] at aflæge.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Procurator Gorm, efter forige tiltale Contra Ebbe Eie, æskede sag[en] i Rette, og indleverede Gorms skriftlige forset af 12de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende.

Ebbe Eie møtte og sagde, det hand vilde i mindelighed betale den paastevnte arv, og der til viste penge i Retten.

Citanten, i henseende til Re\n/tter af arven og processens omkostning, paastod Dom.

Retten tilspurte Parterne, om de videre i sag[en] havde at fremlæge eller paastaae, føren sag[en] til Doms vorder optagen. Citanten svarede Nej, havde ej videre. Ebbe Eie sagde hand viste ei videre at sige.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom, siden det er hellig aften, indtil overMorgen, da Dom vorder afsagt.

1772: 22

1772.

Lars Jacobsøn Sæd gields brev af 25de Octbr: 1756, indført i pantebogen paa folio 456, blev efter paategnede qvittering af dags dato udslet.

Gunner Nielsøn Garrethuun og Assor Halstensøn Tesdahl med hinanden oprettede Odels Mageskifte brev af dags dato, hvor Gunner Nielsøn overdrages gaarden Tesdahl, der skylder af 1 Løb 18 mrk: smør, 1 td: Korn med bøxel. og Assor Halstensøn overdrages Garrethuun 1 pd: 21 mrk: sm:, ½ hd:, ½ g:sk:, blev læst.

Lars Torbiørnsøn Lione despensation af gaar dags dato, hvor efter hand deeler sin jord Lione imellem sine tvende Døttere, blev læst.
ovenmelte Lars Torbiørnsøn Lione skiøde af dags til Siur Jonsøn Westrem paa ½ Løb smør, ¼ huud og ¼ tønde salt med bøxel i gaarden Lione, blev læst.
Andwe Absalonsøn Espeland skiøde af dags dato til Joseph Olsøn Lille-Graven paa en Fieldstøl kaldet Nye-støllen, blev læst.
Ole Monsøn Meehuus gields brev af dags dato til Johan/n/es Larsøn Halanger for 99 rd: laan, mod pant 18 ¾ mrk: sm: med bøxel, og overbøxel til 5 ¼ mrk: sm:, i Meehuus, læst.
Lars Jacobsøn Sæd gields brev af dags dato til Johan/n/es Larsøn Halanger for 200 rd: laan, mod pant 1 ½ Spand smør i gaarden Sæd, blev læst.
Joseph Olsøn Lille Grawens skiøde af dags dato til Anders Josephsøn paa En Løb smør, ½ huud med bøxel i gaarden Lille Grawen, blev læst.

Dend 26de Octbr: Continuerede Gravens høsteting, er paseret som følger.

Udj sag[en] indstevnt af Iwer Pedersøn Rønnestrand Contra Anna Maria Pyk med broder Ebbe Eie, efter at Parterne ved Lensmanden var varslet til i dag at høre Dom, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

At Anna Maria Pyk, skiøndt hendes Fader uafvidende, i nogle aar var forlovet med afgangne Ole Pedersøn Rønnestrand, har været nocksom bekiendt. og er oplyst med de afhørte vidners Edelig forklaring. ligesom det ej heller har været hands broder, hoved Citanten Iwer Pedersøn Rønnestrand, ubekiendt, hvilcket sagens omstændigheder og de førte vidners udsigende nocksom oplyser. Den/n/e Anna Maria skal have leveret hendes forlovede en deel penge med sølv og Klæder, som oplyses med vidnerne. Mas Thronsøn Rønnestrand vidner, det Citanten Iwer Pederen har sagt, at Anna Maria tog 100 rd: og nogle heele penge, dette er at forstaae: efter at Ole Pedersen ved en uløckelig hendelse ved døden var afgangen, skal Anna Maria have taget disse penge. hvorleedes kunde hun, som en umyndig Pige, gaae ind i den afdødes Boe og tage disse penge ud, uden det maatte skee med hoved Citantens forevidende og samtøcke, da hand som fuldmyndig Broder og arving havde Boen i ansvar, indtil den ved Rettens Middel var Registeret. da hand ellers som Mand havde magt at hindre Pigens foretagende. men, som vitterlig, om det der var imellem hands Broder og Pigen, har hands samvittighed tilsagt ham, da hands broder var død, at lade Pigen faae sit igien. vidnet Nae Johan/n/essøn Næsbøe, der er svoger til den afdøde Ole Pedersøn, og alt[saa] svoger til Citanten, vidner, at da Lensmanden, efter hands salig svoger, Registerede Boen, begierede vidnet selv, det hands værbroder Iwer Pedersøn skulde lade Anna Marie bekom/m/e sit ubeskaaret, som hun havde leveret Ole Pedersøn. og at Iwer Pedersøn sagde til vidnet, svogeren, at hand havde leveret Anna Marie pengene. her er en arving til Boen, og hoved Citantens egen svoger, der vidner imod ham; vidnet Lars Siovatsøn Rønnestrand har forklaret, at da Boen efter Ole Pedersøn blev Registeren, Anna Marie da sagde, Gud ved hvor ieg kom/m/er til mit igien. og vidnet, Lensmanden Niels Rønnestrand, der havde Registeret Boen efter Ole Pedersøn, giør en vitløftig forklaring over de 100 rd: med de fleere baade heele penge i en pung og smaae 8te skillinger, efter hoved Citantens sigende til. og at hoved Citanten for vidnet havde tilstaaet, det hand og Anna Marie, efter Ole var død, havde talt de 100 rd: med de fleere penge. videre vitløftighed her om at Recitere, forbigaaes. og bliver at overveie hoved stevningen: der udj sigtes Anna Marie med broder Ebbe Eie saaleedes: at hun, Anna Marie, da Citantens broder Ole Pedersøn ved en hastig og plutselig død blev bortrøcket, har bemægtiget sig den afdødes Nøgler, og bort taged og henført hvis hand eiede af penge og penges værd, med gang Klæder og en Tobachs daase, alt henført og lagt i forvaring hos broderen Ebbe Eie, under foregivende at hun eiede det alt sam/m/en. hvad

nøglerne angaar, da er det ej at forundere, det Anna Marie havde sin forlovede[s] tilhørende Nøgler. der med kunde hun som en ung og umyndig Pige, uden foregaaende Citantens samtycke, ei udrette eller tiltage sig noget. thj Anna Marie var paa Giestgiberiet paa Eie hos hendes Fader, og den afdødes Don /: er penge, senge og gang Klæder, Kort sagt alle løsse Eiendeeler :/ var paa Gaarden Rønnestrand, hvor Citanten var, og da Lensmanden boer paa sam/m/e gaard, var det Citantens pligt, ved Lensmand og Mænd, strax efter dødsfaldet, at lade Boen forsigle. da det havde været ligemeget hvem der havde Nøglerne i giem/m/e. Angaaende pengene, da er det oplyst, det sam/m/e var Anna Marie tilhørende, og af Citanten hende tilleveret. betræffende gang Klæderne: derom har Citanten dend 24de Octbr: 1769, som Acten udviser, inden Retten tilstaaed, at hand var tilstæde og saae det Anna Marie tog det, /: skal være de omspurte og paastevnte Klæder :/ men hand leverede hende ei noget. vidnet Nae Næsbøen, som er svoger til hoved Citanten og en Medarvinge efter Ole Pedersøn, har forklaret selv at have begiert af sin svoger, hoved Citanten, det hand skulde lade Anna Marie bekom/m/e sit ubeskaaret, som hun havde leveret Ole Pedersøn. vidnet Richol Eie har forklaret, at hand saae, da Ole Pedersøn var død, det Citanten samt Ebbe Eie med Anna Marie førte gods fra Rønnestrand over Elven til Eie, og at vidnet havde hørt sige, det Anna Marie havde sit Don hos den afdøde, det sam/m/e forklarer vidnet Johan/n/es Eie. og disse tvende vidners udsigende er bekræftet ved vidnet Kari Olsdatter Rønnestrand[s] forklaring. vidnet Herbor Aamunsdatter har forklaret, det hun for Anna Marie har baaret hen til nu sal: Ole Pedersøn, 2de Nye aaklæde, En Nye qvittel, En bereed Reenshuud, og en Nye vadmels boxse. vidnet Anna Windahl har forklaret, at have vævet et aaklæde for Anna Marie, og solgt hende Et. hoved Citanten har ei ved den incaminerede stevning givet tilkiende, hvad slags gang Klæder det skulde være hands afdøde broder tilhørende, som hand vilde sigte Anna Marie for. langt mindre

1772: 22b

1772.

Ved vidner beviist, det Anna Marie havde gang Klæder eller Tobackdaase, der virckelig tilhørte hands Broder. Det bliver og Merckelig, at da Boen efter Ole Pedersøn blev Registeret, var hoved Citanten selv den der giorde anvisning og gav oplysning om alt det hands ved døden afgangne broder var Eyende og tilhørende: at hand da ej tillige angav ved Boens Registering, det hand siden har vildet sigte Anna Marie for, paa det skifteRetten kunde undersøge den Rette sam/m/enheng; men efter at skiftet var sluttet og skiftebrevet udstæd, anlegger hand sag og sigtelse, og det uden hands Med-Arving og svoger Nae Næsbøes samtøcke. da hand dog forud kunde vide og eftertæncke, det benævnte hands svogers vidnesbyrd vilde blive ham til Nackdeel. Efter saadan sagens beskaffenhed Kiendes for Rett, det indstevnte Anna Marie Pyk med Broder Ebbe Eie for Iwer Pedersøn Rønnestrand[s] tiltale bør fri at være. Processens omkostning ophæves paa begge siider.

Udj sag[en] indstevnt af Poul Michelsøn Lindebræche Contra svogeren Elling Torfindsøn ibdm:, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Sag[en] er af den/n/e beskaffenhed: Contra Citanten har haft hoved Citantens Datter til ægte, da hun omtrendt for 4re aar siden ved døden afgaar uden livsarvinger, bliver hoved Citanten sin datters Eeneste arving. foruden det, havde hoved Citanten Fordring i Boen. Efter at boen ved Ole Westrem og hoved Citantens Egen søn Torchel Poulsøn Lindebræche var bleven Calculeret, slutter Contra Citanten forening med sin værfader, hoved Citanten, at give ham for fordring og arv Reede penge den Sum/m/a 70 rd:, og derfor udstæd sin Revers af 25de Octbr: 1769. herom er det hoved Citanten søger Dom over sin svoger til sam/m/es betalning. Contra Citanten her imod har fremlagt sin Regning af 19de Octbr: 1771, beløbende til 70 rd: 5 mrk:,

som hoved Citanten skal have bekom/m/ed, efter at Datteren ved døden var afgangen. Den/n/e Regning benægter hoved Citanten in totum, som urigtig, uden at forestille eller give tilkiende hvor udj den urigtighed bestod. Contra Citanten beviiser med vidner, som er hoved Citantens egene Børn og svigerDatter, der overtyder Faderen, at have faaed sin Datters gang Klæder, som hand igien har skift imellem sine børn. item, En Oxse, 20 rd: i penge og andet mere, med vidner at beviise hvert støcke, efter saa mange aars forløb, er fast en umulighed, da de vare paa Gaard sam/m/en, hvor Contra Citanten daglig kunde levere sin Værfader noget, ligesom fornødenhed det udfordrede. men den største og betydeligste deel af Regningen er beviist med vidner, der er hoved Citantens egene børn, der har inden Retten beklaget, det de efter saa lang tiids forløb ei kunde erindre alt. med den/n/e beviislighed haver Contra Citantens Regning fidem. Thj Kiendes for Ret, det alt hvad hoved Citanten, siden hands Datters død, har modtaged og oppebaaret af Contra Citanten, bør kom/m/e Contra Citanten tilgode og afkortning i den af ham udstæde Revers for de accorderede 70 rd:, og processens omkostning paa begge siider at være ophæved.

Udj sag[en] indstevnt af Procurator Gorm for arvingerne i Sundhorlehn efter Maritta Johan/n/esdatter Hougen, Contra Sterboets Tilsiunsmand Ebbe Eie, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanterne beviiser med skiftebrev, begyndt dend 5te Febr: 1768 og sluttet dend 3de Septbr: 1770, efter Pigen, afgangne Maritta Johan/n/esdatter Hougen, det dem i arv tilsam/m/en er udlodnet Reede penge hos Stervboets TilsiunsMand Ebbe Eie 39 rd: 1 mrk: 5 3/13 skil:, og da den/n/e arv ei i mindelighed har været at erholde føren nu, som acten udviiser, at Tilsiunsmanden i forgaars, inden Retten har tilbudet betalning, men stedse forhen har vægret sig ved arven at udbetale, har Citanterne været nødsaget sag[en] at anlege. den/n/e hands gienstridighed har aarsaged process og Rettergang, uden at hand det ringeste til grund har fremsatt, da hand dog tvende gange har paastaaed sag[en] udsat, for den paa sin siide at oplyse, og dog ei med noget lovgyldig i Retten fremkom/m/en. Thj Kiendes for Ret, det Ebbe Eie til arvingerne, Citanterne, eller deres Fuldmægtig, mod lovlig afkald, bør betale den dem tilfaldende arv 39 rd: 1 mrk: 5 3/13 skil, med lovlig Rente fra 3de Septbr: 1770 og indtil betalningen skeer, samt udj Processens omkostning 8 rd: Saaleedes som Dømt er bør Ebbe Eie at betale og udreede inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution.

Hans Utne gields brev af 30 Maj 1772 til Peder Pedersen Schierpen for 146 rd: 4 mrk: 11 s: laan, mod pant 18 ½ mrk: smør i gaarden Eie, blev læst.

Endre Lillethuun skiøde af dags dato til Ole Endresøn paa 2 pund 15 Mrk: smør, 3 ½ g:skind med bøxel i gaarden Lillethuun, blev læst.

Peder Christophersøn Kierland gields brev af dags dato til Ole Iwersøn Næssem for 170 rd: laan, mod pant 3 Spand smør i gaarden Kierland, blev læst,

Brun Hein gields brev af 8de Apriil 1766, indført i Pantebogen paa folio 67, blev efter paategnede qvittering af 6de Nowbr: 1771 udslet.

Michel Hielmoe gields brev af 12de Apriil 1765, indført i Pantebogen paa folio 52, blev efter paategned qvitering af 24de Octbr: 1772 udslet.

Magnus Leqve skiøde af 24 Octbr: h: a: til Hans Siursøn Spilden paa ½ Løb sm:, ½ td: salt, ½ F:skind og 1 ½ K:skind i gaarden øvre Leqwe, blev læst.

Siur Poulsøn Spaanem gields brev af 25de Maj 1772 til Jan Hansen Pyk for 99 rd:, mod pant 1 Løb smør, ½ hd: og ½ td: salt i gaarden Spaanem, blev læst.

Hans Siursøn Leqwe gields brev af 24de Octbr: h: a: til Wiching Hofaas for 198 rd:, mod pant ½ Løb sm:, ½ td: salt, ½ F:sk:, 1 ½ K:sk: i gaard: Leqve, blev læst.

Michel Hielmoe gields brev af dags dato til Ole Aamunsøn Fylkedalen for 124 rd:, mod pant 1 pd: 3 mrk: smør, ¾ B:sk: i gaarden Hielmoe, blev læst.
Knud Ellingsøn Store Grawen vilkaar brev af dags dato, hvad Aamun Jonsøn aarlig skal nyde til livs ophold, blev læst.
David Qwandahl skiøde af dags dato til Lars Davidsøn paa 1 pund 10 mrk: smør, Et Buckeskind med bøxel i gaarden Qvandahl, blev læst.

1772: 23

1772.

Lars Davidsøn Qwandahl skiøde af dags dato til Johan/n/es Christophersøn Tioflaat paa 20 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 20 mrk: sm:, 1 G:sk:, 1 K:sk:, i gaard: Qvandahl, blev læst.

Hr: Capitain Hierman æskede sag[en] i Rette, anlagt mod Baar Sæbøe, som i forgaars til i dag blev udsat.
Baar Sæbøe blev paaRaabt, men ingen vilde svare.
Citanten forestillede, at som sag[en] til i dag, som dens Rette Tægte dag, i forgaars blev udsat, har de forhen mødende vidner Reist hiem, for ei her Søndagen at overligge. dets aarsag begierede Laugdag for de samtlig indstevnte.

Afskeediget,

Baar Sæbøe gives Lavdag til neste ting. vidnerne Torbiørn og Aslach Sæbøe forelæges under Lovens faldsmaal til neste Ting at møde.

Baar Osse for Tosten Lægrei, som ei her ved Tinget kunde opholde sig til i dag, men maatte reise hiem, begierede Sag[en] for den/n/e gang udsat.
dend indstevnte Lars Hærrei møtte, tilstod varselen og tilbød sig at gaae i Rette.

Afskeediget,

sag[en] afvises, indtil Citanten den lovlig i Rette Kalder.

Hans Pyk, efter forige tiltale Contra Johan/n/es Eie, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om Johan/n/es Eie møder.
den indstevntes Søn Jon Johan/n/essøn møtte for Faderen og tilstod forelægelsen lovlig at være forkyndt, begierede sag[en] til neste ting udsat, saasom hand behøver en gienpart beskreven af steenings foretningen, der for nogle aar siden er forrettet paa hands gaard, sam/m/e skal oplysse det paastevnte.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse til neste Ting billiges.

Procurator Traa for Hans Utne begierede den sag efter forige tiltale Contra Heine Mehuus og Anders Twet forfløt til neste Ting. som blev billiget. ligeleedes begierede hand den sag mod Anders Tvet om de 11 rd: forfløt. saa og sag[en] mod Aslach Warberg, alt forfløt. blev alt billiget.

Jacob Sælland og medJnteresserede udgivene skiøde af dags dato til Jon Tronsøn Tveite paa 1 Spd: smør, 2/3 F:sk:, 1/3 K:skind i gaarden Haugsnæs, blev læst.
Jon Thronsøn Twedt skiøde af dags dato til Friderich Olsøn paa 1 pund smør, 2/3 Faarsk:, 1/3 Kalvsk: med bøxel i gaarden Hougsnæs, blev læst.
Lars Larsøn Følkedalens vilkaar brev af dags dato, til hands Fader for livs ophold, blev læst.

Procurator Traae for Hans Utne, efter forige tiltale Contra Knud St: Graven, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om Knud St: Grawen møder.

Knud St: Grawens!! møtte og sagde: angaaende den paastevnte hest som laae død, da eiede hand halv deelen der udj, som var 10 rd:, men havde ei betalt sam/m/e til Citanten, siden hand Kiøbte af Comparenten en hest for 16 rd:, og en Koe for 8 rd:, saa Comparenten kom/m/er 14 rd: tilgode hos Citanten. angaaende den Øg for 6 rd: som er paastevnt: men skal være 8 rd:, den har Comparenten Kiøbt af Citanten og betalt ham med 1 tønde Korn og Et Kyllag!! (Kyrlag) i smaler, som Comparenten Kiøbte paa en Auction holden paa Gaarden Hesthammer.

Citanten benægtede Comparentens forregivende, og som hesten var i Knud sin Værge, den hand havde indsat i en løe, hvor den Natte tiid udkom og sprang paa Gravens Jiss, siden hesten var kom/m/en fra Woss og vilde der op igien, blev hesten i Jssen, altsaa paastod Dom.

Knud St: Grawen begierede sag[en] udsat til Contra stevning, at hand med vidner kand beviise det foregivende.

Citanten havde intet der imod at erindre.

Afskeediget,

sag[en] udsettes til neste ting.

Hr: Capitain Hierman efter forige tiltale Contra David Hylde, æskede sag[en] i Rette og paastod Dom, siden dend indstevnte ei har indfunden sig til afregning.

Lensmanden for David Hylde begierede sag[en] endnu engang udsat til neste ting, for at giøre afregning.

Citanten var fornøyet med det sag[en] til neste Ting udsettes.

Afskeediget,

sag[en] forfløttes til neste Ting.

Johan/n/es Jonsøn Eie skiøde af dags dato til Jon Johan/n/essøn paa 16 1/6 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 13 1/13 mrk: smør, Grawens Præstebord beneficeret, og 1 7/78 Mrk: smør, Bergens Rectorat beneficeret, alt i gaarden Nedre Seim, blev læst.

Ole Hansøn Spilden vilkaarsbrev af dags dato, paa det hands Værmoder skal nyde til livs ophold, læst.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1773 skal betiene blev opnæfnt, og er følgende: Nye, Ole Michelsøn Følkedahlen, Erich Jonsøn Nestaas, Peder Kierland, Thomas Halanger, Lars Andersøn Hylle, Tollew Torblaa, Otte Lægrei og Aamun Wiig.

Hr: Fogdens Fuldmægtig lod inden Retten oplæsse og Examinere ligesaadan/n/e documenter som ved Jondahls Tinget findes Specificeret.. Landskattens Restanse var 345 rd: 2 mrk: 1 s:. Extraskattens Restanse 786 rd:3 mrk: 11 s:, som alt af Retten blev attesteret.

Som Sorenskriveren intet i Retten har haft at bestille siden Klocken 3 i eftermiddag, indtil nu Klocken 8te aftenen, efter at Fogdens tingsvidner var attesteret, og Retten skulde ophæves, da Sorenskriveren i Morgen har Ting med Kingtserviig Almue, frem[kom] Siur Spaanem og vilde have 3de sager fore, uagtet hand i al den tiid dette Ting har været holdet, har opholdet sig her ved Tinget, men ej udladt sig med noget føren nu. altsaa afvist til et udsettelse Ting, om hand det vil bekoste.

og saaleedes dette Ting nu ophævet.

Dend 27de Octbr: blev paa **Utne med Kingtserwiig og Røldahls Almuer holden Et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, sc: Christen Eitrem, Tosten Tochim, Jon Staen, Peder Frøswiig, Jon Larsøn øvre Qwale, Peder Jacobsøn Lotte, Aamun Alsager, for hand sad Aamun Gundersøn Utne, og Christopher {Alsager} Qwalwiigen, for ham sad Iwer Torbiørnsøn Utne. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel[s] Fuldmægtig Sig:r Smith med Lensmanden af Kingtserviig, Jon Hougse, og Lensmanden af Røldahl, Niels Hamre, samt de Tingsøgende Almuer.

da blev publiceret de Forord: med Rescribter og Ordres som ved Jondahls Tinget paa folio 19 er Extraheret.

Fogdens Fuldmægtig fremsatte til den/n/e allmue, ligesam/m/e Spørsmaal om den opsende Rug, som ved de andere Tinge er vorden fremsat. den samtlige Almue svarede Eensstem/m/ende ligesom svaret er ved de andere skibreeder der udj Hardanger.

Jørgen Freim for Peder Rollestad!! (seinare Rubestad) efter forrige tiltale Contra Encken Ingebiør Botnen med Laugværge Lars Mehuus, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende

1772: 23b

1772.

Lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om de nu møder.

For Encken møtte Lauværgen Lars Meehuus og sagde, det Encken Ingebiør Botnen for ham har sagt, det hun med Eed vil bekræfte, ei at være vidende om de paastevnte 16 rd:, men vel at hendes Mand havde laant 4 rd: af Citanten, og der for har hand faaed en Kobber-Keedel, sog!! (som) findes i skiftebrevet af 10 Maij 1765 indført, det hand begierede her i agten inddragen, til dend ende lagde skiftebrevet i Rette. som er saa lydende.

Citanten var begierende sag[en] udsat til neste ting for at indkalde vidner.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Bøygde Procurator Traa for \Lars/ Nielsøn Horre æskede Tingsvidne sagen i Rette efter hands skriftlige stevning af 8de Aug: 1771. og vilde fornem/m/e om de den 29de Maj h: a: {nu} forelagde vidner mu møder.

de forelagde vidner møtte, undtagen Kari Mitthuun Horre, for hende møtte Manden Niels Pedersøn Horre, som sagde det hands huustroe af blodværck er svag og sengeligende, som alle i Røldahl er bekiendt.

Citanten for nærværende tiid frafaldt det syge vidne Kari Mitthuun Horre, og begierede de mødende vidner, efter aflagde Eed, maatte svare til de af ham forhen i sag[en] fremlagde skriftlige qvæstioner, Reserverende, om fornødiges fleere Qvæstioner at fremsætte. Eedens forklaring blev de trende Mødende vidner forelæst, og af dom/m/eren formanet at blive ved sandhed.

12de vidne, Osmun Olsøn, boende paa Gaarden Berge, efter aflagde Eed svarede til Citantens qvæstioner, {saasom til} Procurator Traa paastod til dette vidne og Lars Mehuus, først at fremsette en qvæstion, føren de bleve Examineret efter hands forhen i sag[en] indgivende skriftlige qwæstioner, neml: hvad der har givet vidnet anleedning, ej før at møde, føren nu de vare Dømt i deres faldsmaals bøder. Resp: Sorenskriver Barth forbød vidnet med de andere, det de ei skulde Røre deres fod til at møde, føren hand sagde det. 2den Qv: om Barth icke forbød dem, det de ej skulde møde for anden Ret, end som for ham. Resp: Nej!

Sorenskriver Barth sagde, vi skulde ej møde{, f} hvem som stevnede os, føren hand skrev os til og befalede det, hand havde sine vidner og Laugret. Traa begierede det vidnet maatte besvare alle hands skriftlige qwæst: til 1ste qw: svarede Nei. til 2den qw: svar, ved intet herom. til 3de: svar, har Ei værer der, altsaa ej kand vide noget. til 4de svarede, Ja, hand var der. til det 5te svarede, har ei hørt det. til det 6te svarede, veed intet der om. til det 7de svarede, ved intet her om. til det 8de svarede, hand Kiender Laugretten, de vare jordemænd alle, undtagen en, som er huusmand, og vare de af Suldahls Præstegield og Stavanger amt. til det 9de svarede, Nei. til 10de svarede, veed det icke. til det 11de svarede, kand umulig vide det. viste altsaa intet at svare til 12te, 13de og 14de Qvæstioner. som Citanten ej videre havde at spørge, og ingen af de indstevnte vederParter lod møde, blev vidnet demiteret.

13de vidne, Lars Aslachsøn, boende paa Gaarden Meehuus, efter aflagde Eed svarede til de af Traa ved 12te vidne fremsatte tvende muntlige Qwæstioner, saasom til første svarede. Cancellie Raad Barth sagde, saa mange som havde aflagt vidnesbyrd for ham, havde ej nødig at møde, føren de fick skrivelse eller varsel (: hvilcket ord det var, mindes vidnet ei :) fra ham. til 2de qwæst: svarede, Nej. men hand sagde: om vi blev stevnte skulde vi ej møde, uden vi fick varsel eller stevning fra ham. til Traa[s] skriftlige qvæstioner svarede vidnet, saasom til den første svarede Nei, hand var ei hiem/m/e. til dend 2den og 3de qw: kand altsaa intet svar give. til dend 4de svarede, Nej, hand var der icke den gang. altsaa ved intet at svare til 5, 6, 7 og 8de Qwæstioner. til dend 9de svarede, Ja, hand var nærværende. til dend 10de svarede, gav ei agt der paa, saa hand noget med sandhed kand sige. altsaa forbigaaes 11de og 12de qw: til 13de qw: svarede, Jørgen Freim paa Lars Nielsøns vegne talte pengene til vidnet, saasom Osmun Larsøn begierede det vidnet paa hands vegne vilde modtage pengene, da Osmun efter hands sigende ei kunde regne pengene. og sagde Osmun det vidnet skulde levere pengene til Jacob Eitrem, hand skulde have dem, og hand skulde have fleere penge end de. da vidnet havde modtaget pengene paa Osmuns vegne, leverede hand strax pengene til Jacob Eitrem. til dend 14de svarede, kand ei mindes det. vidnet blev demiteret.

14de vidne, Ole Ormsøn, boende paa Nedr: Berge, efter aflagde [Eed] svarede til Traa[s] skriftlige Qw:, saasom til den 1ste svarede. Traa paastod at dette vidne først maatte svarede!! (svare) til de ved 12de vidne fremsatte 2de qw: til første svarede, hand var syg og sengeligende, derfor kunde ei møde føren nu. til 2den qwest: svarede: Sorenskriver Barth sagde, om vi blev stevnte, skulde vi ei møde, føren vi fick ord fra ham. til Traa[s] skriftlige qwæstioner, saasom til den 1ste svarede Ja, hand var med, med Lensmanden. til dend 2den svarede, stevningen var ej lang, og vidnet hørte ingen trudsel ord. til den 3de svarede, Ja, det hørte hand. og svarede Røder, at vilde Lars Nielsøn følge ham hiem skulde hand faae Copie, men her faar Du den icke. Traa her under fremsatte den sup!! (sub) Qwæstion, hvor langt der er fra Røldahl og til Procurator Røders hiem. Resp: omtrendt 9 á 10 Miile. til den 4de svarede, Nei. derfor goes (gaaes) forbj 5, 6, 7de og 8de qwæstioner.

1772: 24

1772.

til dend 9de svarede, Ja. til 10de svarede, det var Lars Nielsøn og Osmun som trættede om jorden, og var vidnet i stuen da de bleve forligte, men kunde ei for tumult og allarm af Folcket høre hvorleedes de bleve forligte. til den 11de svarede, det var Lars og Osmun som blev forligte. til dend 12de svarede, kunde ej høre det for allarm af Folcket. til 13de svarede, ved ej hvem som talte pengene eller lade dem ud, men saae at pengene kom til Jacob Eitrem. til dend 14de svarede, hand saa at Dom/m/eren eller hands Fuldmægtig reiste sig op og læste noget af Protocollen, men kunde ei høre det for Folckets allarm.

Traa sluttede den/n/e Tingsvidne sag, og var lovformelig Tingsvidne beskreven meddeelt, som blev billiget.

Erich Larsøn og Lars Erichsøn gields brev af 9de Junj 1772 til Svend Magnussøn for 360 Rd:r laan, mod brugelig pant 2 Løber salt, 2 F:skind i gaarden Sandstøe, blev læst.
Erich Larsøn og Lars Erichsøn med Svend Magnussøn skriftlige forliig om gaarden Sandstøe, datteret 9de Junj 1772, blev læst.
Swend Magnussøns skiøde af 9. Junj 1772 til Erich Larsøn paa Toe Løber salt og Toe faareskind med bøxel i gaarden Sandstøe, blev læst.
Elias Larsøn Eie skiøde af 27de Maj h: a: til Torgilds Eliasøn paa 2 pund og sex Mrk: smør Landskyld med bøxel i gaarden Eie, blev læst.
Sølfest Swensøn Huus skiøde af dag[s] dato til Tosteen Olsøn paa Toe Tredie deel huud med bøxel i gaarden Huus, blev læst.
Jørgen Christensøn Eitrem skiøde af 27de Maij h: a: til Thore Jørgensøn Jordahl paa 1 pund 3 mrk: smør, ¼ deel huud uden bøxel, i gaarden Jordahl, blev læst.
Hr: Lund bøxel brev med Rewers, af 31de Januarj h: a:, til Erich Olsøn Heing paa 6 Mrk: smør Landskyld i gaarden Heing, blev læst.
Jørgen Tronsøn Hildahl bøxel brev med Revers, af dags dato, til Siur Tronsøn paa 1 pund 6 mrk: smør Landskyld i gaarden Hildahl, blev læst.
Hr: Lund bøxel brev med Revers, af 30de Martj h: a:, til Hr: Capitain de Knagenhielm paa 18 mrk: smør i gaarden Halleland, blev læst.

Dend 28de Octbr: Er ved Kingtserviig og Røldahls Tinget saaleedes passeret.

Helje Monsøn Hamre skiøde af gaar dags dato til Niels Heljesøn paa 1 pund 8 mrk: smør Landskyld med bøxel i gaarden Hamre, blev læst,
Halwor Jonsøn Mansager gields brev af gaar dags dato til Aad Jonsøn Aga for 142 rd: 1 mrk: 8 skil:, mod pant 1 pd: 17 7/67 deel Mrk: smør uden bøxel, i gaarden Mandsager, blev læst.
Jon Swensøn Hougstvet Testamente af 13de Octbr: 1772, hvor ved Ole Olsøn Testamenteres hands halve hoved lod. blev læst.
Ingebor Aamunsdatter Aga Testamente af 13de Octbr: 1772, hvor ved Lars Olsøn Testamenteres hendes halve hoved lod. blev læst.
Christopher Wichlichsøn Sexe gave brev af dags dato, hvor ved Ingeleiv Aschielsdatter skienckes 80 rd:, som hund til forlods nytter, naar hand eller huustroe ved døden afgaar. blev læst.

Hællæg Larsøn Meehuus viste Fællen af en voxen Biørn som hand i denne som/m/er har skudt. Fogden betalte ham 2 rd:

Hr: Beskop Arentz Bøxel brev med Rewers, af 14de Septbr: 1772, til Asbiørn Mathisen paa en halv Løb smør i gaarden Næss, blev læst.

Bøygde Procurator Traa for Anders Opheim af Wossestranden gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Siur Jærantsøn Mochestad for skyldig værende penge, som er for en hest 12 rd: 3 mrk:, og for 2de Øger, Citanten med broder Siur Opheim Eiede, Rester 11 rd:, tilsam/m/en 23 rd: 3 mrk:, her om vidner at anhøre, Dom at modtage til betaling og processens erstatning; til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Jærand Jærandsøn Mochestad og Aad Aamunsøn Rogde. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
den indstevnte Siur Jærantsøn Mochestad møtte, tilstod varselen, og sagde at have Kiøbt en hest af Citanten, dend hand havde betalt, det hand med Eed vilde bekræfte, og til den

bekræftelse er hand stevnt. havde ingen Øger kiøbt af Citanten, men Citantens egen broder Eiede Øgene, nemlig Siur Opheim, som er bortløben, og sende Øgene ved Comparentens broder for at selge dem, efter den aftale som dem imellem var afgiort. og vare de forenede om, det Siur skulde indkiøbe Øger, og Comparenten skulde selge dem. og den som forgieves giorde Reise, skulde den anden betale ham Reisen, paa den/n/e forening gav Comparenten haandpenge til Siur 5 rd: da Comparentens broder kom til Siur, havde hand solgt øgerne, de 2de øger undtagen, som Citanten for sin broder Siur udleverede. dem Comparenten har solgt for 9 rd: de 5 rd: er Comparentens egene penge, og de 4 rd: vil hand have for bekostning paa veien, da Comparenten maatte leie 2 Karle for at afhænte øggerne, \som/ skulde været 8 støcker, hvor om Comparenten med Siur havde giort Contract. og efter at Siur var bortløben, har Comparenten været hos Citanten [og] tilbudet ham Regnskab paa sin broders vegne, mens Citanten løb paa skoven, og vilde intet Regnskab høre, uden Comparenten vilde betale alt.

Traa for Citanten forklarede, det de tvende Øgger Eiede Citanten med broder tilsam/m/en, dem de havde Kiøbt, den ene Øg for 9 rd:, og den anden 7 rd:, og solgte Siur dem igien til den indstevnte for sam/m/e penge, som der paa betalt 5 rd:, Rester 11 rd: den hest som den indstevnte har kiøbt af Citanten for 22 rd: 3 mrk:, der paa hand betalte 10 rd:, Rester de paastevnte 12 rd: 3 mrk: sagde ellers det Citanten har bekom/m/ed et sølv beslagen piberør, anseet for 3 mrk:, mindes ej rettere, end at det blev givet paa Kiøbet af hesten. men vil Comparenten have betaling der for, kand de 3 mrk: Kortes i den Resterende Sum. og da den indstevnte har tilstaaed kiøbet om hesten, og at hand har bekom/m/ed de 2de Øger, frafald Citanten de indstevnte vidner. og in totum benægtede det af den indstevnte ubevislig foregivende. og saaleedes

1772: 24b

1772.

paastod Dom.

den indstevnte lagde i Rette en skrivelse fra Siur Opheim, datteret 11de Martj 1769, bilagt med lovlig stemplet papiir. og en imellem dem oprettet skriftlig Contract om deres handel, underskrevet af dem begge, uden datis og aar, skrevet paa ustemplet papiir. alt saa lydende. dend indstevnte tilstod at hand havde kiøbt hesten af Anders. sagde fremdeeles at have tilbudet Citanten de Reesterende 12 rd: 3 mrk: med Banco sedler at betale i hands eget huuss, men Citanten befalede ham at betale dem til Broderen Siur, som er bortløben. til ham hand og betalte, og tilbyder sig sam/m/e med Eed at bekræfte. men vil Anders giøre Eden, vil Comparenten betale. hvad Øgerne angaar, da har Comparenten ingen Øger kiøbt af Citanten. begierede sag[en] til neste Ting udsat for at beviise hvad Øgerne vare værd, og hvad hand fick for dem.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Haldor Helleland for Hr: Blyt Contra Isaak Gundersøn Sandwen efter forige tiltale, æskede sag[en] i rette.

dend indstevntes Kone møtte for hendes Mand, og betalte det Resterende paa Landskylden med 3 rd: 2 mrk: 12 s:, som af Haldor Helleland blev modtaged, og sagde derhos, at som paa Som/m/er Tinget blev betalt 9 rd:, ved hun nu ei at Reste noget. men, om saa skulde være, da hun ingen Regning har, lover hun strax at betale det manglende.

til Dom/m/eren blev fremlagt en lugt Messive dateret 24de hujus, hvor udj Hr: Blyt er begierende sag[en] til neste Ting udsat. sam/m/e er saa lydende.

Afskeediget,

den af Citanten forlangte udsettelse billiges.

Knud Buustetuun gav tilkiende, det hand og Jacob Sandwen til dette Ting med muntlig varsel har ladet stevne Haldor Espe, vidner at anhøre betræffende en Øg hand for dem nest forrige aar forkom, derfor Dom at modtage til at betale Øgen med 10 rd:, som Citanterne selv der for havde givet, og at svare Processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
de under Lovens faldsmaal indkaldede vidner ere Haaver Præstegaard og Johan/n/es Mansager. det sidst benævnte vidne møtte, men ei Haaver Præstegaard.
Kaldsmændene Jon Hougse og Ole Røen afhiemlede stevningen at være Haldor Espe udj hands Kones paahør lovlig forkyndt, siden Manden ej var hiem/m/e. ligesaa er stevningen under Lovens faldsmaal forkyndt vidnet Haaver Præstegaard i eget paahør.
Citanten paastod det mødende vidne forhørt, og de udeblivende forelagt.
vidnet Johan/n/es Ormsøn, boende paa Mansager, fremstod for Retten og sagde, det hand som Laugrettesmand ofte har hørt Edens forklaring læsse, og ved hvad Eden betyder. der efter aflagde Eden i følge Loven, og vidnede, at nest afvigte aar havde vidnet loved Haldor Espe sin Øg paa Reisen Øster, imidlertiid kom Citanten Knud Buustetuun, som forlægen, og vilde have vidnets Øg til Kongsberg, den hand og bekom, med den accord at skaffe Haldor Espe Øg. begge Citanterne skaffede Haldor Espe en Øg, som de selv Eiede, hvilcken var bortløben, den gang Knud Buustetuun den vilde bruge, men havde faaet den igien til den tiid Haldor vilde Reise. Øgen blev leveret Haldor Espe i hænde. videre er vidnet ei vidende. har ellers \hørt/ sige at Øgen paa Reisen blev borte eller døde, men ved intet til visse her om.

Afskeediget,

Haldor Espe gives Lavdag til neste ting, og Haaver Præstegaard forelæges under faldsmaal bøder til sam/m/e ting at møde.

Haagen Olsøn Espe gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Ole Haldorsøn Espe med søn/n/er Tobias og Haldor Ols-søn/n/er, vidner at anhøre, det de har forretaget dem om høsten føren Citantens agger er skaaret, der over at gaae og Needtræde Kornet, Citanten til skade, der for Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Haagen Bratespe, Torgields Mæland og Lars Olsøn Jaastad. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
de paagieldende bleve 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
de indstevnte vidner møtte alle.
Kaldsmændene Lars og Østen Mæland afhiemlede stevningen lovl: at være forkyndt for Ole Haldorsøn Espe {udj p} og hands tvende søn/n/er, udj Faderen og den ene søn Haldor, deres eget paahør.
Citanten paastod de mødende vidner forhørte, og Lovdag for hands udeblivende vederparter. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Haagen Knudsøn, boende paa Bratespe, efter aflagde Eed vidnede, at have seet i nest afvigte aar, og ligesaa i aar, det Ole Haldorsøn Espe og hands tvende søn/n/er, om høsten, mens ageren stoed uskaaret, gick over Citantens agger og bar Korn stoure. først gick de over aggeren og paa begge siider greede de Kornet fra sig, og siden bar de stouer. og saa vidnet det Kornet paa aggeren for ilde. og er der under aggeren en gam/m/el allemands vei, hvor de kunde gaae til deres agger med deres stoure. lagde til, at

1772: 25

1772

Naar de greede aggeren, for at giøre vei der over, skeede det med henderne, at de, ligesom de gick, greede Kornet til begge siider. Citanten havde ej noget at spørge vidnet, som blev demitteret.

2det vidne, Torgilds Østensøn, boende paa Mæland, efter aflagde Eed vidnede, at den/n/e høst blev vidnet forlanget af Citanten at besigtige en hands ager, hvor igien/n/em var giort veie. vidnet besaae ageren, som var uskaaret. der over var giort vei, en gange vei, og var Kornet noget ilde Needtraad. Men vidnet saae ej hvem som havde giort veien. Needen under aggeren var en almindelig gange vei.

3de vidne, Lars Olsøn Jaastad, er Skoleholder. efter aflagde Eed vidnede, det hand i 3 aar paa som/m/er arbeide har tiendt Ole Haldorsøn. i Fior, eller nest forrige aar, giorde Tobias Olsøn vei over Citantens agger da den stod uskaaret. da gick vidnet sam/m/e vei over aggeren og bar stouer. i aar, mens aggeren stod uskaaret, befalede Ole Haldorsøn vidnet at giøre vei over aggeren, og siden at bære Korn stouer der igien/n/em. da vidnet nogle skridt havde giort vei i aggeren, kom Citanten og talte vidnet til. da gick vidnet ind til sin huusbonde Ole Haldorsøn og sagde ham, det Haagen havde forbudet ham at giøre vei over aggeren. da gick Søn/n/en Tobias, som enig med Faderen, og giorde vei over aggeren. der efter gick vidnet sam/m/e vei og bar stour. og gick alle Ole Haldorsøns arbeids folck sam/m/e vei, efter den var giort.

Afskeediget,

Ole Haldorsøn Espe med søn/n/er Tobias og Haldor Olsønner gives Lavdag til neste ting.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels Fuldmægtig Sig:r Smith gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde løs qvinde Mennesket Anna Torbiørnsdatter Aasse, Dom at modtage til bøders udreedelse, fordi hun udj løsagtighed har avlet Barn ved Soldat Matias Gutormsøn Jordahl, og at betale processens omkostning. Soldaten Matias Jordahl er i sag[en] til vedermæle indkaldet. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

den indstevnte Anna Aase tillige med hendes broder Halsteen Torbiørnsøn møtte og tilstod varselen, og havde det avlede Pigebarn paa Armen.

Broderen begierede sag[en] til neste ting udsat, for at see bøderne i mindelighed aflagt, siden hands søster intet videre eier end det hun staar i.

den til vedermæle indstevnte Soldat blev paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Ole Røen afhiemlede stevningen at være Soldat Matias Jordahl lovl: forkyndt i paahør af hands Fader, siden hans ej lod sig finde.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges, og gives Soldat Matias Jordahl Lavdag til neste Ting.

Omun Jørgensøn, Ole Iwersøn, Iwer Torchielsøn og Iwer Torbiørnsøn, alle beboere paa gaarden Utne, gav tilkiende, det de med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Elling, Helje Hansøn og Niels Torbiørnsøn, gaarden House beboere, vidner at anhøre fordj de imod usvæcket foretning med deres Creature om Som/m/eren bruger ulovlig beite i Citanternes støls Eiendom. der for Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Aamun Gundersøn, Herbor Olsdatter, Sigri Nielsdatter, og Britta Larsdatter, alle værende paa Utne, samt Dordei Erichsdatter, Anna Matiasdatter, Ingebor Hansdatter og Randvei Torbiørnsdatter House. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

af de indstevnte møtte Helje og Niels Hougse som tilstod varselen, og sagde det Elling Hougse er Sør paa Reise. disse Mødende sagde, det var dem en umulighed, om de vare nocksaa mange, til at giette, at holde deres Creature, enten i skind eller uvæir, fra Citanternes støel, uden der bliver efter Marckeskieldet paasat gierde.

Citanterne lagde i Rette en aastæds foret\ning/ af 27de Aug: 1764, hvor efter de indstevnte bør giette, men disse mødende Contraparter har aldrig giettet, og siger Reent ud det de ei vil

giette, begierede den/n/e act inddragen af forige Aastæds Act, det som handler om Creaturernes gietten. sam/m/e er saa lydende.
Helje sagde, det hand ickun Et aar har boet paa Hougse, og i den tiid ei giettet. og Niels sagde at have boet der i 2 aar, og ei heller giettet. de tilstod og begge, det de ei kunde negte for, at jo deres Creature havde gaaet der nere paa Utne Eiendom.
Citanterne, i anleedning af de indstevntes egen tilstaaelse, frafald de indstevnte vidner, skiønt sam/m/e kunde forklare at de indstevnte stedse heele ugger igien/n/em lader deres Creature gaae paa Citanternes Eiendom. i det øvrige giorde Citanterne de indstevnte følgende forslag: enten at giette deres Creature efter den usvæckede aastæds foretning, eller paa egen bekostning at paasette gierde {eller} og holde det vedlige.
de indstevnte svarede, naar de faar sette gierdet efter Marckeskieldet, saa vil de det paasætte selv, og hvor de ej kand gierde Creaturene ude, der vil de giette. og vil Citanterne skifte det Fellets beite, saa gierdet kand gaae Reent op igien/n/em, og det kand blive aldeeles skildt fra hin anden, er Comparenterne og der med fornøyet. dog saa, at Citanterne oven til med dem gierder efter leiebur.
Parterne bleve saaleedes forenede at gierdet skal gaae gandske op, saa fælletsskabet skal være ophævet. og begge parter at være pligtig at paasette gierdet oven til. og intil dette gierde kand blive ferdig, skal de indstevnte være pligtig at giette.
Citanterne paastoed de ibragte omkostninger, siden de indstevnte efter aastæds foretningen ej havde giettet, med 11 mrk: 4 s:
de indstevnte svarede ja, de vilde i mindelighed betalle de 11 mrk: 4 s: i omkostninger.

Halwor Larsøn Mansager gields brev af 25de Octbr: 1768, indført i pante bogen paa folio 114, blev efter paategned qvittering af 26de Octbr: 1772 udslet.
Endre Østensøn Mochestad skiøde af dags dato til Lars Endresøn paa 2 pund 6 mrk: smør, 1 ½ Løb salt Landskyld med bøxel i gaarden Mochestad, blev læst.
Sogne Præsten Hr: Glahn lod inden Retten opbyde 100 rd: af Fattig Cassens penge, om nogen vilde havde!! (have) dem, mod pant i jordegods paa 1ste Prioritet, og 5 ProCto Rente, men ingen anmelde sig her. den trengende vilde velde!! (melde) sig hos Sogne Præsten.

Dend 29de Octbr: Er ved Kingtserviig og Røldahls Tinget passeret som efterfølger.

1772: 25b

1772.

Hr: Capitain Hierman gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Halgrim Hansøn Hougse og Ølwer Torbiørnsøn ibdm: for deres ved omstrippende øvede forprangeri, som de i Grawens Præstegield og Ulwig Kirckesogn stedse øver. ved den leilighed Citanten dend 19de hujus anholt 6 Bismerpund smør. derom de indstevnte vidner at anhøre, Dom at modtage til smørrets forbrydelse og videre undgieldelse, samt processens erstatning. til vidner ere de, som efter Citantens forlangende har anholdt og Confischeret smørret, Lars Wambem og Aslach Scheie. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
de indstevnte møtte begge, og ere leedige Drenge, værende hos deres Moder. tilstod at være lovlig stevnt. Halgrim Hansen anmelde sig at være Soldat ved Hr: Capitain Knagenhielms Compagnie. tilstod begge at have øvet den/n/e handel og forprang.
Citanten paastoed de indstevnte og mødende vidner forhørte.
vidnerne fremstod og sagde, det de som gamle Laugrettesmænd i Grawens Tinglav ofte havde hørt Eedens forklaring læsse, ved hvad Eden betyder.

1ste vidne, Lars Larsøn Wambem, forrige Lensmand i Grawens Tinglav, aflagde Eeden og vidnede, at i Mandags 8te dage, som var dend 19de Octbr:, om Morgenen tiilig, sende Hr: Capitainen bud til vidnet at kom/m/e til sig. da vidnet kom, siger Capitainen, at der kom tvende Karle fra Søe-Fiorden som vilde handle, hand vilde lade eftersee hvad de til forprang havde kiøbt. disse tvende indstevnte og nu Mødende kom Roendes til vidnets Nøst. Roede saa lenger ud til Mogenes, kom saa strax tilbage i land ved Kiølen. da befalede Capitainen, det vidnet og Aslach Scheie skulde Reise til Mogenes for at see hvad de der havde sat i land, sam/m/e anholde og bringe det med sig tilbage. der fandt de en stamp med smør, den de forsiglede, og har den med her paa Tingstædet. da vidnet med Aslach kom tilbage til Hr: Capitainen med det anholde smør, var disse tvende indstevnte handels Karle der, og tilstod at det var deres smør, og at der var 6 Bismerp: smør, det de havde Kiøbt hos Iwer øvre Leqwe. da de først kom Roende, tilspurte Capitainen Halgrim, om hand icke havde smør at lade Capitainen over, hvor til Halgrim svarede Nej, hand havde icke smør. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Aslach Endresøn, boende paa gaarden Scheie i Ulwiig, er Laugrettesmand i Grawens Tinglav, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med første vidne.

de indstevnte begierede sag[en] til neste Ting udsat for kom/m/e til forsvar. sagde ellers at der ere saa mange som handler, altsaa formeente de at de og kunde handle.

Retten tilspurte disse tvende indstevnte, at siden de siger, det der er saa mange som handler, de da vilde Navn give de handlende: der til de begge svarede: de kunde ingen Navn give.

Citanten paastod Dom. men omkostning at spare med at høre Dom inden 6 ugger, var hand fornøyet med, at de indstevnte bekom den forlangende udsettelse.

Afskeediget,

dend af de indstevnte forlangende udsettelse til neste Ting vorder dem billiget.

Et Auctions skiøde af gaar dags dato til Elj Olsdatter paa 3 Spd: smør i gaard: Nedr: Sexe, blev læst.

Peder Torgielsøn Hougse skiøde af gaar dags dato til Jacob Pedersøn paa 1 pund 4 mrk: smør Landskyld med bøxel i gaarden Hougse, blev læst.

Asbiørn Ørjansøn Diønne gields brev af 25de Maj 1770, indført i Pantebogen paa folio 145, blev efter paategnede qvittering af 19de Octbr: 1771 udslet.

Procurator Traa for Svend Eidnes efter forige tiltale Contra Kari Iwerdatter Eidnæs, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad Kari eller Moder havde at forestille.

Lars Christensøn Oppedahl, som Morbroder til Kari Iwerdatter, møtte, og sagde det hands Søster med datter som ukyndig i Rettergang, har forseet dem med Contra stevningens forkyndelse, begierede sag[en] til neste ting udsat, i haab at see den i mindelighed afgiort.

Traa for Citanten sagde, det ei kand være ham imod, om sag[en] i mindelighed kand afgiøres, angaaende omkostningerne, som nu i det ringeste er opløben til 6 rd:, men angaaende hoved sag[en] paastaar hand at Kari Iwerdatter maae i det ringeste her inden Retten giøre en søm/m/elig afbigt, og en Kiendelse til Fattig Cassen efter Dom/m/erens for got befindende. men vis det icke efterkom/m/es, Refererede hand sig til sit forige.

Afskeediget,

sag[en] udsettes til neste ting.

Fogdens Fuldmægtig Sig:r Smith efter forige tiltale Contra Lars Torgiersøn Alsager, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovl: at have ladet Rettens forrelægelse forkynde vidnet Britta Larsdatter Alsager. vil fornem/m/e om hun møder.

det forelagte vidne Britta Larsdatter Alsager fremstod for Retten, sagde at være Encke efter Iwer Alsager. Edens forklaring blev vidnet forelæst, og formanet at blive ved sandhed. der

næst vidnet efter Loven aflagde Eeden og vidnede, at i slutningen af disse tvende brødres uenighed, kom vidnet ind i stuen og saa det Lars tog Gunner i haaret, og saae vidnet det Gunner var blaa paa Kindbeenet, men havde ej seet hvorleedes hand havde faaed det. videre viste vidnet ei.

ingen efter paaRaabelse vilde svare for Lars Alsager.

Actor paastod Dom.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det er med vidner beviist det Lars Torgiersøn Alsager har slaget sin broder og grebet ham i haaret. thi Kiendes for Ret, det Lars Torgiersøn Alsager efter Lovens 6 B: 7 Cap: 8de art: bør bøde trende sex lod sølv, er 9 rd:, og betale til Actor i Processens omkostning 3 rd: saaleedes som Dømt er bør Lars Torgiersøn Alsager bøde, betale og udreede inden 15 dage efter den/n/e Doms forkyndelse, under Nam, Execution og videre lovlig adfær.

Lensmanden Jon Hougse paa sal: Provsten Atche og Fattig Væssenets vegne efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad den paagieldende

1772: 26

1772.

Hans Utne havde at forestille, da hand ei sit ved seeneste Rettens holdelse giorde løfte havde opfyldt.

Hans Utne sagde, at hand seeneste Rettens holdelse i sag[en] havde forløbet sig, begierede sag[en] til neste ting udsat, for at oplysse, hvad hand til Fattig Com/m/ission[en], og altsaa til Provsten har betalt.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse, efter de af Hans Utne Utne!! anførte grunde, vorder til neste ting end nu en gang billiget.

Bøygde Procurator Traa gav tilkiende, det Hans Utne og Peder Diønne har ladet stevne med muntlig varsel til dette Ting Jon Ørjansøn Diønne, betræffende En halv tønde sæde Korn som Hans Utne i nest afvigte aar kiøbte af den indstevnte, og betalte den, til Peder Diønne i dette aar at saa, og som Peder Diønne ei bekom Kornet, blev hands agger usaaet ligende lenge over den Rette sæde tiid, ham til stoer skade. altsaa er bem:te Jon Diønne indkaldet, Dom at modtage til at levere Kornet in Natura, og betale Peder Diønne dend tagende skade med 12 rd:, samt Processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte Jon Diønne møtte, tilstod varselen og sagde, det Peder Diønne har bekom/m/et Kornet i Rette tiide. En halv tønde blev beg[i]eret, en halv tønde er betalt, og en halv tønde er leveret Peder i Rette tiid.

Traa for Citanterne sagde, det at den indstevnte har oppebaaret 16 Mrk: for en heel tønde Korn, som hand lovede strax at levere Peder Diønne til sæde Korn, men leverede ickun en halv tønde, og den anden halve holdt tilbage.

dend indstevnte svarede: det hand bekom af Hans Utne 8 Mrk: for et heste Foster, som Hans Utne var Comparenten skyldig, og 8 Mrk: for en halv tønde sæde Korn, som Hans Utne Kiøbte til Peder Diønne.

Traa anmerkede at den indstevnte saa freck og haarnacket benægter og fragaar den Reene sandhed, derfor var nødsaget at begiere sag[en] til neste ting udsat.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Halsteen Torgiersøn gav tilkiende, det ham ved Odel og Aastæds Dom afsagt 10 Maij 1771 paa gaarden Twet, er tilDømt Odel og Løsnings Retten til en deel i sam/m/e gaard, og hands Farbroder Aad Halsteensøn tilDømt at imodtage Løsnings penge 133 rd: 2 mrk: for en halv Løb jord i gaarden Tvet, og dend at hiemle Citanten med lovlig skiøde, og gaarden at fravige. men som hands Farbroder Aad Halstensøn ei har vildet modtage Løsnings penge og Dom/m/en opfylde, har hand til dette Ting med muntlig varsel indkaldet benævnte hands Farbroder Aad Halsteensøn Twet, her inden Retten at modtage Løsnings penge og Dom/m/en at opfylde. i mangel der af, da at anhøre og modtage Dom, det dend ergangne aastæds Dom af 10 Maij 1771 til Execution vorder fornyet. til dend ende hand sam/m/e lagde i Rette, og vilde fornem/m/e om hands indstevnte Farbroder Aad Halstensøn møder. dend fremlagde Doms finale afsigt er saa lydende.

dend indstevnte Aad Halstensøn møtte, da Citanten tilbød ham inden Retten Løsnings pengene, og lod see at der var penge.

Aad Halsteensøn svarede, det hand tog ei imod Løsnings penge uden hand fick alt hvad hand hos Citantens Fader havde at Fordre, som er 34 rd: 3 mrk:

Citanten svarede, hand havde intet med hands Faders Affaire at skaffe, havde ei heller af hands Fader for ham noget at betale, og altsaa paastod den i Retten fremlagde Dom til Execution fornyett.

Da blev saaleedes Kiendt, Dømt og

Afsagt,

den fremlagde Odel og Aastænds!! Dom af 10de Maij 1771 vorder i alle dends ord, puncter og Clausuler fornyet.

De Laugrettesmænd som Rettens tilstundende aar 1772 skal betiene bleve opnevnte, og ere Østen Mæland, Siur Sexe, Lars Berven, Johan/n/es Branstvet, Helje House, Helje Sexe, Knud Seim og Wætle Horre, alle Nye.

Fogdens Fuldmægtig lod inden Retten til examen oplæsse ligesaadan/n/e documenter som ved Jondahls Tinget findes specificeret. Landskattens Restanse var 165 rd: 3 mrk: 15 s: og Extraskat: Restanse 1567 rd: 71 s: om alt hand var Rettens attestation begierende, som blev billiget.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, derfor blev dette Ting ophæved.

1772

.....

1773

(1773: 26)

Anno 1773, dend 13de Febr:, blev Retten betiendt paa Gaarden øvre Wiig i Østensøe Tinglag og skibreede, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, sc: Johan/n/es Siursøn øvre Wiig, Germund Nedr: Wiig, Brigt ibdm:, Lars ibdm:, Torbiørn ibdm:, Ole Nielsøn Østensøe, Siur Moe, Ole Arnesøn ibdm:, til en Extra Rettes holdelse i følge dend Constituered Stiftamtmand, Etats Raad Bagers Ordre af 19de Januarj nest forhen, grundende paa Hr:

Oberster Kræbers skriftlige forlangende af 15de Januarj, med indlagde skriftlige Qvæstioner, der alt er saa lydende. for at afhøre Ragnilda Mathiasdatter Fladebøe, betræffende det Drab paa Christen Haldorsøn, hvor om Ragnilda[s] broder, Musqveter Wiching Mathiasøn vorder sigtet. alt til et lovskicket Tingsvidnes erholdelse.

Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig fremsstillede for Retten Ragnilda Mathiasdatter Fladebøe, som af Dom/m/eren blev formaaet at have Gud og sandhed i hiertet, og efter den i sag[en] forhen aflagde Eed, at svarede!! (svare) til de fremsatte

1773: 26b

1773.

Qvæstioner.

Ragnilda Mathiasdatter Fladebøe til første Qvæstion svarede: hun hørte det ved Kircken iblandt Folket, kand ej Navngive nogen. til 2den qvæstion svarede: havde ej hørt anden grund eller aarsag, en[d] at Folcket sagde det Niels hesteskiærer havde gaaed den vei. Retten tilspurte vidnet for det 3die: om Niels hesteskiærer er Boen[de] paa Woss, eller hvor hands tilholdstæd er. Resp: Niels hesteskiærer er en omstrippende, vides ej det hand haver noget vist eller fast tilholdstæd. at saaleedes er passeret, bevidnes under min haand. ett.

Dend 29de Apriil blev paa Kingtserwiig skibreedes Almindelig Tingstue paa Gaarden Utne, efter Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels forlangende, q <q og Hr: Stiftbefalingsmand: ordre af 21 hujus, saa lydende>, holden Et Extra Ting, da Retten blev beklæd med efterfølgende Laugret, sc: Christopher Langesetter, Thomas Hougstvet, Jon Swensøn ibdm:, Ole Hougse, Peder Hougse, Niels øvre-Qwale, Iwer Anfindsøn Lofthuus, og Ole Jonsøn ibdm:

for Retten fremstoed Lensmanden Jon Torchelsøn Hougse, som befulmægtiget af Actor, Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, og gav tilkiende: det velbemelte Hr: Kam/m/er-Raaden ved skriftlig [stevning] af 6de hujus til den/n/e tægtedag har ladet stevne og indkalde de tvende Søskene Wiglich Odsøn Qwæstad og Begga Odsdatter for bedrevet aabenbare Blodskam og Barne avling, her inden Retten at vorde Examineret, dernæst Dom at modtage til undgieldelse. saa er og ved muntlig varsel indkaldet Malificanternes beskickede og anbefalede Defensor Haldor Helleland. vil fornem/m/e om samtlig indstevnte møder, og ellers Reserverede [sig] sin i Rettesettelse og paastand at fremsætte, naar sag[en] er Examineret og oplyst. lagde i Rette til Actens følge, den af Actor udstæde skriftlige stevning. sam/m/e blev oplæst og er saa lydende.

de 2de indstevnte, Wiglich Odsøn Qvæstad med Søster Begga Odsdatter, blev fremstillet for Retten, tilligemed deres anbefalede Defensor Haldor Helleland, der Alle Vedtog lovlig Varsel. da Defensor fremlagde sin Constitution af 6te April dette Aar, saa lydende.

Først blev examineret Wiglich Odsøn Qvæstad, som sagde sig at være Gam/m/el 28 Aar, er fød af ærlige ægte Forældre, Faderen Od Qvæstad, som lever og boer her i Præstegieldet, og Moderen Aase Pedersdatter, der ligeledes lever, og ere Jordebrugende Bønder Folk. Hand, Wiglich Odsøn, fremdeles tilstod, ey at have lært Noget Handværk, men er opdragen af sine Forældre til Jordebrug. Videre tilstod, at have bedrevet den Grove Synd i at have besvangret sin kiødelige Søster, da de begge ere avlede af en Fader og Moder. Vidste intet til forsvar mod den af ham bedrevne Gierning, andet end hand bad Gud og Kongen om Naade, og bad at Øvrigheden og Almuen vilde beede for ham om Guds og Kongens Naade.

Defensor sagde, det hand for Nærværende Tiid ey havde Noget at erindre, men naar Søsteren var examineret, vilde hand anmelde det hand til Sag[en]s oplysning havde at forestille.

dernest blev fremkaldet Søsteren Begga Odsdatter, tilstod at være 22 Aar gam/m/el, og at Wiglich Odsøn er hendes fuldbroder, begge fød af en Fader og Moder, der er Bønder Folk, og at bemelte Wiglich Odsøn har besvangret hende, og at hun ved ham er frugtsom/m/elig, og

venter sig i Barsel 4 Uger efter Korsmisse /: er 3de Maij :/, havde intet videre at sige, bad Gud og Kongen om Naade.

Actor i Rettelagde Sogne-Præstens Attest af Dags dato, og ellers forestillede, at saasnart den/n/e bedrevne Gierning for ham var bleven aabenbaret, har hand strax Nødsaged, ladet disse 2de Personer arrestere, og da det er i Almuens pløye og Saae Tiid, falder det Almuen heel besværligt at holde Vagt over dem i disse Meget Vanskelige Tiider, derfor, om Defensor Noget vilde forestille til Sag[en]s forhaling eller Udsættelse, protesterede hand kraftigst mod Sag[en]s forhaling, og ønskede Sagens skyndige Afgiørelse.

Defensor gav tilkiende, det hand med Mundtl: Contra-Stævning, under Lovens faldsMaal, har indkaldet en deel Vidner til Sag[en]s oplysning om disse 2de Søskende, deres store Vankundighed og Simplicite, ia vel Mueligens ey at være af saa sund Forstand som kand Æskes af et oplyst Men/n/eske. sam/m/e Vidner at Anhøre, har hand ladet lovligen indkalde Actor. Vidnerne hand agter at føre, er Siur Jærandsøn Maachestad, Ole Tollevsøn Naae, Tollew Olsøn ibdm:, Siur Wiglichsøn Maachestad, Siur Olsøn Reisetter, Christen Christensøn Naae, Helje Odsøn Qvæstad, Johan/n/es Odsøn ibidm:, Ole Odsøn ibidm:, \og/ Wiglich Olsøn Reisetter. Vil fornem/m/e om de indstevnte Møder.

Actor tilstod den/n/e Mundtlig Contra Stævning at være ham lovl: forkyndt, forbeholdt sig, om hand fandt det fornøden, Qvæstioner til Vidnerne at fremsætte.

de samtlig indstevnte Vidner mødte alle; Eedens Forklaring blev Dem forelæst, og af Dom/m/eren formaned at blive ved Sandhed.

1te Vidne, Siur Jærandsøn, boende paa Gaarden Maachestad, sagde sig gam/m/el 40 Aar, efter aflagde Eed Vidnede til Qvæstioner af Defensor fremsatte, saasom 1mo: om hand ikke enten med ord eller Gierning har fornum/m/et at Wiglich Odsøn har været fra sin Fornuft? Resp: Hand var med

1773: 27

1773.

Vidnet for 2 Aar siden, tillige med Ole Tollevsøn og Tollef Olsøn \Naae/ paa Reise Øster paa Tellemarken, da gik hand, Wiglich Odsøn, fra dem en Morgen gandske tiilig, og var borte omtrent ½ Tiime, og da hand kom tilbage, spurgte hand Ole Tollefsøn Naae om hand ikke havde faaet en Reenshuud, som hand skulde have hos Een der paa Stædet, hvortil hand svarede ham Nej. Da blev hand, Wiglich Odsøn, Noget Underlig af sig, sprang i tund, kastede op og Need hvad hand havde i Hænderne, og bar sig ad som Een der ikke vidste Noget af sig, saa at baade Vidnet og de Andere som vare med i følge blev forskrækkede over ham, og da de var kom/m/en et støkke paa Veien hiem efter, siger Ole Naae til Vidnet, ieg troer Wiglich var Gal, hvortil hand svarede ham, ieg troer hand er alt for Meget Gal. 2do: om Vidnet kand erindre at Wiglich havde beedet dem om at søge efter Nogen Reenshud, eller og om hand talte dette i raserie? Resp: Hand havde ikke beedet dem søge efter Nogen Reenshud. Veed ey Videre at svare af hvad Aarsag eller paa hvad Maade hand spurgte om den. 3tio: om dette passerte i Drukkenskab, eller om hand, Wiglich, var ædrue? Resp: De hverken saa eller Vidste af Nogen Drukkenskab. {Parterne havde ey Videre at tilspørge} 4to: om Vidnet ikke Veed at Begga Odsdatter har været meget Eenfoldig og tossagtig? Resp: Ja, Alle i Bøygden der omkring, og hvem som kiender hende, har holdt hende for et Meget Eenfoldigt og tossagtigt Men/n/eske. 5te: om Vidnet ikke kand forklare, at da Gierningen blev aabenbaret, da tog hun sig det ey Nær, men {Aad og} drak {sit} og Aad sit fulde Maaltiid, og gik til sengs uden at man hørte hun Ankede sig derover, og sov Roelig? Resp: Jo, det er saa. Parterne havde ey Videre at tilspørge Vidnet.

2de Vidne, Ole Tollefsøn, boende paa Gaarden Naae, sagde sig Gam/m/el 59 Aar, og efter aflagde Eed Vidnede i et og alt Conform med første Vidne ligesom det forklaret har. Parterne havde ey Noget at tilspørge Vidnet.

3de Vidne, Tollef Olsøn Naae, sagde sig Gam/m/el 23 Aar, efter aflagde Eed Vidnede ligesom første og Andet Vidne forklaret har, undtagen at hand ikke hørte de ord som Ole Naae sagde til første Vidne, sc: ieg troer Wiglich var Gal, med videre som da blev talt og svaret af Siur Maachestad.

4de Vidne, Siur Wiglichsøn Maachestad, sagde sig Gam/m/el 32 Aar, efter aflagde Eed Vidnede: til 1te Qvæst: Resp: Vidnet har været Nogle Gange med ham paa Reiser, som en gang til Stavanger, og en gang til Kongsberg, og har Vidnet syntes som hand, Wiglich Odsøn, var Noget Underlig af sig, og spurgte Vidnet ham, den gang hand var med ham i Stavanger, hvad som fattedes ham, da hand bar sig saa ad med Graad og Elendighed, hvor til hand svarede, hand Vidste ikke hvad som fattedes ham, og hand, Neml: Vidnet, kunde slet ikke hielpe ham, og forklarede Vidnet at det er omtrent 4 eller 5 Aar siden dette passerede. lige det sam/m/e passerede med ham da Vidnet for 2 eller 3 Aar siden var med ham paa Kongsberg. Defensor Haldor Helleland frafaldt de øvrige til første, Andet og 3die Vidne fremsatte Qvæstioner, og for det 2det tilspurgte Vidnet, om hand ikke Veed at Begga Ods Datter er et af de Eenfoldigste og taabeligste Men/n/esker, som skal regnes for at have sin Forstand? Resp: Jo, det er Noksom bekiendt for Alle som har Kiendskab til hende. Parterne havde ey videre at tilspørge Vidnet.

5te Vidne, Siur Olsøn, tiener hos sin Moder paa Gaarden Reisetter, sagde sig Gam/m/el 31 Aar, efter aflagde Eed Vidnede til den for de Andere Vidner fremsatte 1te Qvæst: ligesom Vidnet Siur Wiglichsøn forklaret har, da hand, Vidnet, sam/m/e tiid var med paa Reise til Stavanger. 2det: om Vidnet ikke fornam, da de var sam/m/en i Havs Nød, at Wiglich Odsøn var fra sin Forstand? {Resp: Ja} og om hand ikke holder for at det var Aarsag til hans Raserie siden? Resp: Jo, det er saa med Sandhed, thi efter at de havde sat til {og} med deres Fartøy, og de var kom/m/en i land, vilde hand springe paa Søen for at bierge en Kiiste, og i øvrigt bar sig ad som hand var ganske fra sin Forstand. 3de: hvorledes Hun, Begga Ods Datter, bar sig ad da den/n/e hendes {Løsagtigh} grove Synd blev Aabenbaret? Resp: Som Vidnet boer paa Neste Gaard der ved, blev hand hentet derhen, og fornam Vidnet ikke at hun gav sig der for i mindste Maade, men det var ligesom det ikke kom hende ved. 4to: Om ikke hand, som i Nabolaget, holder hende for det taabeligste og Eenfoldigste Men/n/eske som kand regnes for at have Forstand? Resp: Jo, det er hun bekiendt for hos Alle.

6te Vidne, Christen Christensøn Naae, sagde sig Gam/m/el 40 Aar, efter aflagde Eed Vidnede: 1mo: om hand ikke Veed Noget at forklare om Wiglich Odsøns Daarskab enten i Gierning eller ord? Resp: Veed slet intet at forklare om Wiglich Odsøn, saasom hand hverken paa Reiser eller ved Andre Leiligheder har været i omgiængelse med ham, men hvad Hende, Begga Ods

1773: 27b

Datter, Angaar, da forklarede dette Vidne det sam/m/e i et og alt som de Andre foregaaende Vidner forklaret haver.

Defensor Haldor Helleland sagde, det hand holdt det ufornøden at afhøre fleere Vidner, saasom de ey kand Vidne Andet end det sam/m/e som Alle de Andre afhørte Vidner har forklaret, og derfor de øvrige Vidner frafalder.

Actor sagde, det hand ey fandt Noget at tilspørge de afhørte Vidner, men sluttede Sag[en] under Dom efter Lovens 6 Bog 12 Capit: 14de Art:

Defensor forestillede det Vidnerne har oplyst at Begga Ods Datter er et Vankundig, taabelig og Eenfoldig Men/n/eske, og at hand, Wiglich Odsøn, ey er ret forvaret i Hovedet, hvilket hand og med den heele Almue, om fornødiges, kunde beviise, men synes at de førte Vidner ere tilstrækkelig Nok i Sag[en], derfor submitterer sam/m/e under Dom i forventende af Høy Kongl: forbarmende Naade.

Retten tilspurgte begge Parter om De havde Noget meere at forestille før end Dom gaar i Sag[en]? Hertil de begge svarede Nei. q <q Retten tilspurgte Lensmanden med Almuen om det var dem bekiendt at disse 2de Maleficantere eyede Noget. hvortil den tilstæde værende Almue enstem/m/ig svarede Nej, saasom de stedse havde tient deres Forældre for Kost og Klæder>

Da blev af Sorenskriveren og Laug Rettet saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

De tvende Søskende, Wiglich Odsøn Qwæstad med Søster Begga Ods Datter, /: Hun Grov frugtsom/m/elig :/ har begge Ustokket, Ulokket og Ublokket tilstaaet at have begaaet Blodskam og Avlet Barn sam/m/en. Hun tilstaaet, at det Foster hun er frugtsom/m/elig med, er avlet ved hendes Broder, benævnte Wiglich Odsøn, det hand og tilstaar at være sin Søsters Barne-Fader, og at de begge ere fuldsøskende, avlet af en Fader og Moder; Thi Kiendes for Ret, det Wiglich Odsøn Qwæstad med Søster Begga Ods Datter efter Lovens Pag: 972 Art: 14de, bør miste deres Hoved ved Sverdet, og deres legemer at begraves i Kristen Kirkegaard. Men, da det er oplyst ved Vidner, hvorom Sogne-Præstens Attest giver Noged tilkiende, det Wiglich Odsøn ey er aldeeles ved den fulde Forstand, og at Begga Ods Datter er et Vankundig, Eenfoldig og meget taabelig Men/n/eske, det den/n/e Ret Noksom i Dag har erfaret og Observeret; Saa indstilles allerunderdanigst den/n/e Dom til Kongens Allernaadigste Medlidende, forbarmende, Milde og hellige Naade.

Efter at den/n/e Dom var afsagt, blev Malificanterne tilspurgt, om De med Dom[men] var fornøyet, eller forlangede den til Ober-Retten paaAnket. Defensor med de tvende Malificantere svarede: det De ey forlanger Nogen Appel, Men beeder om Kongens Naade.

Dend 3 Maij blev Retten betiendt paa Gaarden Rondestvedt, beligende i Gravens Præstegield og Ulwiig Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, der efter Loven er opnævnt, sc: Niels Rønnestrand, Berge Traa, Aslach Ourdahl, Iwer øvre Leqwe, Richol Torblaa og Michel Haaem. nærværende Lensmanden Niels Thronsøn Rønnestrand.

Hvorda for Retten fremstoed, de den/n/e gaards tvende beboere Tosten Magnussøn og Magnus Olsøn, og gav tilkiende, det de i god Kierlig Enighed havde skift gaarden dem imellem, inden og uden gierdes, skov og Mark. begierede det Retten vilde Needsette Marckeskield efter den anvisning de i følge deres forening vil giøre. og som Helje Haaem med sin Eiendom i udmarcken her til anstøder, saa ere de og med ham forenede om Marckeskieldets Needsettelse. til den ende benævnte Helje Haaem med svoger Anfind Torblaae møtte for at giøre anvisning tillige med hoved Parterne, hvor og paa hvilcke stæder Markeskieldet skal Needsettes. i anleedning af dette tilførte, vedtog Rettens Persohner strax Marckeskieldet at Needsette efter Parternes anvisning.

og begyndes da først med hiem/m/e Marcken.

Needen ved søen i en jordfast steen hugget et Kors, sam/m/e viser op efter en gam/m/el almands vei til gaardens huusser ved Floers Noven udj et skarv, der hugget Et Kors. den/n/e benævnte er indhægnet med 9 skieldsteene og 4 glopper, men veien bytter, Tosten eier paa den Nordre, og Magnus paa Sør siden af disse Mercker.

Fra bem:te Kors ved Floers-Noven efter veien i Thuunet, der hugget et Kors udj bergskarv, sam/m/e visser efter veien op oven for Loftet, der udj skarv hugget en Kors som visser efter veien i tvende jordfaste steene, hvor udj blev i en hver hugget En gloppe, som visser op til Bøegierdets Leed, i en jordfast steen hugget En Kors, som er ende Mercket. Tosten Eier paa Nordre, og Magnus paa Sør siden af disse Mercker.

De gamle huusse skal blive staaende som de nu staar, urørte, og en hver beholder sine huuse saaleedes som de nu haver dem.

Ved Wichnes bydet!! (byttet), udj Kalvegierdet, der needsadt En skieldsteen, som viiser i lige linie udj tvende andere skieldsteene og en gloppe, fra den sidste skieldsteen gaar byttet efter den gamle Bøegierdemoe og hen til Bøegierdet, sam/m/e Bøegierdemoe blev indhægnet med trende glopper, trende skieldsteene og En Kors, som er ende Mercket. Tosten Eier paa Westre, og Magnus paa Østere siden af disse Mercker. men Tosten skal om vaaren have fri beite der, saa lenge de beiter paa hiem/m/e bøen, saa Magnus der ej maae indhægne sin Eiendom.
fra sidst bemelte Kors

1773: 28

1773.

Ved Bøegierdet, gaar Byttet efter Bøegierdet, som bytter imellem Parterne, indtil Bøegierde Leedet. Magnus Eier Østen for Bøegierdet skov og Marck, og Tosten Eier Bøen med skov og Marck, undtagen furre skoven under Bøegierdet, den Eier Magnus.
Som hiem/m/e Marcken saaleedes er afgiort, forføyede vi os til udmarcken..
oven for Bøegierde Leedet efter veien udj tvende jordfaste steene hugget glopper, som visser op efter veien i en jordfast steen, der hugget en Kors som visser op efter veien til Wasmyr Ossen, i en jordfast steen hugget en Kors. imellem disse tvende sidst benævnte Korser blev hugget en gloppe. den sidste Kors visser op over Wasmyren efter en bæck, der paa Wasmyren sadt en skieldsteen, som visser op efter sam/m/e bæck, i en jordfast steen hugget en Kors, som visser efter sam/m/e bæck til den anden jordfast steen, der hugget en Kors, sam/m/e visser op i en Bergnolde, der hugget en Kors, sam/m/e visser op til Wattetvedt byttet, der needsat en skieldsteen, som er ende Mercket. Magnus Eier skov og Marck paa dend Nordre, og Tosten Eier skov og Marck paa den Sør siide af disse mercker.
J Dahlen uden for Lille Furre hougen, i en jordfast steen hugget en Kors, som visser need efter Dahlen udj trende efter hin anden huggede glopper, der visser Need i en skieldsteen, sam/m/e visser Need til allemands veien, udj en steen der hugget en gloppe, sam/m/e visser efter veien til Tøm/m/er løbet, efter sam/m/e vei er hugget trende glopper. siden gaar byttet fra Tøm/m/er løbet ud i en jordfast steen, der hugget en vinckel gloppe, som visser op efter Biørnberg-bæcken udj et skarv, der hugget en gloppe, som visser efter sam/m/e bæck i en jordfast steen, der hugget en gloppe, sam/m/e visser op efter bæcken i en jordfast steen, der hugget en gloppe, som visser op i Biørnberg-Ossen, som er ende Mercket. Magnus Eier paa Sør, og Tosten paa Nordre siden af disse Mercker.
Ved det yderste Widenæs-løbet, Needen ved Søen i et skarv hugget et Kors, som visser op efter løbet, i et skarv hugget en gloppe, som visser efter sam/m/e løb op til en steen i Mitlie-Veien, der hugget en vinckel, sam/m/e visser ud efter veien i trende efter hin anden huggede glopper, den sidste gloppe visser ud til Grimedahls-løbet, i et skarv hugget en vinckel, som visser op efter Grimedahls løbet, i en jordfast steen hugget en gloppe der visser op til Haaems-byttet. Magnus Eier paa Westere, og Tosten paa Østere side af disse Mercker.
Saaleedes er da udmarcken af Beboerne skift, dog skal Magnus have Løvskov hos Tosten, som er fra en bæck uden for Qwidenæs og op efter bæcken til Store furre Dahls bæcken, og saa efter bæcken, saa høyt op, at det svarer for Widenæs løbet, der fra til Store furre kløven. paa Sør siden af den/n/e Destance maae Magnus hugge løv, og skal Eie all løvVeed.
Som de tvende Rondestvedt Beboere, efter deres anvisning, har faaed Marckeskieldet Needsadt, saa begav vi os hen, efter Parternes anvisning, at needsette Marckeskield imel: Rondestvedt og Haaem.
Fra Lille Furrehoug-Kleiven, hvor der er en gam/m/el Kors som visser i en jordfast steen, der hugget en gloppe som visser i Sør. den visser i sam/m/e linie i en skieldsteen. den visser alt i Sør i anden skieldsteen. den visser i Biørnberg-Ossen, udj en jordfast steen hugget en Kors, sam/m/e visser efter veien i en jordfast steen, der hugget en gloppe, som visser efter sam/m/e

vei i tvende efter hin anden huggede Klopper, der visser efter veien i Store Furreh[o]ug Kleiven, der hugget en Kors som visser efter veien i Sør udj en jordfast steen, der hugget en gloppe, der visser til en gloppe udj en Bergnolde, den visser atter i Sør i en Bergnolde, der hugget en gloppe, der visser efter Bergrusten til Haaems byttet. dette er Marckeskieldet imellem Rondestvet og Haaem.

som intet videre var at forette, bliver at beregne den/n/e foretnings bekostning, som er, Sorenskriverens skyds fra Woss til Hestham/m/er 4 ½ Miil til lands [og] vands, 6 mrk:, tilbage igien eftergives formeedelst en anden forretning. skyds fra Hestham/m/er her til aastædet, diet penge for 2de dage, 1 rd: 2 mrk:, Fogden for mænds opnævnelse 1 rd:, incaminations penge 5 mrk: 4 s:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk:, er 2 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 9 rd: 1 mrk: 4 s:, som blev betalt,

og saaledes den/n/e foretning sluttet.

Dend 12de Maij blev Retten betiendt paa Gaarden Wiigene, beligende i Kingtserwiig Præstegield og Kircke sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Haldor Helleland, Christopher Langesetter, Thomas Hougstvet, Jon Swensøn Hougstvet, Ole Hougse, Peder Torchielsøn ibdm:, Iwer Lofthuus, og Ole Jonsøn ibdm:, nærværende Lensmanden Jon Hougse,

hvorda for Retten fremstoed Jon Larsøn øvre Qwale og gav tilkiende, det hand med muntlig stevning nest afvigte aar for Juel, til Jorde Tirsdagen indeværende aar, og siden til den/n/e Tægte dag, har ladet stevne og indkalde Ølwer Siursøn Berven paa sin huustroe Christj Ørjansdatter[s] vegne, at møde her for Retten til at anhøre hands, Citantens, breve og bevisligheder, betræffende hands formeentlige Odels Ret til En halv Løb smør med vahre indberegnet,

1773: 28b

1773.

som er den/n/e gaards fulde skyldsætning, med Bøxel og herlighed. der om Dom at anhøre til at modtage Løsnings penge 90 rd:, og sam/m/e ved lovlig skiøde at overdrage. og endelig at blive Dømt til at betale den/n/e processes omkostning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder. og om hand i mindelighed vil modtage Løsnings penge, til dend ende hand sad i Retten en pung med penge, som hand sagde at være 80 mod 90 rd:

Dend indstevnte Ølwer Siursøn Berwen møtte paa sin huustroes vegne, som ælste Broderdatter, og sagde, det hand tilstod lovlig varsel, men imodtog ei de anbudene penge, der i disse tiider vilde \lade/ forslaae for en Odels jord.

Citanten tog de anbudene penge i sit eget giem/m/e. og lagde i Rette 1°: Et skiftebrev af 7de Septbr: 1744, men sam/m/e fantes forandret saaleedes: at det andet 4re tal under Cronen var over smurt med bleck, at det ej skuld sees, men som sam/m/e var trøckt, var det godt at see, naar det holdes mod dagen. lige saa i foretningen, det andet skrevene 4re tal Raderet til Et tal. dend skifte foretning er holdet efter sal: Jon Ørjansøn Diønne, som var Citanten[s] Farfader, og dend indstevnte Christj Ørjansdatters Farfader, hun af ælste broder, og Citanten af yngste broder. af dette skiftebrev indrages i agten!! (acten) arvelinien og alt hvad sam/m/e taler om den/n/e paastevnte jord, som efter skiftebrevet, eller en Fogden paategned forklaring, skal være 1 pd: smør, 2 f:skind. her Extraheres sam/m/e. dernæst Citanten lagde i Rette {af} et skiøde af 4de Nowbr: 1741, til hands Fader Lars Jonsøn øvre Qwale, paa den/n/e Gaard Wichene. udj sam/m/e skiøde er anført som hiemmel oven anførte skiftebrev af 7de Septbr: 1744, men der udj er atter det sidste 4re tal Raderet til Et Tall. for det andet, skal være skrevet under skiødets dato en heel deel, som er insigneret, sam/m/e insignerede skrift er atter Raderet, og da papiiret der ved er gaaed i støcker, saa det uretfærdige Men/n/eske, der

sam/m/e har giort, ej kunde faae det paaskrevene ud, er det saaleedes besmurt med bleck, at man ei kand det læsse. end videre lagde hand i Rette et skiftebrev efter hands Fader Lars Jonsøn øvre Qwale, begyndt dend 13de Augustj 1754, der udj er atter en Extract indført af det Rette skiøde hands Fader har haft paa Wiichene, som skal være dateret 4de Nowbr: 1744, men det sidste 4re tal ligeleedes Raderet til Et tal. dernæst lagde i Rette en Bøxel seddel af 2de Nowbr: 1750, til beviis det hands Fader har bort bøxlet den/n/e gaard Wichene. til sidst lagde i Rette et af ham selv forfattet og underskreven skrift, bilagt med lovlig stemplet papiir, uden datis, der er alt er saa lydende. og paastod hand Dom.

Dend indstevnte Ølwer Siursøn Berven for sin huustroe Christj Ørjansdatter lagde i Rette til actens følge Et skiøde af 23de Maij 1707 paa 18 mr: smør, 1 ½ f:skind her udj Wichene, solgt til Jon Ørjansøn, som var begge Parters Farfader. 2°: et skiøde af 8de Januarj 1757 paa 1 pd: smør, 2 f:skind her udj Wiichene, indløst af Jon Ørjansøn, som {var} \er/ broder til indstevnte Christj Ørjansdatter. 3°: et Odels Mageskifte brev af 25de Maij 1767, obrettet!! imellem de 2de Brødere Jon og Asbiørn Ørjansøn/n/er, hvor efter Asbiørn er bleven Eier for dette gods i Wichene. og endelig, 4to; Et arveskiftebrev, begyndt dend 14de Maij 1771, og sluttet dend paafølgende 25de Septbr:, efter Ørjans Jonsøn Diønne med søn Asbiørn {Jons} Ørjansøn, Fader og broder til indstevnte Christj Ørjansdatter, hvor efter hun arvelig er tilfalden gaarden Wichene. hvor efter hand Submiterede sagen Dom. det fremlagde bliver her indført, og en Extragt af skiftebrevet saavel om arvelinien som jordegodset.

Afskeediget,

Da de af Citanten i Rette lagde breve ere Raderede og forfalsket, saa de ingen fidem kand have. desuden, at ingen af de ved Parterne fremlagde breve fuldkom/m/en oplysser, hvor Odelen til Wichene egentlig er, saa tilholdes [og] paalegges begge Parter, at forskaffe i Retten fremlagt til sag[en]s Retfærdig paaDøm/m/ende. skiftebrevet af 25de Octbr: 1703. skiødet til Lars Jonsøn øvre Qwale af 4de Nobr: 1744, som nu er tilbage holdet, fordj de andere breve er forandret efter skiødet af 4de Nobr: 1741. item dend foretning passeret her paa Wichene dend 27de Apriil 1756, hvorom skiødet af 8de Januarj 1757 taler, at her skal være skeet et forlig og Kiendt paa Odelen. disse breve, der alt af Rettens Bøger er at erholde, haver Parterne at fremlege, med fleere breve om haves, der sag[en] kand oplysse, paa det en Retfærdig Dom, imod forfalskede breve, kand vorde afsagt. til den ende sag[en] udsettes indtil dend 27de Septbr: indeværende aar. da Parterne haver at møde her i Retten med de her benævnte breve, og fleere om bekom/m/es kand. da her skal vorde Dom afsagt efter Loven. og betaler Citanten den/n/e Session, saasom Sorenskriverens skyds fra sit hiem til gaarden Hestham/m/er 3 Miile til lands og 1 ½ til vands med 1 rd:, hiem igien eftergives formedelst en anden foretning. skyds fra Hestham/m/er og her til aastædet har Citanten besørget, og tilbage besørger. den/n/e dags forretning 2 rd:, diet for en Reisedag 4 mrk:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 4 mrk:, Lensmanden for Laugrettens tilkaldelse, og at gaae Rettens middel til haande, 1 rd:, tilsam/m/en 6 rd: 2 mrk:, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Den 14de Maij blev Retten betient paa Gaarden Rogde, beliggende i Kingtzerviigs Præstegield og Ullensvangs Kirke-Sogn, med efterfølgende Laug Ret som efter Loven er opnævnt, Sc: Christopher Langesetter, Lars Tostensøn Mochestad, Jacob Reisetter, Niels Knudsøn Rogde, Peder Isachsøn Mochestad og Siur Jærandsøn ibidm: Nærværende Lensmanden Jon Hougse.

Hvorda for Retten fremstod Aschild Wiglichsøn Sexe, Lensmand paa Lysse-Closter-Godset, og gav tilkiende, det hand som Eier til 1 Pund 23 15/16 Mrk:r smør her i Gaarden Rogde efter Auctions skiøde af 26de Septbr: 1771, til den/n/e Tægte Dag med Mundtlig Varsel her til Aastædet har ladet indkalde Aad Halstensøn Tvedt til den/n/e Jordeparts Huusers besigtelse,

siun, Grandskning og Taxation, betræffende deres brøstfældighed og hvad de kand være Værd, at være Nærværende ved den/n/e Rettens lovlige behandling, samt der ved

1773: 29

1773.

at erindre det lovlig Nødvendige hand ved den/n/e Forretning finder tienlig. Anviiste Laugtings Dom af 13de Febr: 1771, \hvor ..ntet er ham tildømt/, og ellers fremlagde det Citerede Adkomst brev. vil fornem/m/e om den indstevnte Møder. det fremlagde er saa lydende.

den indstevnte Od Halstensøn Tvedt blev 3de Gange paaraabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Tosten Henrichsøn Jordal og Tommes Wiglichsøn Berge afhiemlede Stævningen at være Od Halstensøn for hans Boepæl paa Gaarden Tvdt lovlig forkyndt udj hans Søster Gunnilde Halstens Datters paahør, som lovede at sige ham det, siden hand selv ey var tilstæde.

Citanten begiærede og paastod den/n/e Forretnings fremgang, da hand vilde giøre Anviisning paa de den/n/e part tilhørende Huuser. Da blev os anviist.

1mo: Een Stavløe med Muret Floer under. Muurene til Needfalds, Taget brøstfældig og vil Afrives. Baaserne og Gulvet i Floeren forraadnet. {halv} det som i Huuset {ansees} enten til dette eller Andet huus {for} \er/ godt \og kand bruges/ af Staver, sperrer med videre, ansees i Værd den halve deel der af som ikkun tilhører Citanten, for	10 rd: 0 mrk: 0 s:
2do: Eet smale Fioss, Muurene gandske forfaldene, brøstet ned til Sønner!! (Sønder,?) Tøm/m/eret Reent bedærvet, det som af Tøm/m/er kand bruges er Værd, da Taget er saa brøstfældig at det og maae Afrives	3
3tio: Een Underbue med Loft over, der udj brøstet needen og oven til Tøm/m/eret forraadnet, Taget vil Afrives, det som er godt og kan bruges af Tøm/m/er og Sperrer ansees Værd den halve deel som ikkun Citanten tilhører	6
4to: Halvedeelen udj en Røgstue. Taget brøstfældig. Noget af Svillerne forraadnet. under Stuen er Kielder, hvoraf og halvedeelen følger med; dette Huus kand staae endnu Nogen Tiid ved at blive omværet. Tøm/m/eret, sperre med videre som deri findes godt, Vurderes til	12
5to: Een gam/m/el Reent forraadnet Heste-Stal, der ey kand bruges til andet end brende Veed, er Vurderet for	1
For det 6te blev angivet det {Citanten} \ den/n/e Jordepart / var tilhørende halve deelen udj et Jldhuus, der formeedelst dets brøstfældighed blev afreevet førend hand fik Gaarden, og fandtes der af ikkun 5 smaa stokke, som blev Vurderet for	4
Summa den/n/e Jordeparts tilhørende Huusers Værdie	31 rd: 1 mrk: 4 s:

Endnu blev angivet det den/n/e Jordepart havde været tilhørende et lidet gam/m/elt forraadnet Sæhl-Huus som stod paa Vaar-Stølen, men af Field-Skree borttagen, og fandtes intet deraf som var Værd at Vurdere.

Som intet videre var at forrette, bliver følgende beregning over den/n/e Forretnings bekostning at forfatte, saasom Sorenskriverens skyds fra sit Hiem paa Woss og her Need til Hestham/m/er 3 Miile til Lands, 1 ½ til Vands, er 1 rd:r, fra Hestham/m/er og her til Aastædet har Citanten /: som er 2 Miile :/ besørget, og hiem igien eftergives formedelst en Anden forretning, dietpenge for 2 Reise dage 1 rd:r 2 mrk:, Fogden for Mænds opnævnelse 1 rd:r, den/n/e Forretnings beskrivelse med stempled papiir 1 mrk:!! (rd:r?) 12 s:, den/n/e Dags Forretning 2 rd:r, LaugRetten per Mand 20 s:, er 1 rd:r 1 mrk: 8 s:, Lensmanden for

LaugRettens tilkaldelse, som og at gaae Rettens Middel til haande, 1 rd:r, tilsam/m/en den/n/e Forretnings bekostning /: foruden Stævningens forkyndelse og Rettens Underholdning i den/n/e dyre tiid, \som billigst er 4 rd:r/, 8 rd:r 4 mrk: 4 s:, som af Citanten blev betalt, og saaleedes denne Forretning sluttet.

Dend 17 Maij blev i **Hærrensholmen holden Et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting med Jondahls skibreede[s] Almue**, da Retten blev betiendt med det Ordinaire Laugret som paa folio 19 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Helje Bircheland sad Brynild ibdm:, og for Jørgen Ougestad sad Ole ibdm:, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Lensmanden Johan/n/es Wiig og dend tingsøgende Almue, da allerunderdanigst blev publiceret følgende.

1°: Forord: af 14de Nobr: 1772, angaaende forandring med Extraskattens ophævelse.

2°: En dito af 12de Nobr: 1772, at det skal have sit forblivende ved forord: af 13 Febr: 1767 om Renters needsettelse til 4re proCto:

3de: af 22de Octbr: 1772, om Høyeste Ret for aaret 1773.

4re: af 21 Januarj 1773, at Rente-Kam/m/eret skal igien settes paa dets forrige Fod.

5te: Cancelliets Placat af 24de Decembr: 1772, at de høyeste Qvarantaine anstalter, i henseende til den i Rusland og Polen forhen grasserende Pest, skal være ophæved.

6de: Forord: af 19de Nobr: 1772, om en premies udlovelse af 2 mrk: p: tønde af hvad havre som i nogen Norsk havn inden Januarj Maanets udgang 1773 indføres, og der forblivende losses, samt en premie af 1 mrk: 8 s: per tønde af hvad havre som fra ultimo Januarj indtil Maij Maanets udgang 1773 saaleedes til Norge indføres og der losses.

7de: En Placat fra Finants Collegio af 5te Decbr: 1772 om Premiers udlovelse paa Rug, Byg og Jord-Eblers indførsel i Norge, indtil Maij Maanets udgang 1773. da premien bliver af Rug og Byg som ovenmelde premie, men af Jordæbler p: tønde 1 mrk: til Januarj udgang, og 8 s: p: tønde fra Januarj til Maj Maanets udgang 1773. særdeeles at dette alt sendes og udlosses til Christiansand og Mandal.

8de: Placat fra det Norske Rente Kam/m/er af 8de Debr: 1772, angaaende frem/m/ede feede vahres indførsel til Norge indtil 1773 aars udgang, imod halv udenrigs Told.

9de: En dito Placat af 9de Januarj 1773, angaaende Consumptionens Nedsættelse fra 6 s: til 2 s: per pot af Rom, som fra Vestindien til Norge indføres.

10de: En skrivelse fra Hr: Kam/m/erherre og Stiftamtmand Levetzau af 10de Apriil h: a:, at Hans May:tt med Hans Kurførstlige Durcklaugtighed af Saxen og Hertugen af Mechelberg har sluttet Conventioner om afdrags Rættighedens ophævelse paa begge sider af hvad formue som i arve emigrationers og andre tilfælde ved Persohner af Adelstanden fra Hans Kongl: Maj:ts Riger og Lande udføres til de Saxiske og Mechelborgske Lande, eller der fra til Hands Maj:ts Lande indføres.

11de: tvende skrivelser fra bem:te Hr: Kam/m/erherre, af 27de Martj og 13de Apriil h: a:, at der for den uddeelte havre, som og den her efter vorder uddeelt, ickun betales 2 rd: 8 s: per tønde. er fra 1ste Febr: saaleedes fastsat.

Arne Mo..ewiigen og medJnteressendere udgivene skiøde af 18 Maij 1772 til Torbiørn Wichlichsøn paa ½(?) (1?) Løb smør i gaarden Nedr: Traa, blev læst.

Hernæst lod Fogden, udj Hr: Raadmand Hoe[s] nærværelse og overværelse paa Hr: Kam/m/erherre og Stiftbefalingsmand Levetzau[s] vægne, examinere Extraskattens Restance, hvorda de smaae skrivefeil bleve Rettede, saa Restansen for første og sidste eftergivelse

befantes i alt for dette skibreede at være dend Sum/m/a 221 rd: 5 mrk: {8 s:}, som da saaleedes rigtig blev af mig og Laugretten forsiglet og Attesteret.

1773: 29b

1773.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, derfor Tinget ophæved.

Dend 18de Maij blev paa forbem:te **Hærensholmen holden et Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting med Østensøe skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa folio 19 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Halsteen Berge sad Ole Olsøn Melstvet. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel med Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue.

da blev Publiceret foranførte og ved Jondahls-Tinget Specificerede og Extraherede Forord:, Placater og Ordres.

Randi Larsdatter Steene skiøde af dags dato til søn/n/en Ole Olsøn Steene paa 2 pund smør med Bøxel i gaarden Steene, blev læst.

Hr: Heiberg Bøxel seddel med Rewers, af 8de Febr: 1773, til Ole Iwersøn Bircheland paa huusmands platset i Qwamsøen, med skove og slotte Teig i Fixesundet, blev læst.

Hr: Peter Blyt bøxsel brev med Rewers, af 1ste Apriil 1773, til Aamun Thoresøn paa En Løb 3 ½ Spand smør i gaarden Østensøe, blev læst.

Arveskiftebrevet af 8de Januarj 1773 efter afgangne Anna Larsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Steene 1 pd: 19 7/8 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 6 mrk: smør, vurderet 51 rd: 4 s:, og udlodnet imel: arvingerne saaleedes: Enckemanden Ole Svendsøn Steene arvet 21 15/16 mrk: smør for 25 rd: 3 mrk: 2 s:, Børnene Guro og Anna Olsdøttere, hver 10 31/32 mrk: smør for 12 rd: 4 mrk: 9 s:

En høy Kongl: Ober-hof Rettes Dom af 22de Febr: 1768, afsagt imel: Svend Olsøn Scheje og Farbroder Niels Swendsøn ibdm:, om trætte Løben i gaarden Scheje, blev læst.

Niels Swendsøn Scheje skiøde af dags dato til Swend Olsøn paa 2 pund 6 mrk: smør med bøxel, samt En halv huud med bøxel, alt udj gaarden Scheje, blev læst.

Siur Throndsøn Teigland med fleere, deres udgivene skiøde af dags dato til Lars Aamunsøn Aalwiigen paa 1 pd: 12 mrk: sm:, 1 K:skind, 1 Løb salt, uden bøxel, i gaarden Teigland, blev læst.

Johan/n/es Siursøn Ryche skiøde af dags dato til Siur Johan/n/essøn paa 2 pund 6 ¾ mrk: smør, 2 11/12 Løber salt med bøxel og herlighed i gaarden Ryche, blev læst.

Swend Olsøn Scheje gields brev af dags dato til Hr: Sewerin Heiberg for 400 rd: laan, mod pant 2 pund 6 mrk: smør, ½ huud med bøxel i gaarden Scheje, blev læst.

Dend 19de Maij Continuerede med Østensøe Tinget, er saa passeret.

Hagtor Siursøn Wangdahl gields brev af 18 Maij h: a: til Siur Larsøn Schutleberg for 42 rd: laand, mod pant af overbøxel Ret til 2 pd: 15 mrk: smør i gaarden Wangdahl, blev læst.

Hr: Fogden lod Examinere Extra-skattens Restanse, i overværelse af Hr: Raadman[d] Hoe paa Hr: Kam/m/erherre og Stiftamtmand Lewetzau vegne, og var al Restansen i dette Tinglaug dend Summa 512 rd: 1 mrk: 3 s:

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, saa blev Tinget ophæved.

Dend 21de Maij blev Retten betiendt paa Gaarden Kierland, beligende i Grawens Præstegield og kk: sogn, med efterskrevene Edsorene Laugret, sc: Berge Traa, Christian Collenæs, Jørgen Kierland, Peder ibdm:, Tosten ibdm: og Iwer Eie. nærværende Lensmanden Niels Thronsøn Rønnestrand.

hvorda for Retten fremstod Mads Thronsøn Røn/n/estrand, som Eier til En halv Løb smør, en halv huud her udj gaarden, efter skiøde af 16de Januarj dette aar, og gav til Kiende, det hand med muntlig varsel til den/n/e tægte dag har ladet stevne og indkalde selgeren Mouritz Larsøn Kierland at være nærværende medens den/n/e jordeparts tilhørende huuser ved Rettens Middel vorder besigtiged, og deres værd, i dend stand de nu forefindes, bliver Taxeret og vurderet. som Eier fremlagde det om/m/elde skiøde til actens følge, og vilde fornem/m/e om dend indstevnte møder. det fremlagde er saa lydende.

Mouritz Kierland møtte og vedtog lovlig varsel.

Citanten paastoed foretningens fremgang, da hand vilde giøre anvisning paa de ham af selgeren overleverede huusse.

1°: En Røgstue, er god, fattes intet, det[s] værd blev anseet, i henseende tøm/m/eret var deels Nytt og deels gam/m/el	16 rd: 0 mrk: 0 s:
2do: halvdeelen i et Jldhuuss, der er lidet, meget gam/m/el og slet, taget heel brøstfældig. vil Rives i grund. det som der udj er got og kand bruges, blev anseet af værdj	2 3 mrk:
3de: En underBoe /: j over deelen :/ er de 4re vegge, bestaaende af 6 smaa omfar, meget gam/m/el, og halve taget. anseet det brugelige til	2 1 8 s:
4de: Et lidet stavbuer, er got, dets værd	6
5de: En senge Boe, meget liden og gam/m/el, den Østere veg ganske forraadned, vil Rives. det der er got i vegge og tag er værd	3
6de: Et Floer huus, er meget gam/m/el og forraadnet, sperrene afraa[d]ned, vil i grund rives. det der udj som kand ansees brugelig blev anseet af værdj til	2 3
7de: Et lidet Raaden smale huuss, dets værd	1
8de: En liden gam/m/el heste stald, staar til nedfald, det gode er værd	3
9de: En gam/m/el Raaden løe, det ene Braad af stav, det andet med loven er tilbygt af gam/m/el Raaden tøm/m/er, vil i grund rives, det som der udj er got kand være værd	6
10de: Paa stølen, Floer huus og Løe under et Tag, er gam/m/elt forfaret, staar med støtter, vil strax Rives, det gode er værd	1 3
11de: Et Sæhl huus, er til needfalds, det gode der udj er værd	1
12de: En udløe i Schaaren, er passabel, værd	4
13de: En dito paa Braavold, værd	3
14de: En dito paa Orreflaaten, værd	1
15de: En dito i Jallen, er værd	3 8 s:
16de: En dito i Stakstøene, er værd	4 8 s:
Sum/m/a	45 rd: 4 mrk: 8 s:

dend indstevnte selger forklarede, det her ingen Fureskov til gaarden er. men Næver skov er her saa meget, at man aarlig kand have Næver til at udtage draabe. Marcke skov ingen, er afhuggen. hand føder 7 Nøds bester, En Øg og 3de Kiø[r]lag i smaller. kand saa 3(?) ½ tønde ham/m/el Korn. kand avle 16 á 18 tønder.

som intet videre var at forette, bliver følgende beregning over den/n/e foretning at anhøre. Fogden for Laugrettens opnævnelse 1 rd:, incaminations penge med foretningens beskrivelse 5 mrk: 4 s:, stemplet papiir 1 mrk: 8 s:, Sorenskriveren for den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 1 mrk: 8 s:, Lensmanden

1773.

for Laugrettens tilkaldelse og at gaa Rettens Middel til haande 4 mrk:, tilsam/m/en Rettens løn 6 rd: 4 s: herforuden sagde Citanten det Rettens underholdning i den/n/e dyre tiid har Kosted ham over 4 rd:, men vil ickun beregne 3 rd: Citanten betalte Rettens Personer, og begierede foretningen lovformelig beskreven.

Dend 21de Maij blev paa **Eie grund ved Søen i Grawens sogn holden Et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting med bem:te Grawens skibreedes Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 23 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Peder Kierland sad Lars Rønnestrand, og for Thomas Halanger sad Berge Traa. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Niels Rønnestrand og den Tingsøgende Almue.

da blev publiceret de Forordninger, Placater og Ordres som paa nest forestaaende folio ved Jondahls-Tinget findes Extraheret og anført.

Johan/n/es Jonsøn Eie pante brev af 29de Maij 1771, indført i pantebogen paa fol: 166, blev efter paategned qvittering af 12de Maij 1773 anvist til udslettelse.

Peder Lexau skiøde af 7de Decembr: 1772 til Ole Magnusøn Børse paa En halv Løb smør uden bøxel i gaarden Børse, blev læst.

Hr: Provsten Schnabel med Christopher Siursøn Hieltnes og Helje Odsøn Haaem udgivene bøxel brev med Rewers, af 28de Decembr: 1772, til Hr: Capitain Paludan paa det platz Holmen, under gaarden Haaem beligende, saaleedes som platset nu indgierdet findes, tillige med Fæebeite, Gierdefang og Vedhugst i det stycke udmarck, som er fra Hr: Lieutenant Rochestad giorde indgierdning op i lige linie til Qwales byttet med Gaarden Haaem, samt der fra til Hieltnæs byttet i Tøveskier, og støls beite paa deres Fieldstøle som hører til Gaarden Haaem, og det imod aarlig svarende leie 4 rd: blev læst.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Encken Ingebiør Følkedahlen efter forige tiltale Contra Lars Wambem, æskede sag[en] i Rette, og vilde fornem/m/e og anhøre hvad Lars Wambem havde at forestille, benægtede in totum det af den indstevnte forhen tilførte.

dend paagieldende Lars Wambem blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Citanten paastod Dom, med erindring om Processens omkostning.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citantinden bevisser med arveskiftebrev af 4de Julj 1761, efter hendes ved døden afgangne Mand Samson Nielsøn Følkedahlen, det forige Lensmand, indstevnte Lars Wambem, selv var nærværende ved Boens Registering og skiftets holdelse, og da har tilstaaed til Boen at være skyldig 25 rd:, hvor af paa Citantindens lod er udlagt det halve med 12 rd: 3 mrk: her af har Citantinden bekom/m/ed 1 rd: 3 mrk:, Rester 11 rd:, derfor tiltales den indstevnte, Dom til betalning at modtage. dend indstevnte har ei modsagt dette andragende, men alleene foregived til Citantindens ved døden afgangne broder at have betalt en deel af de paastevnte

11 rd:. sam/m/e at beviise, har [han] paa nest afvigte aars høste-Ting paastaaed sag[en] til dette Ting udsat, og nu hvercken møder eller lader møde. Thj Kiendes for Ret, det Lars Larsøn Wambem bør betale til Citantinden de paastevnte 11 rd:, samt i Processens omkostning 2 rd: 48 s:, inden 15 dage efter den/n/e Doms forkyndelse under Nam og Execution.

Niels Traa efter forige tiltale Contra Ebbe Eie med broder Sergiant Top, æskede sag[en] i Rette, og gav til Kiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse for de tvende Jan og Kassi Pyks Børn!! (Hans Pyks barn) som indstevnte vidner. vil fornem/m/e om de nu møder.
Faderen til de tvende forelagde Børn møtte, og sagde: det hands søn Ebbe Eie er Reist til Dram/m/en for at bivaane en lovlig arveskifte behandling efter hands ved døden afgangne svoger. hvad hands søn Jan Hansøn angaar, da er hand paa sin lovlig Reise i Stawanger, saa det ej er af nogen ulydighed mod Retten, at hand nu ej kand møde, men en lovlig nødvendighed aarsager hands udeblivelse paa den/n/e tiid. men hands datter Kassi skal strax møde.
dend forelagde Kassi Hansdatter Pyk møtte. Edens forklaring blev dette vidne forelæst, og formaned at blive ved sandhed. hernæst vidnet efter Loven aflagde Eeden. Traa fremsatte følgende Qwæstioner: 1°: om vidnet icke saa og hørte at Sergiant Top den omvundene aften bad ham følge sig op paa loftet. 2°: om vidnet icke, efter min begiering tænte et lys, om vidnet icke saa at Top anam/m/ede det af vidnet tænte lys, og gick strax trappen op, og ieg efter. 3°: om vidnet icke viste at hendes broder Jan var paa loftet, og at hun meente, det hand havde lys der oppe. 4de: hvad vidnet ellers ved om det paa loftet passerede, og ellers hvad Brødrene talte med hende den aften. 5te: om icke Ebbe sam/m/e aften sagde, ieg fick for lidet. til 1ste qw: svarede vidnet Nei. til 2de qw: svarede, hverken hørte eller saae Niels Traa den aften. men om vidnets broder den aften begierede noged lys, kand vidnet ej mindes. men aldeeles icke saa, det hendes broder gick op igienem nogen trappe. til 3de qw: svarede, ved intet her om. til 4de qw: svarede, ved intet hvad paa loftet passerede. hørte vel et skrig, men af hvem, ved vidnet ei, kand ej erindere det hendes Brødere den aften talte stord til hende. til 5te qw: svarede, Ebbe har aldrig talt saadan/n/e ord til vidnet.
Citanten paastod endnu 2de gang, det vidne Jan Hansen Pyk forelagt til neste ting at møde.

Afskeediget,

Jan Hansen Pyk forelæges under Lovens faldsmaal til neste ting i Retten som vidne at møde.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Jørgen Mossin i Bergen, efter forige tiltale Contra Lars Jacobsøn Sæd, æskede sag[en] i Rette, siden den indstevnte, efter løfte ved Berge Traa, ej i mindelighed havde Rettet for sig. derfor nødsaged Dom at paastaa.
den paagieldende Lars Sæd blev atter 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Citanten paastod Dom.
Da blev saaleedes Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten har til neste afvigte aars Som/m/er Ting lovlig indkaldet Lars Jacobsøn Sæd for skyldig værende 22 rd: 1 mrk: 8 s: da den indstevnte er gived Lovdag til sidst afvigte aars høsteting, hvor hand ved Berge Traa lader møde, og begierte sag[en] til dette Ting udsat, i mindelighed at rette for sig. med det tilbud Citanten nøyedes. men, da hand hvercken har rettet for sig, ei heller nu lader møde til sag[en] at svare, har Citanten urgeret paa Dom. Thj Kiendes for Ret, det

1773: 30b

1773.

indstevnte Lars Jacobsøn Sæd bør betale de skyldig værende 22 rd: 1 mrk: 8 s: til Citanten, samt udj Processens omkostning 2 rd: 48 s:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution.

Mourits Kierland gields brev af 23de Octbr: 1769, indført i pantebogen paa folio 135, blev efter paategnede qvittering af 14de Maj 1773 udslet.

Johan/n/es Qwale og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Aschout Aschoutsøn paa 1 pd: 5 mrk: smør med bøxel i gaarden Qwale, blev læst.

Anders Jacobsøn Twet gields brev af 23de Octbr: 1769, indført i pantebogen paa folio 134, blev efter paategned qvitering af 21de Maij 1773 udslet.

Johan/n/es Poulsøn Nedr: Spilden gields brev af dags dato til Poul Pedersøn for 90 rd: laan, mod pant 1 pd: smør, 1 Løb salt i gaarden Nedr: Spilden, blev læst.

Aschout Aschoutsøn Qwale vilkaar brev af dags dato til sin stefader Johan/n/es Olsøn paa det hand aarlig til livs ophold skal nyde, blev læst.

Lars Pedersøn Traa gields brev af dags dato til Hr: Provsten Schnabel for 90 rd: laan, mod pant 2 pund 1 ½ mrk: smør i gaarden Traae, blev læst.

Aschout Aschoutsøn Qwale gields brev af dags dato til Hr: Provsten Schnabel for 80 rd: laan, mod pant 1 pd: 21 mrk: smør i gaarden Qwale, blev læst.

Michel Grimsøn Haaem gields brev af dags dato til Ole Johan/n/essøn Qwale for 67 rd: laan, mod pant 1 Løb 1 pd: 23 mrk: smør, uden bøxel, i gaarden Haaem, blev læst.

Anders Jacobsøn Tvedt gields brev af dags dato til Hans Aamunsøn Tvedt for 250 rd: laan, mod pant 2 pd: 20 mrk: smør i gaarden øvre Twedt, blev læst.

Michel Haaem og Niels Møen skiøde af 27de Martj 1773 til Aamun Larsøn Welke paa En Løb smør med bøxel i gaarden Wambem, blev læst.

Aamun Larsøn Wambem gields brev af dags dato til Gierdt Olsøn Aalwiigen for 390 rd: laan, mod pant En Løb smør i gaarden Wambem, blev læst.

Swend Knudsøn Feedt skiøde af 22de Martj 1773 til Knud Swendsøn paa 12 mrk; smør med bøxel i gaarden Feedt, blev læst.

Aamun Thomasøn Maabøe gields brev af dags dato til Tosten Olsøn Sæd for 60 rd: laan, mod pant 1 Spand smør og ½ B:skind i gaarden Maabøe, blev læst.

Lars Larsøn Wambem gields brev af 26de Octbr: 1772 til Isaak Siowatsøn Wambem for 200 rd: laan, mod pant En Løb smør i Gaarden Wambem, blev læst,

Hans Olsøn Lægrei gields brev af 1 Febr: 1773 til Heine Gutormsøn Meehuus for laan 40 rd:, mod pant 3 pund smør i gaarden Lægrei, blev læst.

Peder Larsøn Maabøe skiøde af dags dato til Jon Pedersøn paa 18 Mrk: smør, et halv buckskind med bøxel i gaarden Maabøe, blev læst.

Tosten Andersøn Lægrei efter forige tiltale Contra Broderen Lars Andersøn Hærei, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse for den indstevnte, ligesom hand og i dag har været her paa Tingstædet, ia i Tingstuen, men nu ei sees, vil fornem/m/e om nogen paa hands vegne møder.

Bøygde Procurator Traa møtte for den indstevnte, tilstod forelægelsen at være hands Principal lovlig forkyndt, begierede sag[en] til neste ting udsat, og en gienpart beskreven af det passerede.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse til neste Ting billiges, og den forlangende gienpart af det passerede bør Comparenten erholde.

Traa for Aslach Warberg efter forige tiltale Contra Baar Sæbøe, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende med muntlig Continuations stevning til dette ting har ladet indkalde Baar Sæbøe, Dom i sag[en] efter hoved stevning at modtage. vil fornem/m/e om hand møder.
Niels Rønnestrand møtte for Baar Sæbøe og tilstod lovlig varsel. benægtede aldeeles ei at have taged Talg fra Sergiant Brimnæs, Citanten tilhørende, ei heller at være ham 2 skil: skyldig.
Traa begierede sag[en] til neste ting udsat for at indkalde vidner, sigtelsen at beviise.

Afskeediget,

den forlangte udsettelse til neste ting billiges.

Anfind Wichnes for sin Sogne Præst Hr: Provsten Schnabel gav tilkiende, at som Aslach Scheie efter forige tiltale paa nestleeden aar[s] høste Ting havde begiert sag[en] udsat, for i mindelighed at indfrie sine tvende udgivende pante breve, der blev ham tilstaaed. men ej til dato betalt det ringeste paa Capitalerne, men vel paa Renterne efter Tingets holdelse betalt, som paa Obligationerne findes afskreven. saa er hand nu med muntlig varsel indkaldet, Dom til betalning at modtage og anhøre. vil fornem/m/e om hand møder.
Aslach Scheie blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
KaldsMændene Niels Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede varselen saaleedes: det de fra Sogne Præsten Hr: Provsten Schnabel varslede Aslach Scheie til dette Som/m/er ting den 21 Maij at møde paa Tinget, der at modtage Dom til at betale og indfrie sine 2de udgivene Pante breve. og blev den/n/e varsel Aslach Scheie i Eget paahør for hands boepæl ham forkyndt.
Citanten lagde i Rette til actens følge de 2de pante breve, og paastod Dom, med erindring om skadesløs omkostning. q <q det fremlagde er saa lydende>
Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten beviser med tvende Tinglyste pante breve af 26 Maij 1769 og 21de Octbr: 1771, det indstevnte Aslach Scheie er ham skyldig 400 rd:, som og af Aslach Scheie her inden Retten ved Nest afvigte aars høsteting er bleven tilstaaed rigtig at være, saa og at sam/m/e var ham lovlig opsagt. Thi Kiendes for Ret, det Aslach Scheie bør betale til Citanten de paastevnte 400 rd: med Renter af de 310 rd: fra 26de Maij 1772, og Renter af de 90 rd: fra 21de Octbr: 1772, og alt indtil betalning skeer. samt i processens omkostning 3 rd: saaleedes som Dømt er, bør Aslach Scheie til Citanten betale inden 15 dage efter den/n/e Doms forkyndelse, under Nam, Execution og videre lovlig adfær.

Dend 22de Maij er ved Grawens Som/m/erting saaleedes passeret.

Hr: Provsten Schnabel, Christopher Jeltnes og Helje Haaem bøxel brev med Rewers, af 28de Decbr: 1772, til Hr: Lieutenant Thor Rochestad paa platzet Øren, saaleedes som det nu indgierdet findes, tillige med Fæe beite, Gierdes fang og Vedhugster i det stycke Marck som ligger paa Søndere side af det af Hr: Lieutenanten opsadte gierde, mod afgift i de første 6 aar, aarlig 8 s:, og siden aarlig 24 s:, blev læst.
Almuen i Ulwiig, deres accord og forening af 24de Octbr: 1772 om Tøsse Broens opsettelse ved eller Needen for Scheie saug, blev læst.

1773: 31

1773.

Christopher Jeltnes, Ole den yngere Haaem, Helje Haaem, Ole den ældere ibdm:, Erich ibdm:, Michel ibdm:, Tosten Rondestvet, Magnus ibdm:, Johan/n/es og Aschiel Qwale, deres Contract og forening af 26de Octbr: 1772 om øvre og Nedre Slondahl, blev læst.

Helje Lægrei gields brev af 24de Octbr: 1769, indført i pantebogen paa folio 133 og 134, blev efter paategned qvitering af 1ste Apriil 1773 udslet.
Hans Windahls gields brev af 25de Octbr: 1759, indført i pantebogen paa fol: 511, blev efter paategnede qvitering af 21 Maij 1773 udslet.
Niels Nielsøn Fylkedahlens skiøde af 21 Maij 1773 til Niels Larsøn Rønnestrand paa 18 mrk: smør med bøxel i gaarden Hougsnæs, blev læst.
Mouritz Larsøn Kierland skiøde af 16de Januarj 1773 til Mads Thronsøn Rønnestrand paa En halv Løb smør , en halv huud i gaarden Kierland, blev læst.
Helje Eilefsøn Lægrei gields brev af dags dato til Jon Knudsøn Møchletuun og Knud Larsøn Lund for 262 rd: laan, mod pant En Løb smør i gaarden Lægrei, blev læst.
Mads Thronsøn Kierland vilkaar brev af 16 Januarj 1773 til Mouritz Larsøn Kierland paa det hand med huustroe aarlig skal have til livs ophold, blev læst.
Hans Aslachsøn Windahl gields brev af 21 Maj 1773 til Niels Nielsøn Følkedalen for 200 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, ½ hd: i gaarden Windahl, blev læst.
Hr: Provsten Schnabel bøxel brev med Rewers, af 21 Maj 1773, til Lars Snaresøn Saaqvitne paa 6 mrk: smør i platset Næsbøen, blev læst.

Procurator Traa for Hans Utne efter forige tiltale Contra Knud Store Grawen, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad hand havde at forestille.
Knud Store Grawen møtte og sagde, det hands vidner var paa deres lovlig Reise bort Reist føren hand fick {og} Ting og Tægte dag til Tingets holdelse at vide, saa hand ej til dette Ting kunde faae vidnerne indkaldet. derfor begierede sag[en] til høstetinget udsat, og protesterede mod al overilelse.
Citanten vilde end nu ej noged her imod erindre.

Afskeediget.

sag[en] udsettes til dette aars høste ting.

Procurator Traa for Hans Utne efter forige tiltale Contra Aschild Warberg, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, at have med muntlig Continuations stevning til dette Ting indkaldet Aslach Warberg, Dom at modtage efter hoved stevningens indhold.
Aslach Warberg møtte og sagde, det hand, efter at hand var stevnt, har betalt til Citanten 7 rd:, de resterende 9 rd: vil hand betale de Micheli tiid, saa betiids at {h} om hand ei holder ord, Citanten da kand stevne ham til Doms lidelse.
Traa for Citanten tilstod at have bekom/m/ed 6 rd: føren den/n/e sag blev paastevnt, som hand Resterede paa en Kløv smør og en Øg, som Citanten og Christian Kollenes tilsam/m/en Eiede, hvilcket icke kom/m/er til afdrag paa den/n/e fordring. ligesaa tilstod hand og at have bekom/m/ed 1 rd:, som er Citanten gotgiort for 2de Reiser indtil Eifiord for ham med en leiet Rorsmand med ham, at Kræve sine penger. benægtede ej at have bekom/m/et de om/m/elde 7 rd:, og altsaa paastod Dom efter sin hoved stevning.
Aslach Warberg sagde det hand vilde vise med vidner, nestleeden aar[s] som/m/er at have betalt de 6 rd:, lad være hands Contra part vil beregne den syvende Daler for sine 2de Reiser, bliver dog ickun det Resterende 10 rd: vil aflage!! (aflægge), naar forlanges, sin saligheds Eed, ej at være Hans Utne 2 danske skilling videre skyldig, i hvordan hand en[d] vil Krengle sag[en]. begierede sag[en] til neste Ting udsat for at indstevne vidner.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Halwor Børse efter forige tiltale Contra Lars Welke, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, for Lars lovlig at have ladet forkynde Lavdag. vil fornem/m/e om hand møder.

Berge Traa møtte for Lars Welke og tilstod Lovdag at være forkyndt, vilde i al skickelighed betale Citanten det skyldige.
Citanten sagde, for 2 aar siden havde hand ligeleedes stevnt Lars Welke for de 2 rd: 1 mrk:, da Lars giorde sam/m/e løfte som nu, hvor over Citanten frafald sit stevnemaal og eftergav omkostninger, men har siden den tiid ej faaed det Ringeste. derfor paastaaes nu Dom.
Berge Traa havde ingen videre Ordre fra Lars Welke.
Citanten vedblev sit forige og paastod Dom.
Da blev saaleedes for Ret Dømt og

Afsagt.

Da Lars Welke tilstaar stevning[en] med de paastevnte 2 rd: 1 mrk: til Citanten skyldig at være, {thj} \Saa/ Kiendes for Ret, det Lars Welke til Citanten bør betale sam/m/e paastevnte 2 rd: 1 mrk:, med Processens omkostning 1 rd: 48 s:, inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Lars Wambem for sin Frende Ole Westrem gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Lars Andersøn Herrei til Regnskab, og at modtage Dom til at betale det hand bliver skyldig, som er efter Citantens Regning 20 rd: 1 mrk: 7 ½ s:, med processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Otte Lægrei og Omun Thomasøn Lii afhiemlede stevning[en] at være i Lars Andersøn Hærei i Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten, til Actens følge, lagde i Rette sin Regning uden datis, bilagt med lovlig stemplet papiir, og paastod den indstevnte forelagt. den fremlagde Regning er saalydende.

Afskeediget,

dend lovlig indstevnte Lars Herrei gives Lavdag til neste Ting.

Lensmanden Niels Rønnestrand for sin frende Iwer Wichnes gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Lars Aasem, Dom at modtage til at betale Citanten skyldig værende 6 rd:, med processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Lars Hylden og Tollef Torblaae afhiemlede stevningen at være Lars Aasem lovlig forkyndt udj hands Kone Syneve[s] paahør, siden hand, Manden, ej lod sig finde.
Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

Lars Aasem gives Lavdag til neste ting.

Procurator Traa for Hans Utne gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Torger Eie for skyldig værende 8 rd: efter afregning, Dom at modtage til betalning og Processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være Torger Eie i Eget paahør lovl: forkyndt.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

To[r]ger Eie gives Lavdag til dette aars høsteting.

Johan/n/es Johan/n/essøn Eie skiøde af dags dato til Simon Thronsøn Rønnestrand paa 20 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 4 ½ mrk: smør, i gaarden Eie, blev læst.

1773.

Simon Thronsøn Eie gields brev af dags dato til Lars Iwersøn Nessem for 99 rd: laan, mod pant 20 Mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 4 ½ mrk: smør, i gaarden Eie, blev læst.

Procurator Traa for Hans Utne gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne Gutorm Teigen til Leqwidation og Regnskab over deres mellem værende, samt Dom at modtage til at betale det skyldig blivende, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaraabt, ingen vilde svare.

Kaldsmændene Otte øvre Lægrei og Omun Wiig afhiemlede stevningen at være Gutorm Teigen i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

Gutorm Teigen gives Lavdag til neste ting.

Procurator Traa for Hans Utne gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Johan/n/es Buu til Leqvidation og Regnskab om deres Mellem værende, Dom at modtage til at betale det hand skyldig bliver, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnet møder.

dend indstevnte blev paaraabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Otte øvre Lægrei og Omun Wiig afhiemlede stevningen at være Johannes Buu udj hands Kone Britta[s] paahør lovlig forkyndt, da Manden ej lod sig finde.

Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget,

Johan/n/es Buu gives Lavdag til neste ting.

Anders øvre Twet gields brev af 7de Januarj 1773 til Heine Mehuus for 60 rd:, mod løsøre til pant, læst.

Haawer Siursøn Schaar skriftlige penge Mangels lysning af dags dato, som Odels Pretendent til 3 Spand smør i gaarden Schaar, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod oplæsse og Examinere dette skibreedes Extraskatte Restanse, hvis endelig Summa var 1003 Rd:, og efter befundende Rigtighed blev sam/m/e af Retten Atesteret og forsiglet.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rette, blev Tinget sluttet.

Dend 24de Maij blev paa **Tingstædet Utne med Kingtserwiig og Røldahls skibreeders Almuer holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: (ope rum) findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Østen Mæland sad Jon Hougs, for Knud Seim sad Christopher Langesetter, og for Wætle Horre sad Ole Henrichsøn Berwen. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmændene, for Kingtserwiig Almue Jon Hougse, og for Røldahls Almue Niels Hamre, udj hands svaghed, hands Fader Helje Hamre, med de Tingsøgende Almuer,

da allerunderdanigst blev publiceret de Forordninger, Placater og Ordres som ved Jondahls Tinget paa folio 29 findes antegned og Extraheret.

Torger Halsteensøn Twet gields brev af 1ste Junj 1768, indført i Pantebogen paa folio 106, blev efter paategned qvitering af 31de Octbr: 1772 udslet.
Aasmun Horre gields brev af 1ste Junj 1758, indført i Pantebogen paa folio 478 og 479, blev efter paategned qvitering af 25de Aug 1767 udslet.
Wichlich Aadsøn Qwæstad skiøde af 2de Febr: 1773 til Aad Wich[l]ichsøn paa 1 Løb 9 mrk: smør, ½ huud og ½ Løb salt i gaarden Qwæstad, blev læst.

Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Barth lod ved sin skriverKarl Jochum Friderich Blom i Rette læge en skriftl: Kaldseddel, hvor ved hand til nærværende tiid og stæd indkalder Lars Nielsøn og Procurator Niels Stephensøn Traa paa lovlig maade at beviise og gotgiøre de endeel grove og nærgaaende bskyldninger, eller i mangel der af, at tilbage kalde sam/m/e, og der for at undgielde, samt en for begge processens omkostning skadesløs at erstatte, med videre efter stefnemaalets formeld, dateret 26de Apriil nestl:, som Comparenten med sine forkyndelsers paaskrifter, dateret 30de Apriil og 4de Maij, ærbødigst begierede for Retten læst og forventende Act tilført. den Producerede stevning blev oplæst, og er af følgende indhold.
dend indstevnte Lars Nielsøn blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. dend fra Woss indstevnte Bøygde Procurator Niels Traa møtte og sagde, at stevningen blev ham af de tvende Kaldsmænd Lars Mehuus {for} og Aad Aga forkyndt, da hand begierede Copie af stevningen, hvor til Kaldsmændene svarede Nei. da Comparenten begiere[de] selv at udskrive Copie af stevningen, med!! (men) Kaldsmændene svarede, det de havde Et a parto brev der om, det de ej maatte give ham Copie. i det øvrige Exciperede mod stevningen, da hand ej har Maanets varsel, som den der er af et andet Fogderie. i det øvrige exciperede forum, og henskiød sig til sit Værne Ting.
af Kaldsmændene som stevningen skulde afhiemle, møtte ickun det ene vidne, sc: Lars Meehuus, som sagde det Niels Heljesøn laae syg.

Afskeediget,

da stevningen ei bliver afhiemlet: Lars Nielsøn ei møder, og Traa har exciperet forum, afvises sag[en] til lovligere behandling.

Ole Grytting i Continuation af sag[en], gav tilkiende med muntlig varsel at have indkaldet sin ved døden afgangne søn Ole Olsøns efterlevende Kone Maritta Larsdatter, under Eed at forklare, om hun ved eller har hørt af hendes sal: Mand sige, det hand noget paa Gaarden Grytings Kiøbe Sum havde betalt. og er bem:te Maritta Larsdatters {h} nu havende Mand Orm Nedre Berge indkaldet, sin Kones vidne at anhøre.
Maritta Larsdatter møtte, tilstod varselen saavel for hende som hendes mand at være lovlig forkyndt. men de kunde ej begge paa en gang møde, formeedelst deres mange Børn og Creaturenes tilsiun. sagde videre, at være villig under [Eed] at aflæge hendes vidnesbyrd. Eedens forklaring blev vidnet forelæst, og formanet at blive ved sandhed. der efter med opragte [fingre] efter Loven aflagde Eeden og vidnede, ej at have seet eller hørt tale, det hendes første Mand noged havde betalt paa gaarden Gryting. vel saa hun det hendes Mand en gang leverede sin Fader, som er Citanten, 20 rd:, men dem laante hendes Værfader af sin søn. En[d] videre forklarede vidnet, det hun en gang tilspurte hendes sal: Mand, hvor meget de skulde legge ud paa Gryting: hvor til hendes Mand svarede, det er noget over Sex Tyv: er noget over 120 rd: Retten tilspurte vidnet, om dette passere[de] lenge eller Kort for Mandens død. Resp: det var noget føren hand døde, {hv} men hvor lang tiid for dødsfaldet, kand vidnet ej mindes. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet, men begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at indkalde Orm Nedr: Berge, Dom i sag[en] at modtage.

Afsagt,

sag[en] efter

1773: 32

1773

paastand udsettes til dette aars høsteting.

Peder Rubestad!! (2 gonger tidlegare i saka nemnd Rollestad) efter forige tiltale Contra Encken Ingebor Botnen med Lauværge Lars Meehuus, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting i Continuation af hoved stevning[en] har indkaldet Encken med Laugværge, begge at aflæge Eden, for hands, Citantens, fordring hos Enckens sal: Mand. vil fornem/m/e om de møder.

Encken Ingebor Botne[n] med Lauværge Lars Meehuus møtte, og begge tilbød dem at aflæge Eeden.

Citanten var fornøyet med det Encken aflagde Eeden efter hands stevnemaal. Edens forklaring blev Encken med Lauværge forelæst, og formaned at blive ved sandhed. der efter Ingebor Botnen for Retten fremstoed og med opragte fingere aflagde benægtelses Eed, ei at være \vidende/ det hendes sal: Mand havde oppebaaret, anam/m/et, eller været skyldig de paastevnte 16 rd: til Citanten.

Citanten frafald sit søgemaal.

Ole Knudsøn Jøsendahlens skiøde af dags dato til Ole Olsøn paa 2 pund 2 Mrk: smør med bøxel i gaarden Jøsendahlen, blev læst.

Ingebor Samsondatter Reisetter skiøde af dags dato til Tosten Tostensøn paa 2 pd: 1 ½ mrk: smør, 1 Buckskind med bøxel i gaarden Reisetter, blev læst.

Haagen Espe efter forige tiltale æskede sag[en] i Rette Contra Ole Haldorsøn Espe med søn/n/er Haldor og Thobias Olsøn/n/er, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om de møder.

Tobias Olsøn Espe møtte paa Fader og broder samt egene vegne, og tilstod Lavdag at være dem lovlig forkyndt. sagde at det var en gam/m/el vei de havde brugt. og at her kunde sag[en] ei oplysses, føren Retten kom paa Aastædet, ved siun og granskning at forfare sag[en]s sande beskaffenhed.

Afskeediget,

sag[en] henvises til aastædet, til lovlig behandling.

Dend 25de Maj Er ved Kingtserwiig og Røldahls Tinget, saaleedes passeret.

Arne Siursøn Twet gields brev af 24de Maj 1773 til Helje Odsøn Qwæstad for 100 rd: laan, mod pant En Løb smør, En huud i Gaarden Qwæstad, blev læst.

Jon Hansøn Store-Røtte skiøde af gaar dags dato til Ole Andersøn Luttro paa Et pund 22 ½ mrk: smør med bøxel i gaarden Store-Røtte, blev læst.

Jacob Swensøn Huus skiøde af 2de Februarj 1773 til hands søn Swend Jacobsøn paa 1 pund 15 mrk: smør, ¾ huud med bøxel i gaarden Huus, blev læst.

Baar Birkeland gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Christen Danielsøn Eitrem og Tosten Tokheim, en for begge, for skyldig værende 9 rd: for en Øg som de har taged uden lov og løfte, da den var Citanten tilhørende, og hand den ei tilbage haver erholdet. der om Dom at modtage til at betale sam/m/e 9 rd: med processens omkostning. vil fornem/m/e om de møder.

den indstevnte Tosten Tokheim møtte. for Christen Eitrem møtte Lensmanden Jon Hougse som hands Frende, og sagde det Christen er paa Reise, har bedet Comparenten at svare for sig, det sag[en] er af en anden beskaffenhed end som Citanten har berettet. nemlig, Citanten havde Kiøbt Øgen i Røldahl, da hand kom Need med Øgen, solgte hand Øgen, eller vilde selge den, til Peder Bleje, men satte den saa dyr at Peder Bleje ei den kunde Kiøbe. derfor sadte Citanten Øgen i Iwer Tokheim[s] have med hands tilledelse for En Nat og dag eller Toe. men Citanten lod Øgen gaae der i 4 á 5 ugger. da de indstevnte vilde Reise til Kongsberg, og Øgen gick der uden tilsiun, tog de Øgen for sam/m/e penge som Peder Bleie havde budet, nemlig 7 rd: 3 mrk:, siden Iwer Tokheim skulde have pengene hos Citanten, og det skeede med Iwer Tokheim[s] tilladelse, paa det hand kunde faae sine penge. men da de paa deres Reise kom paa Fieldet, saa de at Øgen havde skade i bagbena oppe i hoftene, derfor de strax førte Øgen tilbage og sadt den i haven, og gav det tilkiende for Iwer Tokheim. da de alle skrev et brev til Citanten og lod ham vide det Øgen havde skade. og bliver det nu i den/n/e Som/m/er Toe aar siden. da Citanten ei lod afhænde sin Øg, blev den gaaende i haven indtil mod Juulen, da Samson Tokheim, paa det Øgen ei skulde svelte ihiel, tog Øgen og vinterføde den. Som/m/eren der efter, som var nest afvigte Som/m/er, døde Øgen hos Samson Tokheim.
Citanten lagde i Rette de indstevntes Mesive af 18de Julj 1772, hvor udj de, for at ungaae Process, tilbyder forlig, og vil betale Øgen med de penge Peder Bleie havde budet. sam/m/e var bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.
Citanten begierede sag[en] til neste Ting udsat, for den bedere at oplyse.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Procurator Traa for Swend Eidnes efter forige tiltale Contra Kari Iwerdatter, æskede sag[en] i Rette, siden hun med Moder Sigri Eidnæs ei har vildet see sag[en] i mindelighed afgiort. vilde nu afvarte hvad de havde at forestille, da hand Reserverede sig al ulovlig procedur.
Parterne bleve saaleedes foreenede, det Kari Iwerdatter tog sine ord tilbage og sagde at have talt uvisselig om Gunild Swendsdatter. vilde betale 2 rd: til de fattige, og i Processens omkostning 3 rd:, som strax blev betalt, og sag[en] paa begge siider frafalden.

Lars Larsøn Jndre-Bleje skiøde af 24de Maj 1773 til søn/n/en Lars Larsøn paa 1 Løb Et pund 5 ¾ mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 6 ¼ mrk:smør, udj Gaarden Bleje, blev læst.
Maritta Heljedatter Aga skiøde af 24de Maij 1773 til Ole Jonsøn paa 1 pund 12 mrk: smør med bøxel og herlighed i gaarden Aga, blev læst.
Aslach Gundersøn Jelle gields brev af 24de Maj 1773 til Helje Odsøn Qwæstad for 62 rd: laan, mod pant 1 Løb smør i Gaarden Jelle, blev læst,

Bøygde Procurator Traa gav tilkiende, det hand for Knud Larsøn Buustethuun at have med muntlig varsel til dette Ting indkaldet Haldor Olsøn Espe, betræffende nogle skields ord ved Aade!! (Odde) Kircke paa en Søndag, der om vidner at anhøre og Dom at modtage efter sagens beskaffenhed, samt erstatte Processens omkostning skadesløs. til vidner i sag[en] er indkaldet under Lovens faldsmaal Wiching Thorsøn Wasthuun og Knud Henrichsøn Eie. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
efter paaRaabelse møtte ingen, enten sagvolder eller vidner.
Kaldsmændene Jon Hougse og Swend Luttro afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt udj Haldor Espe og En hver af vidnerne udj Eget paahør, som og at vidnerne under Lovens faldsmaal blev

stevnt.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Haldor Espe gives Lavdag til neste ting, ligeleedes vidnerne Wiching Wastuun og Knud Eie under Lovens faldsmaal til neste ting at møde.

Knud Larsøn Buustetuun, paa hand[s] vegne Procurator Traa efter forige tiltale Contra Haldor Olsøn Espe, æskede sag[en] i Rette og paastod Dom, nest at erindere Processens omkostning billigst med 2 rd: 2 mrk:
Thobias Olsøn Espe fremstod og sagde, det indstevnte, hands broder Haldor Olsøn Espe, er paa sin Reise til Bergen. ellers havde Comparenten ingen oplysning om sag[en] eller ordre at svare.
Da blev saaleedes Kiendt og

Afsagt,

Citanten har sluttet sag[en] og paastaaed Dom, uden at beviise, det den af Retten paa seeneste holden høsteting, Haldor Espe med vidnet Haaver Præstegaard, til dette Ting givende Lavdag er vorden lovlig forkyndt. Thj Kiendes for Ret, det sag[en] afvises til ny og lovlig behandling.

Knud Sandwiigen gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet varsle Jon Larsøn øvre Qwale, vidner at anhøre, betræffende smør for 4 rd: og Ost for 3 mrk:, der efter Dom at modtage til at betale 4 rd: 3 mrk: og Processens omkostning. vidnerne, som under Lovens fal[d]smaal er indkaldet, ere Gunner Midnæs og Thomas Jnstenes. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte Jon øvre Qwale, efter 3de gange paaRaabelse, lod ej svare, men de 2de vidner møtte.
Kaldsmændene Jon Hougse og Swend Luttro afhiemlede stevningen at være Jon øvre Qwale i eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten paastod de 2de mødende vidner forhørt, og Lavdag for Jon øvre Qwale.
de tvende vidner fremstod for Rætten, og sagde ufornøden for dem at læsse Eedens forklaring, da de er ganske vitterlig hvad Eden betyder, dend de ofte har aflagt. da Dom/m/eren formanede dem at blive ved sandhed.
1ste vidne, Gunder Larsøn, boende paa Gaarden Midnæs, som en gam/m/el Laugrettesmand efter Loven aflagde Eeden og vidnede, at i vinter var, 2 aar siden, var vidnet paa Reise til Karmsund, paa den maade at hand vilde være der i Fisketiden tillige med hand[s] følge, som var Thomas Jnstenes, Citantens søn Od Knudsøn, og den indstevntes svoger Peder Olsøn. da havde Od Knudsøn for sin Fader 4 pd: smør og En Ost at selge. dette smør og Osten overlod hand Peder Olsøn, som solgte det til Lars Iwersøn Nedr: Bøe i Kobberviigen for 1 rd: pundet af smøret. siden efter blev Peder Olsøn i fisketiden. da paastod Od Knudsøn det Lars Nedr: Bøe til ham skulde betale pengene. men Lars Bøe svarede, osten betalte ieg til Peder, men pengene for smøret staar hos mig. og da her er en død Man[d], leverer ieg ej pengene, føren her kom/m/er Ordre fra hands Folk. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet.
2det vidne, Thomas Torchielsøn, er boende paa Gaarden Jnstenes, som en gam/m/el beafskeediget Soldat, aflagde Eeden efter Loven, og vidnede i Et og alt Conform med første vidne.

Afskeediget,

Jon øvre Qwale gives Lavdag til neste Ting.

Jacob Jacobsøn Reisetter skiøde af dags dato til Ole Jacobsøn paa 2 pund 6 mrk: smør, En halv huud med bøxel i gaarden Reisetter, blev læst.

Ole Larsøn Swartvedt skiøde af 10 Maj 1773 til Ole Ølwersøn paa 8te Mrk: smør uden bøxel i gaarden Utne, blev læst.
Thore Knudsøn med Ole Swartvet skiøde af dags dato til Knud Thoresøn paa En halv Løb smør, ½ huud med bøxel, og overbøxel til 4 ½ mrk: s:, 1/3 g:sk:, i Diønne, blev læst.
Provsten Mossin bøxel brev med Rewers, af 15de Martj 1773, til Tosten Larsøn Mochestad paa 1 Løb smør, 1 B:skind i gaarden Mochestad, blev læst.
Hr: Biskop Arentz Bøxel brev med Rewers, af 5te Apriil 1773, til Johan/n/es Torchielsøn paa En halv Løb smør i gaarden Alsager, blev læst.
Arveskiftebrevet af 16de Octbr: 1772, sluttet efter Gunbiør Knudsdatter Diøn/n/e, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods i gaarden Diønne ½ Løb smør, ½ huud med bøxel, og overbøxel til 4 ½ mrk: smør, 1/3 g:skind, vurderet 151 rd: 5 mrk: 4 s:, og lodnet imel: arvingerne, saasom Enckemanden Thore Knudsøn arvet 18 mrk: smør, ¼ huud med bøxel, og overbøxel til 2 ¼ mrk: smør, 1/6 deel g:sk:, Døtterne Herborg, Ingebor og Britte Thore Døttere, hver arvet 6 mrk: smør, 1/12 huud med bøxel, og overbøxel til ¾ mrk: smør, 1/18 g:sk: for 25 rd: 1 mrk: 14 s:

Arne Jonsøn Alsager gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Baar Helleland, vidner at anhøre betræffende de 3 mrk: der Rester paa den Koe, den indstevnte Kiøbte paa Auctionen efter Ole Qwalwiig. der næst Dom at modtage til at betale de 3 mrk: med Processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Haldor Helleland og Arne ibdm: vil fornem/m/e om de møder.
Johan/n/es Wiig møtte for sin svoger Baar Helleland, tilstod varselen, og tilspurte Citanten om det er de sam/m/e Marcker hand Krævede hos Comparenten i tvende aar, 1765 og 1766. Citanten svarede ja, det er de sam/m/e Marcker. Johan/n/es Wiig for[e]stilte sag[en] saaleedes: i skiftet efter Ole Larsøn Qwalwiigen lod Comparenten fordre 3 mrk:, som hand retmessig havde at fordere, men nu i dag i dette øyeblick seer af skiftebrevet, begyndt d: 18 Junj 1765, det Ole Qwalwiigens arvinger har modsagt fordringen, hvorfor den er afviist, det Comparenten ej føren nu har været vidende om. noged efter hand saaleedes som melt, i skiftet havde anmeldet sin fordring, har {Ole Qwalwiigen} \Citantens/ Børn betalt disse 3 mrk: til indstevnte Baar Helleland, som igien har leveret sam/m/e til Comparenten. 2 aar der efter, Kræver Citanten disse 3 mrk: tilbage. da Comparenten svarede, hand havde ej faaed meere end hand skulde have. dette er sag[en]s sande sam/m/enheng, der for ufornøden at Citanten fører vidner, siden de 3 mrk: tilstaaes at være mig, Comparenten, leveret. og begierer ieg sag[en] udsadt for at beviise det ieg med rette havde disse 3 mrk: hos Ole Qwalwiigen at fordere.

Afskediget,

sag[en] udsettes til dette aars høsteting.

Od Halsteensøn Twet gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin broder Torgier Halsteensøn Twet for skyldig værende 38 rd:, Dom at modtage til betalning med processens omkostning.

1773: 33

1773.

for den indstevnte Torger Halsteensøn Twet møtte hands søn Halsten Torgersøn og paa sin Faders vegne tilstod varselen, sagde det Citanten fordret mere end Comparentens Fader er skyldig, som er 23 rd:, da Citanten fordrer urigtig 38 rd:
Citanten begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at bevise sin fordrings rigtighed.

Afskeediget,

den af Citanten til neste Ting forlangende udsettelse billiges.

Knud Thoresøn Diønne paa egene og sin Faders vegne gav tilkiende, det de med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Jon Ørjansøn Diønne for skyldig værende jorddrottelig Rettigheder af Aachre-Øde for 2de aar, der om Dom at modtage til sam/m/e at betale med processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte møtte og lagde i Rette sine Adkomster til 1 Løb salt i Aachre Øde, saasom et skiftebrev af 25de Octbr: 1703 Efter hands Farmoders fader Orm Endresøn Diønne. 2°: Et skiøde af 16de Augustj 1735, hvor ved hands Fa[r]fader Jon Ørjansøn Diønne skiøder den Ene Løb salt til Comparentens fader. 3de: og hands Faders skiøde af 25 Maij 1767, hvor efter Comparenten skulde eie ½ Løb salt med bøxel, og overbøxel til ½ Løb. de fremlagde breve er saa lydende.

Citanten sagde, det kand være Rigtig nock at den indstevnte eier En Løb, eller En halv Løb salt. men da hand bruger halve Aachre øde, der er i alt 3 Løber salt, bør hand svare Rettighed af det hand bruger meere end en Løb salt. Citanten begierede ellers sag[en] til aastædet forflødt, for at faae Aachre øde lovlig skift.

dend indstevnte svarede, hand var der med fornøyet.

Afskeediget,

sag[en] henvisses til aastædet til lovlig skifte og deeling.

Swend Jacobsøn Widnes skiøde af dags dato til Jacob Swensøn paa 1 pund 6 mrk: smør, 5/12 huud med bøxel i gaarden Widnæs, blev læst.

Ole Swensøn Bervens skiøde af dags dato til Swend Olsøn paa ½ Løb 18 mrk: smør, ½ huud, ½ g:skind, ½ F:skind i gaarden øvre Berven, læst.

Guri Swensdatter og medJnteressendere skiøde af dags dato til Wiglich Olsøn paa 2 pd: 6 mrk: smør i gaarden Reisetter, og 1/3 i Fæebeitet (Ød?)emarken, blev læst.

Lensmanden Jon Hougse paa Sogne Com/m/issionen over Fattig Lægs Cassen, deres vegne, æskede sag[en] i Rette efter forige tiltale Contra Hans Utne, og lagde En Extract i Rette af seeneste Regnskab, for saavit den/n/e sag er vedkom/m/ende, hvad den høye Ober-Com/m/ission her om har Decideret eller Resolweret. og vilde afvarte hvad Hans Utne havde at forestille. det fremlagde er saa lydende.

Hans Utne blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Citanten forestillede, at som Hans Utne 2de gange har erholdet sag[en] udsat, og dog nu hvercken møder eller lader møde med sin formeente oplysning, da dog sag[en] paa Fattig Væssenets siide er oplyst, saa paastaaes Dom saa vel for de paastevnte 10 rd: som Rester af sam/m/e, med omkostninger billigst 4 rd:, og saaleedes Submitterer sag[en] Dom.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten paa Fattig Lægs Cassens vegne søger indstevnte Hans Utne for Resterende og skyldig værende 10 rd: til Cassen. Ved første Rettens holdelse har Hans Utne begier[t] sag[en] udsadt for at rette for sig i mindelighed. dend udsettelse har være ham billiget, men da hands løfte var frugtesløs, blev sag[en] paa nestleeden aars høsteting atter i Rette kaldet, da hand frafalder sit første tilbud om mindelig betalning, paastaar sag[en] til dette ting udsat, for den paa sin side at oplysse, og dog nu hvercken vil møde eller lade møde, hvor ved hand paadrager sig sigtelsen. thi Kiendes for Ret, det Hans Utne til Fattig Com/m/issionen i dette Kingtserwiig Præstegield bør betale de paastevnte 10 rd: med Renter fra dend 27de Maj 1772, da sag[en] faldt i Rette, og indtil betalningen skeer, samt udj Processens omkostning 2 rd: 48 s:, der alt af Hans Utne bør udreedes inden 15ten dage efter den/n/e Doms forkyndelse under Nam og Execution.

Dend 26de Maj er ved Kingtserviig som/m/erting passeret som følger.

Halgrim Torbiørnsøn Mæland paa egene og samtlige MedEier[es] vegne af Gaarderne Mæland, Trones, yttere og Jndere Langesetters beboere, gav tilkiende, det de haver Et fællets støels beite, der udj haver Jon Larsøn øvre Qwale i nest afvigte aars Som/m/er indsadt sin hest, der tilføyede dem skouskade, dets aarsag de nogle gange, 3 á 4 gange, tog hesten og den i huuss indsat. endelig forligte Jon sig med samtlig Eiere at betale dem 2 rd: for tilføyet skade. og da hand nu ei vil betale sam/m/e, er hand med muntlig varsel til dette Ting indkaldet, Dom at modtage til at betale sam/m/e 2 rd: med processens omkostning. og vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jon Hougse og Swend Luttro afhiemlede stevningen at være Jon Larsøn øvre Qwale i eget paahør lovl: forkyndt.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

dend lovlig indstevnte Jon Larsøn øvre Qwale gives Lavdag til neste ting.

Lensmanden Jon Torchelsøn Hougse gav tilkiende, det Endre Jonsøn Beggewiig i nest forige aar, og føren hand i sin Daabes Pagt var bleven Confirmeret, og i den tiid hand der til blev prepareret, har besvangret Tøssen Christj Swendsdatter Alsager, og med hende avlet Barn. da den/n/e gierning er øvet føren hand blev Soldat, thi hand blev nu først i Apriil Maaned ved dend holdende Session Soldat, har hand, Lensmanden, paa Justitiens vegne, med muntl: varsel til dette Ting ladet indkalde Endre Jonsøn Beggewiig

1773: 33b

1773.

og Christi Swendsdatter Alsager, begge Dom at modtage til Bøders udreedelse og videre undgieldelse samt processens erstatning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
de indstevnte blev 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Christopher Langesetter og Swend Luttro afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt Endre Beggewiig i hands hosbonde Siur Haastabe[s] paahør, siden Endre var paa Exersering. og udj Christj Alsager[s] eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Leiermaals begiengerne Endre Beggewiig og Christj Alsager gives Lavdag til næste ting.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere disse tvende skibreeder Kingtserviig og Røldahls Extra-skattens Restance, hvis endelig Sum/m/a var (ope rum), og efter at alle smaae skrivefeil var bleven Rettet, var hand Rettens Attestation og forsigling begierende, som blev efterkom/m/ed.
ved disse her udj Hardanger holdende som/m/er tinge, naar Extraskattens Restance paa et hvert Tingstæd skulde Examineres, har været nærværende paa Hr: Kam/m/erherre og Stiftbefalingsmand von Lewetzau[s] vegne, Hr: Raadmand Hoe, som ligeleedes paa et hvert Tingstæd har Examineret Extraskattens Restance, og tillige med Sorenskriveren Confereret den mod Bonden og andere vedkom/m/ende i hænde havende og anviiste skatte bøger og qvitteringer, og efter befunden Rigtighed attesteret de skatte Restancer som Retten Atestere.
Saa er og paa et hvert Tingstæd holden den anbefalede Com/m/ission om den frivillige gave. da Commissions foretningen strax paa Tingstædet er givet beskreven, underskrevet og forsiglet af Hr: Raadmand Hoe paa Hr: Kam/m/erherre og Stiftbefalingsmand von

Lewetzou[s] vegne, Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, Sorenskriveren, og Et hvert Præstegields egen Sogne Præst.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa Tinget sluttet.

Dend 16de Juni blev Retten betiendt paa gaarden Schaar, beliggende i Grawens Præstegield og Ejdfiords Kierke sogn, med Efterskrevne Eedsorene Laugrettesmænd, sc: Niels Rønnestrand, Andwe Schaar, Richold Madsen Torblaae, Iwer Erdahl, Johannes Legrei og Dawid Hotle. Nærværende Lensmanden Niels Tronsen Rønnestrand.

Hvorda for Rætten fremkom denne gaards Eiere [og] Beboere Jon Jonsen og sagde at have med lovlig Kald og varsel her til Aastædet ladet til i Dag Jndkalde Sælgeren for hans gaardebrug i Schaar, Siur Haawersøn, at være Nærværende og paahøre og see hvad, dend sig paa Offentlig Auction tilforhandlede gaard Schaar, der skylder af Landskyld 1 pd: 12 mrk: Smør, ½ huud, dens Huuse nu maatte kunde Taxeres at være værd, forjnden Citanten, som nu værende Ejer til dette Brug udj gaard[en], kand anvende Reparation paa sam/m/e til gaardens bestyrelse i Eftertiden. Jrettelagde sit skiøde af dato 10de Januarj, saa lydende.

Citanten begiærede forrettningens fremgang, og ville fornem/m/e om den forrige Ejere, nu Jndstevnte Siur Haawersen møder.

Efter 3de ganges udraabelse møtte Siur ej, icke heller nogen paa hans vegne.

Thi fremstoed for Retten de 2de Kalds vidner, Lensmanden Niels Tronsen Rønnestrand og Richold Madsen Torblaae, som forklarede at have for 14 dage siden til i Dag kaldet Jndstevnte Siur Haawersen at møde og være Overværende ved denne af Citanten forlangende Huuse besigtelse, og da han ej selv var hiem/m/e, forkyndte vi den mundtlige stevning for hans Boepæl i hans Huustroe Margaretha Andersdatters paahør. det de med Eed efter Loven bekræftede.

dernæst Citanten Endnu som før begiærede forretningens fremgang.

Derpaa blev Huuserne siunet, grandsket, forfaret og Taxeret saaleedes.

1°: Gaards-Stuen, blev i alt vurderet 30 rd:, hvoraf Citanten Ejer den Neederste Side og frem brøstet, som var mere beskadiget End den anden halve-deel, som tilhører hans grande Andwe, derfor ej kunde Taxeres høyere End	8 rd:	0 mrk:	0 s:
2°: Een dito Stue, der af halvedeelen værd	4		
3°: Een Glas Stue med Loft, Taxeret	14		
4°: Eet lidet Stavbur ansaaes	6		
5°: Et gammelt Dito	1		
6°: Een Korn Løe, Taxeret	9		
7°: Een Hæstestald	2		
8°: Et gammelt Flor-huus	5		
9°: En dito Floer, dens befindende der paa got at være, blev Taxeret	2	3	
10: Et Smale Fios med Een tilbygt Skycke, det der paa got befindende Taxeret	1	4	
11te: Et Stave Jldhuus		1	8
12: Et Smie huus			12 s:
13: Een udløe paa Sigaaker Tejgen, blev anseet til værd		5	
14: Træes flaat udløen, anseet for	1	2	
15: Eet Sæhls Huus paa Stølen	2	3	
16: Et gam/m/elt Dito sam/m/e steds, ansees for dets unødvendighed		3	
17: Et Flor-huus paa Stølen	3		
18: En Løe i Saltheller Dahlen		1	8

19: Et Qværne-huus	1
Sum/m/a paa De Taxerede Huuse	62 rd: 5 mrk: 12 s:

1773: 34

1773.

Hernest, og da ej mere var at foretage, blev bereigning giort over denne forretning og Rettens løn, saasom: Fogden for mænds Opnevnelse 1 rd:, Jncaminations penge 5 mrk: 4 s:, Stemplet Papiir til forrettningens Beskrivesle 1 mrk: 8 s:, Sorenskriverens Skyds fra sit hiem paa Woss og Need til gaarden Hestham/m/er, til lands og vands 4 ½ Miil, ligesaa Tilbage igien, er 2 rd:, fra HæstHammer til gaarden Schaar, Tvende miile til vands, har Citanten fløtted og fløtter tilbage igien, Diet pænge for 2de Rejse dage 1 rd: 2 mrk:, denne Dags forretning 2 rd:, Laug Rætten pr: mand 24 s:, er 9 rd:!! (mrk:), Lendsmanden for Laug Rættens Tilkaldelse, som og at gaae Rettens middel til haande, 1 rd:, Tilsam/m/en 9 rd: 5 mrk: 12 s: ligesaa forestillede Citanten, det stevningens Forkyndelse og Rettens underholdning her paa stædet, har kostet ham i denne Dyre og besverlige Tiid, samt Fløttning frem og tilbage, udj alt 14 rd:,

og saaleedes denne Forrettning sluttet.

Dend 30de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Møchelethuun, beligende i Grawens Præstegield og Eifiord Kirck-sogn, med følgende Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Otte Lægrei, Siur Poulsøn Spaanem, Torchel Lindebræche, Berge Traa, Knud St: Grawen, Christian Collenes, Si[o]vat Rønnestrand, Iwer øvre Fylkedahlen, nærværende Lensmanden Niels Rønnestrand.

Hvorda for Retten fremstod opsidderne og beboerne her paa Gaaarden, Rowart Lassesøn Møchelethuun og Jon Knudsøn ibdm:, og fra Gaarden Røysse, Olmoe Nielsøn og Swend Lassesøn, og gav tilkiende, det de med muntlig varsel her til aastædet til den/n/e Tægte dag har ladet stevne og indkalde Aamun Warberg, Ole ibdm:, Aslach ibdm:, Jon ibdm:, og Martin ibdm:, med Deres Jorddrot, Sogne Præsten til Kingtserviig Præstegield, vælær[vær]dige Hr: Henrich Christopher Glahn, vidner at anhøre, stevnte og ustevnte, om disse tvende gaarders Eiendom i udmarcken Røyselien og Halthunslien, for at faae lovlig Marckeskield Needsat imellem dem og Gaarden Warberg. der om Dom at modtage, samt at svare Processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet, Morten Swendsøn Warberg, Mari Halsdatter ibdm:, Asbiørn Møchelethuun, Lars Warberg, Anna Christians Datter ibdm:, Ragnilde Halsteensdatter ibdm:, Orlog Christiansdatter Sæbøe, Ole Endresøn ibdm:, Christopher Nivelien, Jon Høel, Synneve Lund og Gunner Aslachsøn Qwamsdahlen. vil fornem/m/e og!! (om) de samtlig indstevnte møder.

de indstevnte Gaarden Warberg[s] beboere og leilendinger møtte, tilstod varselen, men sagde: det de vare paa Reise da stevning[en] blev dem forkyndt, saa de ere for faae dage siden hiemkom/m/en, hvor over de ej har kunde[t] faae deres Contra stevning udstæd.

Jorddrotten, Velærværdige Hr: Glahn møtte og tilstod lovlig varsel.

ligesaa møtte samtlig vidnerne, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Morten Swendsøn, er i vilkaar paa Warberg hos Ole Larsøn Warberg, sagde sig gaml: 78 aar, og at hands datter er gift med indstevnte Ole Larsøn Warberg. byttet imel: Warberg og Møchelethuun er i Store løbet i Halvthuuns lien. har hørt sige {det} af gamle Folck det Møkelethuun hug løv mit op i Lien, men siden vidnet kom til Warberg at boe, som var 1726, har Møkelethuun hugget lengere op. og har Møkeletuun Eiet Need paa de Hamre som er oven for Warberg[s] Buevei. om vinteren har begge Parter, Warberg og Møkelethuun, hugget Fællets Riis i den/n/e Halvthuunslien, men ei om som/m/eren er Warberg kom/m/ed

der. der imod har Møkelethuun om som/m/eren hugget alt høyere og høyere op paa Warberg[s] Eiendom. hvad slaatter angaar, har en hver slaaet paa sin egen Eiendom. En gang har vidnets Børn slaaet oppe i Qwaneskaarene, hvilcket de giorde ham som Fader uafvidendes. Citanterne tilspurte vidnet, om icke Møchelethuun og Røyse om Vinteren har haft fællet brug paa Riis skov der inde i Souegrowen, med Warberg. Resp: de har (r?)et giort det, og ved vidnet at Rowart giorde det en Vinter. hvem fleere der har giort det, ved \ei/ vidnet. vidnet sagde, ei at vide Marckeskield imel: Røyse og Warberg. Citanterne tilspurte vidnet, om hand icke ved det Røyse om som/m/eren har brugt skoven i Røyselien. Resp: Røysse har brugt løvskoven Need til Bueveien og op oven for Knudshougen, og som vidnet ej bestandig har været hiem/m/e, kand hand ej sige om Røyse hvert aar saa har brugt. Citanterne spurte vidnet, om hand icke selv har leiet slaat[t]e i Røyselien af Røyse-Manden. Resp: det første vidnet kom til Warberg at boe, da leiede hand slaat[t]e i Røyselien af gamle Gutorm Røyse. men Riis skov og Marckeskov har Warberg og Røyse brugt til Fællets i Røyselien, men ei slaatte. Aamun Warberg tilspurte vidnet, 1: om hand icke ved at slaat[t]e og vedeskov under Knudshougen har tilhørt Warberg. Resp: har ej hørt andet al sin tiid, end at de har brugt vede skoven, men ej haft slotten. at de har hist og her ligesom Røyse skaaret en børre stor græss, men ej videre.

Citanterne sagde, det de frafalder det vidne Mari Warberg formeedelst hendes svaghed.

2det vidne, Asbiørn Rasmussøn, huusmand her paa Møkelethuun, sagde sig gaml: 64 aar, er ingen af Parterne beslægted, men hands sal: Kone var beslægtet nesten med dem alle her paa Gaarden og paa Warberg. vidnede, at for 50 aar siden blev hands Moder gift her op til Sæbøe, som ligger her paa Fladen eller slætten, da kom vidnet

1773: 34b

1773.

her op, da hand ellers er fød Nere ved søen. har stedse siden været her oppe i Dahlen. i all den tiid har Møkelethuun om som/m/eren haft slaatte og løv skov i Halvthuu[n]slien, men om Vinteren har Warberg og Møkelethuun der hugget til fællets Riis og Marckeskov. Møkelethuun har eiet der Need til Buegiengen, men hvor høyt op, ved vidnet ei. har hørt som en gam/m/el snack, at Warberg skulde eie Geedelien og Qwaneskaaret, og at det er kaldet Warberg Geedelie og Warberg Qwaneskaar, men hvem der eier det, ved vidnet ej. Citanten tilspurte vidnet, 1: om icke Møkelethuun, Røyse og Warberg haar!! (har) brugt til fællets i Souegrowen og Solmonnenatten. Resp: Ja, med Riis og Marcke skov. 2°: om vidnet icke ved hvor byttet er i Røyselien. Resp: Warberg har eiet saa høyt op som Buegiengs har været. 3°: om det icke alt oven for har tilhørt Røysse. Resp: Jo, har aldrig hørt andet. om hugsteren har hand forhen forklaret. Aamun Warberg tilspurte vidnet, om hand icke ved at Warberg havde slaatte under Knudshougen, og brugte Veedeskoven. Resp: ved intet her om. 2°: om vidnet ved byttet imel: Warberg og Røyse paa Nederste Nutten. Resp: det er i Buefare veien og saa i de ham/m/erlag til enden paa Røyse lie-skaaren. om alt kand giøre anvisning.

3de vidne, Lars Tollefsøn, vilkaarmand paa Warberg hos indstevnte Aslach Warberg, sagde sig gam/m/el 61 aar, er noget lidet beslægtet med Jon Møkelethuun, men hands datter er gift med Aslach Warberg. vidnede, at det er 35 aar siden hand kom til Warberg at boe. har hørt sige og stedse været brugt saaleedes: at Mercket imel: Møkelethuun og Warberg har været neden til i Halvthuunslien, saa høyt op som Bueveien gaar, og siden eier Møkelethuun op i Rulleskaar, saa sagde Christj, som var Aamun Warberg[s] Moder. Møkelethuun havde deres slaatter fri. undertiiden kunde Warberg der omkring skiære en børre. Riis og Marcke skov huggede begge gaarder der til fællig om Vinteren, men ej om Som/m/eren. liggesaa har Møklethuun om som/m/eren hugget løv med Warberg oven for dette Merke. Mercke imellem Warberg og Røyse udj Røyse-lien, er fra Nutten og efter Et ham/m/erlag Need strax oven for

Axlehelleren udj et skaar, og saa ind efter et ham/m/erlag og beent i dybet, som buebeite er. saaleedes har vidnet hørt sige, og saaleedes har hand seet at være brugt. Citanterne tilspurte vidnet: om Parterne icke har haft Fællets hugster i Souegroven og Soolmonnenotten. Resp: Ja, Riiseskov og Marckeskov har der været fællets hugster. Aamun Warberg tilspurte vidnet hvor langt løvskoven i Røyselien fra Buegienge gick op. Resp: op i Norskaar-enden gaar løvskoven. i Lien er et stort svae, der efter gaar byttet paa løvskoven. Citanterne spurte, om vidnet icke ved at Møkelethuun og Røyse har hugget løv lengere op end hand nu om Merckerne har forklaret. Resp: Ja, de har nogle aar hugget lengere op, men kand ej sige hvor mange aar det er de har hugget lenger op. Aamun Warberg spurte: om Warberg icke har haft slaatte i den Teig imel: Buegiengen og Norskaarenden eller Knudsham/m/er. Resp: Nei, ingen slaatte, men de har hist og her skaaret en busk til en børre. 2°: om Warberg icke der har hugget vedskov i den/n/e Teig. Resp: Jo, Warberg har der hugget ved skov. Citanten spurte, om icke begge Parter har skaaret disse dotter eller busker til en børre i den/n/e Teig. Resp: Ja, begge har skaaret der, dog Røyse nu Nys. vidnet lovede at giøre anvisning.

4de vidne, Anna Christiansdatter, gift med nest foregaaende 3de vidne Lars Warberg, sagde sig gam/m/el 49 aar, vidnede, at noget over 20 aar siden tiente vidnet her hos Rovart Møkelethuun, og da huggede Møkelethuun og Warberg i Halvthuunslien til fællets om Vinteren, men om som/m/eren kom Warberg der icke. og blev der om Vinteren hugget op under Fieldet.

Retten fant tienlig at tilspørge de 3de første forhørte vidner: hvem der Eiede Halvthuuns lien, der oven for og op paa Fieldet, hvor Warberg needen under om Vinteren har hugget, siden dette fierde vidne ej ved der om at forklare. de først afhørte trende vidner svarede: de har hørt sige at Geedelien og Qwaneskaarene, som liger oven for, har hørt Warberg til, og har de og brugt der med at Flæcke Næver og \barck/ {brugt aarlig løvskoven}

Citanterne tilspurte det første vidne Morten Warberg: om vidnet kand sige at Warberg har haft andet brug i Halvthunslien, end at Riise og Marcket om Vinteren: Resp: Nei, de har ej der haft andet brug, men om som/m/eren har de flæcket Næver og barck i Geedelien og Qwaneskaarene. 2°: om icke Møkelethuun og Røyse ligesaa har i Geedelien og Qwaneskaaren Flæcket Næver, barck, og hugget Riis skov, Resp: ved det icke. 3de qw: om vidnet icke ved, hvem der eier oven for Røyselien. Resp: ved intet der om.

hernest blev det Fierde vidne Anna Warberg til videre forklaring fremkaldet. som sagde ej videre at viste!! (vide). Citanten tilspurte vidnet, om hun ved hvem der eier oven for Røyselien. Resp: Røyse eier op paa Jellene. Aamun Warberg tilspurte vidnet, hvem der ejer imellem Kleivsgillene. Resp: ved det icke. vidnet sagde at kunde anvise Jellene.

5te vidne, Ragnilde Halsteensdatter, til huus hos hendes broder,

1773: 35

1773.

indstevnte Aamun Warberg, sagde sig gam/m/el paa det 80 aar, er barnefød paa Warberg. vidnede, at Halvthuunslien op under Fieldet, var om Vinteren Fellig hugster imel: Møklethuun og Warberg. men om som/m/eren brugte Møkelethuun den alleene. ligesaa brugte begge Gaardene til Fellets i Geede lien og Qvane-skaarene indtil den/n/e dag. i Røyse lien har Røyse brugt slaate og løvskoven. men Riis og Marcke skoven har Warberg haft til fællig med dem. Citanten spurte om Warbergs brug icke var oven for løvskoven. Resp: Ja, det var oven for løvskoven, dog har Warberg og Marcket i løvsloven. om vidnet icke ved, det Møkelethuun har bort leiet slaate i Halvthuunslien. Resp: Rovart Møkelethuun havde der et aar bort leiet en slaate. og det andet aar gav hand den slaate til vidnet at slaae. Aamun Warberg tilspurte vidnet hvem der eier og brugte imellem Kleivsgillerne. Resp: ved det icke. vidnet sagde, formeedelst hendes høye alderdom og sva[g]hed, var hun ej god for at

kom/m/e der op i Fieldene til at giøre nogen anvisning. der for aflagde Eden og blev demiteret.

6de vidne, Orlog Christiansdatter, er gift med Knud Sæbøe, gaml: 43 aar, er lidet, eller 3 Men/n/ing med Jon Warberg. vidnede: Citanterne tilspurte dette vidne: hvor vit Warberg fra Needen af eier op i Halvthuuns lien. Resp: ved det icke. 2°: om vidnet icke ved det Møklethuun eier slaatte og løvskoven i Halvthuuns lien. Resp: Jo, de har brugt det. 3de: om vidnet ved at de har brugt, Møklethuun og Warberg, til fællets i Geedelien og Qwaneskaarene. Resp: Ja. 4de: om de icke havde fællets brug i Souegrowen og Soolmonenotten. Resp: Ja. Aamun Warberg tilspurte vidnet, om icke Warberg Riiste og Marckede og i Halvthuunslien. Resp: Jo, om Som/m/eren. vidnet sagde at kunde giøre anvisning.

7de vidne, Ole Endresøn, er i vilkaar hos sin svoger Peder Sæbøe, sagde sig gam/m/el 69 aar, og er steefader til Jon Møkelethuun, hvis Moder hand haver til ægte. Citanten frafald dette vidne.

8de [vidne], Christopher Magnussøn Niwelien, sagde sig gam/m/el 39 aar, hand og Ole Warberg har hver sin søster til ægte, er ei beslægtet med Citanterne. vidnede, at det er 17 aar siden hand tiente her paa Møkelethuun, og tiente hand her i 2 aar. og da slog og {R} løvede de i Halvthuunslien saa langt op som de torde dem til at gaae med liaaen op, og slog de ind til Store løbet, som er bytte imellem Warberg og Møkelethuun, efter hands hosbonde Magnus Møkelethuun[s] sigende, hand er nu død, og ved vidnet ingen som i de 2 aar brugte i Geedelien eller Qwaneskaaret. ej ved vidnet det Warberg Riiste i Halvthuuns lien om Vinteren, i de 2 aar hand tiendte her, ej heller saa hand nogen af dem der. men i Souegrowen, der Riiste Warberg og Møkelethuun, og løb Riisen Need i Kaste Kipper. i Solmonnotten, der Marckede Warberg og Møkelethuun, og Kastede Marcken Need over i Kipper. oven for løvskoven i Røyselien, der Marckede og Riiste Warberg, Møkelethuun og Røyse. men løvskoven Eiede Røyse, saa sagde de for ham. ligesaa Eiede Røyse slaaten der, hørte ej andet sige. Aamun Warberg spurte, hvor langt løv skoven gick op, siden de var forbudet at hugge der. Resp: kand ej sige Navn der paa, men de var saa nær oppe under Nutten at Riise, ia op paa Fieldet. 2°: om dette var da Magnus og Rovart havde byt skoven imel: dem. Resp: ved intet her om. vidnet sagde at kunde giøre anvisning.

9de vidne, Joen Halstensøn, huusmand paa Høel, gam/m/el 50 aar, Citanterne frafald dette vidne.

10de vidne, Synneve Poulsdatter, er Encke og til huus paa Gaarden Lund, gam/m/el 76 aar, er ingen af Citanterne beslægtet. vidnede, ej at have hørt andet, end at Røyselien tilhører Røyse. og mens vidnet boede i Lund, da leiede de slaate i Røyselien af Røyse-Manden. har aldrig hørt andet en[d] slaate, Marcke, Riise og løv sloven hører Røyse til. men hvor høyt Lien gaar op, ved vidnet ei. om Halvthuuns Lien ved vidnet ej noged. kand giøre anvisning paa den leiede slaatte i Røyselien. Citen!! (Citanterne) tilspurte vidnet, om hun icke ved det Røyse Eier oven for Røyselien, der hvor deres stølsvei ligger. Resp: har seet det Røyse har hugget løv i stølsveien, videre ved vidnet ej om Eiendom.

11de vidne, Gunner Asbiørnsøn, huusmand i Qwamsdahlen, gl: ?0 (30?) aar, er ingen af Citanterne beslægtet, vidnede, at for 5 á 6 aar siden tiente hand i 3 aar her hos Olmoe Røyse, da slog, Riisede, løvede og Marckede de i Røyselien, og hand sagde at den hørte dem til, og gaar Lien op til Eggen, hvor om vidnet kand giøre anvisning. {høyst oppe} Warberg Riisede

1773: 35b

1773.

og Marckede heele Lien igien/n/em. Citanten tilspurte, om det icke var Marckeskov som var til fællets, men ej Riis skov. Resp: Marck og Riis var til fælles, men eii!! løvskoven, men oven for løvskoven. og løvskoven gaar op under Eggene. Citanterne frafald dette vidne.

Afskeediget,

da det er seent ud paa aftenen, udsættes sag[en] til Morgen.

Dend 1ste Octbr: blev den/n/e Nest forbem:te sag atter fortaged.
De Beneficiari og Gaarden Warberg[s] beboere tilbød forlig, saaleedes: at de ingen paastand giør i Halvthuunslien fra Bue {veiten} Beiten indtil op under Fieldet. men til vederlag, for den Ret de formeener sig at have til en deel der af, paastaar de Lille Halvthuunslien og Warbergs Geedelie. i Røyselien paastaar de intet, uden fra Gillen ud i løbet i Røyselien. Citanterne svarede: dette tilbud kunde de ej modtage: thj Warberg vil have, uden at give vederlag. men for at undgaae Process og pengespilde, vil de eftergive Geedelien, og i Røyselien vil de eftergive imellem Store og Lille Kleiwgillen, og her om æskede Warberg[s] svar. Warberg antager tilbudet paa de vilkaar, at byttet maa gaa i Smaae ind i Røyselien, ind i et Gild kaldet Kleiwsgilet. Citanterne svarede: naar Warberg ei vil modtage det tilbudene, underkaster de dem Retten.
Warberg og Røyse ærklærede forlig saaleedes: at Byttet dem imellem skal være lidt oven fra Svaen i Røyselien i Store løbet lige ind imellem Store og Lille Kleivsgillen. men Orre skoven inden for Store løbet skal tilhøre Warberg. og som begge Mændene paa Røyse har skift skoven dem imellem, skal den Mand paa Røyse som her ved tager skade, skee vederlag for Orre skov af sin grande.
i anleedning af dette forlig forføyede Laugretten, i følge begge Parter, dem i Fieldet for at Needsette Marckeskield imellem Warberg og Røyse, som saaleedes efter begge Parters forening og anvisning blev Needsat.
Nordost for Niste Nutten hugget i en ham/m/er en gloppe, som visser Need efter Bierget i Nord, udj Nederste enden af sam/m/e bierg, oven {for} paa Axlehelleren hugget en Kors, sam/m/e visser i Nordost i 3de efter hinanden huggede glopper. den sidste gloppe visser til Et Kors hugget i Gillet. Needen for disse Mercker Eier Warberg, og oven for eier Røyse.
Fra Korset i Gillen gaar Mercket op efter Gillet til en gloppe paa Westere siide af Gillet, sam/m/e visser i SydWest i Tvende efter hin anden huggede Kors, dend sidste visser til En L gloppe, siden er Elven og Lille Kleivgillet Mercket op til Eggen. Warberg Eier imelle[m] Lille og Store Kleivsgillet. siden Eier Røyse Needen og Westen for den Teig.
der efter blev Møkelethuun og Warberg saaleedes forened: Warberg har under Halvthuunslien saavit Buugienge er, lige ind igien/n/em til Store løbet i Store Halvthuunslien. der paa Eier Møkelethuun oven for Buugienge Halvthuunslien op igien/n/em Store løbet {til} under Et Field som kaldes Fieldet, der fra lige ud tæt under Fieldet udj en Bæk, som udkom/m/er fra Qvaneskoret, der fra lige op i et Skor, som ogsaa kom/m/er ud fra Qvaneskoret, og den skore ud igien/n/em til Kleivsgillen, saa at altsaa Møkelethuun eier under dette Mercke, og Warberg Eier oven for sam/m/e.
Som Panterne saaleedes ere forenede og adskilte, saa paastod Citanterne deres omkostninger, som er, foruden Rettens løn, med Stevnings forkyndelse, Mænds opnævnelse, fløtting, incaminations penge, Retten med Vidnernes underholdning, tilsam/m/en billigst 24 rd: Rettens løn bliver saaleedes at beregne: Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss og her need til Gaarden Hestham/m/er, er til Lands og Vands 4 ½ Miil, 1 rd:, tilbage igien fritages Citanterne formeedelst en anden foretning. skyds fra Hestham/m/er og her til aastædet, 2 ½ Miil, har Citanterne skaffet. 2de Reisedage diet penge 1 rd: 2 mrk:, tvende dages forretning 3 rd:, Laugretten per Mand 48 skil:, er 4 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 10 rd: 2 mrk:, er saa den/n/e foretnings bekostning 34 rd: 2 mrk: herom blev Parterne saaleedes forenede, det disse omkostninger skal lignes paa disse 3de gaarders løbetal, som er saaleedes: Møkelethuun tager hos sig selv 10 rd: 10 s:, Røyse tager hos sig selv eller betaler til Møkelethuun 7 rd: 3 mrk: 8 s:, Warberg betaler til Møkelethuun 16 rd: 4 mrk: 14 s:, der imod Møkelethuun, som har opfordret Retten, betalte,
og saaleedes denne foretning sluttet.

Dend 2den Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Warberg, beligende i Grawens Præstegield og Eifiord Kircke-sogn, med følgende Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Siur Poulsøn Spaanem, Torchel Lindebræche, Iwer øvre Fylkedal, Siowat

1773: 36

Rønnestrand, Christian Kollenes, og Knud Store Grawen, nærværende Lensmanden Niels Rønnestrand.

hvorda for Retten fremstod Ole Larsøn Warberg, som gav tilkiende, det hands svoger Knud Mortensøn havde efter skiøde af 4 Apr: 1772 solgt ham 1 Løb smør, ¾ huud uden bøxel her udj gaarden Warberg, og som benævnte hands svoger havde ladet sig værve til Soldat, Reiste hand strax til Kiøbenhavn. dets aarsag Comparenten til den/n/e Tægtedag her til gaarden Warberg har ladet stevne og indkalde Knud Mortensøns Fader Morten Warberg at være Nærværende til en ved Rettens Middel lovlig huuse besigtelse over den/n/e jordeparts tilhørende huuser, deres brøstfældighed, samt Taxsation hvad ethvert huus kand være værd, føren hand giør bekostning paa deres istand sættelse, og som Sogne Præsten til Kingtserviig Præstegield, Welærværdige Hr: Henrich Glahn, pro Officio haver Bøxel Retten til den/n/e Jordpart, er hand indkaldet, om hand noget ved den/n/e foretning kand have at erindre. fremlagde sit lovlig adkomst til den/n/e jordepart, der er saa lydende.

den indstevnte Morten Warberg møtte og tilstod paa sin søn Knud Mortensøns vegne lovlig varsel, vilde og bivaane besigtelse og Taxsation over huusene.

paa Jorddrotten Hr: Glahn[s] vegne møtte hands leilending Aamun Warberg, som efter tillagde ordre tilstod lovlig varsel, og at Jorddrotten ved den/n/e foretning ej havde noged at erindre.

Citanten var begierende foretningens fremgang, da hand paa brugets tilhørende huuse vilde giøre anvisning.

1: En Røgstue, svillerne beskadiget, samt en stok i den ene Væk!! (Væg), item bordtaged, vil alt nyt. taged dryber, vil tæckes. saaleedes som huuset nu er, er dets værd som det staar	16 rd: 0 mrk: 0 s:
2det: Loft med underbue, Taget og Bolungen noged bedærvet, dets værd som huuset nu staar	8
3de: Et Jldhuus, Taged forRaadned, stor fordærvelse paa Tøm/m/eret. det som got er, saaleedes som huuset nu staar, bliver dets værd	4
4de: Et Stavbur, er liden, Taged er slæt, dends værd	6
5de: En staveløe uden bordtag. Taged ganske Raaden, dends værd	7
6de: Et Floer huus, gandske Raaden og forfalden, vil i grund Needrives. det som der udj kand bruges, er værd	4
7de: Et smale huus, gandske Raaden, vil Needrives, det som igien af huuset kand bruges, er værd	1
8de: En heste staald, Raaden, vil Needrives, det der af som kand bruges, er værd	3 mrk:
9de: Et Sæhlhuus paa Bære-støel, er værd	2
10de: Et dito huus paa Sanvadet støel, er værd	1
11de: En udløe paa Løeflaaten, er værd	3
12te: En dito paa Finesteens-flaaten, er værd	3
13de: En dito paa Nødebacken, gandske Raaden, er værd	1
Sum/m/a huusenes værdi	50 rd: 4 mrk: 0 s:

Vi besigtede brugets agere, efter paastand. de vare slet dørckede: thj de ere skeed for kort paa Giødning. saa hand saar ud 5 Tønder, kand ickun avle 12 Tønder.
Marcke og løvskov er forhugget og Ruineret, som er tilsiune.
Citanten sagde, det den/n/e foretning, foruden Rettens løn, har Kosted ham med stevningens forkyndelse, Mænds opnævnelse, fløtning, incaminations penge, stemplet papiir og Rettens underholdning, tilsam/m/en 13 rd: Rettens løn bliver, Sorenskriverens skyds fra Woss Need til gaarden Hestham/m/er, 4 ½ Miil, 1 rd:, skyds fra Hestham/m/er her til aastædet har Citanten skaffet. skyds til Sorenskriverens hiem paa Woss eftergives formeedelst en anden foretning. diet for 2de Reisedage 1 rd: 2 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 1 rd: 3 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 19 rd: 5 mrk:,
og Saaleedes den/n/e foretning{s bekostning} sluttet.

Dend 4de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Hildahl, beligende i Kingserviig Præstegield og Odde Kirkke-sogn, med efterskrevene Edsorene Laugrett, og som den/n/e gaard ligger under tvende Jurisdictioner, nemlig Leehnets og Lysse-Closter, saa er og Laugretten af begge Jurisdictionerne opnævnt, neml: af Leehnets, Christopher Langesetter, Peder Hause, Torgis Jaastad, Haldor Espe, nærværende Leehnets LensMand Jon Hougse, af Lysse-Closter Laugret, Jacob Oppedahl, Jacob Bleje, Halwer Langesetter og Peder Sexe, nærværende Lysse-Closter Lensmand Aschiel Sexe.
hvorda for Retten frem[stod] Michel Hildal og Jørgen ibdm:, og gav tilkiende, det de med muntlig varsel til den/n/e Tægtedag har ladet stevne og her til aastædet indkalde deres grande Jon Andwesøn Hildahl, vidner at anhøre hvorleedes hand med Creature om vaaren, føren hand Reiser til Støels, beiter paa Citanternes Bøe og Fæe-

1773: 36b

have, til det lider længst paa Som/m/eren. vel har den indstevnte med Forfædere der for betalt aarlig leie, neml: Forfæderne 1 rd: aarlig, men den indstevnte ikkun vildet betale en halv Rigsdaler. men som den/n/e beiten er Citanterne til stoer skade, er hand vidnesfast tilspurt, i mindelighed at fravige, hvor til hand har svaret Nej, ei at fravige. altsaa er hand stevnt, om alt at høre vidner, Dom at modtage til at fravige dette beite, og at faae Fæehaven ved lovlig Marckeskield skift, steenet og Reenet, saa at en hver kand Frede og Rødde sin Eiendom, og at svare Processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Jacob Buustethuun, Ole Svendskier, Jacob Sandwe. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.
dend indstevnte Jon Andwesøn møtte, tilstoed lovlig varsel, og at hand i sag[en] havde stevnt Contra til sag[en]s sande oplysning.
de indstevnte vidner møtte alle, dem Citanterne paastod forhørte. Edens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
1ste vidne, Jacob Buustethuun, er boende paa Gaarden Buustethuun, sagde sig gam/m/el i det 74 aar, og at være Søskendebarn med begge Parter. vidnede, at hand var 17 aar gam/m/el, da hand kom her at tiene hos en for mange aar siden ved døden afgangne Lars Hildal, og tiente hand her i 3 aar. da var der fællets beite, uden nogen paaAncke imellem Parterne. men den tiid var ei platset Svendskier oprøddet, men siden er det af fællets beite oprøddet, og indstevnte Jon Hildal har tilegnet sig det. der om har hørt af mange sige, det Jon Hildal, for det plats Svendskier, maatte give aarlig leie af beite til Citanterne.
Nu erklærede Parterne forlig saaleedes: heele gaardens Creature skal blive udj Fæehaven til Fællets beite, som de har været, dog uden for garen. og hvor der icke er gar, skal den

paasættes, saa at Citanternes Bøe, som kaldes Øyerne, bliver aldeeles ubehindret. gierdet skal Jon Hildal holde En tredie part lovforsvarlig vedlige. Naar Parterne siunes der ej er Mad nock i haven for Creaturene, saa Citanterne fløtter med deres Creature paa deres Bøe, da skal Jon Hildal fløtte af haven med {Ci} sine Creature paa sin egen Bøe eller Eiendom. hvad smaler og geeder angaar, da skal hver beite sin dag i udmarcken, eller og om vaaren hvor der findes Ma{n}d, hos hvem det først er eller skeer, der skal de beite først en ugge, og saa hos de{n} andere i Toe ugger. Det huusmands plats Svendskier, som ligger i Fællets beite, skal ene tilhøre Jon Hildal uden nogen mangel, dog saa, at smaler og geeder beiter der, saaleedes som ovenmeldt er.

efter den/n/e forening blev vedtaged at Needsætte Marckeskield imell: Parterne, efter den anvisning de selv vil giøre. og blev da her i hiem/m/e Marcken eller paa Bøen følgende Merckeskield Needsat.

En Teig kaldet Halvfierdingen, der nedsadt En Marckesteen som visser op efter i anden skieldsteen, der visser i trende efter hin anden huggede Kors, den sidste Kors visser udj en stoer steen, hvor der blev hugget en gloppe eller vinckel gloppe, sam/m/e visser tvert ind over udj en steen, der hugget den anden vinckel gloppe, som visser Needefter i en Kors udj en stoer steen, der fra udj tvende efter hin anden Needsatte skieldsteene, den sidste skieldsteen staar ved Smieraben, og visser Need til ageren. imellem disse Mercker Eier Jon Bøen og Olderskoven. men Birckeskoven Eier Citanterne.

Bøen Svining, i en stoer steen hugget en Kors som visser op i en steen, der hugget En vinckel gloppe, sam/m/e visser tvert ind over i anden vinckel gloppe udj en steen, der visser Need efter udj en skieldsteen, der fra udj En Kors som visser Need til forrige bytte. imellem disse Mercker Eier Jon Bøen, men skoven Eier Citanterne.

Spands-Teigen, som er paa Bøen, er efter hin anden udj en linie Needsadt 8te skieldsteene, fra den sidste steen som staar ved Lam/m/ebæcken, der visser bæcken op imod berget som kaldes Nye skreedocken, saa gaar byttet ud under bierget til det andet bytte. Jon Eier oven for, uden for og Needen for baade Bøe og skov. Citanterne eier Needen, inden og oven for skov med Bøe.

Bøen Able-Teigen, der Needsadt en skieldsteen som visser op i tvende efter hin anden Needsadte skieldsteene, fra den sidste steen gaar byttet op i bierget udj et hugget Kors, som kaldes Nyestien, den/n/e Kors visser til den Kors udj Skreedocken. inden for disse Mercker Eier Jon op under Bierget Bøe og skov. uden for op i Bierget Eier Citanterne.

Fra den Første steen i Abele-Teigen gaar byttet ud efter i Fiire efter hin anden Needsatte skieldsteene, den sidste steen staar i Tykengen. fra sam/m/e gaar byttet beent op efter, udj en stor steen hugget en Kors som visser efter Raasebæcken lige til Fieldet. Needen under og uden for Eier Jon, oven og inden for Eier Citanterne.

Biøns-Teigen er efter hin anden Needsadt 9 skieldsteene, den sidste steen er Needsadt ude ved Hølen. oven for disse Mercker Eier Jon, og Citanterne Needen for.

Fra den første steen i dette sidste bytte, gaar Byttet Need over veien til Elven, Jon Eier inden for, og Citanterne uden for.

Lofthær-ageren, som er Jon tilhørende, er fra Citanternes bøe indhægnet med 7 Marckeskield.

under Vægter-ageren er Needsadt trende skieldsteene, den sidste staar inde ved

Broe enden, som visser et støecke op efter bæcken, hvor der atter paa dend yttere siide af Bæcken er Needsadt en skieldsteen, som visser ud efter i en Kors og en vinckel gloppe, fra sam/m/e gaar byttet Need efter i en Kors som visser lige Need til den første Needsatte skieldsteen. imellem disse Mercker eier Jon, og Runt omkring Merckerne eier Citanterne.

J den yderste ende paa Langaggeren, i ager Reenen, Needsat en skieldsteen som visser først Need til Elven, og saa beent op over ageren. Needsadt en skieldsteen, sam/m/e visser her hiem efter udj tvende Needsatte skieldsteene, den sidste staar i den yderste ende af Kalvageren, sam/m/e visser beent Need efter til ager Reenen, der Needsadt en skieldsteen, sam/m/e visser lige Need til Elven. imellem disse Mercker Eier Jon ager og Bøen, og uden om eier Citanterne.

her i Thuunet staar en gam/m/el steen, der fra gaar byttet ud over Fioss-ageren, til den yderste ende paa ageren udj en anden gam/m/el steen, fra sam/m/e gaar byttet lige Need til Elven. Needen under disse Mercker eier Jon ager og Bøe, og oven for eier Citanterne.

hvad udmarcken angaar, da beholder En hver af Parterne efter gam/m/el bytte.

angaaende huuse Tompterne, da beholder En hver af Parterne de Tompfter de til den/n/e tiid har haft.

Citanterne sagde, at som der nu intet videre er at forette, er deres omkostninger, foruden Rettens løn, med stevningens forkyndelse, Mænds opnævnelse, fløtning, incaminations penge, Rettens med vidnernes underholdning, tilsam/m/en 12 rd: Rettens løn bliver saaleedes at beregne: Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss og Need til Hestham/m/er i Hardanger, 4 ½ Miil, 1 rd:, tilbage igien fritages dend foretning, formeedelst en anden foretning. skyds fra Hestham/m/er og her til aastædet er atter 4 ½ Miil, dend skyds har Citanterne giort. diet penge for tvende Reise dage 1 rd: 2 mrk:, {Laugre} den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk:, er 2 rd: 4 mrk:, hver Lensmand 4 mrk:, tilsam/m/en Rettens løn 8 rd: 2 mrk: bliver saa den/n/e foretnings bekostning 20 rd: 2 mrk: her om bleve Parterne saaleedes forened, det Jon Hildal betaler til Citanterne 7 rd:, da Citanterne, der har opfordret Retten, betalte Rettens Personer,

og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 6de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Espe, beligende i Kingtserviig Præstegield og Ulensvangs Kirckesogn, med følgende Laug Laugret som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Jørgen Freim, Lars Mokestad, Peder ibdm:, Jørgen Jaastad og Wiiger Houstvet. nærværende Lensmanden Jon Hougse.

hvorda for Retten fremstod Haldor Olsøn Espe, som paa egene og sin broder Thobias Olsøn Espe[s] vegne gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til den/n/e Tægtedag her til aastædet har ladet stevne og indkalde sine grander Haagen Olsøn Espe og Siur Knudsøn ibdm: til at faae stølen Aasen med sine beiter ved gierde adskild fra de andere Buubeiter, og med det gierde at faae afrødet al den Bracke, der er dem alle til skade. item at faae en Contract oprettet, til at af-Rydde al den Bracke der er i Buumarcken som er dem til skade. 2°: at alle de Træer som, siden sidste forening, er anlagt og hvor Bøegierdet er opfløttet, i deres fællets Buuhave, skal tilbage læges under fæefoden. 3°: at de geeder de indstevnte holder, skal de afholde fra Citanternes Eiendom, at de ej tilføyer dem skade, eller dem afhænde. 4de: at den øvre stølen, kaldet Swartham/m/er, hvor Citanterne ej kom/m/er med deres Creature, for deres andeel af beite, de indstevnte at betale Citanterne, hvis icke, da Citanterne, der at støle for deres andeel, indsetter andere Creature. 5te: da Siur Knudsøn har beskyldt Citanten Haldor Olsøn, det hand skal have oprevet En Marckeskieldsteen, er hand, Siur Knudsøn, stevn[t] at beviise hvor Markeskieldsteene[n] stoed, og at hand har oprevet den. 6de: de indstevnte ved Dom, at svare Processens omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnet møder.

de tvende indstevnte grander møtte, tilstoed denne indførte muntlig stevning at være dem forkyndt. hvad den første post i stevningen angaar, der til svarede de plat Nej, thj all skoven er deres, og det er ej En skilling værd hvad Citanterne paa det gierde skulde Koste. hvad Bracken angaar, da har en hver Rødet og Røder saa meget de formaar, og behøves der om ingen Process. hvad anden post angaar, da har de i mindelighed tilbudet Citanterne at vilde

lege de Rødede Træer tilbage under fæefoden og fløtte Bøegierdet tilbage. Til 3de post svarede De: saalenge der er fællets Buumarck, afholder de ej deres geeder. men naar de fra Citanterne i Buunarcken bliver afskilt, skal de holde deres geeder fra Citanternes Eiendom. Til 4de post svarede de: de kand ej nægte Citanten at indsætte i stølen Swartham/m/ers beite, saa mange Creature som de føder paa deres jord. til 5te svarede Siur Knudsøn, det Haldor med begge sine Drenge har opmaget steenen. Citanten Haldor sagde, det steenen stod og staar i agger Reenen, og som ageren var Needsiet over steenen, magede hand mallen af steenen saa den er siunlig, men ej mogede den op.

de indstevnte sagde; naar alt ej kand blive efter det forige forlig og forening, saa de kand leve i Freed og Enighed, begierede de sag[en] udsat for at stevne Contra paa oven anførte poster.

sagde ellers, det de med muntlig Continuations stevning udj den af Haagen Olsøn anlagde sag ved værneTinget, mod de nu saakaldede hoved Citanter, om den vei de har giort igien/n/em hands ager mens

1773: 37b

1773.

den stod med sin fulde grøde, hvor da disse hands Contra-Parter skiød dem til aastædet. der for ved Continuations stævning til den/n/e deres Tægte dag stevnt dem at være nærværende ved Rettens siun og granskning, og efter sin hovedstevning til værnetinget, Dom at modtage.

Haldor Espe tilstod at den/n/e stevning til siun og granskning var dem lovlig forkyndt.

Haagen Espe begierede det Retten vilde siune og grandske ageren, med den der igien/n/em giorde vej, mens ageren stod med sin grøde, samt den gamle og almindelig brugende vei. da paa alt skal vorde giort anvisning.

Sorenskriveren med Laugretten, i følge begge Parter, gick ud at siune og grandske aggeren med veien, som os af begge Parter blev anvist. aggeren liger strax inden for huussene paa indere siden af bæcken, der begynder Haagen sin ager, og Needen for ligger Haldor sin ager. igien/n/em Haagen sin ager har Haldor sine tienere giort en vei mens ageren stod med sin fulde grøde, for at bære Kornet fra Haldor sin ager igien/n/em Haagen sin ager. da dog den almindelig vei ligger paa siden af ageren og den nye giorde. Haagen sin ager ligger paa en backe, og den gamle vei liger paa siden af Backen, saa veien falder noget brat for den der skal bære en børre. desuden sier!! (sig) ager Reenen Need i veien, saa veien er noget besværlig for den der skal bære noget. der for havde Haldor sine tienere baaret Kornet fra Haldor[s] ager igien/n/em Haagens ager som stod uskaaret.

Haagen Espe Refererede sig til sit forhen tilførte: at vis!! (hvis) det icke kand blive som gam/m/elt været haver, efter deres forige foreninger, paastod hand sag[en] udsat, for at stevne Contra paa de af Haldor Espe paastevnte poster med de flere fornemmelser.

Som ingen forening imellem Parterne var at træffe, bliver følgende beregning at forfatte. Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss og her til gaarden Hestham/m/er i Hardanger, 4 ½ Miil, 1 rd:, tilbage igien fritages formedelst en anden foretning. skyds fra Hestham/m/er her til aastædet, \2 Miil/, har Citanterne skaffet. diet for tvende Reisedage 1 rd: 2 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 1 rd: 3 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en, det som Retten tilkom/m/er, 6 rd: 5 mrk:

og blev udj sag[en] saaleedes

Afsagt.

Den af Haagen Espe forlangende udsettelse billiges ham, til en efter aarets beskaffenhed beqvæm tiid, at Retten for snee og Jiss kand kom/m/e i Marcken for at siune og grandske Buu beiterne. hvor om Haagen Espe betiids advarer Sorenskriveren, at Tægtedagen kand vorde fastsadt. den/n/e Session betaler Haldor Espe og medJnteressendere, efter den beregning

Acten er tilført med 6 rd: 5 mrk:, da der ved endelig Dom paa omkostning i sag[en] skal vorde Kiendt.

Haldor Espe og Knud Jngebrigtsøn Schielviig begierede det retten dem imellem vilde Needsette nogle faae Marckeskield, efter den anvisning de lover at giøre. Retten forføyede dem strax i Marcken for at modtage anvisning og Needsette Marckeskieldet.
Da blev imellem Ormsteigen og Kabrette teigen ved søen udj Bierget kaldet Ormen hugget En Kors som visser op i tvende efter hin anden huggede Kors, sam/m/e visser op i Bierget Lyderhougen, der hugget den fierde Kors som visser op i tvende efter hin anden huggede Kors, den sidste Kors er i Wedenowen, sam/m/e visser til høyeste Fieldet. Kabrette teigen tilhører Espe, og Ormsteigen tilhører Schielwiig.
saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 11de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Diønne, i Kingtserviig Præstegield og kk: sogn, med efterskrevene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Haldor Helleland, Thomas Haustvet, Jon Svends: ibdm:, Ole House, Peder ibdm:, Torgilds Torgilsøn Jaastad, og Iwer Lofthuus. nærværende Lensmanden Jon Hougse.
hvorda for Retten fremstoede Knud Thoresøn Diønne og sagde, det hand i Continuation af den til Værnetinget, det aars som/m/er-Ting, (: NB see fol: 33 :) mod Jon Ørjansøn Diøn/n/e anlagde sag, her til aastædet, til den/n/e Tægtedag, har ladet stevne og indkalde bem:te Jon Ørjansøn Diøn/n/e, til lovlig skifte og deeling i Aakre-Øde, som liger og bruges her under Gaarden Diønne, og det efter en hvers i hænde havende lovlige adkomstbreve, samt at svare Processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte Jon Ørjansøn Diøn/n/e møtte, tilstod lovl: varsel.
Citanten lagde i Rette Et Pergament skiøde af 16de Octbr: 1647, hvor efter skiødes 4 Løber salt udj Aakre Øde til Tosten Jacobsøn, som var Citantens Faders bestemoders bestefader. 2°: et skiøde af 4de Aug: 1704 paa 3 ½ Løb salt i bem:te Aakrøde!! (Aakre Øde) til Knud Thoresøn, som var Citantens Farfader. 3°: et skiøde af 8de Decbr: 1732 til Thore Knudsøn, der er Citantens Fader, der er ved live og nu her ved Retten nærværende, lydende paa 3 ½ Løb salt i Aakre-Øde. 4°: Et skiøde af 25 Maj 1773, ligesaa lydende paa 3 ½ Løb salt i Aakre øde, udstæd til Citanten af hands Fader Thore Knudsøn, og medarvinger efter Moderen. dette fremlagde er saa lydende.
Citantens Fader Thore Knudsøn forklarede, det disse tvende Parter har stedse brugt, under deres paaboende iordeparter her udj Diønne, en hver af dem den halve Aakre øde. og har indstevnte Jon Ørjansøns

1773: 38

1773.

Fader og forfædere, for det brug de havde meere end de eiede, aarlig betalt til Comparenten og hands forfædere 2 mrk: i aarlig Landskyld. men som indstevnte, deres grande Jon Ørjansøn, der nu i 2 aar har styrt den halve Aakre øde, ei vil betale disse 2 Mrk: Landskyld, er det aarsag, hvor de har stevnt at blive ved skifte, deeling og Marckeskield adskild.
dend indstevnte Jon Diønne anviste et gam/m/el Pergement skiøde, som var ulæsselig og uforstaaelig. dernæst lagde i Rette 2de gamle skiøder, af 12de Octbr: 1644, og af Octbr: 1647, begge saa lydende.
Citanterne!! (Citanten) tilbød den indstevnte forlig saaleedes: at hand i Aakre øde skal sin livs tiid faae bruge saaleedes som hands Fader har brugt, naar hand vil betale den halve Landskyld. saa at hands Eiendom, der ickun er 1 Løb salt, eller Rettere, en halv Løb salt med bøxel, og overbøxel til en halv Løb salt, alleene vorder udsteenet.

dend indstevnte Jon Diøn/n/e svarede: det hand vilde have Dom.
Leilendingerne paa Lysse-Closter godset her udj Diønne, Ole Christophersøn og Ole Aamunsøn, samt Thron, anviiste deres Landskylde Bøger, det de til Closteret betaler Landskyld af en halv Løb salt i gaarden Aakre øde her under Diønne.
Citanten var og Dom begierende, erindrede om den/n/e Processes omkostning, som er, foruden Rettens løn, i billigste 10 rd:
Da blev af Sorenskriveren {og Laugretten} saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og Afsagt.
Da indstevnte Jon Ørjansøn ei vil betale Landskyld af det hands Fader med forfædere har brugt i gaarden Aakre øde, der er i alt Fem Løber Salt, og dog vil bruge og bruger lige som hands Fader brugt haver, uagted, Faderen ved skiøde af 25de Maj 1767 ei hiemler ham meere end en halv Løb salt med bøxel, og overbøxel til En halv Løb salt. Saa Kiendes for Ret, det indstevnte Jon Ørjansøn ej bør bruge meere i Ødejorden Aakre end hands Fader ved skiøde har hiemlet ham, som er den Femte part af ødejorden Aakre, hvilcket bør ham lovlig uddeeles og udsteenes. betræffende den/n/e Processes omkostning: da som Citanten, foruden oven anførte hand[s] omkostninger, end nu betaler til Retten Sorenskriverens skyds fra sin boepæl paa Woss til Hestham/m/er udj Hardanger, 4 ½ Miil, 1 rd:, fra Hestham/m/er her til aastædet har Citanten fløttet, diet for en Reise dag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, Lensmanden, for at tilkalde Laugretten og at gaae Rettens Middel til haande, 1 rd:, tilsam/m/en Retten tilkom/m/ende 6 rd: 4 mrk: da dend indstevnte Jon Diønne, {ham} \Citanten/ til nogenleedes erstatning for ibragte omkostninger, bør betale til Citanten 10 rd:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovl: forkyndelse, under Nam og execution.
Efter at den/n/e Dom var bleven lydelig afsagt, declarerede begge Parter med Dom at være fornøjet, begierede det Laugretten vilde skifte Aakre øde dem imel: saaleedes, at Jon Ørjansøn faar En Femte part af skov og Marck. i anledning her af, forføyed Rettens Personer, i følge begge Parter, dem strax til Aakre øde, Marck og skov for sam/m/e at skifte. Da Parterne, som best Kiende skov og Marck, selv indbyrdes skiftede.
hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 12de Octbr: blev den/n/e foretning atter foretaged for at Needsette Marckeskieldet imel: disse tvende Parter,
Paa Bøen ved et Næss inden for den yderste høelade, der Needsadt en skieldsteen, visser op i anden skieldsteen, der fra op udj et hugget Kors udj en steen oppe under Bierget. Knud Thoresøn Eier paa yttre siden af disse Mercker, og Jon Ørjansøn paa indre siden.
Paa indre siden af forbemelte Næss Needsat en Marckeskieldsteen som visser op i en Kors, følger byttet siden i Bier[g?]opsene op i en steen, der hugget en Kors, sam/m/e visser lige indefter i en skieldsteen, der fra hen i en stor steen, der hugget en Kors, der fra hen i bierget udj en Kors. uden for disse Mercker Eier Jon Ørjansøn, og inden for eier Knud Thoresøn.
foruden dette Eier Jon Øriansøn et støcke bøe i Gillet oven for Nødeveien.
Paa den/n/e bøe Eier Knud Thoresøn all skoven saavel paa sin som paa Jon Ørjansøns bøe. Nu skoven efter deres skifte ved Marckeskield adskildt.
ved søen inden for Opsaateløbet, udj en sten hugget en Kors som visser i tvende andere Kors, den sidste Kors i Meelstøls ham/m/eren, som visser op i en skieldsteen og saa op i en Kors paa Opsaattebierget, der fra op i en skieldsteen som visser op i tvende efter hin anden huggede Kors og en Nedsat skieldsteen, der fra op til en skielsteen oppe paa Barlindeberget, der fra op i en Kors, og saa op i en skielsteen needsadt i hougen uden for Rauneberg, som ere ende Mercke. paa indre siden af disse Mercker Eier Knud Thoresøn skov og Marck, og Jon Ørjansøn eier paa yttere siden. men Fæe beitet bliver til fællets.

som intet videre var at forette, bliver den/n/e steenings foretning saaleedes at betale. Sorenskriveren 1 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, tilsam/m/en 3 rd:, som blev af Knud Thoresøn betalt.

1773: 38b

1773.

Dend 12de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Diønne, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, som er Specificeret ved nest forbemelte sag. og det efter tilkaldelse af Knud Thoresøn Diønne og Jon Ørjansøn ibdm:, samt Ølwer Siursøn Berven, som begierede det Retten efter den anvisning de lover at giøre, vilde Needsette Marckeskield imellem gaarden Wichene og Aakre øde, deres Eiendom/m/e udj Eggenæs.

lidet op fra søen, udj skarvet hugget en Kors som visser i snee ind og op, udj tvende efter hin anden i lige linie Needsatte skieldsteene, der fra op i lige linie til Sigribierget, der hugget en Kors, sam/m/e visser i 7 efter hin anden i lige line Needsatte skielsteene, den sidste skielsteen viser op i Wicheleit-hougen, der hugget en Kors, som er ende Mercket. paa yttere siden af disse Mercker er Wichene Eiendom, og paa indere siden eier Jon Diønne.

hvad slotter og Fæe beite som ligger i Jon Diønne[s] brug, og fra gamle tiider har tilhørt Wichene, følger Wichene fremdeeles.

Som intet videre var at forrette, bliver følgende beregning over den/n/e foretnings bekostning, som er incaminations penge 5 mrk: 4 s:, Sorenskriveren for den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, Lensmanden for Laugrettens tilkaldelse og at gaa Rettens Middel til haande, 1 rd:, tilsam/m/en 5 rd: 5 mrk: 4 s: herforuden paastoed Knud Thoresøn for Rettens underholdning 3 rd:, er tilsam/m/en 8 rd: 5 mrk: 4 s:, som blev betalt af begge Parter,

og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 13de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Wichene, udj den paa fol: 28ve incaminerede Odels-sag. Retten blev betiendt med det der Specificerede Laugret, undt[agen] for Ole Lofthuus sad Torgis Jaastad, nærværende Lensmanden Jon Hougse.

Citanten Jon øvre Qwale Refererede sig til sit forhen tilførte.

dend indstevnte Ølwer Siursøn Berwen paa sin huustrue Christj Ørjansdatter[s] vegne, lagde i Rette et skiftebrev af 25de Octbr: 1703, passeret efter hands huustrues bestemoders fader Orm Endresøn, der af begierede slegte linien og saavit Wichene vedkom/m/er, Acten tilført. 2°: lagde i Rette Et udtog af Hardanger skiøde og publications Protoc:, til bevis at det af Citanten i Rette lagde skiøde af 4 Nobr: 1744 er Raderet og forfalsket til 1741. ligesaa Hr: Kam/m/erherre og StiftbefalingMand von Levetzou[s] extract af Hardanger Ting Protoc:, til beviis om bem:te skiødes forfalskning, som og at skiftebrevet af 7de Septbr: 1744 er bleven Raderet og forfalsket til 1741. disse breve hand begierede Acten tilført, og sluttede sag[en] til Doms, med erindring om Processens omkostning.

Citanten forestillede: det hand i enfoldighed har anlagt den/n/e sag. der for declarerede ingen Ret at have til det paastevnte jordegods i Wichene, men frafalder al Ret, og sag[en] aldeles ophæver. vil ej det nogen Dom skal afsiges, men vil betale Retten for dends Reise og umage, samt den indstevnte Ølver Berven sine omkostninger efter hands paastand med 3 rd: hvad hands forseelse angaar, at hand har lagt i Rette breve som vare, ham uafvidende, Raderede og forfalskede, erbyder hand sig, som fattig og uformuende, dog at forsone sin forseelse med 10 rd: til dette Præstegields fattig lægds Cassa.

dette her sidende Laugret bevidnede det Citanten er baade fattig og enfoldig, og formaar ej mere at udgive for sin forseelse.

Som ingen Dom paasøges, og den indstevnte er fornøyet med 3 rd: i omkostninger, kand Sorenskriveren ej andet end forestille Øvrigheden den begangene forseelse. og bliver da at beregne den/n/e Sessions bekostning, som er, Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss og her ned 1 rd:, tilbage igien eftergives formeedelst en anden foretning. diet for en Reisedag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 1 rd:, Laugretten 2 rd:, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en som Citanten betaler, 5 rd: 2 mrk:

Dend 18de Octbr: blev i **Hærensholmen med Jondahls skibreede[s] Almue holden et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Ret, som paa fol: 19 findes antegned, undtagen for Helje Bercheland sad hands Fader Brynild Bircheland, for Jørgen Ougestad sad Ole Ougestad. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue.

da blev Publiceret følgende Hr: Kammerherre og Stiftbefalingsmand von Levetzau[s] Ordre
1°: af 23 Septbr: 1773, at for de i St: Jørgens Hospital indlem/m/ede Fattige Men/n/esker bliver at betale 192 rd: 3 mrk: udj Delinqvent penge, samt for de med Venerisk syge angrebne og Curerede, 297 rd: 17 1/3 s:, som alt bliver at ligne paa dette Fogderie[s] løbetal.
2°: af 11de Septbr: 1773, at Kongen ej lengere vil Continuere noged Korn Magazin for Almuen.
3°: af 21de Augustj 1773, at anholde tvende fra Schaane undvigte Delinqventer, Neüman og Niels Pedersøn, samt en fra Sverrig undviigt under-Officeer og vice Regiments Qwarteer-Mester Damsberg.
4de:

1773: 39

1773

[af] 19de Aug: 1773, at de som har faaed Korn af Kongens Magazin, betaler det som dem er Crediteret for 1ste Febr: dette aar, tønden med 2 rd: 2 mrk: det som er dem Crediteret efter dend tiid, tønden med 2 rd: 8 s:
5te: af 11 Aug: 1773, at fra Bergens Festning er undvigt en Slave, sc: Niels Andersøn Giørven, gaml: 19 aar, ham at anholde.

Hr: Whitte bøxel brev med Rewers, af 28de Aug: 1773, til Niels Pedersøn paa 9 Mrk: eller et halv spand smør i gaarden Ougestad, blev læst.
Niels Siurs[øn] Bræche gields brev af 17de Octbr: 1768, indført i pantebogen paa fol: 112, blev efter paategned qvittering af 16de Octbr: 1773 udslet.
Niels Siursøn Bræche skiøde af dags dato til Michel Samsonsen Sambland paa 1 pd: 21 mrk: smør, ½ B:skind og ½ g:skind i gaarden Bræche, blev læst.
Arveskiftebrevet af 1ste Maj 1773, sluttet efter Tosten Tostensøn Reisetter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods udj gaarden Brattebøe 1 Løb 12 mrk: smør med bøxel, vurderet 126 rd:, og i arv udlagt Encken Ingebor Samsondatter. Nock udj gaarden Koppre 1 pd: 3 mrk: smør med bøxel, vurderet 27 rd:, og i arv udlagt datteren Ingebor Tostensdatter.

Samson Jonsøn Qwale, som afvigte som/m/er-Ting dend 18 Maj 1773 havde efter forregaaende Accorde og Contract med Ole Svendsen Scheie forhvervet sig skiøde for den tilforhandlede jordepart udj gaarden Nedre Hougen Nedre Thuun, i dette Tinglav og Kirckesogn beligende, skyldende af Landskyld En halv Løb og En En syvende deel mrk: smør for 230 rd:, fremstod for Retten med ærbødig paastand, at sam/m/e oven bemelte skiøde, nu af

nærværende Ole Scheie, maatte ham leveres til lovl: tinglysning. men, da hand vel viste, at saadan/n/e forbintligheder fra hands siide, for lengere at undgaae ophold her udinden, vilde hand her inden Retten declarerede!! (declarere) og forpligte sig: ej nogen sinde med øll eller brendeviin Sahl samt deslige vahre, det være sig Tobak og andere mere sorter af dem som Giestgiberen i hands iboende District maae og bør faldholde. og altsaa, i ingen maade at giøre sig mistængt, mindere fornærme ham udj hands Privilegerede brød og Næring. der hos forpligtende sig, naar hand nu sam/m/e gaard efter skiøde beholder. 1°: de første befundende og beviisen forseelser, at befinde sig straf skyldig, uden Rettergang og Dom, at betale til den Privilegerede Giestgiber, vahrenes værdj, og tillige til de fattige 5 rd: hvilcket alt af hands høye Øvrighed og Foged hands Ordre strax maae exeqveres, af mit huuss og Eiendeele, hvad enten ieg er hiem/m/e eller ude. Naar oftere skulde befindes, da underkaste sig, som vedbørlig, alle Hands Maj:st derom udgivene anordninger, saavel som og det nu affecterede skiøde misgyldige, paa hvad maade skee bør og kand. 2°: forbinder sig, ej at Røre eller bevæge de gamle for nærværende paa huusmands platset ved søen boende Folck, imod at de sam/m/e uden videre Fæste at ærlæge, alleene den aarlig leie 1 rd: for grunde leie bliver betalt, med det dem forhen overladte brug.

da hand nu saaleedes for Retten har declareret sig, begierede hand sit skiøde tinglyst.

Ole Svendsøn Scheie fremlagde ovenmelde skiøde af 18de Maj 1773, hvor efter hand selger til Samson Jonsøn ½ Løb 1 1/7 deel Mrk: smør i gaarden Underhougen, blev læst.

Michel Samsonsøn Samlan[d] bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Niels Siursen paa 1 pd: 21 mrk: smør, ½ b:skind, ½ g:skind i Gaarden Bræche, blev læst.

Lars Underhougen for sin Datter Sigri gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Pigen Britte Ingebrigtsdatter Eie, at beviise den belastelse hun har tillagt Citantens datter, i det hun beskylder hende at have Melcket en Koe, dend indstevntes hosbonde Jon Underhougen tilhørende. om Britte Ingebrigtsdatter[s] beskyldning er hun stevnt vidner [at] anhøre, der efter Dom at modtage til undgieldelse, og at svare Processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte Britta Ingebrigtsdatter møtte, tilstod at være stevnt, men havde ingen forstand der paa. ej heller var hendes Formynder eller hosbonde som hendes forsvar, stevnt, derfor kunde ej svare noget i sag[en].

Citanten sagde, ej at have haft den eftertancke, at stevne dend indstevntes Formynder eller hosbonde, som hendes forsvar.

Afsagt.

dette stevnemaal afviises til Ny og lovlig behandling.

Samson og Brynild Bercheland gav tilkiende, det de med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Larsen og Lars Aamunsen Eie for øved vedhugster i Citanternes støls Marck. der for Dom at modtage til undgieldelse og Processens omkostning.

Ole Larsøn møtte paa egene og Lars Aamunsen[s] vegne, og tilstoed varselen, og sagde det Iwer Guntvet, som her paa Tinget er nærværende, har gived dem lov til den skeede hugster.

Iwer Guntvet frenstod for Retten og sagde at have givet de indstevnte lov og frihed til den skeede vedhugster, og skal hand med vidner beviise det stædet har været og er hands med Forfædres, fra umindelig tiid, deres rette og sande Eiendom.

Afskeediget,

sag[en] henvises til aastædet.

Dend 19de Octbr: er ved Jondahls Tinget saaleedes passeret.

Samson Jonsøn Qwale gields brev af dags dato til Cancellie Raad Fleischer for 160 rd: laan, mod pant ½ Løb 1 1/7 mrk: smør i gaarden Underhougen, blev læst.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar skal betiene bleve opnævnte, og ere følgende. Nye, unge Lars Fladebøe, Lars Baggegaard. gamle, Iwer Ougestad, Aad ibdm:, Ole ibdm:, Endre ibdm:, Ole Drage og Lars Drage.

1773: 39b

1773.

Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere til bilag ved hands Regnskaber, følgende: Restance Register over Cron skatten. 2°: aftags Register over de fældede gaarder. 3°: Register over det Crediterede Korn. 4°: Register over den frivillige gave. 5te: Selv Eier og Odels Mantal. 6de: Sav-Eiernes angivelse. 7de: at Tingskydsen er betalt. 8de: det almindelige Tingsvidne indeholdende 10 Poster. som ingen noget mod sam/m/e havde at erindre var Fogden Rettens Attestation begierende, som blev billiget.

efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rette, altsaa blev Tinget for dette Jondahls skibreede ophæved.

Sam/m/e dag, neml: dend 19de Octbr:, blev paa nest forbem:te stæd **Herensholmen med Østensøe skibreedes Almue holden Et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa folio 19 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Halsten Berge sadt Ole Melstvedt. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, med Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue.

da blev publiceret de Ordres som ved Jondahls Tinget paa fol: 38 og 39 findes Extraherede.

Niels Svendsøn Scheie gields brev af 23 Maj 1769, indført i Pantebogen paa fol: 120 og 121, blev efter paategned qvittering af 14de Octbr: 1773 udslet.

Erich Fixen og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Ole Pedersøn paa 6 ¾ mrk: smør i gaarden Fladebøe, blev læst.

Ole Swendsøn Scheie skiøde af 10 Maij 1773 til Svend Knudsøn Lofthuus paa 2 pd: 6 mrk: smør, ½ huud i Gaarden Scheie, blev læst.

Michel Olsøn Froestad skiøde af dags dato til Peder Siursøn paa 12 Mrk: smør med bøxel og herlighed i Gaarden Froestad, blev læst.

Lars Larsøn Froestad skiøde af dags dato til Lars Larsøn paa Et Pund smør med bøxel og herlighed i Gaarden Froestad, blev læst.

Leilendingerne og beboere af Gaarden Thole, Matricul No: 30 i Wiigøer Kircke sogn, Arne Olsøn, Torchild Michelsøn og Lars Erichsøn, fremstoed for Retten og beklagede dem, det deres paaboende gaard Natten imel: 1ste og 2den Septbr:, noged over Mid-Nat sidst afvigte, ved en ulyckelig Jldvaade blev lagt i aske paa mindere end 3 ½ tiime. da de med Kone, Børn og Tyende laae i deres beste søvn, saa de med største Nød fick Red[d]e livet, dog icke anderleedes end at Lars Erichsøn Thole blev forbrendt i ansigtet, og Arne Olsøn Thole blev forbrendt i ansigtet samt paa hænder og føder, førend de kunde frelse livet. ved den/n/e saa hastig overkom/m/ende ulyckelig Jldebrand, blev lagt i aske gaardens tilhørende 23ve huuse,

med al deres i dette aar Rige Korn og høe avling, med alt hvad som var i huusene af Mad og Boehave og Klæder, saa de ej fick bierge det allerringeste, da det ickun blev om at giøre, i yderste Nød Reede og deres Koner og Børns Liv. de tilspurte den gandske Tingsøgende Almue om dette deres andragende icke forholder sig saaleedes. at Almuen sandfærdig her om vilde meddeele dem deres vidnetsbyrd, til et Lovskicket Tingsvidne[s] erholdelse.
Almuen Eenstem/m/ende svarede: det er desvære alt for sandt, hvad disse Thole beboere har for[e]draget. thj foruden dette, at alle disse mange huuse, med alt det som var i huusene, udj en gandske Kort tiid af Jlden blev omkasted, kunde vi daglig see Jlden brende, snart paa et og snart paa et andet stæd. saa det medtog 11 fulde dage og Nætter, at Almuen maatte holde Vagt, inden de kunde see Gaarden sicker for ilden, som brendte Need i den underste grund af huusse Tompfterne, besønderlig brendte høet og det utærskede Korn meget lenge. Af Kongens Soldater Mundering, blev ickun brendt Et hals bind med spende, siden Munderingen var Needlagt i en Kiiste, den, de til ilden ankomne Folck, fick træcke ud igienem ilden.
De Klagende q var Tingsvidne begierende. som blev dem billiget.
q sagde det deres brug udj Thole var, hver af dem, i skatteskylden 1 Løb 1 pund smør, men i Landskyld 1 Løb smør, ½ td: salt, og

Svend Knudsøn Lofthuus gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Svend Olsøn Scheie, vidner at anhøre, det hand, Citanten, har tilbudet den indstevnte at løsse sin Faders jord i Scheie, som Citanten efter skiøde af 10de Maij dette aar sig haver tilforhandlet for 700 rd:, hvor om hand anviste skiødet, saa at om Svend Olsøn efter den/n/e lovbydelse vil kom/m/e med penge, er hand villig sam/m/e at modtage, føren hand giør nogen bekostning paa de Needraadnede gaardens huuser. alt til et lovligt Tingsvidnes erholdelse. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.
dend indstevnte Swend Olsøn Scheie møtte, tilstod varselen. tilstod og, at i den/n/e som/m/er tilbød Citanten ham, vidnesfast, gaarden til løsning, men hand er icke med penge til løsning, da Odelen er hands, naar hands Fader ej vil have den.
Svend Lofthuus begierede Tingsvidne om hvis passeret er, som blev billiget.

Dend 20de Octbr: er ved Østensøe Tinget saaleedes passeret.

Hans øvre Wiig og medJnteressendere udgivene skiøde af gaar dags dato til Arne Nielsøn paa 2 pd: 15 mrk: smør, ¼ f:skind, ¼ g:sk:, ¼ tønde salt i gaarden øvre Wiig, blev læst.

1773: 40

1773.

Brigt Ellingsøn Steene gields brev af gaar dags dato til Aamun Siovatsøn Kaldestad for 150 rd: laan, mod pant 2 pd: 2 mrk: smør i gaarden Steene, blev læst.

Lensmanden af Rosendahls gods, Jon Østensøe, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Svendsøn Scheie og Hugne Jacobsøn Sandwen for 5 rd: 7 s:, som de indstevnte for ham har forkom/m/ed. der om Dom at modtage, En for begge at betale, og at svare Processens omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
de indstevnte møtte begge, tilstoed varselen. Ole Scheie sagde, det hand hos Citanten havde begieret 40 rd: til laans, da hand svarede, ved Kircken, hand viste ej vist, føren hand kom hiem, om hands penge Reckede saa langt. sam/m/e Søndags aften lod hand, Hugne Sandwen, Reise til Citanten for at modtage paa hands vegne pengene. og som de var begge paa Reise sam/m/en paa en stoer havbaad. om Tirsdagen gick de til segls, om Onsdagen mod aftenen, da de var paa Biørnefiorden, da siger Hugne til Comparenten, der har du pungen med pengene, saaleedes som ieg har anammet dem, ieg har hvercken seet eller talt pengene. da

Comparenten strax talte pengene i Hugne sin paasiun, og da var der ickun 35 rd: mindere 7 skil: i pungen. Hugne sagde: det er med rigtighed hvad Ole har sagt. og saaleedes som Jon Østensøe leverede ham pungen med pengene, uden at tælle pengene til ham, saaleedes har hand og leveret pungen med pengene fra sig. og vil hand med god samvittighed aflæge sin Eed, det hand ej aabnede pungen eller saa pengene føren Ole Scheie aabnede pungen og talte pengene, der ickun var 35 rd: mindere 7 skil:

Citanten sagde, Naar Hugne Sandven ved sin egen Eed bekræfter at pungen med pengene ei var bleven aabnet, fra Søndags aften da hand anam/m/ede, og indtil Onsdag aften, da hand leverede pungen med pengene til Ole Scheie, som da først aabnede pungen, er Citanten fornøyet.

Hugne Sandven fremstod for Retten og aflagde sin Eed, det pungen med pengene ei var bleven aabnet efter at hand den havde modtaged, føren Ole Scheie aabnede pungen og talte pengene.

Citanten var fornøyet og frafald sag[en].

Michel Froestad gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Pigen Guro Larsdatter Froestad, tillige med hendes forsvar, Formynder og broder Lars Froestad, vidner at anhøre betræffende En Koe som Pigen har taget fra Citanten, imod lov og billighed, der om Dom at modtage, og at svare processens omkostning. til vidner her om er under Lovens faldsmaal indkaldet Johan/n/es Rychen og Brynild ibdm: vil fornem/m/e om de møder.

Arne Axnes, som broder til Pigen, og Formynderen, møtte paa deres vegne og tilstod varselen, sagde hands Søster havde Kiøbt Koe af Michel Froestad, der efter hand begierede at faae Koen til leie. fick den til leie i 3 aar, har og rigtig betalt leien. nestleeden aar[s] høst begierede hands søster af Michel det hand for betaling vilde føde Koen til vaaren dette aar, det hand og giorde. i den/n/e vaar var Comparenten med sin søster hos Michel, da hun tog Koen. da siger Comparenten til Michel, hvad vil Du have fordj du har føed Koen. hand svarede 3 rd: Comparenten svarede, det skal Du faae, men da skal du betale Melcken du har draget af Koen. Michel siuntes det vilde blive for dyrt, derfor paastod at vilde have 8 skil: for hver ugge hand havde føed Koen gield. det tilstod Comparenten ham. og hands søster tog Koen, da der ej videre tale blev giort.

Citanten sagde: Koen var ej solgt, men pantsat. hand har ej betalt nogen leie af Koen med!! leie af pengene, som var 4 rd:, hvor for Koen var pantsat.

de indstevnte vidner møtte, dem Citanten paastod forhørt. Edens forklaring blev disse vidner forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Johan/n/es Siursøn, boende paa Gaarden Rychen, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden aar[s] høst, saa og hørte vidnet det Michel Froestad bød Pigen 4 rd: for Koen. men Pigen vilde ej modtage penge. Retten tilspurte vidnet, om Pigens Formynder var nærværende. Resp: Nej. Parterne havde ej noget at tilpørge vidnet, som blev demiteret.

2det vidne, Brynild Christophersøn, boende paa Gaarden Rychen, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med første vidne.

Parterne erklærede at være forligt, og sag[en] ophæved.

Lars Aamunsøn øvre Axnes skiøde af dags dato til Dordei Larsdatter paa ½ Løb smør, ½ f:sk:, ½ K:sk:, 1 ¾ Løb salt i øvre Axnes. blev læst.

Niels Swens[øn] Scheie, paa sine Børns vegne, pengemangels lysning, som Odels prætendentere til gaarden Scheie, af gaar dags dato, blev læst.

De Laugrettesmænd som retten tilstundende aar skal betiene bleve opnævnte, og ere, Tosten Walland, Ole Moe, Lars Moe, Jacob Sandven, Ole Norrem, Lars øvre Wiig, Thore Torpe og Kittel Bergstøe, alle Nye.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere lige saadan/n/e Registere, breve og documenter, som ved Jondahls tinget paa folio 39 findes antegned og forklaret, for dette skibreede, og efter befundende Rigtighed blev sam/m/e af Retten Attesteret.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, derfor Tinget ophæved.

Dend 22de Octbr: blev paa **Eie grund ved Søen med Grawens skibreede[s] Almue holden Et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa folio 23 findes opnævnt og Specificeret. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Lensmanden Niels Rønnestrand og den Tingsøgende Almue.

da blev Publiceret

1773: 40b

1773.

de Ordres som ved Jondahls Ting findes antegned og Extraheret paa fol: 38 og 39.

Lars Larsøn Wambem gieldsbrev af 22 Maj 1773 til Ole Olsøn Rondestvedt for 90 rd: laan, mod pant ½ Løb smør i gaarden Wambem, blev læst.
Christopher Siursøn Jeltnes bøxel brev med Revers, af 24 Febr: 1773, til Torbiørn Johan/n/essøn paa 2 pd: 21 mrk: smør leie i gaarden Lægrei, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne til dette Ting har ladet stevne og indkalde løs qvinde Men/n/neske Gurri Guttormsdatter Sysse, der efter Sogne Præstens attest af 30 Junij h: a: i løsagtighed har avlet et barn ved Musqvetair Ole Ellingsøn Lione af Hr: Oberste Kræbers anbetroede Regiment. hun der om Dom at imodtage til bøders udreedning og processens erstatning. lagde i Rette Sogne Præstens attest, der er saa lydende.
qvinde Men/n/esket Gurri Guthormsdatter møtte, tilstoed varselen, tilstoed at have avlet i løsagtighed et Drengebarn ved Musqvetair Ole Ellingsøn Lione. havde intet at bøde med.
Actor paastod Dom efter Loven.
Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Actor beviser med Sogne Præstens attest af 30de Junj 1773, det løs-qvinde Men/n/esket Gurri Guthormsdatter Sysse i løsagtighed har avlet barn ved Musqvetair Ole Ellingsøn Lione. dette qvinden Gurrj Guthormsdatter nu selv her for Retten har tilstaaed, med tillæg at det er Et Drengebarn hun saaleedes har avlet. thj Kiendes for Ret, det Gurrj Guthormsdatter Sysse efter Lovens 6 B: 13 C: 1 art: bør bøde 12 lod sølv, er 6 rd:, og betale i Processens omkostning 1 rd: 47 skil: saaleedes som Dømt er bør Gurrj Guthormsdatter Sysse at bøde, betale og udreede inden 15 dage efter Dom/m/ens lovlig forkyndelse, under Nam og Execution samt videre lovlig Adfær.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Borgeren Andreas Buusch gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Ole Buue for skyldig værende 10 rd:

1 mrk: 11 s:, derom Dom at modtage til betalning, og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Citanten sagde ellers, at det er en umuelighed at den indstevnte for vinden kand kom/m/e føren i Morgen, derfor ydmygst beder det sagen maae hviile til i Morgen.

Afskeediget,

sag[en] forfløttes til i Morgen.

Endre Lund gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aamun Baarsøn Lægrei fordj hand, uden tilladelse har taged fra Citanten det ham tilhørende Sæhlhuus, til sit fuldkomne brug i den/n/e nu afvigte Som/m/er. der for Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Otte Lægrei og Michal Buue haver forkyndt stevningen, men den ene Kaldsmand møder ickun, derfor Citanten begierede det sag[en] maatte udsettes indtil paa Mandag.

Afskeediget,

sag[en] hviiler indtil førstkom/m/ende Mandag.

Procurator Traa efter forige tiltale Contra Ebbe Eie, æskede sag[en] i Rette, og til Actens følge fremlagde Jan Pyk[s] vidnesbyrd, ved beskikkelses vidner udvircket dend 2de Junj h: a:, bilagt med lovlig stemplet papiir No: 20. saa lydende.
Ebbe Eie møtte, og begierede gienpart af alt hvis i sag[en] passeret er, paa det hand kand kom/m/e til lovlig forsvar. dets aarsag begierede sag[en] til neste ting udsat.
Traa maatte med forundring fornem/m/e, at Ebbe Eie nu igien forlanger udsettelse, endskiøndt sag[en] nu har henstaaed i 2 aar, og hvert ting været Ventileret. men for at vise føyelighed, kand hands forlangende endnu blive ham approberet. men dog med den ydmyge begiering, det ej fleere udsettelser maatte ham tillades.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lars Siowatsøn Røn/n/estrand skiøde af dags dato til Siovat Larsøn paa 9 Mrk: smør med bøxel i gaarden Nedr: Rønnestrand, blev læst.
Siowat Larsøn Rønnestrand gields brev af dags dato til Lars Siowatsøn for 99 rd: laan, mod pant et spand smør i gaarden Nedr: Rønnestrand, læst.
Poul Pedersøn Spilden despensation af dags dato, hvorefter hands paaboende gaard Spilden skal skiftes imel: hans tvende ælste søn/n/er. læst.

Dend 23de Octbr: er ved Grawens høsteting saaleedes passeret.

Helje Eilofsøn Lægrei gields brev af 22 Maij 1773, indført i pantebogen paa fol: 210, blev efter paategned qvittering af gaar dags dato udslet.
Helje Eilofsøn Lægrei gields brev af 22 Maij 1773 til Knud Larsøn Lund for 262 rd: laan, mod pant En Løb smør med bøxel i gaarden Lægrei, blev læst.

1773: 41

1773.

Bøygde Procurator Niels Traa for Lars Olsøn Hagestad, som selv ved Retten er nærværende, gav tilkiende at have med muntlig stevning til dette Ting indkaldet sin forlovede Kæreste Catharina Aamunsdatter med Fader Aamun Osse, vidner at anhøre betræffende Et imellem

dem ingaaed og sluttet Ægteskabs Løfte og forlovelse, som skeede paa Gaarden Osse dend 2den Januarj 1772, med videre som ellers passerede og med hænders Ræckning af samtlig nærværende Ven/n/er blev sluttet. her om alt til Et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. til vidner i sag[en] er indkaldet under Lovens faldsmaal, Siur Poulsøn Spaanem, Levor Osse, Tollew Hagestad, Hans Hagestad og Siur Jonsøn Westrem. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

For indstevnte Catharina med Fader Aamun Osse møtte Lensmanden Niels Rønnestrand og sagde, det hand har faaed skrivelse fra Aamun Osse, hvorudj hand tilstaar varselen, men som hand er bleven svag, begierer hand, det LensManden vil formaae en brav Mand, der for ham med datter kand gaae i Rette. men Lensmanden kand ingen der til formaae.

Citanten paastoed de indstevnte og mødende vidner forhørte. Edens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed. Citanten for nærværende tiid frafald det vidne Tollew Hagestad, som nu værende svag. Citanten lagde i Rette skriftlige Qvæstioner af dags dato til vidnerne, med begier Retten vilde der efter modtage vidnernes svar. det fremlagde, som med lovlig stemplet papiir var bilagt, er saa lydende.

1ste vidne, Siur Poulsøn, boende paa gaarden Spaanem, efter aflagde Ed svarede: til 1ste qw: Ja, det var i Vinter et aar, bliver i den/n/e tilstundende Vinter 2 aar siden. til 2det: Jo, det saa og hørte hand paa. til 3de: hand saae, det Forældrene baade den tiid, for og efter var fornøyet med Forlovelsemaalet. til 4de: erindrede ei virckelig, om at have seet hænders Ræckelse. men fornøyede vare de alle med det skeede Forlovelse. Traa her under tilspurte vidnet: om hand icke selv tog Pigen i haanden, om det skeede forlovelse, og hvad hun da svare[de] ham. Resp: jo, hand tog Pigen i haanden paa det skeede forlovelse, og efter deres brugende maade gav hende nogle skillinger. da hun igien, efter deres skick og brug, gav vidnet leister og socke baand. til 5te: hand saae ej hvad de andere giorde, men hørte sige, de gav som hand havde gived, og fick igien som hand havde faaed. til 6de: ja, hørte det.

2det vidne, Lewor Olsøn, boende paa Gaarden Osse. efter aflagde Eed svarede til de fremsatte qwæstioner, saasom til 1ste: Jo, hand var der til beden af Pigens Forældre. til 2det: Jo, det er saa. til 3de: Jo, det var saa. til 4de: da de 2de forlovede Ræckede hin anden haanden, da vare Forældrene ej hos: thj det skeede af begge de Forlovede, at de Ræckede hin anden haanden i Vidnets Buue. til 5te: hand saae ej der paa, saasom hendes Folck ei giver noged. til 6de: Jo, det hørte hand paa.

3de vidne, Hans Olsøn, boende paa Gaarden Hagestad, efter aflagde Eed svarede til qwæstionerne, saasom til 1ste: Ja. til 2det: Ja, hand hørte der paa. til 3de: Jo, det er saa. til 4de: Ja, hand kand ej Rettere mindes. til 5te: hand gav som de andere, og fick som de andere. til 6de: Jo, hand hørte det.

4de vidne, Siur Jonsøn, boende paa Gaarden Westreim, efter aflagde Eed vidnede, at have været med Citanten i hands Frier tiid om Natte tiiden, og da hand tilspurte Pigen Catharina om ægteskab: svarede hun, at vilde som hendes Forældre vilde, der om de haan[d] reckedes. videre havde hand i den sag ej at vidne:

Citanten lagde i Rette det af hands forventende sviger Fader erholde skiøde paa gaarden, det hand begierede den/n/e Tingsvidne Act inddragen. skiødet, som er af 24 Martj 1773, er saa lydende.

Citanten var Tingsvidne om det passerede begierende, som blev billiget.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Kiøbmanden udj Bergen, Daniel Wallem, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aslach Aslachsøn den mellemste paa Ourdahl, for skyldig værende Korn vahre den 14 Junj 1768 ved sig selv bekom/m/ed, for 7 rd: 4 mrk: 3 s:, og den 29 Julj 1769 ved sin søn

Aslach bekom/m/ed for 8 rd: 5 mrk:, tilsam/m/en 16 rd: 3 mrk: 3 s:, der om Dom at modtage til betalning, samt processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Berge Traa og Lars Hylde afhiemlede stevningen at være Aslach Aslachsøn Ourdahl dend mellemste lovlig forkyndt udj hands Kones paahør, siden Manden ej lod sig finde.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Aslach Aslachsøn Ourdahl den mellemste gives Lavdag til neste ting.

Dend for Andreas Buusch i gaar incaminerede sag, som til i dag blev forflødt, blev foretaged.
dend indstevnte Ole Buue blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Lars Hylle og Tollew Torblaae afhiemlede stevningens lovlig forkyndelse udj Ole Buue[s] eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Ole Buue gives Lavdag til neste ting.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Elling Hougse gav tilkiende, det hand, Elling Hougse, havde Kiøbt en {g} Koe af Elling Bagne. og som bem:te Elling Bagne begierede Koen til leie, Merckede Elling Hougse sin Koe og der efter lod Elling Bagne beholde Koen til leie. siden kom/m/er Thore Aasem og tager Koen og den bort selger, Elling Hougse uafvidende. for dette Thore Aasem[s] forretagende har Elling Hougse til dette Ting ladet stevne og indkalde Thore Aasem, vidner at anhøre om den af ham øvede gierning, samt at betale til Citanten de for Koen bekomne penge, og at ungielde for det udøvede, om alt dom at modtage, samt at svare processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Elling Bagne, Aamun {Baarsøn} Johan/n/essøn Leigrei, Aamun Thomasøn Wiig, foruden fleere vidner der nu ej møder, dem hand forbeholder sig at føre, om fornødiges. vil fornem/m/e om de nu indstevnte møder.
Thore Aasem møtte, tilstod at være stevnet for sag[en], men ej at være stevnet at have taged Koen. paastoed stevningens afhiemling her om.
Kaldsmændene Lars Hyl[l]e og Tollew Torblaae {afhiemlede stevningen}, som stevningen skulde afhiemle, dend sidst benævnte, neml: Tollew Torblaa, møtte ej.
altsaa Kiendes for Ræt. da stevningen ej kand afhiemles, afvises den til Nye og lovlig behandling.

Ebbe Eie for sin Søster Anna Maria Pyk gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Iwer Rønnestrand, Dom at modtage til at betale 20 rd: 1 mrk: 4 s:, og at svare Processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
KaldsMændene Niels Rønnestrand og Berge Traae afhiemlede stevningen at være Iwer Rønnestrand lovlig forkyndt udj Aamun Stien[s] paahør, som er i Iwer sit huus, siden hand ej var hiem/m/e. men ved hands hiemkomst blev det ham siden sagt af stevnevidnet Niels Rønnestrand. og blev hand stevnet de 20 rd: 1 mrk: 4 s: efter en Dom at betale.
Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget.

Iwer Rønnestrand gives Lavdag til neste ting.

Anno 1773 er Retten betiendt af mig Andreas Juel, Kammer-Raad og Foged, den samme tiid og Stæd som Tinget for Gravens Skibreede, og ved det samme Laug Rett, som Sætte dommer, i Følge det høye Stiftets Resolution af 28de April 1769; hvor da Hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Johan Sechman Fleischer havde indstævnt Siur Poulsen Spaanem for skyldig værende 15 rd: 3 mrk:, de han som Cautionist for hannem havde udlagdt til hans Søn, Mons:r Herman Fleischer.

Den indstævnte Siur Paalsen Spaanem mødte for Rettern og tilstod lovlig Stævnemaal.

Hr: Cancellie-Raaden fremlagde hans Reqvisition til dette høye Stift, med dets paateignede forbemelte Resolution, og dernest hans Cautions Brev af dato 16de Junii 1772, med paateignet qvitering af dato 16de Aug: 1773;

den indstævnte tilstoed Kravets Rigtighed.

Dom.

Som den indstævnte Siur Poulsen i alt tilstaar Kravets Rigtighed, saa tilfindes han samme til Citanten Hr: Cancellie-Raad Fleischer at betale, med Capital 15 rd: 3 mrk:, og Rente indtil Betaling

1773: 42

skeer, og i Processens Omkostning 2 rd: 3 mrk: Den!! (Det) paadømte efterKommes 15ten dage efter Dommens lovlige Forkyndelse under lovlig Adfærd efter Loven.

Ole Westrem efter forige tiltale Contra Lars Herrei, æskede sag[en] i Rette.

Niels Rønnestrand møtte for Lars Herrei og paastod det Citanten vilde give Regning for sin fordring, hvor udj det skulde bestaad med en endelig Sum om hands paastand. at hand sam/m/e enten kunde tilstaae eller oplysse, da hand ej vilde vegre betalning for det sandskyldige.

Citanten sagde at have lagt Regning i Rette, og der efter paastod Dom.

Comparenten begierede sag[en] til neste ting udsadt, og en Copie af Citantens Regning til besvarelse, Reserverede Contra stevning i sag[en] om fornødiges.

Afskeediget,

dend til neste ting forlangende udsettelse billiges.

Niels Rønnestrand for Peder Nøstviig gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Buue for skyldig værende 3 rd: 3 mrk:, der om til betalning Dom at modtage, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Peder Røtten og Jon ibdm: afhiemlede stevningen at være Ole Buue i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten var Lovdag begierende.

Afskeediget,

Ole Buue gives Lavdag til neste ting.

Knud Store-Grawen sagde, det Hans Utne her til Tinge har lagt sag mod ham for en hest og en Øg, hvor for hand søger ham for 28 rd:, og har benægtet Comparentens tilførte forsvar. altsaa har Comparenten været Nødsaged at begiegne sag[en] med Contra stevning, at den ved vidner kunde oplyses, da hoved Citanten muligens frygter det sag[en] ei vil blive ham til fordeel, bliver hand aldeeles borte fra Tinget. og Bøygde Procurator Traa, der sag[en] for Hans Utne har anlagt, benægter ej at kalde sag[en] i Rette. dette Comparenten anseer at skee alleene for at hindre sag[en]s oplysning paa hands side. da som hand har ladet Contra-stevne Hans Utne

til at høre vidner til sag[en]s oplysning, samt hands Contra Regning, og der efter Dom i hoved sag[en] at modtage, til at betale hvis hand skyldig bliver, samt processens omkostning skadesløs at erstatte. saa vil hand ydmygst paastaae, det de under Lovens faldsmaal indkaldede vidner Berge Traa, Michel Bue-Nøsted, Christopher Wivelien og Birte Hansdatter Kiærland vorder til Eedelig forklaring admiteret.

Hoved Citanten Hans Utne blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være Hans Utne i dag 3 ugger siden for hands boepæl og i hands eget huuss, udj hands Kones paahør, forkyndt, siden Hans Utne ej selv var hiem/m/e.

Eragtning,

da dend Contra indstevnte Hans Utne Boer i Kingtserwiig Præstegield og Tinglav, og hand ickun er kaldet med 3 uggers varsel her til Tinge, vidner at anhøre, da hand efter Loven bør have 4re uggers varsel. saa Kiendes for Ret, det den/n/e Contra-stevning til vidners førelse afvises til lovlig forkyndelse.

Lars Andersøn Herrei skriftlige, af dags dato, penge mangel lysning paa sin søns vegne, som Odels prætendent til 3 Spd: 6 mrk: smør udj Gaarden Hærrei, i Niels Andersøns brug, blev læst.

Peder Larsøn Maabøe gields brev af 26de Octbr: 1759, indført i pante bogen paa folio 512, blev efter paategned qvitering af dags dato udslet.

Lars Olsøn Welken gields brev af 25de Octbr: 1762, indført i pante bogen paa fol: 606, blev efter paategned qvitering af 22de Octbr: 1773 udslet

Christj Ellingsdatter Welken gields brev af dags dato til Niels Pedersøn Følkedahlen for 133 rd: laan, mod pant ½ Løb 4 ½ mrk: smør i gaard: Welken, blev læst,

Niels Pedersøn Sæbøe gields brev af dags dato til Niels Pedersøn Følkedahlen for 200 rd: laan, mod pant 1 pd: 3 mrk: smør, ¼ huud i gaarden Sæbøe, blev læst.

Jon Pedersøn Maabøe gields brev af dags dato til Jon Knudsøn Møkletuun for 60 rd: laan, mod pant 18 mrk: smør, ½ B:skind i gaarden Maabøe, blev læst.

Christopher Magnussøn Wivelien af dags dato skriftlige penge mangels lysning, som Odels prætendent paa sin Kones vegne til 1 Løb 1 Spd: 9 mrk: smør uden bøxel i gaarden Warberg, blev læst.

Aslach Endresøn Scheie gields brev af 21de Octbr: 1771, indført i Pantebogen paa folio 177 og 178, blev efter paategned qvittering af 25 Junj 1773 udslet.

dito Mands gields brev af 26de Maj 1769, indført i pante bogen paa folio 122, blev efter paategned qvitering af 25de Junj 1773 udslet.

1773: 42b

1773.

Aslach Endresøn Scheie gields brev af dags dato til Siur Michelsøn Lote for 234 rd: 2 mrk: 8 s: laan, mod pant 3 Spd: smør i gaarden Scheie, blev læst.

Hr: Provsten Schnabel bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Thron Larsøn paa ½ Løb smør, ½ huud i gaarden Hylde, blev læst,

Dend 25de Octbr: Continuerede Grawens høsteting. for den Laugrettesmand Aamun Wiig sad Berge Traa. er saaleedes passeret som følger.

Procurator Traa for Aslach Warberg efter forige tiltale Contra Baar Sæbøe, begierede sag[en] til neste ting forflødt, som blev billiget.

Lensmanden Niels Rønnestrand for sin frende Jon Møchelethuun sagde, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Poulsøn Spaanem for skyldig værende 16 rd:, som er for \en/ hest den indstevnte Kiøbte af Citanten, der om dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte møtte, tilstoed varselen, og sagde: ærlig at have Kiøbt hesten, og ærlig at have betalt den saaleedes: at hand, Comparenten, laante 100 rd: af Citanten, og ved det laan afkortede eller betalte hand de 16 rd:
Citanten sagde, det laan om de 100 rd: var lenge forhen afgiort, føren den handel om hesten skeede, der for er den indstevntes foregivende urigtig. men paastaar beviis at have betalt, eller modtage Dom til betalning. thj den sag om de 100 rd: var lenge forhen afgiort. og 3 ugger der efter blev hand først Kiøber for hesten.
den indstevnte sagde, beviis kand hand ej føre, thj de har ene med hin anden handlet. men erbyder sig med Eed at bekræfte det hand har betalt hesten, vil Citanten aflæge sin Eed, det hand ingen betalning har faaed for hesten, vil Comparenten betale de 16 rd:
Citanten sagde sig villig at aflæge sin Eed, det de 16 rd: for hesten ej var ham betalt.
dend indstevnte var fornøyet med at Citanten aflagde sin Eed.
Citanten Jon Knudsøn Møchlethuun fremstoed for Retten og med opragte fingere aflagde sin Eed, det hand ej havde faaed de 16 rd: af Siur Spaanem for den ham solgte hest.
Siur Spaanem var fornøyet med Eeden, og lovede til Kormisse førstkom/m/ende vaar at betale de 16 rd:, hvor med Citanten var fornøyet.

De Laugrettesmænd som retten tilstundende aar skal betiende bleve opnævnte, og ere alle nye, sc: Mads Thronsøn Kierland, Ole Hougsnæs, Niels ibdm:, Isaack Wambem, Lars Hielmewold, Tormoe Bagne, Peder Schaar og Jon ibdm:

Hr: Fogden lod oplæsse og Examinere til sine Regnskabers bilag, ligesaadan/n/e Registere og brev, som ved Jondahls Tinget findes Specificeret, og efter befunden rigtighed blev sam/m/e af Retten attesteret.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, derfor Tinget ophævet.

Dend 26de Octbr: blev paa **Utne med Kingtserviig og Røldahls skibreeders Almue holden et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa folio 26 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Siur Sexe sad Jon Berven, for Johan/n/es Branstvet sad Peder Sexe, Helje Sex[e], for ham sad Christopher Langesetter. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden af Kingtserviig, Jon Hougse, og af Røldahl, Niels Hamre, med den Tingsøgende Almue,

da blev publiceret de Ordres som paa fol: 38 og 39 ved Jondahls Tinget findes antegnet og Extraheret.

Orm Nedr: Berge efter forige tiltale {Contra} \af/ Ole Gryting, æskede sag[en] i Rette.
Orm Olsøn Tuften for sin Fader Ole Gryting gav tilkiende, det hand med muntl: Continuation stevning til dette Ting har ladet indkalde {hoved Citanten} Orm Nedr: Berge, vidner, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, at anhøre, om hands ved døden afgangne søn nogen tiid brugte gaarden Grytting. vidnerne som er indkaldet, ere Helje Hamre, Knud Seim og Wætle Horre. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
{hoved Citanten} \Orm Nedr: Berge/ tilstoed den/n/e stevning at være ham lovlig forkyndt.

af vidnerne møtte Knud Seim og Wætle Horre, begge Laugrettesmænd. for vidnet Helje Hamre møtte hands søn Niels Hamre, og sagde det hands fader som vidne i den/n/e sag er lovlig stevnt, men formeedelst sin høye alderdom ej kunde kom/m/e over Fieldet her need til Tinge saa seent paa høsten.

{Contra} Citanten paastoed de tvende mødende vidner Eedelig forhørt. de tvende mødende vidner, der begge ere Laugrettesmænd, sagde at være ufornøden Eedens forklaring at oplæsse, da de ved hvad Eeden betyder.

1ste vidne, Knud Olsøn, boende paa Gaarden Seim, efter aflagde Eed vidnede, at Ole Olsøn, fra hand blev gift og indtil hand ved døden afgick, boede stedse paa Berge, som var Kircke gods, og ej paa Gryting. {Contra} Citanten tilspurte vidnet, om hand nogensinde har hørt sige, det hands sal: søn Ole Olsøn noget havde betalt og udlagt paa Gaarden Grytting. Resp: Nej, har ej hørt saadant. [hoved] Citanten sagde, at dette vidne ej var kom/m/en her i

1773: 43

1773.

Bøygden da sal: Ole Olsøn fick skiøde paa Gryting.

2det vidne, Wetle Olsøn, boende paa gaarden Horre, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, med tillæg, at have boet i den Bøygde 20 aar, har aldrig hørt det den ved døden afgangne Ole Olsøn be(..?)olte noget paa gaarden Grytting.

{Contra} Citanten frafald det vidne Helje Hamre, og paastod Dom.

Orm Nedr: Berge benægtede disse tvende vidners udsigende. lagde i Rette skiftebrevet efter sin sal: formand Ole Olsøn Grytting af 26 Maij 1768, og det ham meddeelte skiøde af 1ste Junj 1758, begierede der af acten tilført saa meget som fornødiges til sag[en]s oplysning, og derefter paastod Dom. det fremlagde er {saa lydende} \forhen tilført./

Parterne sagde at være fornøyet med, omkostning at spare da de nu seenere [i] høst ei kand kom/m/e over Fieldet her need, Dom paa anstundende som/m/er-Ting at modtage og anhøre.

Afskeediget,

sag[en], efter begge Parters forlangende, optages til Dom indtil anstundende aars Som/m/er-Ting.

{Niels Hamre} \Knud Seim/ for {sin Fader} Helje Hamre gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Osmun Larsøn Horre for skyldig værende 17 rd: 3 mrk:, der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

stevnevidnerne Niels Hamre og Lars Nielsøn Horre afhiemlede stevningen at være Osmun Horre lovlig forkyndt udj hands Kone Jorandt[s] paahør, siden Manden ei lod sig finde.

Knud Seim var Lavdag begierende.

Afskeediget,

Osmun Larsøn Horre gives Lavdag til nest anstundende Som/m/erting.

Thore Knudsøn Hagen oprettede Testamente af dags dato, hvor efter hand testamenterer sin huustroe Ingeri Olsdatter sin halve hoved lod, blev læst.

Od Twet efter forige tiltale Contra broderen Torgier Twet, æskede sag[en] i Rette, og da hands broder, som nu møder for Retten, aldeeles ej vil tilstaa hands fordring, begierede hand sag[en] til neste Ting forfløt, da hand vil indgive sin skriftlige Regning paa det broderen for de paastevnte penge har bekom/m/et.

Afskeediget,

sag[en] hviiler til nest anstundende Som/m/erting.

Dend 27de Octbr: er ved Kingtserwiig og Røldahls Tinget saaleedes passeret.

Torgilds Eliasøn Eie gields brev af gaar dags dato til Haaver Olsøn Præstegaard for 80 rd: laan, mod pant 2 pd: 6 mrk: smør, ½ F:skind i gaarden Eie, blev læst.
Jørgen Tronsøn Hildahl gields brev af 30de Nowbr: 1762, indført i pante bogen paa folio 18, blev efter paategned qvitering af gaar dags dato udslet.
{Peder Henrichsøn} \Aschil/ Sexe Mortification af dags dato paa Aamun Sexe pante brev af 31 Janaur 1747, blev læst.
Jon Monsøn Nedr: Sexe skiøde af 25de Maj 1773 til Christen Siursøn øvre Sexe paa ½ Løb smør, 1/3 huud, 2/3 Løber salt i gaarden Nedr: Sexe, blev læst.
Arne Hæng gields brev af 29de Octbr: 1759, indført i Pantebogen paa folio 532 og 533, blev efter paategned qvitering af 4 Octbr: 1773 udslet.
Erich Arnesøn Hæng gields brev af gaar dags dato til Torbiør Iwerdatter Eitrem for 46 rd: 4 mrk:, mod pant 9 mrk: smør i gaarden Hæng, blev læst.
Arne Erichsøn Hæng skiøde af gaar dags dato til Erich Arnesøn paa Nie Mrk: smør med bøxel i gaarden Hæng, blev læst.
Hr: Peter Blyt bøxel brev med Rewers, af 13 Maij 1773, til Ole Larsøn paa Tre Spand smør i gaarden Sandwen, blev læst.

Lars Mehuus for Hr: Cancellie-Raad Barth lagde i Rette hands skriftlige stevning af 24de Aug: h: a: betræffende nogle nærgaaende ord som Lars Nielsøn med Procurator Traa udj en Tingsvidne sag skal have udøved, som derfor er indkaldet til undgieldelse. stevningen er saa lydende.
Procurator Traa møtte for Lars Nielsøn Horre, tilstod stevningen at være hands Principal lovlig forkyndt. vilde afvarte hvad videre Citanten havde at forestille.
Lars Meehuus sagde, det Hr: Cancellie-Raad Barth begierede sag[en] udsat til nest anstundende aars Som/m/erting, at hand da kand føre sit beviis.
Traa havde intet her imod.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lars Nielsøn Horre viste fællen af en voxen Biørn, som hand i aar har skut i gaarden Horre Marck. Hr: Fogden betalte ham 2 rd:

Halgrim Mæland paa egene og Gaardene Langesetter og Trones beboere[s] vegne efter forige tiltale Contra Jon Larsøn yttre Qwale, æskede sag[en] i Rette, og vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Jon øvre Qwale møtte, sagde ei noged forlig have giort med Citanterne. thj hand havde kiøbt hesten af Hr: Lieutenant Burgraf paa den maade at hesten skulde have fri havn.
Haldor Helland møtte for Hr: Lieutenant Burgraf og sagde, det Hr: Lieutenanten havde befalet ham at svare i sag[en], det hand, Lieutenanten, havde solgt hesten til Jon paa den maade, at Jon skulde have fri havebeite til hesten. thj Lieutenanten var accorderet med Hans Langesetter at føde hesten Vinteren over, og om som/m/eren at skaffe den fri have beite. siden solgte Lieutenanten hesten til Jon Qwale paa den maade at hesten skulde have fri have beite.
Citanten begierede sag[en] udsat til neste ting.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

1773: 43b

1773.

Knud Sandwiigen efter forige tiltale æskede sag[en] i Rette Contra Jon øvre Qwale: og sagde at som Lars Bøe har sendt pengene, de 4 rd: 3 mrk:, til Jon Qwale, er det hand søger ham for sam/m/e.

Jon øvre Qwale møtte og sagde det hand efter hands afdøde svoger Peder Olsøn ej var videre tilsendt end 13 mrk: 4 s:, dem hand har tilbudet Citanten. og til beviis lagde i Rette 2de breve, begge af 4 Martj 1771, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende. dend indstevnte sagde, at den/n/e afdøde Peder Olsøn var en BergMand paa Kobber-Vercket i Sundhorleehn, hvorhen skiftet efter ham, at blive forvaltet, sorterer.

Eragtning,

sag[en] henvisses til sit værne Ting, eller dends Rette Jurisdiction, som er ved Bergamtet, siden den afdøde Peder Olsøn var en BergMand, da Bergamtet tilkom/m/er skiftet efter ham at forvalte, hvor Citanten haver sin fordring der at anmelde.

Knud Buustethuun efter forige tiltale Contra Haldor Espe, begierede Citanten til neste ting forflødt, som blev billiget.

Knud Buustethuun efter forige tiltale Contra Haldor Espe om den paastevnte Øg, begierede sag[en] til neste ting forflødt. som blev billiget.

Hr: Capitain Hierman, som har ladet sag[en] hviile som/m/ertinget over, sagde nu ved muntlig Continuations stevning til dette Ting havde indkaldet de 2de forprangere og handels Karle Halgrim Hougse og Ølwer Torbiørnsøn Hougse, Dom at anhøre og i sag[en] at modtage til smørets Confiscation, og videre undgieldelse samt processens erstatning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Jon og Peder Hougse afhiemlede stevningen at være Ølwer Hougse lovlig [forkyndt] i eget paahør. ligesaa for Halgrim Hougse i hands søster og Ølwer Hougse paahør, siden Halgrim ej var hiem/m/e.

Citanten var Dom begierende.

Eragtning.

Da Citanten paa dette aars som/m/er\ting/ ei lod møde at æske sag[en] i Rette, men ladet den hen døe, indtil nu hand den ved Continuations stevning forfrisker. saa Kiendes for Ret, det endelig Dom nu ej bør afsiges, men de indstevnte Halgrim og Ølwer Hougse, til lovlig forsvar, gives Lavdag til neste Ting, den Citanten haver lovlig for dem at lade forkynde.

Hr: Lieutenant Burgraf gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Omun Eilefsøn Diønne, vidner at anhøre, det hands til Citanten udgivene pante obligation af 25de Octbr: 1771 er ham lovlig opsagt. og da ingen betalning er paafulgt, er hand stevnt til at modtage Dom til Capitalen 260 rd: med alle efterstaaende Renter samt processens skadesløsse omkostninger at betale. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Omun Diønne i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten sagde det opsigelse vidnerne ere Eilef Diønne og hands grande, men da de ej ere stevnt og nu efter løfte ej møder, begierede hand alleene Lavdag for den paagieldende Debitor.

Afskeediget,

Omun Eilefsøn Diønne gives Lavdag til nest anstundende Som/m/er-Ting.

Wichlich Siursøn Maachestad skiøde af dags dato til Siur Wichlichsøn paa En halv Løb smør i gaarden Maachestad, blev læst.
Thore John/n/essøn Branstvedt skiøde af 24 Maj 1773 til Johan/n/es Thoresøn paa 18 Mrk: smør, ¼ huud i gaarden Branstvedt, blev læst.
Arne Luttro og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Britte Asbiørnsdatter paa 10 ½ mrk: smør:, 2 ¼ Løb salt i gaarden Hougstvedt, blev læst.
Britte Asbiørnsdatter Hougstvet gields brev af dags dato til Arne Østensøn Luttro for 200 rd:, mod pant 10 ½ Mrk: smør, 2 ¼ Løb salt i gaarden Hougstvet, læst.
Asbiørn Erichsøn Store Naae gields brev af dags dato til Peder Henrichsøn Sexe for 70 rd:, mod pant 2 pd: 16 ½ mrk: smør, ¾ Løb salt i gaarden Store Naae, blev læst.
Arveskiftebrevet af 10de Decembr: 1772 efter Johan/n/es Haagensøn blev læst, og var stervboen eiende Jordegaods i gaarden Hougstvet 10 ½ mrk: smør, 2 ¼ Løb salt med bøxel, vurderet 200 rd:, der af først udlagt til Creditorene Arne Luttro 2 ½ mrk: smør, Knud Luttro ¼ Løb salt, Haagen Luttro 2 ½ mrk: smør, Simon Ringøen ½ mrk: smør, Ole Hougstvet 1 mrk: smør, Haagen Johansøn og Engel Johansøn, hver 1/3 Løb salt, Johan/n/es Johansøn 2 ½ mrk: smør, Ragnilde Johan/n/esdatter 1 mrk: smør, Anna Johan/n/esdatter ½ mrk: smør. Resten i arv, saasom, til Encken Britte Asbiørndatter 13/18 Løb salt, Haagen, Engel, Johan/n/es og Asbiørn Johan/n/essøn/n/er, hver 11/99 Løb salt, Ragnilde, Anna og Ragna Johan/n/esdøttere, hver 11/198 Løb salt.
Arveskiftebrevet af 6de Octbr: 1773 efter Lars Torgielsøn blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Aga 1 pd: 21 mrk: smør med bøxel, vurderet 99 rd:, og udlodnet imellem arvingerne, saasom, Encken Kari Tostensdatter 22 ½ mrk: smør for 49 rd: 3 mrk:, Torgiel, Tosten, Ole og Gunder Larssøn/n/er, hver 5 mrk: smør for 11 rd:, Margareta Larsdatter 2 ½ mrk: for 5 rd: 3 mrk:
Torbiørn Jacobsøn Lothe skiøde af dags dato til Ole Michelsøn paa 3de Spd: smør, ½ huud med bøxel, og overbøxel til 9 mrk: smør, i Gaarden Lothe, læst.
Arveskiftebrevet af 7de Octbr: 1773 efter ungKarl Gunder Gundersøn blev læst, og var stervboen eiende jordegods i gaarden Huus 3de Spand smør med bøxel, vurderet 99 rd:, og i arv saaleedes udlodnet: Moderen Sigri Torgildsdatter 17 mrk: smør for 28 rd: 2 mrk:, fuldsøsteren Maritta Gunderdatter 9 mrk: smør for 15 rd:, halvbrødrene Brynild, Torgils, Johannes og Ole Asbiørn-søn/n/er, hver 7 mrk: smør for 11 rd: 4 mrk:

Dend 28de Octbr: er ved Kingtserviig og Røldahls Tinget saaleedes passeret.

Halgrim Torbiør[n]søn Mæland gields brev af 26 Maj 1773 til Ole Fylkedahlen for 170 rd: og Mathias Næss for 50 rd:, mod pant 2 pund 3 mrk: smør i gaarden Mæland, blev læst.

1773: 44

1773.

Mathias Næss for sin frende Lars Johansøn Glaapen gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Røen for skyldig værende 8 rd:, Dom at modtage til betalning og processens omkostning at erstatte. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Ole Røen i hands Kone Ingeri[s] paahør lovlig forkyndt, siden Manden ej var hiem/m/e.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Ole Røen gives Lavdag til neste ting.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Jon Larsøn øvre Qwale, fordj hand udj en Odels sag om gaarden Wichene har frem lagt i Retten og betiendt sig af 3de forfalskede breve, der over alt i aarstallet er Raderet og forandret det aar 1744 til 1741. der for Dom at modtage til undgieldelse efter Loven, og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte møtte, tilstoed varselen og begierede sag[en] til neste ting udsat.

Actor Producerede udj sagen 1°: Extractum Protocollii, der forklarer selv[e] sag[en]s sam/m/enheng, hvor udj de om/m/elde breve \ere/ indleveret i Retten paa Wichene. dernæst de samtlige breve og documenter, saaleedes som de han/n/em med bem:te Extractum Protocollii af den Respective Rett, der behandlede sagen paa Wichene, og ere følgende, saaleedes som bem:te Extract forklarer. 1°: et skiftebrev af 7de Septbr: 1744, som ved Retten fantes forandret saaleedes, at det andet 4re tal under Cronen er oversmurt med bleck, at det ej skulde sees udj hvilket skiftebrev nermere og tilseet, at der udj og er Raderet sam/m/e tal 4re baade om skiftets aarstal i sig selv, som det er publication!! (publiceret) til Tinge. 2°: Et skiøde til hands Fader Lars Olsøn øvre Qwale paa den omtvistede gaard Wichene, der skulde være af dato 4de Nowbr: 1744, men andet 4re [tal] Raderet, ej alleene under Cronen, men end og skiødets underskrift samt dets publication, til et Et tal. her foruden paa sam/m/e skiøde Kiendelig meget Raderet, som skulde være en protest af Farbroderen Ørjans Diønne mod sam/m/e skiødes udstædelse, men da papiiret ved Raderingen er vorden svækket eller vildet gaae i støcker, er det paategnede gandske overstrøgen med bleck. 3tio: Et skiftebrev af dato 13de Aug: 1754 efter hands Fader Lars Jonsøn øvre Qwale, udj hvilcket det forbem:te skiøde af 4de Nowbr: 1744 og er inddraget eller Extraheret, og det sidste 4re tal ligeleedes Raderet til et Et tal. 4de: En Copie af selver skiøde af 4de Nobr: 1744, under den Respective Ret og Sorenskriverens Verification. og endelig 5te: Et Extractum under hands høyvelbaarenhed Hr: Kam/m/erherre og Stiftbefalingsmand von Lewetzou haand og verification, der forklarer hvad tiid, saa vel \det/ nu i Retten indleverede skiftebrev af 1744, den 7 Septbr:, som skiødet af 4 Nobr: 1744, her til Tinge er vorden læst og Publiceret, alt Conform Rettens holde Justits Protocol.

Actor vilde da tilspørge den for Retten tilstæde værende indstevnte, om hand icke udj sagen og tvistigheden paa gaarden Wiichene haver indleveret og udj Retten produceret, {de} ej alleene de af Actor her nu udj Retten fremlagde skiftebreve og skiøde, men end og saaleedes Raderede og Maculerede, som i Retten af han/n/em til Protocollen er vorden anført. dend indstevnte svarede: ja, hand havde lagt di breve i Retten, hørte og det Sorenskriveren talte om at aarstallet i brevene var forandret, og siunede Laugretten det. Actor lod strax dette her sidende Laugret siune og besee disse Raderede breve. Actor i det øvrige til udsettelsen havde der ved intet at erindre. de fremlagde breve er saa lydende.

Afskeediget.

den af Jon Larsøn øvre Qwale forlangende udsettelse vorder ham billiget. og maatte det behage Actor, det dend indstevnte til neste ting et forsvar i sag[en] vorder anordnet.

Brynild Asbiørnsøn og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Asbiørn Brynildsøn paa 1 pd: 4 mrk: smør i gaarden Huus, blev læst.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar skal betiene blev opnævnt, og ere Thobias Jsberg, Helje Aase, Thore Jordahl, Salamon Mochestad, Lars Reisetter, Haldor Mæland, Jon Digranes, Johan/n/es ibdm:, alle Nye.

Torger og Od Halsteen-søn/n/er, deres udgivene skiøde af dags dato til Halsteen Torgersøn paa 2 pd: 11 mrk: smør, 1 ½ g:skind i gaarden Tveidt, blev læst.
Halsteen Torgiersøn Tveidt gields brev af dags dato, til Kingstseviig Fattig Cassa for 117 rd:, til Michal Oppedal for 120 rd:, mod pant 2 pd: 11 mrk: smør, 1 ½ g:sk: i Tweidt, læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere, lige saadan/n/e Registere, breve og documenter, over disse 2de skibreeder, som ved de andere Tingstæder examineret er. og efter befundende Rigtighed, bleve de af Rette atesteret og forsiglet.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette. altsaa blev dette Ting sluttet og ophæved.

1773: 44b

1773
.....
1774

(1774: 44b)

1774
Anno 1774, dend 26de Maij, blev paa **Hærensholmen [med Jondahls skibreedes Almue] holden Et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det ordinaire Laugret som paa folio 39 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Ole Ougestad sad Jørgen Ougestad. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel med Lensmanden Johan/n/es Wiig samt den Tingsøgende Almue.

da Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel tilkiende gav, at hand fra Høy Øvrighed er vorden befalet at indgive sin betænckning paa hvad maade at de Atellire-heste!! (Artilleri-heste) som Hans May:st allernaadigst har funden for gott, at fastsætte af Riiget at skulde udreedes og i paakom/m/ende tilfælde at være færdige paa hvad maade at uddeelingen med disse heste, paa gaarderne udj Fogderiet kunde skee. thj fandt hand sig beføyet, forinden hand den/n/e sin betænckning kunde Needlæge, end og for dette skibreede, at indhænte Lensmanden og den tilstæde værende Almues svar. 1°: om skibreedet, for den andeel af disse heste dem skulde paakom/m/e, finder sig i stand til, sam/m/e at anskaffe saa forsvarlig som i saa tilfælde kunde paafordres. 2do: om de nu kunde opgive mig de gaarder, paa hvilcke saadan/n/e heste kunde fastsættes og blive staaende. Lensmanden med den Tingsøgende Almue Eensstem/m/ende svarede: det er alle bekiendt, det alle gaarder her, formeedelst Folcke mengden, er deelt i smaae og Ringe parter, saa mange af Almuen ej formaar at have En hest. og de heste som holdes, er mest over alt smaae Øger (: hopper :) da Almuen ej formaar at holde nogen betydelige hest, hvor ved de først maatte tabe den fordeel de kunde have ved at holde Et andet {til} Creatuur: for det andet, er ei Landet saaleedes, at de kand benøtte dem af nogen betydelig hest, da de altiid maa paa deres \Reiser/ paa søen, saa at Naar de har Et Øg (: hoppe :) for saa vit de behøver det til deres jords dørkning, er det ej af nogen videre betydning. men skulde det paakom/m/e, at deres allernaadigste Konge skulde behøve deres heste eller Øger, er og bliver det deres allerunderdanigste {og} pligt, og lydighed udfordrer det, sam/m/e strax til Kongens tieneste at udlevere.

hernest blev allerunderdanigst og underdanigst publiceret følgende:
1°: Kongl: Placat af 30 Martj h: a:, at de Bønder i almindelighed, som ere henlagde til et Bergværck i Norge, maa, for det dem paalagde pligts arbeide, i stervboe nyde deres tilgode havende for et aar, forlods for andre Creditorer.
2det: dito Placat af 15de Apriil h: a:, at den Kongl: Octroyerede Banqve i Kibhavn!! (Kiøbenhavn), i følge en der om ergangne Kongl: Befalning, forbliver i alle Maader ved sit forrige Væsen og forfatning.
3de: Forordning af 27de Octbr: a: p:, at ingen frem/m/ede omløbere med Dyr, Konster og andet deslige at lade see for penge, maa indfinde sig i Danmrk: og Norge.
4de: En ditto af 17de Febr: h: a:, Hvor de sager, som tilforn have henhørt under Kam/m/er-Retten og der bleve paadømte, her efter skal indstevnes og paaKiendes, med videre.
5te: af 14de Octbr: a: p:, Patent om Høyeste-Ret i Danmrk: for aaret 1774.
6de: Forordning angaaende hvilcke sager til det Danske Cancellie, og hvilcke til Rente Kam/m/eret og de øvrige Collegier skal henhøre. er af 20de Octbr: a: p:
7de: allernaadigst Rescribt af 8de Maij a: p: paa Tysk, hvorleedes Hans Kongl: Maj:st angaaende ved Midlers udførsel paabudne afkortning af 6de og Tiende penge, haver forenet sig med det Meklenborg-Strelitziske Hof.
8de: Hans Kongl: høyhed Printz Friderichs allernaadigste Beløninger af 14de Febr: h: a: for Bondestanden i Norge, er udsatte, for de der forbedrer deres iorder med videre.
9de: Kongl: Rescribt af 9de Decbr: 1773, om Formynder Tinge med videre.
10de: dito af 29de {Desbr:} \Septbr:/ a: p:, at Almuen uden minste vegring haver at forsyne General-Veimester med fri skyds, naar hand efterseer Veiene.
11de: dito af 11de Apriil h: a:, om Delinqventers Dom/m/e[s] indstevning til høyere Rett, hvorleedes med indstevningens forkyndelse og paategning skal forholdes.
12de: Hr: Kam/m/erherre og Stiftbefalingsmand von Levetzou ordre af 22de Januarj h: a:, at hvad som icke af den frivillige gave til de anordnede tiider vorder betalt, bliver paa sam/m/e maade at indfordre, som alle andere Kongel: skatter.
13de: dito Ordre af 23de Apriil h: a:, at Hans Maj:st[s] hensigt med undsetnings Kornet ingenlunde har været at sam/m/e skulde skienckes den/n/em, men at de ere pligtige at betale, efter der paa satte Priser, og i Mangel der af, kand de vente at betalingen der for hos dem søges ved udpantning.
14de: dito af 26de Martj h: a:, at ingen frem/m/ede ustemplet Kort vorder brugt.
15de: dito af 7 Maij h: a:, at Tyv Delinqventerne Peder Knudsen og Hans Jacobsen Sparre, som er undvigte af Kragerøe Byes Arrest-huus, dem at paagribe, om overkom/m/es.

Auctions skiøde til Sig:r Peter Hermans!! (Harmens?), af 4de Decbr: 1772, paa Hærensholmens Giestgiberie med huuser og videre, blev læst.
Sig:r Peter Hermans gields brev af dags dato til Cancellie Raad Fleischer for 298 rd: laan, mod Hærensholmens giestgiberie til underpant, blev læst.
dito Mands gields brev af dags dato til hands broder Hilebrand Harmens for 200 rd: laan, med 2den Priorite i Hærensholmens giestgiberie med videre, blev læst.
Brynild Endresen Wiig skiøde af dags dato til Lars Brynildsøn paa En halv Løb smør uden bøxel i gaarden Wiig, blev læst.
Hr: Marcker bøxel brev med Rewers, af 4de Maij h: a:, til Lars Brynildsøn paa Een Løb smør iordegods i gaarden Wiig. blev læst.

1774: 45

Lars Aamunsøn Aalwiigen og medJnteresserede udgivene skiøde af 18de Febr: h: a: til Iwer Olsøn paa 1 pd: 16 mrk: smør, 3/8 Løb salt, ¼ g:skind, ¼ F:skind i gaarden Bache, blev læst.

For det Korn Hans Maj:st allernaadigst har Crediteret Endeel af den/n/e Almue, var ickun En Mand, som efter Hr: Fogdens paaraabelse møtte, og betalte 8 Mrk: det Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel paastod Protocollen tilført.

Samson Ougestad gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aad Qwale, Dom at modtage til at betale 2 rd:, som Citanten udj arveskiftet efter den indstevntes Fader, afgangne Jon Qwale, i følge skiftebrevet af 2 Maij 1772 er udlagt, med Renter af sam/m/e fra skiftebrevets dato og indtil betalning skeer, og endelig, den/n/e foraarsagede Processes omkostning at erstatte. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte Aad Qwale blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Thomas Erichsøn under-Hougen og Lars Samsonsøn Baggegaard afhiemlede stevningen at være Aad Qwale i Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget.

Dend lovl: indstevnte Aad Qwale gives Lavdag til dette aars høsteting.

Lensmanden Johan/n/es Wiig for Ole Swendsøn Scheie, der er paa sin lovl: Reise, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Jon Underhougen, dend huusmand Lars ved søen hands afgift, som hand aarlig med 1 rd: har betalt, og dend indstevnte sam/m/e i 10 aar har oppebaaret med 10 rd:, der om Dom at modtage sam/m/e 10 rd: at betale, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
paa dend indstevnte Jon Underhougens vegne møtte hands søn Thore Jonsøn Præstegaard, og sagde, det hands Fader er syg og sengeligende, derfor ei kand møde. tilstod det hands Fader er lovlig stevnt i den/n/e sag. tilstoed og, det hands Fader som leilending aarlig har oppebaaret den afgift hands huusmand har betalt, i dend tancke, at da han lovlig for livs tiid havde bøxlet gaarden, det huusmanden burde betale ham den afgift, og ei [til] Jord-Eieren Citanten.
Citanten havde ej noget mod det anførte at forestille, videre end at hand formeente det huusmands afgiften tilkom ham, dog vilde hand været fornøyet med halvdeelen. men da den indstevnte ei har vildet tilstaae ham det som Jord-Eier, har hand ved stevning paastaaed alt.

Eragtning,

Citanten, som Eier af Gaarden Underhougen, har at legitimere med hvad ret hand kand paastaae den afgift huusmanden har betalt til dend indstevnte leilending.
Citanten begierede sag[en] til neste Ting udsat, for den at oplyse.

Afskeediget.

Dend forlangende udsettelse billiges.

Hr: Fogden Kam/m/er Raad Juel med Sorenskriveren udj Laugrettens paahør, modtog hver Mands tilbud, i dette Tinglaug, hvad de fri villig vilde i dette aar betale i Extraskat. hvis beløb var 4 rd: 4 mrk: 12 s:

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette. derfor Tinget ophæved.

Dend 27 Maij blev paa nest forbemelte **Hærensholmen med Østensøe Tinglaug[s] Almue holden Et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa folio 40 findes opnævnt og Specificeret, undtagen Tosten Walland, for ham sad Knud Aarhuus. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue.

Da Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel for den/n/e Almue fremsatte sam/m/e spørsmaaler om Atelleri heste at holde, som ved Jondahls-Tinget paa modstaaende side findes anført. hvortil Almuens svar blev det sam/m/e som ved Jondahls Tinget er anført.

Dernæst blev Publiceret de Forordninger, Placater, Rescribter og Ordres som ved Jondahls Tinget paa nest modstaaende side findes Extraheret.

Marthe Galtung skiøde af 12de Apriil 1772 til Helje Jønsøn!! (Jonsøn) paa 1 pund 3 mrk: smør, 3/8 deel huuds Landskyld i gaarden Kaldestad, blev læst.
Hr: Severin Heiberg udgivene bøxel brev med Rewers, af 2den Januarj 1774, til Holgier Philipsen paa ½ Løb smør i gaarden Moe, blev læst.

Lensmanden Johan/n/es Wiig for Ole Scheie, der er paa sin lovlig reise, gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Larsøn Walland for skyldig værende 2 mrk: 10 s:, der om Dom at modtage til betalning, og Processens omkostning at erstatte. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Eilef Axnes møtte for sin broder Ole Walland, tilstod lovlig varsel, begiere[de] sag[en] til neste Ting udsat, for at begiegne den med Contra stevning.
Citanten havde ei noged her imod at erindre.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lars Øfsthuus gields brev af 21de Octbr: 1751, indført i pantebogen paa fol: 337, blev efter paategned qvittering af dags dato anviist til udslettelse.
Arne Bircheland og medJnteresserede udgivene skiøde af dags dato til Torbiørn Larsøn paa 2 pund 9 ½ mrk: sm: med bøxel, og overbøxel til 23 mrk: sm:, i gaard: Øfsthuus, blev læst.
Torbiørn Larsøn Øfsthuus gields brev af dags dato til Arne Arnesøn Birkeland for 164 rd: 4 mrk: laan, mod pant 1 Løb smør, 1 huud i gaarden Øfsthuus, blev læst.
Hr: Cancellie Raad Boalth bøxel brev med Rewers, af 26de Octbr: 1773, til Ole Arnesøn paa ½ Løb smør og ½ huud i gaarden Biørke, blev læst.

Lensmanden Johan/n/es Wiig gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Christopher Tollefsøn Steene for fortiilig sam/m/enleie med sin huustroe Pernillene, derfor Dom at modtage til Bøders erlægelse og processens erstatning. til beviis om factum fremlagde hand Sogne Præstens attest af 28de Apriil h: a:, og vilde fornem/m/e om den indstevnte møder. det fremlagde er saa lydende.
dend indstevnte Christopher Steene blev 3de gange paaRaabt, men ingen

1774: 45b

vilde svare.
Kaldsmændene Johan/n/es Wiig og Baar Jacobsøn Havnen afhiemlede stevningen at være Christopher Steene i eget paahør lovl: forkyndt.
Actor erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Christopher Tollefsen Steene gives Lavdag til dette aars høste ting.

Germun Olsøn Næss eller Berven gav tilkiende, det hand med skriftl: stevning af 9 Maij nestleeden til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin søn Johannes Germunsøn Næss for adskillig fornermelser og forurettelser, som og sit aarlig vilkaar, med videre efter stevningens indhold, dend hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, og vilde fornem/m/e om den indstevnte møder.

af de indstevnte, vederpart med vidner, efter 3de gange paaRaabelse møtte ingen.

Kaldsmændene Johan/n/es Wiig og Baar Havnen afhiemlede stevningen at være lovl: forkiøndt!! for Johan/n/es Næss i eget paahøre, ligesaa for de 2de vidner paa Berven i deres eget paahør.

Citanten sagde, det stevnevidnerne, der har forkyndt stevningen for Niels Botnen, er ei ankom/m/en. saa er og ei heller atevningen forkyndt for Niels Pedersøn Følkedahlen.

Eragtning,

Da de paa gaarden Berven indkalde tvende vidner ei er stevnt under Lovens faldsmaal, og stevningens forkyndelse om den indstevnte Niels Botnen ej kand afhiemles, samt at den i stevningen benævnte Niels Følkedahlen ei er given varsel, saa afviises sag[en] til lovlig behandling.

Gunner Aarhuus pante brev af 18de Octbr: 1768, indført i pante bogen paa folio 120, blev efter paategnede qvittering af 14de Jan: 1773 og 27de Maij 1774 anvist og udslet.

Siur Birkeland og medJnteresserede udgivene skiøde af dags dato til Michel Larsøn paa 1 pund 16 ¼ mrk: smør med bøxel i gaarden Berje, blev læst.

Gunner Tollefsøn Aarhuus gields brev af dags dato, til Hans Michelsøn Lepse for 135 rd:, og Lars Michelsøn Nesthuus for 135 rd:, begge mod pant 1 ½ Løb smør i gaarden Aarhuus, læst.

Arveskiftebrevet af 11 Martj 1774 efter Guro Aamunsdatter Steene blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Steene 19 Mrk: smør, 1/3 huud med bøxel, og overbøxel efter andeel, vurderet 62 rd:, og imel: arvingerne udlodned saaleedes: Enckemanden Ole Johan/n/essøn Steene arvede 1/3 huud for 24 rd: Resten til Børnene, saasom, Baar, Omun, Anders og Lars Lars-søn/n/er, hver 3 ½ mrk: smør for 7 rd:, Knud Larsøn 3 mrk: smør for 6 rd:, Datter Døtterene Guro og Anna, hver ½ Mrk: smør for 1 rd:, og Datteren Guro Larsdatter En Mrk: smør for 2 rd:

End blev inden Retten holden Comission over den frivillige Extraskat, hvad hver Mand i dette Tinglaug vilde betale, som beløb til 41 rd: 8 s:

Efrer 3de gange udraabelse indfandtes ej nogen der vilde gaa i Rette, derfor Ting[et] ophævet.

Dend 30de Maij blev paa **Eie grund ved søen i Grawens sogn holden Et almindelig Sommer, Skatte og Sagefalds ting med Grawens skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 42 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Mas Kierland sad Berge Traa, for Tormoe Bagne sad Gudmun Larsøn Rønnestrand. Nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Niels Rønnestrand og den Tingsøgende Almue.

Da Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel for den/n/e Almue fremsatte sam/m/e Qwæstioner om Artellerie hestene, som ved Jondahls Tinget fremsat er. hvortil Lensmanden med den

Tingsøgende Almue svarede som Almuen ved Jondahls og Østensøe Tingene svaret har. og at deres heste, om det skal fornødiges, skal de være til Kongens og Landets tieneste.

der efter blev publiceret de Forordninger, Placater, Rescribter og Ordres som paa fol: 44 ved Jondahls Tinget er Extraheret.

Østen Olsøn Tweto skiøde af 23de Octbr: 1773 til Ole Østensøn paa Et og et halv Spand smør med bøxel og herlighed i Gaarden Tweto, blev læst.
Ole Østensøn Tweto gields brev af 23de Octbr: 1773 til Christopher Siursen Jeltnes for 71 rd: 3 mrk: laan, mod pant 1 ½ Spand smør i gaarden Tweto, blev læst.
Siur Jonsøn Westrem skiøde af 23de Octbr: 1773 til Daniel Ørjansøn paa ½ Løb smør, ¼ huud og ¼ tønde salt med bøxel i gaarden Liones, blev læst.
Daniel Ørjansøn Lione Gields brev af 23de Octbr: 1773, til Lars Torbiørnsøn Lione for 158 rd: 3 mrk: 12 s:, og Siur Jons[øn] Westrem for 150 rd: laan, begge til pant ½ Løb smør, ¼ huud og ¼ tønde salt i gaarden Liones med bøxel og herlighed, blev læst.
Daniel Ørjans: Lione vilkaar brev af 23de Octbr: 1773 til Lars Torbiørns: Lione, blev læst.
Lars Monsøn Houchenes gields brev af 26 Maij 1769, indført i Pante bogen paa folio 124, blev efter paategnet qvittering af 27de Maij 1774 udslet.
dito Mands gields brev af 23de Octbr: 1769, indført i Pante bogen paa fol: 133, blev efter paategnede qvittering af 27de Maij 1774 udslet.
Lars Olsøn Hielmewold skiøde af 25de Apriil 1774 til Aamun Torchelsøn Osse paa 1 ½ Løb smør med bøxel og herl: i gaarden Hielmewold, blev læst.
Aamun Torchielsøn Osse gields brev af 2 Maij 1774 til Hr: Provsten Schnabel for 298 rd: laan, mod pant 1 ½ Løb smør i gaarden Hielmewold, blev læst.
Hr: Fogden Kam/m/er Raad Juel opraabte hver Mand af de der har faaed af Kongens Korn paa Credit, men ei en Mand møtte, der noget vilde betale. det Hr: Fogden begierede i Tingbogen antegned.
Siur Poulsøn Spaanem skiøde af 25de Octbr: 1773 til Christopher Jeltnes paa Schio qværne huus med qværn og grund samt vandfald, blev læst.
Torbiørn Aamunsøn Sygnestvet gields brev af dags dato til Ulwiig Skole-Cassa for 42 rd: laan, mod pant 19 Mrk: smør, ¼ huud i gaarden Sygnestvet, blev læst.
Niels Johan/n/essøn Espelands gields brev af dags dato til Hr: Provsten Schnabel for 150 rd: laan, mod pant 1 pd: 21 mrk: smør, ½ G:skind i gaarden Espeland, blev læst.
Daniel Ørjansøn Lione gields brev af dags dato til Hr: Provsten Schnabel for 150 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, ¼ huud og ¼ tønde salt i gaarden Liones, blev læst.
Ole Michelsøn Følkedahlen og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Siur Hansøn paa 1 Løb 22 ½ mrk: smør, 9/16 deel huud i gaarden Mit Fylkedahlen, blev læst.

1774: 46

1774.

Ole Siursøn Ystaas gields brev af dags dato til Ole Michelsøn Fylkedahlen for 157 rd: 3 mrk: laan, mod pant 1 pd: 23 ¼ mrk: smør, 9/16 deel huud i gaarden Mit Fylkedahlen, blev læst.
Ole Ystaas vilkaarsbrev af dags dato til Ole Michelsøn Fylkedahlen, blev læst.

Niels Traa for Aslach Warberg endnu engang begierede sag[en] udsat, Contra Baar Sæbbøe, for at indkalde vidner, hvor om hand nu først har faaed efterretning, protesterede mod al overilelse.

Afskeediget,

endnu engang for alle, vorder den forlngende udsettelse billiget.

Niels Rønnestrand for Daniel Wallem, borger i Bergen, efter forige tiltale Contra Aslach Ourdahl dend mellemste, æskede sag[en] i Rette, da Rettens forelægelse er Aslach Ourdahl lovlig forkyndt. vil fornem/m/e om hand møder.

Niels Traa møtte for Aslach Ourdahl og vedtog lovlig varsel, og paa hands vegne beklagede at den gield som Citanten søger ham for, er for mange aar siden bleven ham betalt, deels med bord og deels med penge, og har den indstevnte nu icke været i Byen paa mange aar, icke heller handlet med Citanten det aller ringeste siden om som/m/eren 1768. altsaa in totum benægter den paastevnte Fordring. og i øvrigt Reserverer sig Lovens 5 B: 13 C: 49 og 51 art:, og der efter forventer sig frifindelse Dom.

Citanten paastod beviis at det paa Credit oppebaarne er betalt, som og at Aslach Ourland!! (Ourdahl) har været i Bergen, og hos sin Kiøbmand begiert afregning, og det er bleven ham nægtet.

Niels Traa begierede sag[en] til neste Ting udsadt, for nermere at tale med sin Prinsipal.

Citanten havde intet imod den forlangende udsettelse at erindre.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Torchel Leqwe, for sin frende Torchel Ourdahl, gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Poulsøn Spaanem, der har været Citantens Formynder og Curator, Dom at modtage til at betale Citanten det ham paa Fader arv Resterende Capital med Renter til dato, 15 rd: 3 mrk: 6 s:, med foraarsagede Processes omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Siur Spaanem fremstod for Retten, efter paaRaabelse, og sagde: ej at være stevnt her til Tinge i den/n/e anførte sag.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Isaak Wambem afhiemlede stevningen lovlig at være Siur Spaanem, udj hands fraværelse, forkyndt i paahør af Siur Spaanem sin grande Siur Olsøn Spaanem med søn Ole Siursøn, Fuldmyndig Karl, som begge lovede at sige det til Siur Poulsøn naar hand hiemkom, og formanede Faderen Søn/n/en at erindre ham der om.

Citanten lagde i Rette skiftebrevet efter hands Fader, af 6de Octbr: 1762, med begier saa meget som behøves der af til sag[en]s oplysning, i Acten inddragen. og der ved fremlagde sin Regning af 27de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, og paastod Dom. det fremlagde er saa lydende.

dend indstevnte begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at indgive sin Regning.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Aamun Halstensøn Garretun og Aslach Nielsøn ibdm: forening om deres huusebytte, læst.

Hr: Provsten Schnabel bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Swend Tormosøn paa 6 Mrk: smør i platset Nesbøen, blev læst.

Dend 31 Maij er ved Grawens som/m/er Ting følgende passeret.

Aslach Endresøn Scheie skiøde af 22de Octbr: 1773 til Siur Poulsøn Spaanem paa Scheie bordsaug med grund, saugvelte og vei, samt grund til qværn, blev læst.

Lars Monsøn Houchenes gields brev af dags dato til Wiching Iwersøn Howaas for 200 rd: laan, mod pant 18 mrk: sm:, 1 f:sk: med bøxel, og overbøxel til ½ L: s:, 2 f:skind.

Christian Kollenes gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til den/n/e tægtedag har ladet stevne og indkalde her til Tinget Tosten Haaem for skyldig værende 28 rd:, der om Dom at

modtage til betalning med Renter fra nu og indtil betalning skeer, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.
den indstevnte Tosten Haaem møtte, tilstod varslen, og fremlagde sit skriftlig forsvar af 30de Maij 1774, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende. Fremdeeles forklarede den indstevnte, det hand i høst var, blev 25ve aar gam/m/el, og nu er i sit 26 aar, og at Ole Westrem har været hands Curator.
Citanten lagde i Rette et bev fra den indstevnte af 26de Maij 1771, som skal beviise fordringen. sam/m/e er bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende.
dend indstevnte lagde i Rette skiftebrevet efter hands Fader Hans Tostensøn Hærrei, datteret 8de og 9de Junj 1750, for der med at beviise hands alder, i det hand da ickun var 1 ½ aar gam/m/el, og altsaa mindereaaring da hand paatog sig en uvedkom/m/ende gield. her anføret en Extract af arveskiftebrevet, betræffende den indstevntes alder.
Citanten begierede sag[en] til neste Ting udsadt, for at indkalde steeFaderen.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Niels Rønnestrand, som Lauværge for Encken Abelone Poulsdatter Hidsken, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Poulsøn Spaanem, vidner at anhøre om hvorleedes hand uden Lov og Dom har Needre[ve]t Enckens stuehuuss og udkastet hendes Eiendom. der efter Dom at modtage til undgieldelse, samt huusets betalning og processens erstatning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Aslach Aslachsøn Ourdahl dend anden, Siur Olsøn Spaanem og Conrat Undeland. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

1774: 46b

1774

sagde desuden at have tvende beskickelse vidner, om de skulde fornødiges afhørte.
dend indstevnte Siur Poulsøn Spaanem møtte, tilstod varselen, og vilde høre vidnerne.
vidnerne møtte alle og sagde, det var ickun til at opholde Retten med at oplæsse Edens forklaring, dend de som Laugrettesmænd ofte have hørt læsse, saa de ved hvad Eeden betyder.
Citanten lagde i Rette sine skriftlige Qwæstioner til vidnerne, begierede det Retten derom vilde modtage vidnernes Eedelige svar. det fremlagde var belagt med lovl: stemplet papiir, og er saalydende.
1ste vidne, Aslachsøn Ourdahl dend anden, efter aflagde Eed, til første Qwæstion svarede, Encken sagde hun havde Kiøbt den Røgstue af Siur Poulsøn som stod paa Spaanem. Siur Poulsøn, som nærværende ved Retten, sagde det var sandt. til andet, svarede, ved at Encken havde sit tilhold i sam/m/e stue, men hvor mange aar hun boede der, ved vidnet ei. til 3de, svarede Ja, det er saa, hand leie[de] vidnet til at giøre det tillige med hands egene Børn, og omsider kom Siur selv til og hialp dem at giøre det. til 4de, svarede, det er saa, vidnet med Siur sine Børn, og til sidst Siur selv, Rev huuset, hvor til vidnet var leiet. Siur Poulsøn sagde, det hand stilstaar at have leiet vidnet til at udkaste Enckens tøy af huuset, og at Needrive huuset, og hand vil der til være ansvarlig.
Citanten sagde, da Siur Poulsøn Spaanem selv tilstaar alt, fandt hand ufornøden at føre fleere vidner, dog med forbeholdenhed, frafald sam/m/e, og nu paastod Dom efter sin stevning, da Encken havde kiøbt huuset af Siur Poulsøn selv, og betalt det med 8 rd:
Siur Poulsøn sagde, det er sandt, og betalte hun huuset ærlig. begierede sag[en] udsat, at hand ved Contra-stevning kunde oplysse sag[en]s Rette sam/m/enheng.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse vorder indtil neste ting billiget.

Tosten Rondestvet gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Magnus Rondestvet og Helje Haaem betræffende deres andeel at svare, efter foreening, i den fællets steening og Marckeskields foretning som blev fuldført dem imellem dend 3de Maij 1773, som er Magnus Rondestvet at betale 5 rd: 1 mrk: 8 s:, og Helje Haaem 3 rd:, der om Dom at modtage til betalning og Processens erstatning.
nu møtte Helje Haaems svoger Tosten Haaem og betalte de 3 rd: til Citanten, derfor Citanten frafaldt sag[en] mod Helje Haaem, men vilde fornem/m/e om Magnus Rondestvet møder.
dend indstevnte Magnus Rondestvet blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Berge Traa og Gudmun Rønnestrand afhiemlede stevningen at være Magnus Rondestvet i eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Magnus Rondestvet gives Lavdag til neste ting.

Ole Rondestvet gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Wambem, Dom at modtage til at indfrie sit udgivende pantebrev af 22de Maij 1773, med Capital 90 rd:, og alle efterstaaende Renter med Processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte møtte, tilstod lovl: varsel, tilstod og det pantebrevet er ham lovlig opsagt, og at Citantens fordring er Retmessig, men som Comparenten til dette Ting var lovet penge, og nu ugierne maae fornem/m/e de ei bliver at erholde, begierede hand fordrag intil høstetinget.
Citanten lagde i Rette det paastevnte pantebrev, og sagde at vilde give Lars Wambem fordrag til dette aars høsteting. det fremlagde pantebrev af 22 Maij 1773, er saa lydende.

Afskeediget,

Sag[en] hviiler indtil dette aars høsteting.

Thore Aasse, for sin frende Lars Næssem, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Westrem for skyldig værende 7 rd: 4 mrk: 14 s:, hvor paa siden er leveret Citanten en halv tønde salt, enten Ole Westrem der for vil have penge eller saltet igien, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Berge Traa og Gudmun Rønnestrand afhiemlede stevningen lovl: at have forkyndt Ole Westrem i Eget paahør.
Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

Ole Westrem gives Lavdag til neste Ting.

Siur Poulsøn Spaanem gields brev af 25de Maij 1772, indført i Pantebogen paa folio 201, blev efter paategnet qvittering af 31de Maij 1774 udslet af pantebogen.
dito Mands gields brev af 22 Maij 1767, indført i pante bogen paa folio 98, blev efter paategnede qvitteringer af 20de og 31 Maij 1774 udslet.
Ole Monsøn Meehuus gields brev af 24de Octbr: 1772, indført i pante bogen paa fol: 201, blev efter paategned qvittering af 30 Maij 1774 udslet.
dito Mands gields brev af 21de Octbr: 1765, indført i pante bogen paa fol: 52, blev efter paategnede qvittering af 30 Maij 1774 udslet.
Ole Monsøn Meehuus skiøde af gaar dags dato til Aamun Haaversøn paa 18 ¾ mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 5 ¼ mrk: smør, i gaarden Meehuus, blev læst.
Omun Haaversøn Meehuus gields brev af dags dato til Christopher Jeltnes for 260 rd: laan, mod pant 18 ¾ mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 5 ¼ mrk: smør, i Mehuus, læst.

dito Mands vilkaar brev af dags dato til Ole Monsøn Meehuus, blev læst.
Siur Poulsøn Spaanem skiøde af dags dato til Lars Olsøn Hagestad paa 1 Løb 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Spaanem, blev læst.
dito Mands dispensation af gaar dags dato, betræffende hands Odels jord, blev læst.
Peder Larsøn Spilden skiøde af dags dato til Ole Hansøn paa En Løb smør udj gaarden Nedre Spilden 1ste Thun, blev læst.

1774: 47

1774.

Ole Hansøn Spilden gields brev af dags dato til Peder Larsøn paa En Løb smør uden bøxel i gaarden Nedr: Spilden, til pant for 80 rd: laan, blev læst.
Lars Olsøn Spaanem gields brev af dags dato til Jon Hansen Pyk for 150 rd: laan, mod pant 1 Løb 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Spaanem, blev læst.

Niels Traa for Hans Utne efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Knud Store Grawen, og vil afvarte hvad hand haver at forestille.
Knud Store Grawen sagde, det hand ved muntlig Contra Continuations stevning har indkaldet Hans Utne, vidner i hoved sag[en] at anhøre, med videre efter hoved Contra stevningens indhold. og er vidnerne, Berge Traa, Christopher Wiwelien, Birte Kierland, ere under Lovens faldsmaal indkaldet. vil fornem/m/e om de møder.
Bøygde Procurator Traa for hoved Citanten Hans Utne tilstod den/n/e Contra stevning at være hands Principal lovlig forkyndt.
de tvende først benævnte vidner møtte, men det tredie vidne, Birte Kierland, efter paaRaabelse møtte ej.
Contra Citanten sagde, for at faae ende paa den/n/e sag, frafaldt hand det vidne Birte Kierland, og paastod de tvende mødende vidner Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Berge Nielsøn Traa, aflagde Eeden efter Loven og vidnede, at for nogle aar siden havde Knud Store Grawen En hest, som sprang paa Jissen og blev. og som Knud fick høre at Hans Utne var her, gick Knud til ham her paa giestgiberiet for at tale med ham om hesten. da de havde drucket sam/m/en et heelt samdøger, begierede Knud sin Kone det vidnet vil gaa her need, for at see om hendes Mand var her. vidnet saa giorde: da vidnet kom paa Giestgiberiet, sadt Hans Utne og Knud Store Grawen og drack, havde øll og brendeviin for dem. da tog Hans Utne vidnet afsides og tilspurte ham om hesten blev i Jissen, eller Knud havde Kiørt den ihield. hvor til vidnet svarede: det hand havde hørt sige, at hesten var bleven i Jissen. da siger Hans Utne til vidnet, ieg er om at kiøbe en hest og en Koe af ham, men hand falder mig for dyr, kand du faae os i handel sam/m/en, skal du faae 50 Røgede sild. da vidnet fick dem i handel, og Kiøbte Hans Utne af Knud en stor borket hest, som var kom/m/en fra Bergen, og en Koe, og skulde hand give for hesten 15 eller 16 rd:, og for Koen 7 eller 8 rd: da handelen var sluttet leverede Hans til vidnet 1 rd: i haandpenge, siden Knud var beskiencket, den Rigsdaler levere[de] vidnet til Knud sin Kone paa Store Grawen. da handelen var sluttet, siger Hans Utne, nu skal ieg giøre mig selv betalt. der efter siger Hans til Knud, kand Du icke laane mig en tønde af dit beste Korn. Knud svarede Ja. den Tønde Korn, af Knud sit beste Korn, opmaalte vidnet, og Mikel Brimnæs førte det Korn her ned til Hans Utne.
Niels Traa for Hans Utne sagde, at som hand formerkede at Berge Traa, som er Knud Store Grawens svigerfader, har vidnet her om nogle ord som skulde være falden dem imel: for mange aar siden, betræffende den omtalte handel. det benægter ieg in totum. men naar Knud Store Grawen med vidner beviiser at have betalt Citanten, og vidnerne selver har seet det, saa tilstaaes det hand paasta[a]r.

2det vidne, Christopher Magnussøn, huusmand i Wiwelien, efter aflagde Eed vidnede, at for 6 aar siden kom vidnet til Hans Utne om en Øg Hans havde lovet vidnet til vaar vinde, da siger Hans Utne, ieg har kiøbt mig en hest af Knud Store Grawen som staar hos min Fader, den skal Du faa til vaar vinde. da Reiste vidnet her ind, tillige med Omun Lægrei, som var med vidnet, og tog hesten og førte den strax hiem til vidnets Vaarvinde, og var hesten borcket og svartManet, og efter Hans Utne sigende var hesten kom/m/en fra Byen. vidnet kiøbte hesten af Hans Utne sam/m/e tiid for 16 rd:, og betalte pengene sam/m/e aar[s] høst til Hans Utne. sam/m/e tiid kiøbte vidnet en Koe hos Hans Utne for 8 rd:, den Koe stod hos Knud Store Grawen, og sagde Hans Utne at hand i sam/m/e kiøb med hesten havde kiøbt dem!! (den) af Knud, og da vidnet kom til Knud for at afhænde Koen, siger Knud, ieg har ingen penge faaed. da vidnet svarede, det er bryderi for mig at Reise til Hans Utne, da levere[de] Knud Koen til vidnet. og den sam/m/e dag om høsten, som vidnet betalte hesten til Hans Utne, betalte hand og Koen til ham.

Traa for Citanten vedblev sit forige betræffende de ord om den/n/e handel som dem imellem er skeet, den paastevnte sag aldeeles uvedkom/m/ende.

Contra Citantens sagde, at da hand har ved sin Contra stevning stevnt Hans Utne til at høre og betale hands Contra Regning. og hand solgte hesten med Koen til Hans Utne for 24 rd:, bekom 1 rd: paa haanden, ej videre bekom/m/et, Rester ham 23 rd:, derom med det mere paastod Dom, og erindrede om processens bekostning.

Traa for Hans Utne begierede gienpart af det passere[de], og sag[en] til neste Ting udsat, for sam/m/e at besvare.

Afskeediget,

den forlangte udsettelse billiges, og bør Traa erholde gienpart af det passerede, naar Som/m/er tingene er til ende bragt.

Niels Rønnestrand for Sergeant Jens Top, gav tilkiende, det hand med skriftlig stevning af 17de Apriil nest afvigte her til Tinget har ladet indstevne Sergeant Horsenius, vidner at anhøre betræffende Et Vædemaal, til et lovskicket Tingsvidne[s] erholdelse. lagde i Rette det udstyrede stevnemaal, bilagt med lovlig stemplet papiir, som blev oplæst og er saa lydende.

den indstevnte Sergiant Horsenius blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

de indstevnte vidner møtte alle, dem Citanten paastoed Eedelig forhørt.

Kaldsmændene Berge Traa og Gudmun Rønnestrand afhiemlede den skriftlige stevning at have forkyndt den 18de Apriil for Casper Horsenius saaleedes: de traf ham ved Træehesten oven for Wangens Kircke paa Woss, da hand vilde hen at skyde Ender. da de begierede det Sergiant\en/ vilde gaa med dem, de havde breve til ham. da fulte Sergianten dem. da de kom paa siden af kircken, siger de til Sergeanten, det de have en skriftlig stevning at forkynde

1774: 47b

1774.

ham. der til Sergianten svarede, hand logerede i et dricke huuss hvor der var fuldt med Folck som drack. de tilspurte Sergeanten hvor de da skulde forkynde forkynde!! forkynde!! ham stevningen. da førte Sergeanten dem indtil huusManden Ole Wangen, der de oplæste stevningen for Sergianten udj hands eget paahør, og levere[de] ham en Copie af stevningen.

Eedens forklaring blev de mødende vidner forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Citanten lagde i Rette skriftlige Qwæstioner til vidnerne, bilagt med lovlig stemplet papiir, med paastand det Retten der om vilde modtage vidnernes Eedelig svar. det fremlagde er saa lydende.

1ste vidne, Niels Jonsøn, boende paa gaarden Hougen, efter aflagde Eed, til 1ste qwæst: svarede, det Vædemaal var afgiort føren vidnet kom i Giestgiber stuen, men vidnet hørte siden snacke, at det var et Vædemaal. til 2det, svarede Ja, Horsenius sagde, det hand meente

det. til 3de, svarede Jo. til 4de, svarede, havde ej seet det, men saa at de lagde hver sin daler til Wosse Lensmanden. til 5te, svarede Ja, det var vist nock. til 6de, svarede, her paa under svaret til 4de qw: har forklaret det. og skulde Lensmanden levere de 2 daler til den som vant. til 7de qw:, svarede, de skulde Kiøre fra Hellesnes og op til Wangen i Kap. til 8de, svarede Jo. til 9de, svarede Jo, det saa vidnet. til 10de, svarede Ja, det giorde hand. til 11de, svarede, der siuntes ei nogen drick paa dem, der kunde hindre dem.

2det vidne, Lars Brynildsøn, boende paa Saaqvitne, efter aflagde Eed, til 1ste qw:, svarede Ja, det var opsadt føren vidnet kom ind paa Giestgiberiet, men vidnet hørte siden paa Vedemaalet. til 2det, svarede Ja, til 3de, svarede Jo. til 4de, svarede Nei, saa det icke. til 5re, svarede Jo. til 6de, svarede Ja. til 7de, svarede, fra Hellesnæs til Wangen. til 8de, svarede Jo. til 9de, svarede, Top kom først. til 10de, svarede Jo. til 11de, svarede, ieg kunde ei andet see.

3de vidne, Knud Nielsøn, boende paa Nessem, efter aflagde Eed vidnede til 1ste qw:, svar, Ja. til 2det, svarede Jo. til 3de, svarede Jo. til 4de, svarede Nei, saa det ej. til 5te, svarede Jo. til 6de qw:, svarede Jo. til 7de qw:, svarede, fra Hellesnes til Wangen. til 8de, svarede Jo. til 9de, svarede, Top kom først. til 10de, svar, Jo. til 11de, svarede Jo, vidnet kunde ei see andet.

4de vidne, Haaver Endresøn, boende paa Nessem, efter aflagde Eed vidnede til de fremsatte qwæstioner. saasom til 1ste, svarede Nei. til 2det, svarede Jo, thj da var vidnet kom/m/et ind i Giestgiber stuen. til 3de, svarede Jo. til 4de, svarede Nej. til 5te, svarede Ja. til 6de, svarede Ja. til 7de, svarede, fra Hellesnæs op til Wangen. til 8de, svarede Jo. til 9de, svarede Jo, Top kom først. til 10de, svarede Jo. til 11de, svarede som de andere vidner.

5te vidne, Poul Iwersøn, værende hos sin Fader paa Nessem, efter aflagde Eed vidnede, til 1ste qw:, svar, var da ej indkom/m/en i Giestgiber stuen, men hørte ved indkomsten tale der om. til 2det qw:, svarede Ja. til 3de qw:, svarede Jo. til 4de qw:, svarede Nej. til 5te qw:, svarede Ja. til 6de, svarede Ja. til 7de, svarede, fra Hellesnes til Wangen. til 8de, svarede Ja. til 9de, svarede Ja, Top kom først. 10de, svar, Jo. til 11de, svarede som de andere vidner, med tillæg, de havde dricke for sig.

Citanten lagde i Rette en skriftlig beskickelse, den hand begierede Tingsvidne agten tilført, og sluttede Tingsvidnet med paastand at faa et lovskicket Tingsvidne om det passerede. som blev billiget.

Poul Pedersøn Nedr: Spilden skiøde af dags dato til Peder Poulsøn paa 1 pund smør, 1 Løb salt med bøxel, og overbøxel til 1 pd: smør, i gaarden Nedr: Spilden, læst.

Maritta Tobiasdatter Buu skiøde af dags dato til Aamun Larsøn paa 18 mrk: smør, ½ huud med bøxel i gaarden Schaar, blev læst.

Dend 1ste Junj er ved Grawens Som/m/er Ting passeret som følger.

Conrat Undelands gields brev af 1ste Junj 1753, indført i pante bogen paa folio 377, blev efter paategned qvittering af 30 Maij 1774 til udslettelse anviist.

dito Mands gields brev af gaar dags dato til Niels Pedersøn Fylkedahlen for 394 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, ½ Løb salt i gaarden Undeland, blev læst.

Borger og Giestgiberen her paa stædet, Hans Johansen Pyk, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Elling Holwe og Joseph ibdm:, begge unge Drenge, vidner at anhøre om deres handel og forprang de som løsgiengere her øver daglig, der efter Dom at modtage til undgieldelse \efter/ {og} sagens befundende beskaffenhed, og at svare Processens omkostning. Til vidner i sag[en] er under Lovens

faldsmaal indkaldet Lars Holwen, Lars Traa, Knud Store Grawen, Jon og Anders Lille Grawen, Michel Netteland, Salamon Holwen. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
for de indstevnte Forprangere efter paaraabelse svarede Berge Traa, det de nu ej vare her ved Tinget, men gandske sicker kom/m/er.
de indstevnte vidner blev paaRaabt, men ingen møtte eller lod svare.
Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være Elling og Joseph Holwe lovlig forkyndt udj begge deres eget paahør. ligeleedes er stevningen under Lovens faldsfaldsmaal!! lovlig forkyndt for et hvert vidne særdeeles.
Citanten begierede Lavdag for de indstevnte.

Afskeediget,

De lovlig indstevnte Forprangere og handels Karle Elling og Joseph Holwen gives Lavdag til dette aars høste Ting. ligesaa gives de samtlige indstevnte og nu udeblivende vidner Lavdag under Lovens faldsmaal at møde, deres vidnesbyrd at aflæge paa dette aars høsteting.

1774: 48

1774.

Procurator Traa efter forige tiltale Contra Ebbe Eie, æskede sag[en] i Rette, og fremlagde sit skriftlige forsæt af 18de Maij h: a:, bilagt med lovlig stemplet papiir, er saa lydende.
for Ebbe Eie møtte Niels Rønnestrand og sagde, det hand er paa sin lovlige Reise til Bergen, for ham indleverede hands skriftlig forsæt af 2den Maij h: a:, bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende.
Begge Parter ærklærede, omkostning at spare, det de vare fornøyede med at høre Dom paa dette aars høsteting.

Afskeediget,

sag[en] optages til Doms, indtil dette aars høsteting, efter Parternes forlangende, da de her haver at møde, Dom at modtage.

Lensmanden Niels Rønnestrand forestillede, det her i dette lidet Grawens Kircke-sogn ere følgende store Broer, foruden Bøygde Broer, i den almindelig Lande vei at Bygge og aarlig vedligeholde, Nemlig, 1°: Eie Broen. 2den: Kierlands-Broen. 3de: Tweto Broen. 4de: Seims-broen. 5te: Bræche-Broen. 6de: Moe-broen. og 7de: Nye-broen. her om hand tilspurte dend Tingsøgende Almue. 1°: om det icke forholder sig saa i sandhed, at her i dette Kircke-sogn, udj den almindelig Vei er disse 7 store og Kostbare Broer at bygge og vedlige holde. 2det: om Almuen nogen tiid har faaed noget til hielp fra andere stæder i stiftet, til disse Broers opbygelse og vedlige holdelse. hertil Almuen svarede; det er hver Mand bekiendt, det disse 7 Broer er her, og har aldrig Almuen af noget Kircke-sogn eller Fogderie, og altsaa langt minder af Stiftet, nogen tiid faaed den allerminste hielp til disse broers byggelse og aarlig vedlige holdelse. men dette Kircke-Sogns Almue har alleene all sin tiid Bygget og holdt disse Kostbare broer vedlige.
Lensmanden var Tingsvidne begierende om hvis passeret er. som blev billiget.

Friderich Olsøn Hougsnæss gields brev af dags dato til Christopher Siursøn Ystaas for 80 rd; laan, paa 1 pd: 8 mrk: sm:, 2/3 F:sk:, 1/3 K:sk: i gaarden Hougsnæs, blev læst.

inden Tinge blev holden Com/m/ission over den frivillig Extra-skatt, hvis beløb var 57 rd: 1 mrk:

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, blev Tinget ophæved.

Dend 2den Junj blev paa **Gaarden Utne med Kingtserviig og Røldahls skibredees Almue holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 44 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel med Bøygde Lensmændene Jon Hougse og Niels Hamre, samt den Tingsøgende Almue.

da Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel for den/n/e Almue fremsadt de sam/m/e Qwæstioner, som ved de foregaaende Tinge ere fremsatte, om Artellerie heste at holde: der til Almuen enstem/m/ende svarede: ligesom Almuen ved Jondahls-Tinget svaret har, med tillæg, at her falder veien stedse til søes, saa de ei har andere heste eller Øger, end de Almuen behøver til jordens dørkning.

dernest blev publiceret de Forordninger med Rescribter og ordres som paa 44de folio findes anført og Extraheret.

Arveskiftebrevet af 14de Octbr: 1773 efter Lars Aamunsøn Buu blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Langesetter 2 Mrk: smør, 1 Løb salt, uden bøxel, vurderet 1 rd:, og udj gaarden Sandwen i Odde sogn 1 pd: 12 mrk: smør med bøxel, vurderet 60 rd:, og igien imellem arvingerne i arv udlodnet saaleedes: Encken Maritta Tobiasdatter arvet udj gaarden Langesetter 2 mrk: smør, 1 Løb salt uden bøxel for 1 rd: Børnene Aamun og Lars Lars-søn/n/er, hver 10 2/7 mrk: smør i gaarden Sandwen for 17 rd: 13 5/7 s:, Guro, Kari og Ingebor Larsdøttere, hver 5 1/7 mrk: smør i Sandwen for 8 rd: 3 mrk: 6 6/7 s:

Orm Jonsøn Grønsdahl gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Helje Jaastad, vidner at anhøre, om den haandskrift Citanten har leveret ham, for der efter at indfordere penge 13 rd: hos Samen Bendix paa Kongsberg, som var for en hest Helje Heljesøn Oppedahl til Bendix havde solgt. Der om den indstevnte Dom at modtage til at levere haandskriften fra sig tilbage, eller og pengene de 13 rd:, samt at svare alle aarsagede Processens omkostninger. Til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Østen Jordahl og Haldor Haldorsøn Espeland. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

den indstevnte Helje Jaastad blev 3de gang paaRaabt, men ingen vilde svare.

de indstevnte vidner møtte.

Kaldsmændene Jon Hougse og Svend Knudsøn Luttro afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Helje Jaastad udj hands søster Britta Thomasdatter[s] paahør, siden Helje ei var at finde, og siden talte de med Faderen og betydede ham det, som og sidste Søndag lovede at betale pengene.

Citanten paastod de indstevnte vidner som nu møder, Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Østen Heljesøn, boende paa Gaarden Jordahl, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e som/m/er bliver 2de aar siden, var vidnet paa Kongsberg, i hands med fleere deres Logis. udj en Boedøer stod Orm og lever[de] til Helje en haandskrift paa 13 rd:, som Helje skulde anam/m/e hos Samen Bendix paa Kongsberg, siden Orm ej kunde bie, men med sit følge vilde Reise. Citanten havde ej noged at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

2det vidne, Haldor Haldorsøn, værende hos sin Fader paa Espeland, sagde sig gam/m/el 26de, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, med tillæg, det hand med det andet vidne stod ved døren og saa det Orm levere[de] Helje haandskriften.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Helje Jaastad gives Lavdag til neste Ting.

Johannes Eidnes gields brev af 20de Martj 1774 til Haldor Helleland for 310 rd: laan, mod pant 2 pund 18 mrk: smør og ½ huud i gaarden Eidnes, blev læst.

Swen Jøssendahl skiøde af dags dato til Ole Swensøn paa ½ Løb 14 ½ Mrk: smør i gaarden Jøssendahlen med bøxel, blev læst.

Ole Swartvet vilkaar brev af 26de Febr: 1774 til Britta Erichsdatter, blev læst.

1774: 48b

1774

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel tilspurte den Tingsøgende Almue, besønderlig dem der har holdet vagt over Arrestanten Wichlich Aadsøn Qwæstad, 1°: om det er dem bekiendt og draged til minde, hvor lenge hand sad i Arrest paa Lensmands gaarden. 2do: om dem er bekiendt, det hand havde nogen Eiendeeler eller Midler, der kunde kom/m/e til afdrag for de paa ham anvente omkostninger, til hands afstraffelse. Almuen Eenstem/m/ende svarede: hand sad som en Fangde!! (Fange) i Jern 42 ugger En eller Toe dage. som en fattig tieneste Dreng Eiede hand ej det ringeste, undtagen de Klæder hand skulde skiule det syndige legeme med.

Hr: Kam/m/er Raaden var Tingsvidne begierende om det passerede. som blev billiget.

Knud Buustethuun efter forige tiltale Contra Haldor Espe, æskede sag[en] i Rette om de forhen paastevnte skields ord, og gav tilkiende, med muntlig Continuations stevning til dette Ting at have indkaldet Haldor Espe, vidner at anhøre om sam/m/e skielden, der efter Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet de sam/m/e som forhen, nemlig Wiching Wasthuun og Knud Eie, dem hand paastod Eedelig forhørt, saasom de møder.

dend paagieldende Haldor Espe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Swend Luttro afhiemlede stevningen lovlig at have forkyndt Haldor Olsøn Espe i hands broder Thobias Olsøn Espe[s] /: som her nu ved Retten er nærværende :/ paahør, siden Haldor ei var hiem/m/e.

Citanten urgerede paa vidnerne at faae afhørt. Edens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Wiching Thoresøn, boende paa Wasthuun, efter aflagde Eed vidnede: at i den/n/e vaar et aar, paa en Søndag efter Prædicken, sad Citanten og Haldor Espe paa backen ved Kircken og taltes sam/m/en, da vidnet kom til gaaende: var deres tale om, det Knud Buustethuun og Johan/n/es Ormsøn Mansager havde været paa baad sam/m/en, og Knud havde en deel bord, dem hand lod Johan/n/es, som en fattig Mand, i sit eget Navn selge til Præsterne. men da Præsterne siden fick at høre at det var Knud sine bord, fortrød de der paa: der om siger Haldor til Knud, Du giorde ei Ret, at Du lod den fattige selge bordene i sit Navn, Du giorde som en Tyv og en skielm. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

2det vidne, Knud Henrichsøn, boende paa Eie, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Afskeediget.

Haldor Espe gives Lavdag til neste ting.

Dend 3de Junj er ved Kingtserwiig og Røldahls Tinget saaleedes passeret.

Udj sag[en] indstevnt af Ole Aamunsøn Grytting, paa hands vegne møtte søn/n/en Orm Olsøn, Contra Orm Nedr: Berge, er saalee[de]s for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Den/n/e sag har til og fra været Ventileret i 5 aar. aarsag[en] til den/n/e langvarighed er, at Røldahl liger saa langt borte imellem Fieldene, at Folcket eller Røldahls beboere sielden kand kom/m/e til Tinge. besønderlig gamle Mænd og qvinde-Kiønet, drister dem ej at Reise over de mange og store Fielde, naar uveir eller Et vanskelig føre indfalder. der for den/n/e sag saa ofte ved Continuations stevning er vorden forfrisket. Sag[en] befindes saaleedes: Citanten har efter skiøde af 1 Junj 1758 solgt til sin nu ved døden afgangene søn Ole Olsøn En Løb smør med bøxel i gaarden Grytting for 126 rd:, som ei af bem:te hands Søn var bleven betalt. der for udj skiftet efter den/n/e hands Søn, som arveskiftebrevet af 26 Maij 1768 forklarer, er udlagt dend halve Løb smør for 100 rd;, og for de 26 rd: er ham udlagt løsøre, som skiftebrevet Specificerer. disse 26 rd: bør Orm Nedr: Berge, der har ægtet Ole Olsøns Encke Maritta Larsdatter, for saavidt de ej maatte være betalt, at betale det manglende. saaleedes er Citanten Ole Grytting for gaardens kiøb 126 rd: skeet fyldest. men skiødet af 1ste Junj 1758 udvisser, det afgangne Ole Olsøn af Aadne Aamunsøn har kiøbt Odels Retten til Grytting for 74 rd:, som udgiør dend fulde Sum/m/a, som Citanten Ole Grytting paastaar for sin Søn at have udlagt 200 rd:, hvilcket stem/m/er over ens med vidnernes udsigende, som har forklaret at Ole Aamunsøn Grytting betalte for gaarden 200 rd: disse 74 rd: er det Citanten Ole Grytting i skiftet efter sin søn Ole Olsøn har forglemt at paafordere. Thj Kiendes for Ret, det Ole Aamunsøn Grytting ved sin Egen Eed bør bekræfte, det hands ved døden afgangne Søn Ole Olsøn ej har betalt til ham der!! (de) for Odels Retten udlagde 74 rd:, eller nogen deel af sam/m/e Sum, enten med penge, vahre eller i andere maader gott giort ham disse udlagde 74 rd:, eller nogen deel der af. og bør Orm Nedr: Berge at betale for sin huustroe /: som har arvet En fierde part af godset :/ til Ole Grytting 37 rd:, lige saa for sin steedatter Gunne Olsdatter 37 rd:, mod lovlig qvittering. og Processens omkostning paa begge sider at være ophæved. men trøster Ole Aamunsøn Grytting sig ei, den Eed at aflæge, bør Orm Nedr: Berge paa sin huustroe og steedatter[s] vegne betræffende disse 74 rd:, for Ole Aamunsøns tiltale fri at være, og Ole Grytting at betale til Orm Nedr: Berge i Kost og Tæring 8 rd: Saaleedes som Dømt er, bør Dom opfyldes og efterkom/m/es inden 15 dage efter dends lovl: forkyndelse, under videre adfær efter Loven.

Jacob Alsager skiøde af 14 Maij 1774 til Siur Iwers: p: ½ Løb sm:, ½ huud i gaar: Alsager, blev læst.

dito Mands gave brev af sam/m/e dato til dito paa ½ Løb smør, ½ huud i bem:te gaard Alsager, læst.

1774: 49

1774.

Halje!! (Helje?) Jacobsøns Odels Transport af 15de Apriil 1774 til Siur Iwersøn paa Odel og Løsnings Retten til 1 ½ Løb smør i gaarden Yttre Alsager, blev læst.

Siur Iwersøn vilkor brev af 14 Maij 1774 til Jacob Monsøn Alsager, blev læst.

Lensmanden Niels Hamre i Røldahl viste Fællen af en voxen Biørn som Drengen Niels Aadsøn Horre nestleeden høst havde skudt. Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel betalte til ham for skudet 2 rd:

Michel Schiegkedahls!! skiøde af gaar dags dato til Baar Nichelsøn paa En fierde part udj den skoveteig kaldet Tøssedahlstweiten, blev læst.

Swend Lofthuus skiøde af 15de Febr: 1774 til Hr: Jens Lund paa 1 Løb smør, En huud i gaarden Eidnes, med bøxel og herlighed, blev læst.
Ole Jøssendahlens {skiøde} Pantebrev af gaar dags dato til Hr: Blyt for 100 rd: laan, mod Pant 2 pund 2 mrk: smør i gaarden Jøssendahlen, blev læst.
Peder Bleje bøxel brev med Rewers, af gaar dags dato, til Omun Pedersøn paa 1 pund 15 mrk: smør, 1 huud i gaarden Lofthuus, paa 12 aars tiid. blev læst.
Mari Gudmunsdatter og medJnteresserede skiøde af gaar dags dato til Aamun Aamunsøn paa 1 pd: 12 mrk: smør, ½ huud i gaarden Lofthuus, blev læst.
Knud Lusand bøxel brev med Rewers, af 23 Maij 1774, til Ole Omunsøn Diøn/n/e paa 1 pund mør, 1 Løb salt i Diønne Mitthuun, at styre for halv af alt med Encken Herborg Olsdatter, saalenge hun lever, men siden som leilending sin livs tiid for skat og Landskyld, blev læst.
Peder Rogde gields brev af 1ste Junj 1768, indført i Pante bogen paa fol: 106, blev efter paategnede qvittering af dags dato udslet.
Jon Rogde gields brev af dags dato til Omun Gunnersøn for 120 rd: laan, mod pant Et pund 5 ½ mrk: smør, 1/6 deel huud i gaarden Rogde, blev læst.

Knud Buustethuun efter forige tiltale om en Øg, Contra Haldor Espe, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende, med muntlig Continuations stevning til dette Ting at have indkaldet bem:te Haldor Espe, vidner at anhøre om sam/m/e Øg, der efter Dom at modtage til Øgen at betale, og at svare processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Haawer Olsøn Præstegaard. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
Haldor Espe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. det indstevnte vidne møtte.
Kaldsmændene Jon Hougse og Svend Luttro afhiemlede stevningen at være Haldor Espe lovlig forkyndt udj hands Faders og broder Tobias paahør, siden hand, Haldor, ei lod sig finde.
Citanten paastod det mødende vidne forhørt. Eedens forklaring blev vidnet forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
der efter hand, Haaver Olsøn Præstegaard, aflagde Eden efter Loven, og vidnede, det hand, føren Haldor Espe tog Øgen, førte Kløv paa Øgen for Citanten paa stølen, hvor til vidnet var leiet. og saa vidnet ej nogen feil paa Øgen. hvor lenge det var der efter, at Haldor tog Øgen til brugs, kand vidnet ej med nogen vished sige, dog var det ei lenge der efter. Citanten havde ei noget at tilspørge vidnet.

Afskeediget,

Haldor Espe gives Lavdag til neste ting.

Torger Alsager gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Knud Diønne for Resterende Renter af Myndlingen Anna Holgierdatter Kiæpse[s] arveMidler Capital 24 rd: 4 mrk: 12 s: Renter der af for 14 aar 8 Maaneder med 14 rd: 3 mrk: 4 s:, der om Dom at modtage til betalning og Processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3 gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jon Hougse og Swend Luttro afhiemlede stevningen at være Knud Diønne i eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Knud Diønne gives Lavdag til neste ting.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel æskede sag[en] i Rette mod Jon Larsøn øvre Qwale, og for det første maatte anmelde, at til forsvar for han/n/em er beskicket LensManden Jon Hougse,

og der næst, at som den indstevnte ved seeneste Rettens behandling i den/n/e sag havde anmeldet, at hand for den udinden den/n/e sag faldende forbrydelse, vilde indfly til den Kongl: Naade, saa er Actor tilkom/m/en Hans høyvelbaarne Hr: Kam/m/erherre, Stiftbefalingsmand von Levetzou[s] høye Pro Memoria af dato 30de Apriil sidstleeden, hvor udj Comuniceres, at paa den allerunderdanigste ansøgning, som af hands Værfader Thore Knudsøn Diønne er indgiven om straffens eftergivelse, udj det Høy Kongl: Danske Cancellie Collegium, under anden Martj nest forhen saaleedes er Resolweret: forbliver ved ærklæringen, at først Dom i den/n/e Justitce sag bør gaae, for der af at erfare, hvor vit den omsøgte Kongl: Naade kand blive at tilstaae eller icke. hand, Actor, vilde da, forinden hand skreed til nogen videre paastand udj sagen, høre og forvente, hvad dend indstevnte med hans Deffensor udj sagen til hands forsvar kunde have at anmelde.

Deffensor med Jon øvre Qwale fremstod for Retten og sagde, at de breve hand har betiendt sig af i Odels sagen om Wiichene, har hand faaed af sin Fader og Farbroder, der begge ere døde, undtagen skiftebevet, det bekom hand faae ugger føren hand betiente sig der af, af Jon Diønne, og er det alleene hands taabelighed og Eenfoldighed at hand som et ungt Men/n/eske har betiendt sig af de ham uafvidende forfalskede breve. Actor tilspurte Jon øvre Qwale, om at hand kand vedstaa, eller vil binde sig til at beviise, at det nu paaberaabte og i Retten forhen fremlagde skiftebrev var saaleedes Maculeret og følgelig forfalsket, saaleedes som det af ham udj sagen paa Wichene er vorden indleveret. Jon øvre Qwale svarede: det hans Eenfoldighed og taabe-

1774: 49b

1774

belighed var saa stor, at hand ei saa det eller de andere breve efter, føren hand lagde dem i Retten. Actor, i anleedning af dette sidste svar fra den indstevnte, maatte ansee det fornøden, at end nu udj svaret berørte Jon Ørjansøn Diønne til sagen indkaldet, og der for maatte forlange sagen til høste Tinget forfløttet.

Afskeediget.

sagen udsettes til høstetinget.

Lensmanden Jon Hougse for Hr: Lieutenant Burgraf, begierede den sag paa nestleeden aar[s] høste Ting anlagt mod Aamun Eilefsøn Diønne, forfløtt til dette aars høste Ting. som blev billiget.

Hr: Kam/m/er-Raad og Foged Juel skriftlige Fredlysning af dags dato, hvorved Hestham/m/er Gaards Bøe og stølsbeiter fredlysses. blev læst.

Den Sag Contra Lars Nielsøn Horre, her til Tinge anlagt af Hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Barth, blev paaraabt.

Jngen Mødte paa Citantens Veigne, men paa Lars Horres Veigne Mødte Procurator Traae.

Dernest blev inden Tinge holden Commission over den frivillige Gave, hvad Eenhver Mand vilde betale, hvis beløb er 45 rd: 3 mrk: 8 s:

Efter trende Ganges Udraabelse var ey Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 8de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Lindebræche, beligende i Grawens Præstegield og Ulwiig Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, sc:

Richold Madsøn Torblaa, Siur Poulsøn Spaanem, Iwer Johan/n/essøn Wichnæs, Isaak Wambem, Lars Tweto, Lars Torbiørnsøn Lionne, Iwer Michelsøn ibdm:, og Bertel Lissebræche. nærværende Lensmanden Niels Rønnestrand.

hvorda for Retten fremstod Torbiørn Poulsøn Lindebræche for sin søn Halgrim Torbiørnsøn, gl: 23 aar, og gav tilkiende, det hand paa sin søns vegne, nest afvigte aar for Juel, med muntlig varsel til Jorde Tirsdagen indeværende aar har ladet stevne og indkalde Elling Torfindsøn Lindebræche at anhøre Citantens Odels Adkomster til 2de Spand 4 ½ mrk: smør Landskyld her udj Gaarden, der om Dom at modtage til at modtage Løsnings penge, gaarden at fravige og Røddig giøre for Citanten, samt at svare processens omkostning. i Continuation af sam/m/e muntlig stevning haver hand ved skriftlig Continuations stevning af 27de Apriil dette aar her til aastædet til den/n/e tægtedag atter indkaldet bem:te Elling Torfindsøn Lindebræche om det sam/m/e med videre, efter den skriftlige stevnings indhold, dend hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er sa lydende.

Dend indstevnte Elling Torfindsøn Lindebræche møtte, tilstod den muntlige saa vel som dend skriftlige stevning at være ham lovlig forkyndt, lagde i Rette til Actens følge sit forsæt af dags dato, med et forlig af 21de Septbr: 1768, begge belagt hver for sig med lovl: stemplet papiir, samt et skiøde af 11de Apriil 1767, der alt er saalydende.

Citanten bød i Rette Løsnings penge saaleedes, Reede penge 160 rd:, og et pante brev af 23de Octbr: 1771, hvor efter den indstevnte er skyldig til Niels Pedersøn Fylkedahlen 290 rd:, om den indstevnte det vilde imodtage.

den indstevnte svare[de] Nei, hand modtog ej saadan Løsning. da Citanten tog pengene med pante brevet i sit eget giem/m/e.

Citanten lagde i Rette et skiøde af 22de Decbr: 1703, lydende paa Michel Lindebræche. den/n/e Michel var Citantens Farfaders fader. et skiøde af 9de Octbr: 1722, udstæd af ovenmelde Michel paa 2 Spd: 4 ½ mrk: smør til hands søn Poul Michelsøn, der endnu lever, er her nærværende, og Citantens Farfader. et skiøde af 21de Apriil 1741, udstæd af atter benævnte Michel til bem:te sin søn Poul, paa den anden halve part, 2 Spd: 4 ½ mrk: smør, her udj gaarden, saa den fulde Eiendom bliver 4 Spand 9 mrk: smør. et skiøde af 27de Octbr: 1747, hvor efter Citantens Fader Torbiørn Poulsøn, fra sin Fader Poul Michelsøn og Creditor Poul Siursøn Spaanem haver indløst halve gaarden. og endelig, et skiøde af 4 Martj 1761, hvor efter Citantens Fader har indløst fra sin Fader Poul {har indløst} dend anden halve deel her udj gaarden. Retten tilspurte Citanten, om hand havde lyst nogen penge mangel i disse 7 aar, hand der om vilde til actens følge fremlæge beviis. Citanten svarede, hand havde ej lyst nogen penge mangel. de af Citanten fremlagde skiøder er saa lydende.

Dend indstevnte Elling Torfindsøn Lindebræche sagde, sag[en] er ei Citantens, men den føres af Faderen i Søn/n/ens Nav[n], i haab at vinde det paastevnte Jordegods, for at overlade det til en anden for fleere penge. det at beviise, begierede hand sag[en] udsadt paa nogen tiid, for at indkalde ved Contra stevning, vidner det sande at oplyse og beviise.

Afskeediget,

den af indstævnte Elling Lindebræche forlangende udsettelse vorder billiget til en for Parterne og Laugretten beqvæm tiid, der nu ej formedelst fastsatte Embedets forretninger kand dag sættes, men Tægtedagen skal blive ved Lensmanden Parterne og Laugretten betiids bekiendt giort. Citanten betaler den/n/e Session, saasom Sorenskriverens skyds fra Woss og Need til Utne med 5 mrk: 4 s:, diet for 2de Reisedage 1 rd: 2 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, LensManden 1 rd:, tilsam/m/en 7 rd: 20 s: da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Dend 11de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Aga, beligende i Kingtserwiig Præstegield og Ulenswangs Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, sc: Christopher

Langesetter, Haagen Espe, Lars Tostensøn Mochestad, Peder ibdm:, Tosten Mæland, Thobias Jsberg, Haldor Mæhland, og Helje Aase. Nærværende Lensmanden Jon Hougse.
hvorda for Retten fremstod Knud Larsøn Buustethuun paa sin huustrue Giertrud Johan/n/esdatter[s] vegne, og gav tilkiende, det hand med skriftlig stevning af 3de Decbr: 1773 til Jorde Tirsdagen indeværende aar, og atter til den/n/e Tægtedag har ladet stevne og indkalde Peder Johannessøn Aga at anhøre vidner om Citantens huustrues Odels Ret til

1774

den indstevntes brug her udj gaarden Aga, der efter Dom at lide til at modtage Løsnings penge for Bruget, og at svare Processens omkostninger, med videre efter den skriftlige stevnings indhold, den hand i Rette lagde, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.
dend indstevnte Peder Johan/n/esen Aga møtte, tilstod lovlig varsel, og lagde i Rette 2de skiøder, af 24de Febr: {og} 1747 og 19de Martj 1743, begge lydende paa Citantens huustrues Fader Johan/n/es Olsøn Aga, som igien har ved skiøde af 6de Apriil 1768 solgt dette brug her udj Aga, som er 1 Løb 9 Mrk: smør, til indstevnte Peder Aga, som der om lagde skiødet i Rette. de fremlagde 3de skiøder er saa lydende.
Citanten, i anleedning af de breve Peder Aga har i Rette lagt, som oplyser og beviiser hands sal: Værfaders hævd til dette brug her udj gaarden Aga 1 Løb 9 mrk: smør, frafald de indstevnte vidner, betræffende Odelen. indleverede sit skriftlige forsæt af dags dato, belagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.
Citanten lagde i Rette til Løsnings penge, som skulde være 990 rd:, men var ickun efter hands sigende 150 rd:, og vilde stille Caution for den øvrige Rest.
dend indstevnte sagde, saadant tilbud tager hand ei imod.
Citanten tog pengene i sit eget giem/m/e, og paastod Dom.
dend indstevnte Peder Aga lagde i Rette en Attest af 18de Maij 1773, som beviiser det Citantens Værfader Johan/n/es Olsøn blev begraven i Stawanger dend 18de Febr: sam/m/e aar, som af Citanten blev tilstaaed Rigtig at være. 2det: Præste Attest af 3de Junj h: a:, det Ole Johan/n/essøn Buustethuun døde dend 22de Martj 1773. Citanten tilstoed, at den/n/e Ole Johan/n/essøn, som døde i hands huus, var hands svoger, og havde stevnt føren hand døde, paa Løsnings Retten her til gaarden, som sin Faders ælste Søn. 3de: En Præste Attest af 10de Junj h: a:, det Citanten er ægteviet til sin huustroe dend 21de Octbr: 1766. Citanten tilstod det rigtig at være. 4de: fremlagde dend indstevnte sit skriftlige [??] af dags dato. alt var belagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende. dend indstevnte sagde, da Citanten er en fattig mand og vil løse til en anden, paastaar hand, det Citanten aflæger Eden efter Lovens forskrift.
Citanten sagde, at hand vilde giøre Eed, det hand vil løsse jorden til sin egen benøttelse.
Retten tilspurte Parterne om de videre havde at i Rette læge til sag[en]s oplysning. hvortil de begge svarede Nei, men paastod Dom.
altsaa bliver at anføre følgende beregning: Sorenskriverens skyds fra sin boende gaard paa Woss og her Need i Hardanger til gaarden Hestham/m/er 4 ½ Miil, er 5 mrk: 4 s:, tilbage igien eftergives, formedelst anden forretning. skyds fra Hestham/m/er hid til Gaarden Aga 1 ½ Miil, har Citanten besørget. diet for 2de Reisedage 1 rd: 2 mrk:, for den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 skil:, er 2 rd:, Lensmanden for at tilkalde Laugretten, som og at gaa Rettens Middel til haande, 1 rd:, tilsam/m/en som Rettens Middel tilkom/m/er, 7 rd: 20 s:
og blev da udj den/n/e Sag af Sorenskriveen og Laugretten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det er med skiøderne af 19de Martj 1743 og 24de Febr: 1747 oplyst, det den ved døden afgangne Johan/n/es Olsen, som var Citanten Knud Larsen Buustethuuns huustroe Gertrud

Johan/n/esdatters Fader, at have, efter Lovens pag: 707, ar: 1., hævdet den/n/e paastevnte Jord til Odel. bemelte Johannes Olsøn har efter skiøde af 6de Apriil 1768 solgt den/n/e paastevnte jord, som skal være En Løb 9 mrk: smør her udj gaarden Aga, for 990 rd: til indstevnte Peder Johan/n/essøn, efter at Johan/n/es Olsens datter Gertrud John/n/esdatter forhen den 21de Octbr: 1766 var ægteviet til Citanten, vide Sogne Præstens Attest af 10de Junj h: a:, som Acten er tilført. Citanten har efter Lovens pag: 767, ar: 13de, inden Retten tilbudet den indstevnte Peder Aga Løsnings penge 150 rd:, med Caution for det manglende: da dog Kiøbe Sum/m/en efter skiøde af 6de Apriil 1768 er 990 rd:, der burde i Klingende Myndt været tilbuden. og som den indstevnte Peder Aga mistroer Citanten som en gandske fattig Mand, at vil løsse godset til en Frem/m/ed, har den indstevnte paastaaed Citantens Eed efter Lovens pag: 764, art: 7de, men Citanten har ickun ærklæret sig, at giøre Eed, det hand vil løsse jorden til sin egen benøttelse. hvilcket ej er efter Lovens forskrift. thj om hand løste den, og selger den igien til en anden for en høyere penge Sum, eller bytter den bort og faar en stør[r]e Sum/m/a penge imellem, er det alt til hands benøttelse, og hands Kones Brødere til fornermelse, da hand udj sit indlæg af dags dato siger, at de andere Søn/n/er lever og har ingen skilling arv. Dend indstevnte Peder Aga beviser med Klocker Attest af 18de Maij 1773, det Citantens Værfader Johan/n/es Olsen er død og begraven i Stawanger den 18de Febr: 1773, som af Citanten er tilstaaed rigtig at være. den/n/e Johan/n/es Olsøns ælste søn Ole John/n/essen arvede Odelen efter sin Fader til det paastevnet Jordegods, efter Lovens pag: 736, ar: 63:, og der {Ol} for Ole Johan/n/essen, efter Citantens tilstaaelse, havde anlagt sag til Odel og Løsnings Rettens indtalelse, men han ved døden afgick udj Citantens huuss den 22de Martj 1773, efter Citantens egen tilstaaelse, og Sogne Præstens Attest af 3de Junj dette aar, uden at have efterladt sig Børn eller Børnebørn, saa Odelen til dette paastevnte gods med ham er uddød, efter Forordningen af 14de Januarj 1771, art: 2de, som byder, det Odelen ei maae kom/m/e til opstigende eller side linien. Efter saadan sagens beskaffenhed Kiendes for Rett, det indstevnte Peder Johan/n/essen Aga, for Citantens tiltale i den/n/e sag bør fri at være. Og som Citanten har opfordret Retten, betaler hand til Rettens Personer efter den beregning Acten er tilført, 7 rd: 20 skil: i det øvrige ophæves processens omkostninger paa begge sider.
Efter at den/n/e Dom var afsagt, Reiste den Laugrettesmand Thobias Jsberg sig i Retten, og med stor snack forførte Laugretten, det de med ham frasagde dem Dom/m/en, undtagen de 2de Laugrettesmænd Christopher Langesetter og Peder Mochestad, som sagde, det de vedbliver hvad de engang med Sorenskriveren haver Dømt, og Dom/m/en med ham forsigler.

Den 13de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Eitreim, beliggende i Kingtzerviig Præstegield og Odde Kk: sogn, med efterskrevne Eedsvorene Laugrettes Mænd, sc: Iver Tochem, Torgilds Jaastad, Christopher Langesetter, Lars Tostensøn Mochestad, Svend Eidness, Knud Knudsøn Mochestad, Lars Pedersøn Mouge,

1774: 50b

1774.

og Haaver Præstegaard. Nærværende inden Retten Lensmanden Jon Hougse.
Hvorda for Retten fremstoed Michel Jacobsøn Eitreim og gav tilkiende, det hand med Mundtlig Varsel for Juul Nest afvigte Aar, til Jorde-Tirsdagen indeværende Aar, og atter til den/n/e Tægte Dag, har ladet stevne og indkalde her til Aastædet hands Eldste broder Christen Jacobsøn Eitreim, Vidner at Anhøre og Dom at lide til at imodtage Løsnings-penge for 1 Løb smør Landskyld her udj Gaarden Eitreim, og 1/3 deel udj underliggende Tvetøde!! (Tvet øde), og sam/m/e ham lovlig at tilskiøde, samt at svare Processens Omkostning. Til Vidner i Sag[en] om hands Sal: Faders udtalte Ord, er under Lovens Faldsmaal indkaldet Jørgen Freim

og Daniel Opheim. Vil fornem/m/e om De indstevnte Møder, og ellers viiste penge i Retten til Løsning, som hand sagde at være 16 rd:r, og at hand ey fleere penge havde.

Den indstevnte Christen Jacobsøn Eitreim Mødte, tilstoed Lovl: Varsel, og sagde, det hand ey kunde modtage de anbudne penge.

De indstevnte Vidner Mødte ligeledes.

Retten tilspugte Citanten, hvor lenge det er siden hans Fader ved Døden afgik, siden der nu vil føres Vidner om en Død Mands udtalte ord? Citanten svarede, at det er 4 á 5 Aar siden hans Fader ved Døden afgik.

Retten Eragtede,

at det er imod Loven at føre Vidner paa en Mands ord efter Aar og Dags Forløb, endnu meere at føre Vidner om en død Mands ord efter 4 á 5 Aars Forløb; altsaa bør Vidner om den døde Mands ord ey admitteres.

Den instevnte Christen Eitreim sagde at den/n/e Jord som nu paastevnes, er hans Eiendom og hans Faders med forfædres Aasæde.

Citanten tog de tilbudne 16 rd:r i sit eget giem/m/e, og lagde i Retten Arve Skiftebrevet af 18de Septbr: 1769, hvor af her i Acten inddrages Arve Linien, samt hvad videre dette Skiftebrev indeholder om Jordegodset her udj Gaarden Eitreim. sam/m/e Extract er saa lydende. Citanten sagde, det hand ey videre havde at lægge i Rette, men paastoed Dom.

Den indstevnte Christen Jacobsøn Eitreim lagde i Rette til Actens følge hands Sal: Faders Adkomst breve til hiem/m/el for ham med fædrene om deres Aasæde, og er sam/m/e Hiem/m/els-breve et skiøde af 8de Maij 1732, et dito af 3de Decembr: 1746, et dito af 12te April 1752, der alt hiemler hans Faders Aasæde her udj Gaarden Eitreim. derforuden lagde i Rette Arveskiftebrevet af 27de Febr: 1736, passeret efter hans ved Døden afgangne Moder, der baade hiemler Eitreim og Tvetøde, begiærede der af Acten tilført Arve-Linien med alt hvad indbemelte skiftebrev taler om Eitreim og Tvetøde; Endelig lagde hand i Rette sine Eegene Adkomst breve, hvor efter hand har indhiemlet Eitreim og Tvetøde. sam/m/e ere skiøder af 4de Martj 1748, og 25de Maij 1770, og der efter Submitterede Sag[en] Dom til frifindelse for Tiltale. Det fremlagde er saa lydende.

Retten tilholdt begge Parter om De Noget videre havde at forestille, hvortil De svarede Nej, men paastoed Dom.

Hernest blev følgende beregning forfattet: Sorenskriverens skyds fra sit boepæl paa Woss og her need i Hardanger til Gaarden Hestham/m/er 4 ½ Miil,, er 5 mrk: 4 s:, tilbage igien eftergives formedelst anden Forretning. Skyds fra Hestham/m/er \her/ til Gaarden Eitreim 3 Miil, har Citanten befordret, diet penge for 2de Reise Dage 1 rd:r 2 mrk:, Sorenskriveren for den/n/e Dags Forretning 2 rd:r, Laug Retten per Mand 24 skil:, er 2 rd:r, Lensmanden for at tilkalde Laug Rettet, som og for at gaae Rettens Middel til haande, 1 rd:r, tilsam/m/en som Rettens Personer tilkom/m/er 7 rd:r 1 mrk: 4 s:,

og blev da udj den/n/e Sag saaledes af Sorenskriveren og Laug Rettet for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det beviises med de i Rette lagde skiftebreve af 27de Febr: 1736 og 18de Septbr: 1769, det Citanten Michel Jacobsøn er den yngre Broder, og jndstevnte Christen Jacobsøn den Eldste, begge af en Fader og Moder avlet; dog paastaar den yngre, som er Citant, at fravinde sin Eldre Broder Een Løb Jordegods her udj Gaarden Eitreim med underliggende Tvedtøde. Med Skiftebrevet af 27de Febr: 1736, udstæd efter disse tvende Brødre deres Moder Torbiør Michels Datter, og de der udj anførte skiøder, foruden de fleere i Retten fremlagde breve, beviises, at den/n/e Gaard Eitreim, der skylder af Een Løb 2 pund smør, 1 1/6 huud, med underliggende Fæebeite, har været deres Fader, afgangne Jacob Christensøn Eitreims Lovlig Odel og Aasæde, hvilket den jndstevnte Christen Jacobsøn som Eldste broder, i følge Lovens Pag: 736, art: 63, efter Adkomst breve af 4de Martj 1748 og 25de Maij 1770 haver indhiemlet

til sit Aasæde. Og er det Merkelig, at Citanten som yngre broder, Selv udj skiftet efter deres Fader Jacob Christensøn, vide skiftebrevet af 18de Septbr: 1769, har arvet her udj Aasædet Eitreim 7 mrk:r smør, og der for taged Løsnings penge af sin jndstevnte Eldste broder Christen Jacobsøn, vide skiødet af 25de Maij 1770. Efter saadan Sagens beskaffenhed Kiendes for Ret, det indstevnte Christen Jacobsøn for sin yngre broder Michel Jacobsøns Tiltale i den/n/e Sag bør fri at være. betræffende Processens Omkostning: Da som Citanten

Michel Jacobsøn har opfordret Retten, betaler hand Rettens Personer efter den bereigning Acten er tilført med 7 rd:r 20 skil: i det øvrige ophæves Omkostningerne paa begge Siider.

Den 13de Junj blev Retten betient paa Gaarden Eitreim, beliggende i Kingtzerviig Præstegield og Odde Kk: sogn, med efterskrevne Eedsvorene Laug Rettes Mænd, Sc: Iver Tochem, Torgilds Jaastad, Lars Tostensøn Maachestad, Svend Ejdness, Knud Knudsøn Maachestad, og Lars Pedersøn Mouge. Nærværende inden Retten LensManden Jon Hougse,

Efter Forlangende af den/n/e Gaards Eiere og beboere Christen Jacobsøn Eitrem, som sagde at vilde fra sin Gaard selge et under Gaarden liggende Plads kaldet Næsset, /: som er bebygget af Huusmanden :/

sam/m/e Plads begynder ved Nye-Slotte Enden, derfra efter Bierg Rusten, saaledes at hvad der helder Needefter tilhører Gaarden, og hvad som er oven paa tilhører Pladset, sam/m/e gaaer, som sagt er, efter Bierg Rusten ind til Rødbergs Enden, og saa lige need i Søen. Paa den Østre Siide begynder Eiendom/m/en i Skarvet Fladelaat, derfra til en pæl i West, atter videre frem i West til Anden pæl, derfra i Nord efter Rustene til Kortmag. dette Plads med Ager og Skov, undtagen Eege Skoven, skal blive en Eiendom. dertil skal følge toe Maal i Bøe ved Rødbergs Enden. End nu en Ager kaldet Skarpemaalet, paa 3 Skieppers udsæd. End videre følger Pladset en liden Aske Skove Teig fra Tochems byttet og ud efter af det som ligger ved Søen, men oppe i Marken det følger Gaarden Eitreim. bemelte Teiger, som meldt, fra Tocheims byttet og til Murnesand. Videre følger Pladset en Skove Teig liggende paa hin Siide af Fiorden, kaldet Svae-Teigen, ald den Skov skal følge Pladset, undtagen den liden og Ringe Furre-skov, der af kand Kiøberen ey tilegne sig meere end den Andeel af Fuhrren som Selgeren tilkom, da Fuhrren er fællig med hans Grande, som bliver Kiøberens Anpart ¼ deel af Fuhrren. Kiøberen skal end og have fri beite i Gaardens fælles Fæehave, siden Selgeren beiter med sine Creature i Tvedtøde.

Dette Plads, som nu er beskrevet med sine Eiendom/m/e og Herligheder samt bøxel Retten, begiærede Comparenten Rettens Middel vilde siune, Grandske og taxere, og derefter ligne og fastsætte hvad det Aarl: kunde ansees for i skatte og Landskyld til Afgang i Hoved Gaarden efter den Kongl: Allernaadigste Forordning, da det er Ryddet og Anlagt af Gaardens Hiem/m/e Mark.

Da Rettens Personer, i følge af Christen Jacobsøn Eitrem, der giorde Anviisning paa Pladsets Circumference med Ager, Bøe og Skov samt den øvrige Herlighed saaledes som ovenfor forklaret er, blev af os siunet, Grandsket og forfaret; da derpaa kand avles 6 á 7 tønder Korn, og fødes 4 á 5 Kiør, foruden Faar i gode Aaringer, og Naar hand søger Foering i Fieldene til hielp, blev Pladset af os anseet under det Navn af Næsset, at svare Aarl: i skatt og Landskyld af Eet Pund Smør.

Den 14de Junj blev Retten betient paa Gaarden Indre-Bleije, beliggende i Kingtzervigs Præstegield og Ullensvangs Kirkesogn, med efterskrevne Eedsvorene Laug Rettes Mænd, Sc:

Anfind Lofthuus, Jørgen Freim, Christopher Langesetter, Haagen Espe, Østen Jordahl, Iwer Lofthuus, Haldor Mæhland, og Østen ibidm: Nærværende inden Retten Lensmanden John Hougse;

Hvorda for Retten fremstoed beboeren Lars Larsøn Bleje og gav tilkiende, det hand med Mundtlig Varsel til den/n/e Tægte-Dag har ladet stevne og indkalde her til Aastædet hands Grande Ole Odsøn Bleije, Vidner at anhøre, og Syn og Grandskning at skee, betræffende følgende Poster: 1mo: fordj den jndstevnte har Vejtet Vand fra sit gamle Løb som kom/m/er fra Gaardens Huuser, og nu giør skade paa Citantens Ager; 2do: at den jndstevnte har opreevet en Steen, som var Mærke jmellem deres brug, og der ved taget af Citantens Eiendom til Nøste-Tompt, da bemelte optagne Steen skulde viise byttet imellem Dem op igien/n/em, og 3tio: at den jndstevnte paa Citantens Bøe Herzetter, har opreevet Steen, sig til benøttelse, og sam/m/e frataget Citanten og spildt ham hans Græss-Roed, 4to: at lide Dom for bemelte 3de Poster, samt at svare Processens Omkostning. Til Vidner i Sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Peder Bleije, Tosten Odsøn og Astri Ols Datter; Vil fornem/m/e om De samtlig Jndstevnte Møder.

Den Jndstevnte Ole Odsøn Bleije Mødte og Vedtog Lovlig Varsel,

lige saa Mødte alle de Jndstevnte Vidner. Eedens Forklaring blev samtlig Vidnerne forelæst, og af Dom/m/eren formaned at blive ved Sandhed.

Citanten paastoed Vidnerne forhørt.

1re Vidne, Peder Om/m/undsøn, boende her paa Gaarden Jndre Bleije, sagde sig gam/m/el 49 Aar, Vidnede, at Needen for Gaardens Huuse var en Pøll, hvor udj Vandet samledes, paa Needre Siide af Pøllen var en Steen-Røjs som dem/m/ede Vandet, saa at Vandet trængede sig igien/n/em Jorden, eller om Vinteren bortfrøs; Men Naar Vandet blev stort, gik det over Dem/m/ingen eller Steen-Røjsen, eller paa siden deraf, hvor det vilde. saaledes har det været med Vandet fra den Tiid Vidnet kand Mindes. Den/n/e Dem/m/ing ellet Steen-Røjse har Ole Odsøn borttaget, saa at Pøllen er bleven mindre og Vandet har sit Løb over Citantens Ager, hvorom alt Vidnet vil giøre Anviisning. Har hørt af sit Folk sige, at den Steen paa yttre Siide af Veien Neere ved Søen, var bytte imellem disse 2de Parter, deres brug, men hvor vidt eller hvor langt den skulde bytte op, Veed Vidnet ey. Vidnet har ey seet at Ole har borttaget den Steen, men vel, at hand der har bygget et Nøst, saa Vidnet ey Veed hvor Steenen er, om den er i Nøstet eller lagt til Muur under Nøstet, kand omtrent giøre Anviisning hvor Steenen har staaet, men ey Hullet hvorudj Steenen stoed, siden den Forandring er sked med Nøstet. Vidnet har og seet, at der er reevet Steen op, paa Citantens Bøe Herzetter, og Steenen bortført, men har ey seet hvem som giorde det, Men paa den Tiid var Jngen der kunde benøtte sig af Steen, uden Ole, som stoed i bygning. kand giøre Anviisning hvor Steenen er reeven, som var skeed noget før S:te Hans Tiid, omtrent 2 á 3 Uger, og er det 4 eller 5 Aar siden Steenen blev Reeven. Parterne havde ey Noget at tilspørge Vidnet.

2det Vidne, Tosten Odsøn, tjenende hos Jndstevnte Ole Bleije, og er hans broder, sagde sig gam/m/el omtrent 28 Aar. Vidnede: til 1te Post, at den Pøll som var under Gaardens Huuser, /: fra Vidnet kand mindes :/ dertil Vejtede Gaardens beboere Vandet fra Huusene need til Pøllen. den dem/m/ing eller Steen-Røjs som var for Pøllen, var ey beent under Pøllen, men gik noget paa yttre Siiden af Pøllen. Naar Vandet i Pøllen var lidet, sank det i Jorden, men Naar det blev stort, løb Vandet over hvor det kunde, og kom deels paa Oles Ager og til deels paa Citantens, og har Vidnet hørt af

1774: 51b

1774.

sin Sal: Fader og Andre Folk, at den Pøll tilforn havde været en Møddinge dam under en Floer: den Steen-Røjse eller demning, som var for Pøllen, har Vidnets broder Ole borttaget, og har Vidnet seet, det hand for 10 eller 12 Aar siden bortkiørte Steenene, saa Vandet nu først

kom/m/er paa et lidet støkke over Ole sin Ager, men siden gaar det over Lars sin Ager, herom Vidnet kand giøre Anviisning. betræffende den Steen ved Søen, derom forklarede Vidnet saaledes: Hand kand ey sige at have hørt at byttet gik i Steenen, men de har ey, saa længe Vidnet mindes, slaaet længere end til den Steen. Nu er Steenen borte, og har hans broder Ole bygget et Nøst derover; Vidnet kand ey sige eller anviise det hull hvor Steenen stoed, saa hand ey Veed om Steenen er i Nøstet eller i Muuren under Nøstet. Om Nøstet og Stædet hvor omtrent Steenen skal staae, kand Vidnet giøre Anviisning paa. betræffende 3die Post, forklarede Vindet, det hans broder Ole har reevet Steen paa Lars sin Bøe i Herzetter, og var Vidnet med som hans Tjenere at rive Steenen og kiørte dem bort til Muur under Sæhl-Huuset, og kand Vidnet Giøre Anviisning hvor Steenen blev reevet.

3de Vidne, Astrj Ols Datter, er til huus [hos] sin broderSøn, jndstevnte Ole Bleje, sagde sig gam/m/el omtrent 60 Aar, er barnefød her paa Gaarden. Vidnede: at den Pøll under Gaardens Huuser har været saa længe Vidnet kand mindes, der udj blev samlet Vandet fra Thunet, paa yttre Siide af Pøllen var en Steen-Røjse eller Demning, Vandet i den/n/e Pøll, Naar der var lidet, sank i Jorden eller om Vinteren bortfrøs, Men Naar Vandet blev stort, gik det over hvor det kunde. den Steen-Røjse som var for Vandet paa yttre Siide, har Vidnets broderSøn Ole bort kiørt. kand giøre Anviisning paa Pøllen og hvor Røjsen var. Angaaende Steenen ved Søen, da slog de ey længere end til sam/m/e Steen, om den Steen byttede allene for Ager Reenen eller op igien/n/em, Veed Vidnet ey. Er sam/m/e Steen borttagen, da har hendes broderSøn den borttaget, da hand der har bygget et Nøst, kunde vel giøre Anviisning hvor Steenen har staaet, men da der er bygget et Nøst, kand hun ey med Sikkerhed viise det Stæd eller Hull hvor Steenen har staaet. Angaaende Steenen paa Herzetter, da har Vidnet vel seet at der var reevet Steen, men Veed ey videre derom, end hvad hun nu har hørt.

Rettens Personer, i følge begge Parter, gik i Marken for at Modtage den Anviisning Vidnerne kunde giøre.

Herved erklærede Parterne Forliig saaledes: at den Neederste Vejte skal gaae fra Ole sit Dam-Huus fra Neederste Hiørne, først ud over Ole sin Ager, saa høj og dyb som Vandet kand rinde, og siden ud over Lars sin Ager til byttet, og siden efter byttet need til Søen. Den Anden Vejte skal optages paa den yderste Ende af Vand Pøllen, gaae ud og Need til byttet imellem Parternes Agre, og siden Need efter byttet, Men Naar Ole i fremtiiden skulle bygge Dam-Huus paa den ommeldte Vand Pøll, da skal Vejten tages paa Ageren under Dam Huuset og gaae ligesom før er ommeldt, og erklærede Parterne at Den som bryder dette Forliig, skal give til Præstegieldets fattig Cassa 10 rd:r, som Lensmand med Mænd uden videre Lov og Dom skal have Magt til at udpante hos den skyldige.

Citanten sagde, de 2de Andre Poster i Stevningen frafaldt hand med Forbeholdenhed, men den 4de Post om Omkostningerne, da paastoed hand, foruden Rettens Løn, 8 rd:r.

Her bliver at bereigne Rettens Løn, som er Sorenskriverens skyds fra sin Borpæl paa Woss og her need i Hardanger til gaarden Hestham/m/er 4 ½ Miil, er 5 mrk: 4 s:, tilbage igien eftergives, formedelst anden Forretning, skyds fra Hestham/m/er her til Gaarden Bleije 2 Miil, har Citanten befordret, diet penge for 2de Reise dage 1 rd: 2 mrk:, Sorenskriveren for den/n/e Dags Forretning 2 rd:r, Laug Retten per Mand 24 skil:, er 2 rd:r, Lensmanden for at tilkalde Laug Retten, som og at gaae Rettens Middel til haande, 1 rd:r, tilsam/m/en som Rettens Personer tilkom/m/er, 7 rd:r 1 mrk: 4 s:, er tilsam/m/en 15 rd:r 1 mrk: 4 s:, hvorom Parterne bleve foreenede hver at betale det halve, naar den jndstevnte strax betaler Rettens Løn, som hand Vedtog,

og saaledes den/n/e Forretning sluttet.

Dend 15de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Mouge, beligende i Ulensvangs Kircke-Sogn og Kingtserviig Præstegield, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, sc:

Christopher Langesetter, for ham sad Jon Hougse, Haagen Espe, Torgis Torgissøn Jaastad, Østen Jordahl, Iwer Lofthuus, Thobias Jsberg, Haldor Mæland, og Østen ibdm:, nærværende Lensmanden Jon Torchielsøn Hougse.

Hvorda for Retten fremstod Asbiørn med steesøn Knud Mouge, og gav tilkiende, det de med Muntlig varsel til den/n/e Tægtedag her til Aastædet har ladet stevne og indkalde deres grander og MedEiere her udj Gaarden Mouge, sc: Lars Knudsøn, {Knud} \Siur/ Pedersøn, Erich Knudsøn, og Torbiørn Michelsøn, alle, vidner at anhøre om gam/m/el Kan og brug, der efter Dom at modtage til steening og Reening, siun, grandskning og Marckeskields Needsettelse, paa det Citanterne med deres Eiendom kand vorde fraskild deres indstevnte grander, saavel her hiem/m/e som i udMarcken, med ager, Bøe, skov og alt deres Eiendom tilhørende. at de kand Røde og forbedere deres jord med videre. saa er Lars Knudsøn Mouge stevnt til siun og grandskning, betræffende Et ham tilhørende Æble-Træe, der tilføyer Citanterne skade paa deres ager. der om Dom at Modtage til Træets afskaffelse, eller vederlag der for at tage. Endelig ere de samtlige indstevnte, Dom at modtage til at svare Processens omkostning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Lars Pedersøn Mouge, Daniel Opheim, Lars Rymbel, Ingebrigt Aase og Ole Knudsøn Mouge og Jorand Michelsdatter. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte Møder.

de indstevnte Gaardens Med beboere møtte, vedtog lovlig varsel. de samtlig indstevnet vidner møtte alle, dem Citanterne paastod Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne lydelig forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1774: 52

1774.

1ste vidne, Lars Pedersøn, huusmand her paa Gaarden Mouge, sagde sig gam/m/el 59 aar, er fød her paa gaarden, har stedse været her, og har her paa gaarden været Jordbrugende i 19 aar, og boet, brugt og styrt i den tiid Torbiørn Michelsøns brug. og har vidnet bem:te Torbiørns søster til ægte, sog!! (saa) er og Siur Pedersøn Mouge hands broder. vidnede, at Asbiørn og Knud har halv deelen i slaatten yttre Qvitne. De indstevnte sagde: det er ufornøden at føre vidner om yttre Qvitne, det skal bliver!! efter gam/m/el brug. Citanten tilspurte vidnet: hvorleedes gam/m/el brug har været oppe i yttre Qwitne-Dahlen. vidnet svarede: der har hver Toe Mand af Gaardens beboere haft deres En Tredie part. De indstevnte tilstod Citanterne deres En Tredie part, som de har brugt. Vidnet sagde fremdeeles, at Dygrafaa ved søen er Mercke imel: Citanterne og Lars Knudsøn, der fra gaar Byttet beent op i et Gild, men her om har været tvist, at Citanterne har vildet haft det lengere ud. thj den som er kom/m/ed først, har brugt der, ind til Swaaet, saaleedes har det været saa lenge vidnet kand mindes. uden paa Gillet liger en liden slaate, den slog vidnet, mens hand var hiem/m/e hos sin Fader, da vidnet kom hiem, vilde Hans Mouge (: som boede paa Lars Knudsøns part :) givet hug paa vidnet. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det vidne, Daniel Opheim. Citanterne frafald dette vidne.

3de vidne, Lars Larsøn, boende paa Rymbel, sagde sig gam/m/el 59 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret. vidnede, at for 16 aar siden gav Citanten Knud hands Fader [vidnet] lov at hugge brende ved, i det nu omtvistede: da sagde Faderen Aamun Mouge, det byttet var af Dygrafaa og op i Swaaet, og der huggede vidnet brendeved i 2 aar. hvor om vidnet kand giøre anvisning.

4de vidne, Ingebrigt Aase, blev af Citanten frafalden.

5te vidne, Ole Knudsøn, huusmand her paa Mouge, sagde sig gam/m/el 44 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret. vidnede, at have tiendt hos Citanten Knud hands Fader Aamun i 5 ½ aar, og er det over 20 aar siden. da brugte de af Dygrafaa og op i Svaaet, men der om var Kangel!! (Krangel), de andere her paa gaarden vilde der oppe have byttet lengere ind i Gillet. her om alt vidnet kand giøre anvisning.

det 6te vidne, Jorand Michelsdatter, farfald Citanten.
Lars Knudsøn sagde, det hand med muntlig varsel til den/n/e Tægte dag har ladet Contrastevne hoved Citanterne, vidner at anhøre om gam/m/el Kand!! (Kann) og bytte af Dyrefaa og op i Gillet, der efter Dom at modtage om sam/m/e gamle bytte, og at svare Processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsfald!! (faldsmaal) indkaldet følgende, som og skal vidne, efter hands Contra-stevning, om Æble-Træet, det Citanterne har udlagt ageren nærmere til Træet, end ageren forhen har været, Samson Qvitne, Daniel Opheim, Bottolph Bleie, Torbiørn Mouge og Lars Mouge. paastoed de indstevnte vidner forhørte.
Hoved Citanterne tilstoed den/n/e Contra-stevning at være dem lovlig forkyndt.
de indstevnte vidner møtte alle, og var tilstæde og hørte paa, det Eedens forklaring for hoved vidnerne blev oplæst. samtlig vidner blev formanet at være betæ[n]cksom med deres udsigende, saa de ei viger fra sandhed.
1ste vidne, Samson Jonsøn, boende paa Gaarden Qwitne, sagde sig gam/m/el i det 60de aar, er ei Parterne beslægtet. vidnede, det Asbiørn Mouge begierede engang af vidnet, at spørge sin Fader om hand viste hvor byttet gick her inde paa stranden. hand spurte sin Fader Jon Qvitne, /: som for 11 aar siden ved døden er afgangen :/ hand svarede og sagde, at byttet gick af Dygrafaa, i de store steene som ligger tæt med Dygrafaa, og op i Gillet. her om vidnet kand giøre anvisning. hoved Citanten tilspurte vidnet, om hand icke havde hørt at der var Kangel om dette bytte. Resp: ei af sin Fader, men for nogle aar siden har hørt det.
2det vidne, Daniel Tostensøn, boende paa Gaarden Opheim, sagde sig gam/m/el 57 aar, er lidet beslægtet med hoved Citanten Knud Aamunsøn, er fød her paa Gaarden Mouge, hvor hands Fader al sin tiid boede paa {C} indstevnte Erich Knudsøns brug. vidnede, at fra hand kand mindes har byttet været fra Dygrafaa, i de der liggende store steene, og op i Gillet, saaleedes hørte vidnet sige af sin gamle Fader. Paa nogen tiid har der nu været Kaglen om dette bytte, den ene brugte uden for, den anden inden for. om Æble-Træet kand vidnet ej vidne andet, end det siunes at ageren er, paa Lars Knudsøns Eiendom, udlagt imod træet, noged meere end ageren tilforn har været. nogen lunde, ei gandske sicker, kand vidnet giøre anvisning hvorleedes ageren tilforn har været.
3de vidne, Bottolph Larsøn, huusmand paa Bleje, sagde sig ganl: 70 aar, er ingen af Parterne beslægtet. vidnede, at have tiendt her i 4 á 5 aar hos Jens Mouge og Knud Mouge, og er det 32 aar siden vidnet kom her fra. hands Hosbonde sagde ham, det byttet gick af Dygrafaa steenene og op i Gillet, og hørte vidnet ingen Kaglen om det byttet.
4de vidne, Torbiørn Michelsøn, boende her paa Gaarden, sagde sig gaml: 56 aar, vidnede, at ageren er udlagt imod Æble træet, og kand vidnet paa det nærmeste giøre anvisning hvorleedes ageren tilforn har været. aggeren er ei nys udlagt, men noget lidet hvert aar.
5te vidne, Lars Pedersøn, boende her paa gaarden, vidnede, det er omtrendt {han} 18 eller 19 aar siden Sergiant Brun døde, hand Boede der, og havde en liden urte have, og hand havde lov af Hans Mouge til at sætte gierde om haven. den/n/e Sergiant havde plantet den Abel træe, men siden gierdet om urte haven blev afsagen, har ageren aarlig draget sig. vidnet sagde, paa det nærmeste at giøre anvisning hvor gierdet om urte haven har staaed, som og omtrendt hvor stor ageren da var.
her nest Rettens Personer, i følge begge Parter, drog i Marcken for at Modtage den anvisning vidnerne har loved at giøre. da vi kom til det omtvistede stæd declarerede Parterne forlig, og begierede det Retten vilde Needsette Markeskield efter den anvisning de lovede at giøre.
først i Udmarcken.
udj skarvet ved Dygrafaaen blev hugget en Kors, som visser op udj tvende efter hinanden huggede Kors, det sidste blev hugget i skarvet udj Swaen, der fra gaar byttet lige op over Bierget til Aas-byttet. hoved Citanterne eier inden for disse Mercker, og Lars Knudsøn uden for.

1774: 52b

1774.

J Kleschree, udj en steen hugget en Kors, sam/m/e visser lige op efter skreen op i høyeste Fieldet. hoved Citanterne Eier paa den yttere siide, og Erich Knudsøn paa indere side. hvad avelsteene som findes paa yttere siiden af skreen, de blive til fællets for samtlige Gaardens beboere, og slet ingen af Beboerne her paa Gaarden at love noget til Frem/m/ede.

Ved søen, kaldet Rødsteen, udj en steen hugget en Kors som visser op efter udj en stor steen kaldet Niben, der hugget en Kors, som visser op til Rødsteensvae-Enden, der hugget en Kors, sam/m/e visser op under Tagskaarstien, i bierget hugget en Kors som visser op til den øverste og yderste Kleskre-Enden. hoved Citanterne eier paa indre side af disse Mercker, og paa yttre siden eier Lars Knudsøn.

J den Neederste Ende af Rødskields becken, ved søen udj en steen hugget en Kors som visser lige op efter bæcken og Gillet til den inderste Svartebergsende, der fra lige op til høyeste fieldet, {paa den yttere side af dette Mercke eier} som kaldes Hanekam. Citanterne eier paa yttere siden, og Torbiørn Mikelsøn paa indere siden.

i Søen ved Lønnæsviigen, udj en steen hugget en Kors som visser op i anden Kors, der fra op til en Nedsadt Marckesteen i Botne-Træet, sam/m/e visser lige op efter udj 5 efter hin anden huggede Korser, den sidste Kors er hugget yderst i Swartebergs Nowen, der fra gaar byttet op over Berget og saa lige op i største fieldskaret. paa indere siden af disse mercker Eier hoved Citanterne, og paa yttere siden Eier Lars Knudsøn.

Der med blev den/n/e dag til ende bragt.

Dend 16de Junj blev den/n/e foretning atter foretagen, da den Laugrettesmand Christopher Langesetter indfandt sig og selv tog sit sæde. og er merckeskieldets Needsettelse, efter begge Parters anvisning, saaleedes forettet.

Paa Bøen yttre Qvitne, er need ved Søen Needsat en Markeskields-Steen som viiser beent op efter Bøen i 2de efter hinanden udj Jordfaste Steene hugne Korse, som viiser atter op efter, først udj en Markeskields-Steen, og siden atter udj 2de Korser, hvoraf den sidste er hugget ved Bøe-Gars Leedet. Paa den yttre Siide af disse Mærker eyer Hoved Citanterne, og paa den Jndre Siide samtlig De Jndstevnte; Men om Nogen af Parterne i fremtiiden skulde vilde bygge sig en Qværne-Huus eller Støe, skal ingen af Dem der til være forment, ligesaa om Nogen af Parterne skulde vilde have Tøm/m/er Need over Bøen, da skal det ikke skee uden Tilladelse, med mindre det er paa deres egen Ejendom.

Uden for yttre Qvitne-Holten, ved Veien, i en Steen huggen en Kors som Viiser i 3 efter hinanden hugne Korser, hvoraf den sidste er huggen oppe ved Bøe-Gars Enden i en stoer Steen. Paa den Jndre Siide af disse Mærker eyer Hoved Citanten, og paa den yttre Siide Lars Knudsøn.

Ved Søen, i Sundet, udj et Skarv huggen en Kors som viiser lige efter Bierget, og under Navestien atter huggen en Kors, fra sam/m/e gaar Byttet op over Bierget paa Navestien, der atter huggen den 3de Kors, fra sam/m/e gaar byttet lenger op efter, i et skarv huggen en Vinkel Gloppe som viiser tvers udover Brunene udj 2de efter hinanden hugne Korser, og en Vinkel Gloppe huggen i en stor Steen som Viiser beent op efter paa Støllen, ved Sæhls-Noven udj et skarv huggen en Kors som Viiser atter beent op efter udj 2de efter hinanden hugne Korser, og saa atter op efter i 2de efter hinanden Needsatte Markeskields-Steene, derfra længer op efter udj 2de efter hinanden hugne Korser, hvor den sidste er hugget i et Bierg uden for Naas i laget!! (ilaget?). Hoved Citanterne eyer uden og under disse Mærker, og Lars Knudsøn paa den Jndre og øvre Siide.

J yttre Qvitne-Dahlen, i Veien, ved Tverbækken kaldet, udj en Steen huggen en Kors som Viiser først Need til Elven, og paa den anden Siide op efter, udj en stoer Steen under Uhren

huggen en Kors som Viiser op paa Bierget, udj et Skarv atter hugget den 3de Kors, som Viiser {op} \ud/ efter i en Markesteen med en Vinkel Gloppe i, som Viiser beent op efter i en Needsat Markesteen, fra sam/m/e lenger op efter i en anden Needsat Markesteen med en Vinkel-Gloppe. Paa den øvre og indre Siide af disse Mærker eyer Hoved Citanterne, og paa den needre og yttre Siide eyer Lars Knudsøn.

Ved Veien under Tveiten er Needsat en Markesteen som Viiser først need til Elven, og paa den anden Siide op i Løebergsenden, derfra beent op efter Løbet op paa Bierget huggen en Kors som Viiser \ud og/ op efter til den sidste i forommelte Bytte needsatte Markesteen med Vinkel Gloppe udj. Paa den Needre Siide af disse Mærker eyer Hoved Citanterne, og paa den øvre Siide eyer Torbiørn og Erich.

J Storesteen paa den øvre Siide er huggen en Kors som Viiser først need til Elven, og paa den anden Siide op til 2de store Steene liggende over hinanden, atter huggen en Kors som Viiser atter op efter i 3de efter hinanden hugne Korser, hvor den sidste er huggen udj et skarv, Biønskaar-Gieele, som Viiser op efter Gielet {til} i Naasbierget. Paa den øvre Siide af disse Mærker eyer Hoved Citanterne ald skoven, og paa den Needre Siide Lars Knudsøn.

J Mælingeskaar-Hougen, udj et skarv huggen en Kors som viiser beent op efter i Mælingeskaarbierget, atter huggen en Kors. Paa den indre Siide eyer Hoved Citanterne baade Slotten og Skoven, og paa den yttre Siide eyer Torbiørn og Erich og Lars Knudsøn allene Slotten, men ingen skov.

Under Hagene, oven for Storesteen,

1774: 53

1774.

er en liden Slotte som er paa begge Siider, fra De Jndstevnte, jndhægnet med 4 Mærker; Men Skoven, som er paa De Jndstevntes Slotte, hører Hoved Citanterne til. Den Neederste Slotte tilhører Lars Knudsøn, og den øverste Torbiørn og Erich.

J Aasen under Stokkekleiv, i et Bierg huggen en Kors som viiser need efter udj 2de efter hinanden Needsatte Mærkesteene, som viiser atter Need efter udj 2de efter hinanden hugne Korse, som viiser lige Need efter atter i 2de efter hinanden Needsatte Markesteene, som atter viiser Need efter i en Kors og en Vinkel Gloppe, som viiser ind efter Brunene. Paa den indre Siide eyer Hoved Citanterne, og paa den yttre Siide eyer Torbjørn Michelsøn.

Ald den skov som er oven paa Stokkekleiv og Biergene skal være til fælles for samtlig Gaardens beboere, til at Vedligeholde sine Støels Huuse og til brændefang.

Paa Hiem/m/e Bøen, paa den øvre Siide af Borger-Leedet er Needsat en Markesteen som viiser ud efter Veien til et lidet bække Siig, atter Needsat en Markesteen som viiser Need efter sam/m/e Bække-Siig, til en Steen need ved Fiæren er hugget et Kors. Uden og oven for disse Mærker eyer Hoved Citanterne, og inden og Needen for Erich Knudsøn.

J Miaabræche needen for Veien, er Needsat en Markesteen som viiser ind og op efter til Re\n/ges Ageren, atter Needsat en Markesteen. Needen for disse Mærker eyer Hoved Citanterne, og oven for Erich Knudsøn.

Oven for Renges-Ageren er Needsat en Markesteen som viiser ud og op i sneed udj 2de efter hinanden Needsatte Markesteene som Viiser i lige Linie op under Bøe-Garen, der udj en Steen huggen en Kors, fra sam/m/e gaar byttet ud efter, først til en Needsat Markesteen, og saa til en stoer Steen huggen en Kors udj. oven og inden for disse Mærker eyer Hoved Citanterne, og Needen og uden for eyer Lars Knudsøn og Torbiørn Michelsøn.

Jnden for Mælstøels Leedet ved Garen udj en Steen hugget en Kors som viiser Need efter til en Markesteen, derfra Need efter udj en Jordfast Steen hugget en Vinkel Gloppe som viiser beent ud efter til en Markesteen, derfra beent op efter til en stor Steen, hvorudj er hugget en Kors som viiser op efter {til} \uden for/ Mæhlstøels Leedet i en stor Helle, der hugget en

Kors. imellem alle disse Mærker eyer Hoved Citanten, inden, Needen og uden for eyer Lars Knudsøn.

Veed Brogfoden, i en Jordfast Steen hugget en Kors som viiser op efter i en anden Jordfast Steen, hvorudj er hugget en Kors som viiser op efter i en Markesteen Needsat i Ager Reenen, Kolsager kaldet. lige over den/n/e Ager, i en Steen hugget en Kors som viiser op efter i en Markesteen, derfra op efter i en Markesteen Oven i Garkrik Helleren. Hoved Citanterne eyer uder!! (uden) for disse Mærker, og Lars Knudsøn jnden for.

Ved Needgiærs Flækken Needsat en Markesteen som viiser op efter i 2de efter hinanden Needsatte Markesteene, hvori den sidste er huggen en Vinkel Gloppe som viiser tvers udover under Kolsager Reenen Needsat en Markesteen. Uden og Needen for disse Mærker eyer Hoved Citanterne, og inden og oven for Erich Knudsøn.

Oven ved Sælgeageren er Needsat en Markesteen med en Vinkel Gloppe i, som viiser først ind med Ageren til en Anden Needsat Markesteen, og saa beent op efter, udj en stor Steen hugget en Kors, og saa atter op efter til en stor Helle, i Enden hugget en Kors som viiser atter op efter i 2de efter hinanden Needsatte Markesteene, hvor der i den sidste er hugget en Vinkel Gloppe som viiser tvers ind over til den forommelte Markesteen i Kolsager Reenen. Jnden og Needen for disse Mærker eyer Citanterne, og uden og Needen for Erich Knudsøn, og uden og oven for Torbiørn Michelsøn.

Oven for Mos-Ageren Needsat en Markesteen som viiser i lige Linie op efter hinanden Needsatte 6 Markesteene, hvor den sidste staar oppe ved Bøegarskrikken. Jnden for disse Mærker eyer Citanterne, og uden for Erich Knudsøn.

Ved Søen inden for Nøstet er Needsat en Markesteen som kaldes Maalet i Udstøe, sam/m/e Steen viiser op efter i en anden Nedsat Markesteen som viiser atter op til en i sam/m/e Bytte Needsat Markesteen, fra sam/m/e gaar byttet tvers ud over, i en Steen hugget en Kors som viiser lige need efter, udj et skarv inden for Siur sit Nøst hugget en Kors. Jmellem disse Mærker eyer Hoved Citanterne, inden for eyer Erich Knudsøn, oven og uden for eyer Lars Knudøn.

J den yderste Ende af Kolsager Reenen Needsat en Markesteen som viiser først ind under Ager Reenen til en anden der Needsat Markesteen, og paa den yderste Ende viiser op til Gar-Muuren, udj en Steen hugget en Kors. Uden og Needen for disse Mærker eyer Hoved Citanterne, og inden og oven for Erich Knudsøn.

Need under Hougene, i et skarv hugget en Kors som viiser op efter til en anden, og atter op i den 3de Kors som viiser ud efter til Ballehoug, i et skarv hugget en Kors som viiser Need efter i en anden Kors, kaldet Minne, sam/m/e viiser op og ud efter, derfra beent ud efter i en Needsat Markeskields-Steen, der udj hugget en Vinkel Gloppe som viiser beent op efter, derfra lige ud efter i en Markesteen needsat i en Røjs, sam/m/e viiser beent op efter i Markesteen Needsat i en Ager Reene kaldet Nigger-Flæk. Needen og uden for disse Mærker eyer Hoved Citanterne, inden og oven for eyer Torbjørn Michelsøn, og inden for ved Søen Lars Knudsøn.

Hermed blev den/n/e Dag til ende brag[t].

1774: 53b

1774.

Dend 17de Junj er i forestaaende Marckeskieldsag saaleedes passeret.

Tæt under Bøegaren, paa den indere side af Leites Leedet, needsat en Merckesteen som viser beent Need efter til en gam/m/el Merckesteen, fra sam/m/e gaar byttet tvers ud over udj 3de efter hinanden huggede Korser og en vinckel gloppe, fra sam/m/e gaar byttet beent Need til en Merckesteen, fra sam/m/e gaar byttet ud til garen til en Merkesteen, som er ende Mercke. uden og oven for disse Mercker Eier hoved Citanterne, inden og under eier Torbiørn og Siur.

Paa Bøen, Maalene kaldet, er Need ved søen i en jordfast steen hugget en vinckel globbe!! (gloppe), som visser baade ind til Elven, og paa den yttre side beent op efter til en jordfast steen, der atter hugget en vinckel globbe som visser tvers ind over til en Needsadt Merckesteen med en vickel globbe udj, sam/m/e visser igien Need til Elven. imellem disse Mercker eier hoved Citanterne.

J Udstøe, udj et skarv kaldet Lig-skarv, er hugget en Kors som visser op til anden Kors, der visser beent op i tvende efter hinanden Merckesteene, den sidste visser tvers udover efter Selge ager Renen i den yderste ende paa ageren, saa gaar bytet op efter til en forhen Needsat og anført Merckesteen. paa den indere og øverste siide Eier hoved Citanterne.

Bergsageren, som er Torbiørn tilhørende, er fra hoved Citanternes Bøe, paa alle sider, indhægnet med 11 Mercker.

Strengesageren, som er Lars Knudsen tilhørende, er fra Citanternes bøe indhegnet med 3de steene.

Jmellem Nøstene, nær ved Nederste Nave!! (Nove), Needsadt en Merckesteen som visser beent op imellem Nøstene og beent op over ageren i Bræche Reenen, der en Merkesteen som visser efter sam/m/e ager Reene til 2de andere Needsatte Merckesteene. inden og Needen under disse Mercker eier hoved Citanterne ager og Bøe.

[J] Brog-ager Reenen er Needsadt en Merckesten som visser først op over ageren til en Kors udj en steen, som tilforn er indført, fra steenen ud efter Reenen i tvende andere Merckesteene, fra den sidste steen gaar byttet beent op over ageren til en forhen Needsadt Merckesteen. imellem disse Mercker er Citanternes ager indhægnet.

J Fiossageren Needen under er indhægnet med 4re Merckesteene, fra den yderste af disse steene gaar byttet op over ageren til en gam/m/el Merckesteen og ind efter steen Muuren, efter Muuren til den første i dette bytte om/m/elte steen. hvor med hoved Citanternes ager er indhægnet.

Nidgiers-Flæcken er neden under med 3de Merckesteene indhægnet fra Torbiørns Bøe.

Minde-Flæcken, som er Erich tilhørende, er Mageskift med hoved Citanternes i halve Nøst-Flæcken. samt at Erich Knudsøn skal have til vederlag den gamle Nøsttomt, som var Jens Mouge tilhørende.

Paa den øverste side af veien Needsadt en Merckesteen som visser Need til huusene og i Thuunet, udj skarv hugget trende Kors, og Need under stavburet udi en steen hugget en Kors som visser beent Need under Kirsebær gierdet til en Merckesteen som visser ud efter til den øvre side af skarvet, der hugget en vinkel globbe som visser op i den store steen, der hugget en Kors, der fra gaar byttet op i Myren i tvende Merckesteene, i den sidste er en vinckel gloppe som visser tilbage igien i Myren i en Merckesteen som visser op efter til den Nederste Løe-Nove, der en Merckesteen som viser til øverste Løenove, der atter Needsadt en Merckesteen som visser til det indere og øvre jørne, der en Merckesteen som visser tvers over veien til Fiosnoven, der en Merckesteen, fra sam/m/e gaar byttet Need imellem Floren og Løen i Flatager Reenen, der den sidste Merckesteen. dette indhægnede støcke tilhører hoved Citanterne. undtagen de huuser med Tompt som Naboerne nu der paa haver staaende.

J udmarcken oven ved Bøegaren i Abelbrækcen Needsadt en Merckesteen som viser op efter i lige linie udj 7 Korser og 2de Merckesteene efter hinanden, fra den sidste Kors gaar byttet i lige linie op i Fieldet til den mellemste Soll-vahre. paa den yttere side af disse Mercker eier hoved Citanterne.

Paa den øvre side af garen ved Melstøls Leedet, i en steen hugget en Kors som visser op efter veien udj tvende efter hinanden i steene huggede Korser, den sidste er huget i Hiotne-skaret, der fra ud til Elven. paa den indere side eier Citanterne.

oven ved garen ved Leites Leedet, udj en steen hugget en Kors som visser lige efter veien, først til en steen, der udj hugget en globbe som visser efter veien ud til Elven, i en steen der hugget Et Kors. uden for disse Mercker eier hoved Citanterne.

Ved veien i Rodebak-bæcken, i en steen hugget en vinckel globbe som visser op efter udj en Kors i en stor steen, der visser op efter i lige linie efter hin anden hugget trende Kors, den sidste Kors er i en jordfast steen, som visser ind og op til den høyeste Berg-Nutte, fra den om/m/elde vinckel globbe gaar byttet ud efter veien til Kinnebæk, hvor blev Needsadt en Merckesteen med en vinckel globbe udj, som visser lige efter bæcken og Gillet til høyeste Fieldet. inden og under disse Mercker Eier hoved Citanterne.

Ved søen i Himleviigs-skaret hugget en Kors som visser op efter til en gam/m/el Merckesteen, der udj hugget en Kors som visser op efter til en stor steen, der i en Kors der visser op til en gl: Merckesteen, der udj en Kors som viser op til en jordfast steen, der udj en Kors som visser op efter Gillet, og fra Gillet op i en Merckesteen der viser op til et skarv, der udj et Kors som viser op til høyeste og yderste Børe-Nutten. paa indere siden af disse Mercker eier hoved Citanterne.

om den paastevnte Abel træe er Parterne forligt saaleedes, at aggeren er lagt tilbage og udsteenet med sine mercker.

Som intet videre var at forrette, bliver følgende beregning at anføre{t}, Sorenskriverens skyds fra Woss her Need til gaarden Hestham/m/er 4 ½ Miil til lands og vands, er 5 mrk: 4 s:, hiem igien eftergives formeedelst en anden foretning. skyds fra Hesthammer og her hid til Aastædet 2 Miile, har hoved Citanterne besørget. diet for

1774: 54

tvende Reisedage 1 rd: 2 mrk:, trende dages foretning 4 rd:, Laugretten per Mand 5 mrk:, er 6 rd: 4 mrk:, Lensmand[en] 1 rd: 3 mrk:, tilsam/m/en Rettens løn 14 rd: 2 mrk: 4 s: hoved Citanterne paastod ickun for deres udlagde 3 rd:, tilsam/m/en sagens omkostning 17 rd: 2 mrk: 4 s: da nu Citanterne betale Retten efter den beregning Acten er tilført, tager hoved Citanterne, efter den forening Parterne nu her for Retten haver indgaaet, hos dem selv 8 rd: 4 mrk: 2 s: den anden halve omkostning, 8 rd; 4 mrk: 2 s:, betaler de indstevnte til hoved Citanterne saaleedes: Lars Knudsøn og Siur Pedersøn betaler dobbelt imod Erich Knudsøn og Torbiørn Michelsøn.

Dend 18de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Espe, udj den paa fol: 37 Jncaminerede Aastæds sag, med det der Specificerede Laugret, undtagen for Jørgen Freim sad Torgis Jaastad, og for Jørgen Jaastad sad Mathias Næs, nærværende Lensmanden Jon Hougse.

Contra Citanterne lagde i Rette dend, dend 21 Septbr: 1741 og efterfølgende dage usvæckede steening og Marckeskields foretning, hvor af her Acten tilføres den forening og Marckeskieldets Needsettelse, som disse nu tvistende Parter deres Fader paa begge sider, haver indgaaed og vedtaged, der til den/n/e tiid har været upaaAncket. sam/m/e er saa lydende.

hoved Citanterne Haagen Olsøn Espe og Siur Knudsøn ibdm: gav tilkiende, det de med muntlig Continuations stevning til den/n/e Tægtedag her til Aastædet haver indkaldet Contra-Citanterne Haldor Espe med broder Thobias ibdm:, men som de nu her idag er bleven forenede, er det ufornøden stevningen at anhøre, og er deres forening, som begge Parter selv her for Retten forklarede, saaleedes: at de ved Marckeskields gierde, fra Søen og opefter, vil adskilles, Og en hver af Parterne at gierde efter som hands Jord skylder. gierdefang paa begge sider tages ubehindret hvor den findes. og skal dette Marckeskield gierde paasettes vaaren tilkom/m/ende 1775. angaaende den paastevnte vei igien/n/em ageren, der om blev parterne saaleedes forenede, at hoved Citanterne skal skiære deres ager, om den er skiærende, naar Contra Citanterne skiær[er] deres ager. hvis det ej skeer, maae Contra Citanterne tage Mænd og lade hoved Citanternes ager besigtige. findes og skiøn/n/es ageren at være

skiærende, maae Contra Citanterne, naar hoved Citanten ei vil skiære ageren, lade skiære dem en vei igien/n/em hoved Citantens ager. angaaende sigtelsen om den optagen skieldsteen, blev sam/m/e gransket, steenen rigtig, efter at sigtelsen forhen var frafalden. og byttede Parterne et støcke ager, at det støcke i Maalageren, Siur tilhørende, skal tilhøre Haldor. og det støcke i Birckageren, Haldor tilhørende, skal tilhøre Siur. hvad Træer den ene af Parterne kand have paa den andens Eiendom, ophæves og frafaldes Naar Marckeskields gierdet paakom/m/er, da en hver følger og beholder det som er paa hands egen Eiendom.

Som nu alt var afgiort, paastod Contra Citanterne deres omkostninger, som er for første Session med Rettens løn indberegnet, 21 rd: 1 mrk:, og nu for den/n/e Session, Rettens løn uberegned, 8 rd:, er 29 rd: 1 mrk: her til bliver at beregne Retten løn til den/n/e Session, som er, Sorenskriverens skyds fra Woss her Need til Hardanger, 5 mrk: 4 s:, tilbage igien eftergives formedelst en anden foretning. skyds her til Aastædet har Contra Citanterne besørget. diet for 2de Reisedage 1 rd: 2 mrk:, den/n/e dags foretning 1 rd:, Laugretten per Mand 24 skil:, er 1 rd: 3 mrk:, Lensmanden 4 mrk:, er Rettens løn 5 rd: 2 mrk: 4 s:, tilsam/m/en den/n/e sags bekostning 34 rd: 3 mrk: 4 s: hoved Citanten Haagen Espe paastod sine omkostninger, som er 3 rd: 3 mrk: Contra Citanten Haldor sagde, det hand, for at visse sin goddædighed mod sine grander, afslaar paa sin fordring 8 rd: 2 mrk: 12 s:, bliver hands paastand, da hand betaler Retten, ickun 26 rd: 8 s: Parterne her om blev saaleedes forenet, at Haagen Espe betaler til Haldor 5 rd: 3 mrk: 2 s:, og Siur betaler 11 rd: 2 s:,

og saaleedes den/n/e sag sluttet.

Dend 21de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Helleland udj den paa fol: 8 Jncaminerede steening og Marckeskields foretning, med det der anførte Laugret.

hvorda for Retten fremkom Velba[a]rne Hr: Capitain Knagenhielm og gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til den/n/e Tægtedag her til Aastædet har ladet stevne og indkalde sine Naboer og Medeiere her udj gaarden Helleland, at faae ved lovl: Marckeskields foretning Needsadt Mercker, ham og dem imellem, for at hvide sin Eiendom til Rødning og forbedring. og ere de indstevnte Med-Eiere følgende, Arne Asbiørnsøn Helleland, Haldor ibdm:, Erich Lofthuus, Jens Oppedahl, og Ole Larsøn Helleland. vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte møtte alle. for Jens Oppedahl møtte hands broder Swend Endresøn Tøsse, som alle vedtog lovlig varsel, og declarerede at være fornøyet med, det Marckeskield efter gam/m/el og!! Kan og brug blev Needsat, da begge Parter lovede at giøre Rettens Personer anvisning om Marckeskieldets Needsættelse efter brug ved hvert stæd.

Rettens Personer, i følge begge Parter, gick i Marcken, og Modtog anvisning af begge Parter, og efter deres anvisning og paastand Needsadte Marckeskield saaleedes som følger.

Først udmarcken.

i Øg-haven ved veien, kaldet Vetlevahren, i et skarv hugget en vinckel gloppe som visser beent op i en Kors, og saa i en vinckel gloppe i et skarv i Haldor[s] støls-vei, og visser ud efter veien til Grønnesteg udj et skarv der den tredie vinckel gloppe som visser Need efter paa den yttere siide af dette bytte, til en Marckeskieldsteen som visser Need efter i en Kors og saa i en Marckesteen, som er Needsadt paa den øvre siide af Schare-veien, sam/m/e visser ind efter Schare-veien til det første i dette bytte om/m/elte vinckelgloppe. dette med Mercker indhægnede støcke Marck tilhører Citanten.

J veien ved Grønnesteg-steenene, i en steen hugget en Kors som visser først op udj tvende efter hin anden huggede Kors, der fra i trende efter hin anden Needsadte Marckeskieldsteene, den sidste Needsadt under Forshawe-Veien som visser over og ud efter til Hr: Lunds bytte. uden for disse Mercker Eier Citanten.

Paa stølen Myrsetter, i en steen hugget en vinckel gloppe som visser Need efter i lige linie udj Fem efter hinanden Needsadte Marckeskieldsteene, fra den sidste gaar byttet Need udj en Bergnove uden for Nye Leed slaaten,

1774: 54b

1774.

der hugget en Kors som visser efter Brueneberget til en Marckeskieldsteen som visser atter ud efter til et skarv oven for Bruneberget, der hugget en vinckel gloppe som visser beent op i trende efter hin anden Needsadte Marckeskieldsteene, den sidste er Needsadt noget ud paa stølen Myrsætter, fra sam/m/e gaar byttet ind efter til den første i dette bytte om/m/elde vinckel gloppe. dette med Merker indhægnede støcke Marck tilhøre Citanten.

J Needere Løe(?) (Boe?) haven, inden for Lyngberg, hugget en vinckel gloppe, som Needen under visser ud til Hr: Lunds bytte, og paa den indere side visser beent op udj tvende efter hin anden Needsadte Marckeskieldsteene som visser beent op til Bierget, hvor blev hugget en Kors, sam/m/e visser ud efter med Klunger{gars}skaar Bierget og de der ved Needsatte tvende Marckeskieldsteene som visser ud til Hr: Lunds bytte. den/n/e indhægnede Teig tilhører Citanten.

J S...lte bachen, strax inden for Løen, udj en steen hugget en Kors, sam/m/e visser op efter i en Marckeskieldsteen, sam/m/e visser op i en Korss udj en steen under Merckes garen. unden!! for disse Mercker Eier Citanten slaatten, men Haldor eier skoven.

i det øvrige bliver udmarcken sam[t]lig gaardens Beboeres Fællets Fæebeete.

J hiem/m/e Marcken, paa Bøen kaldet Schutten, er ved Hr: Lunds bytte, udj en steen hugget en Kors, sam/m/e visser ud over til en Marckeskieldsteen som visser fremdeeles ud over til et lidet Bekke siide!! (siig?), udj en liden steen hugget en vinckel gloppe som visser Need efter sam/m/e bæcke siide til en Needsadt Marckeskieldsteen, sam/m/e visser ind efter Biergelaget i tvende efter hin anden huggede Kors, der visser ind til Hr: Lunds bytte. den/n/e med Mercker indhægnede Bøe tilhører Citanten.

Ved det inderste og øverste Jørne af Citanten[s] løe, i en stor steen hugget en Kors som visser ud til det inderste jørne af havegierdet, Needsadt en Marckeskieldsteen som visser lige ud efter gierdet til det yderste jørne, der en Marckeskieldsteen med en vinckel gloppe udi, sam/m/e visser Need efter gierdet, og fra gierdet Need til en Marckeskieldsteen der visser lige Need til søen udj en jordfast steen, der hugget en Kors. dette med Mercker indhægnede tilhører Citanten.

Femten mel ageren, det der udj Citanten tilhørende, er indhægned med 8te Marckeskield.

Fremel ageren, {det der} fraskild Citantens Bøe med 12ve Marckeskield.

Svineflæck ageren, Citanten tilhørende, indhægnet fra Hr: Lunds Bøe med 8te Mercker, og det udj Hr: Lunds Nærværelse og tilstaaelse.

Kaalstøe-flæcken er fra Naboernes Eiendom indhægnet med 6 Mercker.

Det Nederste Kaalstøe.flæcken er fra Naboerne indhægnet med 4 Mercker.

Som intet videre var at forette, saa vedtog Citanten selv at fornøye Retten, som er Laugretten per Mand 24 skil:, er 1 rd: 3 mrk:, Lensmanden 1 rd:, og for Mends opnævnelse 1 rd:, tilsam/m/en 3 rd: 3 mrk:,

og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 27de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Bagne, beligende i Ulwiig Kircke-sogn og Grawens Præstegield, med følgende Laugret, sc: Berge Traa, Poul Lindebræche, Torbiørn ibdm:, Torchiel ibdm:, Lars Wambem, David Hylle, Richol Torblaa og Lars Twete,

hvorda for Retten fremstod Tormoe Bagne og Knud ibdm:, og Tollef ibdm:, beboere her paa Gaarden, og gav tilkiende, det de med muntlig varsel her til Aastædet til den/n/e Tægte dag

har ladet stevne og indkalde Ole Holcheswiig med Beneficiarii Hr: Provsten Schnabel, Andwe Schaar, Peder ibdm:, og Jon ibdm:, med atter Hr: Provsten Schnabel, som for en deel i gaarden Schaar er beneficeret. Tosten Hansen Haaem, som eier til gaarden Hærrei, at anhøre vidner om gaml: Kan og brug, der efter at faae lovlig Marckeskield ved Dom Needsadt, og at svare Processens omkostning. vil først fornem/m/e om de indstevnte hoved Mænd møder.

af de indstevnte møtte Ole Holkeswiig og tilstoed lovlig varsel, indleverede fra Hr: Provsten Schnabel en skriftlig Memoire af dags dato, hvor udj Hr: Provsten tilstaar lovl: varsel, med videre sam/m/es indhold, der er saa lydende.

videre møtte gaarden Schaar[s] beboere, tilstod lovlig varsel, men Peder Schaar sagde, dersom Marckeskieldet ej kand blive Needsadt efter gam/m/el Kan og brug, vil hand ej have med den/n/e sag at giøre føren hands Eiere Aamun Larsøn Buu vorder indkaldet.

hvad indkaldet Tosten Hansøn Haaem, som ej møder, angaar, da som der intet af betydenhed fra Hærrei her til angrænser, frafald Citanterne stevningen betræffende Herrei.

Parterne forklarede det de om Marckeskieldets Needsettelse ere forenede, og vil giøre Retten anvisning hvor Marckeskieldet skal Needsettes. og for at vinde tiiden, at det maatte først skee, med forbeholdenhed, at naar Marckeskieldet er Needsadt, da at føre deres vidner om støllene, efter Hr: Provstens indgivende af dags dato. den/n/e Parternes paastand blev billiget, da Rettens Personer strax forføyede dem i Marcken, for at Needsette Marckeskieldet efter begge Parters anvisning, og er da saaleedes forettet.

imellem Bagne og Schaar er, efter Parternes egen anvisning, følgende Marckeskield Needsat: Needen ved Ologs-Elven, udj en stor steen paa Sør siden af Elven, hugget en Kors, sam/m/e visser op efter Ologs-Elven i en stor steen ved siden af Elven, der udj hugget en gloppe som visser op i Kiønnerhoug udj et skarv, der udj hugget en gloppe som visser op i øverste Kiønner-ossen, der fra op i en stor steen, hvor udj blev hugget en gloppe, sam/m/e visser op i Graasteenen, der hugget en gloppe som visser op efter graastens-Ruusten, hvor der efter hin anden blev hugget tvende glopper, den sidste gloppe visser op i been linie udj Fieldet, som er ende Mercke. i det øvrige er her oppe Fællets Fæebeite horn mod horn og Kløv mod Kløv.

imellem Bagne og Holkesviig er Marckeskieldet saaleedes, efter begge Parters anvisning needsadt.

Ved søen udj et skarv blev hugget en

1774: 55

1774.

Kors som visser op efter en Bæck kaldet Uglebæk; og følger Bæcken op til en stor steen, der udj hugget en Kors, den visser atter op til en stor steen, der udj en Kors, den visser op i Schaateberg, oven paa Berget hugget en Kors i en stor helle som visser i Øst udj store Skaadet, i en stor steen en Kors som visser i 6 efter hin anden huggede Kors, den sidste Kors er i Høye nutten, den visser ind efter Rosten udj en Kors under Klyber, den Korsser udj tvende efter hin anden huggede Korser udj Bergram/m/en, den sidste Kors er oven paa Bortnebaken; sam/m/e visser efter Bergsram/m/en indtil Haaems Byttet.

Tormoe Bagne forestillede, det hand som hoved Mand for den/n/e steenings og Marckeskields foretning, til den/n/e Tægtedag med muntlig varsel saaleedes havde stevnt sine grander her paa Gaarden, Knud Bagne og Tollef Bagne, at naar de ved Marckeskield var skildt ved Holkesviig og Schaar beboere, hand, Tormoe, da ved Marckeskield at blive skildt fra de tvende, Knud og Tollef. og som de alle Tree ere forenede om Marckeskieldets Needsættelse, begierede de, det Retten vilde Needsette Marckeskield dem imel: efter den anvisning De lovede at vilde giøre,

Rettens Personer forføyede dem strax i Marcken, Marckeskield at Needsætte efter Parternes egen anvisning.

J udmarcken, Needen ved søen i Tøm/m/e[r]viigløbet hugget en Kors, som visser op efter sam/m/e løb til Bolstad veien, der efter sam/m/e løb efter hin anden hugget 5 Kors, den sidste visser op i Bolstad veien. Østen for disse Mercker Eier Tollef Bagne Fureskoven, men Løvskoven eier Tormoe eller Knud. Westen for disse Mercker Eier Tormoe eller Knud skov og Marck, men græsgang bliver over alt i udmarcken til fællets. Tormoe Kærede paa, at Tollef sin huusmand havde fløttet sit gierde et lidet støcke af fællets udmarck, som nys er udfløttet. Tollef lovede der for at give Tormoe vederlag ligesaa meget at udgierde.

Oven for Bøe gierdet under Svart ham/m/errusten Needsat en Marckeskieldsteen som visser op i sam/m/e Rust, udj tvende efter hin anden i Rusten huggede Kors, den sidste Kors visser op til Bolstad Buføre veien, udj en steen der hugget en vinckel gloppe som visser West efter Buføreveien til Bolstad byttet, efter sam/m/e vei blev hugget 6 Korser. Østen for disse mercker Eier Tollef Birckeskoven, men Marckeskov er til fællets for dem alle. {Wes} men fureskoven eier Tormoe eller Knud. Westen for Merckerne eier Tormoe fureskoven, men løvskoven eier Tormoe og Knud tilfællets. ellers blev nu aftalt det Knud skal eie fureskoven Østen for Marckerne, og Tormoe fureskoven Westen for.

Ved stor Elven i en ham/m/er hugget en Kors som visser ind efter Berget i en Kors udj Hestham/m/er, der ind i tømmer løbet udj en vinckel gloppe som visser efter løbet udj en Kors i en stor steen, der fra op udj en Kors i en Bergnolte tæt under støls veien, sam/m/e visser tvert over veien udj en Kors i en Bergnolte, sam/m/e visser op i 6 efter hin anden huggede Korser, den sidste Kors er under store Myren, sam/m/er!! (sam/m/e) visser op over Myren i en Kors udj skarvet mit i veien, sam/m/e visser op i 4re efter hin anden huggede Korser, den sidste Kors er i en Bergnolte udj Frierhoug, som visser op i en Kors udj en Bergnolte, samme visser op i en stor ham/m/er udj høyeste Field. Tollef eier al fureskov paa den Nordost side af disse mercker, og Tormoe med Knud eier Løvskoven. paa den Westere side eier Knud al fureskoven, og Tollef løvskoven.

hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 28de Junj blev med den/n/e foretning videre fortfaret,

og blev først Marckeskield Needsadt imellem den/n/e gaard Bagne og Bolstad, da Bolstad Eieren Ole Westrem var nærværende, og begge Parter giorde anvisning hvor Marckeskieldet skulde sættes, som er:

i Halle løbet ved søen, mit i løbet udj et skarv hugget en Kors, som visser op efter løbet til det andet Kors udj en Jordfast steen, der visser lige op efter løbet i 5 efter hin anden huggede Korser, den sidste Kors er i øverste enden af løbet udj et skarv, og visser lige op til et Kors udj en Bergnolte strax eller tæt oven for Bufareveien, der visser i sam/m/e linie udj 3de efter hin anden huggede Korser, den sidste Kors er i en Bergham/m/er oven for en stor svart svae, den sidste Kors visser op i lige linie udj en Kors i en stor steen, den visser op i høyeste Fieldet til en Kors udj et skarv, som visser tvert over {til} slætte Fieldet til Hærei byttet.

End videre i udmarken ved støls Leedet paa Bøegierdet hugget en Kors som visser op efter stølsveien udj 4re efter hin anden huggede Kors, dend sidste Kors visser i en vinkel gloppe i sam/m/e vei, den visser need i Troppedahlen udj tvende efter hin anden huggede Kors, den sidste visser Need i Holkeswiig byttet. paa Westere siide af disse mercker ei[er] Tollef Birckeskoven med all skov og Marck. paa Østere side eier Tormoe og Knud Birckeskoven, og Tollef fureskoven.

J Bufar veien hugget en vinckel gloppe som visser op til et Kors i Svarthammeren, sam/m/e visser op i 3de efter hin anden huggede Korser som visser alt i lige linie til Fieldet. inden for disse Mercker Eier Knud fureskoven, og uden for eier Tormoe fureskoven, og paa begge sider eier Tollef Birckeskoven.

Nu blev hiem/m/e Marcken foretaget.

Neere ved søen udj et skarv hugget en Kors som visser op efter en Bæckesige til en C:gloppe. imellem disse benævnte Mercker er hugget 7 Korser efter hin anden, og en Marckeskieldsteen samt

1774: 55b

1774

Fem glopper. fra bemelte C:gloppe gaar Mercket udj en gloppe i en steen, sam/m/e visser til en vinckel gloppe udj et skarv, den visser op udj en gloppe i en steen, som visser ud til en vinckel gloppe, sam/m/e visser op til 2de glopper, en Kors og en Marckeskieldsteen, alt efter hin anden i linien. Marckeskieldsteenen visser op i et Kors som er ende mercket. paa Østere siide af disse Mercker eier Tollef skov og Marck. paa Westere side eier Tormoe Bøen og Løvskoven, men Tollef eier fureskoven.

Fra sidst bem:te Kors, tvert over Bøen hen til Madbæcken er hugged efter hin anden 8te Korser. Tollef eier Neden for disse Mercker skov og Marck, oven for eier Tormoe og Knud skov og Marck.

Ved bem:te Madbæck skifter bæcken et lidet støcke hen til en Kors ved bæcken, som visser ud til 2de glopper og en Kors i Almands veien, sam/m/e udj ager reenen udj en vinckel gloppe udj et skarv, som visser op til huuset udj 6 efter hinanden huggede Kors og en gloppe. Østen for disse Merker eier Tollef, og Westen for eier Knud og Tormoe.

Neden ved Søen i Dane løbet hugget en Kors som visser op efter løbet til en vinckel gloppe i en jordfast steen, der fra ind i en ham/m/er udj et Kors som visser udj tvende efter hinanden huggede glopper, som visser til en ham/m/er i Tøm/m/erviig løbet udj en Kors, sam/m/e visser til Bøegierdet, Bøegierdet bytter Need efter til søen, der hugget en Kors. inden for disse Mercker eier Knud skov og Marck, Marcken er til et vederlag for det Tollef sin huusmand har indlagt af fællets udmarck.

Westen for Sav-Elven er hugget en Kors, som visser op efter Elven udj en Kors i en Kløv under støls veien, der fra efter veien i en vinckel gloppe, sam/m/e visser Need i en C:gloppe, sam/m/e visser i tvende efter hinanden huggede Korser efter støls veien til en vinkel gloppe, sam/m/e ud efter i tvende efter hinanden huggede Korser, den sidste Kors visser til Tormoe byttet. under disse Mercker eier Tollef alt, og oven for eier Knud til vinckel gloppen alt, men uden for eier Knud fureskoven og Tollef Birckeskoven.

Ved Tuftageren i en jordfast steen hugget en Kors, sam/m/e visser til Madbæcken i en C:gloppe, sam/m/e visser op efter bæcken i tvende efter hin anden huggede Korser, der visser til en vinckel gloppe som visser ud til en Kors i en skarvnolt, der fra til en C:gloppe som visser op til en Kors der visser til Bøegierdet. Østen for disse Mercker eier Tollef, og Westen for eier Tormoe.

Ved Bøegierdet hugget en Kors som visser Need efter i 4re efter hin anden huggede Korser, den sidste Kors visser i en Brønd her ved gaardens huuser. Østen for disse Mercker Eier Tormoe, og Westen for eier Knud.

uden for huusene ved Bøegierdet hugget en Kors som visser ind ad ved Torbiørns flæcken i 7 efter hin anden huggede Korser, den sidste Kors er i en liden ham/m/er ved Kiørsel veien, og visser ind til Tollefs bytte. oven for disse Mercker eier Knud, og Neden for Tormoe.

Paa øverste Udløeteigen hugget en Kors i en jordfast steen som visser Need til Tollefs byttet og op i Knuds ager Reene. Knud eier paa Østere side af disse Mercker, og Tormoe paa Westere side.

Tuft ageren, tilhørende Tormoe, blev indhægnet med 9 Mercker fra Tollefs bøe.

Barne-Røys ageren, Tormoe tilhørende, blev indhægnet med tvende Marckeskield fra Tollefs bøe.

angaaende gaardens huuser, da beholder en hver beboere de huuser og Tumpter de nu haver med frit Mulfald.

En almstub staaende paa Tollefs Eiendom, der udj Eier Tollef halvdeelen, og Tormoe med Knud hver en fierde part.
Et slaatte Træe paa støllen, der udj eier Tollef halv deelen, og Tormoe med Knud hver en fierde part,
og er Parterne fornøyet med byttet som gam/m/elt har været.
Tormoe Bagne sagde, det de vel har ladet deres eiendom med Marckeskield indhægne: men hand med Knud forbehold dem deres lovlig paaAncke om deres andeel i savens grund.
Ole Westrem fremlagde til den/n/e Acts følge sit Fæstebrev paa savens grund, udstæd af Tollef Bagne dend 23de Maij 1772, og til Tinge Publiceret dend sam/m/e dag. alt saa lydende.
som intet videre var at forrette, sagde Tormoe, det hands omkostninger, foruden Rettens løn, er med stevne penge, Mænds opnævnelse, incaminations penge og Rettens underholdning billigst 12 rd: Nu bliver at beregne Rettens løn, som er Sorenskriverens skyds fra Woss her need til Hestham/m/er 5 mrk:, tilbage igien eftergives formedelst anden foretning. skyds fra Hestham/m/er her til Aastædet har Citanterne besørget. diet for tvende Reisedage 1 rd: 2 mrk:, for disse tvende dages foretning 3 rd:, Lensmanden 1 rd:, Laugretten per Mand 48 s:, er 4 rd:, tilsammen Rettens løn 10 rd: 1 mrk: bliver saa den/n/e foretnings bekostning 22 rd: 1 mrk: her om blev forening saaleedes, at de 3de gaarder Holkewiig, Schaar og Bolstad betaler halv deelen 11 rd: 8 s:, der af hver 1/3 deel med 3 rd: 4 mrk: 2 2/3 s: den anden halvedeel bliver for Bagne beboere hver 1/3 deel ligesaa med 3 rd: 4 mrk: 2 2/3 s: hvor med alle var fornøyede. Tormoe Bagne betalte Retten,
og saaleedes den/n/e foretning slutte[t].

Anno 1774, Dend 3de Augustj, blev Retten betiendt paa {gaarden} \Field/-stølen Fagerlien, beliggende fra Hardanger og Kingservigs Kierke i Øster 6 á 7 Mile i det vilde field, med Efterskrevne efter Loven opnævnte Laug-Rettes mænd, Sc: Thomas Jaastad, Torgilds Torgildsen jbdm:, Mathias Jørgensen Ness, Ole Larsen Svartvedt, Svend

Larsen Lothe, Haawer Larsen jbdm:, Mathias Mathiasen Frønes, og for Niels Tioflaat, som er hastig bleven svag, lod lyse sit forfald, sad Jon House. nerværende Lensmanden Jon House.
Hvorda for Retten fremkom den agtbare Dannemand Haldor Tobiasøn Helleland og fremlagde Een af hans prencipaler til Stiftets høje Øfrighed indgiven Memorial af 19 Julj h: a:, med der paa teignet Resolution af paafølgende 22de Dito, der Constituerer ham for dem at gaae i Rette. saa lydende. der nest sagde at hans Prencipaler med mundtlig Stevning, sc: Christopher Wigligsen Sexe, Swend Olsen jbdm:, Arne Larsen jbdm:, Siur Mathiasen jbdm:. Nedre Sexe Beboere: Helje Nielsen, Christen Siursen, Peder Siursen. Sandstøe: Torbiørn Olsen, Erich Larsen. Øvre Berwen: Ole Swendsen, Ole Torbiørnsen, Christen Pedersen, Siur Iversen, Ole Heljesen, Ølver Siursen, Holger Mathiasøn, {og} Jon Aamundsen og Elling Nielsen, ladet Jndkalde Tosteen Andersen Legrej og Otte Andersen Præstegaard, med deris Ejere til at møde udj Aasteds Retten Solems dahlen eller Fagerlien d: 3de Aug: for Dom/m/er og Mænd, og da for Retten at anhøre alle vidner som under Lovens faldsmaal er jndstevnt, {at anhøre} Sc: Aamun Aslachsen Sexe, Sundre Endresen, huusmand paa Ullensvag, Hans Nielsen Sexe, Ingebor Larsdr: jbdm:, Andfind Lofthuus, Ole Trones, Ole Olsen Nedre Berven, Ole Larsen Sexe, og Mathis Siursen jbdm:, samt Britte Nielsdatter jbdm:, og Dorthe Nielsdatter Berwe, til at afbeviise sine ældgamle Sætter-Boeligs Eiendom og fæe bejte udj Qvanne bakken, og der efter Dom at liide, til at fraviige og affløtte den Sætter boelig, som de i

ben:fte Qvan/n/e bachen forgangen Som/m/er haver optaget, samt at Erstatte alle de jbragte Processens omkostninger. vil fornem/m/e om de Jndstevnte med vidner møder.
den jndstevnte Christopher Jeltnes q <q som Ejer af Tosteen Andersen Legreis brug> møtte for Retten, tilstod lovlig at vere varslet, og J Rette lagde sit skriftlige Jndleg, bilagt med lovlig stemplet papiir, af dato 1te Aug:, som blev oplæst, og er saa lydende.
Lejlendingerne Tosteen Andersen Legrej møtte og tilstod lovlig varsel, og den anden Lejlending Otte Andersen Præstegaard, \som og paa sin Ejeres vegne tager til gienmæle./ {.....}
\Ligesaa/ vidnerne møtte alle, undtagen Ingebor Larsdatter var ej kom/m/en.
End nu gav Haldor Helleland til kiende, at Citanterne med mundtlig og forbem:te varsel til vidne i Sag[en] har jnstevnt Olmoe Nielsen Røjse med huustroe Torbiør Lars Datter under Lovens faldsmaal at deponere deris vidnesbyrd i Sag[en]. disse vidner efter paaraabelse møtte og.
Haldor Helleland paastod vidnerne lovlig forhørt. Vidnerne blev fremkaldet og for dem Samtlig oplæst Eedens forklaring, og de formanet at blive ved Sandhed. hvorpaa fremstod det
første vidne, Aamun Aslachsen, sagde sig at være gam/m/el 65 aar, er huusmand paa gaarden Sexe, er jngen af parterne endten beslægted eller besvogret. provede: veed og har ald sin tid, ja end og af forfædre hørt, det Solems dahlen samt Faugerliens fieldstøls bejter gaar til Qvanne bachen horn mod horn og Kløv mod Kløv. her under tilspurte Haldor Helleland vidnet, 1: om det ved at Sollemsdahlens opsiddere icke har bejted der nogle gange om ugen efter fornødenhed. svarede ja. har baade hørt og veed det. 2°: Om de icke har taget der sin beste Brende veed. Resp: ja, har taget der deris bæste veed, men tager smaae veed {hos sig selv} \anden steds/, som dog ei kand være dem til stor nøtte. 3. om vidnet har hørt at de Omvundne stæder er Kongens Alminding, eller deres Jorders Støls Ejendom. Resp: har hørt at det er og har været {de jnd} Citanternes gaarders Støls havner i fieldet, men ej nogen Kongens Alminding. 4°: om vidnet ej har hørt at Solems Dahlens Støl og omtvistede Bejter har af gam/m/el tiid lagt til Kindserwigs Kierke. Respd: {Resp:} veed at afgiften har aarlig fuldt bem:te Kierke. 5. hvor langt der omtrent er fra Fager Lien til Solems Dahlens Støl. Respd: Er ½ Miil. 6. om vidnet har hørt hvor langt der er fra Contra Citantenes gamle Støl Legrei Wedahl til de omtvistede Støls havner, Qvanne bachen, Fauge Lien eller Solems dahlens Støls havner. Resp: Nej. 7. Om vidnet ej veed om ej {faa} Een mengde Kongsberg Karle med deris hæste nødvendig har og maa bejte en stor deel af Fauger Liens Støls bejter. Resp: er vidnet gandske vel bekiendt, og er de Rejsende Kongsbergs Karles Natte leje og hvile sted. 8. qw: om vidnet veed om Citanterne haver

1774: 56b

1774

Ringeste bejte fra fields Eggen hiem/m/en fra og til De kommer her til deris Støls bejter. Resp: har ej Ringeste gresning før End de kom/m/er her til deris Rette støls bejter. 9. qv: om vidnet veed, om Solems Dahlen haver nogen stræckning paa den anden side i Sør. Resp: Nej. 10. qwest: Om vidnet veed, om Solems Dahlens opsiddere ej har maatte opholt sig i Qvanne bachen med sine Creatuure i Uveir, saasom der er beste lye for deris Creatuure. Resp: har maat for uveir stundum et heelt gievndøger {.....} ligget med sine Creatuure i Qwannebachen. Den jndstevnte Tosteen Legrej fremsatte følgende qvestioner til vidnet, saasom, 1mo: Om vidnet mindes og veed, at den omtvistede Støl Qwannebachen, har for en kort tid siden ligget øde, ubeboet og ubrugt af Fauger Liens Ejere og beboere, og at den ligger i fieldet langt fra hiem/m/e Jorderne i Kongens Alminding. sv: Ja. 2°: om vidnet veed og Erjndrer jtem hvor lang tid Qwannebacken har ligget ubrugt af Fauger Liens opsiddere. Resp: veed ej hvor lang tiid. 3do: om vidnet veed, at Solems Dahlens beboere har Nermere omliggende støls bejter, end Qwannebacken til deris Støl. Resp: Ja, har andre bejter. 4.

Om vidnet veed hvor mange mænd som bruger Solems dahlens Støl. Resp: 8 Mand. 5. Om Solems dalens bejter sker nogen fornermelse af de forbie Rejsende Kongsbærgs Karer. Resp: Nej. 6: Om Solems dahlens Creature formeedelst Uvejr, ej er drevne, saavel til Fager Liens bejter, som til Qvannebachen. Resp: Ja! 7. hvor mange Uger Solems dahlens Ejere og opsiddere sædvanlig om Som/m/eren er paa stølene. Rs: Naar uveir ej har hindret, har de været 6, 7 og 8 Uger lige som vejret har været ont eller got. 8: Om vidnet veed og har hørt at denne omtvistede støl Qvanne backen ligger nermere Ejdfiords End Ullenswangs Sogn, {Resp:} saa at alle de vandfalde som gaar her fra, falder need i den jnderste eller Østre deel i Ejdfiords Kk: sogn. Haldor Helleland svarede, at hand tilstaar paa Citanternes veigne, at icke alleene Vandfaldet forbje Qwann backen og Fauger Liens Støle, saavel som {.....} \...../ andre Støle, Kingserwig tilhørende, grendser nermere Ejdfiord end Ullenswangs Sogn, skiønt det icke vil kom/m/e an paa streckningen, men paa gam/m/el brug og Ejendom. her med 8. qwestion er besvaret, som ej mere for vidnerne igentages. 9. qvest: Om vidnet har seet og er vidende, at Fauger Liens opsidderes Creatuure i hævds eller 20 aars Tiid har haft sit daglige og Sædvanlige fæbejte paa Stølen Qwanne baken. Resp: Nej. 10. om vidnet veed og kand sige paa grund af skiøde eller lovlig adkomst, at den omtvistede Støl Qvanne backen er hoved Citanternes Ejendom. {Rs:} Resp: veed ej herom. Citanternes fuldmægtig Haldor Helleland fremførte denne Sub qvestion: Om vidnet kand forklare, om icke Fauger Lien med Qvanne backen blev tagen i brug og bejte nogle aar før End de fra Ejdfiord bygde sig Sætter Boelig i Qvanne backen. Resp: hand med mange fleere veed det.

Sr: Christopher Jeltnes Lejlending Tosteen Legrej Jrette lagde her om til Actens følge Hr: Cam/m/er-Raad og Fogden Juels bevilling af dato 22 Maij 1773 til ham med Otte Andersen Legrej, som hand begierede for Retten oplæst, og er saa lydende. anmerkede, det bevillingen viiser at være udgiven forjnden Støls bruget paa nye af Berwens og Sandstøes opsiddere blev optagen. {2. Sub qwest:}

Haldor Helland Sagde, hvad Fogdens bevilling angaar, da fradøm/m/er den \{ikke}/ de jndstevnte deris optagne Støls bejter, saa fremt det kand beviises at være Citanterne til fornermelse.

vidnet sagde at kand giøre anviisning paa de omvundne stæder, der for saa vit blev demitteret.

2det vidne, Sundre Endresen, er huusmand i Ullensvangs Præstegield, sagde sig at være gam/m/el 68 aar, er jngen af parterne endten beslægted eller besvogret. provede: at have boet paa gaarden Sexe i 16 aar, og fløttede der fra bem:te gaard om-

trent for 17 aar siden, i ald den tiid hand boede der og siden, har hand ej hørt andet, end at de paastevnte bejter har tilhørt Citanterne, {saa vel Solemsdahlen som Faugerlien} Haldor Helland jgientog sine til første vidne fremsatte qvestioner: hvor til vidnet svarede, saasom: til første: Resp: Jo! til 2den qwest: Resp: Jo, og har selv taget veed der. til 3. qwest: Rp: har ej hørt andet, end det haver veret Field bejte for Citanternes gaarder, mens ej hørt sige af nogen Kongens Alminding. Til 4de qvest: svarede ja, det er saa. til 5te qvest: Resp: ved det ej. til 6te qvest: svarede, er besvaret ved 5te qwest: 7. qwest: svarede, Ja, det er med Sandhed. 8. qvest: svarede som første vidne her til svaret har. 9. qwest: svarede ligesom første vidne. 10. qvest: Ja, det er saa. vidnet svarede paa de jndstevntes qwestioner, saasom: til 1te qvest: svarede Ja, det forholder sig saa, men ej veed af Kongens Alminding. Til 2de qvest: Resp: veed ej hvor mange aar, men veed at den var øde, da hand boede paa Sexe. 3. qwest: svarede, har nermere Støls bejter en[d] Qvan/n/e backens bejter. 4° qvest: svarede som første vidne svaret haver. 5. qvest: Resp: Nej, men icke nu for et høve. 6. qvest: svarede som første vidne. Til 7de Svarede som første vidne. 8. qvest: er

frafalden. 9. qvest: veed det ej. Til 10. qvest: Resp: veed ej herom. Til Haldor Hellelands Sub qvest: svarede vidnet, er jnd paa 6 aar siden. vidnet sagde at kunde giøre anviisning paa de omvundne steder, og Nerværende blev demiteret.

3. vidne, Hans Nielsen, sagde at være gam/m/el 32 aar, og at hans Fader Niels Hansen er Rosmand hos Citanten Christopher Sexe, er ej heller beslegted med nogen af parterne, vidnede til Citanternes qvestioner, saasom til første. Ja, med tilleg, har selv hented Creatuure fra Kierkesteens Hallene, /: er Backerne :/ og har hørt at Qwanne backerne er og kaldes paa begge sider af Kierkesteen. 2. qvest: Res: har selv taget den beste veed ved Kierkesteen. 3. qvest: Resp: har hørt og veed ej andet end at støls havnerne tilhører Citanterne, og veed ej af nogen Alminding. 4de qvest: Respt: Ja! 5te qvest: svarede, Een knap halv miil. til 6te qvest: svarede: Nej, ved ej herom. 7. qvest: svarede Ja, det forholder sig saa i Sandhed. 8. qvest: svarede som første og andet vidne. 9. qvest: svarede, har inted bejte i Sør. 10. qvest: svarede, Resp: Ja, det forholder sig som omspurt. videre tillagde hand, vidnet, disse otd, viste ej hvor de skulle være i behold med deris Creature, om de ej der skulle tage deris Tilflugt med Creaturene, naar Uvejr forsetter dem fra de andre bejter. Til de{nd} Jndstevntes qwestioner svarede vidnet, saasom til første qvest: svarede vidnet Ja! til 2den qvest: svarede, veed det har ligget øde, men veed ej hvor lenge. 3de qvest: svar, jo, de har fleere bejter. 4. qvest: svarede, 8te Mand. 5. qwest: Resp: skeer jngen fornermelse, men det kand være et høve. 6. qvest: Ja! naar uveir forsetter dem. 7de qvest: svarede, {5} 6 uger, ja end og 7 uger. 8. qvestion forbie gaaes som frafalden. til 9de qvest: Nej! veed ej der om. 10. qvest: svarede: Nej, veed ej her om. Til Haldor Hellands Sub qvestion svarede vidnet, veed at stølen var optagen, men veed ej om Creaturene kom i Qvannebacken. Kand giøre anviisning paa de omvundne steder, der for til saadan tid blev demiteret.

Citanten bad at de 2de vidner Olmoe Røjse med huustroe, der aflegger deris vidnesbyrd under Eed, maatte Examineres, da de haster at gaae her fra.

Efter at Parterne paa begier, var bleven forundt nogen frist til at handle om forliig. Fremkom begge parter omsiider for Retten, saa som Haldor \Thobiasøn/ Helleland for Søefiordingerne som deris fuldmægtig, og Tosteen Andersen Legrej, med sin Ejere Christopher Jeltnes gode Samtycke, paa Egne og Otte Andersen Legreies veigne, og declarerede forliig saaleedes: at de jndstevnte Tosteen og Otte Legrej skal blive besiddende i 3de Efter hin anden følgende aaringer, som begyndes fra nu af, og til vi igien skrivendes vorder høsten 1777, paa Qwanne backens Støel med deris der opbygte Sætter bolig, den de da skal fløtte uden paamindelse eller vegring, og ellers betale paa sin Side i denne forrettnings Omkostning 12 rd: Der jmod belover gaardene Sexe, Berwen og Sandstøes Opsiddere, at være Tosteen og Otte Legrej behielpelige, naar de Dem tilsiger, at fløtte med dem deris Sæhls-huuse fra Qwanne backen og til de Støls havner de igien agter at op {bygge} tage, i den stand de nu staar. skulde nogen af dem herudj findes uvillig, da sidder Legrej Beboere

1774: 57b

1774.

uden ancke, til de alle opfylder dette deris løfte. Og maae Jmidlertiid jngen i nogen maade fornerme hin anden udj Beiterne ovenskrevne Tiid med deris Creatuure. Jcke heller skal Solemsdahlen og Fagerliens Stølers Ejere udviide deris Støls-bejter lengere end de nu ere, og af vidnerne omvundet er. Jcke heller skal Legrej beboere, hvor de agter at udvelge sig Støls havner, og opsette det {her} \paa/ Qvanne bachen nu staaende, men om 3 aar som melt er, fløttede Sæhl, ved deris Creatuure tilføje Solemsdahlen og Faugerliens bejter /: hvor under er forstaaet Qvanne backens havner :/ nogen fornermelse. Østen og Westen for disse Merker, hvor Legrei beboere muelig agter at optage Nye Støel, og paa hvilken side de vil af Elven, Søefiordingerne ej bør eller kand tilføje dem minste hinder udj deris bejter. dette parternes jndgaaede Hiertlige forliig, blev icke alleene af dem selv i alle tilstæde værende brave Mends

paahør med henders Reckelse beckreftet, men \og/ i Laug Rettens paahør af dem ydermere stadfæsted.
Thi bliver beregning giort over denne Sessions bekostning, som er, Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss og til gaarden Hestham/m/er i Hardanger, er til lands og vands 5 mrk: 4 s:, lige saa hiem igen, videres skyds fra Hestham/m/er til Aastædet, og tilbage igien, har Citanten besørget og besørger. Diet penge for 3de Dages Rejse til Aastædet, 2 rd:, denne dags forretning 2 rd:, Laug Retten, saa langt i fieldet at Rejse fra og til sit huus med den/n/e dags forrettning, kand ej have mindre pr: mand end 1 rd: 2 mrk:, er 10 rd: 4 mrk:, Lensmanden, for at Rejse denne lange og besværlige vej, have Laugretten Complet tilstede efter tilsigelse, samt at gaae Rettens Middel til haande, kand ej have Ringere end 2 rd: Er saa denne forrettnings omkostning 18 rd: 2 mrk: 8 s: dem Citanterne, som har opfordret Retten, betalte.
hvor efter Sag[en] af begge parter blev ophævet og frafalden. Efter at Een hver af dem paa forlangende, bleve deris jrette lagde Papiirer tilbage leverede.

Dend 3de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Rogde, i Kingtserviig Præstegield og Ulensvangs Kirckesogn, med følgende Laugret, sc: Peder Hougse, Christopher Langesetter, Aad Qwæstad, Ole Tronæs, Gunner Langesetter og Jon Olsøn Aakre, nærværende Lensmanden Jon Torchelsen Hougse.
hvorda for Retten fremstoed beboeren Gunder Halstensen Rogde og sagde det hand med sine Naboer her paa Gaarden, s:c: Niels Jacobsøn, Elling Tollefsøn, Lensmand Aschiel Sexe, Niel[s] Knudsøn, Jon Pedersøn, Hans Pedersøn, er foreened, det [at] faae sin Eiendom her udj gaarden udsteenet fra benevnte hands Meedeiere, og er hands Eiendom, før aftagene, som skal være tvende, 18 Mrk: smør, hvor til hand alleene haver bøxel Retten, men Præstebordet i Ulensvang samt Ulensvangs Kircke Eier Landskylden. anden hiem/m/el eller oplysning kunde hand ei give om Eiendommen, men som hand begierede udsteenet.
de oven benævnte Rogde beboere samt Aschiel Sexe møtte og sagde, det de med Gunner Rogde vare forened om Marckeskieldets Needsettelse, at hand fick sit brug udsteenet fra dem, efter den anvisning de paa begge sider vil giøre Retten.
Sogne Præsten, Velærværdige Hr: Glahn, møtte med sin Jordebog, og anviste det Præste bordet haver, efter tvende aftag, Landskyld af 6 1/6 mrk: smør, hvor til Gunder Rogde haver Bøxel Retten.
Haldor Helleland paa Kircke Eierens vegne møtte og anviste Et Kongl: skiøde af 28de Martj 1725, hvor efter Ulensvangs Kircke Eier Landskylden af Een halv Løb salt uden bøxel.
Lysse Closter leilendinger og beboere q <q paa gaarden Krogewiig>, Erich Larsøn, Michel Tollefsøn, Erich Ellingsøn, møtte og gav tilkiende, det de i den/n/e gaard Rogde udmarck i Olgesettehougen har stedse haft deres smalle beite upaaAncket. Rogde Mændene sagde, da det er en aaben Marck, og det af Krogeviig benævnte stæd liger mit i deres Eiendom. vil Krogeviig der have nogen brug eller Eiendom, faar de stevne og beviise. og anderleedes tilstaar vi dem her efter ej noget brug eller beide, da her er lovl: Marckeskield imellem disse tvende gaarders Eiendom. i det øvrige begierede foretningens fremgang, da begge Parter paa Eget ansvar vilde giøre anvisning hvor Marckeskieldet skulde Needsettes for Gunner Rogde[s] brug.
J følge begge Parter, gick Rettens Personer i Marken for at Needsette Marckeskieldet efter den anvisning Parterne har lovet pg paastaaet at vilde giøre, i følge deres forening.

1774: 58

Først i hiem/m/e Marcken, udj et skarv ved Grindevaet hugget en Kors som visser ud i Myreleiden udj en Kors i en steen, sam/m/e visser ud i en skieldsteen, saa i en Kors, atter i en skieldsteen, og saa i en vinckel gloppe, sam/m/e visser atter ud i en vinckel gloppe ved Harbar-bækken, sam/m/e visser Need i en skieldsteen, der visser ind i en skieldsteen, der atter visser !!i visser!! i en vinckel gloppe udj Gareteig-skarvet, som visser Need i en vinckel gloppe udj nederste enden af Gareteigskarvet. sam/m/e visser{, som visser} ud i en Kors i et skarv inden for Calberg-bæcken, som er ende Mercke. Needen for og inden for disse Mercker Eier Gunder alt, baade skov, græss og Marck.

Calbergteigen er Gunder tilhørende, baade skov, græss og Marck, er blev[en] indhægnet med 10 Marckeskield. der inden i Eier Aschiel En ager, som blev indhægnet med 6 Marckeskield steene og en vinckel gloppe.

En slotte i udmarcken, kaldet Hamre-slotten, blev indhægnet med en Kors og tvende vinckel-glopper, der vidner i Elven. den/n/e slotte har ingen skov, og \er/ Gunder tilhørende, siden Eier hand, efter sin leiebur, tilligs med sine grander, oven paa ind i Elven.

Floerageren er Gunder tilhørende, blev indhægnet med 13 Marckeskield.

Ageren Aftenflækken, Gunder tilhørende, blev indhægnet med 10 Marckeskield.

saa megen Olderskov som er paa Haucheberg i udmarcken, efter Parternes forening, tilhører Gunder, og ei videre.

fremdeeles i udmarcken, efter Meestøls veien ud over Meelstølen, ud i Skreebæcken, og saa efter Bæcken op igien/n/em, alt til Fieldet., tilhører Gunder al skoven, Older skoven undtagen.

Fra Meelstølen efter garen ind i Madbæcken og op igiennem til Fields, Eier Gunder al skoven, Older skoven undtagen.

Parterne erklærede, det ej videre var at forette, altsaa bliver følgende beregning at forfatte. Sorenskriverens skyds fra Woss og her Need til gaarden Hestham/m/er er til lands og vands 4 ½ Miil, er 5 mrk: 4 s:, hiem igien forskaanes den/n/e foretning, formeedelst en anden. Sorenskriverens skyds fra Hestham/m/er her til Aastædet er 2 Miil, har Gunder Rogde besørget. Sorenskriverens diet for 2de Reisedage 1 rd: 2 mrk:, Fogden for Laugrettens opnævnelse 1 rd:, Jncaminations penge 5 mrk: 4 s:, Sorenskriveren for den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 skil:, er 1 rd: 3 mrk:, Lensmanden, for at tilsige Laugretten, som og at gaae Retten til haande, 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 8 rd: 1 mrk: 8 s: Gunder Rogde, som har bekostet Rettens underholdning her paa Aastædet, samt Sorenskriverens skyds her til Aastædet de 2de Miile, paastod i det minste 7 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 15 rd: 1 mrk: 8 s: her om Parterne blev saaleedes forEenet, at som heele gaarden før aftagene var 25 Spand, saa vilde de betale hvad der kom paa hvert Spand af den/n/e omkostning, som er 3 mrk: 10 14/25 s:,

og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 4de Octbr: blev Retten betiendt paa det huusmandsplats Wosse-Teigen, beligende under gaarden Rogde i Ulensvangs Kirckesogn, med det her nest foran Specificerede Laugret, q <q Nærværende Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel,>

efter forlangende af huusmanden Aad Aamunsøn, som begierede og paastod, det ham tilhørende huusmandsplatz Wosseteigen, der har været hands Farfader og Faders sande Eiendom og nu ham arvelig er tilfalden, det Retten sam/m/e vilde besigtige, siune og grandske, og der efter skyldsætte, hvad der af i aarlig skat og Landskyld kand svares. da hand om den/n/e Eidoms strækning og brug vilde giøre anvisning tillige med de tvende!! (trende?) Mænd Niels Knudsøn Rogde, og Jon med Hans Pedersønner. end nu møtte Gunner Halsteensøn Rogde, der alle tillige med Reqvirenten anviste platsets strækning og dets brug og Eiendom fra gam/m/el tiid af.

og begynder platzet Wosseteigen, som ligger uden for Wosse-Bæcken, og følger Wossebæcken paa Sør siden, op under Traa byttet, udigien/n/em under uhre braadet, der fra Need i Kalvelee, saa Need i Wadsteen-slaatten, og saa ind igien i Wossebæcken. alt hvad dette støcke Marck har i sig af ager, skov og græss er platsets Eiendom: der til hører ageren Garreteig-Flæcken, og ageren Stueagerhøgen. platsets tilhørende huusser har alle tiider staaet og staar her paa gaarden Rogde, uden der af at svare nogen grunde leie. Reqwirenten forklarede fremdeeles, det hand paa den/n/e nu Specificerede Eiendom kand saa Tre gode skiepper Reen Korn, og føde En Koe og 6 smaler eller Faar.

Den/n/e Eiendom blev af Retten efter dens beste skiøn og samvittighed anseet, til Matriculens

1774: 58b

1774.

forbedring, anseet der af aarlig at svares udj Skatt og Landskyld af 4 Mrk: smør. og i Stoertiende En Skieppe Reen Korn. som allerunderdanigst Soubmiteres til allernaadigst approbation.

Dend 5te Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden øvre Berven, beligende i nest forbem:te kircke sogn, med det ved gaarden Rogde[s] Foretning anførte Laug Ret, undtagen for Aad Qwæstad sad Thomas Jaastad, nerværende LensManden Jon Hougse.

hvorda for Retten fremstod Iwer Siursøn Berven og gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til den/n/e Tægtedag her til Aastædet har ladet stevne og indkalde hands grande Jon Aamunsøn til Rettens siun og grandskning, hvorleedes hands Abeltræe er voxet ind over Citantens abeltræe og qvæler sam/m/e, Citanten til skade. der om Dom at modtage til at afskaffe Abeltræet, og at svare Processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte Jon Berven møtte, tilstod varselen, og sagde at have Contra stevnt til at erholde erstatning for den skade Citanten har tilføyet ham, da hand gierne erstatter hoved Citantens tagende skade, samt at svare ham den ibragte omkostning. og er den Contra Citanten tilføyede skade paa hands ager af hoved Citanten ham tilføyet, som skal blive ved siun og grandskning oplyst, uagtet hand der til end og haver vidner, der nu ej er indkaldet.

hoved Citanten sagde, naar Jon Berven beviser eller gotgiør sit klagemaal, tager hand her udj til gienmæle. i det øvrige paastod det Retten vilde siune og forfare Abeltræerne, da hand der om vilde giøre anvisning.

Rettens Personer, i følge begge Parter, forføyede os strax til de paaAnckede stæder.

Først anviiste hoved Citanten Abeltræerne som staar paa en hver af Parternes Egen Eiendom. hoved Citantens Abeltræer staar Needen for Contra Citantens Arbeltræer!!, som staar oven for imod backen hvor Marcken heller. der over undergreenene af Contra Citanten[s] træer voxer udover Hoved Citantens træer, og besønderlig en stor gren voxer ud over taget paa et hoved Citanten tilhørende huuss, som aarsager skade paa huusets Tag naar frugten skal pluckes. Contra Citanten her ved forestillede: det hand med vidner skal beviise: det hand, føren det kom til process, har tilbudet Iwer, naar hand vilde viise hvilke greene paa træet hand vilde have afhugget, vilde Contra Citanten dem strax afhugge. dette blev ej af hoved Citanten Modsagt.

der efter anviiste Contra Citanten en sin agger, der ligger op til brøstet ved Iwer[s] Floer. der havde Iwer, for enden af Florens undergrund, paa Jon sin ager, lagt en liden Muur for Florens undergrund. andet, anviste Jon, hvor Iwer for sin Kirsebær gar havde sadt en steen muur, sam/m/e skyggede et lidet støcke af Jon sin ager, saa den ej i Rette tiide kunde Modne.

Endelig blev Parterne saaleedes forenede: at der blev taged et lidet støcke af Jon sin ager, hvor steen muuren for Kirsebær garen skygger, og tillagt Iwer[s] Eiendom, og blev sam/m/e

med trende Kors i Jordfaste steene, fraskildt Jons ager. ligesaa blev, ved Iwer[s] Floer, ham til et fortog, taget et lidet støcke af Jons ager og tillagt Iwer, og sam/m/e fraskildt ageren Med Et Kors i iordfast steen og En Marckeskieldsteen. hvor imod Jon til vederlig!! (vederlag) blev af Iwer givet Et støcke af hands ager som liger paa siden af hans ager, og han/n/em givet og udmercket med tvende Kors i Jordfaste steene. der efter blev af Jon sine Abbeltræer afhugget alle de greene som kunde beskadige Iwer sit huuss, som og de greene der voxede ud over Iwer sine Abeltræer.

Som intet videre var at forette, blev følgende beregning forfattet. Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss, og her Need til gaarden Hestham/m/er, er 3 Miil til lands og 1 ½ Miil til vands, er 5 mrk:, hiem igien eftergives formeedelst en anden foretning. skyds fra Hestham/m/er og her til Aastædet har Citanten besørget. 2de Reisedage i diet 1 rd: 2 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 1 rd: 3 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 6 rd: 4 mrk: her om Parterne ej kunde forenes. dog sagde Contra Citanten, naar det kand skee i Fred og Enighed, vil hand af den løn Retten tilkom/m/er betale det halve, som er 3 rd: 2 mrk:, de øvrige omkostninger tager hand ej deel udj, siden hand havde tilbudet sig i mindelighed at vilde hugge sine Abeltræer, desuden beviist den fornermelse hoved Citanten paa ageren havde tilføyet ham. er hoved Citanten ej fornøyet med dette tilbud, skyder hand sig under Rettens Dom og Kiendelse. dog vil Contra Citanten end nu for Rolighed at have, betale i omkostningerne 5 rd:. her om ventede Rettens Dom. hoved Citanten var med det tilbud fornøyet, og betalte 1 rd: 4 mrk:, og Contra Citanten betalte 5 rd:,

og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 17de October blev i **Hærandsholmen med Jondahls skibreedes Almue holden et Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd, i Hr: Cancellie

1774: 59

1774.

Raad og Sorenskriver Fleischers lovlige absence, af hans Eedsorene Fuldmægtig Herman Reinholdt Fleischer, tilligemed det ordinaire Laug Ret, som paa fol: 39 findes anført, undtagen for unge Lars Fladebøe sad hans Fader Brynild Fladebøe, og for Ole Ougestad sad Jørgen Ougestad. Nærværende inden Rette Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Johanes Wiig og den tingsøgende Almue,

da blev Allerunderdanigst og Underdanigst Publiceret følgende:

1mo: Kongl: Forordning angaaende, at Umyndiges Midler, naar de ikke paa anden Maade kunde udsættes i godt og sikkert pant, maae imodtages i den Kongl: Extra-skatte Casse, med videre, dateret Fredensborg d: 31te Aug: 1774.

2do: Kam/m/er-Herre Levetzaus Pro Memoria af 16de Julj 1774, angaaende Fiske-Tiendens erlæggelse til Præsterne og Kirke Eierne paa de Stæder hvor sam/m/e oppebæres.

3tio: af 3de Aug: 1774, angaaende de Stæder som i Sundhorlehns Fogderie ere udmærkede, hvor Tienden saa vel til Kirken som Præsten i Fiskeriets Tiider beleiligst kunde afleveres.

4to: Etatz-Raad Bagers Placat af 3de Septbr: 1774, betræffende adskillige indretninger til Silde Saltningens og Silde Handelens forbædring i Bergen, og

5to: Ditoes Pro Memoria af 16de Septbr: 1774, at for de i St: Jørgens Hospital indlem/m/ede Fattige Men/n/esker, bliver at betale 209 rd:r 3 mrk: 8 s:, udj Delinqvent penge, samt for den Veneriske Syge Angrebne og Curerede Men/n/esker 117 rd: 2 mrk:, som alt bliver at ligne paa dette Fogderies Løbetal.

Michel Olsøn Møes!! (Moes) Pantebrev af 22de October 1764, indført i Pantebogen paa fol: 39, efter paategnet qvittering af 29de Novbr: 1772 blev udslet.

Samson Ougestad efter forrige Tiltale Contra Aad Qvale, æskede Sag[en] i Rette og sagde at have for han/n/em lovlig ladet forkynde Rettens forelæggelse. vilde fornem/m/e om hand nu Møder.

den Jndstevnte blev 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Brynild Fladebøe og Lars Baggegaard afhiemlede Rettens Forelæggelse at være den indstevnte lovl: forkyndt udj hans eget paahør.

Citanten paastoed Dom, med Erindring om Processens Omkostning billigst 2 rd: 3 mrk:

Da blev saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten {Aad Qvale} Samson Ougestad har ved seeneste Som/m/er Ting indkaldet Aad Qvale for skyldig værende 2 rd:r, som Citanten udj Arve-skiftet efter den Jndstevntes Fader, afgangne Jon Qvale, i følge skiftebrevet af 2den Maij 1772 er udlagt, med Renter af sam/m/e fra skiftebrevets dato og indtil betalning skeer, samt at erstatte ham Processens Omkostning, Men den Jndstevnte har ey Mødt, og derfor atter til dette Ting er lovlig forkyndt Rettens forelæggelse, som af Citanten er beviist, men den Jndstevnte har des uagtet dog ey vildet Ære Retten med enten et Møde eller Møde lade, og saaleedes ved sin Udeblivelse stiltiende tilstaar Fordringens Rigtighed; Thi Kiendes for Ret, det Jndstevnte Aad Qvale bør til Citanten at betale de paastevnte 2 rd:r med Renter fra 2den Maij 1772 og indtil betalning skeer, samt at svare i Processens Omkostning 2 rd:r.

Den 19de October er ved Jondahls Tinget saaledes passeret.

De Laug Rettes Mænd som Retten tilstundende Aar skal betiene, blev opnævnte og ere følgende: Nye, Samson Underhougen, og Gamle, Ole Tørvigen, Tollef ibidm:, Helje ibidm:, Johan/n/es Tuften, Ole Berge, Iver ibidm:, og Jørgen Hærestvedt.

Fogden lod inden Retten oplæse og examinere, til bilag ved hans Regnskaber, følgende: 1mo: Restance Register over Cron-skatten. 2do: Aftags Register over de fældede Gaarder. 3tio: Register over det Crediterede Korn. 4to: Register over den frivillige Gave. 5te: Selv Eier og Odels Mandtal. 6to: Saug-Eiernes Angivelse. 7de: at Tingskydsen er betalt. 8de det Almindelige Tingsvidne, indeholdende 10 Poster, og 9de: Mandtal over det benificerede Gods. Som ingen Noget mod sam/m/e havde at erindre, var Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

Efter 3de ganges Udraabelse var ey Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget for dette Jondahls skibreede ophævet.

Sam/m/e Dag, neml: den 18de October, blev paa Nest forbemelte Stæd **Hærandsholmen med Østensøe skibreedes Almue holden et Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd som forhen i Hr: Cancellie-Raad og Sorenskiver Fleischers lovlige absense, af hans Eedsorene Fuldmægtig Herman Reinholdt Fleischer, tillige med det Ordinaire Laug Ret, som paa fol: 40 findes opnævnt og Specificered, undtagen for Jacob Sandven sad Ole Sandven, og for Thore Torpe sad Niels Hansøn Torpe. Nærværende inden

Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue,

da blev Allerunderdanigst og Underdanigst Publiceret den Kongl: Forordning og de Ordres, som ved Jondahls Tinget paa dette fol: 59 findes Extraheret.

Steg Olsøn Bervens Pante brev af 23de October 1759, indført i Pante bogen paa fol: 509 og 510, blev efter paategned qvittering af 26de Septbr: 1774 udslet.

1774: 59b

1774.

Steeg Olsøn Bervens gields brev af gaar Dags dato til Helge Larsøn Traae af Sundhordlehn, for laan 120 rd:r, mod pant 2 pund 15 mrk:r smør, 1/16 Løb Salt, ½ huud, 1/8 K:skind med bøxel og Herlighed i Gaarden Berven, blev læst.

Arveskiftebrevet af 14de Octobr: 1773, sluttet efter afgangne Lars Aamundsøn yttre Buu, blev læst, og var Stervnoen eyende Jordegods udj Gaarden Axness 1 ½ Spand uden bøxel, Vurderet 11 rd: 1 mrk: 8 s:, og i Arv udlagt Enken Marritta Tobiasdatter.

Den 19de October er ved Østensøe Ting Laug passeret som følger.

Ole Svendsøn Scheies Pante brev af 18de Octobr: 1771, indført i Pante bogen paa fol: 185 og 186, blev efter paategnet qvittering af 15de Octobr: 1774 udslet.

Helje Jonsøn Kaldestads Gields brev af Gaar Dags dato til Marthe Hans Datter Galtung for laan 200 rd:r, mod pant 1 pund 3 mrk:r smør, 3/8 huud med bøxel i Gaarden Kaldestad, blev læst.

Arveskiftebrevet af 14de Febr: 1774, sluttet efter afgangne Siur Larsøn Noreim, blev læst, og var Stervboen eyende Jordegods udj Gaarden og Arvetompten Noreim 1 Løb 18 mrk:r Smør, 1 huuds Landskyld med bøxel, Vurderet for 220 rd:r 3 mrk:, som deels for Gields Fordring og deels Arvelig er udlagt efterskrevne saaleedes: Creditor Lars Aalvigene for gields Fordring udlagt 2 mrk:r smør, ½ huud for 35 rd:, Myndl: Britte Peders Datter 10 mrk:r smør for 17 rd:r 3 mrk:, Myndl: Christj Hans Datter 11 mrk:r smør for 19 rd:r 1 mrk: 8 s:, Enken Synneve i Arv 24 ½ mrk:r smør, ½ huud for 74 rd:r 2 mrk: 4 s:, Søn/n/en Lars 9 4/9 mrk:r smør for 16 rd:r 3 mrk: 2 2/3 s:, Ole 9 4/9 mrk:r for 16 rd:r 3 mrk: 2 2/3 s:, Johan/n/es ligesaa 9 4/9 mrk:r for 16 rd:r 3 mrk: 2 2/3 s:, Datteren Marritta 4 13/18 mrk: smør for 8 rd:r 1 mrk: 9 1/3 s:, Ingebor 4 13/18 mrk:r smør for 8 rd:r 1 mrk: 9 1/3 s:, og Christj ligesaa i Arv 4 13/18 mrk:r smør for 8 rd:r 1 mrk: 9 1/3 s:

Ole Johanesøn Steene med fleeres udgivne skiøde af Gaar Dags dato til Baar Larsøn paa 19 mrk:r smør, 1/3 huud med bøxel, og overbøxel efter Andeel til 1 Løb smør, i Gaarden Steene, blev læst.

Arveskiftebrevet af 1te Octobr: 1773, sluttet efter afgangne Henrich Olsøn Steene, blev læst, og var Stervboen eyende Jordegods udj Gaarden og Arvetompten Steene 2 pd: 13 ½ mrk:r smør, ¼ huud, 1 f:skind med bøxel og Herlighed, Vurderet for 125 rd:r, som til Arvingerne saaledes er udlagt, Enken Guro Olsdatter er udlagt 1 pd: Smør, ¼ huud, 1 f:skind for 62 rd:r 3 mrk:, Søn/n/en Lars 18 ¾ mrk:r Smør for 31 rd:r 1 mrk: 8 s:, Datteren Sigri 9 3/8 mrk:r for 15 rd:r 3 mrk: 12 s:, og Datteren Ingebor 9 3/8 mrk:r smør for 15 rd:r 3 mrk: 12 s:

Enken Guro Ols Datter med fleeres skiøde af Gaar Dags dato til Lars Henrichsøn paa 2 pd: 13 ½ mrk:r Smør, ¼ huud, 1 f:skind med bøxel i Gaarden Steene, blev læst.

Brigt Olsøn Nedr: Wiigs skiøde af Dags dato til sin Søn Ole Brigtsøn paa 1 Løb smør, ¾ huud med bøxel og Herlighed i Gaarden Nedr: Wiig, blev læst.

De Laug Rettes Mænd som Retten tilstundende Aar skal betiene, bleve opnævnte og ere, Nye, Arne Rysseland, Jon Noreim, Svend Midhuus, Svend Knudsøn Scheie, Lars Larsøn Froestad, Peder Froestad, og Gamle, Lars Thole og Michel Flaatvedt.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten oplæse og Examinere, ligesaadan/n/e Registere, breve og Documenter, som ved Jondahls-Tinget, paa \dette/ fol: 59, findes antegnet og forklaret, for dette skibreede, tilligemed Tingsvidnet om skatternes godtgiørelse til Thole Gaards opsiddere formedelst den over dem gangne Jlds Vaade. og efter befindende Rigtighed, blev samme af Retten attesteret.

Efter 3de Ganges Udraabelse var ey Nogen som vilde gaae i Rette, derfor Tinget ophævet.

Dend 21de Octbr: blev paa **Eie grund ved søen med Grawens skibreede[s] Almue holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 42 findes opnævnt og Specificeret. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, med Lensmanden Niels Rønnestrand og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescribter og Ordres som paa folio 59, er nest forestaaende siide, findes ved Jondahls-Ting Extraharet.

Iwer Bræche gields brev af 18de Nowbr: 1773 til Hr: Capitain Dahl for 95 rd: laan, mod pant 2 pd: 6 mrk: smør, 1 ½ g:skind i gaarden Bræche, og 6 Melcke Kiør. blev læst.
Niels Jonsøn Haugen gields brev af dags dato til Jens Ellingsøn Nedr: Fylkedal for 80 rd: laan, mod pant 1 Løb smør i gaarden Haugen, blev læst.
Tobias Haldorsøn Helleland bøxel brev med Rewers, af 2de Junj 1774, til Swend Tormosøn paa ½ Løb smør, et g:skind i gaarden Haugen, blev læst.
Swend Lassesøn Røyse gields brev af dags dato til Hans Tweit for 48 rd: laan, mod pant 1 pd: 16 ½ mrk: smør, 1 ½ g:sk:, ¾ f:sk: i gaarden Røyse, blev læst.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Tormoe og Knud Bagne for 4re aar halv grunde leie, aarlig 24 skil:, af Bagne bordsav, samt at modtage Løsnings penge 11 rd: for deres andeel i Savens bygning, efter vurdering, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte Tormoe Bagne møtte paa egene og sin svoger Knud Bagne[s]

1774: 60

1774

Vegne, tilstod varselen, sagde det de samtlig har kiøbt gaarden Bagne af Kongen, med fællets Eiendom i al gaardens tilligende herlighed tillige med Tollef Bagne, der har kiøbt halve gaarden. og som de begge Eier halve gaarden, lige med Tollef, og er betalt i den Kongl: lige sam/m/e Sum penge, formeenede og at være i gaardens herlighed lige deelagtig med Tollef, derom fremlagde Kongl: allernaadigste skiøde af 19de Maj 1759, lydende paa Samson Næssem, at have kiøbt 2 pund 6 mrk: smør, ¾ huud, som er halve gaarden, for den Sum/m/a 237 rd: 36 s: sam/m/e Samson Næssem var begge Deres Værfader, saa de deels har arvet dette gods ved deres huustruer, og deels har de Kiøbt af deres Værmoder, Samson Næssems Encke. det fremlagde Kongl: skiøde er saa lydende.
Citanten begierede sag[en] til neste Ting udsadt, for at ligitimere sin fordring med adkomster.

Afskeediget,
den af Citanten forlangte udsettelse billiges.

Procurator Traa for Hans Utne, efter forige tiltale Contra Knud Store Grawen, begierede sag[en] til neste ting udsadt, og gienpart af alt hvis i sag[en] passeret er, for sam/m/e at oplyse og besvare. den/n/e paastand blev af Retten billiget.

Dend 22de Octbr: Er ved Grawens høsteting paseret som følger.

Niels Traa for Aslach Warberg, efter forige tiltale Contra Baar Sæbbøe, begierede sag[en] til neste ting forfløt. som blev billiget.

Wichlich Ødwen, for ham Niels Traa gav tilkiende, det hand som formynder for Jon Wichlichsøn Hylle efter skiftebrev af 9de Martj 1772, har ladet stevne Tron Hylde for arve Midlerne, der efter benævnte skiftebrev skal være 25 rd: 18 ½ s:, Dom at modtage sam/m/e at betale med Renter fra skiftebrevets dato og indtil betalningen skeer, samt at svare Processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte Tron Hylle blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Berge Traa og Isaak Wambem afhiemlede stevningen at være Tron Hylde udj eget paahør lovlig forkyndt.
Niels Traa erindrede om Lovdag.
Afskeediget,
Tron Hylde gives Lavdag til Neste Ting.

Peder Schaar for David Hotle viste fællen af en voxen Biørn, som hand i aar har skudt paa Gaarden Sygnestvet grund. Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel betalte til ham 2 rd:r.

Knud Nielsøn Sæbbøe gields brev af 12de Junj 1767, indført i pante bogen paa folio 96, blev efter paategnede qvittering af 1 Maij 1774 udslet.
dito Mands gields brev af 31 Maj 1774 til Maritta Tobiasdatter Buu for 140 rd: laan, mod pant 1 pd: 16 ½ mrk: smør, ½ g:sk:, ½ huud i gaarden Sæbbøe, blev læst.
Anders Jacobsøn Twet gields brev af 31 Maj 1774 til Ole Westrem for 30 rd: laan, mod pant 1 pund 6 mrk: smør i gaarden Tweidt, blev læst.
Halgrim og Poul Torbiørn-søn/n/er, deres Odels Transport af gaar dags dato til Elling Torfindsøn paa 1 ½ Spd: smør, 1 ½ g:skind i gaarden Lindebræche, blev læst.
Hans Wallerwiig og Helje ibdm:, deres gields brev af 25de Octbr: 1751, indført i Pante bogen paa fol: 337 og 338, blev efter paategnet qvittering af 24 Martj 1772 og 21de Junj 1774 i pantebogen udslet.
Helje Wallerwiig skiøde af dags dato til Anders Poulsøn paa Et Spand smør med bøxel i gaarden Wallerwiig, blev læst.
Anna Andwedatter og Tosten Torchielsøn oprettede forening af dags dato om gaarden Tweidt[s] indløsning, blev læst.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Daniel Wallem, efter forige tiltale Contra Aslach Ourdahl, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende med muntlig varsel til dette Ting, har ladet indkalde bem:te Aslach Ourdahl, Dom i sag[en] at modtage. vilde nu anhøre det beviis den indstevnte vil producere til gieldens afbetalning.
Niels Traa møtte og sagde, det Aslach Ourdahl er kom/m/en til bedere eftertancke, og tilstaar til Daniel Wallem at være skyldig 4 rd: 10 s:, dem hand nu strax vil betale. i det øvrige erbyder sig med sin Eed at bekræfte det hand det øvrige af fordringen har betalt med bord.

Citanten sagde, da den indstevnte først in totum har benegtet fordringen, og nu til deels tilstaar gielden, og til deels der paa at have betalt, paastaar Citanten det Aslach Ourdahl bør beviise den betalte Sum/m/a.
Traa begierede sag[en] udsat for at skaffe beviis, som og at erholde en Copie af Regningen for den at oplyse.
Citanten havde intet her imod.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse til neste ting billiges.

Thore Aasem for Lars Næssem, efter forige tiltale Contra Ole Westrem, æskede sag[en] i Rette. og vil fornem/m/e om Ole Westrem møder.
Ole Westrem sagde, at have med muntlig varsel til dette Ting ladet Contra stevne Lars Næssem

1774: 60b

1774.

til Leqvidation, der om at anhøre Contra Regning, og Dom at modtage til at betale det hand, Citanten, bliver skyldig, samt at svare Processens omkostning. og derom fremlagde sin Contra Regning af 20de Octbr: dette aar, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.
Thore Aasem for hoved Citanten tilstoed Contra stevningen at være ham lovlig forkyndt, men benægtede aldeeles det udj Contra Regningen af[f]ørte, undtagen den halve tønde salt, som hand forhen har tilstaaet og endnu tilstaar at have bekom/m/et.
Contra Citanten begierede sag[en] udsadt for at beviise sin Regning.

Afskeediget,

den af Contra Citanten forlangende udsettelse billiges ham indtil neste Ting.

Iwer Erdahl og Tom/m/es Halanger {op} med Aslach Wangen oprettede forening af 1 Junj 1774 om deres som/m/er be[i]ter og Nøste tompter. blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/e-Raad Juel gav tilkiende, at hand til dette Ting, tiid og stæd havde ladet indkalde Guri Conradtsdatter til at lide Dom til bøders udreedelse formeedelst begangne leiermaal forseelse. men da der hos, det er vorden angivet, at der ved hendes barns fødsel skal være foregaaet en formodentlig mislig omgang, ved ej at betiene sig i saa fald [af] fornødne Midler, saa er bemelte qvinde Men/n/eske tillige indvarslet, tillige med hendes Fader Conradt Undeland som hendes forsvar, til at anhøre de der om indstevnte vidner, og efter befindende omstændigheder Dom at modtage. vidnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Elj Hansdatter Spaanem, Eli Torbiørnsdatter Lindebræche og Maritta Olsdatter ibdm: vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.
Actor lagde i Rette Sogne Præstens Attest af 26 Septbr: h: a: om leiermaalet, samt at barnet er i live og har erholdet Daaben. sam/m/e er saa lydende.
dend indstevnte Guri Conradtsdatters Fader Conradt Undeland møtte paa egene og sin Datters vegne, vedtog lovlig varsel, og sagde det hands Datter er gandske svag, derfor selv ej kand møde.
de indkaldede vidner møtte alle, Edens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed. der efter hvert vidne særdeeles for sig blev forhørt.
1ste vidne, Elj Hansdatter, tienende hos Lars Olsøn Spaanem, sagde sig gam/m/el 3(2?) aar, aflagde Eden efter Loven. Actor havde for det første, ej at forelæge vidnet noget Speciel pørsmaal, men alleene af Retten var udbedende at vidnet maatte forklare hvad hende var bekiendt om den indstevntes barne fødsel, hvorleedes der med kand være tilgaaet, paa hvad stæd og til hvad tiid. vidnet, efter aflagde Eed, forklarede, at omtrendt for 5 ugger siden, om

Morgenen tiilig, var vidnet paa sin huusbondes støel, som er til fællets med gaarden Undeland, da var Guri Conradtsdatter der og tillige, men som Gurj fandt sig saa svag at hun ej kunde melcke Creaturene, bad vidnet det Guri vilde gaae ind i sæhlhuuset, hvor de var vandt at lægge dem, der at læge sig, da vidnet for hende vilde melcke. da vidnet kom ind med Melcken, fandt hun det Guri var gaaed ud, hvor for vidnet strax gick ud at see efter Guri, og fandt hende bagen høeløe[n] sidende, som en der sad paa Naturens vegne, og bad vidnet gaae fra sig. som de heele som/m/eren havde lagt sam/m/en, drog vidnet som en mistancke, derfor gick vidnet lengere Need til det andet sæhlhuus, og bad de Piger følge sig der op. da de kom der, vare Guri gaaet ind i Løen. som de da gick der ind, tilspurte de Guri hvorleedes det var fadt. hun svarede det var noged bedere, og meente at gaae hiem med dem, i det sam/m/e hørte de et et!! lidet Barn skrige, og saa da det Nye fødde Barn at ligge der indsvebt i en stack, som var et Pige Barn, der end nu lever, saa {tog de barnet, og Gurj fulde dem til} q >q fick de Konen paa> gaarden Lindebræche, {hvor Konen der} \til at/ vælle om barnet og linede det. der efter bragte Guri med barnet til hendes Forældere. Actor maatte tilspørge vidnet, om den indstevnte nogen tiid havde tilstaaed for vidnet hendes frugtsom/m/elig tilstand, eller om vidnet nogen sinde havde tilspurt hende der om. Resp: Guri havde ej sagt hende noget der om, ej heller havde vidnet tilspurt hende, men vidnet drog som en mistancke om hende. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

2det vidne, Elj Torbiørnsdatter, tienende hos

1774: 61

1774

svogeren Elling Lindebræche, sagde sig gam/m/el 36 aar, efter aflagde Eed vidnede, at da Elj kom Need til vidnes!! (vidnet) i det Neederste sæhlhuus, siger hun det Guri havde meget ont. der paa gick de op til Guri, som sad i løen, og sagde det hun i Nat havde haft meget ont, men Meente, at det var hendes egene tiider, og at hun vilde gaae Need med dem. da hørte de barnet græde, og saae det laae indsvebt i en stack. da de hentede Konen paa Lindebræche op til at væle om barnet. og saa førte de Guri med barnet Need til hendes Forældere. barnet er et Pige Barn, der end nu er i live. til Actors Qwæstion ved første vidne, som her blev igientaget, svarede vidnet som første vidne svaret har, dog at vidnet havde som en slags tvifl om Guri.

3de vidne, Maritta Olsdatter, tienende hos Torchiel Lindebræche, sagde sig gam/m/el 26 aar, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med andet vidne. med tillæg, at Guri bad det de ej skulde forføre hende for hendes Forældere.

Dend indstevnte Fader maatte med bedrøvelse fremføre sit uløckelige Barns ord, at da hun desvære befant sig i den/n/e hendes frugtsom/m/elige tilstand, saa var det af frygt og ømhed hun icke torde aabenbare hvorleedes det stod til med hende. da nu hendes fødsel tiid nærmede sig, viste hun icke af angst og smerte hvad hun foretog sig. hand maatte da tillæge hands Barns unge alder, som er 18 aar. der ved indstillede hendes liden skiønsomhed, helst i saadan tilfælde hvor ved hun veste at Forældere meget maatte bedrøves, dets aarsage maatte indstille den/n/e hendes tilstand og omgang til rettens milde Kiendelse.

Actor, i henseende til de førte vidner, kunde ej andet end saasom der ved den indstevntes barne fødsel ej saa lige vil være brugt de i saa fald fornødne Midler, men siden her er et Barn som baade er døbt og end nu levende, da at indstille til Rettens behagelig Kiendelse, hvorleedes den indstevnte i \saa/ fald kunde ansees, formeedelst det følge som der af ellers kunde have endtstaaet. og derforuden til Bøders udreedelse, indlod sag[en] under Dom.

Afskeediget,

sag[en] optages under Dom til overmorgen, som er den 24de Octbr:, siden det nu er hellig aften, da dom vorder afsagt.

Lensmanden Niels Rønnestrand som Laugværge for Encken Abelone Poulsdatter, efter forige tiltale Contra Siur Poulsøn Spaanem, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad den indstevnte havde at forestille.
Parterne declarerede forlig saaleedes: at Siur Poulsøn Spaanem inden Martj Maanets udgang tilkom/m/ende aar betaler til Citanten 12 rd:, og saaleedes den/n/e sag afgiort.

Dend 24de Octbr: er ved Grawens høsteting saaleedes passeret.

Udj sag[en] indstevnt af Niels Stephensen Traa Contra Ebbe Hansen Eide, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det er ej, af vidnernes udsigende og forklaring, at udfinde, det indstevnte Ebbe Eie paa nogen voldsom maade med hug og slag skal have, efter sigtelsen, overfaldet Citanten Traa her paa Tingstædet Høstetinget 1770. der imod er det med vidner til fulde beviist, at da Traa oppe paa loftet Raabte og skreg om hielp, har Ebbe Eie i lofts døren /: hvor Traa var inde paa loftet :/ hinderet det Tingfolcket ei skulde kom/m/e Traa til hielp eller kom/m/e ind paa loftet, for ei at see hvem det var der overfaldt Traa, paa det Forbryderen kunde Retirere sig, siden der er tvende udgange fra loftet, saa at Traa ei skulde faae vidner over Forbryderen. ligesaa er det med vidner beviist, det Ebbe Eie sam/m/e tiid med haarde udtrøck af Skields ord har overfaldet Traa. Efter saadan sag[en]s beskaffenhed Kiendes for Rett, det Ebbe Eie, der hindrede Tingfolcket i at kom/m/e Traa til hielp da hand blev overfaldet, bør for den/n/e af ham øvede gierning at betale i Mulct til Bergens Manufactuur huuss 4 rd:, og lige saa meget til Justitce-Cassen. Fremdeeles bør Ebbe Eie for de haarde udtrøck med Skields ord /: hvilcke ord in totum Mortificeres :/ at betale i Mulct til bem:te Manufactuur huuss 4 rd:, og atter ligesaa meget til Justitce-Cassen, samt inden Retten ydermeere at forsone Traa med Afbigt. og endelig, bør Ebbe Eie i Processens omkostning at betale til Citanten Traa 10 rd: saaleedes som Dømt er, bør Ebbe Eie lide og undgielde, betale og udreede inden 15ten dage efter Dom/m/ens lovlige forkyndelse, under Nam og Execution samt videre lovlig adfær.

1774: 61b

1774.

Udj sag[en] indstevnt paa Justitiens vegne Contra Guri Conradsdatter Undeland, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Med de afhørte vidner er det ei at udfinde, det instevnte Guri Conraddatter har vildet føde /: sit udj løsagtighed ved en Soldat, sc: Wichlef Davidsen Hylde avlede Pige Barn, der er Døbt dend 18de Septbr: sidst afvigte og end nu i live :/ i dølsmaal, eller Fosteret noget utilbørligt og lovstridig tilføre. Thj den indstevnte som Bodeie havde sin senge Kam/m/erat, det første vidne Elj Hansdatter, hos sig. Havde den indstevnte haft noget ont forsæt med sit Foster, havde det været en læt sag for hende, strax da hun begyndte at faae ont, at Retirere sig hen i Skoven for at føde i dølsmaal, men hun forblev ved sit sædvanlig Herberg og Natte leie hos hendes sovekam/m/erat Eli Hansdatter. lige saa, da Elj Hansdatter fra nermeste Sæhlhuus paa sam/m/e Som/m/erstøl hentede tvende andere Bodeier, der i sag[en] har aflagt deres vidnesbyrd, imidlertiid Guri Conraddatter i Løen paa stølen har Født hendes Foster, havde det været en læt sag for Guri Conraddatter, om hun havde haft noget ont forsæt, da mens hun var alleene og føde, at begravet Fosteret saaleedes i høet udj Løen, at de Trende Piger der kom til hende, ei skulde seet minste Tegn. men tvert imod, alt efter vidnernes forklaring, har Guri Conraddatter til hendes Fosters Conservation, indsvøbt Fosteret udj en Stack /: er et skiørt med eller uden overliv :/ og lagt det hos sig, saa de trende vidner, da de kom til hende, strax

hørte Fosteret græde, og saae det. at Guri Conraddatter ei har sagt til Elj Hansdatter, det hun var Frugtsom/m/elig, og at der ved hendes Barne fødsel ei er bleven brugt de i saa fald fornødne Midler, hvilcket har bragt hende i Mistancke. da bliver det fornøden sam/m/e at tage under nøye overveiende. hvad det første angaar, at Guri Conraddatter ei har sagt til Eli Hansdatter det hun var med Barn eller Frugtsom/m/elig: maae Considereres, det Guri Conraddatter selv er Et Barn eller ungt Men/n/eske ickun 18 aar gam/m/el, saa det kand være mueligt, det hun {selv} i ungdoms uforstandighed ei selv har vist hvad hendes svaghed var. hvor til kom/m/er den frygt hun har haft for hendes Forælderes fortørnelse. over alt vil en hver fordølge sin egen skam, det længste den kand. hvad det er angaaende, at der ved Guri Conraddatter[s] barnefødsel ei er brugt de i saa fald fornødene Midler; da maae Considereres, at hun føde paa Sætterstøllen, hvor de fornødene Midler ei var at erholde. det er ei heller Rart, at En ærlig ægte Bonde-Kone føder sit Foster paa stølen, hvor hun undertiiden er alleene og haver ingen hielp. saadant skeer aarlig paa Woss, som er det nermeste grænse stæd her ved, hvor Bønder-Konerne om Som/m/eren paa stølen selv er Bodeier, og der føder deres Foster, da de ofte er gandske alleene. Nock er det, at Guri Conraddatter ei har søgt at Føde sit Foster i dølsmaal, men holdt sig ved sit sædvanlig Natte leie paa stølen, hvor Elj Hansdatter var hos hende. og da hun havde født hendes Foster, har hun, efter stædets leilighed, Conserveret Fosteret det beste skee kunde, saa Fosteret er bleven deelagtig i Daaben og endnu er i live. Efter saadan sagens Beskaffenhed Kiendes for Ret, det Guri Conraddatter efter Lovens 6de B: 13de C: 1ste art: bør bøde 12 lod sølv, er 6 rd:, og i stæden for aabenbare skrifte, indsettes hos Bøygde Lensmanden paa Vand og Brød i 8te dage, samt betale til Actor i Processens omkostning 3 rd: J det øvrige bør Gurj Conraddatter for al videre tiltale fri at være. og den til hende fattede Mistancke aldeeles være Mortificeret og ei kom/m/e hende il minste præjudice. Saaleedes som Dømt er, bør Guri Conraddatter lide og undgielde, samt bøde og betale inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Jon Johan/n/essøn Seim og Simon Tronsøn Eie udgivene vilkaar brev af dags dato til deres Fader og Værfader Johan/n/es Seim, blev læst.

De Laugrettes Mænd som Retten tilstundende aar 1775 skal betiene, blev opnævnt og er følgende, Nye, David Størkorsøn Næssem, Haaver Endresøn Næssem, Siur Siurs: ibdm:, Siur Jonsen Westreim, Iwer Olsen Syse, Torchel Anves: øvre Leqwe, Halsten Endres: Garretuun, og Niels And: Hærei.

Hr: Fogden Kam/m/er-Raad Juel lod oplæse og Examinere til sine Regnskabers bilæg lige saadan/n/e breve og Registere, som ved Jondahls-Tinget findes Specificeret, og efter befunden Rigtighed, blev

1774: 62

1774.

sam/m/e af Retten attesteret.

Efter 3de ganges udraabelse var ey Nogen som vilde gaae i Rette, derfor Tinget blev ophævet.

Dend 25de Octbr: blev paa **Gaarden Utne med Kingtserviig og Røldahls skibreeders Almuer holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 44 findes opnævnt, undtagen for Tobias Jsberg sad Jørgen Jaastad, for

Helje Aase sad Jacob Aase, for Salamon Mokestad sad Asbiørn Mouge, for Lars Reisetter sad Faderen Ole Reisetter, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Lensmanden i Kingtserviig skibreede, Jon Hougse, og Lensmanden i Røldahl, Niels Hamre, med den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret de Forordninger, Rescribter og Ordres som paa folio 59 ved Jondahls Ting findes Extraherede.

Ole Haldorsen Espe dispensation af dags dato, betræffende hands Odelsjord Espe, som deeles imellem hands tvende søn/n/er Haldor og Tobias [Ols]-søn/n/er, læst.

Ole Aamuns[øn] Grytte gav tilkiende, det hand til følge den her inden Retten dend 3de Junj indeværende \aar/ afsagde \Dom/ mellem ham og sin ved døden afgangne søn Ole Olsøns eftermand i ægteskabet, Orm Ned: Berge, som paalæger ham at aflæge sin Eed, det af Comparenten for sin sal: søn Ole Ols: for Odels Retten til gaarden Grytting udlagde 74 rd:, er ej af hands salig søn, eller nogen deel der af, enten med penge, vahre eller i andere maader bleven ham betalt eller gott giort. der om med Muntlig varsel til dette Ting indkaldet benævnte Orm Nedr: Berge, hands Eed at anhøre, den hand efter Dom/m/ens indhold tilbyder sig at aflæge.
Orm Nedr: Berge møtte og vilde anhøre Eeden, hvor med hand vilde være fornøyet.
Ole Aamuns[øn] Grytting fremstod for Retten og med opragte fingre efter Loven aflagde [Eeden] lige efter Dom/m/en og hands her incaminerede stevning. der med Orm Berge var fornøyet.

Jørgen Pedersøn Jaastad gields brev af 30de Octbr: 1755, indført i Pante bogen paa folio 434 og 435, blev efter paategned qvittering af 1ste Octbr: 1774 udslet.
Ole Knudsøn Jøssendalen udgivene gields brev af dags dato til Asbiørn Johan/n/essøn Mouge for 50 rd: laan, mod pant ½ Løb 14 ½ mrk: smør i gaarden Jøssendalen, læst.
Erich Knudsøn Mouge gields brev af dags dato til Asbiørn Johan/n/essøn Mouge for 70 rd: laan, mod pant 1 pd: 18 mrk: smør, 21/65 hd:, 21/23 Løb salt i Mouge, blev læst.

Dend 26de Octbr: er ved Kingtserwiig og Røldahls høsteting saaleedes passeret.

Erich Langsetter gields brev af 2 Junj 1766, indført i Pante bogen paa fol: 69, blev efter paategnet qvittering af 2 Junj 1774 udslet.

Niels Traa for Knud Diønne, som selv her for Retten er nærværende, gav tilkiende, det hand med skriftlig stevning af 20de Septbr: h: a: til dette Ting lovl: har ladet indkalde Jon Ørjansøn Diønne, vidner at anhøre betræffende hands forhold inden Aastæds Retten paa Gaarden Diønne dend 11de Octbr: 1773, alt til Et lovskicket Tingsvidne[s] erholdelse. dend skriftlige stevning, som var bilagt med lovl: stemplet papiir, hand fremlagde, er saa lydende. efter at stevningen var oplæst, blev Jon Diønne med vidnerne paaRaabt.
den indstevnte Jon Diønne med samtlig vidnerne møtte alle, undtagen Peder Hougse, ham Citanten frafald, og paastoed de mødende vidner forhørt. samtlig vidnerne sagde, det de som gamle Laugrettesmænd ofte havde hørt Edens forklaring læse, saa de ved hvad Eden betyder, altsaa ickun til Rettens sinckelse dend at oplæsse.
Citanten fremlagde skriftlig qwæstion[er] af 25de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, begierede det Retten der om vilde modtage vidnernes svar. sam/m/e er saa lydende.
1ste vidne, Christopher Rasmussøn Langesetter, gaml: 86 aar, efter aflagde [Eed], til første qwæstion svarede Jo, det er saa. til 2det: svar, kand ei mindes det for alderdom. 3de qw:

svar, Jo, det omspurte er saa. til 4de qw: svar, hand var ej paa land da Marckeskieldet [blev] sadt, føren om aftenen. Jon Diønne havde ej noget at tilspørge vidnet.
2det vidne, Jon Torchielsøn Hougse, Lensmand, efter aflagde Eed, til 1ste qw: svarede Jo, det er saa. til 2den qw: svar, hand talte ej til Sorenskriveren om nogen Stevning, men til Laug Retten, som svarede ham, det var ufornøden siden Thore selv tilstod. til 3de qw: svar, Jo, det omspurte er saa. til 4de qw: svar, der blev ej noget Marckeskield Needsadt, udj hvor begge Parter giorde anvisning.
3de vidne, Haldor Tobiasøn Helleland, efter aflagde Eed svarede til 1ste qw: Ja. til anden qw: svar, kand ej sige, det hand talte til Sorenskriveren, men til Laugretten, som svarede ham, det var ufornøden at føre den stevning, siden

1774: 62b

1774

Thore Diønne tilstod det paastevnte. til 3de qw: svar, da Dom var afsagt, tilspurte Laugret ham, om de skulde giøre Marckeskield: der til Jon svarede, ieg vil betæncke mig noget. gick saa nogle gange over gulvet frem og tilbage, kom saa for Retten og sagde, det ham vilde at Marckeskieldet skulde Needsættes. til 4de qw: svar, begge Parter Reiste den første dag hen i Marcken og giorde bytte. dagen der efter Needsatte Laugretten Marckeskieldet efter begge Parters anvisning.
3de!! (4de) vidne, Thomas Swendsøn Hougstwedt, efter aflagde Eed, til første Qw: svarede Jo, det er saa. til 2den qw: svarede som 3de vidne, kand ej erindere, det hand om sin stevning talte til Dom/m/eren. til 3de qw: svarede som tre[n]de vidne. til 4de qw: svar, som tre[n]de vidne.
Citanten frafaldt de øvrige vidner med forbeholdenhed om de skulde fornødiges. og var Tingsvidne begierende om hvis passeret er,
dend indstevnte Jon Diønne lagde i Rette sit skriftlige forsæt, til actens følge, af gaar dags dato, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende.
Traa holdt ufornøden noget at svare paa Jon Diønne[s] indlæg, der er den/n/e Tingsvidne sag uvedkom/m/ende. og endnu som før var Tingsvidne begierende, som blev billiget.

\Niels/ Traa for Knud Diønne, som selv ved Retten er nærværende, sagde det hand har været nødsaget dend 1ste Julj sidst afvigte lovl: at lade giøre Et for!! forbud hos Jon Ørjansøn Diønne paa endeel skov og løv som Jon har hugget fra ham, og der om med muntlig varsel til dette Ting indkaldet Jon Diønne, Dom at modtage til Forbudets bekræftelse, samt at betale Forbudets med Processens omkostning. det Effectuuerede Forbud hand under Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juels Verification fremlæger, og vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder. det fremlagde er saa lydende.
dend indstevnte Jon Diønne møtte og indleverede sin skriftlige protest mod den/n/e sag, af dato 25de Octbr: 1774: bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.
Niels Traa paastod Dom til Arrestens eller Forbudets Confirmation.

Eragtning,

da indstevnte Jon Diønne ved sin skriftlige Protest af gaar dags dato har declareret, det hoved sag[en] om Eiendom/m/en vorder Ventileret ved Laugtinget, saa Kiendes for Ret, det den/n/e Forbud sag bør hviile til Endelig Dom i hoved sag[en] er falden. da Citanten lovlig her til Tinget indkalder den/n/e Forbud sag til endelig paaDøm/m/ende.

Michel Baardsøn Schiækedalen viste fællen af en voxen Biørn, som hand i aar har skudt i Schiekedalens Marck. Hr: Fogden betalte ham 2 rd:

Michel Michelsøn Lotte viste fællen af en voxen Biørn som hand i aar har skut i Alsager Marcken. Hr: Fogden betalte ham 2 rd:

Haldor Espeland og Medjnteressendere skiøde af dags dato til Haldor Haldorsøn paa 2 pd: smør, ½ g:skind i gaarden Espeland, blev læst.
Britte Asbiørnsdatter skiøde af 23 Maij 1774 til Thore Olsøn Kambestad paa 10 ½ mrk: smør, 2 ¼ Løb salt i gaarden Hougstvet, blev læst.
Christen Eitrem gave brev af gaar dags dato til Michel Jacobsøn paa 1 pund smør i Pladset Næsset kaldet, blev læst.

Torgier {Diøn} Alsager, efter forige tiltale Contra Knud Diønne, æskede sag[en] i Rette.
Knud Diønne møtte og begierede sag[en] til neste ting udsat, for at beviise, det arven har været under forsigling, da den for Renter ej kunde blive udsat.

Afskeediget,

den forlangte udsettelse billiges.

Knud Schielwiig og medJnteresserede skiøde af dags dato til Samson Larsøn paa 1 pund 12 mrk: smør i gaarden Frøswiig, blev læst.
Aasmun Horre og medJnteressendere skiøde af dags dato til Peder Knudsøn paa 16 ½ mrk: smør i gaarden Horre med bøxel, blev læst.

Knud Buustethuun, efter forige tiltale Contra Haldor Espe, æskede sag[en] i Rette om de paastevnte skields ord. og vilde afvarte hvad Haldor Espe havde at forestille.
Haldor Espe møtte og sagde, det hand aldeeles benægter hvad Citanten har forestillet, lige saa hvad vidnerne har udsagt. gav i det øvrige tilkiende med muntlig varsel til dette Ting at have indkaldet Contra, hoved Citanten, vidner at anhøre om Tiiden naar de paastevnte ord skal være udtalt, samt at erholde frikiendelse Dom for Citantens tiltale, og hand at svare processens omkostning: vidnercke!! (vidnerne), som under Lovens faldsmaal er indkaldet, er de forhen forhørte vidner Wiching Thoresøn Wastuun og Knud Henrichsøn Eie, at svare til de qwæstioner

1774: 63

1774.

hand agter at fremsætte. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
Hoved Citanten sagde, det hand ej ved at den/n/e Contra stevning er ham forkyndt.
efter paaRaabelse møtte vidnet Wiching Wasthuun, men ej Knud Eie.
Contra Citanten forestillede, at som Jørgen Freim og Ole Aamunsøn Freim ere stevnevidner, som stevningen haver forkyndt, og nu ingen af dem møder, er hand nødsaget at begiere sag[en] udsat til neste Ting, for at faae stevningen ej alleene forkyndt, men end og afhiemlet.
hoved Citanten paastod Dom.
Contra Citanten protesterede mod overilelse.

Afskeedighed!!,

Retten understaar sig ei at betage Contra Citanten tiid til Contra stevnings lovlig fuldførelse. dets aarsag sag[en] til neste ting udsettes.

Holtsfyrste Schrøder gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Haldor Helleland som Eier til Tiøndahls saven, for skyldig værende Mercke penge for 3de aar, 3 rd:, der om Dom at modtage til betalning og Processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Haldor Helleland møtte, tilstod varselen, og sagde det Citanten aldrig kand gott giøre at have Mercket en stock for Comparenten, altsaa ej heller see at være ham noget skyldig.
Holtfyrsten paastod at føre vidner.
dend indstevnte [Haldor] Helleland protesterede mod vidner, da hand ej er kaldet vidner at anhøre.
Citanten begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at indkalde [Haldor] Helleland, vidner at høre.

Afskeediget,

sag[en] efter Citantens paastand udsættes til neste ting, at hand, Haldor Helleland, kand indkalde vidner at anhøre.

Haldor Espeland skiøde af dags dato til Ole Heljesøn paa 2 pund 8 mrk: smør med bøxel i gaarden Jordahl, blev læst.
Eling Kiepse bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Lars Larsøn paa 10 aar at bruge 7 ½ mrk: smør, 1 ½ g:sk: i gaarden Utne, blev læst.

Dend 27de Octbr: Er ved Kingtserviig høsteting saaleedes passeret.

Haldor Espeland og [Ole?] Jordahl, deres vilkaar brev af gaar dags dato til deres Forældere Haldor Haldorsøn og Torbiør Tostensdatter, blev læst.
Lars Siursøn Utne gields brev af 9de Apriil 1774 til Hans Utne for laan 30 rd:, mod pant hans tilhørende huusmands huuser, blev læst.
Mathias Frønes skiøde af gaar dags dato til Peder Mathiasøn paa ¼ part, Er 5 Mrk: smør, i den Teig Tøssedahlsteigen, blev læst.
dito Mands skiøde af gaar dags dato til Samson Mathiasøn paa 18 Mrk: smør med Bøxel og herlighed i gaarden Staen, blev læst.
Ole Knudsøn Raaen skiøde af dags dato til Ole Larsøn Aga paa 4 Mrk: smør med bøxel i gaarden Raaen, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel i Rette æskede den ved seeneste Ret udsatte sag mod indstevnte Jon Larsøn øvre Qwale, og havde hand nu, efter det sidst passerede i sagen, indstevnt den af bem:te Jon Larsøn Qwale anmelde Jon Ørjansøn Diønne, og begierede det bem:te Jon Ørjansøn af Retten maatte blive paakaldet.
Jon Ørjansøn Diønne samt forbryderen med hands Defensor møtte.
Actor maatte saa forlange, at det anførte, betræffende den nu indstevnte Jon Ørjansøn Diønne, maatte han/n/em blive forelæst, og dernæst indhænte hands svar, paa det ham af Retten foreviste skiftebrev efter hands Farfader, hvor vit kand forklare om {det} den ved sam/m/e skeede Radering, eller udj hvad tilstand det var, da det af han/n/em til Jon øvre Qwale blev overleveret.
Jon Ørjansøn Diønne, efter at hand havde besigtiget skiftebrevet, sagde det hand vil aflæge Eeden, det skiftebrevet ej var saaleedes som det nu er, da Jon øvre Qwale fick det af ham. forklarede videre, det skiftebrevet har lagt hos Jon øvre Qwale[s] Fader og hos Comparentens Fader, de som brødere har haft det imellem dem til efterretning om Jordegodset. og Comparenten fick det efter sin Fader Ørjans Diønne.
Forbryderen Jon Qwale sagde hand havde ej videre her til at svare, end da Jon Diønne beraaber sig paa Eeden, faar hand og giøre den.
Actor havde intet her imod at erindre, da hand ej seer det imel: de tvende anderleedes kand afgiøres end ved Eed.

Jon Ørjansøn Diønne, som Soldat, der forhen har hørt og aflagt Eeden, fremstod for Retten og med opragte fingere aflagde sin Eed, det skiftebrevet efter hands Farfader ej var Raderet da Jon øvre Qwale fick det af ham.

Actor udj sin paastand, i den/n/e sag kunde være gandske kort. Actor beviiser nocksom, ej alleene at de i Rettelagde documenter ere Raderede, og følgelig maae ansees forfalskede, men end og at den indstevnte Jon Larsøn øvre Qwale, baade haver vildet benøtte sig af sam/m/e saaleedes, som og til den ende fremlagt

1774: 63b

1774

sam/m/e udj Retten i den omtvistede sag om Wichene. hand maatte altsaa med at Referere sig til Lovens 6 B: 18 C: 6de og 7de art: indlade sagen under Rettens lovlige Dom.

Deffensor forestillede Jon Qwales ungdom, taabelighed og uforstandighed, sluttede sag[en] under Dom og den Allernaadigst belovede høy Kongl: Naade.

Retten tilspurte begge Parter, om de vilde bekoste ham her til Ting[et] om 4re ugger, {eller} for at høre Dom, eller om sag[en] til Doms kand optages til nest anstundende Ting. Actor svarede, omkostning at spare, var hand fornøyet med at høre Dom paa nest anstundende som/m/er ting. Dend indstevnte med sin Deffensor var og der med fornøyet.

Afskeediget,

sag[en], med begge Parters tilstaaelse, optages til Dom indtil anstundende Som/m/erting, da Dom vorder afsagt.

Det Laugret som Retten tilstundende aar 1775 skal betiene blev opnævnt, og er, Christopher \Qvalnes/, Lars Larsøn Utne, Torgilds Aga, Hans Wastuun, Lars Tweit, Aasmun Waswiigen, Salm!! (Salamon?) Schare og Swen Luttro.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæse og examinere, lige saadan/n/e Registere, breve og Documenter for disse 2de skibreeder, som ved de andre Tingstæder examineret er, og efter befundene Rigtighed bleve de af Retten attesteret.

Efter 3de ganges Udraabelse var ey Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa dette Ting sluttet og ophævet.

1774

.....

1775

(1775: 63b)

1775

Den 18de Maij blev paa **Tingstædet Hærandsholmen holden Et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting for Jondahls Almue**, da Retten blev betient af adjungeret skriver Michael Fleischer, tillige med det paa fol: 59 specificerede Laug Rett, undtagen for Ole Berge sad Johan/n/es Wiig. nærv: inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel og den tingsøgende Almue, med Lensmanden Johan/n/es Wiig,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord: og Ordres som her til Publication ere ankomne, sc:

1°: Placat anlangende: at vedkom/m/ende skifte Forvaltere aarlig skal aflegge Rigtighed for Justitz Cassens Jndtægter, dateret 2 Febr: 1775.
2°: Patent af 10 No: 1774, om høyeste Rett i Danmark for 1775, og siden fremdeeles for de efterfølgende Aaringer indtil videre.
3°: Placat af 5 Octbr: 1774, hvorved det saa kaldede Vedde Spill paa Tall Lotteries Trækninger med videre, aldeles forbydes.
4°: Forord: af 3 April 1775, angaaende Sæbe syderierne i Danmark og Norge.
5°: Placat af 6 Febr: 1775, angaaende de belønninger Hans Kongl: Høyhed Arve Prindsen Friderich for Bonde standen i Norge i indeværende Aar har udsadt, som bestaaer i 7 Poster.
6°: Kongl: Rescript af 17 Novbr: 1774, angaaende den ved de Nationale Jnfanterie Regimenter hidtil brugeligt Søndags Exercicies afskaffes.

Arveskiftebrevet holden paa Gaarden Tveten efter Iver Omundsøn, blev læst, og er stærbboen ejende 5 Løber Salt, vurdr: 97 rd:r 3 mrk:, som saaledes er udlagt: Enken Anna Jacobs dr: udlagt 2 ½ Løb Salt for 48 rd:r 4 mrk: 8 s:, Søn/n/eSøn/n/erne Iver og Knud, hver 5/16 Mrk: for 6 rd:r 9 s:, Søn/n/erne Lars og Ole, hver 5/8 mrk: for 12 rd:r 1 mrk: 2 s:, døttrene Anna og Sigri, hver 5/16 Mrk: for 6 rd:r 9 s:
Iver Bache med sin Curators Niels Fylkedahlens Samtykke gields brev af 17 Octrbr: 1774 til Arne Pedersøn Svaasand paa 71 rd:r 4 mrk: 14 s: laan, mod underpandt 1 pd: 16 Mrk: smør, 3/8 Løb Salt, ¼ g:skd: og ¼ f:skind j gaard: Bache, blevlæst.
Johan Witte, Capellan til Kors Kirken i Bergen, udstædde bygsel brev med Revers, af 31 Martj 1775, til Lars Samsonsøn paa 3 Spand smørs leje udj grd: Ougestad.

Mr: Knud Geelmuyden fremstillede sig for Retten, tilkiendegivende at Capellanen til Qvindherret, Velærværdige Hr: Joachim Krøger, til dette \Ting/ med mundtlig Stevning lovligen har ladet Jndstevne bonde Karlen Haaver Iversøn Samland at liide dom til betaling af de 50 rd:r han af bemelte Hr: Krøger haver laant, og derfor udstædet sin skriftl: Revers, samt at {erstatte} \anhøre/ den under 25 Januarj sidstleeden udj hans ejende Efecter paa gaarden Sætvedt giorde Arrest Forretning Confirmeret, og endelig, at blive tilfunden at erstatte Arrestens og den/n/e Jndstevnings bekostning skadesløs, alt efter nærmere forbeholdende Paastand og beregning; thi var det at bemelte Geelmuyden efter Amodning og som Een Forvandt af Citanten Hr: Krøger, nu mødte, og for det første begiærede Stevnemaalet af Stevne Vidnerne afhiemlet.
Kaldsmændene Johan/n/es Pedersøn Wiig og Baaer Jacobsen Havnen fremstoede for Retten, og efter at Haaver Iversøn Samland, som efter 3de gange at være paaraabt, ej mødte, med Eed og opragte Fingre afhiemlede Stevningen at være forkyndt for {mere end} \omtrendt/ 3 uger siden paa gaarden Sætvedt udj Johannes Berjesøn Sætvedt[s] Paahør, da Jndstevnte Haaver Iversøn ej var hiem/m/e, men havde der paa gaarden sidst sit Ophold, vides nu ej hvor han er, men Johan/n/es Sætvedt lovede at sige ham det naar han kom hiem.
dernest producerede Comparenten den Jndstevntes Egenhændige underskrevne Revers, med sit behørige stemplet Papiir belagd, af dato 23 Julj a: p:, og er saa lydende. ligesaa fremlagde han den passerede og i stevnemaalet

paaberaabte Arrest Forretning, der lyder saaledes. og som den Jndstevnte ej møder eller møde lader, forlangede han det han maatte vorde Laugdaget. Reserverende i Øvrigt Hr: Krøgers Rett i alle Tilfælde.
Guttorm Haaversøn Svartvedt fremstod og sagde det Jndstevnte \Haaver/ Samland, eller nu Sætvedt, er ham skyldig 41 rd:r 2 mrk: i følge hans Revers af 4de Octbr: 1774, den han nu

fremlegger, bielagt med lovlig stemplet Papiir. og da Hr: Krøger har giort Arrest i de Efecter Comparenten i skikkelse af haand faaet Pant, men i Debitors Eget Værge, ere sadte til Sikkerhed, formoder han, Comparenten, det saadan Arrest bliver ham upræjudicerlig, i alle Maader. \det i rettelagde lyder saaledes/

Afskeediget:

Jndstevnte men udeblivende Haaver Iversøn Samland, eller nu Sætvedt, gives Laugdag til næste Ting.

Lars Drage udstæde skiøde af dags dato til Jacob Larssøn paa ½ Løb Smør, ½ huud udj grd: Drage, læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod Jnden Retten oplæse og Examinere følgende Tingsvidner og bielager, sc: 1°: Tingsvidne over den frievillige Gave, hvis beløb er 3 rd:r 5 mrk: 8 s: 2°: Et dito over de udj skibreedet værende Qværne med h(os?)sadt Taxation af Lensmand og Laugret, beløbende til 1 rd:r 34 s: 3°: Specification over de i skibreedet værende Kræm/m/ere og Giæstgivere, paa hvilke Hr: Fogden var Rettens attestation begiærende, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som ville gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophævet.

Den 19de Maij blev paa **Tingstædet Hærrandsholmen holden Som/m/er Ting for Østensøe Ting Laug**, da Retten blev beklæd af det Laugrett som paa folio 59 findes opnævnt, undtagen for Svend Midhuus sad Torchel Thole. nærv: Jnden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel med Lensmd: Johan/n/es Wiig og den tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord: og Ordres som her næst foran ved Jondahls Ting findes specificered.

Svend Olssøn Schie!! (Scheie) Gields brev af 18 Maij 1773 til Hr: Heiberg paa 400 rd:rs laan, indført i Pandtebogen paa fol: 207 og 208, blev efter paategned qvittering af 13 Maij h: a: udslet.

dito Mands gields brev af dags dato paa 300 rd:r laan til Torbiørn Tiosaas og Ole Moe, mod underpandt 1 Løb 3 Mrk:r smør udj gaarden Scheje. blev læst.

Hr: Severin Heiberg indgangne Contract af 14 Octbr: 1774 med sine lejlendinger, Elling Brigtsøns Enke paa Moe, Niels Moe, Michel Olssøns Enke paa Moe, Ole, Anders, Lars og Holjer Moe, indeholdende i alt 8 Puncter. læst.

Lars Nesthuus skiøde af dags dato til Michel Larsøn paa 1 pd: 7 ½ Mrk:r smør uden bygsel i gaarden Nesthuus, blev læst.

Sogne Præsten Hr: Blytt bygsel brev med Revers, af 16 Febr: h: a:, til Michel Larssøn paa 3 Spand smør udj gaarden Nesthuus.

Lars Brigtsøn Hellestvedts Dispensation af 27 October 1774 til sin datter Elsebet Larsdatter, at skal have 1 pd: 12 Mrk:r, ½ g:skd udj gaarden Hellestvedt for 243 rd:r. læst.

Lars Nedre Wiig med Jnteresserede udstæde skiøde af dags dato til Mons Tollaksøn paa 1 pund 3 Mrk:r smør, ¼ Huud udj gaarden Netteland. læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel tilkiendegav: at som lejlendingene paa gaarden Thole, saasom: Arne Olssøn, Torchel Michelsøn og Lars {Michelsøn} \Erichsøn/, vel her inden

Retten d: 19 Octbr: 1773 havde forklaret den skade og ulykke som dennem ved den gaarden hastig og om Natte Tiider overgaaede Vaade Jld var vederfaret, efter det Originale Tingsvidne, som han herved i Rette anviiste. men saasom de, som Eenfoldige bønder, og hvilke der udj branden havde mistet de den/n/em seenest meddeelte Skatte bøger, ikke har vidst rettelig at forklare den skyld som de udj gaarden hver for sig brugte, men derudj allene rettede sig efter en ældre skatte bog som de havde fundet: desforuden og, at de ikke har havt betænksomhed til at angive, at der var nok Een lejlening paa gaarden, fra hvilken Jlden kom, nemlig Siur Hagtorsøn, der havde sam/m/e Skiæbne som de, at de hans Jordepart tilhørende Huuse endog ved Jlden bleve fortærede, men Ejersken Provstinde Geelmuyden, siden haver taget hans brug til sig selv, og derfore maatte opsadt de fornødne Huuse, saa paa det at det brug, som Eenhver af de skade lidende have havt, rettelig kan blive oplyst, tilspurte Fogden først de tilstæde værende lejleninger, om ikke Een hvers brug, efter den af ham i Retten andviiste Kasse bog og deres bygsel sedler er saaledes som følger:

	Skatteskyld	Landskyld
Siur Hagtorsøns brug, der nu bruges af Ejersken Provstinden	1 pd: 20 Mrk: Smør	1 pd: 7 ½ Mrk: smør, ¼ td: Salt
Lars Erichsøns brug	1 Løb 16	2 15 ½
Torchel Michelsøns brug	1 16	2 15 ½
Arne Olssøn	1 16	2 15 ½
Tilsam/m/en	4 Løber 20 Mrk:	3 Løber 4 ½ Mrk: 1 ¾ td: Salt

og dernest den tilstæde værende Lensmand med Almue, om saadant sig ej rettelig forholder, og at Provstinden selv haver taget til brug den afbrendte og ligesaa skadelidende Siur Hagtorsøns brug, og besørget for Jordeparten de fornødne Huuse? hvor til de Eenstem/m/ig svarede; at efter dend Forklaring som den/n/em nu giøres, forholder alt sig saaledes som omspurgt er.

Hr: Fogden var herom Tingsvidne begiærende, som blev bevilget.

d: 20de Maij Continuerede Tinget for Østensøe Tinglaug, da følgende er passeret:

Ole Melstvedt skiøde af gaars dato til Aamund Olssøn paa 2 pd: Smør, ½ Huud og 1 faarskind udj gaarden Melstvedt. læst.

1775: 64b

1775

Aamund Olsøn og Ole Olsøn Melstvedt skiøde af gaars dato til Ole Olsøn paa 1 pund 11 ¼ Mrk:r Smør udj gaarden Melstvedt. læst.

Contract dateret 6 Decbr: 1773, indgaaet Jmellem Ole Olsøn Steene med Moder Randi Larsdr:, angaaende 2 lispund(?) (pund?) Smør udj gaard: Steene, med videre. læst.

Fogden, til bielag ved Regenskaberne, lod examinere følgende Documenter, sc: 1°: Tingsvidne over den frievilligge gave, hvis beløb er 45 rd:r 2 mrk: 8 [s:] 2°: Tingsvidne over de i skibreedet værende Qværne, anseede at skatte i alt tilsam/m/en 2 rd:r 90 s:, og som Jntet derimod var at erindre, var hand Rettens attestation begiærende, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som ville gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Den 22 Maij blev paa **Eie grund ved Sø[e]n holden Som/m/er Ting for Gravens Almue**, da Retten blev betient af adjungeret Sorenskriver Michael Fleischer, med de paa folio 61 Specificerede Laugret, nærv: Jnden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, med Lensmanden Niels Rønnestrand og den tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forord: og Ordres som paa folio 63 ved Jondahls Ting findes specificeret

Hr: Capitaine Paludan gields brev af 7 Augusti 1772 til Severin Heiberg paa 200 rd:rs laan, indført i Pandte bogen paa fol: 199, blev efter paategned qvittering af 9de April 1775 udslet.
Niels Syssen gields brev af 20 April 1765 til Chistopher Hieltnes paa 60 rd:s laan, indført i Pandte bogen paa folio 46, blev efter Paategnet qvitering af 28 Febr: h: a: udslet.
Hans Legrej gields brev af 24 Octbr: 1769 til Heine Meehuus paa 160 rd:rs laan, indført i Pandte bogen paa folio 133, blev efter paateignet qvittering af 8 Nobr: 1774 udslet.
Dito Mands gields brev af 1ste Febr: 1773 til Heine Meehuus paa 40 rd:s laan, indført i Pandte bogen paa folio 209 og 210, blev efter paateignet qvittering af 8 Novbr: 1774 udslet.
Hans Lægrej skiøde af 28 Novbr: 1774 til Christopher Hieltnes paa 1 Løb smør udj gaarden Øvre Lægrej.
Christopher Hieltnes bygsel brev med Revers, af 28 Novbr: 1774, til Hans Olss: Lægrej paa 1 Løb smør udj Øvre Lægrej.
Niels Syssen udstæde skiøde af 9 Martj h: a: til Christopher Hieltnes paa 9 Mrk: smør, ¼ Huud udj Syssen.
Christopher Hieltnes udstæde bygsel brev med Revers, af 9 Martj h: a:, til Anders Nielsøn Syssen paa 9 Mrk:r smør, ¼ Huud udj gaarden Syssen.
Andve Espeland udstæde skiøde af 24 Octbr: 1774 til Absalon Andvesøn paa 1 pund 3 Mrk: smør udj: grd: Espeland.
Lars Aalviigen bygsel brev med Revers, af 18 Octbr: 1774, til Aamund Thomæsøn paa 2 pund smør udj gaarden Wiig. blev læst.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Enken Lehne Didichen i Bergen, gav tilkiende, det han efter Fuldmagt paa Enkens Vegne med Mundtlig varsel til dette Ting har ladet stevne og Jndkalde Torfind Torfindsøn Buue for bekomne Korn Vahre skyldig værende 7 rd:r 3 mrk:, der om dom at modtage til betalning og processens Omkostning at erstatte. vil fornem/m/e om han møder.
den Jndstevnte blev 3de gange paaraabt, men Jngen ville svare.
Kaldsmændene Berge Nielssøn Traae og Siur Jonsøn Westrem afhiemlede stevningen i alle Maader at være Torfind Buue lovlig forkyndt i hans broders Ole Buue[s] Paahør.

Afskeediget,

Jndstevnte men udeblivende Torfind Buue gives Laugdag til næste Ting.

Dito paa Kiøbmand Daniel Wallems Vegne i Bergen, efter forrige Tiltale Contra Aslach Ourdahl, æskede Sag[en] i Rette, og som tilforn paastod dom.
Procurator Niels Traae mødte for Jndstevnte Aslach Ourdahl og Replicerede: at Kiøbmanden Daniel Wallem intet til sin paastevnte Fordring endnu har beviist, da han dog efter Loven af en af Magistraten authoriseret Kiøbmands bog bør give fuldstendig Regning, og sam/m/e af overKiøbmand eller Magistraten Ratificeret, og altsaa endnu som før tilbød sig at betale de før anbudne 4 rd:r 10 s: i Øvrigt Refererede sig til sit forrige.
Lensmanden Niels Rønnestrand for Daniel Wallem begiærede sag[en] udsat for at faae den af Raae memorerete gienpart af Citantens Kiøbmands bog.
Traae havde Jntet mod den begiærte udsettelse, son blev billiget til næste Ting.

Dito for Joachim Jørgensøn, Borger og Kiøbmand udj Bergen, gav tilkiende med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet stevne og Jndkalde Thrond Larssøn for skyldig værende 8 rd:r for bekomne Korn Vahre, derom at modtage Dom til betaling, samt processens Omkostning at erstatte. vil fornem/m/e om han møder.

Jndstevnte Thron Larssøn Hylde blev 3de gange paaraabt, men Jngen mødte.

Kaldsmændene Berge Nielssøn Traae og Siur Jonsøn Westrem afhiemlede med opragte Fingre, stevningen i alle Maader at være Thron Hylde lovlig forkyndt i Eget Paahør.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskediget:

Jndstevnte Thron Larssøn Hylde gives Laugdag til Næste Ting.

Lensmanden Niels Rønestrand for Wiglich Ødven, efter forrige Tiltale Contra Trond Hylde, æskede Sag[en] i Rette, og gav tilkiende Laugdagen lovlig at være ham forkyndt. Lagde derhos i Rette skifte brevet af 9de Martj 1772, hvormed han formeener at legitimere Fordringens paa sin Myndlings Jon Wichlichsøns Vegnes Rigtighed, og at dets beløb følgel: skiftebrevet, beløber sig til 25 rd:r 18 s:, sagde derhos at udj dette fremlagde skiftebrev er den fejltagelse af Myndtlingens Navn, at han heeder Jon, og ej Iver. vil fornem/m/e om den

1775: 65

1775

Jndstevnte nu møder.

paa Jndstevnte Thron Hyldes vegne mødte Berge Nielsøn Traae, tilstoed Fordringen, og til dens afbetaling leverede 4 rd:r 3 mrk:, begiærede i Øvrigt Sagen udsat til Næste Ting, for i Mindelighed at kunde betale det Øvrige.

Lensmanden modtog paa Citantens vegne de fremlagde 4 rd:r 3 mrk:, men for det Restende paastod dom uden videre udsettelse.

Afskeedelgelse!! (Afskeediget).

da Retten seer den Jndstevntes villighed til at reede for sig i Mindelighed, men hindres af sin uformuenhed, saa bevilges ham den forlangte udsettelse til Næste Ting.

Ole Westrem efter forrige Tiltale Contra Tormoe og Knud Bagne, æskede Sag[en] i Rette, og sagde det denne sag baade er paastevnt og anlagt saavel forrige som dette Ting udj hans Navn, men paa hans Søn Hans Olsøns Vegne, og paa den/n/e sin Søns Vegne var det han nu fremlagde det Søn/n/en meddeelte bygsel brev til bemelte hans Søn af 23 Maij 1772, paa Bagne Saug grund med tilhørende Saugvelte, det han nu paastaaer de Jndstevnte, som paa den/n/e hans tilbygslede grund har opbygget Saug, bør røddiggiøre for hans Søn, og betale halv grunde leje for 4 aar efter hovedstevningen, foruden Omkostninger. dette bygsel brev i rette lagde Citanten, tillige med Ejerens Tollef Bagne[s] qvitering af 23 Maij 1772, for at Citanten har betalt lejen af den paastevnte Saug grund, og derfor saa meget hellere bør nyde sam/m/e igien af de Jndstevnte, som eje[r] den paa grunden staaende Saug. Citanten gav derhos tilkiende, det han med mundtlig Continuations stevning har Jndvarslet Ejeren af Bagne Saug grund, Tollef Bagne, til at hiemle Citanten det ham tilbygslede Sauggrund. vil fornem/m/e om han og de andre Jndstevnte møde[r].

den Jndstevnte Tollef Bagne blev 3de gange paaraabt, men Jngen svarede.

Kaldsmændene Berge Nielsøn Traae og Siur Jonsøn Westrem afhiemlede stevningens lovlige Forkyndelse for Tollef Bagne i hans Kones Paahør.

Tormoe og Knud Bagne mødte ej heller, eller lode svare for sig.

Afskeediget:

Jndstevnte Tollef Bagne gives Laugdag til næste Ting.

Ole Westrem gav tilkiende, det han med mundtlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Andve Absolonsøn Espeland til at anhøre {og lig} Afregning, og der efter at modtage \dom/ for skyldig værende 12 rd:r 4 s: efter Liqvideret Regning, samt processens Omkostning. vil fornem/m/e om han møder.
Andve Espeland blev 3de gange paaraabt, men mødte ikke.
Citanten sagde det den Jndstevnte ej er varslet at møde førend til i Morge, des formedelst ej heller Kaldsmændene møde[r] før i Morgen, derfore begiærede Sagen stillet i beroe til i Morgen, som blev billiget.

Ole Westrem gav tilkiende, det han med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og Jndkalde Torchel Pouelsøn Lindebræche til at giøre Afregning og Liqvidation med Citanten, og der efter at modtage dom til betaling for det skyldig blivende efter Regning, den Citanten fremlagde, dateret 20 Octbr: 1774, bielagt med lovlig stemplet papiir, hvis beløb bliver 3 rd:r 5 mrk: 15 [s:], samt at erstatte processens Omkostning. Regningen er saa lydende. vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder.
Jndstevnte blev paaraabt, men mødte ikke.
Kaldsmændene Berge Traae og Siur Jonsøn Westrem afhiemlede stevningen at være Torchel Lindebræche lovlig forkyndt i Eget Paahør.
Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget:

Jndstevnte Torchel Lindebræche gives Laugdag til neste Ting.

Thore Aaasem!! (Aasem) for Lars Nessem, efter forrige Tiltale Contra Ole Westrem, æskde Sag[en] i Rette, og ville fornem/m/e hvad beviiser han nu havde at fremlegge.
Ole Westrem sagde det han har Vidner paa sit Søgemaals Rigtighed, og begiærede Sag[en] udsat for at indstevne disse Vidner til næste Ting.
Citanten havde ej Noget derimod at erindre.

Afskeediget:

den forlangte udsettelse bevilges Jndstevnte Ole Westrem endnu engang til neste Ting.

Ole Johansøn Qvale gav tilkiende, det han med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet stevne og Jndkalde Michel Grimsøn Haaem for skyldig værende 245 rd:r efter tinglyst Pandte Obligation af 22 Maij 1767, samt 67 rd:r efter en dito Obligation af 21 Maij 1773, tilsam/m/en 312 rd:r efter begge Obligationer, samt Renter af begge Capitaler for de 2de sidste Aar, nemlig fra 21 Maij 1773 indtil betaling skeer, derom i alt dom at modtage til betaling og processens Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder.
Michel Haaem blev 3de gange paaraabt, men Jngen svarede.
Kaldsmændene Berge Nielssøn Traae og Siur Jonsøn Westrem afhiemlede Stevningens lovlige Forkyndelse for Michel Haaem i Eget Paahør.
Citanten sagde: det han opsagde disse paastevnte \penge/ d: 25 Januarj 1774, og da altsaa 2de Ting foruden dette er forbiegaaet uden han stevnede. Citanten nu ej heller haver sine Opsigelses Vidner, og den Jndstevnte ej heller møder, saa maatte Citanten begiære Sag[en] udsat, for paa nye at opsige og ved Continuations Stevning til næste Ting paa lovlig Maade Jndkalde ham, og til den Ende begiærede Sagens Anstand, som blev ham billiget til neste Ting.

Lensmanden Niels Rønestrand for Mads Richoldsøn Torblaae gav tilkiende, det bemelte Mads Torblaae havde at fordre efter afgangne Pouel Aurdahl rigtig tilstaaet, for hvilken han blant andet udj skiftet efter afgangne Pouel Ourdahl blant andet er udlagt hos Ole Tostensøn

Westrem 3 rd:r, som hand skyldede boen, og da han nu sam/m/e benægter, er han Jndkaldet tillige med samtlige Arvinger efter Pouel Ourdahl, sc: Guro Torcheldsdr: med Laugværge Torchel Leqve, samt Torchel Gunnersøn, Torbiørn og Lars Gunnersønner, samt Begga Gundersdatter, in Subsidio, med Ole Westrem som Hoved Mand at modtage Dom til disse 3 rd:rs betaling, samt processens Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.

Jndstevnte Ole Westrem mødte og begiærede Sag[en] til næste Ting udsat, for at beviise det han med liqvideret Regning har betalt disse Penge til afgangne Pouel Ourdahl selv.

Paa samtlige Arvingers Vegne efter afgangne Pouel Ourdahl mødte Torchel Leqve, og tilstod Stevningen, ville dernest afvarte hvorledes Ole Westrem beviiser Fordringens Afbetaling.

Citanten havde Jntet at Jndvende mod den begiærte udsettelse. som blev billiget.

Ole Westrem gav tilkiende, at han med Mundtlig Varsel til dette Ting har ladet stevne og Indkalde Siur Olssøn

1775: 65b

1775

Spaanem for skyldig værende 14 rd:r 4 mrk: 14 s: efter hans handskrift af 3 Octbr: 1774, derom dom at modtage til betaling, samt processens Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om han møder.

Siur Olssøn Spaanem mødte og tilstod Varselen, men efter Aftale med Citanten begiærede begge Parter Sag[en] udsat til næste Ting, for om de Jmidlertiid kunde selv i mindelighed liqvidere mellem sig.

Sag[en] udsettes til næste Ting, efter begge Parters Paastand.

Ole Westrem gav tilkiende, det han med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet Jndkalde Lars Larssøn Wambem for skyldig værende 13 rd:r 4 mrk: 4 s:, efter hans Handskrift dateret 7 Octbr: 1774, derom dom at modtage til betaling og processens Omkostningers Erstatning. og til beviis paa Fordringen fremlagde Citanten den Jndstevntes foran førte Haandskrift eller Liqvidations Regning, bielagt med lovlig stemplet Papiir, og er saa lydende. vil fornem/m/e om Jndstevnte møder.

den Jndstevnte Lars Wambem blev 3de gange paaraabt, men Jngen mødte.

Kaldsmændene Berge Traae og Siur Westrem afhiemlede med Eed og oprakte Fingre det stevningen er Lars Wambem lovlig forkyndt udj hans Eget Paahør.

Afskeediget:

Jndstevnte Lars Larssøn Wambem gives Laugdag til Næste Ting.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet stevne og Jndkalde David Michelsøn Hylle til at giøre liqvidation og afregning med Citanten, og der efter at modtage dom for det skyldig blivende 6 rd:r 5 mrk: 8 s:, samt processens Omkostningers Erstatning. derhos Citanten Jrettelagde sin Ballance Regning af 20 Maij h: a:, \der lyder saaledes/. vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder.

David Hylle blev 3de gange paaraabt, men Jngen ville svare.

Kaldsmændene Berge Traae og Siur Westrem afhiemlede stevningens lovlige Forkyndelse for David Hylle udj hans Eget Paahør.

Afskeediget:

lovlig Jndstevnte men udeblivende David Hylle gives Laugdag til næste Ting.

Torchel Pouelsøn Leqve, som Laugværge for Enken Guro Torchelsdatter, gav tilkiende paa Enkens og samtlige flere Arvingers Vegne efter afgangne Pouel Ourdahl, sc: Torchel, Torbiørn og Lars Gunnersøn/n/er, samt Begga Gunnersdr:, det de samtlige som Een for alle, med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet Jndkalde Elling Svendsøn Lille Berge for skyldig værende 16 rd:r 10 s:, som følgl: skifte brevet af 8de Junj 1774 til samtlige Citantere er udlagt, derfor dom at modtage til sam/m/e betaling, samt processens Omkostningers Erstaning. vil fornem/m/e om han møder.

den Jndstevnte Elling Berge blev 3de gange paaraabt, men Jngen mødte.

Kaldsmændene Berge Traae og Siur Westrem afhiemlede Stevningens lovlige Forkyndelse for Elling Berge udj hans Kones Paahør.

Citanten bad om Laugdag.

Afskeediget:

Elling Berge gives Laugdag til Næste Ting.

Thore Aassem, som beslægtiget til Thomas Torchildsøn Haldanger, gav tilkiende paa hans Vegne, det han med Mundtlig Varsel til dette Ting har ladet stevne Citantens Stifmoder Guro Olsdr: Haldanger med Laugværge Aslach Wangen, til at anhøre og see fremlagt Citantens Regning, om hvad han af sin Faders Arv og Gields Fordring i sam/m/e skiftebrev af 4de Junj 1773 har modtaget, og hvad hun deraf endnu maatte indesidde med, som hun modsetter sig at udlevere; derom dom at modtage til at udlevere det Resterende saavel af Arven som gields Fordringen, samt processens Omkostninger at erstatte. vil fornem/m/e om de Jndstevnte møde[r].

Jndstevnte Guro Haldanger med Laugværge Aslach Wangen blev 3de gange paaraabt, men Jngen af dem mødte.

Kaldsmændene Berge Traae og Siur Westrem afhiemlede Stevningens lovlige Forkyndelse for Enken Guro Haldanger i hendes Eget Paahør; men sagde det hendes Laugværge Aslach Wangen er stevnt, da Enken sagde hun ville have Een anden Laugværge, men Kaldsmændene advarede Aslach Wangen, som den der har været Enkens Laugværge til den/n/e Tiid, det Enken blev stevnt.

Afskeediget:

Enken Guro Haldanger gives Laugdag til næste Ting, og haver Citanten til sam/m/e Ting at besørge Enkens Laugværge, hvem hun nævner, lovlig stevnt.

Lars Pedersøn Traae gields brev af 17 Maij 1765 til Provsten Schnabel paa 100 rd:rs laan, er efter paategned qvittering af dags dato af Pandte bogen udslet paa folio 47 og 48, hvor den er Jndført.

Aamund Osse gields brev af 3 Maij 1774 til Hr: Provst Schnabel paa 298 rd.rs laan, indført i Pandte bogen paa fol: 227 og 228, blev efter paategned qvittering af 19 Maij 1775 udslet.

Lars Pedersøn Traae gields brev af 21 Maij 1772, indført i Pante bogen paa folio 208, blev efter paategned qvittering af dags dato udslet.

Jens Fylkedahlens skiøde af dags dato til Elling Jensøn paa 1 pd: 7 ½ Mrk: smør, 7/10 Løb Salt, 7/20 Huuds Landskyld udj gaarden Nedre Fylkedahl. læst.

Siur Olssøn Spaanem gields brev af dags dato til Hr: Provst Schnabel paa 298 rd:rs laan, mod underpandt ½ Løb smør, ½ tønde Salt udj gaarden Spaanem. læst.

Tollef Øvre Hagestad gields brev af dags dato til Hr: Provst Schnabel paa 160 rd:r laan, mod underpandt 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: smør, og Overbygsel til 10 Mrk: smør, udj gaarden Øvre Hagestad. læst.

Lars Iversøn Nessem Mortification af dags dato, paa den af Simon Eie til ham udstæde Obligation af 22 Maij 1773, paa 99 rd:rs laan, hvilken Obligation er bortkom/m/en. blev læst.

Simon Eide udstæde gields brev af dags dato til Lars Nessem paa 150 rd:r laan, mod underpandt 20 Mrk:r smør med bygsel, og overbygsel til 4 ½ Mrk: smør, udj Eide. læst.

den 23 Maij Continuerede Gravens Som/m/er Ting, da følgende er passeret.

Lensmanden Niels Rønnestrand, som Com/m/ittered udj Fattig Com/m/issionen, paa Egne og Øvrige Fattiges Com/m/itterede [vegne], gav tilkiende: at da Fattig Lægds Lem Synneve Siursdatter Stien baade paa sit yderste,

1775: 66

1775

som og adskillige gange tilforn i Vidners overværelse har bekiendt at have tilgode 3 rd:r 5 mrk: efter afgangne Torfind Hougse, og Fattig Com/m/issionen haver forstrakt i mange Aar bemelte afdøde Synneve Siursdatter, og derfore Fattig Cassen at tilkom/m/e hendes Efterladenskab, saa har samtlige Forstander[e] for de Fattige med mundtlig Varsel Jndkaldet benævnte Torfind Hougses Enke Ragnilde Siursdatter med hendes Søn Siur Torfindsøn, som den der besidder sin Faders gaard Hougse, som Een for begge, at modtage Dom til at betale den/n/e sin Faders gield, og at svare Omkostning.

Jndstevnte Ragnilde Hougse med søn Siur Hougse blev 3de gange paaraabt, men Jngen mødte.

Kaldsmændene Berge Larssøn Traae og Niels Johansøn Espeland afhiemlede stevningens lovlige forkyndelse for de Jndstevnte udj Enkens og hendes søn/n/e Kones Paahør.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget:

Jndstevnte Ragnilde Siursdatter med Søn Siur Hougse gives Laugdag til næste Ting.

Ole Westrem begiærede den af ham i gaar incaminerede gields Sag mod Andve Espeland, som til i dag blev udsat, foretagen. vil fornem/m/e om den Jndstevnte i dag møder.

Andve Espeland blev 3de gange paaraabt, men mødte ikke.

Kaldsmændene Berge Larssøn Traae og Niels Johansøn Espeland afhiemlede stevningens lovlige Forkyndelse for Andve Espeland udj Eget Paahør.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget:

Jndstevnte Andve Espeland gives Laugdag til næste Ting.

Aamund Torchelsøn skiøde af dags dato til Ole Olssøn Rondestvedt paa 1 Løb Smør, 1 Huud udj grd: Hielmevold.

Helje Aadsøn Haaem skiøde af gaars dato til ældste datter Britte Heljesdr: med Mand Tosten Herrej paa 1 pd: 15 Mrk: smør, ½ Huud udj gaarden Haaem. læst.

Dito Mands Dispensation og skiøde af gaars dato til yngre datter Anna Heljesdr: med Mand Lars Danielsøn paa 1 pund 15 Mrk:r smør, ½ Huud udj gaarden Haaem, med underliggende Skouge Teig Anders eller Helleber Stranden kaldet. læst.

Tosten Hansøn Herrej skiøde af gaars dato til sin Svoger Lars Danielsøn Hagestad med Huustroe Anna Heljesdr: paa 1 pund 15 Mrk: smør, ½ Huud udj gaarden Haaem. læst.

Ditto Mands Transport af gaars dato til sin Svoger Lars Danielsøn Hagestad paa sin eller Huustroes Odels Rett til de 1 pd: 15 Mrk: smør, ½ Huud udj Haaem, han ved næst forestaaende skiøde af gaars dato har overdraget ham. læst.

Knud Halstensøn Nedre Tvets gields brev af 10 Octbr: 1761, indført i Pandte bogen paa folio 570 og 571, blev efter paategned qvitering af 10 April 1775 udslet.

Dito Mands gields brev af gaars dato til Aamund Larssøn yttre Buue paa 65 rd:r 1 mrk: 8 s: laan, mod underpandt 18 Mrk:r smør med bygsel udj gaarden Nedre Tvedt. læst.
Helje Haaem udstæde gields brev af 24 Maij 1766, indført i Pandte bogen paa folio 68, blev efter paategned qvittering af 22 Maij 1775 udslet.
Lars Wambems gields brev af 9 Febr: 1763, indført i Pandte bogen paa folio 6, blev efter paategned qvittering af 17 Maij 1772 udslet.
Dito Mands gields brev af 24 Octbr: 1774 til Mathias Næs og Engel Holme paa 175 rd:rs laan, mod underpandt ½ Løb smør udj gaarden Haaem. læst.
Dito Mands gields brev af 22 Maij 1773, indført i Pandte bogen paa folio 221, blev efter paategned qvittering af 22 Octbr: 1774 udslet.
Lars Haaem gields brev af dags dato til Hr: Provst Schnabel paa 199 rd:rs laan, mod underpandt 1 Løb 6 Mrk:r smør, 1 Huud udj gaarden Haaem, læst.

Anno 1775, d: 23 Maij, da det Almindelige Sommer- Skatte- og SageFalds Ting for Gravens Skibreede blev holdet, og Retten beklæd med det dertil opnævnte Laug Rett, er af mig, Kammer-Raad og Foged Andreas Juel, som Constitueret Dommer, Retten betiendt, følgelig det høye Stiftets Resolution af dato (ope rum),
hvor da Mons:r Michael Fleischer, paa hans Fader Hr: Cancellie-Raad Fleischers veigne, mødte og til kiende gav at hand til dette Ting, Tiid og Stæd havde indkaldet den Dannemand Peder Andersen Herrey til at indfrie hans til hannem udstæde Pante Forskrivelse af 9de April 1763, stoer 140 rd:, med efterstaaende Renter, saasom for Aaret 1769, 3 mrk: 9 s:, og siden Renter fra 9de Apel!! (April) 1770 til Betaling skeer. og der om at liide Dom; samt til Processens Omkostning at svare; hvornest Mons:r Fleischer fremlagde in originali den paaberaabte Obligation, som hannem lovlig er bleven opsagdt.
LensManden Niels Tronsøn Rønnestrand fremstoed paa den Jndstævntes Veigne og vedstoed ey alleene den lovlige Jndkaldelse, men end og Pante-Forskrivelsens Opsigelse, der hos begiærende Sagen udsadt til høste-Tinget for dette Aar til mindelig Rettelse.
Citanten saae Jntet heller end at denne mindelige Rettelse maatte opfyldes, og derfore mod udsættelsen havde Jntet at erindre.

Eragtet.

Den andsøgte udsættelse billiges.

Siur Hougse gields brev af 3 Junj 1763, indført i Pandte bogen paa folio 6, blev efter paategned

1775: 66b

1775

qvittering af gaars dag udslet.
Siur Hougse gields brev af 21 Octbr: 1768, indført i Pandte bogen paa fol: 113, blev efter paategned qvittering af gaars dato udslet.
Ditto Mands gields brev af dags dato til Ole Torbiørnsøn Buue paa 120 rd:r laan, mod underpandt 2 Spand smør, ½ Huud udj gaarden Hougse. læst.

d: 24 Maij Continuerede Gravens Som/m/er Ting, da følgende er passeret.

Ole Westrems skiøde af gaars dato til Lars Olmosøn Røyse paa ½ Løb smør, ½ Huud med bygsel udj gaarden Boelstad. blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, til bielag ved sine Regenskaber, lod Jnden Retten oplæse og examinere lige saadan/n/e Tingsvidner, som paa folio 64 findes specificerede, og befandtes

den frievillige gaves beløb for dette skibreede at være 42 rd:r 4 mrk:, og Taxations beløbet over Qværnene i dette skibreede beløber til 4 rd:r 4 s: og som Jngen havde noget mod samtlige Tingsvidner at erindre, blev Fogden meddeelt Rettens Attestation paa sam/m/e.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen som ville gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Den 26 Maij blev paa **Utne Tingstæd holden Som/m/er Ting med Kingserviigs Almue**, da Retten blev betient af adjungeret Sorenskriver Michael Fleischer, tillige med det paa fol: 63 opnævnte Laugret, undtagen for Aasmun Wasviig sad Svend Jøssendahl. Nærv: Jnden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel med Lensm: \Niels/ Heljes: Hamre og Jon Hougse, samt den tingsøgende Almue,

da allerund: og underd: blev publicered de Kongl: Forord: og Ordres som paa fol: 63 findes specificered.

Ole Tveto gields brev af dags dato til Thore Knudsøn Hagen paa 80 rd:rs laan, mod underpandt 18 Mrk: smør udj gaarden Tveto. blev læst.
Jørgen Freim skiøde af dags dato til Niels Olsøn Hildahl paa 9 Mrk: smør udj gaarden Freim. læst.
Michel Tioflaad skiøde af 6 Januarj h: a: til Torgilds Michelsøn paa 22 ½ Mrk: smør, 3/8 Huud og ¼ f:skind udj gaarden Tioflaad. læst.

Michel Nielsøn Horre gav tilkiende, det han med Mundtlig Varsel til dette Ting har ladet stevne og Jndkalde Kari Olsdatter, gift med Niels Pedersøn Horre, for uanstændige og utilbørlige Ord og Talemaader, dem hun har udsagt om Citanten, derom Vidner at anhøre, og derefter dom at modtage til undgieldelse, samt processens Omkostninger at erstatte. Til Vidner i Sag[en] er under Lovens Faldsmaal Jndstevnt Wetle Olssøn Horre, Ole Gullichsøn Horre og Ole Siursøn Horre. vil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.
samtl: Jndstevnte blev 3de gange paaraabt, men Jngen mødte.
Kaldsmændene Niels Heljesøn Hamre og Aamund Olssøn Berge afhiemlede med Eed og opragte Fingre det Jndstevnte Kari Olsdatter ej er stevnt til at anhøre dom, men allene til at høre Vidner om hendes utilbørlige Tale, i Øvrigt og saaledes er stevningen hende lovlig forkyndt. ligesaa afhiemlede de det stevningen er Vidnerne under Lovens Faldsmaal lovlig forkyndt.

Eragtet.

Jndstevnte Kari Larsdatter gives Laugdag til næste Ting, og haver Citanten til sam/m/e Ting at indkalde hendes Mand Niels Pedersøn Horre, som nærmest til hendes Forsvar; saa forelægges og de lovlig Jndstevnte Vidner Olle Gullichsøn, Ole Siursøn og Wetle Hotle!! (Horre), under Lovens Faldsmaal Straf at møde til næste Ting.

Omund Diønne gields brev af 25 Octbr: 1771, Jndført i Pandte bogen paa folio 181, blev efter paategnet qvitering af gaars dato af Haldor Helleland paa Lieut: Bourgrafs Vegne udslet.
Orm Øverland skiøde af dags dato til Leoug Knudsøn paa ½ Løb smør udj gaarden Øverland.
Mathias Frønes skiøde af 28 Octbr: 1774 til Mathias Mathiassøn paa 3 ½ Mrk: smør, 1 f:skind udj gaarden Frønes.
Dito Mands skiøde af 28 Octbr: 1774 til Iver Mathiassøn paa 8 Mrk: smør uden bygsel, i gaarden Frønes. læst.

Dito Mands skiøde af 28 Octbr: 1774 til Ole Mathissøn paa 1 pund 5 Mrk: smør, 1 f:skind uden bygsel, udj gaarden Frønes. læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel gav tilkiende, det han med Mundtlig Varsel paa Justitiens Vegne til dette Ting har ladet stevne og Jndkalde Lisbeth Thomædatter og den af hende som barnefader udlagde Aad Halsteensøn Tvedt, for deres udj løsagtighed sam/m/enavled Et barn, og Pigen Lisbeth, som den der anden gang, og uden at være Confirmeret, har ladet sig besvangre, derom de begge ere Jndvarslede, dom at liide til undgieldelse og bøders udreedelse, samt processens Omkostninger at erstatte. vil fornem/m/e om de Jndstevnte møde[r].

Jndstevnte Lisbeth Thomædatter mødte for Retten, tilstoed lovlig varsel, bekiendte at være 28 Aar gam/m/el, og at Hun ej endnu har været til Confirmation, havde med sig for Retten Et drenge barn, nu gl: 20 uger, det hun siger at have undfanget med Aad Halsteensøn Tvedt paa gaarden Tvedt, hvor hun {er} var til Huuss, og forklarede Hun det hand adskillige gange har havt legemlig Omgiengelse med hende, blandt andre, baade før og efter Paaske forrige Aar, og ved de Tiider er det Hun har undfanget dette barn; saa fremviiste Hun og i Retten 2de stykker Kiød oversmurt med Bæverlej, som Jndstevnte Aad leverede hende 3de Pindtse dags aften forrige Aar, da Hun sagde ham; hun troede at have undfanget, af hvilket Kiød han bad hende æde, da det skulle fordrive Fosteret, men forbød hende at

sige Nogen det, da det var baade ære og livs Sag; men hun bekiendte herhos ikke at have benøttet sig det minste eller smagt det ringeste heraf.

Jndstevnte Aad Halsteensøn Tvedt mødte, vedtog Varselen, benægtede aldeeles at være Fader til det af Jndstevnte Lisbeth Thomædatter i løsagtighed avlede og nu her for Retten fremviisende drenge barn, det han i Jngen Maade kan vedkiende sig, ej heller Vedkiender han sig det i Retten fremviiste Kiød, det han sagde ej at have leveret sig!! (hende?). paa dette sagde sig villig, saaledes som bekiendt, at kunde giøre Eed.

Actor sagde; han fandt det betænkelig at tage mod den af Aad tilbudne Eed. Han havde ej heller endnu faaet den hos Præsten i saa fald fornødne \attest/, og deels af den/n/e Aarsag, for at faae Sogne Præstens attest, og deels for, om Aad Halsteensøn ved Præsternes Mellomhandling kunde bringes til nærmere Eftertanke og sin bekiendelse, begiærede Sag[en] udsat til næste Ting, som blev billiget.

{Torbiørn Lote skiøde} Svend Larsøn Lothe skiøde af dags dato til Lars Svendsøn paa 1 Løb 13 ½ Mrk: smør, ½ Huud med bygsel, og Overbygsel til 9 Mrk:r smør, udj gaarden Lothe Mitthuun. læst.

Thore Hougstvedt gields brev af 23 Maij 1774 til Arne Østensøn Luttro paa 200 rd:rs laan, mod underpandt 10 ½ Mrk: smør, 2 ¼ Løb Salt udj gaarden Hougstvedt.

Knud Diønne efter forrige Tiltale Contra Jon Øriansøn gav tilkiende: at da den ventilerede Hoved Sag betræffende Ejendom/m/en Aachre Øde nu er bekiendt \for Laugtinget/, saa maatte han nu i Rette eske den her til Tinget sidstl: Høst incam/m/inerede Sag mod Jon betræffende Forbudet paa Een deel skov og løv, og anmeldte tillige med Mundtlig Varsel til i dag at have indkaldet bemelte Jon Øriansøn, Vidner at anhøre om det ved Forbudet hæftede løv og skov eller Ved som Jndstevnte har hugget paa Citantens Ejendom, derefter at modtage dom til Confirmation paa Forbudet, og til Processens Omkostnings Erstatning. vil fornem/m/e om Jndstevnte møder.

Jndstevnte Jon Øriansøn mødte og tilstod lovlig Varsel; tilstoed og at det omtvistende skov og løv, hvorpaa er giort Forbud, er rigtig nok hugget paa den skove Teig Aachre Øde, hvorom har været Sag for Hiemting og Laugting, og der er tildømt Citanten, saa det er gandske ufornøden herom at føre de Jndstevnte Vidner, men da Comparenten vill appellere Laugtings Aastæds Sagen om Aachre Øde, hvorfra den/n/e Sag haver sin Oprindelse, saa begiærede han Sag[en] udsat til Næste Ting.

Citanten, paa Grund af den/n/e Jndstevntes Jon Øriansøns Declaration frafaldt de Jndstevnte Vidner, og allene maatte forundre sig over den Jndstevnte, som igien begiærer Sag[en] udsat, allene for at bringe ham i større Omkostninger.

Afskeediget:

Retten bevilgede Jon Øriansøn den begiærte udsettelse til Næste Ting.

Lensmanden Jon Hougse for Arne Luttro gav tilkiende med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet varsle og Jndkalde Halgrim Hansøn Hougse for skyldig værende 1 rd:r 3 mrk: Jndstevnte er pligtig at betale for 4 Voger Bast, Citanten tilhørende, men uden hans vidende eller Tilladelse af Jndstevnte er udborget eller solgt paa Credit til en insufficant Person paa Kobberviigen, derfor dom at modtage til at betale Citanten sam/m/e, og erstatte Processens Omkostning. vil fornem/m/e om han møder.

Jndstevnte Halgrim Hougse blev 3de gange paaraabt, men Jngen ville svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede Stevningens lovlige Forkyndelse for Jndstevnte i hans Moders Paahør.

Citanten begiærede Laugdag.

Afskeediget:

Jndstevnte Halgrim Hougse gives Laugdag til næste Ting.

Halvor Helgenes med Jnteressentere udstæde skiøde af 25 October 1774 til Thore Knudsøn Hagen paa 2 pund 12 Mrk: smør udj gaarden Hagen. læst.

Lensmanden Jon Hougse for Peder Pedersøn Schierpen af Wosse Fogderie, gav tilkiende med Mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet stævne og Jndkalde Giæstgiveren Hans Hansøn Utne til at Jndfrie sin til Citanten udstæde Pandte Obligation af 30te Maij 1772, som lovlig er ham opsagt, end og før Juul, derom dom at modtage til sam/m/e \Capital 146 rd:r 4 mrk: 11 s:/ at betale, med Resterende Renter fra 30 Octbr: 1773 til betaling skeer, samt processens Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder.

den Jndstevnte blev 3de gange paaraabt, men Jngen mødte.

Citanten fremstillede Kaldsmændene Christopher Langesetter og Lars Larsøn Utne til afhiemling om Stevningens Forkyndelse, men sagde: at Opsigelses Vidnerne ej ere tilstæde, og da han maatte begiære Laugdag for Jndstevnte til næste Ting, saa vil han og til den Tiid besørge Opsigelses Vidnernes Møde.

Kaldsmændene Christopher Langesetter og Lars Utne afhiemlede Stevningens lovlige Forkyndelse for Hans Utne udj Eget Paahør.

Afskeediget:

Jndstevnte Hans Hansøn Utne gives Laugdag til næste Ting.

den Sag Jndstevnt af Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel paa Justitiens Vegne Contra Jon Larsøn Øvre Qvale, som sidste Aars Høste Ting d: 26 October blev udsat til dette Ting for at afsige dom, blev foretagen, da Actor Jnden Retten var nærværende, saa blev og fremstillet for Retten Jon Larsøn Øvre Qvale med sin Defensor Jon Torchielsøn Hogse, da der over ham blev af Sorenskriveren og Laugrettet som Meddoms Mænd, saaledes Eenstem/m/ig Kiendt, Dømt og

Afsagt:

Blandt alle Kunster er Bogstav eller Skrive Kunsten den betydeligste, den

1775: 67b

vigtigste og nyttigste, og som den der maae kom/m/e alle andre Kunster til Hielp, især den, ved hvilken Vi ere sadte istand til at befordre all Vores lyksalighed, at regiere og regieres, at kunde handle og vandle, og ved vores Bestræbelser at legge end og til vore Efterkom/m/eres lykke. Een hver maae Jndsee den stoere Nytte Skrive Kunsten indbringer os, og med alvorlig Fliid stræbe at see den beskiermet. Lovgiveren har givet den Forsikring om Beskyttelse, og Man skulle troe det Folk ved at indsee dens Nytte til sit Eget Vel, og af Menneskekiærlighed til andre skulle lade den ufornærmet, men den/n/e Sag giver at forstaae, det Ondskab og Dristighed tør gaae end og til at forfalske den/n/e nyttige Kunst. her er i den/n/e Sag fremlagt Et udtog af Hardanger Justitz Protocoll, hvor af sees: det Jndstevnte Jon Larsøn Øvre Qvale d: 12 Maij 1773, udj Een Odels Sag paa gaarden Wichene, her udj Hardanger Fogderie, har i Retten fremlagt: først et skiftebrev efter Jon Øriansøn Diønne, udj hvilket, som nu her fremlagt, det andet 4re Tall under den Kongl: Crone findes først at være Raderet, og som der er gaaet Hull i Papiiret, er det med Blæk oversmuurt og giort ulæselig. paa første Siide af dette skiftebrev, hvor den dag skiftet er holden findes anført, er ligeledes det andet 4re Tall kiendelig Raderet, og da Papiiret derved er bleven for tynd at skrive paa, er ved Siiden deraf op i vedstaaende bogstad sadt Een Streg som Et 1 Tall. og Endelig, paa sidste Siide af den/n/e skifte Act, hvor Rettens Paateigning om Jordegodsets Publication d: 4 Nobr: 1744 findes anført, er andet 4re Tall kiendelig Raderet, og sadt Een Streg til et 1 Tall Et stycke fra første 4re Tall. dernest har Jndstevnte fremlagt i Retten paa gaarden Wiichene, det her nu Jrettelagde skiøde, der skal være skrevet og læst til Tinge, sam/m/e dag, som ovenmeldte skiftebrev er publiceret, hvor udj findes det andet 4re Tall under den Kongl: Crone at være kiendelig Raderet, Papiiret, ved at holdes mod dagen, sees gandske tyndt med Feedt eller Tælle oversmuurt og tilsadt et 1 Tall. J 16de Linie i dette skiøde, findes allegeret ovenmeldte skiftebrev, hvorefter Jordegodset i gaarden Wiichene er solgt til Jndstevntes Fader, og der findes ligesaa det andet 4re Tall af skiftebreve[t]s dato kiendelig Raderet og tilsadt et 1 Tall et stykke far første 4re Tall, da Papiiret er skrabet for tyndt til at skrive paa, paa Nye. J slutningen af dette skiøde, paa 3die siide, hvor det er dateret, findes ligesaa andet 4re Tall Raderet, saa i Papiiret er gaaet Hull og tilsadt Een tyk Streg af et 1 Tall. paa 4. siide af skiødet, hvor dets Publication til Tinge findes anført, er atter det andet 4re Tall udskrabet, og ved siiden deraf tilsadt et Et Tall. endelig findes paa 3de siide af dette skiøde, hvor Een Protest af Jndstevntes Farbroder mod skiødet skal være anført, sam/m/e saaledes Raderet, at udj Papiiret er kom/m/en mange og stoere Rifter og Huller, Papiiret derefter saaledes oversmuurt med Blæk, at det er aldeles ulæseligt. her er og fremlagt Et skiftebrev af 13 Aug: 1754 efter Jndstevntes Fader, hvorudj pag: 13 er allegeret foranførte forfalskede skiøde, hvis datum ligeledes i den/n/e skifte Act er forfalsket, saaledes at andet 4re Tall er Raderet og tilsadt et 1 Tall. at disse Breves data virkelig ere forfalskede, er, foruden at det uimodsigelig klarlig sees og kiendes, tillige beviist med det her i Retten fremlagde udtog af Hardanger Justitz Protocoll, attesteret af Stiftsbefalings Manden Hr: Kam/m/er Herre Levitzou i Bergen d: 19 Aug: 1773. hvorved bekræftes at det her først fremlagde skiftebrev efter Jon Øriansøn Diønne er holden 7 Septbr: 1744, og publiceret 4 Novbr: sam/m/e Aar. ligesaa sees af den/n/e Extract at det fremlagde skiøde og er skrevet og dateret 4 Novbr: 1744, og publiceret sam/m/e dag, hvilket sidste ydermere bekræftes af Jrettelagde Extract af Hardanger Publications Protocoll, hvorudj dette skiøde er Jndført, og disse Beviiser, som tagne af Rettens Protocoller, ere saa overbeviisende om: at foranførte breve ere forfalskede, at det ikke kan modsiges eller tages i Tvivl; men hvem egentlig er giernings Manden, er ikke tilstrækkelig beviist, dog ligger her stoere og tem/m/elig tydelige Formodninger i Sagen mod Jndstevnte Selv at være

giernings Manden; deels ved den her i Sagen førte Jon Øriansøn Diønnes Bekiendelse, som Jnden Retten paa Tinget d: 27 Octbr: 1774 har forklaret under Eed, det skiftebrevet af 7 Septbr: 1744 ej var saaledes maculeret eller forfalsket da Jndstevnte fik det af ham; deels derved at Man maae troe Jndstevnte har staaet i den Tancke: at naar dette skiøde, hvorved hans Fader da blev Ejer af gaarden Wiichene, var af 1741, kunde han derved og med det andet Jrettelagde skiftebrev af 13 Aug: 1754 beviise, det hans Fader havde ejet Wiichene over 10 Aar, hvilket ikke var sandt eller kunde siges, naar skiødet beholdt sin rette datum 4 Novbr: 1744, og derfor maatte baade skiftebrevet af 1744 og skiødet forandres, for paa saadan uretfærdig Maade at tilvinde sig gaarden, da han ellers saae sig Jngen Rett; og overalt, om Man nu ej, da det ikke

1775: 68

1775

er beviist, vil af de store Formodninger, som her til gives, troe dette har været Jndstevntes Hensigt, saa er det Nok, at Jndstevnte har villet benytte sig af disse forfalskede breve, og paa grund af deres forfalskede {breve} dato anlagt Odels Sagen, hvilken, da han fornam at det ej kunde lykkes ham, han frafaldt, uden at kunde giøre den ham i Lovens 6 B: 18 C: 7 A: paalagde Eed om sin uskyldighed, eller paa Actors Tilspørgelse enten kunde afbeviise det anderledes, eller have det mindste til sin Undskyldning, uden Eenfoldighed, som vist nok fremskinner i Sagen, men har i følge med sig, megen dristig Ondskab og uretfærdighed; Thi efter saadan den/n/e Sags forefundne Beskaffenhed, Kiendes og Døm/m/es for Rett, i følge Lovens 6 B: 18 C: 6 og 7 A:, det Jndstevnte Jon Larsøn Øvre Qvale bør bøde sine 3 mrk:, hans høyre Haand han/n/em ved Skarpretteren afhugges, samt hans Boes lod, om han Nogen ejer, at være Hans Kongelige Mayestæts Cassa hiemfalden. {saaledes som} Malificanten blev tilspurt af Retten om han med den afsagde dom var fornøyet,? hvortil han svarede: at han allene underkaster sig Kongens, og beder hans Ungdom og Eenfoldighed maatte bevæge Kongen til Formildelse.

den 27 Maij Continuerede Tinget for Kingserviig og Røldahls Almue, da følgende er passeret.

Samsom Tochem skiøde af gaars dato til Iver Olssøn Grønsdahl paa 2 pd: 6 Mrk: smør udj grd: Ragde. læst.

Haldor Helleland, som Laugværge for Enken Angunna Olsdr:, deres skiøde af gaars dato til Jon Nielssøn Buuer paa 4 ½ Mrk:r smør udj gaarden Buuer. læst.

Jon Nielssøn Buuer gields brev af gaars dato til Lieutenant Bourgraff paa 80 rd:rs laan, mod underpandt 4 ½ Mrk:r smør udj gaarden Buuer. læst.

Hans Rogde gields brev af 27 Octbr: 1767, Jndført i Pandte bogen paa folio 114, blev efter paategned Qvittering af 11 hujus udslet.

Orm Øverland gields brev af 30 Maij 1769, Jndført i Pandte bogen paa fol: 136, blev efter paategnet qvittering af gaars dato udslet.

Sogne Præsten Hr: Glahns bygsel brev med Revers, af 21 hujus, til Gunder Davidsøn paa 10 Mrk:r smør udj gaarden Winterthuun. læst.

Dito bygsel brev med Revers, af 21 hujus, til Iver Olssøn paa 12 Mrk:r smør udj gaarden Rogde. læst.

Asbiørn Huuse skiøde af gaars dato til Brynild Asbiørnsøn paa 1 pd: 7 ½ Mrk: smør, ½ huud udj gaarden Huuse. læst.

Jon Øvre Qvale gields brev af dags dato til Halvor Langesetter paa 80 rd:s laan, mod underpandt 2 pd: 6 Mrk:r smør, ¼ huud udj gaarden Øvre Qvale. læst.

Leoug Øverland gields brev af gaars dato til Haldor Helleland paa 84 rd:s laan, mod underpandt 1 pund 12 Mrk:r smør udj gaarden Øverland.

Aamund Diønne gields brev af 15 hujus til Sogne Præsten Hr: Blyt paa 300 rd:rs laan, mod underpandt ½ Løb smør, 1 Huud udj gaarden Diønne. læst.

Peder Lille Fosse gav tilkiende, det han med skriftlig Stevning d: 5te hujus har ladet Varsle Enken Ingebor Samsonsdr: Reisetter til at anhøre Vidner om, det hun sidst afvigte Vinter udj Vidners Overværelse har lovet Citanten Egteskab, og offentlig tilsagt ham Ja ord, som hun nu har tilbage kaldet, og med nærgaaende Ord talt Jlde om Citanten, derom i Et og alt Vidner at anhøre, og derefter dom at anhøre til Erstatning følgelig Stevningen, den Citanten Jrettelagde, bielagt med lovl: stemplet Papiir, og er saa lydende. End videre sagde Citanten med Mundtlig Varsel tillige at have indkaldet Enkens Laugværge Torgilds Jaastad, samt som Vidner i Sag[en] paa Egteskabs løftet, Tosten Tostensøn Reisetter, Jacob Reisetter og Ole Jbidem, og som Vidner paa de ærerøge!! (ærerørige) ord: Lars Reisetter, Johan/n/es ibd:, Jacob Jacobsøn og Pernella Larsdr: Reisetter, som alle under Lovens Faldsmaal ere Jndstevnte. vil fornem/m/e om de Jndstevnte møde.

Torgilds Jaastad mødte som Laugværge og vedtog Varselen paa Egne og Enkens Ingebor Samsonsdr:s Vegne. af Vidnerne mødte Jacob, Lars Knudsøn og Jacob Jacobsøn Reisetter.

Kaldsmændene Jon Torchildsøn Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen for de udeblivende Vidner Tosten Tostensøn, {Jacob} og Ole Reisetter, samt Johan/n/es og Pernella Larsdtr: Reisetter, at være dem forkyndt under Lovens Faldsmaal. og sagde Kaldsmændene det de tillige under Lovens Faldsmaal har indstevnt som Vidne om de udtalte skields Ord, Pigen Gunnilde Reisetter, som nu ej heller møder.

Citanten begiærede de mødende Vidner forhørte. Edens Forklaring blev dem forelæst, med Formaning om Sandhed.

1ste Vidne, Jacob Jacobsøn, boende paa Reisetter, efter aflagde Eed vidnede: at sidst afvigte Vinter, omtrent ved Kyndelsmisse Tiider, var Citanten {ti} paa gaarden Reisetter hos Enken Ingebor Samsonsdr:, hvor Vidnet blev tilkaldet, og da tilspurgte Vidnet Enken: om det var med hendes Villie og Samtykke at Citanten Peder Lille Fosse kom til hende, hvortil Enken svarede Ja, det var med hendes Tilladelse Citanten kom til hende, om det saa var Herrens Villie at de i Fremtiiden kunde kom/m/e til Egteskabs Foreening med hinanden, men derom blev ej talt det mindste den gang, videre end allene hun tillod Citanten at kom/m/e til sig. den Jndstevntes

1775: 68b

1775

Laugværge Torgilds Jaastad sagde: at Aarsagen hvorfor Enken ej har kundet lovet eller samtykt i noget Egteskab, er blandt andet dette: at det {Cita} siden er bleven bekiendt det Citanten skal have et uægte barn, bad derfor Vidnet tilspurgt, om Citanten har bekiendt dette for Enken i den Tiid han kom til hende? Resp: Vidnet veed ej at, ej heller hørdte den gang at han bekiendte det. Vidnet havde ej mere at forklare, ej heller nogen at tilspørge, derfor blev demiteret.

de 2de mødende Vidner som skal forklare om de udtalte Ord, vidnede: saasom

2det Vidne, Lars Knudsøn, tjenende paa gaarden Langesetter, efter aflagde Eed vidnede: at omtrent i Fastens Tiider hørte Vidnet det Enken sagde: at hun havde hørt det Citanten skulle have havt med Een Kone i Strandebarm at bestille, og at hun havde hørt det skulle været skeet i et bryllup i Strandebarm. Enken sagde sam/m/e Tiid, det hun havde hørt sige af andre, at de kaldte Citanten Ingeri-Studen. Torgilds Jaastad tilspurgte Vidnet, hvor disse Ord ere talte, og om der var flere nærv:? Resp: det var i Enkens Egen Stue paa Reisetter, hvor Vidnet da tjente, og veed ej om flere hørdte der paa. Citanten spurgte: om der blev talt noget saadant, da Vidnet sidste Vinter var paa Baad med Enken fra Jondahl? Resp: kan ej erindre det

mindste af hvad der blev talt paa baaden. Jngen havde mere at spørge Vidnet, som blev demiteret.
3de Vidne, Jacob Jacobsøn, er hos sin Fader paa Reisetter, efter aflagde Eed vidnede: ej at have hørt andet end Enken Eengang paa baad og Een gang hos hendes Fader paa Brattebøe i Jondahl, sagde: at Citanten havde havt med Een Kone at bestille, men sagde ej hvor eller hvem den/n/e Kone var, kand ej heller mindes om hun sagde at have hørt dette af andre sige. forklarede derhos: at anleedningen til den/n/e hendes Tale var, at Venerne hendes vare imod at hun skulle forlove sig med Citanten, hørte og at hun sagde: det han var kom/m/en i fald med Een Pige. paa Torgilds Jaastad[s] tilspørgelse sagde Vidnet, at omtrent 8 dage førend Vidnet blev stevnt i den/n/e Sag, var Citanten paa Reisetter, og da sagde Vidnet til Citanten de omvundne Ord som hand havde hørt af Enken. Vidnet blev demiteret.
Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget:

de lovlig Jndstevnte Vidner, Tosten Tostensøn, Ole, Johannes og Pernelle Larsdatter, samt Gunnilde, alle paa gaarden Reisetter, forelegges under Lovens Faldsmaal straf at møde til næste Ting.

Holtz Fyrste Schrøder eskede Sag[en] i Rette mod Haldor Helland betreffende Mærknings Penge for 3de Aar á 3 rd:r Aarlig, og i Continuation heraf gav tilkiende, det han med Mundtlig {Var} Continuations stevning til Tinget har ladet Jndstevne bemelte Haldor til at høre Vidner, og derefter dom at modtage til betaling, samt Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder.
Haldor Helland mødte og tilstod at være lovlig stevnt til at høre Vidner.
Citanten sagde det han nu Jngen Vidner haver nu, men begiærede Sag[en] udsat til næste Ting, da han vil med Vidner beviise at han alle Aar har besøgt Jndstevntes Sag, Kiønnedahls Sag, og der mærket, og skal han til næste Ting besørge Een Fuldmægtig paa sine Vegne.

Afskeediget,

Sag[en] efter Citantens Forlangende udsettes til næste Ting.

Lars Aga skiøde af dags dato til Johan/n/es Larssøn paa 2 pd: 6 Mrk: smør, 2 Løber salt udj grd: Aga. læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, til bielag ved Regenskaberne, lod Jnden Retten oplæse og Examinere lige saadan/n/e Tingsvidner som paa fol: 63 ved Jondahls Ting findes anført, og var den frievillige gaves beløb for dette skibreede 42 rd:r 1 mrk: 8 s: og som Jngen havde noget derimod, var han Rettens attestation begiærende, som blev billiget.

Efter 3de gange Udraabelse var ej Nogen som ville gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Den 15de Junj blev Retten betient paa gaarden Underhougen, bel: i Strandebarms Præstegield og Jondahls Kirke Sogn, af mig, Michael Fleischer, som adjungeret Sorenskriver over Hardanger og Woss, tilligemed efterskrevne af Fogden opnævnte Laugrettes Mænd, sc: Lars Halderager, Jørgen Hærrestvedt, Aad Augestad, Ole Drage, Helje Tørvigen, og Johan/n/es Knudsøn ibidem. nærværende Jnden Retten Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig.
Hvorda for Retten fremstoed Samson Jonsøn som Ejer og Beboer her paa gaarden Underhougen, udj hvilken han ved skiøde af 18 Maij 1773 har tilforhandlet sig ½ Løb 1 1/7 Mrk:r smør med bygsel og Herlighed, og de til gaarden hørende Huusser, og da disse findes brøstfældige og i forraadnet Tilstand, saa var han begiærende, det bemelte Gaardeparts

Huusser af Rettens Middel maatte vorde besigtigede og taxerede hvad de nu kan skiøn/n/es at være værde, forinden han paatager sig deres Reparation, som nu er højst nødvendig.
Retten tilspurgte Reqvirenten, om han ej har varslet forrige Ejer, af hvilken han har kiøbt gaarden, eller andre Vedkom/m/ende, at være ved den/n/e Forretning nærværende? hvortil han svarede Nej, og da han med Jrettelagde skiøde beviiser sig Ejer af gaarden, paastod han Forretningens Fremgang. det Jrettelagde skiøde er saa lydende.
Retten, paa Reqvirentens Eget Tilsvar, da han Jngen har varslet at være overværende ved Forretningen, foretog Besigtelse og Taxation paa de af ham anviisende Huusse som til hans Jordepart skal anhøre, og uden for den/n/e sinde videre at Jndlade sig med

1775: 69

1775

Reqvirenten over det at han Jngen har Jndvarslet, maae lade det ankom/m/e paa ham i sin Tiid hvorvidt den/n/e Forretning er lovforsvarlig, gik ud for at besigtige de af ham anviiste Huusse, som vare.

1°: Andeel udj Høe Lade, som staaer under fællets Tag med de andre granders Høe Lade her paa gaarden, men er adskilt Jndvendig med Stavleje. Staverne ere forfaldne, Taget meget forraadnet, dog ere Staverne gandske brugelige. kand være værd saaledes som den nu staaer	5 rd:r 3 mrk: 0 s:
2°: 1 Floer, hvorudj baade Væggene ere gandske forraadnede og Taget forfalden, saa det heele Huuss er gandske forfalden, kan ej mere være værd hvor det nu staaer	2
3°: 1 dam eller Møddinge Skygge, Spærrene forraadnede men Taget godt, er værd	1 3
4°: 1 Heste Stall, baade Væg og Tag forraadnet, og i sig selv kuns meget liden, er ej mere værd	2 8
5°: 1 Smale Huuss med hosbygget lidet Skuur, Væggene meget forfaldne, er værd	4 3
6°: 1 Sænge Boed i middelmaadig Stand, uden lem, kan være værd	7
7°: ½ i 1 Røg Stue med ½ i Bord og Krak uden bori!! stoel. er i middelmaadig Stand Taget, men væggene ere gode, er værd den/n/e halve deel	12
8°: ½ i 1 Sænge Loft og medfølgende tilbygged Sval. Spær og Tag gandske forfalden, og tøm/m/eret for det meste ligesaa. halvedeelen blev anseet for	2 3
9°: ½ i 1 Jld Huuss. baade Tag og Væg forfalden, dets halve deel anseet i Værd	2
X°: 1 Nøst ved Søen af Tøm/m/er, den Eene Væg og Taget paa den Eene siide forfalden	3 3
Sum/m/a Huussernes Værdie	40 rd:r 5 mrk: 8 s:

Samson Larssøn sagde, det den/n/e Forretnings bekostning, foruden Rettens løn, bliver med Jncaminations Penge, skyds, Rettens Underholdning, Fogden for Mænds Opnævnelse, stemplet Papiir til Forretningens beskrivelse, med mere, i alt 6 rd: Rettens løn bliver, Sorenskriverens Skyds fra Woss til Søen 3 ½ Miil, 4 mrk:, eftergives tilbage Rejsen, og til Søen har Reqvirenten Selv besørget Skydsen. Diet Penge for 2 Rejse dage 1 rd:r 2 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, Laugretten pr: Mand 24 s:, er 1 rd:r 3 mrk:, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en den/n/e Forretnings Bekostning 12 rd:r 3 mrk:,
og saaledes blev den/n/e Forretning sluttet.

Den 22de Junj blev Retten betient paa gaarden Wiichene, bel: i Kingserviig Præstegield og Kk: sogn, af mig, Michael Fleischer, som adjungeret Sorenskriver, og de af Fogden opnævnte Laugrettes Mænd, sc: Haldor Helleland, Thomas Haugstvedt, Jon Svendsøn ibidem, Christopher Langesetter, Ole Hougse, Peder Hougse, Torgilds Torgildsøn Jaastad og Iver Lofthuus. nærv: Lensmanden Jon Hougse.

Hvorda for Retten fremstod Ølver Siursøn Wiichene og sagde: at da Steening eller Markeskield Jmel: Citantens Ejendom her udj gaarden Wiichene, samt hans granders Thore med søn Knud Thoresøn Diøn/n/e, samt Jon Øriansøn, deres Ejendom udj Aakre Øde blev nedsadt d: 12 Octbr: 1773, var Citanten gandske og aldeles frem/m/et og ubekiendt om gaardens Marker og Ejenom, og derfor overlod sine grander at giøre Anviisning, men da han nu er kom/m/en i Erfaring om den Fornærmelse ham derved er skeet \i gaardens Skov, q <q da det i henseende Slotten forbliver ved Forliiget>/, saa er det han med mundtlig Varsel her til Aastædet har Jndstevnt ovenmeldte sine grander at anhøre i dag saavel stevnte som ustevnte Vidner, betræffende gam/m/el Markeskield og Brug \forsaavidt Skoven angaaer/, Jmellem Wiichene og Aakre Øde, og derefter dom at modtage til Markeskield samt lovlig Steening og Reening \udj Skoven/ dem Jmellem eftersom gam/m/elt har været, samt til at svare Processens Omkostninger skadesløs. til Vidner ere under Lovens Faldsmaal indstevnt Endre Nielsøn Kalland, Lars Nielssøn Diønne, Guttorm Bergesøn Teigen, samt godvillig mødende Jørgen Olssøn Wambeviig. vil fornem/m/e om de Jndstevnte møde.

de Jndstevnte Thore og Knud samt Jon Diønne mødte og Vedtog lovlig Varsel. Vidnerne mødte alle, dem Edens Forklaring blev forelæst, med Formaning om Sandhed.

1ste Vidne, Endre Nielsøn, boende paa Huusmands Pladset Kalland, sagde sig gl: 68 Aar, er Jngen af disse Parter beslægtet eller besvogret, er fød og opauvlet her paa Aastædet, har siden tjent paa Diønne indtil han blev højt til Aars, da han siden stedse har boet paa Kalland, som ligger under Diønne. forklarede, at i all hans Tiid, saa længe han kan mindes, har Byttet Jmel: Wiichene og Aakre Øde været efter Geelet, som begynder i Sigriskaar berget og gaaer op til Fields. til dette Geel har Wiichene stedse brugt, og alt hvad som fandtes oven paa og paa yttre Siide af Geelet, tilhørte og brugte Wiichene, men hvad som var, eller paa Jndre Siide af Geelet og stødte imod Geelet, brugte Aakre Øde. videre og nøjere forklarede Vidnet, at paa yttre Siiden af dette Geel er Een Berg Rust, og til midt op paa den/n/e Berg Rust var kuns Wiichene Eiendom, men alt hvad der faldt fra Jndre Siiden af berg Rusten ned i Geelet, tilhørte Aakre Øde, og var dette Berg Rust som Mærke mellem disse gaarder, hvorefter de stedse har brugt i heele Vidnets Tiid, undtagen nu i den!! (de) seenere Aar veed Vidnet ej hvordan de har brugt. Vidnet kan giøre Anviisning paa Sigriskaar berget og Berg Rusten samt Geelet, og hvorledes der efter har været brugt; men hvordan Mærket gaaer eller har været neden for Sigriberget og i Søen, ved Vidnet ej.

2det Vidne, Lars Nielsøn, sagde sig gl: 62 Aar, er broder til næst forrige Vidne, er hverken beslegtet eller besvogret Parterne, er til Huuss paa Diønne, hvor han stedse har været alt fra han gik her fra Wiichene, hvor han blev opauvlet. Vidnede i alle Maader som næst forrige Vidne, med Tillæg, at salig Jon Øriansøn Diønne, som omtrent for 20 Aar siden er død, og var Eier baade af Wiichene og Aakre Øde, anviiste Vidnet at Mærket saaledes var mellem Wichene og Aakre Øde, og der efter brugte de. kand giøre Anviisning som forrige Vidne.

3de Vidne, Guttorm Bergesøn, er Huusmand paa Teigen i Eidfiords Sogn, sagde sig 54 Aar gl:, er Jngen af Parterne beslægtet eller besvogret. vidnede, at have været som Rossmand her paa Wiichene i 10 á 12 Aar, og da ejede Ørians Diønne baade Wiichene og Aakre Øde, og er det nu omtrent 8 [Aar] siden han flyttet her fra. i den Tiid Vidnet var her, blev der ej brugt til viisse (viste?) Mærker, men de brugte om hinanden, saasom hans Huusbonde Ørians ejede da baade Aakre og Wiichene. forklarede viidere, at førend Vidnet kom her paa Wichene som

Rossmand, var han Huusmand paa Diønne hos Ørians, og da bad han ham om Een liden Græss Halle eller

1775: 69b

1775

Eller!! Enge Slotte under Sigriskaaer berget tæt ved Søen, da svarede Ørians ham, det tilhører Wiichene, men bruger du det, saa beholder du det. og siden da Vidnet kom her paa Wiichene som Rossmand, brugte han den/n/e Slotte som Wiichene tilhørende. Vidnet kan giøre Anviisning baade paa den/n/e Enge Slaatte og Sigriskaar berget,

4de Vidne, Jørgen Olssøn, er Huusmand paa Pladset Wambeviig under gaarden Wambem i Ulviig, sagde sig gl: 69 Aar, er hverken Parterne beslægtet eller besvogret, vidnede at være opfød paa Diønne hos Jndstevnte Thore Diøn/n/e sin Fader Knud Diøn/n/e, var omtrent 30 Aar gl: da han rejste fra Diønne, og er det nu omtrent 40 Aar siden han rejste derfra. i den Tiid han tjente der, da Ejede Citantens Kones Farfader baad Wiichene og sin andeel i Aakre Ødre!! (Øde), og var Mærkerne, sagde Vidnet, i alle Maader saaledes som de 2 første Vidner har forklaret, med det Tillæg, at ned i Fiæren ligger i Søen Et Skiær, strax oven for Skiæret i landet ligger et lidet Berg kaldet Bratteskar, hvor fra Byttet skulle gaae ligge op i Sigriskaar berget efter berg Rusten, i alle Maader som de 2 første Vidner har forklaret. Vidnet kan giøre Anviisning paa alle de af ham og de 2 første Vidner angivne Mærker.

Citanten sagde at han end nu havde et godvillig mødende Vidne: Anna Iversdr:, som nu ankom, og blev for hende oplæst Edens Forklaring, saa som hun ej var tilstæde da den blev oplæst for de andre Vidner. forklarede: at være Enke, er nu til Huuss paa Biodtvedt her i Sognet, var gift med Aamund Olssøn, og boede med ham som Ross Folk omtrent i 17 Aar her paa Wiichene, og er der nu omtrent 10 Aar siden hun flyttede herfra. sagde at Jndstevnte Thore Diønne er hendes Farbroder, og altsaa er hun Sødskene barn til Thore sin Søn, indstevnte Knud Thoresøn. i den Tiid Vidnet var her, ejede Lars Øvre Qvale Wiichene i de første Aar, men i de sidste Aar hun var her, ejede Ørians Diønne baade Wiichene og sin andeel i Aakre Øde. i den/n/e Tiid brugte Vidnet baade Skov og Mark til Berg Rusten eller Baret paa yttre Siiden og Jndtil det begynder at helle, ligesom de 2de første Vidner har forklaret. kand ej giøre Anviisning paa Marken ved Søen, men vel paa Baret og hvorledes de der brugte.

Som Jngen flere Vidner var at forhøre, forføyede Retten med Laugret og Vidner sig i Marken for at modtage Vidnernes Anviisning og siuun(?) de omtvistende Stæder. og forefandt Vi da strax inden for Wiichene Jmellem Eggenes og Aakre Øde, Een gieel eller dyb lang dall fra Field Rusten og lige ned i Søen, udj hvilken i midten løber en liden Elv, til dette Gieel helder Marken steil ned paa begge Siider. paa yttre Siiden af disse Mærker blev os anviist de omvundne Mærker. og fremstode da 1te Vidne Endre Nilsøn Kalland, for ham blev oplæst hans udsigende, derefter anviiste Geelet og paa yttre siide derefter Sigriskaar berget, hvor fra Mærket skulle gaae i en tver linie lige efter Berg Rusten op i Et graat bierg næst ved Gielet. de Øvrige Vidner giorde ligesaa anviisning alle og Een hver ligesom de har omvudnet, og anviiste de af dem navngivne Mærker, og hvorledes brugt været haver, og da den/n/e Anviisning var skeet, declarerede Parterne Forliig; thi bleve Vidnerne allene tagne i Eed om deres aflagde Vidnesbyrd og udsigende, det de Een hver for sig med Eed og oprakte Fingre bekræftede.

Citanten med de Jndstevnte Thore og Knud samt Jon Diønne var begiærende, at da de nu vare foreenede, Rettens Middel da ville følge med dem i Marken og nedsette Markeskield mellem dem, eftersom de havde foreenet sig, hvorom de ville giøre Anviisning.

og blev da begyndt uden for Apelviigen ved Søen, udj Een Ham/m/er, hvor der blev hugget Een Kors, som viiser i lige linie i 3de efter hinanden i Skav!! (Skarv?) udhugne Korser, hvoraf den sidste hugget i Sigriskaaer berget, og viiser i lige linie op i Een Kors i en Jordfast

skarv!! (Steen?), derfra gaaer byttet i en nu nedsatt Markeskield steen, der viiser op i Een Kors hugget i Een berg Hammer kaldet Røtteskaaeren, som viiser i en nye Markeskield steen, og derfra op i Een Kors hugged i Een liden Mosse ham/m/er, og viiser op i lige linie efter hinanden nedsatte 4 nye Markeskield steene, hvoraf den sidste viiser op i lige i!! linie Jnderst i Wichelejthaugen, hvor der blev hugget Een Kors, som er Ende mærke, Jnden for disse Mærker ejer Aakre Øde Skouven, men uden for eller paa yttre Siide af disse Marker!! (Mærker) ejer Wiichene baade Skov og Slotter, og ellers Bejter for sine Creature, som gam/m/elt har været, til Gieelet. her hos declarerede begge Parter, at de Mærker, Korse og Markeskield steene, som d: 12 Octbr: 1773 bleve nedsadte, skal være til Jngen Følge eller Forbindelse for nogen af Parterne, men som uefterrettelige nedbrydes.

Som Jntet videre var at forrette, blev giort Beregning over den/n/e Forretnings Omkostning, som er: Skyds fra Woss til Graven, 4 ½ Miil til Lands og Vands, 4 mrk:, Efterrejsen tilbage gives, ligesom Citanten besørger skydsen til Søes. diet Penge for 2 Rejse dage 1 rd: 2 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, Laugretten pr: Mand 24 s:, er 2 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en 7 rd:r, herforuden sagde Citanten sine Omkostninger at være med Jncaminations Penge, Fogden for Mænds Opnævnelse, Rettens underholdning med mere, i alt 9 rd:r, bliver i alt 16 rd:r. derom de bleve saaledes foreenede at Thore med søn Knud Diønne betaler tilsam/m/en til Citanten 6 rd:r, og Jon Diøn/n/e betaler ham 4 rd:r, de Øvrige 6 rd:r tager Citanten hos sig selv, og betaler Rettens løn,

og saaledes er den/n/e Forretning sluttet.

Anno 1775, den 19de Octobr:, begyndtes det **almindelige Høste-Ting med Jondals Skibredes Almue paa det anordnede Tingstæd Hærandsholmen.** Retten betient af Sorenskriveren Schielderup og efterskrevne eedsorne Lavrettes mænd: 1. Johannes Pedersen Wiig for Ole Berge, 2. Iver Pedersen Berge, 3. Ole Iversen Torvigen, 4. Tollef Iversen ibid:, 5. Helje Torjersen Torvigen, 6. Jørgen Bergesen Herrestved, 7. Johannes Johannesen Toften, og 8de: Johannes Bergesen Setved i stæde for Samson Jonsen Underhougen. Saa var og ved Retten tilstæde Kongl: Majt:s Foged hr: Kammer-Raad Juel, med skibredets Lænsmand

1775: 70

og anden Tingsøgende Almue.

Hvorda! blev publiceret de Kongl: Allernaadigste Forordninger og andre publiqve Anordninger i følgende Orden: og da tilsidst blev læst

General Lieut: og Stiftamtmand von der Ostens Forslag til General Land Oeconomie og Com/m/erse Collegium ang: Korn Magaziners Opretning, dat: Tronhiem d: 13de Maji 1775, saa maatte Fogden i Anledning og Følge af den hannem tillagte høje Ordre tilspørge den tilstædeværende Almue, forinden nogen Betænkning af hannem i denne Begivenhed kunne ingives, hvorvidt de kunde ansee sig beføjede og udj Stand til at ingaae udi dette nu oplæste Forslag. Han vidste at det vilde være Almuen udi frisk Minde og Erindring de seeneste dyre Aar, hvor der atter blev spurgt om det fornødne Sæde-Korn, og derfore at dette Forslag vilde være, som det meste og beste til igien at forekomme den Mangel, som igien ved saadanne Aar kunne intreffes, og derfore nu til Protocollen maatte forlange deres reene og udførlige Svar. Almuen hertil svarede: at de meget vel insaae den store Nytte, som af dette Forslag kunde flyde; men den maatte beklage ej allene at [de] fleeste af dennem sidder paa meget smaae Jorde parter, og følgl: deres Jord-Avling at være ganske maadelig og ringe, men end og, at de alle maae forsyne sig med fremmed Korn den største Deel af Aaret. Manges Fattigdom

tvinger dem ogsaa til strax at angribe det nye inhøstede Korn; saa de af disse Aarsage seer sig tvungen til at de paa ingen Maade seer sig [i] stand til at ingaae i dette nyttige Forslag.

1: Publ: Kongl: Bestalling for Sorenskriver Søren Schielderup at være her efter Sorenskriver for Hardanger, Lyse-Kloster Gods og Wos Præstegiøld, dat: 12 Juli 1775.
2: Placat ang: Silde Fiskeriets Inretning i Bergen, dat: 29 Junii 1775.
3de: Forordning og Forbud imod at sende Breve med anden Lejlighed end med Posten, dat: 16 Aug: 1775.
4de: Forord: ang: at et vist Antall Banco Billetter maae paa de Kongl: Americanske Ejlande have Cours og roullere, dat: 11 Maji 1775.
5de: Placat, hvorefter de ved Befaling af 1 Maji d: A: nedsatte Toe skillinger ikke lengere end til ult: Octobr: skal antages i de Kongl: Casser, m: v:, d: 13 Juli 1775.
6te: Forord: ang: forfærdigede Banco Sedler paa 5 rd:, dat: 24 Maji 1775.
7de: Forord: ang: Academiske Examina, dat: 11 Maji 1775.
8de: Forord: ang: at Fordringen for indenlandske fabriqverede Silke, Ulden og Bomulds Vahre skal i Norge have Fortrin for deslige fra frem/m/ede Stæder, dat: 18 Maji 1775.
9de: Fundation til en almindelig Enke-Casse, dat: 30te Aug: 1775.
10de: Forordn: ang: Skole Væsenets Forbedring ved de publiqve Latinske Skoler, dat: 11 Maji 1775.
11te: Placat, hvorved fremmede Blikpladers Inførsel forbydes, dat: 15 Apriil 1775.
Placat, ang: St: Jørgens Hospitals Godses Indkommer af Landskyld og meere, bliver til Auction opraabt i Bergen d: 13 Decembr: d: A:
Skrivelse fra Stiftet til K: Raad Juel, hvorved 2de Delinqventer efterlyses, dat: 26 Sept: 1775.
Ditto fra Stiftet, dat: 12 Sept: d: A:, med inslutted Copie Kongl: Rescr: af 29 Juli 174? (1744?/1741?), at af Bøxel Seddelers Udstædelse skal erlegges en frivillig Gave til Bergens Manufactur huus.
Rescript ang: den Frivillige Afgift, at dermed forholdes ligesom den Udeblivende engang har ansatt sig for, dat: 15 Aug: 1775.
Rescript ang: Præste-Enke Gaard, og hvorledes dermed skal forholdes, dat: 18de Aug: 1775.
Fogdens Beregning over Delinqvent Omkostninger med videre, dat: 15 Sept: d: A:

Thore Præstegaard tilkiendegav ved skriftlig Stævnemaal af 26de Septbr: afvigte til dette eller Jondals Høste Ting at have instævnet Samson Jonsen Underhoug fordi han skal have bemægtiget sig et Citanten tilhørende Sæhl huus, derom at høre under Faldsmaal inkaldte Vidner,

1775: 70b

samt derefter at lide Dom til Undgieldelse i Hoved-Sag, og Omkostninger efter Nærmere Irettesættelse og Stævnemaalets Formeld, der blev læst og er saa lydende:
Af de Instævnte infandt sig ikke efter Paaraab Samson Jonsen Underhoug, ej heller Vidnet Henrich Gundtveit; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet for de udeblevne af Kaldsmændene Lænsmand Johannes Pedersen Wiig og Thomas Erichsen Skaffer.
Citanten derefter begiærede først fremkaldet Vidnet Niels Bræche, og ham tilspurgt hvad hand er vidende om Citantens og den Jnstævntes Foreening betreffende Sæhlet.
1ste Vidne, Niels Bræche, for Retten fremstod, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven at ville vidne Sanhed, og forklarede: at afvigte 1774 Aars Sommer hørte Vidnet, at Citanten og Samson Jonsen bleve saaledes foreenede, at den første skulle i standsætte et Sæhl for ham paa Støelen, med en liden nye Tilbygning for Lam eller Faar, og at Samson Jonsen dermed

skulle være nøyet, naar samme blev i stand satt, hvilket og skeede afvigte Aars Som/m/er, samt, at den Instævnte Samson Underhoug eet Aar har brugt og betient sig af det bemeldte Sæhl huus. Vidnet sagde ey meere i denne Sag at være vidende, blev derfor fra Retten afskediget.

2det Vidne, Thomas Erichsen Underhoug, aflagde Eed og vidnede eenstem/m/ig med forrige Vidne, med hvilket dette paa en Tid var tilstæde, da den omprovede Forening blev ingaaet; ellers sagde dette Vidne at den ommeldte Tilbygning i denne Som/m/er blev fuldført.

3de Vidne, Steengrim Guntveit, efter aflagde Eed, vidnede: at næst afvigte Foraar var Vidnet med udeblevne Vidne Henrich Guntveit efter Citantens Anmodning paa Støelen for at besigte det ommeldte Sæhl huus, og befandtes da samme i brugbar Stand saaledes, at der ere baade bedre og slettere Sæhl huuse, item at den før ommeldte Tilbygning eller Huus til Lam da var opsatt, og at dette passerede den samme dag, som man drog til Støels med Kreaturene.

4de: Ole og Lars Eijde aflagde Eed efter Loven at sige Sandhed, og derefter vidnede: at i denne Sommer, nogen kort Tid efter at Kreaturene var komne til Støelen, forlangte Samson Jonsen at disse 2de Vidner ville følge ham for at eftersee det ommeldte Sæhl huus, og befandt da Vidnerne, at Massen i Veggene var ude og til deels laae i Melke-Koppene, som saae stygt ud, samt at Samson Jonsen derefter med en Øxe opbrækkede et Citanten tilhørende Sæhl huus, udtog hans der staaende \tomme/ Melke \Kopper/ og satte den!! (dem?) uden for Døren, og igien insatt sine egne Melke Kopper i det ommeldte Citanten tilhørende Sæhl huus. Disse Vidner ere demitterede.

Thore Præstegaard begiærede Laugdag for de udeblevne.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men udeblevne Samson Jonsen Underhoug gives Lavdag til næste Som/m/er-Ting for Jondals Skibrede, og Vidnet

1775: 71

Henrich Olsen Gundtveit til samme Tid under Lovens Faldsmaal forelegges sit Vidnesbyrd at aflegge.

Derefter blev læst Brynild Asbiørnsen Huuses Skiøde til Torgils Asbiørnsen Huuse paa 2 Pd: 20 mrk: Smør udi Gaarden Samland Øvre Thuun i Jondals Skibrede, for den Summa 99 rd: dat: 26 Maji 1775.

Mr: Gelmeiden mødte og ædskede den Sag i Rette anlagt af Capellanen til Qvindherreds Præstegiæld, hr: Jochun Krøger, contra Haaver Samland, fremstillede Lænsmanden for at afhiemle den Debitori ved Rettens seeneste Kiendelse givne Lavdag.

Lænsmand Johannes Wiig og Thomas Erichsen Skaffer aflagde Eed, at den ved seeneste Ting passerede Lavdagelse lovlig er forkyndt for Haaver Iversen Samlands sidste Opholds Stæd, og i Paahør af Svogeren Guttorm Sætved.

Dernæst forestillede Comparenten kortelig, at den af ham ved denne Sags Incamination fremlagde Original Revers viiser fuldkommen, at den Jnstævnte er hr: Krøgers Debitor for 50 dr:, ligesom og den fremlagde Arrest Forretning paa lovlig Maade udi Debitors eyende Effecter har ladet sig inføre; thi var det han paastod samme confirmeret for saa vidt derved er udkommen, og med Regres til det manglende, samt Arrestens og Instævningens Omkostning med 10 rdr: og paatrængede Dom.

Guttorm Svartved mødte for Retten og reserverede sin Tiltale i sin Tid til vedkommende, da han formeener at kunne beviise det, at de arresterede Vahre var hos ham indsatte som haandfaaet Pant, hvilket han, som meldt, agtede at paatale.

Eragtet.

Sagen optages til i Morgen.

Hvorefter følgende Documenter til Publication blev frem leveret.
1: Brynild Asbiørnsens Skiøde til Torgild Asbiørnsen Huuse paa 2 pund 20 Mrk: Smør i Gaarden Samland, samt over bøxel til 14 8/11 Mrk: Smør, 1 geedskind i sam/m/e Gaard, samt 7 Mrk: Smør i underliggende Plads Sougertveten, alt for Sum/m/a 99 r:, Dat: 26de Maj 1775.
2: Knud Siursen Furholdes!! (Furhovdes?) Skiøde til Peder Iversen Flatebøe paa 1 pund 11 Mrk: Smør, 7/18 bukskind, 7/18 Gedskind [udi gaarden ??] for Sum/m/a 300 rd:, Datered 17de April 1775.
3: Ole Knudsen DegerBreches Skiøde til sin Søn Aad Olsen paa 1 pund 6 Mrk: Smør udi Gaarden Degerbreche for Sum/m/a 30 r:, Datered 19de Octobr: 1775.
4: Marta Knudsdatter Tveten med fleres Skiøde til Iver Aamundsen Tveten paa 1 pund 12 Mrk: Smør, 6 Løber Salt udj Gaarden Tveten, Datered 19de Octobr: 1775.
5: Iver Olsen Baches Kaar brev til sin Moder Mari Larsdatter paa endeel Kaar af Gaarden Bache, Dat: 19de Octobr: 1775.

1775: 71b

6: Siur Olsen Axneses bøxel Seddel til Endre Iversen paa 1 Løb Smør udj Gaarden Setveit, med Revers. Dat: 19de Octobr: 1775.
7: Skiftebrev efter Torgilds Tomasen, hvorudj Stervboet er taget til Jndtægt 1 Løb 12 Mrk: Smør i Gaarden Bratebøe, og udj Gaarden Kopre 1 pund 3 Mrk: Smør, som saaledes er udlagt: Encken Ingeborg Samsonsdater er udlagt forbenevnte Jordegods i Gaarden Bratebøe, og Datteren Ingebor Torgildsdatter udlagt 1 pund 12!! (3?) Mrk: Smør udi Gaarden Kopre for Summa 27 r:, Dat: 3de Octobr: 1774.

Anno 1775, den 20de Octobr:, Continuerede Høste-Tinget med Jondals Skibredes Almue, overværende det i Gaar tilførte Laurett.

Hvorda! blev publ:
Bøxel Seddel af Lars Knudsen Handegard til Sr: Peter Harmens paa Stædet Hærandsholmen, dat: 20 Octobr: 1775, med Revers.

Derefter blev i den fra Gaars Dag optagne Sag afsagt

Dom.

Den Insteævnte Debitor Haaver Iversen Samland har end ikke efter Laudags Foreleggelse infundet sig for Retten med noget Slags Tilsvar eller Invending imod det i Rette lagde og paastævnte Revers af 23 Julii 1774, stor 50 rdr:, og derefter effectuerede Seqvestrations Forretning, ratifiseret under 4 April 1775: thi Kiendes og Dømmes her med for Rett: at ligesom Kravet er uimodsagt, saa bør og Arrest Forretningen, saa vel i henseende Formalitet, som til næste Ting lovlig forfulgt, som i henseende Selve Sagen, bekræftes, og saaledes bliver Creditor hr: Kruger berettiget udi de Seqvestrerede Effecter at giøre sig betalt, og, da samme efter Forretningens Udviis ey er tilstrækkelig, saa reserveres velbemelte hr: Krugers Rett til Debitor for det manglende af Capitalen. Og da Guttorm Haaversen Svartvedt under Sagen har anmeldet sig, som formeentlig fornærmet i henseende de ham pantsatte Effecters Forrykkelse; saa reserveres hannem og enhver bedre(?) berettiget deres lovlige Tiltale til vedkommende. Udi Processens Omkostning betaler Haaver Samland til Citanten hr: Kruger 5 rdr: Med Dommen omgaaes paa lovlig Maade, ligesom det idømte udredes 15 Dage efter dens lovlige Forkyndelse under Executions Tvang.

Til Fogden blev udstæd følgende Tings Vidner: 1mo: Tings Vidne over de udi Skibredet værende Selv eyere. 2do: Dito ang: de i Skibredet

1775: 72

affældte Gaarder, hvad Tid allernaadigst approberet, og hvad Tid Com/m/uniceret. 3tio: Tings Vidne, at Tingskydsen er betalt. 4to: Saug angivelserne, 5to: Det sædvanlige Tings vidne, som indeholder 10 Poster. 6to: Den frivillige Gave. og 7de: Restance Registeret, som af Almue blev uimodsagt.

Efter lovlig Udraab infandt sig ingen som ved Retten havde at forrette; thi blev høste Tinget med Jondals Skibrede ophævet.

Anno 1775, den 20de Octobr:, begyndtes det **Almindelige Høste Ting med Østensøes Skibredes Almue paa det sædvanlige Tingstæd Hærandsholmen.** Retten betient af Sorenskriveren Schielderup og efterskrevne eedsorne Laurettes mænd. 1. Michel Olsen Flaatvedt (Flotve), 2. Arne Svendsen Røseland, 3. Lars Larsen Froastad, 4. Peder Siursen ibid:, 5. Lars Erichsen Thole, 6. Jon Rasmusen Norem, 7. Svend Knudsen Scheje, og 8de: Svend Siovadsen Midhuus. saa var og tilstæde Fogden hr: Kammer Raad Juel med Skibredets Lænsmand og anden Tingsøgende Almue.

Hvorda! blev publiceret de Kongl: Forordninger og andre Øvrigheds Skrivelser, som for Jondals Skibredes Ting ere Specificerede.

Almuen svarede her i et og alt ligesom ved Jondals Skibrede er anført i Anledning af Korn Magaziners Oprettelse.

Læst Bevilling for Peder Harmens paa et Kroehold og Giestgiverie ved Stædet Hærandsholmen, beliggende i Jondals Skibrede af Sundhord og Hardanger Fogderie. dat: 16 Aug: 1775.

Dagen derefter, d: 21de Octobr:, continuerede Høste Tinget med Østensøes Skibredes Almue i Overværelse af det ovenanførte Laurett.

hvorda blev publiceret:
1: Ole Michelsen Moes Kaar brev til sin Moder Søneve Rasmusdatter paa en deel Kaar af Gaarden Moe. Dat: 21de Octobr: 1775.
2: Lars Elingsen Moes Kaar brev til sin Moder Anna Larsdatter paa en deel Kaar af gaarden Moe. Dito Dato.
3: Severin Andreas Heibergs bøxel Seddel til Ole Michelsen Moe paa ½ Løb Smør, 1 huud udj sam/m/e Gaard. Dat: 10de Octbr: 1775.
4: Dittos bøxel Seddel til Simon Jonsen paa ½ Løb Smør, 1 Løb Salt i gaarden Fundeland. Dat: 10de Octobr: 1775, med Revers.
5: Ditto bøxel Seddel til Lars Ellingsen Moe paa ½ Løb Smør, 1 Huud i Moe. Dat: 10de Octobr: 1775, med Revers.
6: Hr: Peder Blyts bøxel Seddel til Lars Arnesen Biercheland paa 1 Løb Smør udj Biercheland. Dat: 16de Maj 1775, med Revers.

7: Isach Bonens!! (Botnens?) Medf:!! (med flere) Fredlysning paa sin Eiendom i Gaarden Richen, af Dato 21de Octobr: 1775.
8: Niels Isachsen medf: Contract om Skouge Teigen Zilie skreen. Datered 8de Julij 1775.
9: Aamund Olsens Pante Obligation til Lars Aamundsen Alvigen!! (Aalvigen), stor 240 rd:, Pant /: 2 pund S:, ½ huud, 1 Faareskind i Mestvet!! (Melstvet). Dat: 21de Octobr: 1775.

1775: 72b

9: Lars Alvigen med fleeres Skiøde til Lars Siursen [paa] 2 pund 17 ½ Mrk: Smør, ½ huud udj Gaarden Noreim, for Sum/m/a 146 r: og 12 s: Dat: 21de Octobr: 1775.
10: Jon Haagensen Sanven med f: Contract om den saa kaldet Kallestad Elv under Gaarden Sanve og Kallestad. Dat: 22de Octobr: 1775.

Derefter blev til Fogden udstæd følgende Tings Vidner. 1mo: over de i Skibredet værende Selv Eiere; 2do: Ditto angaaende de i Skibredet af[f]ældte Gaarder, hvad der allernaadigst er Opeberet og hvad tiid comniceret, 3tio: Ditto, at Tingskydsen er betalt, 4to: det sædvanlige Tings viidne, som indeholder 10 Poster. 5to: Restance Registret, 6to: Den frivillige Gave, og 7de: Dito, at at!! opsiiderne paa den afbrente Gaard Tole, dette aar som det andet aars Skatte frihed, rigtig har nødt godtgiørelse for Skatter, som blev uimodsagt.

Derefter blev opnevnt det Laug Ret som til anstundende aar 1776 skal beklæde Retten, saavel for Jondals som Østensøes Ting laug. for Jondals Ting laug, Nye Mænd, 1. Lars Ouestad, 2. Jacob Drage, 3. Siur Wiig, 4. Lars Brynildsen Wiig, 5. Giert Engelsen Bache, 6. Iver Olsen ibid:, gamle Mænd, 1!! (7). Ole Samland, og 8. Lars ibid: for Østensøe, Nye Mænd, 1. Lars Steene, 2. Ole Michelsen Moe, 3. Arne Nielsen Øvrevig, 4. Ole Brigsen Nedrevig, 5. Ole Arnesen Bierche, 6. Siur Johanesen Ruggen!!, gamle Mænd, 1. Aasmund Soldal, og [2.] Arne ibid:

Efter skeede lovlig udraabelse indfandt sig ingen som havde viidere med Tinget at bestille; Thi blev sam/m/e paa lovlig maade ophæved.

Anno 1775, den 23de Octobr:, begyndtes det **Almindelige Høste Ting med Gravens Skibredes Almue paa det sædvanlige Tingstæd Eide Grund**, Retten betient af Sorenskriver Schielderup og efterskrevne eedsorne Lavrettesmænd: 1. Halsteen Endresen Garetuun, 2. Siur Jonsen Westrem, 3. Haaver Endresen Nærheim, 4. Siur Siursen Næsheim, 5. Størkaar Davidsen Næsheim, 6. Iver Olsen Syse, 7. Torchild Magnusen øvre Leqve, og 8de: Berge Nielsen Traae for Niels Andersen Herrei; saa var og ved Retten nærværende Kongl: Majt: Foged hr: Kammer-Raad Juel, samt Lænsmanden Niels Tronsen Rønnestrand og anden Tingsøgende Almue.

Hvorda! blev læst de samme Kongl: Forordninger og høye Ordres, som ved Jondals Tinglav findes specificeret.

Gravens Skibredes Almue gav det samme Svar i Anledning af Korn Magaziners Oprettelse, som af de foregaanede Almuer er tilført.

1775: 73

Lænsmanden Niels Rønnestrand fremstillede Stævne Vidnerne Berge Nielsen Traae og Torchild Øvre Leqve, og bad om deres Afhiemling for Lavdagelsen udj Gields Sagen af Lene Dedichen imod Torfind Torfindsen Bue, om hand nu ej møder med Tilsvar.

De forbenævnte Kaldsmænd aflagde Eed med oprakte Fingre, at Lavdagelsen var forkyndt for Torfind Bue for meere end 14 Dage siden, men bemeldte Torfind mødte ikke efter Paaraab.

Lænsmanden paastod Dom til de paastævnte 7 rdr: 48 s: Betaling, og udi Processens Omkostning 3 rdr:

Berge Traae for den Instævnte bad om Anstand til næste Ting, for imidlertid at rette for sig i Mindelighed, da lovlig Forfald hindrede ham fra at comparere paa dette Ting.

Lænsmanden lod Udsættelsen ankomme paa Rettens Skiøn.

Eragtet.

Den forlangte Anstand bevilges til næste Ting for Gravens Skibrede, da Torfind Bue imidlertid opfylder mindelig Rettelse, eller i Mangel deraf da Dom modtager.

Ole Helleland, Haldor ibid:, Elling Jaastad og Amund Urheim paa egne og samtlige Almues Mænds Vegne af Ullensvang og Kintzervigs Sogner anmeldte, at de havde seet sig beføyet til dette Ting ved mundtlig Varsel at inkalde \Olmo Garetun/, Endre Lilletun, Roar Mykletun, Aser Garetun, Aslach Warberg, Halsteen Garetun, Amund Warberg og Jon Mykletun paa egne og samtlige Interessenteres Vegne at lide Dom til en imellem Parterne oprettet Contracts Opfyldelse; item for Fornærmelse af de Instævnte i at forjage Citanternes Kreaturer paa Støelen, og insatt 3de Mend paa Støelen imod Contracten. Til Vidner ere under Faldsmaal inkaldte Mari Asers:, Tieneste Pige, Anna Aslaks:, ditto, Lars Olmosen, Elisabeth Almosd:, og Ole Endresen; og videre ere de oven benævnte Contraparter instæfnte at anhøre disse Vidners Forklaring og lide Dom i Hoved-Sag[en], og Omkostning skadesløs.

De Instævnte Contraparter mødte alle, undtagen Amund Warberg: Ingen af Vidnerne infandt sig efter Paaraab.

Stævne Vidnerne Jon Torjersen House og Peder Torjersen ibid: aflagde Eed at de udeblevne med meere end 14 Dages Varsel vare tilkaldede [i] Sagen.

Haldor Helleland fremlagde den paaberaabte Contract, Acten tiltagen, og er saa lydende:

Citanterne bad {for denne Sinde} tilført, at de for denne Sinde frafaldt Vidners Førelse saavelsom Sag[en] betreffende Fornærmelse med at forjage Kreaturene, men bad allene om Dom saa vidt Contractens Opfyldelse angaaer.

Aser Garethun foregav, at Citanterne havde ingen Rett til at oprette saadan Contract, siden Ejendommen ey skal være dem tilhørende, hvilket kunde beviises.

Eragtet.

Sagen flyttes til næste Ting, og til samme Tid Amund Warberg gives Lavdag at møde med Tilsvar.

1775: 73b

Niels Rønnestrand ædskede Sagen i Rette for Daniel Walem imod Aslach Aslachsen Ørdal!! (Ourdal), og tilkiendegav det, at Proc: Niels Traae paa seeneste afvigte Sommer Ting begiærede Regning fra Daniel Walem. Det synes mig at være ikke andet end et Omsvøb for at forhale Tiden med Pengenes Udeblivelse; thi de har jo selv i Sagen ikke fragaaet Fordringens Rigtighed, men benægtet derpaa at være noget skyldig, og deels tilstaaet at være noget pligtig, og beraabt sig paa at have clareret al Gielden, deels med Penge og deels med Bord, som de endnu ikke har beviist, da dog Kiøbmanden Daniel Walem begge gange, som Aslach Ørdal

har bekommet Korn Vahrene, gav ham Regning paa det han hver gang blev pligtig, derfor gives ham ingen videre Regning, men paastaaer Dom, og udi Processens Omkostning 10 rdr:
Den Instævnte mødte og refererede sig til det paa afvigte Sommer Ting tilførte, og tilbød endnu at betale de 4 rdr: 10 s:, men benægtede det øvrige Krav.
Lænsmanden paastod Dom.

Eragtet.

Sagen optages til Revision til næstkommende Onsdag Aften d: 25de hujus, da Dom eller Kiendelse efter Beskaffenhed skal vorde afsagt.

Siur Paulsen Spaanem anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Lars Olmesen Røyse for skyldig værende 9 rdr: 4 mrk: 8 s:, derom at modtage Beviis og lide Dom udi Hoved-Sag[en] og Omkostninger.
Den Instævntes Fader Olme Nielsen Røyse mødte paa Sønnens Vegne og aldeeles benægtede Kravet.
Citanten havde nu ikke Beviset ved Haanden, men reserverede at fremlegge samme til næste Ting, til hvilken Tid han begiærede Sagen udsatt.

Eragtet.

Den forlangte Anstand bevilges til næste Ting for Gravens Skibrede, og til samme Tid Lars Olmesen Røyse haver at møde med Tilsvar.

Niels Rønnestrand ædskede Sag[en] i Rette for Mads Torblaa mod Ole Westrem for skyldig værende 3 rdr: efter Skifte brev af 8de Junii 1774, og ville fornem/m/e om han nu møder.
Paa samtlige inkaldte Arvingers Vegne mødte Torchild Leqve.
Ole Westrem infandt [sig] og fremlagde Regning af 21 Octobr: d: A:, som er saa lydende:
Niels Rønnestrand paastod at den fremlagde Regning var intet Beviis, men at Skifte brevet, hvoraf han begiærede det Sagen vedkom/m/ende Acten tiltaget, var Hiemmel nok for Kravets Rigtighed; og paastod Dom til Betaling, og udi Processens Omkostning 3 rdr:
Ole Westrem aldeles nægtede Kravet efter Skifte brevet, derimod paastod, at den i Rette lagde Liqvidations Regning er rigtig, og derefter forventede Dom til Befrielse.
Niels Rønnestrand vedblev sit forrige, og inlod Sagen under Rettens Skiøn.
Ole Westrem sagde videre, at saasom Skiftet var ubekiendt, og derfor ey med Regning kunde infinde sig, hvilket han agtede

1775: 74

til næste Ting at beviise, og til den Ende begiærede Sagen udsatt.
Niels Rønnestrand paastod Dom. <Skifte Brevet leveret Niels Røn/n/estr:>

Eragtet.

Den forlangte Udsættelse billiges til næste Ting, da Ole Westrem paalegges at slutte Sagen, eller Dom efter det passerede at modtage.

Hvorefter blev Publiceret følgende Documenter, sc:
1: Tomas Aamundsens Skiøde til Aamund Johanesen Mobøe paa et Spand Smør, et halv bukskind for Sum/m/a 100 r: i gaarden Moebøe, Dat: 23de Octobr. 1775.
2: Tosten Torkildsen Tveds gields brev til Aser Garetun, stor 180 r:, pantsat halve bruget i gaarden Tved, Dat: 6te Junj 1775.
3: Anviist til udslettelse Helie Elefsøn Legrie gields brev til Knud Larsen Lund, Pantsat 1 Løb Smør i gaarden Legrei for Sum/m/a 262 r:, Dat: 22de Maj 1773.
4: Chrestoffer Siursen Hieltnes bøxel Seddel med Revers paa 1 Løb Smør i Gaarden Legrei, Dat: 8de Decenbr: 1774. til Helge Legrei.

Anno 1775, d: 24 Octobr:, continuerede Høste Tinget med Gravens Skibrede, nærværende det i Gaar anførte Lavrett.

Hvorda! Fogden, i Anledning at der ud af hannem var forlanget Frihed til et Støels beyte udi det almindelige Field til EyFiords Sogn, fandt sig anlediget, forinden at han samme kunde eller vilde udstæde, at tilspørge de Gaards Ejere, som udj Fieldet kunde have sine Støels Beyter, som de sine Gaarde tilliggende herligheder, om nogen af dennem kunde tilegne sig nogen Rett til, eller viise sig Adkomst til udi det Almindelige Field til noget Stæd, saasom fra Grana Becken til den Søndre Side af Ola(s?)dalen, og op fra Støelen i Øst til Vi(er?)sla Nutterne, og i Vest fra Stølen til Sollemdalens og Faugerliens Fæe Beiter. Hvortil Opsidderne, der ved Retten vare tilstæde, saasom af efterskrevne Gaarder: Garethun, Mykletun, Lillethun, Røys(oe?) med Warberg, svarede; at de ey herudi kunde tilegne sig nogen Slags Rettighed, men allene at de derudi, som udi Kongens Alminding havde nogle Buer, hvorudi de kunde opholde sig ved deres Dyre Skytterie.

Sølfest Heljesen Torblaae anviiste Felden af en Voxen Biørn som er skudt paa Gaarden Torblaaes Ejendoms Grund i Ulvigs Sogn nu i denne afvigte Som/m/er ved St: Hans Dags Tid af Anviiseren Selv. Felden blev af Fogden mærket med at afskiære den venstre Fremfod.

Peder Larsen Maabøe ligeledes anviiste Felden af en voxen Biørn skudt af ham selv ved Michaelis Tid d: A: paa det vilde Field, og blev mærket af Fogden med at afskiære den venstre Fremfod.

Johannes Andersen Frøstad anviiste Felden af een voxen og een ung Biørn, hvilke ere skudte paa Gaarden Hieltnæs Grund i Ulvigs Skibrede, og af Fogden mærkede med at afskiære den venstre fremlabben,

Lars Ellingsen Holm tilkiendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Lars Nielsen Espeland og Torkild Andersen(?) (Andvesen?)

1775: 74b

Espeland, een for begge og begge for een, at anhøre Vidner betreffende deres ulovlige Omgang og Behandling med Citantens Kreature paa Støelen Lie Sætre og dens Støels Beiter, samt derefter at lide Dom udi hoved Sag, og Processens Omkostning at erstatte. De under Faldsmaal instævnte Vidner ere Lars Olsen Dahle, Jørgen Larsen Holven, Knud Ellingsen Store Graven, Torjer Axelsen Næsheim, Maritha Nielsd: Traae, Gunilde Jonsd: ibid:, Christie Johannesd: Espeland, Christie Nielsd: ibid:, Absalon Anversen Espeland, Søgne Richoldsdatter Dahle. Citanten begiærede Vidnerne \med Parterne/ paaraabte.

Lænsmand Niels Rønnestrand mødte for Lars Espeland og vedtog lovlig Varsel; ligesaa infant sig for Retten Torchild Espeland.

Af Vidnerne mødte Lars Dahle, Marthe Traae, Gunilde ibid:, Søgne Richoldsd: Dahle, Knud Store Graven, Absalon Espeland, Jørgen Molven.

Berge Nielsen Traae og Siur Næsheim afhiemlede Stævnemaalets lovlige Forkyndelse for de udeblevne.

Citanten bad Vidnet Lars Dahle først fremkaldet og tilspurgt, hvorledes han har seet og hørt at Citantens Kreature ere medhandlede? Eedens Forklaring blev Vidnerne forelæst, med Formaning at vogte sig for Meen-eed.

1ste Vidne, Lars Dahle, aflagde Eed med oprakte Fingre at ville vedblive Sanhed, og vidnede: at i afvigte Foraar var Vidnet tilstæde paa Holm Støelen, og hørte da et Skud, og siden efter fornam, at en Koe, Citanten tilhørende, var skudt og beskadiget i Svangen. Vidnet saae ikke hvo der skiød, men hørte, at det skulle være Lars Espeland. Videre, at bemeldte Lars Espeland tilforn sagde Vidnet, da han kom gaaende med et Gevæhr, at ville her efter sin Faders Ordre at skyde Holvies Kreature, fordi de kom ind paa deres Ejendom og over Mærkes Garden. Videre sagde Vidnet, at da Skuddet passerede, som beskadigede den ommeldte Koe, var Kreaturene ey inkomne paa Espelands Ejendom. Nok at Lars Espeland selv sagde Vidnet, at han tilforn har skudt efter Kreaturene med løst Krud, og sagde end meere paa Berge Traaes Spørgsmaal, at han maaskee herefter ville skyde med skarpt. Lænsmand Niels Rønnestrand begiærede Vidnet tilspurgt: om ikke Lars sagde han vilde skyde saa kaldet Skræl Skud for at skrem/m/e deres Kreature fra Ejendommen? om ikke har hørt, at Torchild Espeland med Skud havde beskadiget den ommeldte Koe? Sv: refererer sig til sit forrige Svar, og til andet ligeledes, dog efter et løst Snak \har hørt/ at Torchild ligeledes skal have ved Skud beskadiget den ommeldte Koe. Paa nærmere Spørsmaal sagde

1775: 75

at han veed ikke om den anden Koe, som blev skudt i Panden af Lars Espeland, og efter hans Beretning fik nogen Skade; eller har hørt noget Klagemaal derom.

2det Vidne, Jørgen Larsen Molve, aflagde Eed og vidnede: at næst afvigte St: Hans Dag, da Vidnet talte med Lars Espeland om den paastævnte beskadigede Koe, sagde den sidste: hidtil \har/ ieg skudt med Knud og Salt, men svoer, at han herefter ville skyde med Kugle.

3de Vidne, Absalon Espeland, aflagde Eed og derefter vidnede: i afvigte Foraar har Vidnet hørt, at Niels Espeland sagde til sin Søn Lars, som er instævnt, og Torchild, Vidnets Broder, at de skulle skyde Citantens Kreature med Salt, har tillige hørt, at en Koe derefter skulle være bleven beskadiget. Vidnet havde ey videre at forklare.

4de Vidne, Marthe Traae, efter aflagde Eed forklarede: at afvigte St: Hans Aften saae Vidnet den i Svangen beskadigede Koe, og har hørt af et Rygte, at Torchild Espeland havde foraarsaget Skaden, eller skudt. item at Vidnet med fleere Vidner befant at der var skudt med Salt, som de tog ud af Saaret.

5te [Vidne], Gunilde Traae, aflagde Eed og vidnede: eenstemmig med forrige Vidne, dog saae ikke dette Vidne Saltet.

6te Vidne, Søgne Dahle, derefter aflagde Eed og vidnede: eenstemmig med 4de Vidne Marthe Traae; og hørte først, at det skulle være Lars, men siden at det var Torchild Espeland.

Lars Holve begiærede Sagen udsatt til næste Ting, og de udeblevne Vidner Laugdaget.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men udeblevne Vidner Torjer Axelsen Næsheim, Christie Johannesd: Espeland og Christie Nielsd: ibid: forelegges under Lovens Faldsmaal til næste Ting at møde, deres Vidnesbyrd at aflegge.

Lænsmand Knud Olsen Ringheim for hr: Cancellie Raad Fleischer ædskede i Rette den forhen anlagde Giælds Sag mod Peder Andersen Herrei, og ville fornemme om han nu møder med den anbudne mindelige Rettelse.

Peder Herrei mødte ikke, ey heller nogen paa hans Vegne med Tilsvar i Sagen.

Lænsmanden paastod Dom til Betaling af Capital med Renter, og Processens Omkostning skadesløs.

Sagen optages til i Morgen Aften.

Derefter er efterfølgende Documenter Publiceret.

1: Lars Pedersen Traaes Pante brev til Lars Aamundsen Alvigen, stor 190 r:, Pantsat 2 pund 1 ½ Mrk: Smør, 1 bukskind udj Gaarden Traae, Dat: 23de Octobr: 1775.
2: Absolon Andvedsen Espelands Pante brev til Svend Nielsen Kircheteig, stor 200 r:, Pantsat 1 pund 3 Mrk: Smør udj Gaarden Espeland, Datered 23de Octobr: 1775.
3: Helge Ellevsens Skiøde til Chrestoffer Geltenes!! (Hieltnes) paa 1 Løb Smør udj

1775: 75b

Gaarden Legreid for 350 rd:, Dat: 8de Decembr: 1774.
4: Anviist til udslettelse Aamund Tomasen Mobøes Pante brev til Tosten Tomasen Sæd, stor 60 r:, Dat: 21de Maij 1773.
5: Hr: Henrich Chrestoffer Glans bøxel Seddel med Revers til Ole Jonsen Solberg paa 18 Mrk: Smør, et Gedskind med bøxel, samt 21 Mrk: Smør uden Landskyld, alt i gaarden Solberg, Dat: 10de Januar 1775.
6: Arve Skifte brevet efter Tore Torkildsen Øvre Tved, der udi taget til Jndtægt efter først skeede udlodning 2 pund 22 Mrk: Smør for Sum/m/a 400 r:, som saaledes er udlagt. Enken Marite Bue 17 ½ Mrk: Smør, Enken Anne Anvedsdatter 1 pund 11 Mrk:, Søn/n/en Tosten Torkildsen 7 23/50 Mrk: Smør, broderen Lars 4 23/50 Mrk: Smør, broderen Niels ligesaa meget, Datered 29de Junj 1774. (mrk: Summen av det dei 3 siste arvingane er oppført med utgjer berre 16 19/50 mrk: Skulle vore 17 ½ mrk:)

Ørjans Westrem tilkiendegav ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Guro Olsd: Haldenger!! (Haldanger) for Giæld efter Skiftebrev, 2 rdr:, derom at modtage Dom til Betaling udi Hoved Sag, og Omkostninger.
Berge Nielsen Traae mødte for Enken Guro Haldanger, nægtede Kravet saaledes, at Udlegget var sked paa adskillige andre Stæder.
Ørjans Westrem fremlagde Skiftebrev[et] af 16 Maji 1768, som viiser, at Citanten udi Skiftet er udlagt 2 rdr: hos Enkens afdøde Mand.
Berge Nielsen paastod, at dette Krav ey var paatalt udi Skiftet efter Torchild Haldanger.
Citanten begiærede Sagen udsatt til næste Ting for at udfærdige Continuations Stævning, Som blev bevilget.

Lænsmand Niels Rønnestrand anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Guro Haldanger paa Kiøbmand Elling Møllers Vegne for skyldig værende 71 dr: 2 mrk: 14 s:, efter Udlæg i Skiftet efter hendes Sal: Mand d: 4 Junii 1773, derom at lide Dom til Betaling, og Processens Omkostninger at erstatte.
Berge Traae for den instævnte mødte og vedtog lovlig Varsel, tilbød og bad derhos, at Citanten ville af Godhed modtage Udlægget efter Skifte brevets Udviis.
Niels Rønnestrand for Citanten kunde ikke accordere det anbudne, siden Enken fra Førstningen af har viist sig uvillig at udlevere Udlegget, derimod paastod Dom paa Kravet efter Skifte brevets Formeld, med Processens Omkostning 2 rdr:
Berge Traae havde intet mod Fordringen at invende, men ventede Dom.
Sagen optages til i Morgen Aften.

Thore Aasem for Thomas Haldanger i Rette ædskede Sagen imod Guro Olsd: Haldanger, og fremstillede Kaldsmændene Berje Traae og Torchild Øvre Leqve, begiærede at de maatte afhiemled Lavdagen. De benævnte Kaldsmænd aflagde Eed, at Lavdagen lovlig er forkyndt for Guro Haldanger og Lavværge Aslach Svendsen Wangen.
Citanten bad om Anstand til næste Ting, for at fremlægge det fornødne. Som bevilges.

Lænsmand Niels Rønnestrand i Rette ædskede Sagen for Wiglech

1775: 76

Ødven for Giæld \mod Tron Hylde/, og ville fornemme om han nu møder.
Torbiørn Lindebreche mødte og vedtog Varsel for den Instævnte; men begiærede Sagen udsatt til næste Ting for at giøre Afregning og til den Tid betale det resterende.
Lænsmanden sagde, at hans Com/m/ittent ej kunde være fornøyet med blotte løfter uden Betaling, og derfor paastod Dom, med Processens Omkostning 6 rdr:
Torbiørn Lindebreche bad ey at blive overiilet.

Eragtet.

Sagen udflyttes til næste Ting, da Tron Hylde paalegges at slutte Sagen, eller Dom at modtage.

Lænsmand Niels Rønnestrand for Jochum Jørgensen i rette ædskede Sag[en] mod Tron Hylde for Giæld.
Torbiørn Lindebreche for den Instævnte mødte og vedtog lovlig Varsel; bad derhos om Anstand til næste Ting for mindelig at rette for sig.
Citanten havde intet derimod at erindre.

Eragtet.

Den forlangte Anstand billiges.

Ole Westrem i Rette ædskede Sagen mod Andve Espeland for Giæld, og ville fornemme om han nu møder.
Lænsmand Niels Rønnestrand mødte for den Instævnte og vedtog lovlig Varsel.
Ole Westrem lod fremlegge Regning af 14 April d: A:, med behørig stempl: Papir belagt, læst saa lydende:
Lænsmanden benægtede Kravet, undtagen for 3de Saug-bord for 4 mrk: 8 s:, 1 lispund (pund) Rug Meel for 2 mrk: 4 s:, i alt som tilstaaes 1 rdr: 12 s:
Ole Westrem lod fremlegge til Sagens Oplysning og Actens Følge en Skrivelse af 15 Nov: 1773, saa lydende:
Lænsmanden benægtede det fremlagde skriftes Rigtighed i et og alt.
Ole Westrem lod begiære Sagen udsatt til næste Ting for at udfærdige Continuations Stævning. Som billiges.

Ole Johannesen Qvale har ved mundtlig Varsel til dette Ting i Continuation instævnt Michel Haaeim for Giæld efter Obligationer af Dato 22 Maji 1767 og 21de Maji 1773, den første 245 rdr:, og den anden stor 67 rdr:, hvilke Obligationer bliver fremlagde: derefter at lide Dom til Betaling af Capital og resterende Renter, samt Processens Omkostning at erstatte. Ville fornemme om den Jnstævnte møder.
Lænsmand Niels Rønnestrand for den Instævnte vedtog lovlig Varsel, Obligationernes lovlige Opsigelse og Kravets fulde Rigtighed, men var nødsaget at begiære Anstand til næste Ting for imidlertid at kunne rette for sig i Mindelighed.
Ole Qvale lod det begiærte ankomme paa Retten, da han intet imod den forlangte Frist havde at erindre.

Eragtet.

Sagen gives Rum til næste Ting, da Michel Haaeim imidlertid retter for sig, eller Dom da modtager.

Thore Aasem for Lars Næsem ædskede i Rette Sagen mod Ole Westrem, og ville fornemme om han nu møder, og med hvad Tilsvar og Beviis efter Løfte paa afvigte Sommer Ting.
Ole Westrem mødte, og

1775: 76b

bad endnu om Anstand til næste Ting, og om Udtog af det passerede, og det saa \meget/ meere, som Sagen længe har henstaaet, og nu ej kan erindre Sagens Anlæg; formoder ey med Retten at blive overiilet.

Eragtet.

End eengang bevilges Anstand til næste Ting, da Ole Westrem søger at fremføre det fornøden agtende, og befordre Sagens Slutning. Det forlangte Udtog skal imidlertid vorde beskreven meddeelt.

Ole Westrem anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Thore Aaseim for Giæld efter Regning stor 5 rdr: 3 mrk: 12 s:, derom at modtage Dom til Betaling, og Processens Omkostning at svare.
Thore Aaseim var ved Retten tilstæde og vedtog lovlig Varsel.
Ole Westrem fremlagde Regning af 6te Octobr: d: A:, med stempl: Papir belagt, læst saa lydende.
Thore Aaseim sagde, at han ey er Citanten saa meget pligtig som paastævnet er.
Ole Westrem lod tilføre, at det maatte i agt tages at paa den fremlagde Regning er anført til Afrag 4 mrk: 8 s: Citanten begiærede Udsættelse for at udfærdige Continuations Stævning til Vidners Førelse.

Eragtet.

Den forlangte Anstand bevilges.

Lænsmand Niels Rønnestrand i Rette ædske den forhen anlagde Sag mod Ragnilde Siursd: og Søn Siur Torchildsen Hougse for skyldig værende 3 rdr: 5 mrk: til afdøde fattig Lem Sønneve Siursd: Stien; men, da Vidnerne nu ey vare tilstæde; saa stillede han Sagen i beroe til næste Ting for at begegne Sagen med Continuations Stævning.

Torchild Leqve, som Lavværge for Enken Guro Torchildsd: Ourdal og samtlige Medarvinger, i Rette ædskede forrige Sag imod Elling Lille Berge for Giæld 16 rdr: 10 s:, og ville fornemme om han møder med Tilsvar, eller i Mangel af Møde, at Lavdagen maatet afhiemles.
Kaldsmændene Berge Traae og Torchild \øvre/ Leqve afhiemlede Lavdagens lovlige Forkyndelse.
Torchild Nedre Leqve fremlagde Regning af Dags Dato, saa lydende:
Elling Lille Berge møtte ikke efter Paaraab, dog han skal være tilstæde paa Tinget, men formodentlig maae være sygelig.

Eragtet.

Paa det Elling Lille Berge ey skal beklage sig med Retten overiilet, saa udflyttes Sagen til næste Ting, og til samme Tid Elling Berge paalegges at fremkomme med Tilsvar, eller Dom da at modtage. Citanten besørger denne Kiendelse lovlig forkyndt.

Lænsmand Niels Rønnestrand for Amund Lie anmeldte at have med mundtlig Varsel inkaldet Lars Larsen Wamben for Giæld 8 rdr: 4 mrk: 4 s:, derom at modtage Beviis og lide Dom udi Hoved Sag og Omkostninger.
Lars Wambem mødte ikke efter Paaraabt;

thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Berge Traae og Torchild øvre Leqve.
Lænsmanden erindrede om Lavdag.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men ey mødende Lars Larsen Wambem gives Lavdag til næste Ting for Gravens Skibrede.

Derefter blev Publiceret følgende Documenter.
1: Lars Davidsens Odels Skiøde til Johanes Chrestoffersen paa 18 Mrk: Smør, 1 bukskind i gaarden Qvandal for 20 r:, Dat: 24de Octobr: 1775.
2: Gunder Baarsens Skiøde til sin Søn paa 1 Løb ?8 (18?) Mrk: Smør for Summa 400 r: i Gaarden Møchletun, Dat: 24de Octobr: 1775.
3: Aslach Olsen Sæbøe Pante brev til Jon Kendsen!! Møchletun, stor 150 rd:, Pantsatt 3 Spand 8 25581/26941 Mrk: Smør, Dat: 24de Octobr: 1775.
4: Gunder Baarsens Kaar brev til sin Søn Baaer Lassesen paa endeel Kaar af Gaarden Møchletun, Dateret 24de Octorbr: 1775.
5: Lars Jacobsen Penge Lysnings mangel paa 2 Spand Smør i Gaarden Mehuus for sin Søn Siur Larsen, Dat: 24de Octobr: 1775.
6: Anviist til udslettelse Ole Ellevsøn Severtveds Pante Obligation til Hans Aamundsen Tved, stor 96 rd:, Datered 23de Octobr: 1770.

Torbiørn Olsen Lindebreche i Rette ædskede for Ole Westrem forrige anlagde Sag mod David Hylde for Giæld 6 rdr: 5 mrk: 8 s:, og ville fornem/m/e om han møder, eller i Mangel deraf Lavdagens Afhiemling.
Lænsmand Niels Rønnestrand mødte for David Hylde, vedtog lovlig Varsel, men bad om Anstand for at fremkomme med Liqvidations Regning, og begiærede derhos Udtog af det i Sagen passerede.

Eragtet.

Den forlangte Anstand accorderes til næste Ting, og Udtog skal imidlertid meddeles beskreven imod Betaling.

Lænsmand Niels Rønnestrand for Guro Berge anmeldte til dette Ting med mundtling Varsel at have inkaldet Aslach Scheje for resterende Tieneste Løn 5 rdr: 3 mrk: med Klæder iberegnet, derom at modtage Dom til Betaling og Processens Omkostning at erstatte.
Aslach Scheje blev paaraabt, men mødte ikke.
Stævnevidnerne Berge Traae og Torchild øvre Leqve afhiemlede lovlig Stævnemaalets Forkyndelse.
Lænsmanden erindrede om Lavdag.

Eragtet.

Udeblevne Aslach Scheje gives Lavdag til næste Ting for dette Skibrede.

Lænsmand Niels Rønnestrand for Baar Sæbbe tilkiendegav ved mundtlig Varsel at have inkaldet Siur Olsen Spaanem for Giæld 8 rdr: 2 mrk: 15 s:, derom at modtage Beviis og lide Dom i Hoved Sag og Omkostning.
Siur Spaanem vedtog lovlig Varsel, men foregav at have Contra Regning, til hvilken at fremlegge han begiærede Sagen udsatt til næste Ting.
Citanten havde intet derimod.

Eragtet.

Den forlangte Anstand bevilges.

Anno 1775, den 25de Octobr:, continuerede Høste Tinget med Gravens Skibredes Almue, overværende det sædvanlige Lavrett.

Hvorda! Ole Westrem i Rette ædskede Lavdagen mod Torchild Lindebreche for Giæld efter forhen fremlagde Regning, og ville fornemme om han nu møder med Tilsvar.
Lænsmand Niels Rønnestrand

1775: 77b

for den Instævnte begiærede [Sagen] udsatt for at faae Udtog af det passerede til Efterretning i Søgemaalet.
Citanten havde intet derimod at erindre.

Eragtet.

Den forlangte Anstand bevilges til næste Ting.

Ole Westrem i Rette ædskede Sagen imod Tormo og Knud Bagne, og ville fornemme med hvad Tilsvar de nu indfinder sig.
Under samme Sag er inkaldet med Lavdags Foreleggelse Tollef Kieldsen Bagne, for hvilken mødte Lænsmand Niels Rønnestrand og tilstod lovlig Varsel, forklarede ellers for Retten, at det var Ole Westrem og andre Folk vel bekiendt, at Sauge-grunden med Damstock og Sauge Velte fra gam/m/el Tid af har Tollef Bagne og hans Forfædre været Ejer for, og saa længe Ole Westrem eller hans Søn Hans ikke lader nogen Herlighed fra Grunden frakomme, kan han efter sit Bøxel brev benytte sig deraf efter Loven, som han best synes. og har Tollef Bagne ikke videre i denne Sag at svare, men i Rette lagde 2de Skiøder og et Mærkeskiæls brev, af Datis d: 19de Maji 1759 og 16 April 1766, item 27 Juni 1774, item et Skiøde af 26de Octobr: 1759, alle Acten tiltagne.
Tormo Olsen Bagne mødte selv for Retten.
Torchild nedre Leqve paa sin Svoger Knud Bagnes Vegne mødte og sagde i Anleding af Lænsmandens Tilførsel, at hans Svoger Knud Bagne holder sig lige berettiget med Tollef til Sauge Grund i følge Skiøde og hiemmel.
Parterne var fornøjet med at Sagen stilles i beroe til næste Ting, siden den synes indviklet og vidtløftig, og nu ej kand til ende bringes.
Den forlangte Anstand billiges.

Udi Sagen af Kiøbmand Daniel Walem i Bergen mod Bonden Aslach Aslachsen den Mellemste af Ourdal, blev Afsagt saadan

Kiendelse.

Ved Actens Revision befindes, at Citanten Daniel Walem aldrig har fremlagt ordentlig Regning for sin Fordring, og hvorefter Debitor kunne have føje at tilstaae eller benægte Fordringens Rigtighed; derfor paalegges bemeldte Daniel Walem til næste Ting saadan rigtig lovlig Regning at producere, hvorefter Sagen til Slutning og Doms kan vorde befordret.

Udi Sagen af hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer imod Peder Andersen Herrey blev efter Optagelse

Avsagt Dom.

Ingen Giælds-Sag kan være meere klar og reen end den/n/e. Den instævnte Debitor Peder Andersen Herrey har udstæd lovlig Pante-Obligation af 9de April 1763, stor 140 rdr:, med første Pante Rettighed udi Gaarden Herrey, af Skyld 3 Spand 6 Mrk: Smør med Bøxel og Herlighed, til Citanten

1775: 78

hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischer; Capitalen er lovlig opsagt; Ligesom Kravets Rigtighed er tilstaaet og den Instævnte intet mod Sigtelsen har haft at erindre: thi Kiendes og Dømmes hermed for Rett: Peder Andersen Herrey bør til hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Johan Seckmann Fleischer betale den paastævnte Capital 140 rdr: med resterende Renter 26 rdr: 4 mrk: 5 s:, alt i følge den udstædde Pante Obligation, hvorved velbemeldte hr: Cancellie Raad Fleischer berettiges at søge sig betalt i Pantet; samt videre resterende Renter til Betaling skeer. Endskiønt Sagen ved Sætte-Dommer har været behandlet, og derved bleven saa meget mere kostbar, saa dog, da ingen bestemt Paastand er i Rette ført; saa bør Peder Andersen Herrey udj Processens Omkostning betale til Citanten 2 rdr: Det idømte betales og udredes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Executions Tvang.

Udi Sagen af Elling Møller i Bergen mod Guro Haldanger for Giæld blev

Afsagt Dom.

Kravets Rigtighed er inden Retten tilstaaet: thi Kiendes hermed for Rett: Guro Haldanger bør til Elling Møller i Bergen betale de paastævnte 71 rdr: 2 mrk: 14 s:, samt udi Processens Omkostning til Citanten 2 rdr:, alt at udredes 15 Dage efter Dommens lovlige Forkyndelse under Executions Tvang.

Derefter blev til Fogden udstæd følgende Tings vidner: 1: Tings Vidne over de i Skibredet værende Selv Eiere, 2: Dito angaaende de i Skibredet affeldte Gaarder, hvad Tiid allernaadigst er Approberet, og hvad Tiid Comniceret, 3de: Dito at Ting skydsen er betalt, 4de: Saug angivelserne, 5te: det sædvandlige Tings vidne, som indeholder 10 Poster, 6te: den frivillige Gave, og 7de: Restance Registeret, som af Almuen blev uimodsagt.

Efter lovlig udraab havde ingen med Tinget videre at bestille; Thi blev samme paa lovlig maade ophæved.

Anno 1775, den 26de Octobr:, begyndtes det **Almindelige Høste Ting med Kintservigs Skibredes Almue paa det sædvanlige Tingstæd Utne Gaard**; Retten betient af Sorenskriver Schielderup og efterskrevne eedsorne Lavrettesmænd: 1: Svend Olsen Jøssendal for Lars Knudsen Tvedt, 2: Jon House for Torjels Sage!!, 3de: Lars Larsen Utne, 4: Salomon Jonsen Schare, 5: Hans Ellingsen Wastun, 6te: Svend Knudsen Lutrum, 7: Christopher Ingebretsen Qvalnæs, og 8de: Asmund Amundsen Wasvig. Saa var og tilstæde Kongl: Majt: Foged hr: Kam/m/er Raad Juel, med Skibredets Lænsmand og tingsøgende Almue.

Hvorda! først blev publiceret hvad for Jondals Skibrede findes specificeret.

I anledning af Korn Magaziners Oprettelse, {som} blev her Almuen

1775: 78b

ligeledes forestillet, men Almuen svarede her ligesom paa de foregaaende Tinglav er anført.

Fogden hr: Kammer Raad Juel igientog for dette Skibrede hvad Almuen i Gravens Skibrede er tilspugt betreffende Ejendoms eller Støels Rett i Fieldet til EyFiords Sogn; hvortil Almuen

svarede, at de ey veed nogen at have paa omspurgte Field Ejendoms eller Støels Beiter, dog under For[be?]holdenhed af saa kaldet Granna Feete, paa hvilket Stæd de tilegner sig gammel Ejendoms Rett til den Beiting, som stedse har været brugt.

Anna 1775, d: 27de Octobr:, continuerede Høste Tinget med Kintzervigs og Røldals Skibreders Almuer paa Tingstædet Gaarden Utne, overværende det sædvanlige Lavrett.

Peder Lille Fosse anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet i Continuation af forrige Sag Enken Ingebor Reiseter at anhøre Vidner udi Sagen betreffende Skiælds eller Ærerørige Ord; Ligesaa anmeldte at Vidnerne Tosten Tostensen, Ole Larsen, Johannes og Pernille, samt Gunilde Reisæter under Faldsmaals Straf til dette Ting ere Lavdagede; videre angav Citanten, at Enken Ingebor Reisæter var stævnt til at lide Dom til Undgieldelse udi Hoved Sag og Omkostning.
For Enken mødte hendes Lavværge Torjels Jaastad og vedtog lovlig Varsel.
Vidnerne mødte alle, undtagen Tosten Tostensen og Pernille Reisæter, hvilke lode lovlig anmelde deres Svagheds Forfald.
1ste Vidne, Ole Larsen Reisæter, fremstod, og efter at Eedens Forklaring af Lov-bogen var bleven Vidnerne forelæst, med Formaning at vogte sig for Meen-Eed, aflagde [han] corporlig Eed at ville vedblive Sandhed, forklarede: ganske eenstemmig med 1ste Vidne Jacob Jacobsen. Til Lavværgens Spørsmaal svarede dette [Vidne] ligesom forbenævnte Vidne.
2det Vidne, Ole Lille Fossen, som godvillig mødende, og Citantens Svoger, aflagde Eed og vidnede: at han var tilstæde paa før omvundne Tid og Stæd, og hørte at Enken Ingebor Reisæter tilstod at ville ægte Citanten, item modtog Gaver af ham, men at samme Gang, nogen Tid derefter, bleve ham tilbagesendte. Paa Torjels Jaastads Spørsmaal svarede Vidnet, at paa den omspurgte Dag og Tid blev intet talt om det af Citanten begaaede læyermaal, men at denne selv før eller siden havde tilstaaet det for Enken. Videre sagde Vidnet, at han ey kan erindre at der da skeede haandrækning paa det begiærte Ægteskab. Vidnet er afskediget, og igien fremstod
3de Vidne, Johannes Johannesen, tienende paa Reisæter, efter aflagde Eed vidnede: at omtrent 2 Uger før sidst afvigte Paaske hørte Vidnet, at Enken spurgte eller talte til Vidnet om han vidste hvilken Kone det var, at Citanten havde Ord for, og da Vidnet

1775: 79

svarede Nej, sagde hun: det er din Morbroders Kone. Kan ellers ikke erindre at have hørt det af nogen anden; ey heller hvo der paa samme Tid vare fleere tilstæde.
4de Vidne, Gunilde Larsd: Reisæter, aflagde Eed og vidnede: at hun først har hørt af et umyndige Barn, at Citanten havde Ord for en Kone i Strandebarm, og derefter blev af Citanten selv tilspurgt, om Vidnet havde hørt saadant Rygte, og dertil svarede ja; men Vidnet sagde for Retten, at før den Tid har hun ey hørt Enken tale derom; men siden har baade hun, Enken og mange andre talt om dette Rygte.

Torjels Aastad!! (Jaastad) tilkiendegav ved mundtlig Varsel paa Enken Ingebor Reisæters Vegne, contra at have inkaldet Peder Lille Fosse i denne Sag at høre Vidner Peder Torjersen House, Niels Torbiørnsen ibid:, Halgrim Hansen ibid:, Østen Svendsen Rateig og Ole Haldorsen Helleland, {betref} samt Tosten Larsen Maakkestad, Ligleik!! Larsen ibid:, betreffende det Bøygde Rygte som er udkommen i Anledning af den paastævnte Sag om Citanten, samt at modtage Dom til Ungieldelse og Processens Omkostning.

Stævne Vidnerne Peder Torjersen House og Niels Torbiørnsen ibid: aflagde Eed, at de for meere end 4 Uger siden havde forkyndt oven benævnte Stævnemaal for Peder Lille Fosse i hans Faders Paahør.

Af Vidnerne mødte Peder Torjersen House, Niels Torbiørnsen ibid: og Halgrim Hansen ibid:

Lænsmand Jon House og Christopher Langesæter afhiemlede at Stævnemaalet med fulde 14 Dages Varsel er forkyndt for de udeblevne Vidner.

Contra Citanten begiærede

1ste Vidne, Peder Torjersen House fremkaldet og tilspurgt hvad han om dette Bøygde Rygte er vidende: \efter aflagde Eed svarede:/ at han aldrig har hørt af Enken nogen Skiælds Ord eller Beskyldning mod hoved Citanten, men i Foraaret har hørt af en nu ustævnt Mand, at i afvigte Vinter i Fasten, udi i!! (et) Brøllup \i Strandebarm/, skulle være meget raabt og talt om Ingerie Studen, og dermed skulle være meent og nævnet Peder Lille Fosse.

2det Vidne, Niels Torbiørnsen, aflagde Eed og vandt: ganske eenstem/m/ig med forrige Vidne.

3de Vidne, Halgrim Hansen House, efter aflagde Eed forklarede: at noget før Paaske hørte Vidnet i et stort Sælskab i en Skibs havn i Strandebarn, at der blev talt om Ingerie Studen eller Peder Lille Fosse skulle komme til Reisæter; Vidnet kunde ikke udmærke hvo der egentlig sagde det, eller lagde videre Mærke dertil, siden Vidnet ey gav sig i nogen Tale med dem. Vidnet er afskediget.

Contra Citanten bad om Lavdag for de udeblevne Vidner.

Eragtet.

Udeblevne Vidner Østen Svendsen Rateig og Ole Haldorsen Helleland, samt Tosten Larsen Maakestad og Ligleich Larsen ibid:, forelegges under Lovens Faldsmaal til næste Ting at møde, deres Vidnesbyrd at aflegge.

Sr: Lars Blom mødte for Peder Schierpe og begiærede den Sag mod Hans Utne i Rette kaldet. Dernæst anviiste Pante Obligationen til Citanten, af Dato 30te Maji 1772, og bad sig Obligationen

1775: 79b

af Retten paategnet tilbageleveret, Som skeede.

Hans Utne mødte for Retten, og tilstod baade Obligationens lovlige Opsigelse og Fordringens fulde Rigtighed, men haabede at Citanten havde intet imod, og Dommeren accorderede Udsættelse til næste Ting, for imidlertid at kunne rette for sig i Mindelighed, som han inden Retten lovede at ville opfylde.

Blom har intet derimod at erindre.

Eragtet.

Den forlangte Anstand bevilges til næste Ting, da Citanten intet derimod haver at erindre; og til sam/m/e Tid Hans Utne paalegges at slutte Sagen, eller Dom da modtage.

Hvorefter blev Publiceret efterfølgende Documenter.

1: Knud Olsen Jaastad Gields brevs udslettelse til Ole Olsen Hogstved, stor 99 r:, Pantsat 2 pund 18 Mrk: Smør i Jostad, Dat: 30de Martj 1769.

2: Ditos Obligations Udslettelse til Matias Næss, stor 140 rd:, og til Ole Olsen Jaasdall!! (Jaastad), Datered 15de Decembr: 1760.

3: Dittos Obligations udslettelse til Matias Næss, stor 38 r: 5 mrk:, til Ole Olsen Jaastad, stor 40 rd:, og til Lars Olsen ibid: 20 r:, Dat: 25de Maj 1767.

4: Knud Olsens Skiøde til Aamund Gundersen Raagde (Raagdo) paa 2 pund 18 Mrk: Smør udj Gaarden Rogde!! (Jaastad?) for 778 r:, Dat: 26de Octobr: 1775.

5: Helge Qvestads Skiøde med f: til Gunder Olsen paa 8 Mrk: Smør i gaarden Sieliestad!! (Seljestad) for Sum/m/a 28 r: 3 mrk:, Dat: 26de Octobr: 1775.
6: Niels Knudsen Raagdos Skiøde til sin Søn Niels Nielsen paa 1 pund 13 ½ Mrk: Smør udj Gaarden Ragde for 52 r: 3 mrk:, Dat: 26de Ocotbr: 1775.
7: Brithe Aamundsdatters med f: Skiøde til Chresten Danielsen paa 1 pund og 3 Mrk: udj Gaarden Ettrem, Dat: 26de Octbr: 1775.
8: Gutorm Hoversen Svartvets Skiøde til sin Søn Torges Gutormsen paa ½ Løb Smør, ½ hud og et halv Faarskind udj Gaarden Svartvet for 65 r: 3 mrk: 12 s:, Dat: 27de Octbr: 1775.
9: anviist til udslettelse Jon Pedersen Rogdos Oblig: til Aamund Gundersen Ragdo, stor 120 r:, Dat: 3de Junj 1774.
10: Jon Pedersen Rogdos Obligation til Knud Larsen med f:, stor 160 rd:, Datered 26de Octobr: 1775.
11: Asbiørn Svendsen Eidnes Skiøde til Lars Jonsen Age paa ½ Løb Smør, ½ Huud i Gaarden Eidnes for 400 r:, Dat: 27de Maj 1775.
12: Hr: Jens Lunds Skiøde til Asbiørn Svendsen paa 1 Løb Smør, 1 Huud i Gaarden Eidsnes, for Summa 750 r:, Dat: 24de Maj 1775.
13: Asbiørn Svendsen Eidsnes Pante brev til Lars Jonsen Age, stor 350 rd:, Pandsadt ½ huud, ½ Løb Smør i gaarden Eidnes, Dat: 27de Maj 1775.

Siovadt Nielsen Biodtvedt i Østensøe Skibrede tilkiendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Endre Amundsen Yttre Qvalvig at anhøre Vidner betreffende mod Citanten skeede Overfald i hans Naboes Ejendoms Skov Mark, og derefter modtage Dom til Undgieldelse udi Hoved Sag[en], og Processens Omkostning at erstatte.
Den Paagieldende

1775: 80

infandt sig ikke efter Paaraab.
Vidnerne bleve anmeldte, Helje Endresen Qvalvigen og Steen Biodtvedt, samt Brithe Giertsd: ibid:, og Ole Steensen Biodtvedt. Af disse benævnte mødte Steen Olsen Biodtvedt og Brithe Giertsdatter.
Stævnevidnerne Torbiørn Jacobsen Lothe og Michel Olsen ibid: afhiemlede under Eed, at Stævnemaalet lovlig er forkyndt for de udeblevne: dog sagde de, at Vidnerne, som ere uden for Skibredet, vil ikke have nydt fulde 4 Ugers Varsel.
1ste Vidne, Brithe Giertsd:, aflagde Eed, efter at Eedens Forklaring var Vidnet forelæst, med Formaning at vogte sig for Meen eed, og vidnede: at da de hørte, neml: Vidnet og hendes Mand, at den Instævnte var i deres Skov \ved St: Hans Tid/, bad de Citanten, at ville gaae derhen og see hvad han der forrette[de], og saae da Vidnet, da Citanten kom tilbage, at han var ilde medhandlet og stødt for Brystet, hvoraf han nogen Tid maatte holde ved Sengen, og har siden deraf været sygelig, item han, Citanten, da sagde, at den Instævnte Endre Yttre Qvalvig havde mod ham forøvet denne voldsomme Omgang.
2det Vidne, Steen Olsen, er uconfirmeret, og derfor ey kunde eedfæstes, imidlertid blev hans Vidnesbyrd antagen, med Formaning at sige Sanhed, og saaledes, som han i sin Tid trøstede sig til at aflegge sin Saligheds Eed paa. og derefter forklarede: at i afvigte Sommer ved St: Hans Dags Tid saae Vidnet, da han var i Støels Marken, at Citanten tog den instævntes Søn, som bar en Byrde Næver, og satte han ned, uden at slaae ham, fordi han havde taget samme Næver i deres Ejendoms Skov, hvorpaa Endre Qvalvig kom og tog Citanten i Brystet, slog ham ned, holdt med den ene Haand i Haaret, og slog eller stødte ham for Brystet med Haanden. Derhos sagde Endre: hvad Mand er Du nu, riis dig nu op igien.
Citanten erindrede om Lavdag.

Eragtet.

Lovlig instævnte Vidne Helje Endresen Qvalvig forelegges under Lovens Faldsmaal til næste Ting at møde.

Lars Larsen Utne anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Svend Endresen Tyssie af Sundhordlen og Hardangers Fogderie, til at betale 30 dr: efter Skiftebrev af 11 Maji 1773, eller at aflegge Eed paa hvad han af Arven har oppebaaret eller er pligtig til Stervboet.

Svend Tyssie mødte for Retten og tilbød at aflegge sin Saligheds Eed, at han ey til Stervboet er eller har været meere pligtig end 14 rdr:, hvilke ere betalte, som Citanten tilstod, ligesom han var fornøjet med den anbudne Eed, og saaledes vilde frafalde Sagen. Derefter Svend Tyssie aflagde Eed, at han ey meere er til Stervboet pligtig end de betalte 14 rdr:; hvorpaa Citanten som meldt frafaldt Sagen.

Ole Johannesen Tronæs anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Arne Jacobsen Bustetun til at høre

1775: 80b

Vidner og lide Dom for svigagtig Omgang med en Kløv Talg, stor 16 Pund, som han i Citantens Navn skal have faaet inført og afhændet paa Material Huuset paa Kongsberg, og hvormed Citanten saa meget meere finder sig fornærmet, som hans Kløv siden ey blev modtaget, men siden for ringere Priis maatte bortsælges, derom at modtage Dom til Skadens Erstatning 4 rdr:, og Processens Omkostning efter nærmere Paastand.

Arne Jacobsen Bustetun mødte og vedtog lovlig Varsel, tilkiendegivende, udi denne Sag at have instævnt Michel Svendsen Kambestad, som hans Hiemmels mand eller den der har givet ham Tilladelse udi Ole Tornæs!! (Tronæs) Navn at inføre den omstævnte Kløv eller 16 Pund Talg, ligesom og Michel Kambestads Fader Svend Michelsen tillige, eller begge for een, ere inkaldte at høre Vidner Johannes Larsen Qvæstad og Tosten Larsen Maakestad, samt derefter at lide Dom udi Hoved Sag og Omkostninger.

Af de instævnte mødte allene Vidnet Johannes Larsen Qvæstad; for de udeblevne blev lovlig afhiemlet af Lænsmand Jon House og Christopher Langesæter.

Vidnet Johannes Larsen aflagde Eed og vidnede: at han hørte i afvigte Sommer ved St: Hans Dags Tid paa Fieldet, hvorover de reyste med deres Kløver, at den instævnte Michel Kambestad sagde til Arne Bustetun, at han i Ole Tronæses Navn maatte inføre og anmelde en Kløv Talg paa Material Huuset. Vidnet afskediget.

Arne Bustetun erindrede om Lavdag for de udeblevne.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men ey mødende Michel og Svend Kambestad gives Lavdag til næste Ting; til sam/m/e Tid Vidnet Tosten Larsen Maakestad under faldsmaal forelegges.

Jørgen Torjersen \Sandved/ anviiste Felden af en voxen Biørn, som er skudt for 8te Dage siden paa Gaarden Sandveds Ejendoms Grund i Odde Sogn. Felden blev mærket af Fogden med at afskiære den venstre Fremfod.

Amund Osmusen Løening ligeledes anviiste Felden af en voxen Biørn, som er skudt i Sommer ved St: Hans Dags Tid paa Gaarden Løenings Ejendom, og af Fogden blev mærket med at afskiære den venstre Fremfod.

Knud Bustetun ædskede i Rette den forhen anlagde Sag mod Haldor Espe for Skiælds ord, og ville fornemme om han nu møder med Tilsvar.
Haldor Espe mødte, men begiærede Anstand til næste Ting for at udfærdige Contra Continuations Stævning til Vidners Førelse i hvad Anledning de udtalte Ord skeede,

1775: 81

og haabede ej med Retten at blive overiilet, og saa meget meere som han ej har forstaaet til dette Ting at inkalde Hoved Citanten til Vidners Paahør.
Knud Bustetun havde intet derimod at invende.

Eragtet.

Den forlangte Anstand bevilges til næste Ting, da Haldor Espe paalegges at befordre det fornøden agtende til Sagens Slutning.

Christopher Langesæter paa sin Svogers Vegne i Rette ædskede forhen anlagde Sag mod Halgrim House af Arne Lutro, og vil fornem/m/e om hand nu møder.
Halgrim House mødte og benægtede Kravet eller Caution for Vahrene, paastod derfor, at Citanten skulle beviise Sigtelsen.
Christopher Langesæter begiærede Sagen udsatt til næste Ting for at føre Vidner. Som billiges.

Svend Olsen Jøssendal paa sin Søns Ole Svendsens Vegne, tilkiendegav ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Michel Svendsen Kambestad, fordi han svigagtig skal have inført en Kløv Talg udi Ole Jøsendals Navn paa Materialet Huuset paa Kongsberg, derom at modtage Dom udi Hoved Sag og Omkostninger.
Den Instævnte mødte ikke efter Paaraab; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Lænsmand Jon House og Christopher Skaffer.
Citanten erindrede om Lavdag.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men udeblevne Michel Svendsen Kambestad gives hermed Lavdag til næste Ting for dette Skibrede.

Svend Olsen Berge for Wetle Horre af Røldal anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Lars Meehuus af Røldal for skyldig værende 49 rdr: {1 mrk: 8 s:}, derom at modtage Beviis, og lide Dom udi Hoved Sag[en], og Processens Omkostning at erstatte.
Den instævnte infandt sig ikke efter Paaraab, thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Ole Heljesen Rabba og Amund Nielsen Hamre.
Citanten erindrede om Lavdag.

Eragtet.

Udeblevne Lars Meehuus af Røldal gives Lavdag til næste Ting, Sagen at tilsvare.

Helje Aadsen Qvæstad anmeldte ved mundtlig Varsel at have inkaldet Isach Maakestad fordi han i Citantens Navn, dog mod hans Villie, til Material Huuset paa Kongsberg har inbragt en Kløv eller 16 Pund Talg, for saadan Omgang at lide Dom til Ungieldelse og Skadens Erstatning, samt Processens Omkostning efter nærmere Paastand.
Salomon Larsen Maakestad for sin Broder Isach mødte og vedtog lovlig Varsel, tilbød inden Retten, at han vil betale den Talg Citanten førte til Kongsberg efter den Priis {den} \sam/m/e/ betales paa Material Huuset.
Citanten ville ikke modtage Tilbudet.

Salomon Maakestad agtede at beviise det Citanten ej havde nogen Kløv Talg at bringe til Kongsberg, og til den ende bad om Anstand til næste Ting.

Afskeediget:

Den forlangte Anstand bevilges.

Halgrim Torbiørnsen Mæland anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Anders Olsen Mæland at høre under Faldsmaal stævnte Vidner Jon Torjelsen House og Christopher

1775: 81b

Rasmusen Langesæter, betreffende det Forbud og Femte Stævne den Instævnte afvigte Foraar lod Citanten forkynde, men ey siden forfulgt, item hvorledes han har bemægtiget sig den under Proces værende Gaard Mæland, alt til et lovskikket Tings Vidnes Erhvervelse.

Citanten begiærede vedkommende paaraab[t], og dernæst Vidnerne fremkaldte og conjunctim afhørte paa følgende Spørsmaal: 1mo: Om Vidnerne ikke vare paa Citantens Gaard Mæland d: 3de Maji afvigte, og giorde Forbud hverken at pløje eller tilsaae Gaarden Mæland? 2do: Om ikke blev stævnet med 5te Stævne til Udkastelses Dom? 3de: Om de efterkom Stævningen og fik Udkastelses Dom? 4de: Om Gaarden blev tilsaaed af Citanten eller nogen anden? 5to: Om Citanten var tilstæde da Forbudet skeede? 6te: Om Vidnerne ikke ere bekiendte, at Anders Olsen i Citantens Fraværelse uden Udkastelses Dom har tiltaget sig at bruge og styre Gaarden?

Anders Olsen mødte for Retten og vedtog lovlig Varsel.

Vidnerne Jon House og Christopher Langesæter aflagde Eed at ville vidne Sandhed, og forklarede eenstem/m/ig til 1ste qv: Jo! ligesom Spørsmaalet indeholder, og at det skeede efter Forlangende af Anders Olsen. Til 2de qv: Jo! men for saa vidt den halve eller under Proces værende Gaard betreffer. Til 3de: Sagen blev hverken begyndt \ved Incamination/ eller fuldført. Til 4de: Sm: Almuen tilsaaede Gaarden den 18de Maji afvigte af Halgrim Mælands Sæde Korn. Til 5te: Ney! Citanten var da reyst til Bergen. Til 6te: Anders Olsen kom til Gaarden i afvigte Sommer, efter at den var tilsaaet, og har siden brugt og styret bemeldte Gaard. Vidnerne ere afskeedigede, da ingen havde videre at lade dem tilspørge,

og hvorefter Halgrim Mælem!! (Mæland) begiærede Tings Vidnet sluttet, og sig in forma beskreven meddeelt.

Ole Engelsen Biotvit anviste Felden af en Voxen Biørn, som er skudt i Høst ved Michels Dags Tiid paa Indre Biotvits Eiendom, som af Fogden blev merket med at afslaa den ene Kloe paa den venstre Fremfod.

Derefter blev Publiveret følgende Documenter.

1: Hr: General Krigs Comissair Gelmuydens Skiøde til Niels Wiglichsen Achre paa 1 pund og 6 Mrk: Smør i Gaarden Achre for Sum/m/a 200 r:, Dat: 22de Aug: 1775.

2: Sogne Præsten Hr: Bodkers!! (Bødkers) bøxel Seddel til Østen Olsen paa ½ Løb Smør, Dat: 10de Maj 1775. i gaarden Præstgaard.

3: Asbiørn Jacobsen med f: Skiøde til Jacob Asbiørnsen paa 18 Mrk: Smør, 2 Faarskind i gaarden Nøstflod for Summa 100 r:, Dat: 26de Octobr: 1775.

4: Tosten Alsager medf: Skiøde til Aamund Torgersen paa 1 pund 6 Mrk: Smør, ½ huud, ½ Løb Salt for Sum/m/a 131 r: 1 mrk. 8 s:, Dat: 26de Otobr: 1775.

5: Kinservigs og Ulensvan[g]s Sognes Almues med hin anden oprettede Contract, Dat: 26de Octobr: 1775.

6: Aamund Gundersen Raagdos og og!! Knud Olsen Jaastads med hin anden

oprettede Contract om gaarden Jaastad, Dat: 26de Octobr: 1775.
7: Knud Olsen Jaastads og Aamund Gundersen Rogdoes med hin anden oprettede Contract om Pladsen Mostelhougen, Datered 26de Octobr: 1775.
8: Anviist til udslettelse Aamund Torgersens Gields brev til Lars Gutormsen Houge, stor 76 r:, pantsat ½ Løb Smør i Alsager, Dat: 24de April 1766.
9: biskop Hagerups bøxel Seddel [til] Østen Arnesen indre Alsager paa 1 ½ Spand Smør, ½ bukskind i bemelte gaard, Dat: 9de Septembr: 1775.
10: Hans Pedersen Rogdos Obligat: til Jon Olsen Agre, stor 200 r:, Pantsadt 1 p: 7 ½ Mark Smør, 1/6 Huud udj gaarden Raagdat!! (Raagdo), Dat: 26de Maj 1775.

Anno 1775, den 28de Octobr:, Continuerede Høste Tinget med Kintzervigs Skibredes Almue, tilstæde det sædvanlige Lavrett.

Hvorda! Fogden hr: Kammer Raad Juel i Rette ædskede forhen anlagde Sag paa Justitiens Vegne mod Aad Halsteensen Tvedt og Qvinde Men/n/esket Lisbeth Thomæ Datter, og begiærede dem paaraabt.
Aad Tvedt mødte for Retten og refererede sig til sin forrige Tilførsel, med Benægtelse af at have haft legemlig Omgang med Qvinde Mennesket Lisbeth Thomædr:, og denne ligesom før paastod at Aad Tvedt er Barnefader, hvilken sidste tilbød der paa eller sit Udsigende at aflegge Eed.
Fogden paastod lovmedholdig Dom saavel i henseende Aad Tvedt, som Qvinde mennesket Lisbeth Thomæsdr:, der anden gang er besvangret forinden at være confirmeret.

Eragtet.

Sagen optages til d: 2de Decembr: førstkommende.

Fogden hr: Kam/m/er Raad Juel anmeldte til dette Ting at være!! (have) inkaldet Christie Svendsd: for begaaet Læyermaal med Corporal Dahl, som ligeledes til Vædermæhle er inkaldet, saa vidt Sagen ham angaaer, den paagieldende Christie Svendsdr: at lide Dom til Undgieldelse paa Bøder, og videre med Processens Omkostning at erstatte.
Christie Svendsd: mødte for Retten med et Drenge Barn, gl: 11 Uger, og angav dets Barne fader Corporal Peder Dahl.
Corporal Dahl mødte ikke efter Paaraab; thi blev Stævnemaalet for ham afhiemlet af Lænsmand Jon House og Christopher Skaffer.
Fogden paastod Dom efter Lov[en] imod Qvindemennesket Christie Svendsdatt:, som inden Retten har tilstaaet nu anden gang at have begaaet Leyermaal; reserverede derhos hvad Corporal Dahl betreffer, til Regimentet at anmelde forestaaende over ham passerede Bekiendelse. Dernæst fremlagde Præste Attest af Dato 26de Octobr: d: A:, saa lydende.

Eragtet.

Sagen optages til d: 2de Decembr: førstkommende.

Fogden hr: Kammer Raad Juel anmeldte ved mundtlig [Varsel] at have til dette Ting inkaldet Halgier Sexe, Svend ibid:, Jarand Maakestad, Peder Røgde!! (Rogde). Torsten Branstvedt og Ole Jonsen Jaastad, for Løsgiængerie og ulovlig Handel, derom at høre Vidner og modtage Dom til Undgieldelse i hoved Sag[en], og Processens Omkostning at erstatte.
Lænsmand Jon House og Christopher Skaffer afhiemlede Stævnemaalets lovlige Forkyndelse.
Fogden erindrede om Lavdag,

1775: 82b

og reserverede til næste Ting af føre Vidner betreffende de instævntes Handel og Uvillighed i at antage Tieneste.

Eragtet.

Halgier Sexe, Svend ibid:, Jarand Maakestad, Peder Røgde, Torsten Branstvedt og Ole Jonsen Jaastad forelegges til næste Ting at møde med Tilsvar.

Derefter blev Publiceret efterfølgende Documenter.

1: Arve Skifte brevet efter Torgilds Tomasen paa Gaarden Breisetter, hvorudj er taget til indtægt 1 pund og 12 Mrk: i Gaarden Jaastad, der af er udlagt paa Creditor Tomas Torgersen 13 Mrk: Smør for 17 r: 2 mrk:, og Datteren Ingeborg Torgildsdatter 23 Mrk: Smør for 30 r: 4 mrk:, Datered 3de Octobr: 1775.

2: Arve Skiftet efter Jacob Svensen Huuse, hvorudj er taget til Jndtægt Jordegods i Gaarden Huuse 2 pund 18 Mrk: Smør, der saaledes er udlagt, Enken Anna Simonsdatter 1 pund 9 Mrk: for 99 r:, Søn/n/en Svend 5 1/13 Mrk: Smør for 15 r: 1 mrk: 6 2/13 s:, anden Søn Simon ligesaa meget, Tron ligesaa meget, Lars ligesaa meget, Jacob ligesaa meget, Knud ligesaa meget, og Datteren Helge 2 7/13 Mrk: Smør [for] 7 r: 3 mrk: 11 1/13 s:, Dateret 5te Maij 1775.

3: Arve Skiftet efter Lars Torbiørnsen, hvorudj er taget til Jndtægt 2 pund 2 7/8 Mrk: Smør [i gaarden Lote] for Summa 69 r: 5 mrk: 11 s:, som deels er udlagt paa Creditor Knud Olsen, og deels paa Stervboets Arvinger, Datered 13de Decembr: 1766.

4: Opsidderne paa Gaarden Lothe, Deres fredlysning paa bemelte Gaard Lotes Eiendom saa vel til Fields som Fiere, Datered 28de Octobr: 1775.

5: Ole Torbiørnsen Bue med f: Fredlysning paa Bue og Biodtveds field beiter, Dat: 28de Octobr: 1775.

6: Jacob Torbiørnsen Contract med sin Stiffader Knud Lote og hustrue, paa endeel Kaar af Gaarden Lothe, Dat: 27de Octobr: 1775.

7: Knud Olsen Sandvigen med f: Skiøde til Jacob Torbiørnsen paa 2 pund 2 7/8 Mrk: Smør for Summa 69 r: 5 mrk: 11 s: i gaarden Lote, Datered 27de Octobr: 1775.

Derefter blev til Fogden udstæd følgende Tings Viidner. 1: Tings Viidne over alle udj Skibreedet værende Eiere og brugere af Deres Gaarder, 2de: Ditto over den frivillige Afgift in Duplo, 3to: Ditto 1 Specification med paategnet Tings viidne over Aftagene i Skibreedet, 4: Ditto om Ting Skydsens rigtige betaling. 5: Dito om de 10 Poster med besvarelse, 6te: Ditto de Eedelige Saug angivelser, og 7de: Restance Registeret, som blev uimodsagt.

Der efter blev af Lensmanden angivet de Laug Rettes Mænd som anstundende Aar 1776 skal beklæde Retten,

1775: 83

Nemlig Nye Mænd, 1: Johanes Olsen Wilore, 2: Lars Jostad, 3: Niels House, 4: Wiglich Øvre Qvale, 5: Dag Jonsen Agre, 6: Torbiørn Olsen Lote, 7: Ole Mechelsen ibid:, og Østen Alsager.

Og da ingen havde efter lovlig udraab viidere med Tinget at bestille, blev sam/m/e paa lovlig maade ophæved.

Anno 1775, Den 2den Decembr:, blev Retten sat paa det almindelige Tingstæd for Kintzervigs Skibreede, gaarden Utne, Retten beklæd med efterskrevne Eedsorne Laug Rettes Mænd, 1: Lensmand Jon House, 2: Chrestoffer Langesetter, 3: Aamund Gundersen Utne, 4: Lars Larsen ibid:, 5: Peder Torgildsen House, 6: Iver Torgildsen ibid:, 7: Niels Larsen Langesetter, og Ole Aamundsen ibid:

Hvorda! i følge den ved seeneste Høste Ting for dette Skibreede Passerede Kiendelse eller optagelse til i Dag,

Udi Sagen anlagt paa Justitzens Vegne af Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel mod Qvinde Mennesket Lisbet Tomasdatter for 2de Gange begaaet Leiermaal forinden at være Confirmeret, blev afsagt saadan

Kiendelse.

Om end denne Sag var af mindre betydenhed end samme virkelig er, saa understoed Dommeren sig dog ej, at paakiende den paastevnte forbrydelse, førend paagieldende i følge Forordningen af Dato 21de Maj 1751, med Defensor eller Forsvar bliver forsynet; Thi udflyttes Sagen til anstundende Som/m/er Ting for Kintzervigs Skibreede, da Actor besørger det fornøden.

Derefter blev ligesaa udi Sagen anlagt paa Justitzens Vegne af Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel mod Qvinde Mennesket Chresti Svensdatter for anden gang begaaet Leiermaal, afsagt saadan

Kiendelse.

Corporal Dahl, som til Veddermæle i denne Sag er indstevnt, ej møtte ved Sagens foretagende, saa gives hannem herved Laugdag til neste Ting, for da at fremkom/m/e med tilsvar om han sam/m/e maatte agte fornøden.

1775

.....

1776

(1776: 83)

Anno 1776, den 19de Apriilis, blev Aastæds Sag foretaget paa Gaarden Haldanger, i Ulvigs Kirke Sogn beliggende, efter Reqvisition af Thomas Torchildsen imod hans Stifmoder Guri Olsdatter

1776: 83b

Haldanger; og Retten betient af Sorenskriver Schielderup og efterskrevne eedsorne Lavrettes og Meddoms Mænd: 1: David Michelsen Hylde, 2: Rykold Madsen Torblaae, 3: Lars Andersen Liaane, 4: Torchild Poulsen Lindebreke, 5: Berge Nielsen Traae, 6: Torbiørn Poulsen Stetten!! (Sletten?), 7: Simon Endresen Lione, og 8: Niels Trondsen Rønnestrand.

Hvorda! Thore Aasheim, som Citantens Thomas Thorkildsens, der og ved Retten var personlig tilstæde, hans beslægtede, mødte og tilkiendegav, at Enken Guro Olsdatter før Juul afvigte var lovlig udsagt til Fardag at fravige Citantens eyende Jordepart i Gaarden Haldanger, som hun hidtil brugt haver; item at have udfærdiget lovlig Stævnemaal til denne

Tægte Dag at modtage Dom til Jordens Fravigelse, og Processens Omkostning at erstatte efter nærmere giørende Paastand.
Enken Guro Olsdatter med Lavværge Aslak Svendsen Wangen mødte for Retten, og vedtog saavel lovlig Udsigelse før Juul afvigte, som og lovlig Stævnemaal til denne Tægte Dag, og reserverede deres Insigelse, naar Citanten har fremført sit fornøden agtende.
Citanten fremlagde Skiøde af hans Fader Torchild Tomæsen, dat: 23 Octobr: 1769, lovlig tinglyst, hvorefter han paastod at være Ejer af ½ Løb Smør og ½ Bukskind udi Gaarden Haldanger, hvilket Skiøde bliver Acten tiltaget, og er saa lydende: anmeldte derhos, at han, Citanten, efter Foreening med sin Stifmoder, og paa det hun maatte nyde noget til Ophold, har tilladt bemelte sin Stifmoder at bruge og styre den halve eyende Part udi bemeldte Gaard, imod at hun betalte de aarlige Udgifter, neml: den halve deel deraf, saasom Skatter, Rente-Penge, da Gaarden er pantsatt for en betydelig høj Summa, efter Citantens passerede Obligation; men da Citanten nu har opfyldt end og!! (endog) meere af sit Løfte, end at lade Stifmoderen blive og styre den halve Deel af Gaarden i 2 Aar, og nu er høylig trængende om sin eyende Jordepart, selv at styre og bruge, baade til daglig Levebrød at erholde, som og at kunde svare de aarlige Udgifter; saa har han været nødsaget at anlegge denne Sag imod bemeldte sin Stifmoder, som ikke godvillig har vildet fravige.

1776: 84

Enkens Lavværge Aslach Wangen formeente at hun burde af Citanten, hendes Stifsøn, nyde nogen Erstatning eller Vilkaar, end og i følge den imellem hendes Sal: Mand og Citanten oprettede Contract dat: 29de Maji 1771, som er saa lydende:
Hvorefter Parterne for Retten anmeldte at de nu vare foreenede, og begiærede deres Forliig Protocollen tilført saaleedes: Citanten Thomas Torkildsen betaler Enken Guro Olsdatter til neste Høste Ting 60 rdr:, og udi bemelte 60 rdr: liqvideres hvad Citanten hos sin Stifmoder maatte have at fordre i følge Skifte brev[et] efter Faderen Torchild Thomæsen; ved Regning imellem dem. Derimod fraviger og strax røddig giør Enken Guro Olsdatter den Jordepart udi Gaarden Haldanger, som hun hidtil brugt haver. Ligesaa betaler de hver sin halve Deel udi denne Sags Omkostninger, og, da Citanten nu giør Udlæg for samme; saa liqvideres ligeledes den halve Deel deraf i de udlovede 60 rdr:
Derefter bliver Rettens Gebyhr at beregne saaledes: Incaminations Penge 5 mrk: 4 s:, 1 Dags Forretning 2 rdr:, Diet i 2 Rejse Dage, á 4 mrk:, 1 rdr: 2 mrk:, Skydsen 5 Fierding Miil, á 8 s:, er leveret in natura med 4 Mand. Fogden for Mænds Opnævnelse 1 rdr:, Lænsmanden for at tilsige Lavrett, og Stævnemaalets Forkyndelse med videre, 1 rdr:, 8 Lavrettes og Meddoms Mænd, a 1 mrk: 8 s:, er 2 rdr:, Tilsammen 8 rdr: 1 mrk: 4 s: Videre blev anført Fortæring til Lavrettet med Skydsen, 6 rdr:, hvoraf Parterne bleve foreenede at betale hver sin halve Deel.
Og saaledes bliver denne Sag ophævet.

Anno 1776, den 13de Maji, begyndtes det **almindelige Sommer Ting med Jondals Skibreedes Almue paa det sædvanlige Tingstæd Hærandsholmen**, tilstæde ved Retten paa Fogden hr: Kammer Raad Juels Vegne, hans Fuldmægtig Mr: Gelmuyden, og Retten beklæd med efterskrevne eedsorne Lav Rettes mænd: 1: Iver Olsen Bache, 2: Lars Amundsen Eide for Lars Samsonsen Haugestad!! (Augestad), 3: Jacob Larsen Drage, 4: Lars Brynildsen Wiig, 5: Siur Nielsen ibid:, 6: Niels Giertsen Bache for Giert Engelsen ibid:, 7: Ole Johansen Samland, og 8: Michel Samsonsen Samland for Lars Christophersen ibid:, saa var og tilstæde Skibredets Lænsmand Johannes Wiig og anden Tingsøgende Almue.

Hvorda! blev publiceret følgende Kongl: Forordninger og Øvrigheds Skrivelser:
1mo: Forord: angaaende det Stemplet Papiirs brugs i Dan/n/emark og Norge, Dat: Christiansborgs Slot d: 27de Novembr: 1775.
2: Forord: angaaende, at ingen maae paastaae eller tilegne sig Forkiøbs-Ret til Strandet Skib og Gods, Dat: Christiansb:, D: 7de Decembr: 1775.

1776: 84b

3: Forord: angaaende Ægteskaber i forbudne Leed, at forblive herefter som forhen, Dat: Christiansb: d: 14de Decembr: 1775.
4: Forord: ang: Danske Speciers Udmyndtning og Coursering, Dat: Christiansb: Slot, d: 2den Januarj 1776.
5: Indføds Retten, om adgang for undersaatterne til Embeder i begge Riger, Datered 15de Januarj 1776.
6: Placat ang: de som søge betieninger eller derpaa udgiver bestalinger henseende til Indføds Retten, Dat: Christianb: d: 15de Febr: 1776.
7: Anord: og Forbud ang: uberettiget handel i Grønland m: v:, Dat: Christiansborgs Slot d: 18de Martj 1776.
8: Placat ang: visse Anordninger om Contrebandes Indsnigelse at hemme, Dat: Christiansb: d: 18de Martj 1776.
9: Forord: ang: Indenlandske Skibsbyggeries opmuntring og forfremmelse, Dat: Christiansb: Slot, d: 18de Martj 1776.
10: Anord: og Forbud om uberettiget Fiskerie og handel omkring og paa Island, Dat: Christiansb: d: 7de April 1776.
11: Placat ang: Prins Friderichs Gave til De Kongl: Norske Viidenskabers Selskab i dette aar 1776 for bondestanden i Norge m: v:, Dat: 5te Febr: 1776.
12: Pris-Materier til Fiskeriets Forbedring i Bergens Stift for indeværende Aar 1776.
13: Det Bergenske Nyttige Selvskabs!! udsatte Priis Materier pro 1776.
14: Rescript af 12te Decembr: 1775, ang: Dilinqvint Sagers hastige befordrelse i Bergens Stift.
15: Stiftets skrivelse til Hr: Kam/m/er Raad Juel, ang: en Tugthuus lems undvigelse fra Bergens Tugtehuus, Navnlig Anna Maria Alexandersdat:, Dat: 30de Martj 1776.
16: Stiftets skrivelse til Hr: Kam/m/er Raad Juel, ang: Hospitalets Jordegodses bortforpagtelse paa 6 Aar til Ianhan!! (Johan) Friderich Krøpelin med f:, Dat: 9de April 1776.
17: Stiftets skrivelse til Hr: Kam/m/er Raad Juel, ang: Stemplet Papirs erholdelse hos Velbemelte Hr: Foged og Kam/m/er Raad Juel, Dat: 30de April 1776.
18: Stiftets skrivelse til Hr: Kam/m/er Raad Juel af Dato 12te Decembr: 1775, angaaende Rednings Midler for den i Bergens Stift Graverende Spedalsk Sygdom.

Fogdens Fuldmægtig lod inden Retten oplæse een hans Principal fra det høye Stift under 12te Decbr: sidstleden Aar inløben Pro Memoria, betreffende den forhaabentllige Cuur, som kunde være mod de her antreffende Spedalske Syge, naar Sygdom/m/en ey havde taget for meget Overhaand, og i henseende til den Betænkning, som

1776: 85

hans Principal var bleven paalagt derover at ingive, vilde inhente Almuens Svar paa disse Spørsmaale: 1ste: Om Almuen er fornøyet med til at ingaae at betale de sædvanlige Inlem/m/elses Penge for Cuuren af de, som af denne Sygdom maatte blive angrebne, eller

havde samme ikkun i første eller anden Grad; men at saadan Syg, dog cureret, blev henbragt til et andet Stæd, hvor en sundere Luft og bedre Levemaade kunde være? og 2de: I stæden for de forrige benævnte 36 rdr: at erlegge for Inlem/m/else i Hospitalet for den, som med Svagheden var saa stærk behæftet, at den ikke saasom i 3de Grad stod til at curere? Om hvilke 2de Poster han begiærede Almuens Svar. Hvor til Almuen svarede, at de gierne saae, at der forblev med de 36 rdr:s Betaling for de med Spedalsk Svaghed angrebne Menneskers Inlem/m/else i Hospitalet; ligesom og at det ikke stod til dem at foreskrive nogen deres M(e?)dbroder at forlade deres Bøygder og Boepæler, for igien at nedsætte sig paa andre Stæder, hvor den sundere Luft og bedre Levemaade kunde supponeres at være. Til 2den Qv: At de selv ligesom og Retten var bekiendt deres alt for sv(æ?)re Byrder til at de skulle kunne binde sig til at svare 50 rdr: for de, som kunde siges at have Sygdommen i 3de Grad, og følgl: incurables, og til sidst maatte erindre, at \da/ deres Bøygder ikke aldeles er frie for spedalsk Sygdom, saa udbad de sig, at saadanne syge, men curerede Mennesker, ikke deres Bøygdelav maatte tilsendes, hvoraf onde Følger maatte befrygtes at entstaae.

Fogdens Fuldmægtig var dernæst begiærende Almuens sandfærdige Forklaring, om her i Skibredet findes nogen Kræm/m/er eller Giæstgiver etc:, som følgelig Skatte Forordningen skatte bør for Aaret 1774? Almuen svarede, at her udi Skibredet ingen Kræm/m/er eller Giæstgiver sig haver opholdet omspurgte Aar, foruden Giæstgiveren Peter Harmens i Hærandsholm, der allene holder en liden nødtørftig Forflegning for den reysende Almue. Hvorom Fogden var et Tings Vidne begiærende. Som blev bevilget.

Torchild Olsen Hiertnæs og Evind Evindsen ibid: anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Christopher Christophersen Aase fordi han har vægret sig at betale det sædvanlige for en Vey, som han bruger over Citanternes Bøe eller Eng, der om at høre stævnte og ustævnte Vidner, samt at modtage Dom til Erstatning i Hoved-Sag[en] og Omkostninger. Dernæst anmeldtes, at Beskikkelses Vidner i denne Sag vare Jacob Koltveit

1776: 85b

og Ole Lionæs, item under Faldsmaal inkaldt Vidner Roal Qvidestein og Lars Aase. Begiærede derefter de vedkom/m/ende paarabte.

Den Instævnte Christopher Aase mødte for Retten og vedtog lovlig Varsel; men reserverede sit Tilsvar.

De benævnte Beskikkelses Vidner infandt sig ved Retten, ligesom og Vidnet Ole Lionæs, men !!Jacob Roal Qvidestein!! (Roal Qvidestein) svarede ikke efter Paaraab. thi blev Stævnemaalet saa vidt ham angaaer lovlig afhiemlet af Lænsmand Johannes Wiig og Erich Jørgensen Underhoug.

Citanterne begiærede at {Stævne} \Beskikkelses/ Vidnerne maatte fremkaldes og tilspørges, om de ikke har tilspurgt den Instævnte om han i Mindelighed ville betale den sædvanlige Afgift for den Vey som ligger paa deres Bøe og ham til Nytte, og hvad den Instævnte dertil har svaret, samt hvad videre de i denne Sag kan være vidende?

Jacob Koltveit og Ole Lionæs aflagde Eed med oprakte Fingre at ville vidne Sanhed, og forklarede: at de for omtrent 4 Uger siden vare udsendte og tilspurgte Christopher Aase om han vilde betale den Nytte han har af den paastævnte Vey; at denne vel ikke aldeles nægtede at ville betale, men sagde, at naar han giorde nogen Skade paa Mark eller Vey, saa ville han erstatte samme. Videre sagde Vidnerne, at denne Vey, som ligger paa Citanternes Bøe eller Eng, er til besynderlig Nytte for den Instævnte for at kom/m/e til Søes og til Tøm/m/er Kiørsel, og at sam/m/e Vey kan være omtrent 1/3 af ¼ Miil, og \at/ af bemelte Vey tilforn har været betalt Afgift af Opsidderne paa Aase og Qvidestein.

Vidnet Lars Aaase!! aflagde Eed og forklarede: at han i mange og vel i 20 Aar har betalt for den Nytte og Brug han har haft af den paastævnte Vey, alt efter Foreening med Citanterne og deres Fædre.
Citanterne begiærede det udeblevne Vidne forelagt til næste Ting.
Christopher Aase reserverede i sin Tid at i agt tage det fornøden agtende til sin Sags formentlig retfærdige Fremme.

Eragtet.

Lovlig Instævnte, men udeblevne Vidne Roal Qvidesteen forelegges under Faldsmaal til næste Ting sit Vidnesbyrd at aflegge; og Citanterne besørger denne Kiendelse lovlig forkyndt.

Jørgen Jørgensen Hærastveit tilkiendegav ved mundtlig Varsel til dette Ting at have instævnet Tosten Larsen Halderager, betreffende et imellem dem ingaaet Bytte om et Gevæhr, derom at høre under Faldsmaal instævnte Vidner Lars Halderager, Niels Hæradstvedt og Peder Tørvigen, samt at lide Dom til Forligets Opfyldelse, og Bøders Udredelse for sin brugte Adfærd, samt at erstatte denne Processes Omkostning.
Tosten Larsen mødte ikke efter Paaraab; men alle de benævnte Vidner infandt sig.
Stævne Vidnerne Lænsmand Johannes Wiig og Erich Jørgensen aflagde Eed, at de med 4 Ugers Varsel har tilkaldet Tosten Larsen.

1776: 86

Vidnet Lars Halderager, som er den instævntes Fader, aflagde Eed at ville sige Sanhed, og forklarede: at han veed saare lidet i denne Sag at vidne, og ikkun dette, at han ey var tilstæde da det ommeldte Bytte eller Forliig skulle været passeret, men at han har hørt sige af sin Søn at saadant Bytte afvigte Sommer skal være ingaaet, dog vidste ey til visse, om ikke Forliget var saaledes, at den Instævnte skulle sælge eller forhandle det Gevæhr han fik af Citanten. item har hørt, at Citanten har leveret, han veed ikke vist, om det var 1 Ort eller 2 mrk: imellem bytte. Dette Vidne afskediget.
2det Vidne, Niels Hæradstvedt, aflagde Eed efter Loven og vidnede: at afvigte Høst fortalte den Instævnte at have for omtrent 1 Aar siden byttet Gevæhr med Citanten, og faaet 2 mrk: til Mellem Bytte; item har han laant bemeldte Gevæhr af Citanten, hvilket han ikke veed om er leveret tilbage.
3de Vidne, Peder Tørvigen, efter aflagde Eed vidnede, at han \ey/ var tilstæde da det paastævnte Bytte for omtrent 1 Aar siden passerede, \men har hørt det, og saae ikke at Mellem laget da blev betalt, dog har hørt af Tosten at han havde faaet 1 Ort, og af Citanten at han har betalt 2 mrk: Veed ikke rettere end at Gevæhret er nu hos Tosten, som forgangen Høst 1 Aar siden laante det af Citanten. Vidnet havde ej videre at forklare, blev derfor afskediget.
Citanten begiærede den Udeblevne Lavdaget.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men ey mødende Tosten Larsen Halderager forelegges Lavdag til næste Ting at møde med Tilsvar; og Citanten besørger denne Kiendelse lovlig forkyndt.

Thore Præstegaard i Rette ædskede den forhen anlagde Sag mod Samson Underhoug, og tilkiendegav at have ladet forkynde Rettens seeneste Kiendelse for Samson Underhoug, og da udeblevne Vidne Henrich Guntveidt. ville fornemme om de nu møder.
Saavel den Instævnte, som benævnte Vidne, mødte for Retten og vedtog lovlig Varsel.
Samson Underhoug anmeldte der efter til dette Ting at have udfærdiget skriftlig Contra Stævning dat: 22de April d: A:, som blev fremlagt og læst, saa lydende: Samson Underhoug begiærede derefter tilført, at de instævnte Vidner ere Thomas Erichsen, Niels Siursen Bræche, Siur Jonsen, Lars Eje, Ole ibid:, Anna Larsd:, Od Larsen, Samson Præstegaard, Elsebet ibid:,

Iver Underhoug, og Brynild Bircheland, iblant hvilke ere de af hoved Citanten instævnte og forhen afhørte Vidner til Vædermæle efter Lov inkaldede, undtagen Steengrim og Henrich Guntvedt.

Contra Citanten sagde, at da den Mislighed {som} var begaaet imod Lovens 1 B: 13 C: 13 [Art:], at de forhen afhørte Vidner ey alle til Vædermæhle vare instævnte, saa var han nødsaget at begiære Sagens Anstand til næste Ting, og Udtog af det i Sagen hidtil passerede sig beskreven meddeelt.

Thore Præstegaard frafaldt det Lavdagede Vidne Henrich Gundtveit.

Eragtet:

Den forlangte Anstand billiges.

1776: 86b

Derefter blev til Publication fremleveret følgende Documenter.

1mo: Sogne Præsten til Strandebarms Præstegield, Hr: Markers bøxel Seddel med Revers, til Siurs Olsen paa ½ Løb Smør, ¼ Hud udj Gaarden Qvale, Dat: 10de Januar: 1776.

2: Helge Olsen Molves Skiøde til sin Søn Ole Helgesen paa 18 Mrk: Smør i gaarden Molve for Sum/m/a 18 r:, Dat: 13de Julj 1776.

3: Siur Nielsen Wiig og Niels Johanesen ibid: Kiøbe Contract om Gaarden Wiig, Dat: 13de Maj 1776.

4: Siur Nielsen Wigs Skiøde til sin Fader Niels Johanesen paa 2 ½ Løb Smør i Gaarden Wiig, Dat: 13de Maij 1776.

Derefter blev Tingsvidne taget over den frivillige \Gave/, som beløber sig til 3 Rd: 8 s:

Da ingen af Almuen efter lovlig udraabelse havde viidere med Tinget at bestille, blev samme paa lovlig maade ophævet.

Anno 1776, den 14de Maji, begyndtes det **almindelige Sommer-Ting med Østensøe Skibredes Almue paa det sædvanlige Tingstæd Hærandsholmen**, overværende hr: Kammer-Raad og Foged Juels Fuldmægtig Mr: Gelmuyden, og Retten beklæd med efterskrevne eedsorne Lavrettesmænd: 1: Johannes Wiig for Arne Nielsen øvre Wiig, 2: Arne Gundersen Suldal!! (Soldal?), 3: Kietel Siursen Bergstøe for Asmund Torbiørnsen Suldal, 4: Lars Henrichsen Steene, 5: Ole Michelsen Moe, 6: Ole Brichtsen Nedre Wiig, 7: Ole Arnesen Bierche, og 8de: Siur Johannesen Rykheim. saa var og tilstæde Skibredets Lænsmand og anden Almue.

Hvorda! blev publiceret alle de Documenter som for Jondals Skibrede er specificeret.

Paa Fogdens Fuldmægtiges Forestilling til Almuen betreffende Rescriptet af 12te Dec: a: p:, blev eenstemmig svaret ligesom af Jondals Skibredes Almue er tilført.

Fogdens Fuldmægtig tilspurgte ligeledes dette Skibredes Almue, og forlangte deres sandfærdige Declaration, om i dette Skibrede befindes nogen Kræmmer eller Giæstgiver, som følgl: Skatte forordningen skatte bør for Aar 1774. Hvortil eenstemmig blev svaret, at i Østensøes Skibrede hverken er eller har været nogen Kræm/m/er eller Giæstgiver, som end til

Nødtørft kunde forflege den Reysende. Derom Fogden var et Tings vidne begiærende; Som blev bevilget.

Publiceret Skiftebrevet paa Gaarden Øvre Biercheland, efter Ingeborg Tostensdater, Passeret 6te Martj 1776, hvorudj er taget til Indtægt 1 Løb Smør for 120 r:, som saaledes er udlagt til Creditor Jon Fonderland 1 pund 13 1/5 Mrk: Smør for 62 r:, Enkemanden Ole Iversen 17 2/5 Mrk: Smør for 29 r:, Søn/n/en Tosten 4 7/20 Mrk: for 7 r: 1 mrk: 8 s:, Søn/n/en Iver ligesaa,

1776: 87

Søn/n/en Helge ligeledes, Datteren Randi 2 7/40 Mrk: for 3 r: 3 mrk: 12 s:, Datteren Pernille ligesaa meget.

For Rætten fremstode de Dannemænd Niels Hansen, Ole Larsen og Iver Arnesen Yttre Aalvigen, og tilkiendegave, at de havde seet sig beføyede til dette Ting at lade instævne een deres Huusmand eller Inderste \Ricol Siursen/ at fravige Stædet, og bortflytte sine tilhørende \Huuser/ formedelst adskillige Fornærmelser, Ulydighed og videre fortrædelig Omgang; men at de i Betragtning af bemeldte Ricol Siursens trængende Omstændigheder, og andre godt Folkes Forbøn, nu vare foreenede, og begiærede deres Forliig tilført Protocollen til ydermeere Sikkerhed saaledes: 1: Alle de til dette Ting paastævnte og imellem værende Processer skal være aldeles ophævede. 2do: Opsidderne eller oven benævnte Mænd af Gaarden Yttre Aalvig tillader at de Huuse Bygninger, som paa Stædet er staaende og tilhører Ricol Siursen, maae der blive staaende dette indeværende Aar. 3de: Maae Ricol Siursen i forbemeldte Tid have 1 Koe og 6 Faar til Græsning, og med Eyernes Tilladelse som før forskaffe sig det fornødne Foeder. 4de: Skal han, Ricol Siursen, være forpligtet til anstundende Foraar eller Fardag at fravige Stædet og bortfløtte de ham tilhørende og paa Pladsen staaende Huuse, med mindre oven benævnte Opsiddere paa Gaarden Aalvig, {eller een af dem} inden berørte Tid anderledes til sinds vorder, og i Betragtning af hans Fattigdom og det Løfte om en søm/m/elig og skikkelig Opførsel imod dem og andre, ville tillade ham paa bemeldte Plads at forblive længere end den berørte Tid ommelder; Ligesom og Ricol Siursen, i Mangel af en forbedret Levemaade, og i fald ikkun een af de ovenmeldte Opsiddere maatte finde sig misfornøyet med ham, skal til næste Fardag, som meldt, og uden videre Udsigelse eller Stævnemaal fravige Stædet og bortfløtte Huusene. Oven anførte lovede Ricol Siursen for Retten i Lavrettets og Almuens Nærværelse ubrødelig at ville holde og efterkomme, ligesom han ville beflitte sig paa en sømmelig Omgangs og Levemaade.

Og begiærede Parterne, at deres tilførte maatte ved Dom blive stadfæstet.

Eragtet

Ovenstaaende og for Retten frivillig ingaaede Foreening, som aldeles ikke mod Lov og Ærbarhed stridende, bliver herved i alle Maader stadfæstet under Executions Tvang.

1: Publiceret Aamund Endresen Røselands Pante Obligation til Knud Baarsen Moe, stor 60 rd:, hvorfor er Pantsat 16 Mrk: Smør, 1/6 Huud i Gaarden Røsseland, Dat: 14de Maj 1776.

2: Inga Tostendaters med fleeres Skiøde til Knud Nielsen Stue paa 1 Løb Salt i Gaarden Stue, samt 18 Mrk: Smør i Sam/m/e Gaard, for Sum/m/a 20 rd: 1 mrk: 8 s:, Dat: 20de Octobr: 1775.

1776: 87b

Anno 1776, Den 15de Maj, Continuerede det Almindelige Som/m/er Ting med Østensøe Skibreedes Almue paa Tingstædet Hærrensholmen, overværende det sædvanlige Laug Rett.

Hvorda! Til Publication blev fremleveret følgende Documenter
1: Hans Michelsen Øvre Wiigs Pante Obligation til Hans Michelsen L(ov?)se paa 50 r:, og til Lars Jacobsen Sanden 46 rd:, anviist til udslettelse efter paategnet Qvitance, Dat: 19de Octobr: 1767.
2: Halgier Moes og Anders Moes Kor!! (Kaar) Contract om en deel Kaar af gaarden Moe, Dat: 2den Januar 1776.
3: Hr: Severin Andræe Heibergs bøxel Sedel med Revers, til Halgier Phillipsen Moe paa 1 pund 12 Mrk: Smør i gaarden Moe, Dat: 2de Janv: 1776.
4: Halsteen Aamundsens Skiøde til Aamund Larsen Achsnæs paa 1 Løb 1 pund 8 ½ Mrk: Smør i Gaarden Berge for Sum/m/a 135 r:, Dat: 2den Janur: 1776.

Dernest blev Tings viidnet Examineret, angaaende den Frivillige Gave, som befantes at beløbe sig til Summa 35 r: 70 s:

Da ingen af Almuen efter lovlig udraab havde viidere med Tinget at bestille, blev sam/m/e paa lovlig maade ophæved.

Anno 1776, den 17de Maji, begyndtes det a**lmindelige Sommer Ting med Gravens Skibredes Almue paa det sædvanlige Tingstæd Eide Grund**; ved Retten tilstæde hr: Kammer Raad og Foged Juels Fuldmægtig Mr: Gelmuyden, og efterskrevne eedsorne Lavrettesmænd: 1: Aslach Nielsen Warberg, 2: Lars Olsen Dale for Svend Thomasen Hougen, 3de: Niels Pedersen Sebbe, 4: Torbiørn Monsen Giørdre, 5: Jon Siursen Breche, 6: Hans Siursen Øvre Leqve, 7: Aschout As[c]houtsen Qvale, og 8de: Berge Nielsen Traae for Knud Bagne; saa var og tilstæde Skibredets Lænsmand Niels Rønnestrand og anden Tingsøgende Almue.

Hvorda! blev publiceret de Kongl: Forordninger og høye Skrivelser, som paa de foregaaende Tingstæder ere specificerede.

Fogdens Fuldmægtig igientog for dette Skibrede det til de forbigangne Tinge fremsatte Spørsmaal betreffende det af hans høyvelbaarenhed hr: Stiftamtmand Schouboe proponerede i henseende den spedalske Svaghed; og hvortil Almuen svarede ligesom forhen ved Jondals og Østensøes Skibreder er anført.

Lænsmand Niels Rønnestrand, som beslægted til Brithe Svenche Datter, Enke af Poul Christiansen Øyjord, fremstillede sig for Retten og begiærede Lavrettets og Almuens sandfærdige Svar paa følgende Spørsmaale: 1: Om de veed, at benævnte Brithe Svenched: er virkelig med spedalsk Svaghed behæftet; og 2do: Om hun ikke er

1776: 88

yderlig fattig? Lavrettet og Almuen svarede eenstemmig: De kan ikke egentlig skiønne de rette Kiendetegn paa den spedalske Svaghed; men at omspurgte Qvinde Brithe Svenche Datter seer meget ilde ud, og saaledes, som de der med bemeldte Svaghed ere behæftede; ligesom alle her ere af den Formeening, at hun og virkelig med denne farlige Sygdom er

befænget. Til 2de Qv: blev ligeledes svaret: at Brithe Svenche Datter er aldeles intet eyende, og saa fattig, at hun endog maae betle sit Brød.
Herom Lænsmanden var Tingsvidne begiærende. Som blev bevilget.

Derefter blev Publiceret Skifte brevet holdet paa Gaarden Seim den 20de April d: A:, hvorudj er taget til Indtægt 2 p: 16 ¾ Mrk: Smør, ½ hud udj Gaarden Seim, efter afdøde Ragnilde Halstensdatter, som saaledes er udlagt, sc: Enkemanden Hover Seim 1 pund 8 3/8 Mrk: Smør, ¼ Huud for 225 rd:, Datteren Søgnie ligesaa 1 pund 8 3/8 Mrk: smør, ¼ Huud.

Lars Holve i Rette ædskede den forhen anlagde Sag mod Lars og Torchil Espeland, og anmeldte at have med mundtlig Varsel ladet forkynde{lse} Rettens seeneste Kiendelse, hvorved de da udeblevne Vidner ere Lavdagede.
Lænsmand Niels Rønnestrand mødte for sin Beslægtede Lars Espeland. ligesaa mødte Torchild Espelands Fader Anve Espeland paa Sønnens Vegne. Saa mødte og Vidnerne Torjer Axelsen Næsheim, Christie Johannesd: og Christie Nielsd: Espeland, som vedtoge lovlig Varsel. Eedens Forklaring blev Vidnerne forelæst, med Formaning at vedblive Sanhed.
Lars Holve begiærede Vidnerne fremkaldede og tilspurgte, om de veed hvo der skiød den omstævnte Koe, eller giorde den Skade. 2do: Om de har hørt hvad Lars og Torkil Espeland har sagt i hensigt at forjage frem/m/ede Kreaturer fra deres Have.
1ste Vidne, Torjer Axelsen Næsheim, aflagde Eed efter Loven, og vidnede: at afvigte Aar St: Hans Aften hørte Vidnet at {Torchilds} \Larses/ Fader Niels Espeland sagde, at han skulle skydse bort Kreaturene af Haven; Vidnet hørte ikke egentlig noget Skud, men veed at den omstævnte Koe blev skudt den benævnte Dag. Til 2de Qv: at Lars Espeland har sagt til Vidnet, at han forhen har skudt efter Kreaturene med Salt, dog uden at giøre dem Skade. men at Niels Espeland sagde til Vidnet, at de fik lov at skyde med skarpt, dersom Kreaturene ey paa anden Maade kunde holdes fra deres Have. Paa Niels Rønnestrands Spørsmaal sagde Vidnet, at ikke veed til visse hvo der skiød den paastævnte Koe; men veed, at det ikke var Lars Nielsen, som den Dag skiød, da han sam/m/e Tid var paa Arbeyde med Vidnet.
2det Vidne, Christie Johannesdatter. aflagde Eed og forklarede: at den omspurgte St: Hans Aften mødte hun Torchild Espeland med Børsen i Skoven, og fortalte han da at have skudt Citantens Røde Koe.

1776: 88b

item har hørt fortælle, at Niels og Anve sagde til hinanden, at de fik nu at skyde efter Kreaturene for at skræmme dem af Haven; samt at dette passerede førend Skaden passerede. Videre, at Vidnet har hørt det samme ved en anden Leylighed, og at Niels sagde det de herefter maatte skyde med skarpt. Paa Lænsmandens Spørsmaal sagde Vidnet at Torchilds Moder sagde, at Lars havde godt ved at lee, siden ikke han, men Torchild havde giort Skaden.
3: [Vidne], Christie Nielsdatter, aflagde Eed og vidnede eenstemmig med forrige Vidne, undtagen til Lænsmandens Spørsmaal; saa hun paa omvundne Tid ey var tilstæde. Paa nærmere Spørsmaal sagde Vidnet, ikke at have hørt at hendes Fader Niels Espeland har befalet Lars eller Torchild at skyde med skarpt. Vidnet er afskediget.
Berge Traae for Lars Holve instillede Sagen til Doms, og hvorved han forhaabede at Processens Omkostning skadesløs bliver tilkiendt.
Lænsmand Niels Rønnestrand paastod Anstand til næste Ting, for at udfærdige Contra Stævning i Anledning af urigtig Beskyldning.

Eragtet.

den forlangte Anstand billiges.

Johannes Fryste anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Ole Aasen for skyldig værende 2 rdr: 4 mrk:, derom at modtage Beviis og lide Dom udi Hoved Sag og Omkostninger.
Ole Aasen blev paaraabt, men mødte ikke; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Aslach Nielsen Warberg og Niels Pedersen Sebbe.
Citanten begiærede den udeblevne forelagt til næste Ting.

Eragtet.

Ole Aasen gives Lavdag til Næste Ting at møde med Tilsvar, og Citanten besørger denne Kiendelse lovlig forkyndt.

Lænsmanden for Mads Torblaae ædskede i Rette den forrige Sag mod Ole Westrem og Arvingerne efter Poul Ourdal, og ville fornem/m/e med hvad Tilsvar de nu infinder sig.
Paa Arvingernes Vegne og som Lavværge for Enken Guro Torchildsd: mødte Torchild Leqve, og anmeldte at have instævnt i Continuation Ole Westrem at høre Vidner Torbiørn Jørgensen Store Berge og Johannes Larsen Midtberge, at han ved Skiftet lovlig var advaret at infinde sig med Regning, samt at lide Dom til Kravets Afbetaling og Processens Omkostning at svare.
Torbiørn Lindebreche mødte for sin Hosbond Ole Westrem og vedtog lovlig Varsel, ligesom han og vedtog, at bemeldte hans hosbond rigtig var tilsagt at infinde sig med Regning paa det omspurgte Skifte. item, at han leverede Regning til Sønnen Torchild Gundersen

1776: 89

Ourdal, førend Skiftet blev sluttet, hvilket han agtede at beviise.
Torchild Leqve i anledning heraf frafaldt Vidnerne.
Torbiørn Lindebrekke maatte altsaa begiære Sagen udsatt til næste Ting for at beviise det forebragte.
Niels Rønnestrand paastod Dom, med Processens Omkostning 6 rdr:

Eragtet.

Endnu engang og for alle bevilges Anstand til næste Ting, da Ole Westrem slutter Sagen, eller Dom modtager.

Til Publication blev fremleveret
Skiftebrevet holden paa Gaarden Hougse den 28de Martj d: A: efter afgangne Guro Olsdatter, hvorudi er taget til Jndtægt 12 Mrk: Smør, 1/6 Huud, ½ Faarskind, som saaledes er udlagt, Enkemanden 6 Mrk: Smør, 1/12 Hud, ¼ Faarskund for 40 rd: 3 mrk:, Datteren Herborg Nielsdatter er udlagt den anden halve deel for ligesaadan Summa.

Torbiørn Lindebrekke for sin hosbond Ole Westrem anmeldte til dette Ting med mundtlig Continuations Stævning at have inkaldet Anve Espeland for Giæld \efter Beviis/ som før er fremlagt, og at anhøre Vidner Siur Poulsen Spaanem og Knud Store Graven, item derefter at modtage Dom udi hoved Sag og Omkostninger.
Niels Rønnestrand, som Anve Espelands Beslægted, mødte og tilstod lovlig Varsel, gav ellers tilkiende, at hans Principal var kommen i bedre Erindring om det Beviis, som Ole Westrem har i Rette lagt imod ham, og har sig Tildragelsen saaledes: Da Ole Westrem og Anve Espeland vare forsamlede paa giæstgiveriet Kiølen, bad Ole Westrem ham om at Deres Kiøbe Contract maatte ophæves, da skulle han derimod skaffe ham en god Kiøbmand igien til sin Gaard, og bringe ham til en god Bøxel Gaard, som skulle være Store Graven, deraf blev Anve tilfreds og samtykte hans Begiæring. Hvorpaa Ole Westrem strax lod sin Søn skrive det i Rette lagde Beviis, og Ole selv dicterede det. Men hvor beskiænked Anved var, vilde han

dog ikke underskrive; thi han vilde see om Ole kunde efterkom/m/e sine Løfter, som ey heller skeede; altsaa vil Anve holde sig til sine bekomne Haand Penge og frafalder det, som han paa Kroehuuset samtykte, tilbød endnu som før at ville betale det han er hannem pligtig, og for Resten vilde aflegge Eed.

De benævnte Vidner mødte for Retten, og vedtog lovlig Varsel.

1ste Vidne, Siur Spaanem, fremstod og aflagde Eed efter Loven, derpaa vidnede: at det fremlagde Skrift, som blev Vidnet foreviist, blev skrevet paa Giæstgiveriet Kiølen, og ikke paa Westrem, og var Vidnet da tilstæde; videre forklarede Vidnet, at Ole Westrem, og ikke Anve, forlangte den passerede Contract ophævet. Vidnet kan ikke erindre, om Anve selv underskrev det fremlagde Skrift; men at saavel Ole, som Anve, da vare noget drukne, saa vidt han kan erindre, item at Skriftet blev oprettet ved Tvang af Ole Westrem, eller Trudsel, formedelst en Penge Fordring. Niels Rønnestrand

1776: 89b

bad Vidnet tilspurgt, 1mo: Om han ikke har hørt, at Ole Westrem havde kiøbt Anve Espelands Gaard, og leveret ham Haand Penge, og skulle bøxlet ham den igien sin Livs Tiid? Sv: Jo, men erindrer ikke andet end haand pengene var de 12 dr: som Anve var Ole skyldig. 2do: Om Vidnet havde hørt, at Anve Espeland nogen Tid ankede derpaa? Sv: Ney, har ikke hørt det. 3de: Om Vidnet ikke vidste, at Ole Westrem giorde Anstalt at bringe Anve Espeland Kiøbmand til sin Gaard, og store Graven igien til Byxel? Sv: Veed det ikke anderledes, end at Vidnet selv giorde sig Umag for Ole Westrem at skaffe Anve store Graven til Bøxel, og det efter begge Parters Forlangende. Vidnet er afskediget, efter at Vidnet ey kunne svare paa Torbiørns Spørsmaal.

2det [Vidne], Knud Store Graven, aflagde Eed og vidnede: ganske eenstemmig med forrige Vidne, item at dette Vidne var selv med i deres Contract, og var tilskyndet af Ole Westrem at kiøbe Espeland. Ingen havde Vidnerne videre at tilspørge, thi blev dette afskediget.

Torbiørn Lindebrekke paastod lovmedholdig Dom, og Processens Omkostning skadesløs.

Niels Rønnestrand begiærede Anstand til næste Ting, og Udtog af det passerede til Besvarelse.

Eragtet

Den forlangte Anstand billiges.

Haldor Helleland paa egne og Interessenteres Vegne i Rette ædskede den forhen anlagde Sag mod en Deel Opsiddere i Eifiord, betreffende en Contracts Opfyldelse, og anmeldte, at Rettens givne Kiendelse og Lavdag for Amund Warberg nu var lovlig forkyndt. ville fornemme om vedkommende møder.

Amund Warberg mødte og vedtog lovlig Varsel paa egne og samtlige Naboers Vegne, og fremlagde et Indlæg paa 6 s: Papir, dat: 13 Maji 1776, som blev læst, og er saa lydende:

Haldor Helleland paastod Dom hvorved Contracten maatte stadfæstes og opfyldes, og denne Processes Omkostning at blive erstattet.

Amund Warberg med de fleere referered sig til det fremlagde Inlæg, og paastod Kiendelse.

Eragtet.

Sagen optages til Revision til i Morgen Eftermiddag, da Dom eller Kiendelse efter Beskaffenhed skal vorde afsagt.

Lænsmand Niels Rønnestrand anmeldte i Continuation af forrige Sag at have inkaldet Enken Ragnilde Siursd:, Siur Torchildsen Hougse, Jon Tor{chil}\fin/dsen øvre Rønnestrand, Elling Torfindsen Lindebrekke, Giertrud Torfindsd: Rønnestrand, Sicille Torfindsd: Lindebrekke og Anna Torfindsd: Hougsnes, at høre Vidner Anve Store Graven og Siur Heljesen Kollenæs og

Dorthe Johannesd: Mitstøllen, betreffende en Gields Fordring 3 dr: 5 mrk: til afdøde fattig Lem Sønneve Stien, som hun paa sit yderste forklarede, derom at modtage Dom til Betaling og Processens Omkostning skadesløs.
Gudmund Rønnestrand mødte paa sin huustrues Giertrud Torfindsd: Vegne, og vedtog lovlig Varsel,

1775: 90

ligesaa mødte Torbiørn Lindebrekke, som Frænde, for de øvrige instævnte, og tog til Gienmæle; anviiste derhos et Skifte brev af 23 Aug: 1762 /: som blev tilbageleveret :/ efter Torfind Hougse, Fader til de instævnte Arvinger, og hvor ey skal findes den paastævnte Gields fordring.
Niels Rønnestrand tilstod, at den paastævnte Fordring ey var anført i det producerede Skifte brev.
Torbiørn Lindebrekke sagde at den ene Arving Sisselle Torfindsd: havde ved Skiftet efter hendes Sal: Fader frasagt sig Arv.
Gudmund Rønnestrand tilbød i Mindelighed at ville betale sin Andeel af Fordringen for at undgaae Proces, sagde derhos, at hans hustrue var anmodet af den Afdøde at fordre den paastævnte Giæld hos hendes Moder, efter at Faderen var død.
Af Vidnerne mødte Siur Kollenæs.
Stævne Vidnerne Berge Traae og Lars Dlsen!! (Olsen) Dale afhiemlede Stævnemaalet for de udeblevne Vidner.
Vidnet Siur Heljesen Kollenæs aflagde Eed og vidnede: at ved næst afvigte Paaske Tid hørte Vidnet, at Sønneve Stien, som laae paa sit yderste, dog ved fuld Fornuft, sagde til sin Mand, at hun havde at fordre hos Torfind Hougse, men erindrer ikke til visse hvormeget, dog meener 3 dr: 5 mrk:, og at 1 mrk: var betalt paa Capitalen; item sagde at en Qvige, som ved Skiftet var holdt tilbage, var satt hende i Pant eller Forsikkring. Ingen havde Vidnet meere at tilspørge; thi blev samme afskediget.
Niels Rønnestrand begiærede Lavdag for de udeblevne Vidner.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men udeblevne Vidner Anve Store Graven og Dorthe Mitstøllen forelegges under Faldsmaal til næste Ting at møde.

Dagen derefter, d: 18 Maji, continuerede Sommer Tinget med Gravens Skibredes Almue paa det sædvanlige Tingstæd, og i Overværelse af det i Gaar anførte Lavrett.

Hvorda! hr: Lieutenant Rochestad tilkiendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Tollef Andersen Opheim, betreffende en Citanten tilhørende Hest, som den Instævnte skal ulovlig have behandlet, derom at høre under Faldsmaal instævnte Vidner Iver Nedre Leqve og Peder Johannesen samt Kari Asbiørnsd: og Niels Olsen, derefter at modtage Dom til Ungieldelse i Hoved Sag og Omkostninger.
Den instævnte Tollef Opheim mødte ikke efter Paaraab.
Af Vidnerne infandt sig Iver Leqve og Peder Johannesen,
Stævne vidnerne Berge Traae og Aschout Qvale aflagde Eed, at de udeblevne med fulde 14 Dages Varsel vare tilkaldede [i] Sagen.
Derpaa fremstod 1ste Vidne, Iver Leqve,

1776: 90b

som aflagde Eed at ville vidne Sanhed, og forklarede, at han i denne Begivenhed er lidet vidende, og ikkun dette, at han saae Hesten Dagen efter at den var kom/m/en tilbage fra Tollef Opheim, og da saae Hesten ilde ud, samt var halt; ligesaa saae Vidnet den bemeldte Hest nogen Tid før den kom til Tollef Opheim, og da var den i bedre stand; men Vidnet kan intet videre forklare i henseende Brug, Dette Vidne er afskediget.

2det Vidne, Peder Johannesen, aflagde Eed og forklarede: ganske eenstemmig med forrige Vidne, og med Tillæg, at den paastævnte Hest havde en Svulst i Laaret, da den kom tilbage, item at Vidnet 2de gange var hos Tollef Opheim for at faae ham ned!! (med?) at tale med Citanten, men nægtede eller unskyldte sig, dog kom han nogen Tid derefter, men talede ej med Lieutenanten.

Citanten begiærede de udeblevne forelagt til næste Ting.

Eragtet

Udeblevne Tollef Opheim gives Lavdag til næste Ting, og Vidnerne Kari Asbiørnsdatter og Niels Olsen forelegges under Lovens Faldsmaal til bemeldte Tid. Citanten besørger denne Kiendelse lovlig forkyndt.

Torbiørn Lindebrekke for sin hosbond Ole Westrem i Rette ædskede den forhen anlagde Sag mod Tormo og Knud Bagne, og ville fornemme med hvad Tilsvar de nu møder.

Torchild Leqve, som de Instævntes Frænde, mødte og anmeldte at have Contra instævnt Ole Westrem i denne Sag, hvorved han formeente at den udstædde Bøxel Seddel, som ulovlig skulle blive underkiendt; ligesaa var Tollef Kieldsen Bagne i samme Sag inkaldet til Ungieldelse, som den, der uden Adkomst eller hiemmel har udstæd Bøxel Brev paa deres formeentlige Ejendom, derom begge at modtage Dom i hoved Sag og Omkostninger.

Torbiørn Lindebrekke mødte for sin hosbond Ole Westrem og vedtog lovlig Varsel.

For Tollef Bagne mødte ingen. thi blev Stævnemaalet for ham lovlig afhiemlet af Berge Traae og Aschout Qvale.

Contra Citanten bad om Lavdag for udeblevne Tollef Bagne.

Eragtet,

Lovlig instævnt, men udeblevne Tollef Bagne gives herved Lavdag til næste Ting, for da at møde med Tilsvar.

Torchild Leqve, som Frænde til Tormo og Knud Bagne, anmeldte, at bemeldte 2de Mænd havde seet sig beføyet til dette Ting med mundtlig Varsel at inkalde Ole Westrem, for

1776: 91

et i Aar tiltagen Brug udi deres Andeel tilhørende Saug, som efter gammel Sædvane skulle for dette Aar tilhøre dem, som Ejere af den halve Saug, derom at anhøre Beskikkelse [Vidner] og andre Vidner, om fornøden giøres, samt at modtage Dom til Undgieldelse for sin Adfærd, og Skaden at erstatte med Processens Omkostning.

Torbiørn Lindebrekke mødte for sin hosbond og vedtog lovlig Varsel, sagde derhos at det vist nok har været saadan Aftale tilforn, at de hvert andet Aar skulle bruge Saugen, men saadant er nu ophævet, og tilkommer Ole Westrem for dette Aar at bruge Saugen fælles med de øvrige Ejere. hvilket han trøstede sig at beviise.

Citanten fremstillede Beskikkelse Vidnerne, som han begiærede under Eed afhørte.

Beskikkelse Vidnerne Berge Traae og Aschout Qvale aflagde Eed at ville sige Sanhed, og forklarede: at de meere end 14 Dage før Tinget vare afsendte af Knud og Tormoe Bagne for at tilspørge Ole Westrem, om han dette Aar ville bemægtige sig Saug bruget, og hvortil han svarede: Ja! Dernæst spurgte Vidnerne om han ikke til Citanterne ville i Aar, som sædvanlig afstaae eller lade dem benytte sig af Saugbruget, og hvortil Ole Westrem svarede: Ney.

Ellers sagde Vidnerne, at Ole Westrem da var noget drukken. Ingen af Parterne havde Vidnerne videre at lade tilspørge. derfor fra Retten demitterede.
Torbiørn Lindebrekke paastod som før at ville beviise det Ole Westrem var berettiget \tillige med de andre Medeyere/, i Aar at bruge Saugen, og til den Ende bad om Anstand til næste Ting.

Eragtet

Den forlangte Anstand bevilges.

Torbiørn Lindebrekke for sin hosbonde Ole Westrem tilkiendegav at have til dette Ting instævnet Siur Poulsen Spaanem for Giæld efter Obligation stor 465 rdr:, med paaløbende Renter, derom at modtage Dom til Betaling, saa vel af Capital som Rente og Processens Omkostning. Den fremlagde Obligation er dat: 23 Octobr: 1771, og saa lydende:
Siur Spaanem mødte og vedtog lovlig Varsel, som og Capitalens lovlige Opsigelse, men sagde at have Contra Regning, som han meente at komme til Liqvidation; og da {han] hans Regning af Mangel paa det fornødne stempl: Papir ey nu kunde fremlegges i Retten, saa var han Anstand begiærende til næste Ting, og for imidlertid at opgiøre Regning med Citanten, og mindelig foreene sig med ham.
Torbiørn Lindebrekke havde intet imod den forlangte Anstand, som altsaa bevilges.

Poul Ørjansen Torblaae anmeldte med mundtlig Varsel at have inkaldet Anfind Halsen Torblaae for nærgaaende Ord, derom

1776: 91b

at høre Vidner Brynild Arnesen Nedre Leqve og Andor Siursen Torblaae, samt derefter at lide Dom i hoved Sag og Omkostninger.
Anfind Torblaae mødte ikke efter Paaraab; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet for ham, som og det udeblevne Vidne Brynild Arnesen Leqve, af Stævne Vidnerne Berge Traae og Aschout Qvale.
Vidnet Andor Siursen aflagde Eed og forklarede: at ved Kyndelmisse Tid i sidst afvigte Vinter hørte Vidnet i Citantens eget huus, at den Instævnte Anfind Torblaae sagde til ham: Du har opbrudt Steene af min Bøe, som en Skielm og Tyv.
Citanten begiærede de udeblevne forelagte til næste Ting.

Eragtet.

Udeblevne Anfind Torblaae gives Lavdag til næste Ting, og Vidnet Brynild Arnesen Leqve forelegges under Faldsmaal til næste Ting.

Torchild Leqve for sin Frænde Torbiørn Nielsen Leqve, anmeldte at have til dette Ting inkaldet Ander Opheim for Giæld 1 rdr:, derom at modtage Vidner eller Beviis, og lide Dom i hoved Sag og Omkostninger.
Anders Opheim mødte ikke efter Paaraab. Stævnemaalet blev derfor lovlig afhiemlet af Berge Traae og Aschout Qvale.
Citanten begiærede den udeblevne forelagt til næste Ting.

Eragtet.

Den udeblevne Anders Opheim gives Lavdag til næste Ting, for da at møde med Tilsvar. og Citanten besørger Kiendelsen lovlig forkyndt.

Ole Bue har til dette Ting ladet instævne Lars Næseim for 1 Jægts Læye, derom at høre Vidner {Ole Andersen \{Endresen}/ Bue og} Ole Samsonsen Næsheim og Ole Nielsen Wambem, samt at lide Dom derefter i Hoved Sag og Omkostninger.

Thore Aasheim, som beslægted, mødte for den instævnte Lars Næsheim og vedtog lovlig Varsel; men anmeldte derhos, at Lars Næsheim rigtig har betalt den accorderede Fragt af Jægten med 4 rdr:

Citanten tilstod at have modtaget den ommeldte Fragt, men for Reysen til Egersund, og paastaaer nu Betaling for den Ladning han har der intaget \paa Storøen/ og udlosset {paa Storøen} her hiemme.

Vidnet Ole Samsonsen Næsheim mødte, og aflagde Eed, forklarede dernæst, at han veed at den instævnte førte Træe Last eller Vahrer hiem fra Storøen, men veed ikke om han dertil havde Tilladelse, eller hvorledes deres Aftale om Fragten var.

Det andet Vidne mødte ikke. thi blev Stævnemaalet for ham afhiemlet af Berge Traae og Aschout Qvale.

Citanten bad om Lavdag for udeblevne Vidne.

Eragtet.

Vidnet Ole Nielsen Wambem forelegges under Faldsmaal til

1776: 92

næste Ting at møde.

Niels Rønnestrand for Gietrud Schaar har til dette Ting ladet instævne Siur Hougse for resterende Tieneste Løn 3 dr: 3 mrk:, derom at modtage Dom til Betaling og Processens Omkostning at erstatte.

Den instævnte mødte ikke; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Berge Traae og {Aschout Qvale} Lars Olsen Dale.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men ey mødende Siur Hougse forelegges til næste Ting.

Lænsmand Niels Rønnestrand i Rætte ædskede Sagen mod Aslach Ourdal, og stillede den i Beroe til næste Ting.

Derefter blev til Publication frem leveret følgende Documenter

1: Anviist til udslettelse Ole Larsen Wilches Obligation til Niels Pedersen Dahlen, stor 64 r:, Dateret 25de Octobr: 1762.

2: Ole Larsen Wilchens og Johanes Larsens oprettede Contract om Gaarden Wilchen, Dat: 17de Maj 1776.

3: Ole Larsen Wilchens Skiøde til hans Sønne Søn Johanes Larsen paa 1 pund 3 Mrk: Smør, 3/8 Huud udj Gaarden Wilchen, for 72 rd:, Dateret 17de Maj 1776.

4: Johanes Larsen Wilches Pante Oblig: til Niels Pedersen Dahlen, stor 72 r:, pantsat oven anførte Gods, Dat: 17de Maj 1776.

5: Ørgens Olsens og Ole Poulsen Holkesvigs Contract om en deel Kaar af Gaarden Holkesvig, Dat: 17de Maj 1776.

6: Hr: Prousten Schnabels bøxel Seddel til Ørges Olsen paa ½ Løb Smør, ½ Huud i Gaarden Holkesvig, Dat: 17de Maj 1776, med Revers.

7: Hr: Prousten Schnabels bøxel Seddel til Lars Olsen paa 1 pund 5 ¾ Mrk: Smør udj Gaarden Jørdre, Datered 17de Maj 1776, med Rev:

8: Lars Olsen Jørdres Vilkaar Contract med Ole Jensen Jørdre om en deel Kaar af Gaarden Jørdre, Dat: 17de Maj 1776.

9: Lars Larsen Aasses Pante Oblig: til Brithe Halsteensd:, stor 198 r:, Pantsat 3 Mrk: Smør, 1 huud i Gaarden Osse, Dat: 17de Maj 1776.

10: Hr: biskop Hagerups bøxel Sedel til Lars Larsen paa 3 Sp: 5 ½ Mrk: Smør i Gaarden Osse, Dat: 6te Octobr: 1775, med Rev:

Lænsmand Niels Rønnestrand for Christian Kollenæs anmeldte ved mundtlig Varsel at have til dette Ting instævnet Tosten Herrei for Giæld 28 rdr:, og Iver Norebust til vædermæhle i sam/m/e Sag, den første at modtage Dom til Betaling og Processens Omkostning, og den anden ligeledes saa vidt Sagen ham kan vedkomme.
Af de Instævnte mødte ikke Tosten Herrei; thi blev Stævningen

1776: 92b

lovlig afhiemlet af Aslach Warberg og Niels Sæbe.
Iver Norebust, som ved Retten var tilstæde, sagde, at Kravet var ganske rigtig, at han selv var Debitor, men da han blev udløst af Gaarden af Tosten, saa skulle og Citantens Fordring af bemeldte Tosten blive betalt efter hans eget Samtykke.
Niels Rønnestrand bad om Lavdag.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men udeblevne Tostein Herrei gives Lavdag til næste Ting.

Fogdens Fuldmægtig Mr: Gelmuyden anmeldte at have til dette Ting med mundtlig Varsel ladet inkalde Torchild Anvesen Espeland og Herborg Aslachsd: Wendal for med hinanden begaaet Læyermaal, derom at modtage Dom til Bøders Udredelse med videre, og Processens Omkostning at erstatte.
Berge Traae, som beslægted til Torchild Espeland, var anmodet at møde, og tilstod lovlig Varsel, saavelsom Sigtelsen, men foregav, at den skyldige har intet eyende hvormed han kunde udreede deslige Bøder; imidlertid maatte han underkaste sig Dom.
Iver Eide, \som Formynder/, mødte ligesaa for Herborg Wendal, og foregav at hun var intet eyende, men maatte tilstaae hendes Forseelse, og var fornøyet med Dom.
Mr: Gelmuyden paastod Dom efter Lov: 6 B: 13 C: 1 Art:, Forord: af 8 Junii 1767, og Rescr: af 14 Maji 1762, \fremlagde Attest af 26 Apr: 1776/, og saaledes submitterede Sagen.
Ingen havde videre Tilsvar; thi blev afsagt

Dom.

Sigtelsen er tilstaaet og beviist med den fremlagde Præste Attest, thi Kiendes hermed for Rett: Torchild Anvesen Espeland og Herborg Aslachsd: Wendal bør i følge Lovens 6 B: 13 C: 1 art: udrede læyermaals Bøder; han 24 Lod Sølv eller 12 rdr:, og hun 6 rdr:, eller i Mangel af Betaling at udstaae Straf paa Kroppen; saa bør de og efter Forord: 8 Junii 1767, i stæden for det aabenbare Skriftemaal, at hensættes paa Vand og Brød, hver i 8 Dage. Endelig betaler de en for begge og begge for en følgl: Rescript af 14 Maji 1762 denne Actions Bekostning med 5 mrk: 4 s: til Dommeren, 5 mrk: 4 s: til Actor, og 2 mrk: til Lænsmand og Stævnevidner, som alt udredes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Executions Tvang.

Lænsmand Niels Rønnestrand for Jochum Jørgensen i Rette ædskede Sagen mod Tron Larsen Hylde, og stillede den i Beroe til næste Ting.

Ditto for Lene Dedichen mod Torfind \Bue/ og begiærede den i beroe stillet til næste Ting.

Niels Rønnestrand for Amund Lie anmeldte at have forkyndet Lavdag for Lars Wambem udi forrige Giælds Sag, og ville fornemme om han nu møder med Tilsvar.
Lars Wambem var paa Tinget, men ikke nu tilstæde, derfor stilles Sagen i Beroe indtil mod Tingets Slutning.

Torbiørn Lindebrekke for Ole Westrem i Rette ædskede Sagen mod David Hylde, og ville fornemme om han nu møder.
Lænsmand

1776: 93

Niels Rønnestrand mødte for David Hylde, og benægtede aldeles Kravet.
Torbiørn Lindebrekke paastod Dom efter den forhen tilførte Regning, og Omkostninger 3 dr:
Niels Rønnestrand bad om Anstand til næste Ting, paa det hans Principal da kunde møde og tilbyde sin Eed.

Eragtet.

Den forlangte Anstand billiges.

Torbiørn Lindebrekke i Rette ædskede forrige Sag for Ole Westrem imod Thore Aaseim, som mødte og vedtog lovlig Varsel, derhos fremlagde Contra Regning dat: 18 Maji 1776, saa lydende: Torbiørn Lindebrekke var om denne Fordring uvidende, derfor maatte forestille sam/m/e for sin hosbond, og til den Ende begiærede Anstand, og Udtog af det passerede.

Eragtet.

Anstand bevilges til næste Ting, ligesom det forlangte Udtog skal blive beskreven meddeelt.

Tormo Bagne for Lars Næsem i Rette ædskede Sagen mod Ole Westrem for Giæld, og ville fornem/m/e om han nu møder.
Torbiørn Lindebrekke for Ole Westrem anmeldte, at han endnu ey havde kunde udfærdige Continuations Stævning, som han reserverede til næste Ting, derfor bad om Anstand, og haabede ey med Retten at vorde overiilet.
Den forlangte Anstand billiges og een gang for alle.

Torchild Leqve for Enken Guro Ourdal i Rette ædskede Sagen mod Elling Lille Berge for Giæld efter ingiven Regning.
Elling Berge mødte for Retten og paastod ey at være Citanten meere pligtig end 4 rdr: mindre 4 s:, og tilbød sin Eed.
dermed var Torchild Leqve tilfreds.

Eragtet.

Siden Elling Berge har tilbudet Eed; saa bør han til næste Ting lovlig inkalde vedkommende, saadan Eed at paahøre, eller og Dom til Betaling at modtage.

Torbiørn Lindebrekke for Guro Hielmevold i Rette ædskede Sagen mod Aslach Scheje for resterende Tieneste Løn.
Berge Traae for den instævnte tilbød mindelig Betaling, da han tilstod Kravets Rigtighed, og forhaabede nogen Dilation.
Torbiørn Lindebrekke accorderede det forlangte Fordrag til næste Ting.

Eragtet

Sagen beroer til næste Ting, da Aslach Scheje imidlertid retter for sig, eller Dom modtager.

Poul Nielsen Haldanger anmeldte at have inkaldet Iver Erdal, betreffende utilladelig Intrængsel med Kreaturer i deres Fæe beyte, tvertimod en passered Forretning dat: 2de Octobr: 1762, derom at høre Vidner og modtage Dom udi hoved Sag og Omkostninger.

Iver Erdal vedtog lovlig Varsel, og sagde derhos at hans Gaard er større af Skyld end Citantens, men han har dog ikke saa mange Kreaturer i Beyterne, hvortil han dog formeener sig berettiget.
Citanten begiærede Sagen stillet i beroe til næste Ting.

Torbiørn Lindebrekke for Ole Westrem i Rette ædskede Sagen mod Torchild Lindebrekke for Giæld.
For denne mødte Niels Rønnestrand og ingav Contra, dat: 30 Sept: 1775, saa lydende: Modsagde ellers en deel

1776: 93b

af Citantens Regning, men {paa} \tilstaaer/ et Heste bytte 7 rdr:, og paa Tinget udlagt eller bekommet 1 rdr: Paa Obligationen findes Ole Westrems egenhændige qvittering.
Torbiørn Lindebrekke bad om Anstand for at Conferere Regningerne, og derom underrette sin Principal.

Eragtet

Den forlangte Anstand billiges.

Udi den i Gaar optagne Sag blev afsagt

Dom.

Det befindes af denne Sags Sammenhæng, at Qvæstio bliver om den under 30te Maji 1766 oprettede Contract bør opfyldes eller ikke. Contraparterne har ikke med Contra Stævning begegnet Sagen; men udi Inlæg af 13 Maji afvigte, allene beraabt sig paa deres Eyendom og tilhørende Sommer Beyter med Støels Havner, som formeentlig skal fornærmes ved den oprettede Contract, og der for paastaaet Sagens Afviisning til Aastædet. Ligesom Lovens 5 B: 1 C: 1 og 2 art: befaler hvilke Contracter skal holdes og opfyldes; saa viiser og den paafølgende 3 art:, at Contracten ey forpligter dem, som samme ey have ingaaet eller underskrevet eller befuldmægtiget, og saaledes ikke heller kan være dem eller andre uinteresserede til Præjudice. Thi Kiendes hermed for Rett: Den bemeldte lovlig oprettede og Tinglyste Foreening bør ved Magt at stande, og af vedkommende opfyldes og efterkommes. Skulle nogen, eller andre finde sig fornærmet i henseende angrændsende Eyendom eller Støels Havner og Beyter, saa reserveres deres Rett paa Aastædet at vorde beviist. Og, da Citanterne ey har beviist Contractens mislige Opfyldelse, saa ophæves Processens Omkostning. Med denne Dom omgaaes paa lovlig Maade.

Lænsmand Niels Rønnestrand continuerede Sagen mod Lars Wambem, som endnu ikke mødte; thi blev Lavdagelsen lovlig afhiemlet af Berge Traae og Aschout Qvale.
Lænsmanden paastod Dom til Betaling, og Processens Omkostning 3 rdr:

Eragtet.

Sagen optages til Revision til d: 10de Junii førstkommende, da Dom eller Kiendelse efter Beskaffenhed skal vorde afsagt.

Lænsmand Niels Rønnestrand i Rette ædskede den forrige Giælds Sag for Wiglech Ødven mod Tron Larsen Hylden, og paastod Dom efter Skiftebrevet af 9de Martii 1772, som blev fremlagt til Actens Følge, saa vidt Fordringen angaar. declarerede derhos, at paa den ganske Sum er betalt 10 rdr:
Tron Gylden infandt sig ikke efter Paaraab.
Lænsmanden som før paastod Dom til Betaling, og udi Omkostninger 6 rdr:

Eragtet.

Sagen optages til d: 10 Junii førstkom/m/ende.

Baar Sæbe i Rette ædskede den forrige Sag mod Siur Olsen Spaanem, og stillede den i beroe til næste Ting.

1776: 94

Derefter blev til Publication fremleveret følgende Documenter.
Anviist til udslettelse {til udslettelse} Poul Øriansens Pante brev til Chrestoffer Hieltnes, stor 137 rd: 3 mrk:, Pantsat 3de Sauge bruger, Dat: 21de Octobr: 1768.
Anviist til udslettelse Iver Johanesen yttre Wichneses Pante brev til Chrestoffer Siursen Hieltnes, stor 137 r: 3 mrk:, Pantsat ovenbenævnte 3de Saug bruger, Dat: 21de Octobr: 1768.
Publiceret Ole Andersen Liones Pante brev til Chrestoffer Jeltnes paa 275 r:, Pantsat oven benævnte 2de Sauge bruger, sc: Nedre Heggestads Saug, 4/7 i Dyschebech Saug, ¾ i Wangens Saug, Datered 27de Martj 1776.
Michel Grimsen Haaheim med f: Kiøbe Contract angaaende Gaarden Haaheim, Dat: 29de April 1776.
Iver Johanesen Yttre Wichnes med f: Skiøde til Ole Anfindsen Lione paa de 3de Saug bruger, i Dyschebech Saug 4/7 Part, Heggestad Saug, udj Wangens Saug ¾ part, alt for Summa 275 rd:, Datered 27de Martj 1776.
Anviist til udslettelse Peder Andersen Herreis Pante brev til Hr: Cancellie Raad Fleischer, stor 140 r:, Pantsat 3 Sp: 6 Mrk: Smør, paategnet qvit: af Hr: Cancellie Raad Fleischer, Dat: 9de April 1763.
Anviist til udslettelse Ole Jørgensen Housnes Pante brev til Lars Nielsen Houge og Chrestoffer Jonsen Ystaas, stor 160 rd:, Pantsat 16 Mrk: Smør, 1/3 f:sk: og 1/6 g:sk: i gaarden Ystaas, nok i sam/m/e Gaard 16 Mrk: Smør, 1/3 f:sk:, 1/6 Gedsk:, paateignet Qviteret, Dat: 23de Octbr: 1767.
Anviist til udslettelse Anders Absolonsen Espelands Pante brev til til!! Svend Nilsen Kirketeigen Reede Penger 250 rd:, derfor Pantsatt Landskyld 2 pund 6 Mrk: Smør i Gaarden Espeland, paategnet Qviteret, Dat: 23de Octobr: 1770.
Publiceret Anna Andtvedsd: Tveds Skiøde til David Jørgensen paa 1 pund 11 Mrk: Smør i Gaarden Tved, for Sum/m/a 200 rd:, Dat: 23de Octobr: 1775.
Willich Olsen Ødves Skiøde til Chrestoffer Gieltnes paa et halv Spand Smør, ¼ buksk: i Gaarden Giølmo for 70 rd:, Dat: 17de Maij 1776.
Asser Garetuns Skiøde til Olmo Nielsen Røye!! (Røyse) paa 1 pd: 21 Mrk: Smør i Gaarden Garetun for 899 r:, Dat: 17de Maij 1776.
Olmoe Nielsen Røyses Pante brev til Asser Garetun, stor 700 rd:, Pantsat oven anførte Gods i Gaarden Garetun, Dat: (17de Maij) 1776.
Olmoe Nielsen Røyses Skiøde paa et halv Qverne brug under Gaarden Røyse, til Endre Lilletun for 8 r:, Dat: 18de Maij 1776.
Sven Lassesen Røyses Skiøde til Aamund ..... paa halv deelen i et Qverne brug under Gaarden Røyse for den Summa 5 rd:, Dat: 17de Maij 1776.
Peder Andersen Herreis Pante brev til Aslach Qvamen, Pantsat 3 Spand

1776: 94b

6 Mrk: Smør i Gaarden Herrei for 180 rd:, Dat: 25de Janur: 1776.
David Michelsen Hyldens Skiøde til sin Søn Michel Davidsen paa 1 Løb Smør, 1 hud i Gaarden Hylden for Sum/m/a 299 r:, Dat: 2de Janur: 1776

Ricol Erichsens og Erich Richolsens oprettede Kiøbe Contract om Gaarden Eide, Dat: 17de Maij 1776.
Richol Erichsens Skiøde til sin Søn Erich Richolsen paa ½ Løb Smør og 6 ½ Mrk:, ½ hud, for Summa 99 rd: i Gaarden Eide, Dat: 17de Maj 1776.
Iver Larsen Midaas Skiøde til sin Søn Peder Iversen paa 1 ½ Sp: S:, ½ Gedsk: og ½ Faarskind for Sum/m/a 99 rd:, Dat: 17de Maij 1776.
Iver Windals Kaar Contract til sin Fader Ole Iversen paa endeel Kaar af Gaarden Windal, Dat: 18de Maij 1776.
Sorenskriver Søren Schielderups Auctions Skiøde paa 1 ½ Spand Smør i Gaarden Windal for 101 rd: til Iver Windal, Dat: 18de Maj 1776.
Ole Jørgensen Hougsnæses Pante brev til Svend Kierketeig paa 200 rd:, Pantsat 1 pund 8 Mrk: S:, 2/3 Faarsk:, 1/3 Kalvsk: i Gaarden Housnes, Datered 18de Maj 1776.
Andved Absolonsens Espelands Pante brev til Lars Nielsen House paa 120 rd:, pantsat et pund 3 Mrk: Smør i Gaarden Espeland, Datered 18de Maij 1776.
Olmoe Nielsen Røyses Pante Obligation til Haldor Tobiasen Heldeland, stor 300 r:, Pantsat 1 pund 21 Mrk: Smør, 2 Gedskind i Gaarden Røyse, Datered 17de Martj 1776.
Chrestoffer Siursen Jeltnes med flere Almues Mænd af Eifiors Kirke Sogn, med hin anden oprettede Contract og Foreening angaaende et Korn Magazin eller Forraads huuses oprettelse for Eifiords trængende Almue i fornøden fald, Datered 30de Maj 1775.
Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juels Fredlysning over Gaarden øvre Legreis Støels beite eller Sætter boelig udi den Kongl: Alminding, nemlig fra den saa kaldet Gran/n/a Bielchen til den Søndre siide af Olasdalen med v: strekning, som bemelte Fredlysning nermere udviiser, Datered 9de Martj 1776.
Publiceret et Verificeret Protocol udtog af et paa afvigte høsteTing for Gravens Skibrede \tagen Tingsvidne/, betreffende om nogen af bemelte Skibredes Almue tilegner sig Eiendom i nest foranførte Fredlysning eller Fæste brevs strekning og Støls beiter, Dat: 24de Octobr: 1775.

Derefter blev af Fogdens Fuldmægtig Monsr: Gelmuyden til Examination fremleveret Forretningen over den Frivillige Gave, hvis beløb er Sum/m/a 23 r: 8 s:

Og da ingen af Almuen efter lovlig udraab hafde viidere med Tinget at bestille, blev sam/m/e paa lovlig maade ophæved.

1776: 95

Anno 1776, den 20de Maji, begyndtes det **almindelige Som/m/er Ting med Kintzervigs Skibredes Almue paa det sædvanlige Tingstæd Utne Gaard**; ved Retten tilstæde hr: Kam/m/er Raad og Foged Juels Fuldmægtig Mr: Gelmuyden med efterskrevne eedsorne Lavrettesmænd: 1: Arne Jonsen Alsager for Østen Arnesen ibid:, 2: Johannes Olsen Willure, 3de: Lars Østensen Jaastad, 4de: Ole Michelsen Lothe, 5te: Wiglich Olsen Øvre Qvale, 6: Torbiørn Olsen Lothe, 7: Dag Jonsen Aakre, og 8: Niels Torbiørnsen House. saa var og ved Retten nærværende Skibredets Lænsmand Jon Hougse, saavelsom Lænsmanden for Røldal, Niels Heljesen Hamre, og anden Tingsøgende Almue.

Hvorda! blev publiceret de samme allernaadigste Forordninger og høye Skrivelser, som paa de foregaaende Tinge ere publicerede.

Fogdens Fuldmægtig igientog her det samme Spørsmaal, som paa de foregaaende Tinge for Almuen er fremsatt, betreffende den Spedalske Svaghed; og var Kintzervigs og Røldals Almues Svar aldeles ligesom de forrige Almuer har ladet tilføre.

Ole Olsen Grønstad anviiste en afskaaren Fremfod af en voxen Ulv, som er skudt af Jon Hildal i Odde Sogn i denne sidst afvigte Vinter; og blev af Fogdens Fuldmægtig Mr: Gielmuyden inden Retten modtaget.

Wetle Horre af Røldal anmeldte at have ladet forkynde Lavdagelsen for Lars Meehuus for Giæld efter forrige anlagde Sag, og begiærede den inkaldede paaraabt.
Lars Meehuus mødte ikke efter Paaraab, thi blev Varselen lovlig afhiemlet af Lænsmand Niels Heljesen Hamre og Ole Monsen Rabbe.
Citanten derefter fremlagde Inlæg af 17 Maji afvigte, der blev læst og er saa lydende:

Eragtet.

Da den Instævnte ey infinder sig med Tilsvar, og Citanten ey har fremlagt noget Slags Beviis for Kravets Rigtighed; saa fandt Dom/m/eren betænkeligt at afsige Dom over den Udeblevne: thi paalegges Lars Meehuus til næste Ting at møde med fornøden Tilsvar i Sagen, eller i Mangel der af Dom at modtage. Denne Kiendelse haver Citanten lovlig at lade forkynde for vedkommende.

Orm Olsen Tufte anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet inkalde Asmund Olsen Berge for en Deel Brændeved han skal have frataget Citanten, derom at høre Vidner og lide Dom i Hoved Sag og Omkostninger.

1776: 95b

Asmund Berge infandt sig ikke efter Paarab; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Lænsmand Niels Hamre og Ole Monsen.
Citanten reserverede til næste Ting at føre Vidner, og begærede Lavdag for den udeblevne.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men udeblevne Asmund Berge gives hermed Lavdag til næste Ting, og Citanten besørger denne Kiendelse lovlig forkyndt.

Knud Amundsen Mouge anmeldte at have til dette Ting med mundtlig Varsel ladet instævne sin Stiffader Asbiørn Mouge at anhøre Vidner Lænsmand Jon Hougse og Jørgen Knudsen Freim, it: Svend Knudsen Lutro, hvilke under Faldsmaal ere inkaldte, betreffende et imellem dem ingaaet Forliig om deres paaboende Jord; samt derefter at modtage Dom til Forligets Opfyldelse og Processens Omkostning at tilsvare.
Den Instævnte mødte, vedtog Varsel og sagde, at være villig til at ingaae og lade s(krive?) den paastævnte Contract eller Forliig.
I anledning heraf stillede Citanten denne Sag i beroe.

Gunder Steensen Qvalvig fremstillede sig for Retten og begiærede, at Dommeren ville tilspørge Lavrettet, Almuen og hans Naboer hvorledes hans Tilstand nu var beskaffen i hans Alderdom, og efter at hans Søn som Odelsbaaren til Gaarden Qvalvig, Jon Gundersen, var for 1 Aar siden commenderet til den Kongl: Liv-Vagt.
De 2de Mænd, \Christopher Qvalvig og Jon Larsen ibid:, Endre Amundsen/, som Reqvirentens Naboer, sagde at Gunder Steensen Qvalvig havde paa nogen Tid, og i Sær siden Sønnens Afreise, været heel svagelig, saa han ikke er i stand til selv at styre og dyrke sin Jord, ey heller bemidlet nok til at leye Tienere; ligesom deres Odels jord desformedelst lider Skade,

hvilket de, som Naboer, fuldkommen ere overbeviiste om; item at bemeldte Odels jord staaer [i] Fare for at kom/m/e i Fremmedes Hænder, hvis Sønnen Jon Gundersen ey efter Faderens Forsæt tiltræder og bruger bemeldte Jord Qvalvig; hvilket deres Udsagn de bekræftede under Saligheds Eed.
Lavrettet og tilstædeværende Almue declarerede ligeledes at det aldeles forholder sig ligesom tilført er.
Gunder Steensen Qvalvig var herom Tingsvidne begiærende. Som blev bevilget.

Anviist til udslettelse Samson Pedersen Frøsvigs Pantebrev til Haldor Olsen Espe, stor 200 rd:, Pantsatt 1 pund 22 2/5 Mrk: Smør, 1/6 huud i Gaarden Frøsvig, Dat: 25de Octobr: 1771.

1776: 96

Anviist til udslettelse Ole Helgesen Hovlans Pante brev, stor 140 rd:, til Christi Olsdatter Folchedal, pantsat 1 Løb 17 ½ Mrk: Smør i gaarden Hofland, dat: 29de Octobr: 1759.
Jon Larsen Qvalvigens Pante Oblig: til Gunder Tollevsen Wichen, stor 42 rd:, Pantsat ½ Løb 1 Mrk: Smør i Gaarden Indre Qvalvigen, Dat: 26de Maij 1776.
Samson Pedersen Frøsvigs Pante Obligation til Peder Helgesen Opedal, stor 162 rd:, Pantsat 1 pund 22 2/5 Mrk: Smør, 1/6 Hud i Gaarden Frøsvig, Dat: 20de Maj 1776.
Kari Tostensdatters med f: Skiøde til Torgild Larsen Age paa 1 pund 21 Mrk: Smør i Gaarden Age for Sum/m/a 118 rd: 1 mrk: 6 s:, Dat: 20de Maj 1776.
Knud Ingebrigtsen med f: Skiøde paa en Plads under Gaarden Digrenæs, til Gunilde Samsonsdatter, for 40 rd:, Dat: 20de Maij 1776.
Johan/n/es Toresen Brandstveds Pante brev til Johanes Tostensen Biørche, stor 140 rd:, Pantsat 18 Mrk: Smør, ¼ hud i gaarden Branstved, Dat: 20de Maij 1776.

Anno 1776, den 21 Maji, continuerede Som/m/er-Tinget med Kintzervigs Skibredes Almue i Overværelse af det i Gaar anførte Lavrett.

Hvorda! Knud Bustetun i Rette ædskede den forhen anlagde Sag mod Haldor Espe, og ville fornemme med hvad Tilsvar han nu møder efter den ved seeneste Ting erholdte Tidsættelse.
Peder Torjelsen House, som beslægted, mødte for Haldor Espe og sagde, at han havde ventet S: T: hr: Lunds Attest i den paastævnte Begivenhed, men at sam/m/e endnu ikke var inløben formedelst den lange Vey imellem dem; imidlertid haabede han med Citanten at kom/m/e i mindelig Foreening, og derhos bad om nogle Timers Anstand. Som blev billiget.

Siovadt Biodtvedt i Rette ædskede den forrige Sag mod Endre Qvalvig, og anmeldte at have udfærdiget Continuations Stævning mod bemeldte Endre Qvalvig, for at anhøre Vidner Lars Amundsen Aas og Torbiørn Haagensen ibid:, samt derefter at modtage Dom til Undgieldelse for udøvet Overfald, og Omkostninger at svare, alt efter nærmere Paastand.
Endre Qvalvig mødte, vedtog lovlig Varsel, og anmeldte at have contra instævnet Siovadt Biodtvedt i samme Sag, at anhøre Vidner Lars Aas \og Torbiørn Haagensen/, betreffende hans Omgang med Contra Citantens Søn, og at lide Dom til Ungieldelse, og Processens Omkostning at svare.
Af Vidnerne mødte Lars Amundsen Aas.
Stævne vidnerne Torjer Tostensen Alsager \og/ Lars Torjersen ibid: afhiemlede Stævnemaalets lovlige Forkyndelse for det udeblevne Vidne, som var sygt og sengeliggende ved Stævningens Forkyndelse.
Vidnet Lars Amundsen Aas derefter fremstod, aflagde Eed at ville vidne Sanhed. Parterne begiærede at Vidnet maatte forklare sin Sanhed, og hvad han om Sagen var bevidst. Vidnet

derpaa sagde, at afvigte Sommer var Vidnet afsendt i Marken for at besee hvad Endre Qvalvig havde hugget i Skoven, og efter som saa kaldet Hage Byttet skulle være, havde Endre hugget i Ole Biodtvedt[s]

1776: 96b

Skov, dog kan Vidnet ikke uden paa Aastædet giøre fuldstændig Forklaring herover. Betref: Slagsmaalet, da var Vidnet ikke nærværende, men mødte Siovadt paa Veyen da han kom ned fra Endre, og saae da Vidnet løst haar, som var afrevet Citanten, item at han klagede sig over at være ilde medhandlet, slaaet og trykket; men saae ikke Blaae eller blot, sagde dog at Endre havde saaledes mishandlet ham. Videre sagde Vidnet, at saa vidt han syntes, saa havde Siovadt ligeledes hugget for nær paa Endres Eyendom. Dette Vidne havde ej videre at forklare.

Parterne bad om Lavdag for udeblevne Vidne.

Eragtet.

Lovlig instævnte men udeblevne Vidne Torbiørn Haagensen Aas forelegges under Faldsmaal til næste Ting at møde for Retten, sit Vidnesbyrd at aflegge.

Peder Lille Fosse i Rette ædskede den forrige Sag mod Ingebor Reisæter, og fremstillede nu Vidnet Pernille Ræisæter, ligesom han frafaldt det andet Vidne Tosten Reisæter.

For Ingebor Reisæter mødte hendes Fæstemand Tosten Johannesen Hovland og tog til Gienmæle. Anmeldte derhos at have udfærdiget Continuations Contra Stævning i samme Sag, hvorved hoved Citanten er varslet at høre under Faldsmaal instævnte Vidner Helje Thomæsen Jaastad, Arne Olsen Fosse i Strandebarm, Wigleich Olsen Reisæter, Ingeborg Olsd: ibid:, anmeldte derhos, at han frafaldt de ved seeneste Kiendelse Lavdagede Vidner, undtagen Østen Svendsen Rateig; item er instævnet Jacob Jacobsen til Vidnesbyrds Aflæg.

Peder Fosse vedtog lovlig Varsel.

Eedens Forklaring blev Vidnerne forelæst, hvorefter Pernille Reisæter aflagde Eed og forklarede, at for omtrent 1 Aar siden hørte Vidnet at Ingeborg Reisæter sagde, at hun havde hørt, at Peder Fosse havde Ord for en Kone som Vidnet ikke kiendte, i Strandebarm. Ingen af Parterne havde dette Vidne videre at lade tilspørge.

Hoved Citanten derefter paastod Dom efter det i Sagen allerede passerede og de afhørte Vidners Forklaring, hvorved han formente at blive befriet for Contra Citantindens Tiltale, og hun derimod maatte tilpligtes at erstatte ham sin Skade \og Tort/ og denne Processes Omkostning efter Dommerens Skiøn.

Contra Citanten dernæst fremstillede Vidnet Østen Svendsen Rateig, som blev eedfæstet, og forklarede: ganske eenstemmig med Vidnet Halgrim Hansen House, med

1776: 97

hvilket Vidne dette paa samme Tid laae veyrfast i den før ommeldte Skibshavn i Strandebarm. Contra Citanten bad tilført, at siden de instævnte Vidner nu ikke møder, saa, for at forkorte Sagen, som nu havde længe henstaaet, frafaldt deres Vidnesbyrd, saa meget meere som han formeente at Sagen var til fulde oplyst; paastod derfor Dom til Befrielse, og Processens Omkostning skadesløs, og saaledes submitterede Sagen.

Efter at begge Parter havde sluttet, og ey videre at lade tilføre, blev

Eragtet.

Sagen optages til Revision til 4de Junii førstkom/m/ende, da Dom eller Kiendelse efter Beskaffenhed skal vorde afsagt.

Fogdens Fuldmægtig Mr: Gelmuyden anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at være inkaldet for Løsgiengerie og utilladelig Handel, tvertimod de Kongl: Anordninger, Jørand Maakestad, Knud Mouge, Peder Rogde, Niels Schieldaas, Holgier Sexe, Svend Sexe, Tosten Berven, \og/ Iver Berven, \Ole Berven, Ole Jaastad og Tosten Branstvedt/, at anhøre Vidner, som under Faldsmaal ere instævnte, Siur Maagestad, Lars Tostensen ibid:, Asbiørn Mouge, Erich ibid:, Hans Rogde, Jon ibid:, Siur Espe, Haldor ibid:, Helje Sexe, Siur ibid:, Ole Berven, \{Ole Jaastad}/, Jon og Haljer ibid:, Johannes og Mons Brandstvedt; derefter at modtage Dom til Undgieldelse i Hoved Sag og Omkostninger; paastod de vedkommende paaraabte, og ville ervarte hvad enhver til Undskyldning har at lade fremføre, da han reserverede Tilsvar og Paastand.

Af de Instævnte mødte ikke Jørand Maakestad, Knud Mouge, Peder Rogde, Niels Schieldaas, Ole Jaastad. De øvrige mødte og vedtog lovlig Varsel.

Af Vidnerne mødte ikke Hans Rogde, Jon ibid:, Siur og Haldor Espe, Johannes og Mons Brandstvedt.

Stævne vidnerne Lænsmand Jon House og Svend Lutro afhiemlede Stævnemaalets lovlige Forkyndelse for de udeblevne.

Fogdens Fuldmægtig forlangte Vidnerne afhørte om de Instævntes Forhold og Løsgiengerie, og først betreff: Jørand Maakestad.

Siur Maakestad som Vidne mødte, aflagde Eed og forklarede, at Jørand Maakestad, Vidnets Broder, har i nogen Tid opholdet sig hos ham, og reyst med hans, Vidnets, handlende Vahre, da han tillige har ført nogle Vahre for sig selv, tiener ellers nu fra dette Foraar \af/ hos Helje Qvæstad; item i den Tid den Instævnte har været hos Vidnet, har ingen søgt til Tieneste, dog har han ey heller selv søgt at faae Tieneste. Vidnet afskediget.

Lars Tostensen Maakestad aflagde Eed og vidnede eenstemmig med forrige Vidne.

Siden den Instævnte ikke mødte, saa begiærede Actor ham Lavdaget til næste Rett, for at fornemme hvad han kunde have til sit Forsvar, da Comparenten sam/m/e Tid

1776: 97b

lovede at Deducere Sagen.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men ey mødende Jørand Maakestad gives Lavdag til næste Ting.

Derefter blev fremleveret til Publication følgende Documenter.

Niels Helgesen Hamres med f: Skiøde til Ole Helgesen paa 2 p:!! (Spd:?) 6 Mrk: Smør i Gaarden Rabbe for Sum/m/a 60 rd:, Dat: 25de Octobr: 1775.

Ole Helgesen Rabbes Skiøde til Ole Monsen Rabbe paa 1 Sp: 3 Mrk: Smør i Gaarden Rabbe for 30 r:, Dat: 26de Octbr: 1775.

Ole Helgesen Rabbes og Ole Monsen Rabbes Contract om Gaarden Rabbe, Dat: 20de Maj 1776.

Ole Helgesen Rabes Obligation til Siur Mochestad paa 60 rd:, pantsat 1 Sp: 3 Mrk: Smør i Gaarden Rabbe, Dat: 26de Octobr: 1775.

Knud Mouge mødte ikke.

Vidnerne Asbiørn og Erich Maage bleve fremkaldede, og den første eedfæstet og vidnede: at Knud Mouge er Løsgienger og befatter sig med al her almindelig Handel. Dette Vidne afskediget.

2det Vidne, Erich Mouge, derefter aflagde Eed og vidnede: eenstemmig med forrige Vidne.

Fogden paastod Lavdag.

Eragtet.

Udeblevne Knud Mouge gives Lavdag til næste høste Ting.
Siden Peder Rogde og Vidnerne Hans og Jon Rogde ey for Retten infandt sig; saa paastod Fogden Lavdag for dem alle.

Eragtet.

Den udeblevne Peder Rogde gives Lavdag til næste Ting, og Vidnerne Hans og Jon Rogde forelegges under Faldsmaal til samme Tid at møde.
Niels Schieldaas og Vidnerne Siur og Haldor Espe mødte ikke; thi paastod Fogdens Fuldmægtig de udeblevne forelagt til næste Ting.

Eragtet.

Niels Schieldaas gives Lavdag til næste Ting, og Vidnerne Siur og Haldor Espe forelegges under Faldsmaal til bemeldte Tid.
Halgier Sexe mødte for Retten og tilstod i 2de Aar at have været Løsgienger og handlet i Bøygderne, men skal nu tiltræde Tieneste hos sin Broder Helje Sexe.
Fogdens Fuldmægtig forestillede, at siden den Instævnte har tilstaaet sin Forseelse; saa frafaldt han de indstævnte Vidner, og paatrængede Dom lige efter Forordningen af 9 Aug: 1754, med Erindring om Rettens Sallarium.
Broderen Helje Sexe vedtog for Retten at det var sandt, at den Instævnte nu hos ham skulle tiltræde Aars Tieneste.

Eragtet.

Sagen optages til d: 4de Junii førstkom/m/ende.
Svend Sexe mødte for Retten og tilstod at han 1 Aar havde været

1776: 98

løs og uden Tieneste formedelst Svaghed, har om Sommeren af og til arbeydet for Dag løn, og om Vinteren haft nogen Handel, og reyst som handler naar hand dertil har haft Kræfter. tilstod derhos gierne at ville have Tieneste, men hverken har han Kræfter dertil, ey heller vil nogen have ham i Tieneste, dog havde han ingensinde derom søgt.
Actor fornam af den Instævntes egen Bekiendelse, at Sagen var af omtrent lige Beskaffenhed med de forrige allegerede sam/m/e Forord:, og paatrængede Dom og Erstatning for Rettens Møye.

Eragtet.

Sagen optages til førstkommende 4de Junii.
Tosten Berven mødte og tilstod, i nogle Aar at have været Løsgiænger og tillige har handlet; har ligeledes handlet for sin Broder Jon Berven, som af ham blev tilstaaet.
Fogdens Fuldmægtig paastod Den Instævnte straffet efter Forord: af 9 Aug: 1754, d: 1 og 5 Art:, item Sagens Omkostninger erstattet.
Den Instævnte lovede at ville antage Tieneste, dog han er en gam/m/el Karl og udtient Soldat.

Eragtet.

Sagen optages til 4de Junii førstkom/m/ende.
Iver Berven mødte ikke.
Vidnerne Ole Henrichsen Berven, Jon og Haljer Berven fremstillede sig for Retten.
Jon Berven aflagde Eed og forklarede: at Iver Berven har i nogle Aar været Løsgiænger, og tillige handlet baade i Bøygderne og reyst med Kløv til Kongsberg. Vidnet afskediget.
2det Vidne, Haljer Berven, efter aflagde Eed vidnede: eenstemmig med forrige Vidne.
Actor frafaldt Vidnet Ole Henrichsen, da de 2de første noksom har oplyst Sagen; men siden den Instævnte nu ikke møder, begiærede han ham forelagt til næste Ting.

Eragtet.

Lovlig instævnte men ey mødende Iver Berven forelegges til næste Ting at møde med Tilsvar.

Ole Berven mødte og sagde, at han fra Ungdommen af havde tient for sit Brød, men nu paa nogen Tid og aldrende han saaledes været løs, at han ey har haft fast Tieneste, men dog arbeydet for Bønderne, og ey synderlig befattet sig med handel.

Actor meente, at det fremførte ey kunde befrie ham for Straf, men inlod Sagen under lovlig Dom.

Eragtet.

Sagen optages til 4de Junii førstkom/m/ende.

Ole Jaastad mødte ikke, men paa hans Vegne Faderen Jon Jaastad, som sagde at den Instævnte ikke har anderledes været løs end været hos ham og arbeydet som Skoemager; men nu behøver Faderen hans Tilsyn og Hielp i Alderdommen; har ey heller befattet sig med Handel.

Almuen tilstod at tilførte var Sanhed.

1776: 98b

Actor erindrede, at her gives saa mange Huusmænd, baade gamle og svage, som selv dog alligevel maae fortiene sit Brød, uden(?) at de formedelst Alderdom skulle have deres voxne Børn hiemme, tienlige til at tiene de skattende og jord brugende Bønder, i Særdeleshed, da der blant Almuen er Mangel paa Tienere, paastod derfor Dom efter Forord:, med Erindring om Sagens Omkostning.

Eragtet.

Sagen optages til førstkom/m/ende 4de Junii.

Tosten Brandstvedt tilstod at have været Løsgiænger i 2de Aar, og har i den Tid handlet.

Actor, i følge den Instævntes Tilstaaelse, paastod Dom efter Forord: 9 Aug: 1754, og Processens Omkostning at erstatte.

Eragtet.

Sagen optages til 4de Junii førstkommende.

Knud Bustetun atter i Rette ædskede Sagen mod Haldor Espe, siden han ey kunne komme i mindelig Foreening med ham, og paastod lovmedholdig Dom, hvorved de udtalte nærgaaende Ord maatte mortificeres, og den Instævnte tilpligtes at udreede passelige Bøder for sin Formastelse, og Processens Omkostning at erstatte skadesløs.

Peder House for Haldor Espe maatte endnu begiære Anstand til næste Ting for at bekomme den attraaede og formeentlig fornødne Attest fra hr: Lund i Sundfiord, og haabede ey med Retten at vorde overiilet.

Eragtet.

End eengang og for alle bevilges Anstand til næste Ting, da Haldor Espe paaleggses at befordre Sagens Slutning.

Haagen Olsen Espe anviiste en Fremfod af en voxen Ulv, som i Vinter er skudt af ham selv paa sin paaboende Gaard Espe. Fogdens Fuldmægtig Mr: Gelmeeyden modtog den anviiste Ulve Fod.

Wigleich Pedersen Berven anviiste for Retten Foden af en voxen Ulv, som af ham selv er skudt i afvigte Vinter paa sin egen Eyendom Berven.

Mr: Lars Blom ingav skriftlig Stævnemaal mod Michel Michelsen Lothe, af Dato 2de April d: A:, som blev læst, og er saalydende:

Michel Michelsen Lothe mødte ikke efter Paaraab; [h]eller ikke Vidnerne, undtagen Siur Michelsen Lothe.

Saa var og tilstæde Vurderings mændene Torbiørn og Lars Lote; item Siovadt Lothe.
Stævne vidnerne Lænsmand Jon House og Svend Knudsen aflagde Eed, at de udeblevne vare stævnte med meere end 14 Dages Varsel.
Citanten fremlagde skriftlige Qvæstioner af Gaar Dags Dato, saa lydende:

1776: 99

1ste Vidne, Siur Michelsen Lothe, aflagde Eed at ville vidne Sanhed, og forklarede til 1ste Qvæstion, at Michel Michelsen i afvigte Novembr: Maaned sagde, at de løse Effecter i Skiftet vare siden Skiftets Slutning vurderet eller opsatt {dem} høyere end ved Registeringen, og at Blom havde giort det: Til 2de Qv: at Michel sagde, at Blom og Siovadt havde høyere opsatt Vahrene. Til 3de Qv: har ikke hørt det. Til 4de: Ney! Til 5te: Ney, har ikke hørt det. Til 1ste Subqvæstion: Ney! Til 2de Qv: Jo! der gik til ligesom paa andre Skifter, og hørte Vidnet ikke da noget Klagemaal eller Misfornøyelse. Til 3de: Jo, han har sagt det. Vidnet er Afskediget.
Citanten erindrede om Lavdag.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men ey mødende Michel Michelsen Lothe gives Lavdag til næste Ting, og Vidnerne Kari Siovadtsdatter og Tieneste Pige Giertrud Svendsd:, Guro Jonsdatter, Haaver Larsen med Hustrue Anna og Datter Brithe Haaversd: med Jon Arnesen Winæs forelegges under Faldsmaal at møde til næste Ting, da de øvrige Vidner ere frafaldne. Citanten besørger denne Kiendelse lovlig forkyndt.

Helje Qvæstad i Rette ædskede den forhen anlagte Sag mod Endre og Isach Maakestad, og ville fornemme med hvad Tilsvar de nu infinder sig.
Salomon Maakestad mødte, og sagde at de instævnte havde Vidner tilstæde; men af Enfoldighed ey havde stævnet Helje Qvæstad til at høre bemeldte Vidner, og da denne ey under Stævnemaal[et] ville antage dem, saa maatte han i den Anledning begiære Anstand til næste Ting.
Helje Qvæstad havde intet derimod.

Eragtet.

Den forlangte Anstand bevilges.

Lars Wambem for Holtzførsten Schrøder i Rette ædskede den forhen anlagde Sag mod Haldor Helland, og ville fornem/m/e om han nu møder med Tilsvar. Lars Wambem fremlagde Holtzførstens Skrivelse til Kam/m/er Herre og Stiftamtmand Levetzou, af Dato 29 Martii 1773, med paategnet Erklæring og Resolution af 5 Junii 1773 og 19 Aug: s: Aar, saa lydende: Videre sagde Lars Wambem, at han paastaaer opfyldt den med Haldor Helland ingaaede Contract ang: Mærknings Pengene.
Haldor Helland sagde, at han ey har ingaaet nogen Contract med Holtzførsten om Mærknings Penge, ligesom han ikke heller har mærket noget Tømmer, ham, Haldor, tilhørende.
Lars Wambem tillige med Holtzførsten, som selv var tilstæde ved Retten, sluttede Sagen til doms.
Haldor Helland sagde, at han ey er stævnet, og altsaa ey kan inlade sig med Tilsvar.
Lars Wambem i Anledning heraf reserverede til næste Ting at udfærdige Continuations Stævning, og derfor begiærede Sagens Anstand.

Eragtet.

Den forlangte Anstand bevilges.

1776: 99b

Derefter blev Publiceret efterfølgende Documenter.
Haldor Olsen Espes og Sven Olsen!! (Ellendsen) Schieldaases med hin anden oprettede Kiøbe Contract om Gaarden Schieldaas, dat: 28de Martj 1776.
Anviist til udslettelse Svend Ellendsen Schieldaases Pante Obligation til Haldor Olsen Espe, stor 300 rd:, Pantsetter 1 pund Smør, 1 Geedskind i gaarden Schieldaas, Dat: 19de Maj 1766.
Svend Ellendsen Schieldaas Skiøde til Haldor Olsen Espe paa 1 pund Smør, 1 Gedskind i Gaarden Schieldaas, Dat: 30de Martj 1776.
Haldor Olsen Espes bøxel Seddel til Svend Ellendsen Schieldaas paa oven anførte brug i Gaarden Schieldaas, Dat: 30de Martj 1776, med Revers.
Anviist til udslettelse Anna Asbiørnsdat: Pante brev til \Peder/ Johanesen Achre, stor 220 rd:, Pantsat 22 Mrk: Smør, 1 Gedskind i Gaarden Reisæter, Dateret 26de Maj 1767.
Anna Asbiørnsdat: Skiøde til Iver Olsen Reisætter paa 1 Spand 4 Mrk: Smør og 1 Gedskind i Gaarden Reisætter, Dat: 21de Maj 1776.
Knud Aamundsen Maage og Asbiørn Johanesen Maages med hin anden oprettede Contract om Gaarden Maage, Dat: 21de Maj 1776.
Niels Jacobsen Rogdes Skiøde til sin Søn Jacob Nielsen paa 1 pund 18 ½ Mrk: Smør, med overbøxel til 12 1/3 Mrk: Smør, alt i Gaarden Rogde, Dat: 21de Maj 1776.
Ole Grøndals med f: Skiøde til Elling Jørgensen Jølle paa 1 pund 12 Mrk: Smør i Gaarden Jølle for Sum/m/a 100 rd:, Dat: 20de Maj 1776.
Elling Jørgensen Jølles Pante brev til Iver Aamundsen Maage og Jørgen Aamundsen ibid:, stor 99 rd:, pantsat oven anførte Gods, Dat: 21de Maj 1776.

Dagen derefter, d: 22de Maji 1776, continuerede Som/m/er Tinget med Kintzervig Skibredes Almue, nærværende det sædvanlige Lavrett.

Hvorda! Fogdens Fuldmægtig tilkiendegav, at han i Anledning af en hans Principal tilstillet Antegnelse fra det høy lovlig Rente Kam/m/er udi afvigte Aars Regnskab, ernødigedt Tings Vidne ang: Strands Saug i Kintzervigs Skibrede og Odde Sogn, og derfor tilspurgte den tilstædeværende Almue, om ikke samme Saug har været øde i en Tid af 3 Aar. Almuen svarede, at Saugen virkelig har været øde, og der paa intet har været skaaret i 3 Aar.
Eyeren Haldor Tobiesen Helleland var nærværende, og, som giorde sig den Forhaabning, at, som Saugen i den forbemeldte Tid intet har importeret ham, han da maatte for den efterstaaende \Restance/ befries.
Hvorom Fogden var Tings Vidne begiærende. Som blev bevilget.

Fogdens Fuldmægtig ædskede den forhen af hans Principal

1776: 100

incaminerede Sag mod Christie Svendsd:, og da han til samme Tid havde inkaldet Corporal Peder Dahl; saa ville han fornemme om Dahl nu møder efter Lavdags Foreleggelse.
Corporal Dahl blev paaraabt, men infandt sig ikke; thi blev Lavdagelsen lovlig afhiemlet af Lænsmand Jon House og Svend Knudsen.
Fogdens Fuldmægtig refererte sig til hans Principals forhen giorde Irettesættelse, og paastod Dom.

Eragtet.

Sagen optages til d: 4de Junii førstkommende.

Ligesaa i Rette ædskede Fogdens Fuldmægtig den anlagde Sag mod Lisbeth Thomæd: og Od Tvedt, og fremlagde den under 2 Decbr: 1775 afsagde Kiendelse, saa lydende: og ville fornemme om vedkommende møder. og tillige tilkiendegav at have instævnt Sergeant Klingenman \til Vædermæle/, som den anden Lisbeth Thomæd: skal have angivet som Barne fader.

Lisbeth Thomæd: var ved Retten tilstæde, og sagde at hun ikke kunde sige frie for Sergeant Klingenman.

Den af Fogden beskikkede Defensor Haldor Helleland mødte og sagde, at han veed intet til Lisbeth Thomæd: Forsvar, da hendes Forseelse er alt for vel bekiendt, og af hende selv tilstaaet; men instillede hendes Sag til mildeste Dom.

Actor, for at erholde Præstens Attest ang: Denne Bekiendelse, som den Instævnte har giort ang: Sergeant Klingenman, samt, siden han ikke møder, begiærede ham Lavdaget og Tid til næste Ting.

Sergeant Klingenman mødte ikke efter Paaraab; [thi] blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Lænsmand Jon House og Svend Knudsen.

Eragtet.

Paa Forlangende udflyttes Sagen til næste Ting, og til samme Tid Sergeant Klingenman gives Lavdag at møde med Tilsvar. Actor besørger Kiendelsen lovlig forkyndt.

Hans Utne tilkiendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Ole Knudsen Mouge for skyldig værende 2 rdr: 12 s:, derom at modtage Beviis og lide Dom i Hoved Sag og Omkostninger.

Ole Mouge blev paaraabt, men mødte ikke; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Jon House og Svend Knudsen.

Citanten paastod Lavdag.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men udeblevne Ole Knudsen Mouge gives Lavdag til næste Ting.

Torbiørn Lindebrekke for sin Svoger Anders Olsen Mæland gav tilkiende, til dette Ting at have inkaldet Halgrim

1776: 100b

Torbiørnsen Mæland at anhøre Vidner og andre Documenter til at oplyse det af ham udvirkede Tings vidne af Dato 27de Octobr: 1775, 1mo: hvorfor den 5. Stævning til Udkastelses Dom ey blev fuldført. 2do: hvorledes Anders Olsen Mæland bemægtigede sig Gaarden.

Vidnerne, som under Faldsmaal ere instævnte, ere Elling Svendsen Lille Berge og Ole Christophersen Diønne.

Halgrim Mæland vedtog lovlig Varsel, saa mødte og de benævnte Vidner.

1ste Vidne, Elling Svendsen Berge, aflagde Eed at ville vidne Sanhed, og forklarede til den 1ste Qvæstion; at da Anders Olsen førte sit gods til gaarden Mæland, blev det modtaget med godt og gode af Halgrims Moder og Broder; men at Halgrim Mæland da ey var tilstæde eller hiemme, ey heller veed han av noget Forlig i Forveyen var passeret, hvorfor 5. Stævnings Sagen ey blev fuldført. Ingen havde dette Vidne videre at lade tilspørge. er derfor afskediget.

Dernæst fremlagde et Skiøde til Actens Følge af 7 April 1768, saa lydende: item Doms Slutningen af en Oberhof Rettes Dom passeret 13 April 1774, der tiltages.

2de [Vidne], Ole Christophersen Diønne, var drukken, og derfor ey blev til Vidnesbyrd antaget.
Torbiørn Lindebrekke begiærede Tings vidnet sluttet i saadan form, som passeret er, og sig beskreven meddelt. Som bevilgedes.

Lars Blom for Peder Winje af Woss, i Rette ædskede den forhen anlagde Sag mod Hans Utne for Giæld, og ville fornemme om han nu har opfyldt sit Løfte med mindelig at rette for sig.

Derefter blev fremleveret til Publication følgende Documenter.
Hr: General Krigs Commissaire Gelmuydens Skiøde paa bøxel Retten til Sex Marker Smør, 1 Gedskind i Gaarden Achre, til Jon Olsen Aachre, Dat: 3de Octobr: 1733.!!
Publiceret Skiftebrevet efter afgangne Qvinde Anna Jonsdat:, holden paa Gaarden Mochestad d: 2den Novembr: 1775. hvorudi er taget til Indtægt Jordegods i Gaarden Mochestad 2 pund 6 Mrk: Smør, 1 ½ Løb Salt for Summa 250 r:, som er udlagt paa Enkemanden Jon Haldorsen Mochestad for 250 rd:
Et Protocol Udtog af et Tings vidne taget paa afvigte Høste Ting for Kintzervigs Skibreede, betreffende et Støels beite i den Kongl: Alminding i Hardanger \Fieldene i Eifiords Sogn/, om at nogen der udi tillegner sig Eiendom, Dat: 24de Octobr: 1775.
Hr: Kam/m/er Raad Juels Tilladelse eller Fæste brev til Gaarden Lægreis

1776: 101

opsiidere paa et Støels beite i den Kongl: Alminding i Hardanger Fieldene, som bemelte Fæstebrev nermere udviiser, Dat: 9de Martj 1776.

Hans Utne mødte, men ligesom han ey kunde fragaae Kravet; saa spurgte han allene, om han ey kunde faae Fordrag til næste Ting.

Derefter blev afsagt

Debitor Hans Hansen Utne har inden Retten tilstaaet Kravets fulde Rigtighed, som og Obligationens lovlige Opsigelse: thi Kiendes og Dømmes hermed for Rett: Hans Hansen Utne bør til Citanten Peder Winje paa Woss betale den paastævnte Capital 146 rdr: 4 mrk: 11 s: med paaløbende Renter indtil Betaling skeer, alt i følge den udstædde Pante Obligation af 30te Maji 1772, og udi det der specificerede Pant giøre sig betalt. Saa bør og Hans Utne betale til Citanten denne Processes Omkostning med 2 rdr:, som alt udreedes og betales 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Executions Tvang.

Derefter blev af Fogdens Fuldmægtig Monsr: Gelmuyden fremleveret til Examination den Frivillige Gave Forretning, hvis beløb er den Summa 39 rd: 40 s:

Og da ingen af Almuen der efter havde videre med Tinget at bestille, blev samme efter foregaaende lovlig udraab paa lovlig maade ophæved.

Anno 1776, den 4de Junii, blev, udi de optagne Sager i følge den passerede Kiendelse, paa det sædvanlige Tingstæd Utne Retten satt og beklæd med efterskrevne eedsorne Lavrettesmænd: 1: Amund Gundersen Utne, 2: Ole Aalversen ibid:, 3: Iver Torchildsen ibid:, 4: Lars Groven, 5: Iver Torbiørnsen Utne, 6: Elling Hansen House, 7de: Ole Olsen Reisæter, og Svend Knudsen Luttro.

og først udi Sagen af Peder Pedersen Lille Fosse imod Enken Ingebor Samsons Datter Reisæter

Afsagt Dom!

Peder Pedersen Lille Fosse af Strandebarm har til afvigte Aars Sommer Ting for denne Rett inkaldet Enken Ingebor Samsonsdatter Reisæter at høre Vidner betreffende et til Citanten ingaaet Ja-Ord eller Ægteskabs Løfte, hvilket hun siden skal have tilbage kaldet, og tillagt ham Ærekrænkende Beskyldninger, derfor at lide Dom, alt efter Stævnemaalets og Actens nærmere Udviis. Enken Ingebor Reisæter har begegnet Sagen med Contra Stævning, og ligeledes ført Vidner. Ved at undersøge denne Sag i sin fulde Sammenhæng paa begge Sider; saa erfares:

1776: 101b

at Enken har tilladt Citanten at komme til sig som Beyler, og i hensigt at tilsige ham Ægteskab; men saadan Ja-Ord eller Troelovelse er ikke virkelig paafulgt efter Lovens Forskrift. Alle Contracter, inrettede efter Lovens 5 B: 1 C: 1 og 2 Art:, bør holdes. men Lovens 3 B: 18 C: 11 art: befaler, at alle upriviligeredes Troelovelse skal skee i Overværelse af Præsten og 5 andre Vidner; og, da ey er beviist, at Contracten efter saadan Lovens Bydende er ingaaet: saa følger og, at samme, som ufuldkommen, ey har nogen forbindende Kraft. Om end Troelovelsen lovlig var ingaaet; saa viiser Lovens 3 B: 18 Cap: 14 Art: 3 § de Aarsager som tillader sammes Ophævelse. Enkens Lavværge har anført saadan Citantens Forseelse, som Aarsag til det igientagne Løfte. Factum har han inden Retten ey benægtet; ikke heller beviist, at saadant var Enken bekiendt førend den formeente Forlovelse. Angaaende de passerede Udtrykke mod Citanten, da anmærkes: at adskillige, men og adskilte Vidner paa forskiællige Tider og Stæder har forklaret, at Enken havde sagt, det hun havde hørt af andre, at Peder Lille Fosse havde haft Omgang med en ustævnt Kone, og derfor kaldet Ingerie Studen; atter at have hørt saadant af hende paa Rejsen i en Baad; atter, at det er hørt først af umyndige og andre. Derimod forklarer 2de Vidner Peder House og Niels Torbiørnsen paa een og samme Tid at have hørt saadan Snak i et Brøllup i Strandebarm af ustævnte og unævnte; item af Halgrim House og Østen Rateig i en Skibshavn, hvor en ustævnt og ubekiendt ligeledes talede om Ingerie Studen. Disse Vidner bør efter Lovens 1 B: 13 C: 1 art: besynderlig reflecteres, og da ansees, at ey Contra Citantinden egentlig har tillagt Hoved Citanten Peder Lille Fosse disse fornærmelige Tit(ler?), men repeteret samme efter andres Tale og Bøygde-Snak. Efter saadanne Sagens Omstændigheder Kiendes og Dømmes hermed for Rett: Ligesom det paastævnte Ja-Ord eller Ægteskabs Løfte, som ikke paa lovlig Maade ingaaet, i sig selv er ugyldig, og ey kan forbinde Ingebor Reisæter imod sin Villie; og hun ey heller kan tillegges at have opdigtet eller opfundet de omvundne Udtrykke og Ord: saa bør samme ey heller komme Citanten til nogen Slags Præjudice eller Fornærmelse paa gode Navn og Rygte, men allene, som et løst og intet betydende Snak at ansees; og Ingebor Samsonsd: Reisæter saaledes i denne Sag for Citantens Tiltale aldeles frie at være. Processens Omkostning ophæves paa begge Sider.

1776: 102

Udi Sagen af Fogden hr: Kammer Raad Juel mod Løsgiengere,

Avsagt Dom!

Fogden har paa Justitiens Vegne til dette Ting ladet instævne Haljer Sexe, Tosten Berven, Ole Berven, Tosten Brandstvedt og Ole Jaastad og Svend Sexe for Løsgiængerie og utilladelig Handel. De Instævnte har tilstaaet Sigtelsen, men forebragt, at de ere gamle Karle som ey kan

faae Tieneste, dog ikke efterkommet Forordningen af 9 Aug: 1754, den 2 art:, med at anmelde sig hos Lænsmanden til Tienestes Erholdelse. Og da saadan Forhold er tvertimod Lov og den allernaadigste Forordnings Bydende, og foraarsager megen Uleylighed i Bøygden formedelst Mangel paa Tienere og utilladelig Handel: Saa Kiendes og Dømmes hermed for Rett: Haljer Sexe, som i 2 Aar har været Løsgiænger og handlet, Tosten Berven, Ole Berven og Tosten Brandstvedt, bør fæste sig i Aarlig Tieneste, og for sin hidtil brugte Forseelse i Relation af Forord: 9 Aug: 1754, d: 5 art:, hver bøde til Kintzervigs Præstegiælds Fattig Casse 1 dr:, og efter Rescript af 23 Decembr: 1769 til Vey Cassen Norden fields hver 1 dr: Svend Sexe, som 1 Aar har været Løsgiænger, og Ole Jaastad, bør ligeledes bøde til Fattig Cassen i Kintzervig 3 mrk:, og til Vey Cassen 3 mrk:; Saa bør de og hver for sig i følge Rescript af 14 Maji 1768 at betale denne Actions Bekostning med 5 mrk: 4 s: til Dommen, ligesaa meget for Actors Møye, og til Lænsmand og Stævne Vidner hver 2 mrk: 4 s:, som alt udreedes og efterkommes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Executions Tvang.

Udi Sagen af Fogden hr: Kammer-Raad Juel imod Christie Svendsdatter for Leyermaal,

Dømt og Avsagt.

Den Instævnte Christie Svendsdatter har inden Retten tilstaaet at have begaaet Læyermaal med Corporal Peder Dahl: thi Kiendes for Rett: Christie Svandsdatter bør i følge Lov: 6 B: 13 Cap: 1 art: betale Læyermaals Bøder 12 Lod Sølv eller 6 rdr:, item efter Forordningen af 8 Junii 1767, i stæden for aabenbare Skriftemaal, at hensættes paa Vand og Brød i 8 Dage, og endelig betaler hun denne Processes Omkostning i følge Rescript af 14 Maji 1762 med 5 mrk: 4 s: til Actor, ligesaa meget til Dommeren, og 1 mrk: 8 s: til Lænsmand[en] for Stævnemaalene. Det idømte udredes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under videre lovlig Adfærd.

Anno 1776, den 10de Junij, blev paa Tingstædet Eide Grund, i følge Passerede Kiendelse ved seeneste Som/m/er Ting for Gravens Skibreede, Retten sadt til Doms afsigelse i efterfølgende Sager. Retten blev betient af

1776: 102b

efterskrevne Eedsorne Laug Rettes Mænd, 1: Anve Anvesen Windal, 2: Lars Olsen Eide, 3: Anve Absolen!! (Absalonsen) Espeland, og Rycol Erichsen Eide.

Hvor da! Udi Sagen anlagt af Lensmand Niels Rønnestrand for Willich Aadven!! (Wichlich Ødwen) mod Tron Hylden for Gield, blev afsagt saadan

Dom

Indstevnte Tron Hylden har ej alleene tilstaaet paastevnte Krav, efter i Rette lagde Skiftebrev af Dato 9de Martj 1772; men og under Sagens Wentilation, til afdrag paa den efter bemelte Skiftebrev paastevnte Krav stor 25 r: 18 s:, derpaa betalt 10 rd:, som af Citanten er tilstaaet; Thi Kiendes og Dømmes for Rett, at indstevnte Tron Hylden bør til Citanten betale det Resterende af paastevnte Fordring, sc: 15 r: 18 s:, med lovlig Renter fra Skiftebrevets Dato og til betaling skeer; ligesaa betaler den indstevnte i Processens Omkostninger 2 r:, denne Dom fuldbyrdes 15ten Dage /: under viidere lovlig adfærd :/ efter dens forkyndelse.

Udi Sagen anlagt af Lensmand Nie[l]s Rønnestrand mod Lars Wambem for gield, blev afsagt saadan

Dom

Den indstevnte har end ikke efter Laudags foreleggelse mødt i Sagen, eller giort mindste indvending mod det paastevnte Krav 8 r: 4 mrk: 4 s:, og ved saadan udeblivelse har

Aqvieceret med Kravets rigtighed; Thi Kiendes og Døm/m/es for Rett: at indstevnte Lars Wambem bør til Citanten betale det paastevnte Krav 8 r: 4 mrk: 4 s:, og i Processens omkostninger 2 rd:, denne Dom fuldbyrdes 15ten Dage efter dens lovlige forkyndelse, under viidere lovlig adfærd.

Efterseet paa Wossewangens Ting-Stæd den 11 Julij 1776 Schouboe

Anno 1776, den 4de Septbr:, blev Retten satt og betient paa Gaarden Espeland i Gravens Kirke Sogn og Skibrede; og beklæd med efterskrevne eedsorne Lavrettes og Meddoms Mænd: 1: Niels Trondsen Rønnestrand, 2de: Lars Thomæsen Kløve, 3de: Berge Nielsen Traae, 4de: Mads Tronsen Kiærland, 5: Mads Larsen Welke, 6: Iver Richoldsen Kierland, 7: Ole Tostensen Westrem, og 8de: Lars Madsen Welche.

Hvorda! Niels Pedersen Følkedal, som beslægted til Absalon Anvesen Espeland, tilkiendegav at han havde seet sig beføjet ved mundtlig

1776: 103

Varsel til denne Tid og Stæd at lade i Rette kalde Joseph Olsen Lille Graven at lide Dom til Undgieldelse for at tage imod Løsnings Penge for en Støel eller Sæter kaldet Heste Staaerne, som hans Fader Anve {Pedersen} Absalonsen Espeland for Nød og Trang havde bortsolgt fra denne Gaards Ejendom, som han og hans Forfædre har eyet og tilhørt, og er og har været deres retmæssige og sande Odel og Ejendom; item har og godvillig tilbudet Joseph Lille Graven Erstatning og Betaling for sit opsatte Sæhlhuus 6 rdr:, derpaa at anhøre hans Odels Adkomster, og derefter at lide Dom saavel udi Hoved Sag, som Omkostninger skadesløs. Derefter Citanten fremlagde sine Adkomster til Godset; men bad at vedkommende Instævnte maatte først paaraabes.

Joseph Lille Graven mødte for Retten og vedtog lovlig Varsel; ligesom han ingav skriftlig Contra Stævning, læst saa lydende:

De instævnte, saavel som de benævnte Vidner, mødte alle og vedtoge lovlig Varsel.

Hoved Citanten erindrede dernæst at hans fremlagde Documenter, saasom 1 Skiøde af Dato 30de Octobr: 1750, 2det: Skiøde af 22de Octobr: 1756, 3de: Skiøde af 24 Octobr: 1774, maatte blive læst og Acten tiltagne, eet efter andet saa lydende: hvorefter han tilkiendegav, at efter det sidst oplæste Skiøde, Citanten Absalon Espeland var eyende den halve deel af gaarden Espeland, neml: 1 Pund 3 Mrk: Smør, da Faderen Andve Espeland endnu eyede og brugede den anden halve Deel af bemeldte Jord. Hoved Citanten bad Joseph Lille Graven tilspurgt om ikke Løsnings Pengene 16 rdr: var ham lovlig tilbudet før Juul afvigte, da han samme Tid blev instævnet for at lade sig udløse, siden bemeldte Joseph nægtede sam/m/e Penge at modtage. Joseph Lille Graven hertil svarede, at det forholder sig ligesom omspurgt er, og fremlagde til Actens Følge sit Skiøde paa den omtvistede Støel eller Sæhl, dat: 24 Octobr: 1772, der er saa lydende:

Citanten endnu fremlagde Løsnings Pengene 16 rdr:, med Tilbud om den instævnte endnu ville modtage dem; og hvortil Joseph Lille Graven svarede Ney!

Contra Citanten bad sine Vidner afhørte, og da Vidnerne declarerede før at have aflagt Eed og hørt Eedens Forklaring, saa fremstod

1ste Vidne: Johannes Nielsen Espeland, som er 77 Aar gl:, er fød og boer endnu

1776: 103b

her paa Jorden, sagde paa Contra Citantens Spørsmaal, at paa det omtvistede Field stykke har ey været Støel eller opbygget Sæhls huus førend Joseph Lille Graven blev Ejer deraf; item at de dog før har bejtet der og kiørt deres Kreaturer derhen i fordum Tid. Hoved Citanten bad Vidnet tilspurgt hvor langt denne Støel Heste Staaen ligger fra deres egen eller Espelands Støelen? Svar: 1 kort halv Fierding Vey. Videre: om Anve Espeland solgte Støelen af Nød og Trang? Svar: Jo! han troer det.

2det Vidne, Ole Johannesen Haaeim, gl: 62 Aar, og fød her paa Gaarden, svarede eenstemmig med forrige Vidne, med Forandring, at Espelands Kreaturer kom siælden paa det omtvistede Stæd, formedelst et Mellem berg, og at han veed at Anve Espeland har været trængende, men kan ikke vide hvor vidt i denne fald.

Vidnerne aflagde Eed paa deres Udsagn, efter at de paa Spørgsmaal havde forklaret, at ung Hester og Smaler blev satt derhen.

Joseph Lille Graven dernæst sagde, at foruden den Andeel som han af Anve Espeland har tilkiøbt sig efter fremlagt Skiøde, og det viises af hoved Citantens Skiøde at han ikkun eyer den halv Deel af Anve Espelands forrige Brug, neml: 1 Pund 3 mrk: Smør; saa har han, \neml: Joseph/, og til Leye imod aarlig Afgift den anden halve Deel udi den paastævnte Støel, som tilhører Niels Johannesen Espeland, hvilket af denne blev tilstaaet, saavelsom af hoved Citanten at være rigtig;

Contra Citanten derefter frafaldt de øvrige Vidner.

Parterne derefter for Retten fremstod og declarerede, at de i Venlighed med hinanden vare forenede saaledes: Joseph lader sig udløse efter sit Skiødes Formeld med 16 rdr:, og svarer denne Processens Omkostning med 8 rdr: 3 mrk: til hoved Citanten, hvorimod denne svarer Rettens Sallarium og tager selv de øvrige Omkostninger paa sig; videre oprettes paa næste Ting lovlig Contract, hvorved Joseph Lille Graven overdrages til Brug for sin Livs Tid den omtvistede Støel mod Aarlig Afgift 2 mrk:, 1 mrk: for Brændeved til Fornødenhed; ydermeere forpligter sig Citanten Absalon Espeland ey til nogen fremmed at bortsælge den forbemeldte Støel, uden lovlig

1776: 104

først at tilbyde Kiøbet til Joseph Lille Graven, og det saa paalidelig og rigtig, som baade Kiøber og Sælger med Eed trøster sig at bevidne, paa det Avinds bud ej maatte være eller mistænkes. Contractens Beskrivelse bekoster begge Parter, og begiærede dette Forliig ved Dom stadfæstet.

Derefter bliver Rettens Sallarium saaledes at beregne: 1 Dags Forretning 2 rdr:, 2de Dages Diet á 4 mrk:, Laurettet á 1 mrk: 8 s:, er 2 rdr:, Lænsmanden for Møye og Opvartning, 1 rdr:

Derefter blev Avsagt

Dom!

Det imellem Parterne frivillig ingaaede Forliig ligesom det Protocollen er tilført, bliver herved bekræftet, og bør i alle sine Poster fuldbyrdes og efterkom/m/es, alt under Executions Tvang.

Anno 1776, den 10de Septbr:, blev Aastæds Rett satt og betient paa Gaarden Næsheim i Ulvigs Kirke Sogn og Gravens Skibrede, Retten beklæd med efterskrevne eedsorne Lavrettes og Meddoms mænd: 1: Niels Rønnestrand, 2de: Lars Wiglichsen Tveite, 3: Torbiørn Poulsen Lindebrekke, 4de: Lars Andersen Jone, 5: Rychold Madsen Taarblaae, 6: Torchild Poulsen Lindebrekke, 7: Berge Nielsen Traae, og David Michelsen Hylde.

Hvorda! Lars Amundsen Næsheim tilkiende gav, at ved Skiftebrev af 18de Martii 1760 efter afg: Samson Torbiørnsen Næsheim er han ved sin Hustrue Guro Olsdatter eyende udi Gaarden Næsheim omtrent 3de Spand Jordegods, hvilke han, Comparenten, attraade at faae

udsteenet og uddeelet fra saa vel de angrænsende Naboer, neml: Aslach Wangen og Johannes Haldanger, som i Sær fra sin Stiff Søn Ole Samsonsen, der udi Gaarden Næsheim eyer 3de Spand efter Skiøde af 23de Octobr: 1770.

Aslach Wangen mødte, men Johannes Haldanger infandt sig ikke, ey heller var han instævnet. Ole Samsonsen var ikke stævnet, men Torchild Poulsen Nedre Leqve, som hans Formynder, mødte, dog han ikke var stævnet. sagde ellers at han ikke fuldkommen kunde vedtage Forretningens Fremme paa Myndtlingens Vegne, i adskillige henseender, saasom, at han er meget over Lav alder, neml: 24 Aar gl:, derfor burde været varslet

1776: 104b

og siden møde med hvad Tilsvar han agtede fornøden i henseedne den intenderende Deelings Forretning; dernæst har Comparenten selv advaret Ole Samsonsen godvillig at møde, for Omkostninger at spare; men da Myndtlingen modtvillig udebliver; saa vil ikke heller Comparenten sætte sig i noget betydelig Ansvar og Tiltale i sin Tid, og derfor ey paa bemeldte Myndtlings Vegne være ansvarlig for eller vedtage i Forretningens Fremme.

Lars Næsheim anmeldte, at han af Eenfoldighed havde udeladt at stævne sin Stif Søn og anden angrænsende, i Formeening at de godvillig skulle infinde sig, da Forretningen allene sigter til fælles Nytte og Sikkerhed; men dersom Forretningen formedelst denne Feyl ey kan fortfares; saa var han nødsaget at begiære en anden Tægte Dag og Tid til lovlig at inkalde de vedkommende.

Eragtet.

Siden de vedkommende følgelig Lovens 1 B: 4 C: 1 art: ey ere tilkaldede [i] Forretningen; saa udflyttes samme til anden beleylig Tid, som paa Forlangende af Lars Næsheim skal vorde berammet, da han til saadan Tid haver at udfærdige lovlig Varsel.

Anno 1776, den 13de Septbr:, blev Aastæds Rett behandlet udi efterfølgende Sag paa Gaarden Diønne udi Kintzervigs Kirke Sogn og Skibrede; Retten betient af efterskrevne eedsorne Lavrettes og Meddoms mænd; 1: Thomas Jaastad, 2: Peder House, 3de: Erich Langesæter, 4de: Ole Tronæs, 5: Gunner Langesæter, 6: Wier Houstvedt, 7de: Ole Olsen ibid:, og 8de: Helje Hansen House, hvilke alle declarerede at være Parterne ubeslægtede.

Hvorda! Citanten Jon Ørjansen Diønne fremlagde skriftlig Stævnemaal af 24 Augusti d: A:, hvorved han til denne Tægte Dag og Aastæd havde inkaldet Thore Knudsen og Knud Thoresen Diønne, alt efter bemeldte Stævnemaals nærmere Formeld, der blev læst og er saa lydende:

De i Stævnemaalet benævnte mødte alle, undtagen Vidnerne Jon Svendsen Houstvedt og Ellev Pedersen Diønne.

Stævne vidnerne Lænsmand Jon House og Svend Knudsen Luttro aflagde Eed at Jon Houstvedt lovlig var stævnt til denne

1776: 105

Tægte Dag.

Citanten foregav, at Stævne vidnerne for det andet udeblevne Vidne ey endnu vare ankomne, bad derfor at afhiemlingen for samme maatte beroe nogen Stund.

Jon Diønne dernæst i Rette lagde den i Stævnemaalet ommeldte Beskikkelse af 10 Junii dette Aar, som er saa lydende:

De instævnte tilstode at den oplæste Beskikkelse var dem rigtig forkyndet, og deres Svar ligesom tilført er.

Citanten anmeldte ligeledes, at have til Vædermæle instevnet Olver Siursen Wichene, hvilken var tilstæde og vedtog lovlig Varsel.
Jon Diønne fremlagde en Doms Act, hvoraf han begiærede Afsigten af 11 Octobr: 1773, og den paafulgte Stevnings Forretning af 12te Octobr: sam/m/e Aar, denne Forretning tiltagen, hvoraf sees, at Citanten er eyende 1 femte Part af Aacre Øde; saa lydende: videre fremlagde han en Forretning begyndt d: 22de Junii 1775, til Actens Følge, hvorved han formeener sig fornærmet, og at være ham frakommen den 5te Part i Aakre Øde, og da de instævnte Contraparter skal have beholdt urørt deres Eyendom paa benævnte Stæd; saa paastaaer han, Jon Diønne, at bemeldte Aakre Øde maae igien blive sammen slaaet, og Citanten blive udsteenet sin uimodsagte eyende 5te Part, og at samme maatte blive ham godtgiort af de Instævntes Deel, siden Olver Wichene ved Vidner har beviist sin Eyendom i den sidst benævnte Forretning; og de Instævnte Thore og Knud Diønne desuden har selv været de, som have anviist Mærkerne ved den først holdte Forretning, {og} efter hvilken Parterne da bleve foreenede, og inrettede deres Deeling eller Bytte.
Thore og Knud Diønne tilstod paa Citantens Spørsmaal, at Jon Diønne eyer den 5te Part af Aakre Øde, hvoraf Olver Wichene ved den seenere Forretning skal have faaet en Deel.
Parterne begiærede nogen Tid til at besee det omtvistede Stykke, og at forsøge om de kunde treffe Forliig; da \de/ {Parterne} efter nogle Timers Forløb kom tilbage, men havde endda ikke troffet nogen Foreening.
Da Dagen saaledes var tilende bragt, blev

Forafskediget

Det passerede i denne Sag viiser at Citanten Jon Diønne formeener sig i sin Eyendom fornærmet; men denne Rett

1776: 105b

kan ikke endelig paaskiønne saadan formeentlig Fornærmelses Beskaffenhed førend Forordningen af 31 Martii 1719 er opfyldt; thi paalegges Citanten, følgel: den allegerede Forordning, at lade optage Situations Cart over det omtvistede Stykke efter de oven anførte Forretningers Udviis og Vidners Forklaring, da Parterne derefter skal vorde tildeelt deres sande Rett, ligesom denne Sag derefter paa Anmodning videre skal blive foretaget her paa Aastædet, og Omkostningerne ved endelig Dom erindrede; saa reserveres og Citanten paa samme Tid at føre sine Vidner, om han det maatte eragte fornøden.
Derefter bliver at beregne denne Forretnings Omkostninger saaledes: 1 dags Forretning 2 rdr:, 2de Dages Diet Penge á 4 mrk:, er 1 rd: 2 mrk:, Lavrettet á 1 mrk: 8 s:, er 2 rdr:, Lænsmand[ens] Møje at tilsige Lavrettet og gaae Retten til haande, 1 rdr:, Tilsammen 6 rd: 2 mrk: hvilke Jon Diønne strax betalte.

Anno 1776, den 16de Septbr:, blev Aastæds Rett behandlet paa Gaarden Huus i Kintzervigs Kirke Sogn og Skibrede, udi efterfølgende Sag. Retten betient med efterskrevne eedsorne Lavrettes og Meddoms mænd, 1: Peder House, 2: Torjels Jaastad, 3: Elling House, 4: Niels Torbiørnsen ibid:, 5: Wier Hougstvedt, 6: Ole Olsen ibid:, 7: Knud Knudsen Maagestad, og 8de: Lars Østensen indre Jaastad, hvilke alle declarerede til Parterne at være ubeslægtede.
Hvorda! Jacob Madsen Huus anmeldte med mundtlig Varsel til dette Aastæd og denne Tægte Dag at have inkaldet Johannes Broevold, Knud Sandvigen, Peder Lille Røthe, tillige med deres Jordeyer, Velærværdige hr: Glahn, som Beneficiarius, samt Gunder og Poul Yste Næs, Svend og Aslach ibid:, Engel og Jacob ibid:, og Iver Jacobsen ibid:, til at anhøre Vidner betreffende Citantens Eyendom Oppe Kløvet, som skal ligge imod de instævntes Støel Gryting kaldet, og Citantens Eyendoms Mark, forbenævnte Oppe Kløvet, da han formeener at

de bemeldte instævnte med Sommer Fæe Beyter fornærmer samme hans Eyendom; og paastod saadan sin Eyendom udsteenet og adskilt fra hans

1776: 106

Contra parters og Naboers Eyendom Gryting kaldet; saa var og de benævnte inkaldede at lide Dom saa vel betreffende Fornærmelserne, som Processens Omkostning at erstatte.
Alle de i Stævnemaalet benævnte mødte og vedtoge lovlig Varsel.
Ligesaa anmeldte Citanten til Vidner i denne Sag at være inkaldte: Amund Gundersen Utne, Thomas inste Næs, Anders Jørgensen ibid:, Ole Heljesen ibid:, og Maritha Haagensd: Ringøen, item Maritha Tostensd: Gielet, alle under Lovens Faldsmaal deres Sandhed at forklare. Hvilke alle infandt sig for Retten.
Aslach Yste Næs paa egne og de øvrige instævntes Vegne tilkiendegav til dette Aastæd at have contra instævnet Jacob Madsen Huus at høre stævnte og ustævnte Vidner, at det omtvistede Stykke Mark, Oppe Kløvet kaldet, har fra umindelige Tider været deres fælles Fæe beyter, og da de formeener saaledes ved denne Proces at være fornærmede i deres Eyendom eller Rettighed deres Gaarder tilhørende; saa var og hoved Citanten instævnet at betale denne Processes Omkostning, ligesom de paastode ved Dom at blive tilkiendte deres Eyendoms Rett. De stævnte Vidner ere: Matthias Næs, Johannes Rindeflaaten, Christie Lofthuus, og Brithe Hougstvedt, hvilke alle mødte og vedtoge lovlig Varsel.
Hoved Citanten begiærede sine Vidner afhørte. For alle Vidnerne blev Eedens Forklaring af Lovbogen oplæst, og formanede at vedblive Sanhed. Hvorefter fremstod
1ste Vidne, Aamund Gundersen Utne, angav sig 76 Aar gl:, er fød her paa Gaarden Huus, og har styret Jord her indtil han var 44 Aar gl:, er i 4 og 5te Leed med Citanten beslægted. Citanten bad Vidnet tilspurgt, om der i det paastævnte Stykke Mark Oppe Kløvet i Vidnets Tid, eller saa længe han kan mindes, har været fælles Fæe beyter for Citanten og de instævnte; eller om bemeldte Oppe Kløvet har været Citantens og Forfæderes eene Eyendom? Vidnet svarede: at i Oppekløvet var i Vidnets Tid fælles Beyte saa vel af de instævntes Smaler, som Gedder og andre Kreaturer; men at Opsidderen paa Huus, deres Smaler allene kom paa omspurgte Oppekløv, {men} og ey deres andre Kreaturer, neml: allene til St: Hans Tid om Sommeren; item, at de Instævntes

1776: 106b

Kreature, saa vel smaae som store, kom paa Oppekløvet, naar de om Sommeren kom til Støelen Gryting. Videre sagde Vidnet at han har hørt af et gl: Sagn, at Opsidderne paa Huus har tilegnet sig Eyendom i forbemeldte Oppekløv, men at de instævnte Kreaturer har, som meldt, beytet der uden Paatale, men veed ikke om det er skeed med Tilladelse; end meere sagde, at han kan giøre Anviisning paa Mærkerne imellem Støelen Gryting og Oppe Kløvet, saaleedes, som han har hørt det efter saa kaldet gam/m/el Kann, neml: saa kaldet Smør steenen ved Vasenden {tæt ved Støelen} og beent i Fieldet efter en saa kaldet Hvide Skreede.
2det Vidne, Thomas Inste Næs, 50 Aar gl:, fød paa Inste Næs, og ingen af Parterne beslægted. veed intet at forklare om Beyterne, men, at Citantens Farfader for omtrent 40 \eller 30/ Aar siden gav Vidnet og dets Broder Tilladelse at flekke Næver inden for saa kaldet Hvide Skreen, som ligger paa Oppe Kløvet, men at flekke Næver oven for bemeldte Skreede, dertil havde de Tilladelse af Præstens Land bonde Haagen Brovold, hvis Eyendom er paa Støelen Gryting, og hvorom ey Disputeres. Vidnet havde ey videre at forklare; ligesom det ey heller kunde giøre nogen anden {Forklaring} Anviisning; uden der hvor han flekkede Næver.
3de Vidne, Anders Jørgensen Inste Næs, 64 Aar gl:, er fød paa Gaarden Inste Næs, men har tient paa Sandvigen i 4 Aar for mange Aar siden, er beslægted med Contra Citanten Knud

Sandvig, forklarede, at han ey ang: Beyterne er andet vidende end at Mærket skulde være fra Elven i Smør Steenen, derfra i Fieldet; Opsidderne paa Huus eyede neden for eller Vesten for bemeldte Mærker, og at Contraparterne Ystenæs og Broevold eyede oven for eller mod Østen. dette sagde Vidnet at have hørt som et gl: Kann, og kan giøre Anviisning paa de benævnte Mærker; item, at det kunde da hænde sig, at Ystenæs Kreaturene kom nedenfor de benævnte Mærker, men ey sædvanlig.

4de Vidne, Ole Heljesen {Yste} \Inste/ Næs, 44 Aar gl:, er ikke synderlig bekiendt her, ikke heller nogen af Parterne beslægted, men vidner efter hvad han har hørt af sin gamle Moder, som har været Budeye paa Støelen \Gryting/ i 14 Aar, neml: at Mærket var fra Smør Steenen og i Fieldet, og eyede de da ligesom næst forrige Vidne har forklaret, item, at Kreaturene af en hendelse ligeledes da kunne komme neden for Mærkerne, men har ikke hørt om

1776: 107

noget Klagemaal desangaaende. Kan ikke giøre Anviisning uden paa Smør Steenen.

5: Vidne, Marthe Ringøen, 50 Aar, er fød paa Broevold, ingen af Parterne beslægted, har været Budeye paa Støelen Grything i 3 Aar for 35 Aar siden; har hørt som et Sagn, at Mærkerne skulde gaae ligesom de næst forrige 2de Vidner har forklaret, item, at hendes Faders Kreature af en hændelse kom et Par gange neden for Mærkerne. Kan giøre Anviisning paa Smør steenen.

6te Vidne, Marthe Gielet, 74 Aar gl:, er ikke bekiendt her, ey heller beslægted, men vidner ligesom hun har hørt det af sin afg: Mand, som var fød her paa Gaarden, og Broder til første Vidne, og var her til han var 30 Aar gl:, neml: at afg: Jacob Huus eyede til Hvide Skreen, som skal være neden for eller i Strækning med den omvundne Smør Steen. Kan giøre Anviisning paa Smørsteenen; videre, at fremmede Kreaturer ey kom ned i Lien da Vidnet var Budeye i Gryting for omtrent 7 Aar siden.

Citanten reserverede at lade de afhørte Vidner giøre Anviisning paa de omvidnede Mærker, og derefter at fremkomme med sin Irettesættelse; og Contra Citanterne begiærede sine Vidner antagne og afhørte. Hvorpaa fremstod:

1ste Vidne, Matthias Næs, henved 60 Aar gl:, er beslægted med Knud Sandvigen, har tient paa Huus og Sandvig i 9 Aar for meere end 40 Aar siden, og har støelet med Tilladelse paa Grything med sin Formand ved 20 Aar, forklarede, at i den Tid blev ikke Kreaturene formeente at beyte i Oppekløvet, og ellers eenstemmig med hoved Citantens 1ste Vidne. Kan giøre Anviisning paa Smør steenen. Veed ellers intet om Næver Flekning, videre end at Yste Næs Opsidderne flekkede Næver der.

2det Vidne, Johannes Rindeflaaten, Broder til forrige Vidne, 55 Aar gl:, er huusmand her paa Gaarden, og har tilforn tient her i 5 Aar, vidnede, at han ey veed rettere, end at i Oppe Kløvet var fælles Fæe beyte, og at Vidnet selv har støelet der som Læylending paa den beneficerede Gaard Røthe; veed intet om Skov brug eller Næver Flekning, veed hvor Smørsteenen er, og kan derpaa giøre Anviisning; men har ikke hørt om noget Mærke imellem Støelen Gryting og Oppe Kløvet.

3de Vidne, Christie Lofthuus, 83 Aar gl:, Søster til første hoved Citantens Vidne, er fød her, og har været paa Gaarden til hun var 30 Aar gl:,

1776: 107b

veed at i den Tid var ikke Gryting Folkene formeent at komme med deres Kreaturer i Oppekløvet, men at det saaledes var fælles; veed ikke heller om noget Mærke imellem Oppekløvet og Gryting. Citanten bad anmærket dette Vidnes høye Alder, og derved

Ihukommelses Svekkelse. Da Vidnet ey kunde giøre Anviisning, og derfor aflagde Eed om sit Vidnesbyrds Rigtighed.

4de Vidne, Brithe Hougstvedt, 48 Aar gl:, er ikke bekiendt her, men hendes afdøde Mand boede her omtrent 20 Aar, men hun var her eet Aar, og saaledes næsten fremmed \her/; i den Tid var fælles Beyte i omvundne Oppekløv; videre sagde Vidnet, at da slog en Kone paa Yste Næs høe i Oppe Kløvet, at det er omtrent 16 Aar siden det omvundne Aar hun boede her. Veed ellers intet om Mærker, eller kan giøre Anviisning, blev derfor eedfæstet, efter at hun havde sagt at Mads Huus var misfornøyet med at den omvundne Kone slog høe der.

Contra Citanterne ligeledes forbeholdt, at hans Vidner maatte giøre Anviisning ved Befaring, da han derefter ville i agt tage det fornødne agtende.

Eragtet.

Foruden Vidnernes Forklaring, viiser ogsaa denne Sags Incamination at her tvistes om Eyendom eller Fornærmelse paa {thi} Eyendom; og da ikke endelig kan skiønnes førend Forordningen af 31 Martii 1719 er opfyldt; saa haver hoved Citanten at lade forfatte lovlig Situations Kart over den omtvistede Mark strækning, hvorefter Sagen videre her paa Aastædet skal vorde behandlet, og Omkostningerne ved endelig Dom tillige blive erindrede.

Denne Forretnings Bekostning bliver hernæst at beregne saaledes: 1 Dags Forretning 2 rdr:, Diet Penge i 2de Dage á 4 mrk:, er 1 dr: 2 mrk:, Lavrettet á 1 mrk: 8 s:, er 2 rdr:, Lænsmand for Møje med at tilsige Lavrettet og gaae Retten til haande, 1 dr:, Skyds for Sorenskriver til Aastædet er erlagt, men tilbage enten leveres eller betales for 1 Mil á 3 Mand og Baad med 2 mrk: Jacob Huus leverer Flytning, og betalte de benævnte Omkostninger med 6 rdr: 2 mrk:

Anno 1776, den 19de Septbr:, blev Aastæds Rett satt paa Gaarden Kraagevig, Lyse Klosters Gods i Ullensvangs Kirke Sogn og Kintzervigs Skibrede beliggende, og Retten betient med efterskrevne eedsorne Lavrettes og Meddoms mænd: 1: Aad Qvæstad, 2: Peder House, 3: Torjels Jaastad, 4: Jørgen Indre Jaastad, 5: Svend Trappetun, 6: Matthias Frønæs, 7: Ole Trappetun, og Niels Ulgenæs, som alle sagde sig til Parterne ubeslægtede.

1776: 108

Hvorda! for Retten fremstillede sig Bøygde Procurator Niels Stephensen Traae for Opsidderne paa Gaarden Kraagevig, neml: Michel Tollefsen, Erich Evensen og Erich Larsen, og paa deres Vegne fremlagde Stiftets høje Resolution og Bevilling for Traae at gaae i Rette for dem; bemeldte Bevilling af 10de Julii sidstleden er saa lydende: Dernæst anmeldte at have med skriftlig Stævning af 16de Julii afvigte ladet inkalde Beboerne og Opsidderne paa Gaarden Rogde efter Tægtedagen til i Gaar; men efter Vedtægt af Contra parterne i Dag, neml: Niels Jacobsen, Niels Knudsen, Askild Wiglichsen Mit Sexe, Jon Pedersen, Hans Pedersen og Gunder Halsteensen, alle Opsiddere paa Gaarden Rogde, tilligemed deres Jorddrotter, høyvelbaarne her: General Krigs Com/m/issarie Gelmuyden, Velærværdige hr: Provst Schnabel, som og Velærværdige hr: Glahn, til at anhøre Vidner og Beviiser om det Stykke Udmark Ulgersæter Haug kaldet, og dets tilliggende Græsgang og Beyte, som og at anhøre Vidner til 2den Post i Stævningen om de Instævntes nyelig foretagende ubillige ved Folk og Hunde at jage Citanternes Smaler af deres ældgamle og retmessige sande Brug og Ejendom; derfore at modtage Dom saavel i Hoved Sag, som at erstatte denne Hiem Stævnings Bekostning i alle maader skadesløs. Den bemældte Stevning i Rette lagt og læst, saa lydende: derefter han begiærede de vedkom/m/ende paaraabte. Ellers anmeldte han, at hans Principaler havde en Deel Vidner, som uden Stævnemaal møder, og en deel med mundtlig Stævnemaal haver ladet inkalde under Lovens Faldsmaal, som ey i den skriftlige Stævning ere anmeldte.

Alle de i \Stævnemaalet/ benævnte mødte personlig eller med skriftlig Paategning, undtagen Vidnerne Torbiør Pedersd: Naae, Aad Olsen Aga, Elling Johannesen Aakre, {og Østen Pedersen Bleje}.
Procurator Traae anmeldte dernæst, at de á parte instævnte Vidner ere Erich Tormosen og Brithe Michelsd: Aase, Haaver Anfindsen Skoltvedt.
For de udeblevne Vidner er Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Lænsmand Jon Hougse og Svend Knudsen Luttro.
Contra Parterne sagde, at de i denne Sag formeente sig beføyede

1776: 108b

at lade udfærdige Contra Stævning, og hvortil de ey har haft Tid, siden hoved Citanternes Stævnemaal saa nyelig er bleven dem anviist, og derfor begiærede Anstand, paa det de kunde faae Tid til at inkalde Vidner til deres Sags formente Styrke og Rette.
Proc: Traae for Citanterne maatte fornemme at de Instævnte noget ulovlig \og/ inviklede Paastand om Stævningens Forkyndelse, allene til Sagens Udhael, da dog Lænsmanden Jon Hougse og medhavende Stævne vidner umuelig kan nægte eller fragaae, at Citanternes Stævning blev dem overleveret d: 20de Aug: til Forkyndelse for alle i Stævningen benævnte og i Tinglavet boende, har Lænsmanden, som Comparenten ey skulle tænke, giort nogen Ophold; saa bliver det en Sag imellem ham og Rogde Mændene, men Citanterne til slet ingen Præjudice, endskiønt Traae har spurgt at Lænsmanden i lovlig Tid har forkyndet Stævningen for alle vedkommende, og altsaa formeener Comparenten at den af Contra parterne fremsatte Exception bortfalder af sig selv, som unyttig, og altsaa begiærede de mødende Vidner fremkaldede og afhørte.
Lænsmanden sagde, at Varselen var lovlig for alle i TingLavet boende, som og blev vedtaget af Contraparterne paa Rogde, men disse bad allene om Anstand, siden Tiden for dem var for knap til at see sig forsynet med Forsvar og Contra Stævning udfærdiget.
Proc: Traae lod tilføre Qvæstioner til Vidnerne angaaende 1. Post i Stævningen: 1mo: Om Vidnet ikke veed og har hørt, at Gaarden Kraagevigs Beboere fra ældgamle og umindelige Tider af stedsevarende har haft frit Brug og Beyte til deres Smaler aarlig udi det omtvistede Olgesæter Haugen? 2do: Om Vidnet og ikke har hørt og veed, at Beboerne paa Kraagevig, Mand efter Mand, fra gam/m/el Tid af, indtil nu for nogle faae Aar siden, har brugt og benyttet sig af Olgesæter Haug, som Gaarden Kraagevigs rette og sande Ejendom? 3de: Om Vidnet og ikke veed, at Grændse Mærket er imellem det omtvistede Olgesæter Haug og Rogde Udslaatter i Svarte Upse og Stor Steenene? 4de: Om Vidnet har hørt, saa længe det kan mindes, at om dette nu omtvistede Stykke Udmark \ikke/ har været nogen lovlig Paa Anke, enten med Beskikkelse, Forbud eller Stævnemaal? 5te: Om Vidnet kan giøre Anviisning paa det omvundne? Eedens Forklaring blev alle

1776: 109

Vidnerne forelæst, med Formaning at vedblive Sanhed; hvorefter
1ste Vidne, Askaut Knudsen Jaastad, sagde sig 67 Aar gl:, er fød paa Gaarden Aakre, men har styret Jord paa Kraagevig i 7 Aar, svarede paa 1ste Qvæstion: Jo! Til 2de Qv: veed intet at forklare om Ejensommen, men veed at Gaarden Kraagevigs Smaler eller Faar stedse har beytet i Olgesæter Haugen. Til 3de: Veed det ikke. Til 4de: Veed ikke af nogen Tvistighed i sin Tid. Til 5te: Kan giøre Anviisning paa saa kaldet Olgesæter Haug.
2det Vidne, Anna Asbiørnsd: Reisæter, 55 Aar gl:, har tient her 1 Aar for længe siden, og paa Rogde (Ragde) i 4 Aar, svarede til 1ste Spørsmaal: Ja! Til 2de: ligesom forrige Vidne. Til 3de: Veed intet videre derom end at i Vidnets Tid slog ikke Rogde Manden oven for den

benævnte Upse. Til 4de: Nej, ikke i Vidnets Tid. Til 5te: Kan giøre Anviisning paa Olgesæter og den omvundne Aapse!! (Upse).
3de Vidne, Sigri Arnesd: Sexe, 60 Aar gl:, har tient paa Naboe Gaarden Aakre i 7 Aar for længe siden. svarede til 1ste qv: Ja! Til 2de: ligesom forrige Vidner. Til 3de: ligesom forrige Vidner. Til 4de: Ney, ikke i Vidnets Tid. Til 5te: ligesom næst forrige Vidne. Paa Contraparternes Spørsmaal sagde, at Rogde Smalerne ikke kom der, men vel deres paa Aakre og Skoltved. item deres paa Qvæstad.
4de Vidne, Siur Sexe, 62 Aar gl:, er fød paa Rogde, men kom derfra for 32 Aar siden, svarede paa 1ste Sp: og 2det: ligesom forrige Vidner. Til 3de: ligesom forrige Vidner. Til 4de: Veed det ikke. Til 5te: Kan giøre Anviisning paa Olgesæter houg. Til Contra parternes Spørsmaal: Ligesom næst forrige Vidne.
5te Vidne: Giertrud Asbiørnsd: Aakre, 50 Aar gl:, har tient her 16 Aar, men er fød paa næste Gaard Aakre, svarede: Jo! og har vogtet Smaler i Olgesæt houg. Til 2de: veed ikke om Ejendom, men, som før forklaret har beytet med deres Smaler i det ommeldte Olgesæter. Til 3de: For længe siden, eller det længste Vidnet kan erindre, slog ikke Rogde Manden saa langt op, som nu, neml: i Olgesæt Skaaret. Til 4de: Veed ikke af nogen lovlig Paa anke i den Tid. Til 5te: Kan giøre Anviisning paa det omvidnede. Til Contra parternes Spørsmaal svarede Vidnet ligesom de forrige Vidner har forklaret.
Proc: Traae fremsatte Qvæstioner til den 2de Post i Stævnemaalet: 1: Om ikke Vidnet saae og erfarede, at de Instævnte paa en ulovlig Maade foretog sig med Folk og Hunder at jage Citanternes

1776: 109b

Smaler udaf det omvundne Olgesæter haug Beyte, og hvad Tid det var omtrent paa Aaret? 2do: Om Vidnet ikke saae og hørte, den store Overlast og glubske udtalte Ord af de instævnte, og hvorledes Ordene faldt. 3de: Om Vidnet ikke har seet og er bekiendt at de Instævnte for nogle Aar siden har tiltaget sig den ulovlige Frihed og Dristighed at drive sine Smaler i den omtvistede Olgesæter, og dens underliggende {Smaler} Beyter, og der giætet og holdt dem med Folk?
1ste Vidne, Peder Ellefsen Diønne, forklarede til 1ste: Spørsmaal: Noget efter St: Hans Tid afvigte Aar saae Vidnet, at Contra parterne jagede Kraagevigs Smaler fra deres Slaatter, som ligger under Olgesæter houg. Til 2de: Sv: Kraagevig Manden sagde: de skulde {ikke} beyte der, men at Rogde Manden derimod sagde, \Ney/ {Jo}! de skulle beyte i Olgesæter; indtil Lov og Dom adskilte dem. Traae tilspurgte Vidnet derunder, om han ikke saae, at Rogde Mændene med stærkt Jag af Folk og Hunde forjagede deres Smaler, saa de ikke fik komme til sine Beyter? Svar: Med Folk og Hunde jagede de Kraagevig Smalerne af Rogdes Høe Slaatter, eller Vejen til Olgesæter, som kaldes Kamben. Til 3de: Sp: vidste intet at svare; men sagde, at han selv var een af dem som paa ommeldte Tid skulle jage Smalen. Traae bad Vidnet tilspurgt, om han kan erindre hvor mange Mand der var af Rogde, og hvis Hund det var de jagede med? item, om han ikke saae at Smalerne blev jaget over Elven, og hvor mange Smaler der blev borte og bedervede? Sv: Med Vidnet var 7 Mand fra Rogde og deres fælles hund; han saae at Smalen blev jaget over Elven, men veed ikke om nogen blev borte eller bedervet.
2det Vidne, Aad Amundsen Rogde, svarede til 1ste Qv: Jo! Vidnet var selv leyet at være med at jage Smalen, og at det passerede ved St: Hans Tid afvigte Aar. Til 2de Qv: Kan ikke erindre de udtalte Ord. Til 3de Qv: Veed at Rogdes Smalen fra Støelen har kommet ind paa Olgesæter, men veed ikke at de har giæt eller med Folk vogtet dem der. Til Traaes Subqvæstion svarede, veed ikke rettere end at de var 6 Mand for at jage Smalen, og at Vidnet

var leyet; at det var Opsidderne paa Rogde deres hund; item, at Smalerne blev jaget over Elven; men veed ikke om nogen af dem døde eller blev bedervet.

1776: 110

Sogne Præsten hr: Glahn, som Beneficiarius for Gaardene Aakre og Skoltvedt, anmeldte, at han var kommen i Erfaring at bemeldte Gaarder tilegnede sig Ejendom i Olgesæter tilligemed hoved Citanterne; og derfor reserverede bemeldte sine Læylendingers Rett, at de ved denne Forretning, hvortil de ikke ere varslede, ey skal lide nogen Slags Fornærmelse i Ejendom eller Beyter ved denne Sags endelige Paakiendelse.

Proc: Traae for Citanterne reserverede sig denne hr: Glahns Tilførte retmessige Paastand at være af Citanterne ganske eenig om, saa det i denne Sag er ingen Tvist imellem dem. Ellers ervartede Traae hvad Contraparterne havde at erindre.

De Instævnte sagde nu som før, at de ey havde haft Tid til at udfærdige Contra Stævning, og derfor var nødsaget at begiære Sagen udflyttet til anden beleylig Tid.

Eragtet.

Den forlangte Anstand billiges; men da det nu er saa sildig paa Høsten og Ting Touren forestaaer; saa kan denne Sag ikke foretages førend til kommende \Foraar/, imidlertid skal Tægte dag til beleyligst Tid vorde Citanterne beskreven meddeelt til Forkyndelse, og saa betimelig at Contraparterne ey skal betages Tid til at udfærdige den paaberaabte Contra Stævning. Saa skal og ved denne Sags endelige Slutning Omkostningerne blive paakiendte.

Denne Forretnings Bekostning bliver saaledes at beregne; 1 Dags Forretning 2 rdr:, 2 Dages Diet á 4 mrk:, [er] 1 dr: 2 mrk:, Til Fogden for Mænds Opnævnelse 1 rdr:, Lavrettet á 1 mrk: 8 s:, er 2 rdr:, Lænsmanden for sin Møje 1 dr:, som blev betalt af Citanterne.

Anno 1776, den 17de Octobr:, begyntes det **almindelige Høste Ting med Jondals Skibredes Almue paa det sædvanlige Tingstæd Hærandsholmen**; ved Retten nærværende paa Fogden hr: Kammer-Raad Juels Vegne, hans Fuldmægtig Mr: Gelmuyden med efterskrevne eedsorne Lavrettes mænd: 1: Lars Christophersen Samland, 2: Ole Johansen ibid: 3: Giert Engelsen Bakke, 4: Iver Olsen ibid:, 5: Lars Brynildsen Wiig, 6: Lars Samsonsen Ouestad, 7: Jacob Larsen Drage, og 8de: Niels Johannesen Wiig i stæden for Siur Wiig, tilligemed Skibredets Lænsmand Johannes Pedersen Wiig, og anden Tingsøgende Almue.

1776: 110b

Hvorda! blev Publiceret de Kongelige Forordninger og andre Høye Skrivelser.

1: Placat af 13de Junj 1776, angaaende de Kongsberske 2 s: af Aarene 1711, 1712 og 1713.

2: Dito af 7de Aug: 1776, angaaende hvorledes med Nams Domme skal forholdes.

3: Dito af Dato 10de Junj 1776, angaaende Opdagelsen af en deel afskeedige betienteres Midler og Effecter.

4: Rente Kam/m/erets skrivelse af Dato 6te April 1776, angaaende Qverne brugers skyldsættelse til Skatt.

5: Stiftets skrivelse af Dato 1te Junj 1776, angaaende de anordnede Fæste og bøxel Protocoller.

6: Stiftets skrivelse til Hr: Kam/m/er Raad og Foged Juel, angaaende Friskyds Pas for de Militaire, af Dato 18de Junj 1776.

7: Stiftets Skrivelse til Hr: Kam/m/er Raad og Foged Juel, af Dato 6te Aug: 1776, ang: Stemplet Papirs brug i Justitz Sager.
8: Ditos Skrivelse til Dito, angaaende en Tyvs Delinqvint ved Navn Chresten Lindberg, som af Romsdals Fogderie er undviget, Dat: 6te Aug: 1776.
9: Stiftets skrivelse til Hr: Kam/m/er Raad og Foged Juel, af Dato 13de Aug: 1776, angaaende Korn Magasinerne.
10: Stiftets skrivelse af Dato 27de Aug: 1776, til Hr: Kam/m/er [Raad og Foged] Juel, 1776, betreffende Enke Sæder for Præst Enkerne i Sundhordlens og Hardangers Provstier.
11: Ditos skrivelse af Dato 10de Septembr: 1776, til Hr: Kammer Raad Juel, betræffende en Svensk Decerteur.

Jørgen Jørgensen Hærastveit fremlagde Lavdag mod Tosten Halderager, betreffende et Gewæhr, hvorfor denne var instævnt; bemeldte Lavdag blev læst og er saa lydende:
Tosten Halderager mødte for Retten og vedtog lovlig Varsel, sagde til sit Forsvar at han havde ikke anderledes byttet Gewæhr med Citanten, end om samme, neml: Gewæhret, var godt og stod ham an, i anden fald skulle Citanten kiøbe sit Gewæhr for 2 rdr:, og Tosten derimod skulle give Jørgen 10 mrk: for sit Gewæhr, og oppebar da den Instævnte 2 mrk: af Jørgen paa denne Handel; men da han mærkede, at bemeldte Bøsse ikke var god, saa sendte han den tilbage, og derhos tilbød de bekomne 2 mrk:, som Citanten nægtede at modtage.

1776: 111

item tilstod, at have laant det først bekomne Gewæhr, og derefter leverte det tilbyttede tilbage til Tøsen eller Pigen i Huuset.
Citanten sagde, at \han/ har ikke faaet eller modtaget det ommeldte Gewæhr; men paastod, at maatte bekomme det Gewæhr han har tilbyttet sig og der paa betalt saa kaldet Mellem lag 2 mrk: Var ellers ikke uvillig til Forliig, men ville den instævnte ey finde sig i Billighed; saa var han nødsaget at begiære Dom, og Tosten Halderager tilfunden at holde og opfylde sin Foreening og Bytte, og desuden betale denne Processens Omkostning skadesløs.
Tosten Halderager bad om Anstand til i Morgen, for at forsøge mindelig Foreening.

Eragtet

Den forlangte Anstand billiges.

Torchild Olsen Hiernæs og Evind Evindsen ibid: ingav Lavdagen udi forhen anlagde Sag mod Christopher Christophersen Aase, læst saa lydende:
Det lavdagede Vidne Roal Qvidesteen mødte og vedtog lovlig Varsel.
Citanterne anmeldte dernæst ved Continuations Stævning at have inkaldet Christopher Aase at høre end videre udi denne Sag under Faldsmaal instævnte Vidner Tosten Koltveit, Jacob ibid:, og Britha Lille-Linga, og bad vedkommende paaraabt, reserverede Qvæstioner og Irettesættelse.
Christopher Aase mødte og tilstod lovlig Varsel, tilkiendegivende at have contra instævnet hoved Citanterne til at høre med Faldsmaal tilkaldte Vidner Torjer Lille Fosse, Anders Lingenæsset, og Siur Siursen Røen, samt endelig at lide Dom saavel til Befrielse for Søgemaalet, som Processens Omkostning at svare.
Hoved Citanternes Vidner mødte alle, undtagen Britha Lille Linga, hvilket Vidne blev frafaldt.
Contra Citantens Vidner mødte og vedtoge lovlig Varsel.
1: Vidne, Roal Qvidesteen, fremstod for Retten, aflagde Eed med oprakte Fingre at ville vedblive Sanhed, og forklarede: at han indtil sidste Foraar har boet 14 Aar paa Qvidesteen, hvilken Gaard betiener sig af den paastævnte Vey, og har Vidnet til Citanterne aarlig betalt

Afgift efter Aftale og Accord med 4 s: for Brug og Benyttelse af den bemeldte Vey, som ligger paa Citanternes Bøe eller Eng. Ingen havde dette Vidne meere at lade tilspørge, er derfor afskediget.

2det Vidne, Tosten Koltveit, aflagde Eed og forklarede, at for omtrent 12 eller 14 Aar siden blev Vidnet udsendt tillige med et andet nu sygelig og fraværende Vidne, fra Opsidderen paa Hiertnæs, Jacob Hiertnæs, som var Citanten Evinds Stiffader, til afg: Christopher Aase, Contra Citantens Fader, for at tilspørge om han mindelig ville betale den sædvanlige Afgift for Brug af Veyen paa hans Bøe, eller udholde Proces,

1776: 111b

Hvortil Christopher Aase svarede, at han heller vilde betale, og i den anledning leverte det medhavende Vidne 1 rdr:, men veed ikke for hvor mange Aars Brug. Videre sagde Vidnet, at i de 3 Aar han tiente paa Qvidesteen, betalte Opsidderen Ludvig Torbiørnsen Qvidesteen aarlig og efter Forening til Opsidderne paa Hiertnæs for bemeldte Veys Brug. Vidnet er afskediget.

3de [Vidne], Jacob Koltveit, aflagde Eed, forklarede: at Vidnets Fader Iver boede 21 Aar paa Aase, og veed han, at Faderen maatte foreene sig med eller søge Tilladelse hos Hiertnæs Opsiddere, naar de ville benytte sig af den paastævnte Vey; men veed ikke hvad han betalte; ligesaa erindrer Vidnet, at Contra Citantens Fader Christopher eengang betalte Een Stok for Brug af sam/m/e Vey. Sagde videre, at han for det øvrige refererer sig til sit forhen aflagde Vidnesbyrd i denne Sag.

Dernæst blev fremkaldet Contra Citantens Vidner, og først

Torjer Lille Fosse, som aflagde Eed, og vidnede: han er kiødelig Farbroder til Contra Citanten, som hoved Citanterne bad anmærket, har brugt eller med sin Moder styret Christopher Aases Brug omtrent i 20 Aar, og i den Tid blev ikke betalt, uden naar saa skeede at de giorde nogen Skade paa Bøen eller Engen. item, at den bemeldte Vey har været brugt af Forfæderne i mangfoldige Aar. Da ingen havde dette Vidne videre at lade tilspørge, saa fremstod

Anders Christophersen Lingenæsset, ligeledes Contra Citantens Farbroder, aflagde Eed og vidnede: han har baade før og siden styret den halve Part af Gaarden Aase, efter det forrige Vidne, med hvilket han var eenstem/m/ig, men med Tillæg, at eengang havde han og Broderen Christopher giort Skade paa Bøen med Kiørsel, og efter at samme Skade var besigtiget, maatte de betale hver een Stok til Opsidderne paa Hiertnæs. Veed ikke andet end de forrige Beboere paa Aase stedse har brugt den benævnte Vey.

Siur Siursen Røen, er ingen af Parterne beslægted, aflagde Eed, og vidnede: at have tient hos Christopher Aase den ældre i 4 Aar for omtrent 8 Aar siden, veed ikke at han i den Tid betalte for Brug af den benævnte Vey, men fortalte at have sagt til Ole Hiertnæs, Torchilds Fader, at han ey ville betale for den almindelige Vey, men vil, naar han var nød til at tage en anden Vey, og dermed maatte foraarsage Skade. Videre, at Opsidderne paa Koltveit betiener sig og af den halve Vey uden nogen Betaling.

Contra Citanten anmeldte derefter, at have endnu et Vidne, som har tient paa Gaarden Aase, men nu er boende i Bergen, og derfor ikke nu kunde møde, og, da hans Vidnesbyrd eragtes fornøden, saa maatte han begiære Anstand til næste Ting.

Eragtet.

Sagen udflyttes til næste Ting, da Christopher \Aase/ producerer det paaberaabte Vidnesbyrd.

1776: 112

Dagen derefter, d: 18de Octobr:, continuerede Høste Tinget med Jondals Skibredes Almue, overværende det i Gaar tilførte Lavrett.

Hvorda! Jørgen Hærastveit i rette ædskede den fra i gaar udsatte Sag mod Tosten Halderager, og ville fornemme med hvad Tilsvar han nu infinder sig.
Tosten Halderager foregav, at det tilbyttede Gewæhr var ikke duelig, hvorom han var uvidende, og derfor formeente ey at kunde eller burde holde det ingaaede Bytte, hvorom alt han agtede at føre Vidner, og derfor maatte begiære Anstand til næste Ting.
Jørgen Hærastveit paastod Dom.

Eragtet.

Paa Forlangende udflyttes denne Sag til næste Ting, da Tosten Halderager fører de paaberaabte Vidner og slutter Sagen, eller Dom da modtager.

Samson Jonsen Underhoug anmeldte til dette Ting at have Contra instævnet Thore Jonsen Præstegaard udi forrige Sag betreffende et Sæhl huus, derom at høre Vidner Iver Larsen Underhoug, Brynild Bircheland, Anna Larsd: ibid:, Samson Præstegaard, Elsebeth Johannesd: ibid:, Aad Larsen, Siur Jonsen, Siur Larsen Præstegaard og Siur Larsen Bræche, alle under Faldsmaal inkaldte, samt derefter at modtage Dom til Ungieldelse, og Processens Omkostning at erstatte. Ligesaa anmeldtes at hoved Citantens forhen afhørte Vidner Steengrim og Henrich Gundtvedt til Vædermæle ere inkaldte.
Thore Præstegaard mødte for Retten og vedtog lovlig Varsel; ligesaa mødte Vidnerne, undtagen Siur Jonsen, Siur Larsen Præstegaard og Siur Larsen Bræche.
Stævne vidnerne Lænsmand Johannes Wiig og Thomas Erichsen Underhoug aflagde Eed, at de udeblevne Vidner for meere end 14 Dage siden ere tilkaldede [i] Sagen.
Samson Underhoug bad først afhørt Hoved Citantens 2de Vidne Thomas Erichsen Underhoug under aflagde Eeds Kraft, refererer sig til sit forhen aflagde Vidnesbyrd, sagde derhos, at førend Forliget blev sluttet, talte Parterne ofte om \dersom/ de kunde blive foreenede; item, at der passerede megen Tale imellem Parterne førend det omvundne Forliig skeede, som Vidnet ikke egentlig nu kan mindes. dette Vidne er afskediget.
Vidnet Iver Larsen Underhoug aflagde Eed efter Loven, og vidnede: at det Sæhl huus, som Thore Præstegaard for Samson skulle opsætte efter deres Forliig, var ilde eller slæt bygget, men at Samsom dog betiente sig af det samme Sæhl den første Sommer; men kan ikke forklare at Thore eller Samson udkastede noget af det benævnte Sæhl, har ellers intet videre at vidne i denne Sag.
Brynild Bircheland aflagde Eed og vidnede, at han paa Forlangende

1776: 112b

besigtigede det af Thore Præstegaard efter Forliig opbygte Sæhl huus for Samson Underhoug; og befandt det bemeldte Sæhl huus at være slet opbygget; har ellers hørt af andre, at Samson eet Aar har betient sig af samme; men har ikke seet det, ej heller veed meere i denne Begivenhed at forklare.
Anna Larsdatter, forhen tienende hos Samson Underhoug, har ikke tilforn været Vidne, derfor Eedens Forklaring oplæst af Lovbogen, med Formaning. derpaa aflagde Eed, og forklarede: at det af Thore opbygte Sæhl huus var slet opbygget, saa at Melken ikke kunde holdes reen eller frie for Skarn, men at hun dog, som Budeye for Samson, brugte det den Sommer over; den næste Sommer betiente de sig af det andet eller Thores Sæhl, efter at det af Samson skulle være opbrækket; dog Vidnet saae ikke da dette passerede, men har hørt det; videre sagde Vidnet, at de den første Sommer nogen kort Tid betiente sig af dette Thores Sæhl indtil det andet var bleven færdig. Vidnet kunde dog ikke forklare, at Thore Præstegaard i den

omvundne Tid havde opbrækket noget af de ommeldte Sæhl huuse. Ingen havde dette Vidne meere at lade tilspørge; thi er det afskediget, og igien fremkaldet

Samson Præstegaard, som efter aflagde Eed forklarede: at Samson forlangte Nøglerne til det omtvistede Sæhl om Sommeren 1774 af Thore Præstegaard, men hørte ikke hvad Thore svarede; sagde derhos, at det bemeldte Sæhl har forhen stedse tilhørt Samsons Brug Underhoug. Vidnet havde ellers intet meere i denne Sag at forklare.

Elsebeth Johannesd: aflagde Eed og vidnede, efterat [det] blev anmærket, at dette Vidne er Contra parten Thores Hustrue, at Samson forlangte Nøglerne til det omtvistede Sæhl huus af hendes Mand, men fik dem ikke, dog har han siden faaet dem godvillig, som Samson tilstod, item at Samson siden bestandig har brugt og benyttet sig af det bemeldte Sæhl,

Aad Larsen, Tiener hos Samson, og er hans Søskendebarn, aflagde Eed og vidnede: at det Aar, som Samsom brugte det omtvistede eller sin gaards tilhørende Sæhl huus, kiørte Vidnet en Kløv for ham derhen, og satte bemeldte Kløv i Forstue[n] af Sæhlet, eller Gangen, siden han ikke havde Nøgler til samme, item at Thore den samme Dag tog bemeldte Kløv derfra, og satte den hen i det andet af ham opbygte Sæhl huus; videre, at der ey var laas for den benævnte Sæhl gang eller Forstue. Dette Vidne er afskediget.

Eragtet.

Udeblevne Vidner Siur Jonsen, Siur Præstegaard og Siur Bræche forelegges under Faldsmaal til næste Ting; og Samson Underhoug

1776: 113

besørger denne Kiendelse lovlig forkyndt.

Samson Underhoug anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Thomas Erichsen Skaffer for ulovlig Hugst i Citantens Skov, derom at høre Vidner Berge Jonsen og Ole Iversen Underhoug, samt derefter at lide Dom til Undgieldelse i Hoved Sag og Omkostninger.

De instævnte bleve alle paaraabte, og mødte allene Thomas Skaffer.

Stævnemaalet blev afhiemlet for Vidnerne af Lænsmand Johannes Wiig og Henrich Olsen Gundtveit.

Samson begiærede Lavdag for de udeblevne Vidner.

Eragtet.

De udeblevne Vidner Berge Jonsen og Ole Iversen Underhoug forelegges under Faldsmaal til næste Ting at møde, deres Vidnesbyrd at aflegge.

Fogdens Fuldmægtig Mr: Gelmuyden anmeldte det han paa Fogdens Vegne ved Lænsmanden havde ladet instævne Niels Larsen Torvigen, Iver Pedersen Espeland, Knud Knudsen Pladset under Handegaard, for Løsgiængerie, samt Berge Jonsen Underhoug saavel for Løsgiængerie, som utilladelig handel, \item Processens Omkostning/.

Ingen af de instævnte mødte efter Paaraab, undtagen Niels Larsen, som tilstod lovlig Varsel.

Lænsmanden Johannes Wiig og Thomas Skaffer afhiemlede Stævnemaalets lovlige Forkyndelse for de udeblevne.

Niels Larsen sagde til sit Forsvar, at han har været forbunden at være sine Forældre, som ere meget gamle og skrøbelige, til hielp, item næsten forsørge sin Søster, som er fra Forstanden, hielper ellers og sin Fader med andet Arbejde, saasom at bygge Baader, kunde derfor ikke, for ey at forlade sine Forældre og Søster, antage Tieneste, hvortil han ellers var villig, og meente saaledes at blive befriet for Tiltale.

Actor, som intet fandt udi den instævntes Tilførte, noget som kunde befrie ham for den Straf som Lov og Forordninger befaler, da hans gamle Forældre ey kan frietage ham for at blive

anseet som Løsgiænger, saa var det han paastod ham straffet i følge hans incaminerede Stævnemaal, der alt grunder sig paa Forord: af 9 Aug: 1754, med Erindring om Sagens Omkostning.
Niels Larsen sagde, at han ey hos Lænsmanden har søgt Tieneste, da han det meeste af denne Sommer har maattet underholde og bevogte sin skrøbelige Søster.
I henseende de øvrige instævnte, som nu ey møder, bad Actor om Lavdag.

Eragtet

Udeblevne Iver Pedersen Espeland, Knud Knudsen Pladset og

1776: 113b

Berge Jonsen Underhoug gives Lavdag til næste Ting.
Niels Larsen tilbød sig inden Retten at ville erlegge til de Fattige udi Sognet 3 mrk:, om han maatte befries for den Straf som Forordningen dicterer, hvilket han saa meget meere haabede hannem billiges, som han saa vel formedelst sin egen Svaghed, som de fattige Forældre han skal understøtte i deres Alderdom, er ganske udsatt fra den Vey at kunde antage nogen Tieneste, hvorimod Actor havde intet at invende, men inlod Sagen til Dommerens Kiendelse. Niels Larsen betalte de anbudne 3 mrk: til de fattige, og samme bleve Lænsmanden leverede.

Avsagt.

Siden den instævnte har godvillig erlagt til de fattige de anbudne 3 mrk:, og Actor frafaldt videre Paastand, saa vorder og denne Sag ophævet.

Jon Rasmusen Ome anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have instævnet Lars Thoresen Underhoug for skyldig værende 5 rdr: 3 mrk: 12 s:, derom at modtage Beviis og lide Dom udi hoved Sag og Omkostninger.
Lars Thoresen mødte ikke; thi blev Stævnemaalet afhiemlet af Lænsmand Johannes Wiig og Thomas Skaffer.

Eragtet.

Udeblevne Lars Thoresen Underhoug gives Lavdag til næste Ting, da at møde med Tilsvar.

Dernest blev Publiceret følgende Documenter.
1: Salmon Erichsen Svalands Skiøde til sin Søn Johanes Salmonsen paa ¼ Løb Smør, ¼ huud i Garden Svaland for Sum/m/a 36 r:, Datered 17de Octobr: 1776.
2: Anviist til udslettelse \Lars/ Torbiørns: Aases Obl: til Chrestoffer ibid:, Pantsat ½ Løb Smør, ½ hud for 70 r:, Dat: 18de Maj 1767.
3: Lars Torbiørns: Aases Skiøde til sin Søn Torbiørn Larsen paa ½ Løb Smør, ½ Hud i Gaarden Aase for Summa 70 r:, Dateret 17de October 1776.
4: Torbiørn Aasens!! (Aases) Obligation til Endre Baarsen Lijones!! (Lionæs), stor 33 r:, hvorfor er pantsat ovenbenævnte Gods, Dat: 17de Oct: 1776.

Hvorefter Fogden ved sin Fuldmægtig Mons:r Gielmujden lod inden Retten tage de fornødne Tings viidner til bielag ved sit allerunderdanigst afleggende Regnskab, 1: Tings vidnet over alle de i dette Skibreede værende Eiere og brugere af Deres Gaarder. 2do: Ditto over den frivillige Afgift in Dublo. 3do: et Ditto over Aftags

1776: 114

Forretningerne. 4de: Et Ditto om Ting skydsen rigtig er avbetalt. 5to: Det store Tingsvidne, som indeholder 10 Poster med sine besvarelser. 6te: Et Ditto, angaaende de

Eedelige Saug Angivelser, og 7de: Restance Registeret, som efterat vorde oplæst for Almuen, befantes rigtig og uimodsagt.

Derefter blev opnævnt det Laug Ret, som til anstundende Aar skal betiene Retten, nemlig, Nye Mænd, Torbiørn Larsen Aasen!! (Aase), 2: Aad Olsen Dæggebræche, 3: Iver Iversen Qvidesteen, gamle Mænd, Even Wassel, 2: Michel Samlan, 3: Wiglich ibid:, 4: Ole Olsen Bache, 5: Niels Bache.

Efter udraab indfandt sig ingen som havde videre med Tinget at bestille; Thi blev samme paa lovlig maade ophæved.

Anno 1776, den 18de Octobr:, begyndtes det **almindelige Høste Ting med Østensøe Skibredes Almue paa det sædvanlige Tingstæd Hærandsholmen**; ved Retten tilstæde hr: Kam: Raad og Foged Juels Fuldmægtig Mr: Gelmuyden og efterskrevne eedsorne Lavrettes mænd: 1: Asmund Torbiørnsen Soldal, 2: Ole Brichtsen Nedre Wiig, 3: Siur Johannesen Rykke, 4: Ole Arnesen Bierke, 5: Lars Henrichsen Steene, 6: Arne Nielsen Øvre Wiig, 7de: Erich Gundersen Wangdal i stæden for Arne Gundersen Soldal, og Johannes Pedersen Wiig i stæden for Ole Michelsen Moe, saavelsom Skibredets Lænsmand og anden Tingsøgende Almue.

Hvorda! blev publiceret de samme Kongl: Anordninger og andre Øvrigheds Skrivelser, som i gaar for Jondals Skibrede findes specificerede.

Dernæst fremstod Iver Olsen Røkke og for sin Sikkerhed udinden det ham meddeelte Skiftebrev, som herved i Retten blev anviist, og begiæret gunstig paategnet at være anviist i Retten, forlangede at hans tilhørende Jord, som efter Loven kan kaldes Løs Jord, og er uagtet, at Biørn Siursen Røkke haver Pante Rettighed for den største Deel efter Skiftebrevet af 4 Martii 1776, vel vilde have største Rett til Løsning, dog frasagt sig samme, eftersom han ikkun begiærede den laante Capital med opløbet Renter sig betalt; i følge samme forbenævnte er det ieg, Iver Olsen Røkke, hermed inden Tinget offentlig declarerer for Retten at vil og skal inløse fra alle dem

1776: 114b

udi Skiftebrevet udlagde Parter og Værd inden den Tid mig lovlig tilsagt vorder af enhver af dem. Dette til min Betryggelse er denne Dags Dato udi Justice Protocollen inført. begiærende her af Extractum Protocolli til videre Lysning.

Niels Botnen anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Lars Fladebøe, fordi han i Citantens tilbøxlede Brug Kankebergs!! (Kannikebergs) Øde-Jord skal have hugget Ved eller Træ til Giærdes fang, derom at høre Vidner Jon Olsen Botnen den ældre, og Jon Olsen ibid: den yngre, samt endelig at lide Dom i Hoved Sag, og Processens Omkostning at erstatte.

Lars Fladebøe mødte ikke efter Paaraab; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Lænsmand Johannes Wiig og {Thomas} \Baar/ Skaffer.

De benævnte Vidner mødte og vedtoge lovlig Varsel, og fremstod

1ste Vidne, Jon Olsen den ældre, som aflagde Eed og vidnede: at afvigte Høst ved Michaelis Tid 1775 blev dette med det andet instævnte Vidne udsendt af Citanten Niels

Botne[n] til Lars Fladebøe, og tilsagde ham ey at maatte hugge saa kaldet Giærdes Vaand i Citantens tilbøxlede Brugs Skov; og hvortil Lars Fladebøe svarede, at han er der en fremmed Mand, og hugger ligesom ham bliver {til}\fore/sagt, og bruger Skoven ligesom han har hørt at hans Formænd har brugt og hugget. Dette Vidne er afskediget.

2det Vidne, Jon Olsen den yngre, aflagde Eed og vidnede: ganske eenstemmig med forrige Vidne. Er derpaa afskediget.

Citanten begiærede Lavdag for den Udeblevne.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men udeblevne Lars Fladebøe gives Lavdag til næste Ting at møde med Tilsvar, og denne Kiendelse besørger Citanten lovlig fokyndt.

Derefter blev følgende Documenter Publiceret.

1: Lars Indre Aalvigens bøxel Seddel til Peder Jonsen Samland paa ½ Løb 9 Mrk: Smør, 1 Gedskind, 1 Kalvskind i Gaarden Aase, med Revers, dat: 18de Octobr: 1776.

2: Aamund Knudsen Tveds Skiøde til sin Sønne Søn Aamund Knudsen [paa] 1 p: 9 Mrk: S:, ¼ Huud og 5/8 Faarskind, for den Sum/m/a 82 r: 8 s:, Dat: 17de Octobr: 1776.

3: Ole Knudsen Øvre Bierchelands Obl: til Peder Larsen

1776: 115

Todalen med f: paa Sum/m/a 223 rd:, hvor for er Pantsat 1 Løb Smør i Gaarden Øvre Biercheland, Dat: 14de Maj 1776.

4: Dittos Obl: til Hans Løpse for Sum/m/a 20 rd:, hvor for er Pantsat oven benævnte Gods med 2den Prioritet, Dat: 18de Octob: 1776.

5: Jon Mariagers bøxel Sedel til Tosten Siursen Moe paa ½ Løb Smør i Gaarden Moe, med Revers, Dat: 5te Octobr: 1776.

6: Sogne Præsten Hr: Peder Blyts bøxel Seddel til Siur Tronsen paa ½ Løb Smør, 1 bukskind udj Gaarden Torpe, med Revers, Dat: 20de Septembr: 1776, ved den/n/e bøxel Seddels Publication er betalt til Manefactur huuset 4 mrk:

Anno 1776, den 19de Octobr:, continuerede Høste Tinget med Jondals!! (Østensøes) Skibredes Almue, overværende det sædvanlige og i gaar tilførte Lavrett.

Hvorda! Fogdens Fuldmægtig i Rette ædskede Sagen mod Richol Olsen Aalvigen, Ole Arnesen Bierche og Lars Steenstøe, for deres udøvede Klammerie udi den sidstes huus, hvilke var af Lænsmanden instævnte herom at lide Dom og betale Processens Omkostning.

De instævnte mødte for Retten, vedtog Varsel, ligesom de og tilstode Sigtelsen, men declarerede, at de inbyrdes vare foreenede, og havde desangaaende ingen Tiltale til hinanden.

Actor paatrængede Dom i henseende til de Bøder som hans Maj:ts Cassa tilkommer, samt erindrede om Sagens Omkostninger.

Paa Rettens Tilspørgsel havde ingen af Parterne videre at lade tilføre; thi blev

Afsagt Dom

De instævnte have for Retten tilstaaet at have begaaet Slagsmaal med hinanden, men derhos erindret at have forliigt sig inbyrdes, saa vidt Tiltale til hinanden kan vedlkomme: thi Kiendes hermed for Rett: Richol Olsen Aalvigen, Ole Arnesen Bierche, og Lars Steensbøe!! (Steenstøe) bør i følge Lov: 6 B: 7 C: 8 Art: til hans Majest:s Cassa hver for sig betale Slagsmaals Bøder 6 rdr:, item udi Actionens Bekostning \een for alle og alle for en/ 5 mrk: 4 s: til Dom/m/eren, ligesaa meget til Actor, og til Lænsmand og Stævnevidner 3 mrk:, som alt udredes og betales 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Executions Tvang.

Derefter blev Publiceret følgende Documenter
1: Skiftebrev holden paa Gaarden Røche efter Christi Larsdat: d: 4de Martj 1776, tagen boen til Indtægt

1776: 115b

1 pund og 10 ¾ Mark Smør, ½ bukskind, ¼ Gedskind med bøxel, og overbøxel til 6 Marker Smør, i Gaarden Ryche, for Sum/m/a 70 rd:, der saaledes er udlagt: Creditor Biørne Ryke 22 19/56 Mrk:, 9/28 bukskind, 9/56 Gedskind, og af det bøxelraadige Gods 3 6/7 Mrk: Smør, for 45 r:, Enkemanden Iver Ryche 6 23/112 Mrk: S:, 5/56 b:sk:, 5/112 g:sk:, af det over bøxlede 1 1/14 Mrk: S:, for 12 rd: 3 mrk:, Moderen Guro 1 382/1008 Mrk: S:, 5/252 b:sk:, 5/504 g:sk:, 5/21 Mrk: Smør, for 2 r: 4 mrk: 10 s:, broderen Lars ligesaa meget for 2 r: 3 mrk: 10 s:, broderen Arne ligesaa meget, for 2 r: 4 mrk: 10 s:, Søsteren Sigrie 695/1008 Mrk: S:, 5/504 b:sk:, 5/1008 G:sk:, 5/42 Mrk: Smør, for 1 rd: 2 mrk: 5 s:, Søsteren Anna ligesaa meget, for 1 rd: 2 mrk: 5 s:, og Guro ligesaa meget, for 1 r: 2 mrk: 5 s:
2: Mons Tollachsen Nættelands Obl: til Ole Chrest: Sanven, stor 58 r: 2 mrk:, Pantsat 23 ½ Mrk: Smør, 1/8 Hud med bøxel i Gaarden Nettelan[d], Dat: 18de Octobr: 1776.

Dernest blev opnævnt det Laug Ret som til Anstundende Aar skal beklæde Retten, sc: {Nye} \gamle/ Mænd, 1: Jon Schaare, 2: Niels Botnen, 3: Johanes Fladebøe, 4: Ole Schaar, 5: Erich Wangdal, 6: Niels ibd:, 7: Arne Øvre Axnæs, og 8de: Lars Nedre Axnæs.

Hvorefter Fogden ved sin Fuldmægtig Mons:r Gelmuyden, lod tage de Sedvanlige Tings vidner til bielag ved sit allerunderdanigste afleggende Regnskab. 1te: Et Tings Viidne over alle de i dette Skibreede værende Eiere og brugere af Deres Gaarder. 2do: Et Ditto over den frivillige Gave in dublo. 3to: Et Ditto over Aftags Forretningerne. 4to: Et Ditto om Ting skydsen rigtig er afbetalt. 5to: det store Tings Viidne, som indeholder 10 Poster med sine besvarelser. Et Dito angaaende de Eedelige Saug Angivelser, og 7de: Restance Registeret, som efter at vorde oplæst blev uimodsagt.

Da ingen efter lovlig udraab havde viidere med Tinget at bestille, blev sam/m/e paa lovlig maade ophæved.

Anno 1776, den 21de Octobr:, begyndte det **almindelige Høste Ting med Gravens Skibredes Almue paa det sædvanlige Tingstæd Eide Grund**, tilstæde paa Fogden hr: Kam/m/er-Raad Juels Vegne hans Fuldmægtig Mr: Gelmuyden med efterskrevne eedsorne Lavrettes mænd: 1: Niels Pedersen Sæbe, 2: Torbiørn Monsen Giørdre, 3: Hans Siursen Øvre Leqve, 4: Aslach Nielsen Warberg, 5: Jon Siursen Bræche,

1776: 116

6: Aschaut Aschautsen Qvale, 7: Berge Traae for Knud Bagne, og 8de: Joseph Lille Graven for Svend Hougen; item Lænsmand Niels Rønnestrand og anden Almue.

Hvorda! først blev publiceret hvad for Jondals Skibrede findes specificeret.

Dernæst anviist til Udslættelse en Pante Obliagtion udstæd af Lars Olsen Kongsthun Eje til Ole Siursn Ystaas paa Capital 140 rdr:, dat: Hestham: d: 1 Junii 1759.

1 Ditto, Aamund Jonsen Ystaas til Lars Jonsen Nedre Spilden paa Capital 80 rdr:, og til Ole Siursen Ystaas 80 rdr:, tilsam/m/en den Summa 160 rdr: Obligat: dat: 24 Octobr: 1766.
begge Obligationene paategnede at være betalte d: 21 Octobr: 1776.

Lænsmand Niels Rønnestrand for hrr: Cancellie Raad Fleischer anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have instævnet hr: Capitaine Hierman for skyldig værende 20 rdr:, derom at modtage Beviis og lide Dom til Betaling, og Processens Bekostning at erstatte.
hr: Capitaine Hierman vedtog lovlig Varsel saavelsom Kravets Rigtighed, men bad om Udsættelse til næste Ting, da de paastævnte 20 rdr: forinden den Tid i Mindelighed skal vorde betalt.
Lænsmanden havde intet imod den forlangte Udsættelse til næste Ting, da han paastod Dom om den belovede mindelige Rettelse ikke imidlertid blev opfyldet.

Eragtet:

Den forlangte Anstand billiges.

Torbiørn Biørche af Woss tilkiendegav med mundtlig Stævnemaal til dette Ting at have inkaldet Absalon Espeland for skyldig værende 13 rdr: 3 mrk:, derom at modtage Beviis og lide Dom i Hoved Sag og Omkostninger.
Absalon Espeland mødte ikke efter Paaraab; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Lænsmanden Niels Rønnestrand og Berge Traae.
Citanten begiærede Lavdag for den udeblevne.

Eragtet.

Den lovlig instævnte, men nu ey mødende Absalon Espeland gives Lavdag til næste Ting, og Citanten besørger Lavdagen lovlig forkyndt.

Anders Lille Graven har ved mundtlig Varsel til dette Ting ladet instævne Absalon Espeland for Giæld 2 rdr: 3 mrk:, derom at modtage Beviis, og Dom at lide udi Hoved Sag, og Processens Bekostning at erstatte.
Den instævnte mødte ikke efter Paaraab.
Stævne vidnerne Lænsmand Niels Rønnestrand og Berge Traae aflagde Eed at de med fulde 14 Dages Varsel havde tilkaldet den udeblevne Absalon Espeland.
Citanten erindrede om Lavdag.

Eragtet.

Den udeblevne Absalon Espeland forelegges til næste Ting at møde med Tilsvar, og Citanten besørger Kiendelsen lovlig forkyndt.

1776: 116b

Knud Store Graven har ved mundtlig Varsel til dette Høste Ting ladet instævne Absalon Espeland for Giæld 10 rdr:, derom at lide Dom i Hoved Sag og Omkostninger.
De forbenævnte Stævne vidner aflagde Eed, at de for meere end 14 Dage siden havde forkyndt dette Stævnemaal i den instævntes Hustrues Paahør.
Knud Store Graven bad om Lavdag.

Eragtet.

Absalon Espeland gives Lavdag til næste Ting.

Lænsmand Niels Rønnestrand for Mads Torblaae i rette ædskede den forrige Sag mod Ole Westrem, og ville fornemme om han nu møder med Tilsvar.

Torbiørn Lindebrekke mødte for Ole Westrem, som er paa Reysen, men formodes at komme til Tinget i Morgen, bad derfor Sagen stillet i beroe til i Morgen, Hvilket billiges.

Aslach Warberg anmeldte til dette Ting med mundtlig Varsel at have ladet instævne Christopher Wivelien, betreffende 18 P: Talg, og Baar Sæbe, som Cautionist, at betale de bemeldte 18 Lispund (Pund) Talg med 7 mrk: pr: Lispund, derom at lide Dom i Hoved Sag og Omkostninger.

Christopher Wevelien mødte ikke for Retten, men Baar Sæbe infandt sig, benægtende at være Cautionist for de paastævnte 18 Lispund Talg eller dets Værd.

Lænsmand Niels Rønnestrand og Berge Traae afhiemlede Stævnemaalets lovlige Forkyndelse for den udeblevne.

Citanten erindrede om Lavdag.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men udeblevne Christopher Wivelien gives Lavdag til næste Ting, og til samme Tid Baar Sæbe forelegges at møde med Tilsvar. Denne Kiendelse besørger Citanten lovlig forkyndt.

Dernest blev til Publication fremleveret følgende Documenter.

1: Jon Mariagers i Bergen bøxel Seddel til Lars Hansen paa 1 ½ Spand Smør og ¼ Huud i Gaarden Sysen, Dat: 13de Maj 1776, med Revers.

2: Dittos bøxel Seddel til Magnes Andvesen paa 1 ½ Sp: Smør og ¼ huud i Gaarden Sysen, Dat: 13de Maj 1776, med Revers.

3: Hr: Prousten Schnabels bøxel Sedel [til] Ole Johanesen Qvale paa 2 p: 20 Mrk: S:, 7/8 huud, samt 14ten Marker Smør Rosendals Gods, i Gaarden Haaheim, samt ¼ part i Grund i Wangens Saug, under bemelte gaard beliggende, Dat: 21de Octobr: 1776, med Revers.

4: Anviist til udslettelse Michel Grimsen Haaheims Oblig: til Ole Johanesen Qvale, stor 67 r:, derfor Pantsat 1 L: 1 p: 23 ¾ Mrk: S: uden bøxel, i gaarden Haaheim, Dat: 21de Maj 1773, betalt efter Qvitering af Dato af 25de Julj 1776.

1776: 117

Dittos Oblig: udstæd til Ole Johanes: Qvale, stor 245 rd:, der for Pantsat det neden!! (oven?) anførte Gods i Gaarden Haaheim, Dat: 22de Maj 1767, betalt efter qvitering af Dato 25de Julj 1776.

5: Prousten Schnabels bøxel Seddel til Ole Anfindsen Lione paa Grunden til Nedre Hagestads Saug, {neml:} \og/ ¾ deel der af udi Grunden af Wangens Saug, Dat: 21de Octob: 1776, med Revers.

6: Michel Grimsen Haaheims Skiøde til Ole Johanesen Qvale paa 2 pund og 20 Mrk: S:, 7/8 huud uden bøxel, i Gaarden Haaheim, samt ¼ Deel af Grunden i Wangens Saug under bemelte Gaard, alt for den Summa 490 Rdr:, Dat: 21de Octobr: 1776.

7: Anviist til udslettelse Baar Davidsen Aases Oblig: til Haldor Tobiasen Heldeland, stor 163 rd:, pantsat 19 Mrk: S:, ¼ huud i Gaarden Sygnestved, Dat: 6te April 1768, bet: efter qvit: af 12te Julj 1776.

8: Baar Davidsen Songnestveds!! (Sygnestveds) Oblig: til Wilich Olsen Odve!! (Ødve), stor 163 rd:, Pantsat oven benævnte gods i Gaarden Sygnestved, Dat: 21de Octob: 1776.

9: Lars Olsen Kongstuns Skiøde til sin Søn Ole Larsen paa 15 Mrk: S:, ½ Gedsk: med bøxel i Gaarden Kongstun, og i Gaarden Røen, som et underbrug, 6 Mrk: Smør, ½ Løb Salt, alt for Summa 99 rd:, Dateret 21de Octobr: 1776.

10: Ole Larsen Kongstuns Obl: til Ole Siursen Ystaas, stor 99 rd:, pantsat oven anførte Gods i Gaarden Kongstun, Dat: 21de Octbr: 1776.

11: Lars Olsen Kongstuns Oblg: til Ole Siursen Ystaas, stor 99 r:, Pantsat den anden halve deel i oven benævnte Gaard, Dat: 21de Octbr: 1776.
12: Ole Iversen Windahls Obl: til Tosten Olsen Kierland, stor 70 rd:, pantsat 1 ½ Spand Smør i Gaarden Windal, Dat: 24de Octobr: 1769, betalt efter qvitering af Dags Dato.
13: Endre Olsen Tvetos Skiøde til Knud Svendsen paa 3 Spand Smør i Gaarden Tveto for Sum/m/a 98 rd:, Dat: 21de Octobr: 1776.
14: Prousten Schnabels med fleeres Contract om Støelen Nedre Slondal kaldet, Datered 13de Septbr: 1776.
15: Sr: Chrestoffer Hieltnes Skiøde til Hr: Lieutenant Andreas Bech med fl: paa Støelen Langvas Støelen kaldet, for Summa 45 rd:, Datered 21de Octobr: 1776.

Anno 1776, den 22de Octobr:, continuerede Høste-Tinget med Gravens Skibredes Almue, i Overværelse af det i Gaar tilførte Lavrett.

Hvorda! Joseph Lille Graven efter Fuldmagt, for Nille Tornebye i Bergen anmeldte ved mundtlig Varsel til dette Ting at have instævnet Torbiørn Johannesen Legrei for skyldig værende 14 d: 3 mrk: 4 s:,

1776: 117b

derom at modtage Beviis, og Dom at lide i Hoved-Sag og Omkostninger.
Den instævnte mødte ikke; thi blev Stævnemaalet afhiemlet af Lænsmand Niels Rønnestrand og Berge Traae.
Citanten begiærede Lavdag for den udeblevne.

Eragtet.

Lovlig instævnte, men ey mødende Torbiørn Legrei gives Lavdag til næste Ting, Sagen da at tilsvare. Denne Kiendelse besørger Citanten lovlig forkyndt. Lavd: bet:

Joseph Lille Graven for Nille Tornebye i Bergen tilkiendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have inkaldet Helje Lægrei for skyldig værende 21 rdr: 2 mrk: 4 s:, derom at modtage Beviis og lide Dom i Hoved Sag og Omkostninger.
Den Instævnte mødte ikke; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Niels Rønnestrand og Berge Traae.
Citanten bad om Lavdag.

Eragtet.

Den udeblevne Helje Legrei gives Lavdag til næste Ting, og Citanten lader denne Kiendelse lovlig forkynde. Lavd: bet:

Bertel Andersen Lisebrekke anviiste Felden af en voxen Biørn, som er dræbt i Gaarden Aaseims Eyendom i denne afvigte Sommer. blev af Fogden mærket.

Fogdens Fuldmægtig, i Anledning af Lænsmanden for Gravens Skibrede, Niels \Knudsen/ Rønnestrand, under 3 Sept: sidstleden til Fogden hr: Kam/m/er Raad Juel ingivne Skrivelse, hvorved meldes, at paa Gaardene øvre og nedre Legrei, samt Wiig, formedelst den paa disse grasserende Heste-Syge, var forlangende Almuens Forklaring, om det var dem bekiendt hvorfra Sygdommen egentlig paa disse Gaarder er inbragt? 2do: Om det ikke var dem bekiendt, at Opsidder[n]e paa bemeldte Gaarder ere aldelis fattige; og da man har seet sig nødsaget at lade ihiel slaae en deel med Sygdom befængte Hester og Hopper, saa vilde han høre Almuens Forklaring, om ikke den af Lænsmanden giorde Taxations Værdie er billig? og om de havde noget imod sam/m/e at erindre? bemeldte Taxation er 82 dr:

Lavrettet og den tilstædeværende Almue svarede til det fremsatte 1ste Sp: at denne smitsomme Sk(a?)b-Syge er inbragt ved en hoppe Søndenfields fra, tilhørende Helje Legreid, dog vidste Helje Legreid ikke at den bemeldte Hoppe var med Sygdommen \befængt/, da den kom hiem {afvigte} afvigte Høst, men Svagheden først yttrede sig ved Jule Tid sam/m/e Aar. Til 2de Sp: Sv: Opsidderne paa øvre og nedre Legrei, Tosten, Torbiørn, Ole, Helje, Otte nedre Legrei; men fra Gaarden Wiig er ingen Hest ihielskudt, ere, som omspurgt ganske fattige, og kan ikke

1776: 118

taale for egen Regning den lidte Skade. Til 2de qv: Almuen havde intet imod Taxationen at invende, ligesom de ikke kunde vægre samme at betale.
Fogden begiærede dette som et Protocoll Udtog udfærdiget og beskreven.

Jacob Lydich har ved mundtlig Varsel til dette Ting inkaldet Ole Westrem for skyldig værende 29 rdr: 1 mrk: 8 s: efter Regning af 21de Octob: 1776, derom at modtage Dom til Betaling, og Processens Omkostning at svare.
Torbiørn Lindebrekke paa sin hosbonde Ole Westrems Vegne, vedtog lovlig Varsel, men er uvidende om Regningens Rigtighed, reserverede Contra Regning til næste Ting at i Rette føre, og til den Tid begiærede Sagen udsatt; samt Gienpart af det passerede og det fremleggende Regning, som er saa lydende:

Eragtet:

Den forlangte Anstand billiges.

Lænsmanden, eller Jens Fylkedalen, paa Fattig Com/m/issionens Vegne ingav Lavdagen mod Enken Ragnilde Siursd: med fleere, hvilken blev læst og er saa lydende:
Torbiørn Lindebrekke mødte for Enken og de fleere instævnte Arvinger og vedtog lovlig Varsel.
Vidnerne mødte ligeledes personlig for Retten, og for dennem Eedens Forklaring af Lovbogen forelæst.
Præstens Medhielper Jens Fylkedal bad Vidnerne fremkaldet og tilspurgt, om ikke Ragnilde Siursd:[s] afg: Mand Torfind Hougse var skyldig til Sønneve Stien, som var Fattig Lem, 4 rdr: mindre 1 mrk:, eller 3 dr: 5 mrk:, og at denne sidste tilstod saadan Fordring paa sit yderste.
1: Vidne, Anve Store Graven aflagde Eed at ville vidne Sanhed, og forklarede: at for 2de Aar siden i denne tilkommende Vinter, da Sønneve Stien var i Lægd hos Vidnet, laae syg, hørte Vidnet at hun sagde det Torfind Hougse var hende skyldig omtrent 4 dr:, men, at han havde betalt noget lidet derpaa, som Vidnet dog ikke erindrede; item at hende var satt til Underpant 1 Qvige. Ingen havde dette Vidne videre at lade tilspørge: thi er sam/m/e afskediget.
2det Vidne, Dorthe Mitstøelen, aflagde Eed og vidnede: at for mange Aar siden, omtrent for 15 eller 16 Aar, da Sønneve Stien var til huus hos Vidnet, hørte hun at denne sagde, at have tilgode hos Torfind Hougse, men erindrer ikke hvor meget det var.
Fattig Commissionen paastod, at de samtlig instævnte Arvinger maatte paalegges at aflegge Eed, at Torfind ey var Lægds Lem Sønneve Stien noget pligtig, og saaledes inlader Sagen Dom.
Torbiørn Lindebrekke protesterede imod Eeds Afleg i denne Sag, og saa meget meere, som de ey kan sværge paa andres handlinger; forhaabede, at de førte Vidner kommer i Betragtning, og saaledes

1776: 118b

for det øvrige inlod Sagen Dom.
Ingen af Parterne havde videre at lade tilføre.

Eragtet.

Sagen optages til Revision til den 5te Nov: førstkommende, da Dom eller Kiendelse efter Beskaffenhed skal vorde afsagt.

Isach Wambem anmeldte ved mundlig Varsel til dette Ting at have ladet instævne Erich Næsset betreffende noget af Citanten hugget Løv, 62 Kiær, som den instævntye skal have taget og til sig hiembragt, derom at høre Vidner Johannes Frøsteen, og Ragnilde {Torchil} Johansd: Næsset, samt derefter at lide Dom i Hoved Sag og Omkostninger.
Ingen af de instævnte mødte efter Paaraabt; thi blev Stævnemaalet lovlig afhiemlet af Lænsmand Niels Rønnestrand og Berge Traae.
Citanten begiærede Lavdag for de udeblevne.

Eragtet.

Den lovlig instævnte, men nu ey mødende Erich Næsset gives Lavdag til næste Ting at møde med Tilsvar, og Vidnerne Johannes Frøsteen og Ragnilde Johansd: Næsset til bemeldte Tid forelegges under Faldsmaal at infinde sig; til den Ende Citanten besørger denne Kiendelse lovlig forkyndt for vedkommende. Lavd: er betalt.

Elling Hamre paa sin Hustrues Vegne ingav Lavdagen mod Siur Hougse for resterende Tieneste Løn, hvilken Lavdag blev læst, saa lydende:
Torbiørn Lindebrekke mødte for Siur Hougse og tilstod Lavdagelsens lovlige Forkyndelse, maatte dernæst tilspørge Citanten, hvad der restede paa den paastævnte Tieneste Løn, samt hvad paastaaes aarl: Løn.
Citanten sagde, at hans hustrue Giertrud Schaar var lovet 8 mrk: aarl: Tieneste Løn, som er for 2de Aar 16 mrk:, og for 1 Vinter á parte 8 mrk:, derpaa er betalt 3 mrk:, rester altsaa 3 dr: 3 mrk:
{Citanten} \Torbiørn Lindebrekke/ tilbød at betale for Tieneste Løn 3 dr:, og da derpaa er betalt 3 mrk:, saa rester 15 mrk:
Citanten nægtede at modtage uden den fulde paastævnte Løn 3 dr: 3 mrk:, og paastod, at Siur Hougse skulle aflegge Eed ikke at have aftalt at betale Giertrud Schaar 8 mrk: aarl: i Løn, og ligeledes 8 mrk: for Vinteren.
Torbiørn Lindebrekke protesterede imod Eed, og inlod Sagen Dom, saavelsom Citanten, der paastod Eed, eller Betaling med Processens Omkostning skadesløs.

Eragtet.

Sagen optages til d: 5 Nov: førstkommende.

Lars Holve i Rette ædskede den forhen anlagde Sag mod Lars og Torchild Espeland, med tilkiendegivende, at Sagen er forliigt med Torchild Espeland, men paastod Dom mod Lars Espeland efter de førte Vidner til Undgieldelse for sin Adfærd, og Processens Omkostning skadesløs at erstatte.
Ingen mødte efter Paaraab paa Lars Espelands Vegne,

1776: 119

thi blev

Afskediget.

Sagen optages til 5te Novembr: førstkommende, da Dom eller Kiendelse efter Sagens Beskaffenhed skal vorde afsagt.

Tormo Bagne \med fleere/ ingav Lavdag udi forrige Sag mod Tollef Bagne, læst saa lydende:
Niels Rønnestrand mødte for den instævnte Tollef Bagne og tilstod lovlig Varsel, forklarede eller[s] for Retten, at Tormo og Knud Bagnes Anlæg mod {dem} Tollef Bagne var aldeles falsk og urigtig, som skal befindes af det i Rette lagde Markeskiæls brev, som udviiser at der er slet ingen Fælleskab udi Sauge-Grunden, men ligger i Tollefs Eyendom. Vel har Tormo Bagne protesteret derimod og anket derpaa, at den burde være som fælles Ejendom, men har til denne Tid ingen Beviiser eller Adkomster fremlagt, som paa Aastædet maae udføres. Videre til Ole Westrems Søgemaal declarerede Lænsmanden for sin Principal, og tilbød Ole Westrem, eller hans Søn Hans deres Bøxel Penge igien, saa fremt de ikke selv paa egen Bekostning ved Lov og Dom vilde haandthæve hans retmessige Sauge Grunds Ejendom.
Torbiørn Lindebrekke paa sin hosbond Ole Westrems Vegne sagde, at han holder sig Bøxel brevet efterretlig, og vilde ikke modtage de anbudne Bøxel Penge.
Torchild Leqve for Tormo og Knud Bagne refererer sig til de i Retten fremlagde Documenter, og derefter pastod Dom i Hoved Sag, og Processens Omkostning skadesløs.
Lænsmand Niels Rønnestrand ligeledes inlod Sagen Dom, saavelsom Torbiørn Lindebrekke.

Eragtet.

Sagen optages til Revision til d: 5te Nov: førstkommende, da Dom eller Kiendelse efter Beskaffenhed skal derefter vorde afsagt.

Torchild Leqve for Tormo og Knud Bagne i Rette ædskede den forhen anlagde Sag mod Ole Westrem, fordi han i Aar skal have tiltaget sig Brug i Bagne Saug, og ville fornemme med hvad Tilsvar den instævnte nu infinder sig.
Torbiørn Lindebrekke for sin hosbond Ole Westrem anmeldte, at bemeldte \hans hosbond/ var ikke fra sin Reyse endnu hiemkom/m/en, og derfor kunde Comparenten, som ikke fuldkommen underrettet i Sagen, ey videre denne Sinde entrere(?), men var nødsaget at begiære Anstand til næste Ting, og protesterede imod Overiilelse.

Eragtet.

Sagen udflyttes til næste Ting, da Ole Westrem paalegges at befordre det fornøden agtende til Sagens Slutning.

1776: 119b

Torbiørn Lindebrekke for Ole Westrem i Rette ædskede Sagen imod David Hylle, som møder, og endnu tilbyder at aflegge Saligheds Eed, at han er ikke Citanten noget skyldig. Torbiørn \Lindebrekke/ inlod Sagen under Dommerens Skiøn.

Eragtet.

Sagen optages til d: 5 Nov: førstkommende.

Ole Bue udi den Sag imod Lars Næsheim, fremlagde Lavdag, som er saa lydende:
Lænsmand[en] \for/ Lars Næsheim vedtog Varsel, og anmeldte lovlig Forfald for Vidnet Ole Wambem.
Citanten i Anledning heraf maatte begiære Lavdagen fornyet for Ole Wambem.

Eragtet.

Den forhen passerede Lavdag igientages, hvorved Ole Nielsen Wambem under Faldsmaal forelegges til næste Ting at møde.

Torbiørn Lindebrekke for Guro Hielmevold i Rette ædskede den forrige Sag mod Aslach Scheje for resterende Tieneste Løn;

Aslach Scheje mødte ikke, ey heller nogen paa hans Vegne.
Torbiørn Lindebrekke refererer sig til sit forrige, og paastod Dom, med Processens Omkostning 15 mrk:

Eragtet.

Sagen optages til d: 5 Nov: førstkommende.

Lænsmand Niels Rønnestrand for Jochun Jørgensen i rette ædskede den forrige Giælds Sag mod Tron Hylde, og ville fornemme om han nu infinder sig med Tilsvar.
Tron Hylde mødte ikke, ey heller nogen paa hans Vegne.

Eragtet.

Sagen optages til d: 5 Nov: førstkommende.

Mads Torblaa paaraabte den fra i Gaar udsatte Sag mod Ole Westrem for Giæld.
Torbiørn Lindebrekke foregav at være meget lidet underrettet om denne Sags sande Beskaffenhed, instillede derfor om ikke hans hosbond, som fraværende, endnu engang kunde nyde Udsættelse for at fremkomme med sit Tilsvar.
Mads Torblaae protesterede mod videre Udsættelse, og paastod Dom med Tillæg i Omkostninger.

Eragtet.

Sagen optages til 5 Novembr: til Revision.

Baar Sæbøe i Rette ædskede den forrige Sag mod Siur \Olsen/ Spaanem, og ville fornemme med hvad Tilsvar han nu infinder sig.
Torbiørn Lindebrekke for den Instævnte mødte, og bad om Anstand til næste Ting for at fremkomme med Contra Regning, eller i Mindelighed at afgiøre Sagen.
Citanten protestere[de] imod videre Udsættelse, da den instævnte har haft meere end Tid nok baade til at afgiøre Sagen mindelig, og fremkom/m/e med Contra Regning, om han havde nogen Fordring, altsaa maatte dette allene for Udflugter ansees, og paastod Dom.
Torbiørn derimod paastod ej med Dom at overiiles.

Eragtet.

Sagen optages til Revision til d: 5 Novbr: førstkommende.

1776: 120 (tom side)

1776: 120b

Denne Bog som indeholder Et Hundrede og Tiuge Nummererede, Igiennem dragne og Forseiglede Blade, og med behørig Stemplet Papiir først og sidst er forsynet, bliver hermed Authoriseret til at være Een Justitz og Ting-Protocol i Hardangers Sorenskriverie, for vedkommende Sorenskriver, hvorudi Han rigtig haver at indføre alt hvad for Hiem-Tings Retten Passerer, som efter Hans Kongel: Maj:ts Lov og Forordninger indføres bør, og det saa tilforladelig, som Han agter at tilsvare. Naar denne Protocol er fuldskreven, haver Han en anden igien under vedbørlig Authorisation at udtage.
Bergen d: 4de September Anno 1771. C. Petersen.

1776: 121

Denne Bog som indeholder et Hundrede og Tyve Nummererede igiennemdragne og forseiglede Blade, vorder hermed anordnet, til en Ting og Justice-Protocol for Hardanger Sorenskriverie, hvor udj Kongelig May:sts velforordned Sorenskriver samme Stæds, Cancellie Raad Johan Sechman Fleischer, paa Eed og Embeds Pligt, haver at indføre alt hvis paa Tingene udj forbemelte Hardanger Sorenskriverie forefalder, saa og i andre Tilfælde, det som ved Loven er paabuden, og ellers Hannem ved á parte Ordres kand blive andbefallet, samt alt hvis Judstitien vedkommer, og det saa lovligt som Han selv agter at an- og tilsvare. Naar denne Bog er fuldskreven, haver han den imod en andens Udtagelse, igien at indlevere. Bergen, d: (ope rum) Anno 1771.

Resten av 1776 i neste tingbok.